

ཉུག་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་བཟུང་དཔེ་རྒྱུ་ལྟོ་གསུམ་།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W2DB15631	ImageGroup:	HPD34670
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	གཞུང་འབུམ། རི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ། gsung 'bum/_mi pham rgya mtsho
Author:	རི་ཕམ་རྒྱ་མཚོ། mi pham rgya mtsho
Descriptor:	produced from computerized output
Original Publication:	n/a/n/a
Place:	Shreng tsu
Publisher:	[gangs can rig gzhung dpe nying myur skyobs lhan tshogs]
Date:	2007
Volume:	24
Total Volumes:	22
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 150 West 17th St. New York City, NY 10011, US. Comments: 2008

༄༅། །མ་རྩ་པ་རྩེ་ཏ་མི་ལམ་འཇམ་དབྱངས་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་འཁུམ་མཚན་བཟང་གྲངས་ལྡན་ལས། །ཡ། བོད་ཉེར་བཞི་པ། །གཞུག་སེམས་འོད་གསལ་གྱི་དོན་རྒྱལ་བ་
རིག་འཛིན་བརྒྱད་པའི་ལུང་བཞིན་བརྟེན་པ་དོ་རྩེ་སྟེང་པོ། །གཞུག་སེམས་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་བ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གན་འབྱེད་བློ་གྲོས་སྤང་བ། །གཞུག་སེམས་རྩུར་དབྱུང་སྒྲོམ་གྱི་
གསུང་སྒྲོས་འཕྲུལ་བུ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་རྩ་བ་སྤུས་པ་དོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་པ། །སེམས་ལ་བལྟ་བའི་མན་ངག་གསེར་ཁུན། །སེམས་དོན་གྱི་རྟེན་དོ་རྩེ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་རྒྱན། །གུ་རུའི་ཆོག་བདུན་གསལ་འདེབས་གྱི་
རྣམ་བཤད་པདྨ་དགར་པོ། །སྒྲོན་ལམ་དོ་རྩེའི་ཆོག་གི་རྒྱ་མདུད་གྱི་འགྲེལ་པ། །འཇམ་དཔལ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལ་སྒྲོན་པ་རིག་སྟོར་དོ་རྩེའི་རང་གདངས། །འཇམ་དཔལ་
རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཚན་འགྲེལ་ཟབ་དོན་འབྱེད་པའི་ཕྱེ་ཕྱུ་མིག་བཅས་གྱིས་གཞུང་འགྲེལ་སྒྲོམ་རྩོགས་པའོ། ། །མདོ་སྒྲགས་ཆོས་རྒྱལ་ཆང་ལ་མ་ལོར་བ། །མཐས་ཤིང་གྲུབ་བརྟེན་རིག་འཛིན་བརྒྱད་

པའི་ཚེ་ལ། །ཐུབ་བསྟན་སྒྲིང་པོ་གསང་སྟགས་སྟ་འགྱུར་བའི། །བསྟན་པ་འཕེལ་བྱས་འཛམ་གླིང་ཐུབ་ཐུར་ཅིག །

2000

3. | 조식량 부족 다짐 5 대목 |

༡༩། །ན་མོ་གུ་རུ་མ་ལྷོ་མེ། སྒྲ་མ་མཆོག་དང་ཡི་དམ་ལྷག་པའི་ལྷ། །འཇམ་པའི་དཔལ་གྱུར་དོ་རྩི་ལྷིང་པོའི་རྒྱ། །རིག་ལྷོང་གཞུག་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
དང་། །དབྱེར་མེད་རང་དོ་སེས་བས་ལྷག་གིས་འདུད། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བས། ལྷོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དུ་གདུལ་བུ་
རྒྱལས་གྱི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆོས་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གནད་ཆུ་དང་འབྲས་ལུང་ཐོག་པ་གཉིས་
སྟུང་དུ་ལ། ལྷ་པར་ལྷན་པའི་ལམ་གྱི་ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཕྱོ་མོ་སེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་ལྷན་པའི་དགོངས་པ་ནི། སྒོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་
རྒྱལ་གུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ཅིང་། ཟབ་མོ་འབྲས་ལུ་རྒྱགས་གྱི་ཆུད་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པའི་མཐར་ཐུག་ནི།

४। त्रैलोक्ये तु भूतानां च त्रैलोक्ये च ।

ག རྩོམ་པ་འཁོར་ལོ་མཆོད་མཆོད་མཆོད་མཆོད་

༡༡། མཛོད་གོང་ས་པ་འདུས་པ་ལས། སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཕྲོར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་གསལ་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་
 ཐུག་པས། འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུན་པའི་མཐའ་པ་དེས་དོན་གཞིགས་པ་དག་གིས་ལུང་དང་རིག་པའི་སྒྲ་ནས་ཚུལ་བཞིན་བཤད་པ་
 ལས་དེས་ཤེས་སྤྲོས་པའོ། ། ཡང་ན་ཐོས་བསམ་སྒྲུངས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་མི་ལྡན་ཡང་སེམས་ཉིད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་གནད་ལ་རང་ཐུན་ཚུད་པའི་བླ་མའི་མན་ངག་གི་
 ཉམས་ལྟོང་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཉིད་ལེགས་པར་རྟོག་པ་བཞིན་ཡིད་ཆེས་སྤྲོས་པའི་རྒྱལ་འཕྲོར་པ་རྒྱམས་ནི་བསྒྲུན་པའི་གནད་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་
 ཏུ་མང་མང་ལེགས་ལེགས་འདྲ་བའི་དཔྱད་པ་རྒྱམ་པས་ཐབ་དོན་སྒྲུངས་ནས་ཆོས་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐོངས་སུ་ཁྲིམ་ནས་དུས་མཐའི་བསོད་དམན་ལྟོ་རུང་རྒྱམས་ལེག་ལམ་ལ་

ག རྩོམ་པ་འཁོར་ལོ་མཆོད་མཆོད་མཆོད་མཆོད་

五、

འཕྱིར་པ་མང་དུ་འབྱུང་བར་མདོ་གྲུ་རྒྱུ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར། ལྷལ་བཟང་རྒྱུ་ལྟར་གྱིས་རྟོན་པ་བཞི་དང་ལྟན་པ་ལྟར་ཕྱོ་གྱོས་ཟབ་མོས་རྒྱལ་བ་རིག་འཛིན་བསྟན་པ་ལྟར་
དགོངས་པ་ཟབ་མོ་འཛིན་དགོས་ཀྱི། རྟོག་གི་ཚེ་ལ་མས་ལྷལ་གང་ལྟར་ལ་འཇུག་དུང་བ་མིན་ཡང་། རུས་བྱིད་བར་གིས་མི་རྒྱུ་མས་ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་འགྲུས་ནི་ཞན།
བསོད་ནམས་དང་ལྷལ་བ་ནི་ལྟར། རྟོན་དམ་གཞིགས་པ་ལྟར་དགོ་བའི་བསེས་གཞིན་ནི་ལྟར། རྟོག་བཟོ་གང་ལྟར་དུ་ལྷལ་བ་ནི་མང་། ཆོས་རྒྱུ་ལྟར་རང་ཕྱོས་བསྟན་ནས་
ཆོང་རུས་འོ་མ་བཞིན་དུ་རྩེ་ཞན་ལ་འགྲོ་བ་བསྟན་པ་ཉམས་པ་ལྟར་ཆོས་ལྟར་ལྟར་ལ་འབྱུང་བ་ཆེས་མང་ཡང་། དེ་ལྷུས་ཤེས་མཁན་ནི་དགོན། ཟབ་དོན་རྒྱུ་ལྟར་
ཆོགས་བསམ་གསལ་རབ་དང་ལྟན་པ་རྒྱུ་ལས་ཕལ་པས་གོ་ཡང་མི་རུས། ཆོང་དུ་ནན་དུ་གྱིས་བརྟག་ཅིང་གཞིག་ནས་གོ་བ་ལེན་མཁན་ཡང་ལྟར། ལུང་མཐོང་རྟོག་གི་ཐ་

६। सुख-परायणता ॥ ईश-पुत्रस्य परायणता ॥

॥ ईदुपगळिदुदपयसि सुदयसुदयल्ल॥

༡༥། རྒྱུ་ལ་གཞིར་བཞུགས་པ་ལྟར་མོ།

པའིན་པ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཅིག་མི་ཤིང་དོ། །འདི་མཐར་ཐུག་གི་ཤོ་ལ་ས་ཡིན་པས་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱེལ་པ་འདི་ལ་ཟེར། མཐར་ཐུག་ཀྱི་པ་
 ཤོ་ཐུར་པ་བཀ་ཆགས་བཅས་དག་པའི་ཆོ། ཐེག་པ་མཆོག་གི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་དག་པ་གཉིས་ལྟར་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེལ་བུ་ལོ། །གཞི་དེ་ལ་ལྷ་ལྷ་ཤོ་ལ་གཉིས་
 མེད་དེ་རང་པའིན་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞི་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཆ་ནས་གང་དང་། མེད་རྒྱུད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མིན་པར་རང་གསལ་རིས་མེད་བྱ་
 ཆར་ལྟོགས་ལྟར་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ། འཕོར་འདས་ཀྱི་སྤྱར་པ་ཀུན་གྱི་འཕུར་གནས་ཡིན་པས་ཐུགས་རྟེན་གྱི་ཕྱོད་ཅེས་གསུངས་དེ། རྟེན་མཆོག་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་
 ཡིན་པ་གཞིར་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལྟར་ཞེས་གསུངས། དེ་པའིན་དུ་མ་དོ་རྒྱུད་ནམས་སྤྱ། སྐྱེས་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་བྱལ་བའི་མཆོག་མ་ཅིར་ཡང་དམིགས་པ་མེད་

༡༦། རྒྱུ་ལ་གཞིར་བཞུགས་པ་ལྟར་མོ།

ཨ། རྩོམ་པ་ཚོར་ལྟ་བུ་པུ་འོད་གཡེལ་པུ་འོད་གཡེལ་

ཨ། །པའི་ཆ་ནས་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། རང་མདངས་གསལ་བའི་ཆ་ནས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་གུན་རྩ་མི་
 འབྱུང་བས་གཞུག་མའི་སེམས་དང་། གཞུག་མའི་ཡིད་དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་དང་། མཐའ་བྱུང་མཐའ་ཡི་རྩོ་རྩེ་ཅན་ལ་སོགས་
 པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་གྱིང་། དེ་ཐམས་ཅད་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་གནས་ལུགས་དོན་དམ་རྩོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་བྱུང་རྒྱུ་
 ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་དོན་ཐད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཟེར་གྱིང་དབྱིངས་ལྷོང་རྒྱུང་ཞེས་ལ་མི་གོ་བར་། འོད་གསལ་བ་དང་འདྲ་འབྲལ་
 མེད་པའི་རྣམ་གུན་མཆོག་ལྟ་བུ་ལྷོང་ཉིད་ཡིན། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཟེར་གྱིང་ལུ་ལ་དང་ལུ་ལ་ཅན་གྱི་རྣམས་ཕྱི་བའི་ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལུ་ལ་ཅན་གྱི་སྟོ་འདྲུས་བྱས་མཆོན་

ཨ། རྩོམ་པ་ཚོར་ལྟ་བུ་པུ་འོད་གཡེལ་པུ་འོད་གཡེལ་

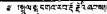

མ་ཅན་ཞིག་ལ་མི་གོ་བར་རང་བཞིན་གསལ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་གདགས་པའི་མཆོན་མ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་གོ་དགོས།

མ་ཅན་ཞིག་ལ་མི་གོ་བར་རང་བཞིན་གསལ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་གདགས་པའི་མཆོན་མ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་གོ་དགོས། རྟོགས་ཆེན་སེམས་སྡེ་སྟགས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཞེས་དང་། གྲོང་སྡེ་སྟགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་དང་། མན་ངག་སྡེར་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་དང་། སྟགས་རྒྱུད་
 གསལ་མོ་ཆེར་གཞུག་མའི་སེམས་ལ་སྟགས་པ་གསུངས་པ་དེ་དག་དགོས་པའི་དབང་གིས་མིང་ཐ་དད་ཀྱང་། གོ་རྒྱུའི་དོན་རིག་སྟོང་བྱང་འདུག་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡི་ཤེས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་གདོད་མ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡི་ཤེས། སྟང་གསུམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་འགྱུར་བས་མ་བསྐྱེད་པར་རང་བཞིན་བབ་
 ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། འཕོ་བའི་ཟུག་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྱལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བདགས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ཡི་ཤེས་དེ་དོ་མ་འཕྲོད་ཀྱི་བར་དུ། ལུལ་ཅན་

མ་ཅན་ཞིག་ལ་མི་གོ་བར་རང་བཞིན་གསལ་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་གདགས་པའི་མཆོན་མ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པར་གོ་དགོས།

[illegible]

མེད་པར་སྐྱེད་། རྟོགས་པ་སྐྱེད་འདས་སམ་རྣམ་པུང་གི་དུས་ན། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་བཅུ་གཉིས་ལུགས་རྟོགས་པས་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐྱེད་པ་དེ་ལས་མ་འདས་པར་རྟོགས་ནས་རྣམ་པ་སྐྱེད་ཆོག་ས་སྐྱེད་ཡང་། ཆོས་
 དབྱེངས་འོད་གསལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་གཉིས་ཆོས་གྱི་མཆོན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་རྣམ་གྲོལ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་འཆར་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་གི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་འབེབ། འདི་ཆོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་མ་
 འབྱུང་ཞིང་བསྐྱེད་པ་མེད་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱའོ། །གཉིས་སྐྱེད་ཅན་གྱི་དོར་སེམས་ཅན་མ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དག་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་མི་སྐྱེད་ཞིང་ཐ་དད་པར་སྐྱེད་ལ། སྐྱེད་པ་དེའི་དོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་སུས་ཀྱང་མི་འདོད་མོད་གྱི། གཉིས་སྐྱེད་འབྱུང་བའི་བློས་གཞལ་བ་དེས་གཉིས་མེད་དག་པའི་བློ་ལ་གནོད་མི་རུས་སོ། །རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་ན། རྟོགས་པ་དེའི་
 དོར་རྣམ་ཤེས་ཆོག་ས་བརྒྱད་རང་མཆོན་པ་དུལ་ཅམ་མེད་དེ། རྣམ་ཤེས་ཉིད་ཡོ་ཤེས་སུ་འཆར་ཞིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་འཆར་རོ། །སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་

ཡ གཞིག་སྒྲིམས་ རྒྱུ་ རྒྱུ་གསལ་

༡། །མ་རྟོགས་པར་སེམས་ལ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་ན། ཆོགས་བརྒྱད་ཐ་མལ་པའི་རྣམ་པར་འཛིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་སྣང་བས་དེ་ལྟ་བུས་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་འདུས་མ་བུས་ཕྱོགས་གང་ན་ཡོད་པའི་རྗེས་
མགོ་ཙམ་ཡང་ཤེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ཕྱིར་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གནས་ལུགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཛོན་
པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མི་བརྟེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་རྟོགས་པ་
ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བརྟན་དོན་འདི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ། གདོད་མ་གཞིའི་གནས་ལུགས། ཟུང་འདུག་མཉམ་པ་ཉིད་ཆེན་པོ། དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་
མེད་པས་འདུས་མ་བུས་ཆེན་པོ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་འདུས་བུས་མི་རྟག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སེམས་ཞིག་དང་རིགས་པས་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་སྟོང་རྒྱུད་དངོས་མེད་ཞིག་འདི་ལ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་
རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་འཕྲུལ་གདོད་མ་གཞིའི་འོད་གསལ་ཟུང་འདུག་འདུས་མ་བུས་ཆེན་པོ་འདི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ལ། ལྟ་བུས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འདང་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྟོས་བྲལ་དོན་གསལ་ཆེན་

རྟོགས་ཆེན་གཞིར་འགྲེལ་བྱ་བྱེད་

རོའི་རྒྱུད་ལས། རིག་པ་དངོས་མེད་ཡེ་དག་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོ་དེ་ལས། ལམོར་འདས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་བའི་བྱིར་གཞི་གནས་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ནི། མ་བུས་པ། མ་བཅོས་པ། མ་བསྐྱུད་པ། མི་འགྱུར་པ། རང་
 བཞིན་རྒྱུ་པར་དག་པ། འདུས་མ་བུས་པ། གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད། རྒྱུད་པ་རྩོམ་རྩེའི་ཆོས་ཅན། རིག་པ་དངོས་མེད་ཡེ་དག་ཟང་ཐལ་ཆེན་པོའོ། ། ཞེས་དང་། རིག་པ་གསལ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་
 ཟང་ཐལ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། རས་བསྐྱེན་རྒྱུད་ལུང་ཐམས་ཅད་དུ། ། འགྱུར་བ་མེད་དང་འདུས་མ་བུས། ། རྩོམ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བརྩོན་ན། ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་བཤད། ། ཅེས་དང་། གཞི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱལ་
 པ་བཅོམ་ལྟན་འདས་རྩོམ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། རྒྱུར་ཡང་ལྟུལ་མ་མྱོང་། ད་ལྟ་ཡང་མ་ལྟུལ། བྱིས་ཀྱང་ལྟུལ་མི་སྤིང་དོ། ། ཞེས་དང་། ཡང་དག་དོན་གྱི་གཞི་མ་ནི། རིག་པ་ཅམ་དུ་མཐུན་པའི་ཆོག་ས་བརྒྱུད་ལས་གྲོལ་
 ཉེ། འཕེལ་འགྱེད་མེད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་ལས་གྲོལ། གཞུང་འཛིན་མེད་པས་ཡིད་གྱི་རྒྱུ་ཤེས་ལས་གྲོལ། རྩེ་འགག་མེད་པས་རྩོམ་རྩེའི་རྒྱུ་ཤེས་ལས་གྲོལ་ཞིང་ལོག་པའོ། ། ཞེས་དང་། གཞི་དེའི་མ་ཆོན་དཔེ་བཤད་
 པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུད་ལ་བྱུང་བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། རྩི་མ་མེད་པ་མན་ཤེལ་ལྟ་བུ། འགྱུར་བ་མེད་པ་རྩོམ་རྩེ་ལྟ་བུ། བྱིན་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ནོར་བུ་ལྟ་བུ། གསལ་བ་མི་འགག་པ་ནི་མའི་རྩིང་པོ་ལྟ་བུ་སྤྲོས་གསུངས་ཤིང་།

༡༡། །མ་རིག་པ་དང་བཅའ་པོ་ལས་ལོག་སྟེ་ཡང་དག་པའི་སེས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི་རིག་པའོ། །རྒྱ་རྒྱུ་ལས་འདས་པས་རང་བྱུང་ངོ་། །ཤོ་བྱར་དུ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་
བྱུང་པའི་ཡེ་སེས་སོ། །འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྤངས་པའི་གཞིའོ། །ཞེས་དང་། གཞི་དེ་ལ་རང་བཞིན་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། གཞིན་རུ་བུམ་པ་སྟུང་དང་། ཆོས་སྟུང་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྟུང་དང་། རོ་བོ་རང་བཞིན་
ཐུགས་རྗེ་གསུམ་དུ་བརྗོད་རྒྱུ་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ། རོ་བོ་ཆོས་ཀྱི་སྟུ། རང་བཞིན་ལོངས་སྟུ། ཐུགས་རྗེ་སྟུ་ལ་སྟུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་མ་འགག་པར་གནས་པས་གཞི་གནས་ཀྱི་སྟུ་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང་།
མཆོན་ཉིད་སྟེ་གསུམ་ལས་ར་ལོག་སྟེ། འདུས་བུས་ཀྱི་ཆོས་གནས་དག་པས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་སེས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །ཞེས་དང་། ལྟ་བའི་གོ་ལ་ས་བཅད་པ་བསྟན་པ་ནི། །རང་བྱུང་ཡིན་པས་རྒྱ་རྒྱུ་གོ་ལ་ས་ཆོད། །སྟོང་བར་
འདུག་པས་དངོས་པོའི་གོ་ལ་ས་ཆོད། །གསལ་བར་འདུག་པས་སྟོང་པའི་གོ་ལ་ས་ཆོད། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་རྣམ་སེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གོ་ལ་ས་བཅད་པ་ཡང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་སེས་མཆོན་ཉིད་བསྟན་པ་ནི། །ཕྱི་རུ་ཡུལ་ལྟ་སྟོང་
པའི་བདག་པོ་བྱེད། །ནང་དུ་དེ་ལ་བཟུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཡིད། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས། །རང་གི་རིག་པ་དག་གི་རུལ་ཡིན་ཏེ། །འཛིན་མེད་གསལ་བའི་རིག་པ་

དེ་ཉིད་ནི། རིག་པར་འགྲུལ་གྱང་འཛིན་པའི་རྣམ་མེད་དེ། བྱི་རུ་ཡུལ་ལ་སྤྱད་གྱང་མ་བཟུང་ན། ལྟ་བ་ཟང་ཐལ་ཡིན་ཏེ་ཡིད་ལས་ལྡོག་ བྱིས་སྟགས་ཡིད་དང་འཇུག་གིས་ལས་ལྡོག་རྒྱལ་དང་། ཚྲོགས་བདུན་དག་ལ་རྟོག་པ་
 མི་གསོག་ན། རྩོམ་པ་དོན་གྱི་གུན་གཞི་དེ་ལས་ལྡོག་ བྱིས་སྟགས་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་ཚྲོགས་བདུན་དག་པས་དེ་ལྟར་ལྡོག་ བྱིས་དང་། ཚྲོགས་བདུན་གྱི་གྲངས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒོ་ལྟའི་རྣམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཡིད་གྱི་རྣམ་
 པར་གྲུབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ཡིད་དང་། སྤྱི་ཚྲོགས་གསོག་པའི་གུན་གཞི་དང་བཟུང་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལམ་པར་ལམ་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཅོ། རེ་ལམ་པར་ལམ་པའི་གཞི་དོན་གྱི་གུན་གཞི་དོ་མ་གྲུབ་པས། རིག་པའི་རྒྱལ་
 བྱིས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། དེ་བྱིར་ཚྲོགས་བདུན་འཆར་བ་ཡིན། བྱིས་སྟགས་དང་། རིག་པ་འགྲུལ་པའི་རྒྱལ་དེ་རྒྱུ་གི་འགྲུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བུའོ། ཡིད་དེ་ལས་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཚྲོགས་བདུན་དུ་ཞུགས་པས། བྱིས་
 སྟགས་རིག་པའི་རྒྱལ་ལས་ཚྲོགས་བདུན་འཆར་རྒྱལ་དང་། རིག་པ་ཡི་གེས་གྱི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ན་རྣམ་གྲུབ་ཚྲོགས་བདུན་གྱིས་ལམ་པར་ལམ་པས་པ་དང་། ཡི་གེས་རྟོགས་ན་ཚྲོགས་བདུན་པོ་ཡི་གེས་ལྟར་འཆར་རྒྱལ་
 གསུངས། དེ་ལྟར་ཚུལ་ཅན་ཚྲོགས་བདུན་གྱི་རྣམ་གྲུབ་ནི་རྟོགས་ཆེན་ལམ་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བུའི་དོན་དམ་མ་ཡིན་ལ། ཚྲོགས་བདུན་སེམས་གྱི་ཚུལ་ཉིད་རིག་སྤྱོད་གཞུག་མའི་ཡི་གེས་རང་བྱུང་འདུས་མ་བུས་པ་ནི་དོ་སྤྱད་

[illegible]

༡༣། །ཀྱའི་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་དྲིལ་ལའོར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་གསང་ལྷགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འདི་ཡིན་ཏེ། གྲོལ་ལམ་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གིས་དབང་བཞི་པའི་དོན་དོ་སྤྱད་ཀྱི་འདི་ཡིན་ལ། ཐབས་ལམ་གྱིས་རྒྱང་སེམས་དཔུ་མར་ཞུགས་པའི་ལག་རྗེས་ལ་འཆར་ཀྱའི་དོན་གྱི་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱང་འདི་ཡིན་གྱི། འདུས་བྱས་ཀྱི་སེམས་སྒྲིབ་ཅིག་མ་དང་། དངོས་མེད་སྟོང་རྒྱང་གསར་སྒྱར་ལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གོ་བ་ལེན་བརྒྱམས་གྱིས་ནི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་མེད་པས་རིག་པ་དོ་མ་འཕྲོད་པའི་མཆོངས་མའོན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་པ་དོན་གྱི་ལྟན་སྒྲེས་སྒྲ་མའི་མན་ངག་གི་དོ་མ་འཕྲོད་པ་དག །ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་ལ། སྟོང་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་མོད་གྱི། གསལ་བ་དང་རིག་པ་བདེ་བ་ལ་འདུས་བྱས་ཞིག་ལས་འོས་ག་ལ་ཡོད་སྟུང་པ་ནི་གནས་ལུགས་བྱང་འཇུག་མ་རྟོགས་པའི་དབང་ལས་བྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འདིར་གསལ་རིག་ཞེས་པ་མཆོན་མར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་རུང་གི། སྟོང་གསལ་ཞེས་ཆོག་གི་བཟོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཐ་དད་པའི་མཆོན་མ་རྒྱལ་བྱ་རབ་ཅུང་དམིགས་པ་མེད་པས་རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་མཆོན་མ་མེད་པའི་རིག་པ་ཀ་དག་ལ་འདུས་བྱས་སུ་འདོགས་པའི་གདགས་གཞི་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་བུའི་བྱང་འཇུག་དོ་མ་འཕྲོད་ན་གསལ་བ་ཟེར་ན་འདུས་བྱས། སྟོང་པ་ཟེར་ན་དངོས་མེད་ཞིག་ལས་མི་འཆར་ཞིང་། བྱང་འཇུག་ཟེར་ན་དངོས་དངོས་མེད་ལྟན་ཅིག་ཆོགས་པ་ཅུང་།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ལས་རོ་གཅིག་ཏུ་མི་ཤེས་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་སྒྲིང་རྒྱུད་དངོས་མེད་ཞིག་ལ་བཟུང་། དེ་ཤེས་པ་པོ་སྒྲིང་འདུས་བྱས་ཞིག་ལ་གོ་བ་སྤང་ནས། མདོ་ཡི་སྒྲིང་ཉིད་བཤད་ན་ཡང་དེ་འཆད། རྣམས་ཀྱི་ལྷན་སྒྲེས་དང་འོད་གསལ་བཤད་
ན་ཡང་། ལམ་གྱི་ཐབས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་མཐར་ཐུག་གོང་གི་དེ་ལས་ཐོགས་རྒྱལ་ཙམ་དཔྱུང་རྒྱ་མེད་པར་གནས་པ་འདི་དག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དངོས་དངོས་མིན་གྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ལ་འཆི་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་དུ་
གོ་ལུལ་ཙམ་ཡང་སྒྲིང་མ་རྒྱས་པ་ནི་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་གསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་རིག་པ་དོ་འཕྲོད་པ་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་མདོན་སུམ་ཐག་ཆོད་དེ། སྒྲིས་བྲལ་དོན་གསལ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རང་བྱུང་རིག་པ་ཆོས་
སྒྲིང་། ཅི་ཡི་དོ་དོར་མ་གྲུབ་པས། །མཆན་མ་འདུས་བྱས་ཐེ་ཆོམ་ཆོད། ཅིས་དང་། ཆོས་སྒྲིང་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་ལ། །རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པས་འདུས་བྱས་མེད། ཅིས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཆོས་ཉིད་གཞུག་མའི་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་
གསལ་གྱི་ཆ་ནས་སེམས་སམ་རིག་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ཀྱང་། འདུས་བྱས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམས་ཆེན་ངེས་དོན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱ་བྱི་མེད་པར་རང་བྱུང་སྒྲིང་། །སེམས་ལས་མ་བྱུང་
སངས་རྒྱས་ཡིན། །འཕོ་འགྱུར་མེད་པས་རྣམས་བསྟན་པ་བྲལ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་འདུས་པའི་སྒྲིང་པོ་ཉོན། །ངེས་དོན་སངས་རྒྱས་བྱུང་པར་ཙན། །ཀུན་གཞི་མེད་ཕྱིར་སྤྱང་བ་མེད། །དེ་བྱིར་སེམས་མེད་རིག་པ་འདི། །སེམས་

༡༩། །ལས་མ་བུར་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ཐེག་དགའི་ཚེས་ལས་བྱུང་པར་འཕགས། །ཞེས་དང་། ཚེགས་བརྒྱད་མེད་ཕྱིར་སེམས་དང་བྲལ། །རང་བུར་སྒྲིང་པོ་ཚེས་ཀྱི་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དབྱིངས་རིག་དབྱིར་
 མེད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་གནས་ལྷགས་དེའི་ངང་ནས། དག་ཆགས་སྒྲ་ཚེགས་འཛིན་པའི་འཕོ་འགྱུར་ཅན་གྱི་སེམས་མེད་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཕྱི་ཚེགས་དྲུག་གི་ཡུལ་དང་། རང་བདག་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་
 དང་། དེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་མཚན་མ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་སྒྲོ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡིད་དང་ཉོན་ཡིད་ཇི་ལྟར་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་དང་ནང་གི་མཚན་མ་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མཚན་མའི་ཚེས་
 གང་ཡང་མེད་པའོ། སྒྲོང་པ་ཟད་ཐལ་དུ་རང་གསལ་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་། གསལ་ཞིང་རིག་པའི་ངོ་པོ་ལ་དམིགས་གཏད་བྱ་བའི་གཞི་མཚན་མའི་རྣམ་པ་དུལ་ཅམ་ཡེ་ནས་མེད་པ་དེ་ལ། རྒྱ་གང་ལས་བུང་། རྒྱུན་
 གང་གིས་བསྐྱེད་པ་གདགས་སུ་མེད་པས་རང་བུར་ཡེ་སྒྲོང་ཆེན་པོ་རང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་རང་བུར་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་སམ་འོད་གསལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། མན་ངག་མེད་པ་རྣམས་ཡིད་མ་ཆེས་
 ཀྱང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་རིག་པ་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷགས་སུ་མ་ཟད་བྱན་མོང་གི་ཐེག་པར་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དུ། ཚེས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་དོ། །ཞེས་

མཛེད་གྲགས།

དང་། རྒྱུད་ལྷ་མར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཁེས་སྟགས་གསུངས་ཏེ། བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་རང་འོད་གསལ་བའི་སེམས་འདི་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་
ཆེན་དེས་དོན་འདུས་པའི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ལ་དུས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཆོ་ལ་སྒྲིལ་ཕྱི་དུ་བྱུང་། །སེམས་ལ་འཕོ་འགྱུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ལ་སྒྲིལ་འཆི་བྱུང་། །ན་ཆ་བདེ་སྒྱུག་སྒྲིལ་ཆོགས་པ། །རང་སེམས་ཡིན་ཕྱིར་
འཕོར་བར་སྒྲིལ། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་མེན། །ཁེས་དང་། རྒྱུ་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་ཕྱིར། །གཉེན་པོས་འཇིག་ཕྱིར་རྒྱུན་ཁར་འགྲོ། །དེ་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི། །རང་བྱུང་ཆོས་སྒྲིལ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཆོས་རྒྱམས་
ཀྱན་གྱི་སྒྲིང་པོ་ཡིན། །ཁེས་དང་། རང་བྱུང་ཆོས་སྒྲིལ་སྒྲིང་པོ་ནི། །རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་རང་བྱུང་སྒྲིལ། །རྒྱུན་གྱིས་མི་འབྲེག་འབྲས་སུ་ཡིན། །རིག་པ་སྒྲིང་པ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད། །རིག་པ་རང་གསལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད། །ཡོ་སེས་ཟང་ཐལ་
རྒྱས་མ་བསྐྱེད། །དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་རྟག་པའི་སྒྲིལ། །རང་བྱུང་ཡོ་སེས་རྒྱས་མ་བསྐྱེད། །རྒྱུན་མེད་རང་གསལ་རྒྱུན་མི་འཆད། །གཉེན་པོའི་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་སུ་མེད། །ཅེས་སྟགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་རང་བྱུང་སྒྲིལ། །འཕོར་འདས་
ཅུ་པ་དེ་ཡིན་ཕྱིར། །དེ་ལས་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་བྱུང་། །དེ་ཕྱིར་རང་བྱུང་ཀྱན་གྱི་གཞི། །ཁེས་དང་། ཆོས་སྒྲིལ་རང་བྱུང་རིག་པ་དེ། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སྒྲིལ་གསལ་མེད། །འགྲོ་འོད་མེད་པར་ཡོ་ནས་གནས། །དེས་དོན་ཆོས་

ཡ གཞུགས་མཁའ་ བུ་ རྒྱུ་གསལ་

༡༡། སྒྲུའི་མཐུན་དཔེ་ནི། །འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་ཆེ། །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་དོན་ནི་འདུས་བྱས་ལ། །དེ་ལ་གཞིན་པོ་མེད་མི་སྟིད། །ལྷག་མཐོང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཀུན་གཞི་རྒྱུད་ནས་འཛོམས་
པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། མ་རྟོགས་སྒྲོངས་པའི་གང་ཟག་རྣམས། །ཆོས་སྒྲུ་རང་ཡང་སེམས་ཡིན་ཟེར། །དེ་ཕྱིར་ཆོག་ལས་དོན་མ་གོ། །མིང་ལས་ངེས་དོན་ཤེས་པ་དགོན། །དེ་ཕྱིར་སེམས་ནི་སངས་མི་རྒྱ། །ཞེས་གནས་ལུགས་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་སེམས་ཀྱིས་སངས་མི་རྒྱ་བར་བསྟན་ནས། །འོན་སེམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པ་བྱས་ནས་མཐར་འཁོང་རྒྱ་བའི་ཐོག་དགའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དམ་སྟུམ་ན་དེ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།
རྗེས་ལ་བཅའ་བས་བྲུང་པོ་རྟེན། །སེམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དོན་བཅའ་ན། །རང་རིག་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་པོ་རྟེན། །དེ་རྟེན་སེམས་སུ་འཛིན་པ་བྱལ། །འཛིན་བྲལ་སེམས་མེད་རང་བྱུང་སྒྲུ། །སེམས་ལས་མ་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྟེན། །ཅེས་
ཐོག་བརྒྱད་སེམས་ལ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར། །ཡེ་ཤེས་ལམ་བྱེད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་རྟོགས་ནས་འཁོང་རྒྱ་ཡི། །རྟོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མ་རྟོགས་པར་དུ་སངས་མི་རྒྱ་བར་བསྟན་པའོ། །ཀུན་རྩ་
བཟང་པོ་ཡེ་ཤེས་གྲོང་གི་རྒྱུད་རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་ཡང་ཁུན་ལས། །རིག་པ་མ་བསྐྱེད་ཆོས་སྒྲུ་ཡི། །རང་བཞིན་དོ་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ། །རྒྱ་རྒྱུན་མ་སྒྲིམ་འགྱུར་བ་མེད། །འདུས་མ་བྱས་འདི་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འགྲེལ་པོ་སྟོན་

۱۰۰

བོ་ན་མ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལས། བརྒྱ་འདམ་གྱིས་མ་གོས་ལྟར། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ། །གཟུང་འཛིན་དྲི་མ་གཞི་ལ་མེད། །དེ་ཕྱིར་རང་བྱུང་སྤྱིང་པོ་འདི། །ལུས་ཀྱང་མ་བྱས་མཛད་བཅོས་མིན། །རང་བྱུང་རིག་
 པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཐུགས། །དེ་ལ་གཉེན་པོས་མི་སྤིག་ཕྱིར། །བཞག་ཅིང་བྱང་བར་རུས་པ་མེད། །དེ་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འཕྱོར་དེ། །མི་ཡི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུགས་ཐུགས། །རང་བྱུང་སྤྱི་ལ་ཆོངས་པའི་
 གསུངས། །དེ་མ་ཐག་རྟུ་རྟུན་བཟང་ཉིད། །ཅེས་དང་། རུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སེམས་དང་བྲལ། །ཆོགས་བརྒྱད་མེད་པས་སེམས་ཀྱང་མེད། །རང་བྱུང་སྤྱིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །སེམས་ལས་མ་བྱུང་ཡེ་སྤེས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། ཡེ་སྤེས་ནི་སེམས་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་པས། དངོས་པོ་རྟུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་སྤྱིང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་བྱུང་བ་མིན་པ་ལྟར་གོ་
 དགོས་སོ། །རྟོགས་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡེ་སྤེས་གཏིང་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱད་ལས། ཡོ་ནས་གནས་པའི་རང་བྱུང་སྤྱིང་པོ་འདི། །རྒྱལ་ལས་མ་བྱུང་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས། །རྩོལ་བ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཆོས་སྒྲ་ལྟ། །རང་བྱུང་ཡེ་སྤེས་ཡིན་པར་ཡིད་
 ཀྱང་ཆེས། །ཞེས་དང་། རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ལས། བརྗོད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་པའི་ཆོས་སྒྲ་ཆེན་པོ་འདི། །རྟུན་ལ་གནས་ཏེ་རྟུན་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད། །ཡིད་མེད་སེམས་མེད་མ་རིག་འབྲུལ་པ་མེད། །ཅེས་དང་།

༡༡། །སེམས་དང་བྲལ་བའི་རིག་པ་ལ། །སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པ་དུས་གཅིག་འོག་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་པ་ལ། །སེམས་དང་། །རིག་པ་ལྟར་མེད་ཤེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་འབྲས་ལུ་ཡིན། །རིག་པ་སེམས་མེད་ཤེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རི་
 མེད་ཡིན། །རིག་པ་འོག་འགྲོགས་སྒྲུ་ཤེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་སྤྱང་བྱ་ཡིན། །རིག་པ་ཡིད་མེད་ཤེས་ན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་གཞི་མེད་ཡིན། །སེམས་དང་། །འགྲུར་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་ག་ལ་སྤྱིད། །འབྱུང་མེད་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་ནི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བྱུང་། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིད་པོ་སངས་རྒྱལ་ཀུན་དང་མཉམ་། །རང་རིག་སྒྲོན་མ་རང་སྤྱང་འོད་གྱི་ཡུལ། །ཀུན་ལ་གནས་ཏེ་རང་གསང་ཐབས་གྱིས་ཆོད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་དགོངས་པའི་མཆོག་
 རོན་ཡིན། །སངས་རྒྱལ་ཀུན་དང་མི་གཡོ་མཉམ་པར་གནས། །སེམས་གསུངས། །དེ་ལྟར་གཞི་གནས་གསུང་མའི་རིག་པ་རང་སྤྱང་གི་ཡོ་ཤེས་དམིགས་གཏད་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལ་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་བཞིན། །རང་ག་དང་སྤྱོད་
 ལྟར་གྱུ་གྱི་སྤྱང་བ་རང་ཤར་བ་རྣམས་དང་། །འོད་གསལ་པའི་རྟགས་སྤྱང་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་ལས་མཛོན་དུ་སྤྱང་ཞིང་། །དེའི་ཆོ་ཤེས་རབ་རང་སྤྱང་གི་སྒྲོན་མས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་གསུང་འཛིན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་གྱི་
 གདངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ལ། །དེ་དག་གི་འཆར་གཞི་གཞིར་གནས་གསུང་མའི་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱུད་སྤྱར་མ་ལས། །རྟགས་པའི་རྒྱུ་ནི་རིག་པ་འོ། །རྟགས་པར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་སྤྱི། །སེམས་

མཐུན་པ་ལྟེན།

དང་པག་ཆགས་སངས་རྒྱས་དངོས་མ་ཡིན། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་པག་ཆགས་བྲལ། །ཞེས་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཆོག་མེད་དོ། །ཡི་གེ་མེད་དོ། །ས་དང་ལམ་མེད་དོ། །ཡིད་མེད་དོ། །སེམས་མེད་དོ། །མ་རིག་
པ་མེད་དོ། །འབྲལ་བྱུང་མེད་དོ། །ཀུན་ནས་ལུང་བ་མེད་དོ། །པག་ལ་ཉལ་མེད་དོ། །རྣམ་པ་མེད་དོ། །ཉམས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལུང་མེད་པའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྷ་སྟེ། རྒྱ་མ་ཆད་པའི་ཡེ་ཤེས་
སོ། །ཕྱོགས་ལུང་མེད་པའི་ལྷ་བ། ཀུན་ཏུ་བྱལ་པའི་ཆོས་ཉིད། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ། འཛིན་པ་མེད་པའི་རང་གོ་ལ། རྟོག་པ་མེད་པའི་རང་གདངས། འགག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། ཆགས་པ་མེད་པའི་འོད་ལ། རང་སར་
གོ་ལ་པའི་ཆོས་ཉིད། ལྷན་གྱིས་བྱལ་པའི་སངས་རྒྱས། སེམས་དང་བྲལ་པའི་རིག་པ། དབྱུགས་དང་བྲལ་པའི་སངས་རྒྱས། གསལ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་བསྟོམ་པ། འཛིན་ཆགས་མེད་པའི་ལྷོད་པ། ཞེ་འདོད་མེད་པའི་ལྷ་བ། དེ་
ཉིད་མཐོང་པའི་འབྲས་བུ། བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིན་ལས། རང་དག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་ཡིད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མི་མཐོང་གསལ་དུ་མི་སྟེར། ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པ་མེད། ཡིད་ལ་འགྲུ་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྐྱིབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ལ་འཛིན་པ་ཡོད་པ་ལ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །བསྟོམ་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ན། །ཡེ་ནས་དམ་བཅའ་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་

༡༢༡། རེ་ལྟར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་ན་ཡེ་གྲོལ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱར་དུ་མེད་པ། རང་གྲོལ་ཡིན་ཏེ་གཉེན་པོ་མེད་པ་སོགས་གྲོལ་བ་བཞི་འབྱུང་རྒྱུ་ལ་གསུངས་པ་འདི་ཚོ་གསལ་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་འོ་སྤྱད་པ་ལས་
 འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་དོ། ཀུན་དུ་བཟང་པོ་གྲགས་ཀྱི་མེ་ཡོང་གི་རྒྱུད་ལས། ཀུན་གཞི་ཚོས་སྒྲུབ་འདོད་ན་ང་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། །སེམས་ལས་སངས་རྒྱུས་འདོད་ན་ང་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། །བསྒྲོམ་པ་ཡུལ་ཅན་འདོད་ན་ང་ལས་གྲོལ་
 བ་ཡིན། །སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལ་ཞེན་ན་ང་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། །མཚན་བཅས་གཞན་འབྱུང་བསྒྲོམ་པ་ང་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མདོར་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སེམས་སྤྱོད་མན་ངག་གི་སྡེ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལས་
 འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གསལ་གྱི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་གཞི་དང་ཚོས་སྒྲུབ། སེམས་དང་ཡེ་ཤེས། ཡིད་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱུང་བར་ཕྱེས་ནས་གཞུགས་མ་རང་བྱུང་འོད་གསལ་གྱི་དོན་འོ་སྤྱད་པ་ཡིན་པས་ལུང་
 རྒྱུ་མཐོང་ཅམ་ལས་འདིར་མ་དྲངས་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་མཛོད་བདུན་སོགས་སུ་རྒྱ་ཆེར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་འདུས་བྱས་དང་རྒྱུ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་གིན་དུ་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་སྒྲུ་མ་ལས། ཚོས་
 རྒྱུ་མཐོང་ཐམས་ཅད་རིག་པའི་རང་བཞིན་ལ། ཚོས་རྒྱུ་མཐོང་སེམས་སུ་མཐོང་བས་སྤྱོད་ཉིད་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །རྫོགས་ཆེན་སེང་གེ་རུ་ལ་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། །རྫོགས་ཆེན་རིག་པའི་རང་སྤྱོད་ནི། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ལས་

འདས། །སེམས་དང་ཡིད་དང་ཚེས་ལས་འདས། །ཞེས་དང་། རོར་བུ་ཕྱ་བཀོད་ལས། །སེམས་ནི་བཀ་ཆགས་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་དང་པོར་བསྟན། །ཡིད་ནི་རྒྱུ་དང་འདྲ་སྟེ་བཀ་ཆགས་སྟེ། །སེམས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་གཉིས་པར་བཤད། །དབུགས་ནི་རྩ་དང་འདྲ་སྟེ་བཀ་ཆགས་ཀུན་གྱི་གནས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་གསུམ་པོ། །དུག་ལྷ་མེད་དང་འདྲ་སྟེ་སྒྲུང་བ་ལུང་ལ་མཆེད། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་བཞི་པོ། །འགོ་
 བ་ཀུན་ལ་དེ་བཞིན་རབ་རྒྱ་གནས། །ཚེས་གྱི་སྒྱ་ཉིད་དྲི་མེད་དག་པ་ལ། །མཚན་མ་གྲོ་ཡི་དྲི་མ་ག་ལ་ཡོད། །དྲི་མེད་དག་པ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་སྟེ། །རང་རིག་བྱང་ཆུབ་མཚན་མའི་དངོས་བྱལ་བས། །རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅི་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གྲོ་རབ་འབྲམས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། མ་སྟེས་པ་ཡི་ཚེས་ཉིད་ལ། །རྒྱ་རྒྱེན་གཉིས་སྟེ་གང་ལྟ་བུ། །འདུས་མ་བྱས་ལ་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱོགས། །ཡང་དག་དོན་ལ་སྒྲོ་བསྒྱུར་བདེ། །རང་གིས་རང་བསྒྱུས་སྒྲིང་
 རེ་སྟེ། །ཞེས་དང་། རི་བཞིན་རང་སར་བཞག་པ་ཡིས། །རིག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། །འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་དོན་གར་བས། །དེ་ལ་ཡེངས་དང་མ་ཡེངས་མེད། །རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དེ་ཡི་དང་། །ཞེས་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་
 བརྩམ་དམ་པ་ལས། །དོ་པོ་བསྟན་དུ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས། །ཆོག་ལས་འདས་པ་སྒྲིང་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཞེས་དང་། ཀུན་གྱི་རྩ་བ་པོ་ལས། །རང་བྱུང་རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་བྱང་བ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་འགག་པ་མེད་པར་གསལ་ལ་བ་

ལྷ། །ཞེས་དང་། ར་ཡི་རང་བཞིན་རིག་ལྟར་ན། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རིག་ལྟར་བས། །བྱ་བྱེད་ཚེ་ལ་སྐྱབ་ཀྱན་ལས་འདས། །མི་ཚེ་ལ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཀྱན་གྱི་སྤྱིང་པོ་བྱང་
 རྒྱུ་མེས་ལ་དེ་ནི། །རང་བཞིན་བརྒྱ་ཡིས་བཅ་ལ་ཞིང་སྐྱབ་མི་དགོས། །ར་ཡི་རང་བཞིན་ཀྱན་དཔེ་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ནམ་མཁའ་དག་ལ་ཀྱན་གྱང་ཚེ་ལ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། ར་ནི་ཡེ་ནས་གཟུང་འཛིན་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཕྱ་བ་
 ཞེས་ནི་མིང་དུ་གདགས་སུ་མེད། །ར་ནི་ཡེ་ནས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལ། །ར་ལ་གཞན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་དུ་མེད། །ཅེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཆད་མར་མ་གྱུར་སྤྱུ་འདྲའི་ལུང་། །བསྟན་དང་ལམ་ལོར་རྟོག་པས་ཟེན་ཏེ། །དེ་
 བས་གསེར་ལ་ནག་མཚུར་གཏོང་བ་ཡི། །སློབ་དཔོན་ཡང་དག་སྟོན་པའི་རིན་ཆེན་མཛོད། །རིན་ཐང་དབག་དུ་མེད་པས་བསྐྱུ་བར་འོས། །ཞེས་དང་། ཡེ་ག་ཤིན་དུ་རྒྱལ་འབྱེར་རྟོགས་ཆེན་ལ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཡོད་ཟེར་སྐྱ་
 བྱེད་པ། །དེ་ནི་རྟོགས་ཆེན་རྟོགས་པའི་དོན་མི་ལྟན། །ཀྱན་རྟོག་དོན་དམ་གཉིས་སུ་སྐྱ་བྱེད་ན། །སློབ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡིས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་མེད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 རྟོགས་པ་ཡང་། །གཉིས་སུ་མ་མཐོང་རྣལ་བཞག་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་དང་། ཚེ་ལ་མེད་རིག་པ་མཛོད་སུམ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་བསྟན་ན། །མེས་ལ་འཛིན་གྱི་མཚན་བཅས་རྟོགས་རིམ་བསྒྲིམ་པ་ས་ཆོད་རྒྱང་བར་

གསུངས་པ། ལྷ་པོའི་སྒྲོ་མོར་མིང་བཏགས་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་དཔེན་པོའི་ལམ་ཆོལ་ཞིང་། །དགོན་པོའི་རྒྱུད་དུ་དཔེན་འཛིན་པ། །བརྟག་ན་རྣམ་པར་རྟོག་འགྱུར་བསྒྲུམ། །ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པའི་ཕྱིར། །
འཛིག་རྟེན་སྒྲུབ་འགག་ཆོས་ལ་ཆོད་མི་གཟུགས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱུན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས། །འཛིག་རྟེན་སྒྲུབ་བྱེད་ཆོས་ལ་དཔེ་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་རྫོགས་ཆེན་སེམས་སྒྲོང་མན་ངག་གི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་སེམས་
རིག་ཤིན་ཕྱིས་ནས་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་ལ་ལམ་དུ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་ལ་ལམ་དུ་མི་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་རྩེ་ལ་མེད་ལམ་བྱེད་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལམ་ཡིན་པས་ལུང་འདི་ཙམ་ལས་ཡི་གེ་མང་བས་མ་བྲིས་གྱང་།
འདི་ཙམ་གྱིས་གོ་རུས་སོ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་དུ་མ་བཟད་ལུང་ཨ་རུ་ཡོ་གའི་ཆོས་སྡེ་མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས་གྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་འདྲ་གསལ་བ་ཅིད་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྫོ་རྫེ་སེམས་དཔའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ལང་གའི་བདག་པོ་སེམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཅིད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྫོ་
རྫེ་སེམས་དཔའི་དེ་བཞིན་ཅིད་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱུར་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྫོ་རྫེ་སེམས་དཔའི་དེ་བཞིན་ཅིད་ནི། མ་བཅོས་པ། མ་བསྐྱེད་པ། མ་བྱས་པ། མ་བརྟག་པ། རི་བཞིན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་

ལྷ། ཁུན་གུན་གྱི་སེམས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་བྱས་མ་བསྐྱད་སོགས་ནས། ཡེ་ཇི་བཞིན་པར་གསུངས་སོ། གྱེ་ལྟོའི་བདག་པོ། གང་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ངེས་པ་རྟེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་གྱིས་སེམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངོ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་སྤང་བའི་སྒྲོ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གྱི་དབྱིངས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གསང་བའི་དབྱིངས་དེ་ནི་རང་རིག་པའི་ཕྱིར། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོགས་སེམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྒྱས་པར་གསུངས། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སོ། །ཐབས་ཆེ་ཆོགས་ཆུང་དོན་དཔག་མེད། །བྱ་སྒྲུ་དཔག་དགའ་མན་དག་དམ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་དམ་པ་འདུས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས། །དོན་དམ་མ་བཅོས་སེམས་ཉིད་དེ་ལ་འདུས། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་མ་བྱས་རང་བྱུང་བས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་དམིགས་པ་གུན་དང་བྲལ། །འདི་ལྟར་ངེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ལ། །བསྟོན་པའི་གནས་དང་ལྟ་བའི་ཡུལ་མེད་པས། །མཚན་མ་གུན་སྤང་སྒྲོན་ཡོན་ཡོང་ཡེ་མེད། །ཆོགས་ཆེན་གཉིས་རྫོགས་ཐེ་ཆོམ་གུན་ཆད་ཅིང་། །བྱ་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བསྐྱས་པའོ། །ཞེས་དང་། གུན་འདུས་གསང་བའི་དགོངས་སྟོན་ཐབས་མོ་ནི། །རང་བྱུང་རང་རིག་མདོན་སུམ་སྤང་དུས་ནོ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཐོང་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟར་དགོངས་པ་དམ་པ་མཐོང་བའི་ཆོ། །རྟོག་ཆོགས་སུན་སངས་མཐོང་ཡུལ་འདས་

ཡ་སྟེ། །བྱ་མེད་སྤྱང་མེད་མི་བཅའ་བཞག་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱན་རང་བྱུང་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་། །དེ་དོན་མ་བྱུང་མ་སྟེས་མི་སྟེ་སྟེ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བདག་ས་པ་ཡོང་ཡེ་མེད། །དེ་ལྟར་གང་རིག་དེ་ནི་ཆོག་ས་གཉིས་
 ཆོག་ས་། །ཞེས་དང་། བརྒྱ་དབང་ཆེན་བདེ་གསེག་ས་སྟེ་དྲི་ལ་གྱི་རྒྱུད་ལས། །ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ་ཤོར་བའི་ཆོས། །རྣམ་པར་བྱུང་བ་མྱ་ངན་འདས། །ཅུ་བ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འདུས། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །
 མ་མཐད་མ་བཅོས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །བྱུང་རྒྱུ་ཆེན་པོར་ལེགས་གནས་པས། །ཕྱེད་རྩྱེ་ལ་བྱ་བ་ཀྱན་དང་བྲལ། །སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །རང་གི་རང་གིས་མ་བཅོས་བཞིན། །ཡོངས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ལ། །
 སེམས་ཉིད་ཡིད་བཞིན་རིན་པོ་ཆེ། །འཕམས་གསུམ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པས། །རང་ལ་གནས་ཀྱང་མ་མཐོང་སྟེ། །འོ་མ་མར་དང་འདྲ་བར་མཆུངས། །དེ་ཉིད་མཁས་ལྷན་མར་དུ་འབྱེན། །ཞེས་གསུངས། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་འབྲུལ་
 གསང་བ་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། གཞི་རྩ་མེད་པའི་སེམས་ཉིད་ནི། །ཞེས་སྟགས་གྱིས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ན་ལ་ཡབ་པ་དང་། །སྤྱོད་འབྲུལ་ཐལ་བ་ལས། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ནི། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་དངོས་མེད་མིན། །
 དབྱ་མ་ཅུ་འདྲ་མ་དམིགས་པས། །བདེ་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་བཤད། །ཅེས་དང་། །གསང་བ་འདུས་པ་ལས། །བདག་དང་མུང་པོ་རྣམ་རིག་གི། །ཆོས་བདག་མེད་པ་མཉམ་ཉིད་པས། །རང་སེམས་གདོད་ནས་མ་སྟེས་པ།

ལྟོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། གྱེ་རྩོ་རྩེ་ལས་ཏིང་འཛིན་འདི་ནི་ཆེས་སྤྲ་བོད་། །རྩོ་རྩེ་ནམ་མཁའ་འདི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ། །ཞེས་དང་། འདིར་ནི་ཐོག་མ་དཔུས་མཐའ་མེད་། །སྟོང་མེད་ལྟ་བུ་དམ་འདས་པ་མེད་། །པད་ག་མེད་ག་ཞན་ཡང་མེད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་བདེ་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་དང་། མདོར་བསྟན་ན། སྤྱང་པོ་རབ་འབྲེག་གི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ། །ཆོས་རྒྱམས་རྒྱམ་དག་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་བོད་། །རྒྱལ་འཕྱོར་ཉིད་དབྱིངས་སྤྱོད་བསམ་ལས་འདས་པ། །མཉམ་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ག་ཏུ་ལ་ཐེབས་ན་རྩོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་གྱི། དེར་སང་འགྲུ་བ་མདོ་རྟགས་པས་དགོ་ཕྱོགས་པའི་གསང་འདུས་རིམ་ལྟའི་སེམས་དཔེན་སྟོམ་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲ་བས་སུ་གཞུག་སེམས་ཞེས་པ་སྤྱི་ཡོད་ཡིན་ཞེས་གཞན་གྱི་ཟེར་སྟོམ་ལ་འདུས་ནས། དེ་ལས་བརྒྱམ་སྟེ་རྩོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་དོ་སྤྱད་རྒྱ་དེ་སྤྱོད་པའི་ཡོད་ཡིན། སྤྱོད་པའི་ཡོད་དེ་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྟེས་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རྩོགས་ཆེན་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཟེར་བའི་རྩེས་བཞོད་ཀྱང་བྱེད་མཁན་འདུག་པ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་མི་འོས་པའི་ཆེག་སྟེ། སྟོར་གཞུག་སེམས་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་འདྲ་དེ་ཡིན་གྱི་འདུས་བྱས་གྱི་ཡོད་ཏུ་བཟུང་བ་ནི་གིན་ཏུ་འབྲུལ་མོད་གྱི། གསང་འདུས་གྱི་རྩོགས་རིམ་འོད་གསལ་འདུས་བྱས་ཞིག་ལ་བཤད་

པས་ཁྱད་ཆོས་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་ཆོས་འི་བདེ་མཛོད་། དགག་པ་བཟོད་འདོད་མེད་ཀྱང་། དེ་དང་ཚོགས་ཆེན་བསྐྱེད་ན་གཏན་མི་འདུག་སྟེ། ཚོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལུང་མན་དག་གི་ཆོས་ཀྱན་དང་ཀྱན་ལ་ཕྱེན་གྲོང་ཆེན་པོའི་གསུངས་རྣམས་དང་། དགའ་གཏེར་གྱི་རྩ་མ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པས་དེང་སང་བར་དུ་རིག་པ་འདུས་མ་བྱས་གསལ་སྟོང་རྒྱུད་འདུག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་རོ་སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ལས་བཀལ་ནས། མིད་ལྷ་བ་འདུས་བྱས་ཞིག་ལ་བཤད་པས་ཚོགས་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་པན་ཐོགས་པ་པར་ཞོག་རྩ་འཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་གིས་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་མིན་ཞེས་དགག་ན་གཞོད་པ་མི་རུས་མོད་། ཚོགས་ཆེན་འདུས་བྱས་ཟེར་བའི་ལམ་སྟོལ་གཏོད་ན། དེང་སང་གི་གང་ཟག་རིག་པ་ནི་ངོ་མ་འཕྲོད་། རྒྱུད་ལུང་གི་གནད་མ་ཚོགས། གཞན་གྱི་གཡམ་ལ་རྒྱག་པར་དགའ་བའི་སྟོ་རྒྱུད་ཅུ་ལ་སྟོགས་རྣམས་གིན་དུ་མི་རིགས་པ་འདི་ལའང་རྗེས་བཟོད་བྱེད་པ་དུས་ངན་གྱི་བབ་ལས་འབྱུང་གིད་དེ། སྤྱིར་སུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ངན་བརྣམས་ལའང་ལ་ལས་དེ་འཛིན་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བཟོད་པ་ཡོད་། ་དེས་ན་ངན་པའི་མུན་པས་བྱུང་། ་ཅིས་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་པར་དུས་ངན་འདིར་བསྟན་པ་ལ་ཐོ་བརྒྱུ་པའི་བདུད་རིགས་ནག་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོ་ཁ་བསྐྱུར་ནས་ཆོས་ལ་སོམ་ཉི་བསྐྱེད་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱུད་པར་རེས་གསང་བའ་མོའི་ཆོས་དག་ཁོད་དུ་རྒྱུད་དགའ་བས་གང་ལུང་སྟོ་མི་

༡། རུང་བ་ཡང་། མདོ་དགོངས་པ་འདུས་པ་ལས། དགོང་དོན་གསང་བའི་སྒྲིང་པོ་ལ། གང་གི་སྒྲོ་ནི་མ་འགྱུར་བ། ལུ་ཞིག་སྒྲིང་བར་བརྩོན་པ་དེ། མ་སྒྲིས་ན་ནི་མི་འཚོའམ་ཅི། དེ་བཞིན་སྒྲིང་དང་ལྷན་པ་
དང་། རྒྱབ་དང་རྟོག་དཔྱེད་བྱེད་པ་རྣམས། དོན་ལ་ངེས་སྒྲོ་མ་རྟེན་པར། མ་སྒྲིང་ན་ནི་ཅི་ཞིག་ཉེས། ཞེས་དང་། ཅི་ཕྱིར་མ་འོངས་དུས་རྣམས་སུ། གཡོན་ཅན་བཅས་མའི་གསང་ཆོག་གིས། དྲི་མེད་གསང་བའི་བསྟན་པ་
རྣམས། དཀྱུག་འགྱུར་བཀའ་བསྟན་གཞུང་པོར་ནས། དོན་མེད་ལོག་ཆོས་རྒྱས་པར་འགྱུར། ཞེས་དང་། གང་དུ་དམུས་ལོང་ལམ་ཞུགས་པ། ཡིད་ཀྱིས་གོ་མ་བའི་ཆོད་དཔག་ནས། ཉམས་པའི་ལམ་དུ་རྒྱག་པ་ལྟར། ཆོད་
དཔག་ཅམ་ལ་ཆོད་འཛིན་འཕྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར། གཞུང་ལུགས་མང་དུ་བོས་པ་དང་། སེམས་འཛིན་གྱི་ཉམས་སྒྲིང་ཐན་ཐུན་སྒྲིས་ཀྱང་རྩ་བ་རྒྱུད་གྱི་མན་ངག་གིས་རིག་པ་དོ་མ་འཕྲོད་པའི་མཁས་རྣམས་དག་ལ་འདི་ལྟ་སུ་འཕྱུང་བ་
ནི། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་ཡང་སྒྲིང་ནམ་མཁའ་གྲོང་ཡངས་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྟོགས་ཆེན་སྒྲིང་མེད་དོན་ཟབ་ཀྱང་། མ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲིག་མོར་ཆེ། ཁོར་སུ་རིན་ཆེན་རྟེན་དཀའ་བཞིན། ཕྱི་མའི་དུས་གྱི་མི་ངན་རྣམས། དར་དྲག་
ངང་ཐུང་ཆོར་རྒྱུན་ལ། དཀའ་ཡི་དོན་ལ་ཡིད་མི་ཆེས། གཞུང་མང་སྒྲིན་ཆོག་རྟོག་པ་ཟ། བྱང་རྒྱུ་བས་ཀྱང་ཁེ་གྲགས་བསྒྲུབ། ལེ་ལོ་ཆེ་བས་ཀྱུ་བ་རྟགས་རིང་། འཇུག་ལ་བརྩོན་ནས་འདོར་བ་རྒྱུན། དེས་པའི་དོན་ལ་གལ་

ཆེན་འཇུག་ས། །བདེན་པའི་ཆོག་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་འདེབས། ཆོག་ཏུ་ཞིབ་ལ་དོན་ཏུ་ཅིང་། །ཐོས་པས་མ་པས་ནི་དོམ་པར་རེད་ས། །སེས་ནས་མི་སྒྲུབ་ཡལ་བར་འདོར། །གོང་འོག་གཞུང་ནི་བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེད། །བཀའ་མིན་མི་ཆོས་དོན་
 ཏུ་བྱེད། །མན་ངག་ཟབ་མོ་ཟོང་ཏུ་འཛོང་། ཆོག་ཏུ་ཟབ་མོ་གཏིང་ཕྱིན་ལ། །ཤ་ཐང་མི་བྱེད་སྒྲོམ་ཞེས་བྱོ། །གདམས་ངག་སྒྲོས་ཏུ་མི་གཟོན་པར། །དེ་ཅིང་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཡིད་མི་ཆེས་པས་རིགས་པ་འཇུག་ས། །
 མང་པོར་བཤད་ཀྱང་དོན་མེད་ལ། །མཐས་པ་ཡིན་ཞེས་ཡོན་ཏུན་བརྗོད། །བྲམ་སྒྲོད་པའི་གང་ཟག་ལ། །འོ་བདེན་ཟེར་ཞིང་རྗེས་སུ་འཇུག །གསང་བའི་མན་ངག་མ་གོ་བར། །སྒྲོབ་ལུས་མ་བྱས་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་བངས། །བུངས་
 བས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ལ། །མ་ཞོར་ཡིན་པར་མི་བརྟེ་བར། །རང་བཟོ་ཁ་ཆ་བས་བསྐྱེས་པ་ལ། །ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཅིང་དམ་པར་འཛིན། །ལྷ་དམན་རྣམས་ཀྱི་དོ་སྣང་བྱེད། །དེ་ལྷ་ལུ་ཡི་དུས་སྤྱང་ཆོ། །དོན་བསྐྱེད་སྤྱང་ཅིག་དེ་ཅིང་
 ལ། །རྒྱད་ལུང་སངས་རྒྱས་སྒྲག་ཅིང་སྤྱངས། །ཉན་ཐོས་མདོ་སྟེ་བརྒྱལ་ཞིང་འཕོགས། །ལྷ་དང་ལྷ་མིན་སྟེན་པའི་ཆོག་ས། །སྒྲོ་སྒྲུར་འདོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས། །འདི་ལ་ཆེ་ཡི་བར་ཆད་དང་། །གཏན་ཏུ་དཔུལ་བ་ཆེན་པོར་
 ལྷང་། །འཛིགས་པ་སྒྲོ་ཆོག་ས་དེ་ལ་འོང་། །མགོ་ལུས་ཆལ་བ་སྟོང་ཏུ་འགས། །རིག་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་བར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་གིན་ཏུ་གསང་བའི་དོན། །སྒྲོད་ལན་སྒྲོབ་ལུ་མི་རྟོན་དགོན། །ཞེས་དང་། མན་ངག་རྟོགས་ཆེན་

༡༡། །བསྐྱེད་པ་འབྱུང་། །ངེས་དོན་ལྟ་བུ་འཆད་པ་ལ། །ལྟ་དམན་ཚུལ་འཆོས་སྟེ་པ་ནི། །སྒྲགས་པར་ཁས་འཆེད་ལུ་སྟེགས་དང་། །དྲང་དོན་ཐེག་པ་ལ་ཞེན་ནམས། །ཞེ་སྒྲང་བྱེད་པའི་དུས་བྱུང་ཆོ། །ཁ་ཟེར་ལུར་
 ཀ་གཏོང་བ་དང་། །ཞེས་སྟགས་དང་། ཀུན་བཟང་ལྟ་བུ་ངེས་དོན་འདི། །དོ་སྒྲང་ཚུལ་འཆོས་མ་ཡིན་པར། །ཁུམ་མེད་དམ་ཆོས་འདི་འཆད་པ། །ཆོས་ཆོས་མེད་པ་དཔའ་བོའི་མཆོག་ །འཇིགས་མེད་མ་ཆོར་སྟོན་པ་ལ། །འདི་
 གསེགས་ནམས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་སྦྱོབས། །མ་ཁའ་འགོ་ཆོས་སྦྱོར་སྦྱོས་ཅི་དགོས། །གནོད་པས་མི་ཚུགས་བསོད་ནམས་འཕེལ། །ཞེས་སྟགས་དང་། རྟོགས་ཆེན་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལས། །རྩ་བ་རྒྱུད་མན་དག་མི་ལུན་
 ར། །རང་བརྟགས་སྒྲོ་ཡིས་ཅི་བརྟག་གུང་། །ལུང་འདི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ངེས་ལུང་གདམས་དག་མེད་པ་ཡིས། །རྩ་བ་རྒྱུད་མེད་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས། །རང་ལ་ངེས་པའི་དོན་མེད་པས། །གཞན་བསྐྱལ་གཉིས་ཀ་ལུང་
 བའི་རྒྱ། །ཞེས་དང་། སྐལ་མེད་སྐྱ་བཞིན་སྦྱོར་པ་དུ་མ་ངན་འགྲོར་སྦྱོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གུང་། རང་གི་རྩམ་རྟོག་མི་མཐུན་པས། །རང་གསལ་གཉིས་མེད་ཡེ་སེས་ལ། །ཡིན་དང་མ་ཡིན་ཆ་འཛིན་ཞིང་། །ཚུང་བ་འཕེལ་བ་ཉིད་དུ་
 འགྱུར། །གཞན་གྱིས་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་དེ། །མེད་གཏི་ཁོག་པ་རང་འཇིག་ལྟར། །ང་ཡི་སྐས་སུ་ཁས་བླངས་པས། །གསང་བའི་ལུང་འདི་རྒྱབ་པར་བྱེད། །དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེན། །སྟགས་ཀུ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། །

འཛིག་རྟེན་ལོག་པའི་གེས་པ་ཡིན། །འོད་གསལ་ལ་རིག་པ་ཉིད་བསྒྲུབ་ཀྱང་། །འབྲུག་པར་མི་འབྲུར་ཆེ་ཆད་འབྲུར། །ཞེས་དང་། ཡེ་གེས་གསང་བའི་སྒྲོན་མ་རིན་པོ་ཆེ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས། ལྷུང་མཐའ་ལོག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདུད། །
 རོ་བོ་མེད་ལ་དམིགས་འཛིན་བྱས། །རང་བྱུང་ཉིད་ལ་རྒྱ་ཡིས་བཅུ་ལ། །མ་བཅོས་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་ལ། །ཅིར་ཡང་འཛིན་པའི་བསམ་པས་བརྟག། །བཤོད་མེད་འབྲས་བུ་ལྷན་གྱུ་ལ། །ལམ་བརྒྱུད་བཤོད་པས་བཤོད་མེད་བསྐྱུད། །
 དེས་ན་མ་བཅོས་དངོས་པོ་ལ། །ལོག་རྟེན་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིས་ནི། །རི་ལྷར་དབྱུད་ཀྱང་མ་ཡིན་པས། །མ་དབྱུད་རང་བཞིན་བཞག་པས་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་མཐུན་པར་རྫོགས་ཆེན་འདུས་བྱས་ཟེར་བའི་
 ལྷུང་མཐའི་ཐན་སྐད་འདི་བྱུང་འདུག་ལ། །ཁོ་བོའི་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་མཆིན་བརྩེའི་དབང་པོའི་ཞལ་སྤྲུཅས། །རྫོགས་ཆེན་འདུས་བྱས་ཟེར་བས་ཆོག་གཅིག་པོ་འདིས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནད་ཐམས་
 ཅད་དང་རྒྱུ་འགལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་གསུངས་པས་མཆོན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མ་བཅ་ཀྱང་། །དེང་སང་ནི་རྗེ་མའི་ཆོས་ཀྱི་གནད་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དབྱུད་པ་གཏོང་བ་ཅུ་ཡང་མེད་པར་ཁ་ནས་གང་བྱུང་ཞིག་བརྗོད་
 གེས་ན་ཆོས་སུ་བརྩེ་བའི་བསྟན་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཅུ་གྱི་མཐའ་ལ་ཐུག་པས་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལྷན་རིང་དུ་མི་གནས་པའི་བདེ་འཇོན་པ་སྟེ་གིན་དུ་སྒྲོ་བའི་གནས་སོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་དབང་བཞི་

༡༡། །པའི་རྫོགས་དོན་རིག་སྒྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། སྤྱ་མཁའ་དོ་སྤྱད་རྒྱ་དང་ལམ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་འདི་ཡིན་པས། འདུས་བྱས་ཡིན་མིན་དཔྱད་གཞི་འདི་ཡིན་ལ། འདི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན། དེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་འོད་གསལ་པ་ཡིན་པས། དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡེ་ནས་བཞུགས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཅིང་། གནས་
ལུགས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པ་ལས། དུས་གསུམ་དང་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུ་ཤེས་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། དེ་དོ་སྤྱད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅི་ལ་རྫོགས། དེས་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རིག་སྒྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཞུག་མ་འཕྲོ་འགྱུར་མེད་པའི་འོད་གསལ་ཡིན་པས། འདི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གཞུག་པ་དགོས་པས།
འདུས་བྱས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ་སྤྱད་རྒྱལ་ཞིག །རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱད་རྒྱུ་མས་དང་རིག་འཛིན་དགའ་རབ་རྩེ་རྩེ་སྤྱོད་པ་རྒྱུད་པའི་སྤྱ་མ་ལུས་ཀྱང་མ་བསྟན་པས། རྫོགས་ཆེན་འདུས་བྱས་ཐེར་
བའི་ཐོན་སྐད་འདི་བཞད་གད་དུ་བྱུང་འོས་ཀྱི་མཉམ་འོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རིག་དོ་འཕྲོད་པའི་རྒྱལ་འཕྱོར་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གཞུག་མའི་རང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཆོ། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་།

དེའི་ངང་ལས་མ་གཡོས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་རྟོགས་པུ་རྟོགས་པེུད་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །ཡིད་ལྷ་བ་གཞུག་སེམས་ཡིན་ན། ཡེ་ཐོག་གཞིའི་འོད་གསལ་ཡིན་དགོས་ཏེ། དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་གཞུག་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ཡེ་ཐོག་གཞིའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་ན། སངས་རྒྱས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་གཞི་ཙམ་ལ་ལྷུལ་བ་མེད་ལ། ལྷུལ་བ་ཡོག་པའི་ཆ་ནས་གོ་ལ་བ་ཞེས་བཏགས་པའང་མེད་པར་
 གསུངས་ན། ཡིད་ལྷ་བ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ཅིའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་བཞིན། དེས་ན་ལྷུལ་བ་ཡོད་ལ་གོ་ལ་བ་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཡེ་ཐོག་དུས་ན་ཡིད་ལྷ་བ་དེ་ངར་འཛིན་
 ཅན་དང་གཉིས་འཛིན་ཅན་ཡིན་ན་མ་མིན། ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་ཅན་འཕོར་པའི་སེམས་ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་པུལ་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ག་ལ་ཡིན། གཞུག་སེམས་གཤིས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡོད་ན་གཞུག་སེམས་འཕོར་པས་བསྐྱུས་གྱི་མུང་འདས་
 གྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །ཐོགས་གོང་དུ་དུང་པའི་ལུང་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་གཞུག་སེམས་ནི་ཚེས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་རྒྱུད་ལེམ་སྟོང་དུ་མ་
 སོང་པའི་ཆ་ནས་འོད་གསལ་པའི་སེམས་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པུ། སྟོང་པ་ཉིད་རང་གསལ་ཙམ་ལས་འདུས་པུས་འདུས་མ་པུས་གང་གི་མཚན་མ་དུ་ལྷ་ལྷ་རབ་ཙམ་མེད་པས། དུ་ལྷ་གྲུབ་ལེམ་པོ་དང་གཟུང་འཛིན་ཅན་

༡༩། །ཤྱི་གསལ་ཞིང་རིག་པའི་སེམས་པ་ལས་འདས་པ། དེ་ཁོ་ན་ནིང་མཐོང་བའི་སོ་སོ་རང་རིག་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་གྱི། ཚྲིགས་བརྒྱད་ཀྱི་སེམས་པ་དང་ཆ་བསྟུན་དུ་མེད་དོ། །རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཚེས་ནིང་དེ་
ལ་རྣམ་རྟོག་དང་མཚན་མའི་གཟུང་འཛིན་ཡེ་ནས་མེད་པས། རྟོག་མེད་མཉམ་པ་ནིང་དུ་བབ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འཁོར་འདས་ལྟུང་གྲོལ་བདག་གཞན་ཐོག་མཐའ་སོགས་གཉིས་ཚེས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡེ་ནས་མེད་དེ།
ཀྱི་རྟོར་གྱི་རྒྱད་དང་། བེར་ཐ་བའི་སེམས་དུ་སྟོས་མེད་ལས། འདི་ནི་ཐོག་མ་དགུས་མཐའ་མེད། །སོགས་གསུངས་པའི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚེས་ནིང་གྱི་དང་ལས་སུ་ཡང་མ་གཏོས་ཀྱང་། ཅུལ་སྒྲུང་གྲོ་བུར་ལས་
རྒྱུད་དང་འགྲོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲུང་བ་ཤར་ཆོ། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཡིད་འགྱུས་ནས་ང་བདག་དུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་སེམས་ཚྲིགས་བརྒྱད་བུར་བ་ལ་སེམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དངོས་པོར་ཞེན་ནས་གཏུག་མའི་དེ་ཁོ་ན་ནིང་མ་རྟོགས་
པའི་གཉིས་སྒྲུང་ལྟུང་བའི་འཁོར་བ་བུར་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དུ་འཕྱུར་ནོ། །ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་ནོར་བ་གཏུག་མའི་དོན་མཐོང་བའི་ཆོ་ཚེས་ནིང་རྟོགས་ནས་གཉིས་སྒྲུང་ལྟུང་བའི་བག་ཆགས་བྱང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བྱ། དེས་ན་ཚེས་ནིང་གཏུག་མ་གསེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ནི་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གནས་པ་ལ། གཏུག་སེམས་དང་། འོད་གསལ་བའི་སེམས་དང་། བུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། རང་བུར་

གཞིར་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷན་སྒྲིམ་པ་དེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྟགས་པའི་མིང་གི་རྒྱུ་གྲངས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་སྤངས་
 ཏུ་དུ་གནས་པའི་སྒྲིབ་སྒྲིམ་ན་པ་དེ་གསེགས་སྒྲིབ་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱ་ཐར་གྱི་དཔེ་བུ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་སེམས་སྟགས་སུ་བརྟགས་རྒྱལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དུས་འཁོར་ལས་
 ལྷན་པ་མིན་པའི་སྒྲིབ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་འདྲ་། སྒྲིབ་རྒྱུ་མིན་པའི་འོད་གསལ་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །འདྲམ་བྱས་འདྲམ་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ། འོད་
 གསལ་སྤངས་པའི་སྒྲིབ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད། སྒྲིབ་ཉིད་སྤངས་ནས་འོད་གསལ་ལ་བའི་སེམས་དམིགས་སུ་མེད། དེ་གཉིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་ན་དཔྱེར་མེད་པར་རྟོགས། མ་རྟོགས་ན་ཕྱོགས་པའི་
 སྒྲོ་ནས་དགག་བྱ་བ་ཅད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡུལ་དང་། མཆོན་མ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གོ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལ་འཆར་བ་ནི། གཉིས་སྤངས་གི་རྟོག་ཡུལ་མཆོན་མ་ཅན་གྱི་ཆོས་དངོས་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལས་མ་འདས་པས། དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མ་ཡིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞུགས་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ན། དངོས་དངོས་མེད་དང་། སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་སྟགས་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་འདས་པ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་

སྒྲོང་། སྒྲོང་ཉིད་རང་གསལ། གསལ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གཏན་མེད་པ། ཡེ་ནས་གསེས་གྱིས་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གཞུག་སེམས་ཞེས་བར་བཏགས་གྱི། དེ་ལ་སེས་བྱེད་སེམས་དང་།
 སེས་བྱ་སྒྲོང་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡེ་ནས་མ་གྲུབ་པས། ཟུང་འཇུག་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་སྟེ། ཚེས་ཉིད་ལ་རྒྱ་རྒྱེན་དང་སྟེ་འགག་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཡང་། དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་མིན་མོ། །གདོད་ནས་སྟེ་བ་མེད་པ་ཡི། །
 རིག་གཤངས་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ལ། །འདུས་བྱས་སྟེ་འགག་སྒྲིད་ཅིག་མའི། །རྒྱན་མེད་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད། །རྟོག་མེད་སྟོས་མཚན་གང་ཡང་མེད། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱུན་དུ་ཡང་། །དེ་ལས་འཕོ་འགྱུར་ཡོད་མིན་པས། །
 ཉམ་མཁའ་བཞེན་དུ་ཡེ་གནས་པའི། །གཞུག་མའི་སེམས་སུ་བ་སྟེད་བཏགས། །འདུས་བྱས་སྒྲིད་ཅིག་སྟེ་འགག་གི། །སེམས་ནི་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས། །གཞུག་མ་ཉིད་དུ་མི་རུང་ངོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་ལས་གྱུར། །རྒྱུ་
 སེས་མི་རྟག་ཡེ་སེས་རྟག། ཞེས་གསུངས་གཞུག་སེམས་རྟག་ཅེས་པ། །དུས་གྱུན་རང་གི་ངང་རྒྱལ་ལས། །མི་གཡོ་ཕྱིར་ན་རྟག་པར་བཏགས། །དངོས་མཚན་སྟོས་པ་གྱུན་སྒྲུངས་ཕྱིར། །རྟག་དང་མི་རྟག་ཆོག་གི་ལམ། །གཉིས་
 ཚེས་དག་གིས་དབྱེ་བ་ཡིན། །མཚན་མའི་སྟོས་པ་གྱུན་བྱལ་གྱི། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞལ་ན། །རྟག་དང་མི་རྟག་རྟོག་ཡུལ་འདས། །དེ་བཞིན་དངོས་དང་དངོས་མེད་དང་། །རྟག་ཆད་ལ་སྟགས་གཉིས་ཚེས་གྱི། །མཚན་མ་གྱུན་

༡༢༥ ། ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ལས། །དཔེ་དང་གཏུན་ཚིག་ལ་སོགས་པའི། །གཉིས་སྒྲུང་རྟོག་པས་གཞལ་བྱ་མིན། །
དེ་ཕྱིར་བསམ་བརྗོད་བྲལ་བ་དང་། །སྒྲོ་འདས་ལ་སོགས་ཐ་སྣད་བཏགས། །འདི་དོན་གང་རྟོགས་དེ་ཉིད་རིག་ །ཡང་ལ་ཅིག་ན་རེ། །གཞི་གཞུག་མའི་སེམས་དེས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་ཡོད་ཟེར་རམ་མ་རྟོགས་ཟེར་སྒྲུལ་ན། །གཞིར་
གནས་གཞུག་སེམས་ལ། །སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྣད་མེད་དེ། །རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོང་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ལམ། །རིག་སྒྲོང་བྱང་འཇུག་རྣམ་རྟོག་གང་གིས་མ་བསྐྱད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། །དེ་ག་རང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།
ཆོས་དབྱིངས་ཡིན་ཀྱི། །རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྣད་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ནི་གཞི་ལ་མི་བཞག་སྟེ། །གཞི་རྟོགས་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལ། །གཞི་སྒྲུང་གར་ནས་གཞི་དེ་ནི་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་།
མ་རྟོགས་པ་ལས་གྲོལ་འབྱུང་དུ་འགྱུར་བས། །དེ་ལ་ལྟོས་ནས་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཞེས་བཏགས་དགོས་པས། །རྟོགས་བྱེད་ཡོད་ཀྱི་རྣམ་སྟེས་ཀྱིས་གཞིར་གནས་གཞུག་མའི་སེམས་རྟོགས་དུས། །རྟོགས་མ་པར་དེས་སྒྲོང་ཉིད་
རྟོགས་ཞེས་བྱ། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་གཞུག་སེམས་ཡོད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར། །ཆོས་ཅན་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གཉིས་སྒྲུང་ལ་མཆོན་མར་ཞེན་པའི་ཆོན་མ་རྟོགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་གཞི་ལས་རྩལ་

2000

ཏུག་ཞི་སྒྲུང་འཁོར་འདས་ཀྱི་བཀོད་པ་བྱུང་ནས་འབྱུལ་པ་དང་གོལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྒྲུང་ཡོད་ལ། ག་ཞི་ཙམ་ལ་གོལ་འབྱུལ་སངས་རྒྱལ་སེམས་ཙམ་ཚམ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སྒྱུར་དུ་མེད་དོ། །ག་ཞི་གཞུག་སེམས་འོད་གསལ་ལ་འཁོར་
 འདས་གཉིས་མ་གྲུབ་སྟེ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཡེ་ནས་མེད་པའི་རིག་སྒྲུང་དབྱེར་མེད་ཀ་དག་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ཐེག་ཡེ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཡང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་རང་ནས་ཅི་ཡང་འཆར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། འདི་ལ་
 ག་ཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཕུལ་སྒྲུང་གར་ནས་ག་ཞི་སྒྲུང་གི་སྟེང་ནས་གོལ་འབྱུལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཡོད་པས། ག་ཞི་གཅིག་ལམ་གཉིས་ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ག་ཞི་སྒྲུང་འབྱུལ་ག་ཞི་དང་། ཀ་དག་གོལ་ས་ཡིན་ཞེས་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་
 གསུངས། དེས་ན་ག་ཞི་ཀ་དག་གི་སྟེང་ན་རྟོགས་མ་རྟོགས་དབྱེར་མེད་དོ། །སྒྲུང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མོ་སྟེ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲུངས་རྟོགས་རེ་བཟང་ལ་འགྲོ་དགོས་གིང་། དེ་ཡང་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོགས་
 བརྒྱད་ཀྱིས་སྒྲོ་ཡིས་བསྒྲོམ་པ་ལས་འོས་མེད་ལ། བྱུང་བར་དུ་ཡིད་ཀྱིས་རྒྱལ་བར་གྲེས་པས་དབང་དོན་དོ་འབྱོད་དགོས་པ་ག་ཞིར་བཅས་ཏེ། རྟོགས་ཆེན་དུ་མ་ཟད་ཐེག་པ་དགུ་པོ་གང་གི་ལམ་ཐོས་པས་མ་བསྒྲོམ་པའི་གྲེས་རབ་
 ཀྱིས་གཞལ་བ་ཐམས་ཅད་ཡིད་གྲེས་གཅི་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་པ་མིན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་ཆད་ཡིད་ཡིན་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུང་ཉིད་བསྒྲོམ་གྱང་ཡིད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྒྲུང་ཉིད་

ॐ॥ [ཡིད་མ་ཡིན་དེ་ཡིད་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་བཞིན། ཡིད་གེས་གིས་ཚོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྒྲུམ་པ་ཡང་སེམས་གི་ཆོས་ནིད་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་བསྒྲུམ་པ་ཡིན་གི་ཆོགས་དུག་གི་ཡ་གུལ་ཡིད་མ་ཡིན་ནོ། ཡིད་
 གིས་སྟོང་པ་བདག་མེད་བསྒྲུམ་ན་སྟོང་བདག་མེད་ཡིད་ཡིན་མི་དགོས་པ་དེ་བཞིན་སེམས་སྟེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཆོང་མ་ཡིད་དེ་ནིད་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་སྟེ་མེད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡིད་གཞན་དུ་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་
 སྟེ་མེད་དེ་ཡིད་དང་འདུས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་རང་སེམས་སྟེ་མེད་དུ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པའི་དུས་ན་ཡིད་དེ་ནིད་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་དུ་མངོན་སུམ་མཐོང་ཞིང་། སྟེ་མེད་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡིད་དང་རྣམ་གེས་གི་ཆ་
 དུལ་ཕྱ་རབ་ཅུ་མ་མ་དུ་མཁས་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་གསལ་ལ་རིག་གི་ཆ་འགག་མེད་དུ་རང་གསལ་བའི་གསལ་ལ་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ངོ་བོ་དེ་ལྟ་སུལ། སེམས་གི་ཆོས་ནིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ནིད་དེ་ཡི་ངང་ན་ཆོགས་བརྒྱད་ཀ་ཡང་དུ་མ་རོ་
 མཉམ་བཞུགས་ཐུང་ཕྱལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱར་གནས་གི། དེའི་ནང་ན་ཡིད་ཕྱ་བ་ཞེས་པའི་ཚོགས་ཆེན་འདུས་བྱས་སུ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡིན་དེ་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་དོ། ཡིད་ཕྱ་བ་ཚོགས་ཆེན་ཡིན་ལ། ཡིད་རགས་པ་སོགས་ཆོགས་བརྒྱད་
 གཞན་ཚོགས་ཆེན་མིན་ལུགས་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་གད་དགོས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཆོས་ནིད་རིག་སྟོང་ག་ལྟག་མ་དེའི་ངང་ལས་ལའོར་འདས་གི་སྟོང་བ་ཐམས་ཅད་གར་ཀྱང་དེ་ལས་གར། གྲོལ་ཀྱང་དེ་ལ་གྲོལ་བར་ཚོགས་ཆེན་གི་རྣལ་འབྱོར་

2000

[illegible]

༡༡། །གསལ་བ་རང་ལྷོ་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི། ཚེགས་བརྒྱད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱ་ཡིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཕྱ་ཡིད་ནི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་འདུལ་བྱས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། འདུལ་བྱས་ཀྱི་ཆ་ཞིག་ཚེས་ཉིད་དང་གནས་ལུགས་གལ་ཡིན།
 རྫོགས་ཆེན་གྱི་རོ་སྒྲིབ་ཐེབས་ནས་དེ་འབའ་ཞིག་ལ་གོ་མས་པའི་སེམས་དབེན་གྱི་དམིགས་པ་རྩོལ་བཅས་ཆེད་དུ་མ་བསྒྲུམ་གྱང་། གཉིད་ཐུག་གི་སྒྲིབས་སུ་འོད་གསལ་དྲུངས་བ་ནམ་མཁའ་རྒྱུན་མེད་ལྟ་སྟེ་འཆར་བ་དེ་སྒྲིབ་ཆེན་གྱི་
 ལམ་ལ་སྒྲིབ་བཅི་རིགས་ཐོན་པ་རྒྱུན་ཆད་ལ་མ་འོན་ལུང་ཡིན་ལ། དེ་ད་ལྟའི་རིག་པ་རྒྱུན་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་རྟེན་གི་བསྒྲིབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ལས་གཞན་དུ་རྫོགས་བྱེ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཚེས་ཉིད་རང་ལྷོ་གི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བ་
 ཡིན་གྱི། ཡིད་ཕྱ་བ་འདུལ་བྱས་ཚེགས་དུག་རགས་པ་འགག་པའི་རྗེས་སུ་ལྷག་པ་དེས་གོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲིབ་ཉིད་བསྒྲུམ་པ་གལ་ཡིན་ཏེ། གསལ་སྒྲིབ་མཐའ་དབུས་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ལ་གནས་སྤང་བ་ཅམ་ལས། དེ་ལ་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་
 རྫོགས་གལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །སྤང་མོའི་འོད་གསལ་དང་སེམས་དབེན་སྒྲིབ་པའི་འོད་གསལ་རྒྱུ་ལས། སྤང་གསུམ་ལུགས་ལྷོག་དང་ལུགས་འལྱུང་གི་སྤང་བ་འཆར་རྒྱལ་དང་། དེ་ངོས་འཛིན་པའི་དབྱེད་བྱེད་ཕྱ་མོ་མ་འགག་པ་དེ་ཡིད་ཕྱ་
 བ་ཡིན་པ་ཅམ་འབའ་ཞིག་གི་ཉམས་སྒྲིབ་ལ་བསམ་ནས་ཚེས་ཉིད་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་ཡིད་ཕྱ་བ་འདུལ་བྱས་ལ་འདོད་པ་ནི་བྱོན་པའི་རུས་སྤུལ་གྱི་རྒྱུ་ཐར་ཏེ། རིག་འཛིན་དགའ་རབ་རྩེ་རྩེ་སྤྱོད་ཀྱིས་འདི་ཅམ་མ་དགོངས་མ་རྫོགས་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

པར་རྟོགས་ཆེན་གྱི་གདམས་པ་སྟོན་པ་གཤམ་ཡིན། དེས་ན་རྒྱལ་པ་རིག་འཛིན་གྱི་དགོངས་པ་རིན་པོ་ཆེ་དཔང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྟོག་གོ་ཤི་རྟོག་པ་ཐོ་འཛིན་ལུ་པ་རྟོ་པ་ཆེ་རུ་ས་ངན་གྱི་རང་རྟོགས་མཛོན་སུ་མ་པ་ཡིན་པར་དེས་པར་སེས་པར་
བུའོ། །རང་བྱུང་ལེ་སེས་འོད་གསལ་པ་པོ་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྟོང་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་གཞན་རུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཕྱིར་འདི་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་དེ་འདུས་མ་བུས་སོ། །ཡིད་ལྟ་པ་འདུས་བུས་ཡིན་པས་འདི་ནི་རྒྱུན་
པ་ཆེ་ལས་སྟེ་པ་ཡིན་དགོས་པ་ས། འདི་འདི་རྒྱུན་པ་ཆེ་དང་། བྱུང་པར་དམིགས་སྒྱུར་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ལ། འདི་འདུ་པ་དེ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རུ་ས་ནས་ཐ་མའི་པར་རུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ན་པ་ལྟུག་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་ལ། རྒྱུན་རུ་མེད་
ན་རྒྱུ་རྟོག་རྟོགས་པས་པས་བསྐྱེད་མ་ལྟུགས་པའི་སེམས་འདུས་བུས་ཆེག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཡོད་ན། དེས་ཡིད་རྟོགས་པའི་ལུ་པ་སེས་སམ་མི་སེས། སེས་ན་ཆགས་སྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་ཅིས་མི་སྟེ། མི་སེས་ན་རྟོང་ཉིད་དཔྱད་
པའི་རྟོགས་པའི་གོ་ལུ་པ་དེ་དེ་ལ་གསལ་རུ་ཆེ་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རྟོང་ཉིད་པ་སྟོན་པར་བྱ། དེ་ག་པ་ཅོ་མ་པ་འགོག་པ་ལ་ལྟུགས་པའི་ཆོ་ཡིད་ལྟ་པ་དེ་འགགས་སམ་མི་འགགས། འགགས་ན་པ་ལྟུག་མ་མ་ཡིན་དེ་རྒྱུན་གྱིས་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །
མ་འགགས་ན་འདུས་བུས་པ་ལྟུག་མའི་སེམས་པ་དེ་ལུང་པོ་ལྟུག་མེད་གྱི་རུ་ས་ན་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་པོ་དེ་ཅིང་། དེ་པ་ཆེན་མངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡང་སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱུན་མི་རྟོག་པས་ཡིད་གྱི་རང་པ་ཆེན་གྱི་ལུང་པོ་ལྟུ་མ་ལོག་པ་སྟོགས་སྟོན་

༡༩། མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་སྒྲུང་རྒྱུ་ཡིད་བར་དུ་བྱས་ན། ལྷ་རྩེ་ས་པ་ལྷ་རྩེ་ས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་སྒྲུང་སྟོགས་ཇེ་བཟང་ལ་འགྲོ་བས། དེ་ཡང་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྒྱུད་གྱི་ཚྭ་ས་བརྒྱད་པོའི་རྒྱུ་ལས་
གྱི་རྒྱུན་ལས་ལམ་རིམ་པར་གོ་མས་པ་ལས་འོས་མེད་པས་དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཡིད་གེས་གྱིས་བསྒྲོམ་དགོས་པས། ཡིད་སྒྲོ་ནི་ཡུལ་དབང་གེས་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་ལས་སྒྱེ་བ་སྒྱེ་འགག་ཅན་ཡིན་པས། རེས་སྒྲོམ། རེས་མི་སྒྲོམ། སྒྲོམ་པོའི་དུས་
སྤྱ་ཡང་དུས་དང་ཡུན་གྱི་ཚད་ཅན་དུ་ཡོད་པ་ལས་འཆར་ལུགས་མེད་པས། ལམ་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་རྒྱུ་ས་པ་ཆེན་པོ་གནས་ལུགས་རིག་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། ལྷ་
དང་ཚེས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་དེའི་ངང་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་ལ་བསམ་ནས་ལམ་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཁས་སྒྲུང་ས་ན། སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་། སྒྲོམ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་སྟོགས་ཚེས་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་
སྟོགས་སྒྲོན་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ། །འོན་ལམ་ཞེས་པ་རིག་པ་དེ་ཡི་ངང་དུ་གནས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་དུས་གྱི་རིག་སྟོང་རྗེན་པའམ། ཐབས་ལམ་ལྷ་རྩེ་ས་
པ་དེ་ལྷ་ལྷ་རྩེ་ས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་དམིགས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དུལ་ཅན་མེད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འདུས་བྱས་སུ་གདགས་སྒྲུམ་ན། ཚེས་ཉིད་གྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན། འདུས་བྱས་དངོས་པོ་དང་

འདུལ་མ་ཕུས་དངོས་མེད་གཉིས་ཀར་མི་དམིགས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་འདུལ་ཕུས་དང་འདུལ་མ་ཕུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པ་སོ་སོར་དགིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་དུས་གསུམ་པོ་ཀུན་རྩལ་ལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་མོད་ཀྱི། དེའི་ཆོན་
 ཆོག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲུང་གི་བཀའ་ཆགས་སམ། ཐབས་ལམ་པའི་ཆོས་སྒྲུང་ལྟར་ན། སྒྲུང་གསུམ་འཕོ་བའི་བཀའ་ཆགས་མ་ཟད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས། གནོད་མའི་ཆོས་ཉིད་སྟོ་ལུར་གྱི་དྲི་མ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་
 ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲོམ་པ་པོའི་རྒྱུད་མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་ཅིག་མའི་རྒྱན་ཅན་དུ་སྒྲུང་བ་ལས་མི་འདའ་བས་སྒྲུང་རྒྱལ་ལ་འདུལ་ཕུས་སུ་བརྒྱུད་དོ། །སྒྲུང་གསུམ་འཕོ་བའི་བཀའ་ཆགས་ཟད་ནས་གནོད་མའི་ཆོས་ཉིད་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མི་གཡོ་བའི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་རྟག་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིལ་འདུལ་མ་ཕུས་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ་འདུལ་ཕུས་མ་ཡིན་མོད། འདི་ལ་སྒྲུང་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བུས་ན་སྒྲུར་ལམ་སྒྲོམ་པའི་བྲལ་
 འབྲས་ཡིན་པའི་ཆོན་པ་གསར་བྱུང་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ལས་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པའི་ཆོན་པ་འདུལ་ཕུས་ལྟ་བུར་འཛིན་པ་སོགས་ལུང་སྟོལ་གྲགས་པ་ལྟར་སོ་སོའི་དགོངས་དོན་གན་བྱེད་ན་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དུ་བ་བྲལ་བར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞན་པ་ལ་མོ་ཆོས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྒྲུང་དཔེ་ཤེས་ངོ་བོ་མི་རྟག་ལ་རྒྱན་གྱིས་རྟག་པར་འདོད། སྒྲུང་དཔེ་ཤེས་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟར་འབྲས་ལུང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དག་གིས། སྒྲུང་དཔེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་

༡༡། །པོས་རྟག་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་རྒྱུན་གྱིས་མི་རྟག་པར་འདོད་དེ་མདོ་དགོངས་འདུས་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ཅི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་
 གང་ཡང་གསེས་ལ་སྒྲེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ། བདག་དང་གཞན། འཁོར་བ་དང་མུང་འདས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས། འདས་དང་ད་ལྟ་མ་འོངས་པའི་ཆོས་སོགས་ཅི་སྟེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་མ་
 འདྲེས་པར་འཆར་བ་འདི་གཉིས་གཅིག་གི་ཕྱོགས་བསྐྱུང་ནས་གཅིག་སྒྲུང་མི་དགོས་པར། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྟ་ན་རྟགས་རྒྱུན་གསུངས་པ་དང་མཛུངས་པར་བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་གྱི་གོ་དོན་ལེགས་པར་གར་བརྒྱུམས་ལ་ཐེག་ཆེན་མདོ་
 རྒྱུད་གྱི་དགོངས་པ་རྣམས་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པའི་ངེས་ཤེས་བདེ་སྒྲག་དུ་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་མ་དེང་སང་ལྟ་བུའི་སྟོགས་མ་བདོ། །དཔང་གྱུར་སྒྲེ་པོ་པལ་ཆེར་ཞི་དབྱིངས་གཞིལ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱེད་བྲལ། །ངན་རྟག་
 རྣམས་གྱིས་མཆོག་བསྟན་འདི་དཀྱུགས་སོ། །ཡི་དུགས་རྣམས་ལ་རོ་བརྒྱ་ལྟ་ན་པའི་ཟས། །ངན་སྒྱུག་མཐོང་དང་མཁྱིས་ནད་ཅན་གྱི་དོར། །དུང་ལ་སེར་པོར་སྒྲུང་བཞིན་རང་བྱུང་སྒྲིན། །ཆོས་ལ་བགོ་བའི་ངང་རྒྱུ་འདི་ཅི་ཞིག །སྒྲིང་
 ཅིག་མི་རྟག་འགྱུར་བཅས་སྤྱ་བའི་ཡིད། །སྤྱག་བསྐྱུལ་བདེན་པའི་མཆོན་གཞི་གང་ཡིན་པ། །གསང་མཆོག་རྒྱལ་པོའི་ལམ་འབྲས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དོ་ཆ་བྲལ་བའི་ཁས་ལེན་འདི་ལ་ལྟོས། །ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །

2
π
3
4
5
6

བདུད་ཅི་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཆོག་བསིལ་པའི་ཆར། །གདུལ་བུའི་ཁམས་ལ་རྒྱལ་བས་ལེགས་པ་བ་ཀྱང་། །སྤྱོད་པ་ལ་འཛུགས་ཆོག་པ་འདིས་མ་རུངས་བུས། །སྤྱོད་པ་ཀུན་ཀ་ནས་དག་ཕྱིར་ཡོད་མཐའ་སངས། །ལྷན་གྱུ་བ་རང་འོད་གསལ་བས་
ཆད་མཐའ་སེལ། །གཉིས་སུ་བཟོད་ཀྱང་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད། །ཟུང་འཇུག་རིག་སྟོང་གཞུག་མ་དོ་རྗེའི་སེམས། །འདི་ནི་ངེས་དོན་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་ཟབ་བུུད། །མཁས་གྲུབ་རིག་འཛིན་བྱེ་བས་ལེགས་པ་གྲལ་ཞིང་། །ལམ་
མཆོག་འདི་ལས་གོལ་གཞིར་བྱང་རྒྱལ་པའི། །རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་འཕགས་པའི་ཆོག་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དཔང་། །དེ་སྤྱད་རྒྱལ་ཀུན་ཡལ་གཅིག་འཇམ་པའི་དབྱངས། །བདག་སྟོན་པ་འགྲོ་ངོར་དགེ་བའི་བསེས་ཀྱི་རྒྱལ། །གངས་ཁྱོད་སྤྱོད་པའི་སེང་
གེ་གཅིག་ལུ་པ། །མི་པམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཞལ་ལུང་བུུད། །བདག་སྤྱོད་མོས་པའི་དབང་གིས་སྤྱོད་པ་གཅིག་ཏུ། །བསྐྱེད་འདི་རང་ཆོག་རྒྱུ་མས་བསྐྱེད་མིན་ཡང་། །སྤྱོད་དང་གོ་མས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆུ་ཕྱིར། །གོང་འོག་ལྟུགས་
སྟོན་པ་ཆོངས་པར་གྱུར་ན་བཤགས། །དེ་ལས་བྱུང་པའི་རབ་དགེ་དྲི་མ་མེད། །སྟོན་ཀའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུར་ཆེས་དཀར་བས། །ལྟ་བུའི་རྒྱུད་པའི་ཆད་གདུང་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །བྱུང་བསྐྱེད་ཀུ་སྤྱོད་ཆལ་རབ་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །གཞུངས་བཟང་འདི་
ཡང་ས་ཆེན་གནས་ཀྱི་བར། །སྤྱོད་པ་ལ་ཉི་ཟླའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་བཞེས་ཏུ། །རབ་གསལ་པ་ངེས་གསང་ཆོས་མཆོག་སེང་གའི་སྤྱོད་པ། །སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་འཛིན་ཏེན་དགའ་བའི་བྲག་གིས་གོག །ཅིས་རྗེ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་མི་

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མ་ལྷོ་མི་རྩོམ་ས་དུ་ཡ། གདོད་ནས་རྒྱལ་དག་གཞུག་མ་རྩོ་
 རང་རིག་ཡུལ། །དོན་དམ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོར་གཉིས་མེད་མོས། །རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་མ་རིག་
 ཡེ་ཤེས་དགོངས་པའི་གསང་མཛོད་མཆོག། །དོན་བརྒྱད་མན་རག་རི་བཞིན་འདིར་གསལ་བུ།
 གུན་གྱི་དགོངས་པའི་སྒྲེལ་སོ་མཐར་ཐུག་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་གཞུག་
 འོད་གསལ། གདོད་མའི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་ཆོས་གུན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན། དེའི་

མ། རྩོགས་མེད་ཆོས་པ་གྱི་མཛེད།

ཆེའི་སེམས། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས། །མིད་ཞི་གུན་ཁྱུང་སོ་སོ་
 འཛིན་འཕགས་པའི་ཆོག་ས། །གང་ལས་ག་ཤེགས་པའི་ལམ་མཆོག་ལྷ་མེད་ཐུལ། །རང་གནས་
 དེ་ལ་རྒྱལ་བས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་མདོ་དང་སྤྱགས་གྱི་ཆོས་སྒྲོ་རི་སྒྲོད་བཞུགས་པ་དེ་
 སེམས་རྣམས་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐུག་སྟེ། ཡེ་ཤེས་གཞི་ཡི་
 རང་ནས་ལའོར་འདས་གྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཤར་ཞིང་དེ་ལ་གནས་བཞིན་པ་ལས་གཞན་པའི་

མ། རྒྱུ་ལ་འཕྲོ་མེད་པོ་ལྟ་བུ་ལྟུང་།

ཀུན་ཀྱང་མེ་ཡི་སྒེས་གསུམ་ལྟར། གཞུག་མའི་སེམས། རྟོན་དམ་བུར་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སེམས། གཞུག་མའི་ཡིད། སེམས་ཀྱི་རྩི་རྩེ། མཁའ་
 རྒྱུ་མཁའ་ཡི་རྩི་རྩེ་ཅན་སྒྲིགས་རང་བུར་ཡི་སྒེས་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅུ་མེད་དེ་དོ། །དེའི་ངང་ལས་ལའོར་འདས་གཉིས་གར་བ་ནི། མཛྙགས་པ་
 ལའོར་བའི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་མཛྙགས་ཆོས་ཅན་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་གཉིས་ཆོས་ཅན་དུ་སྒྲུང་ཞིང་མི་མཉམ་པ་བདག་གཞན་བཟང་ངན་ལའོར་འདས་སྒྲུ་
 ཆོགས་སུ་སྒྲུང་། ཆོགས་པའི་ཆེ་སྒྲུང་འདས་སམ་རྣམ་བུར་གི་བ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་དུས་ན་ཆོས་ཉིད་ཆོགས་པས་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་མ་འདས་པར་ཆོགས་ནས་རྣམ་པ་
 སྒྲུ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་ཡང་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་མཉམ་པ་ཉིད་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པར་ཆོགས་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ནས་རྣམ་གྲོལ་སངས་རྒྱུས་

མ། རྒྱུ་ལ་འཕྲོ་མེད་པོ་ལྟ་བུ་ལྟུང་།

॥ श्री गुरुभ्यो नमः ॥

༡༡། གྲི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་འཆར། དེའི་ཕྱིར་ཚེས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དང་རྒྱལ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི། ཚེས་ཉིད་གྲི་རིགས་པ་ཡིན་པས་མ་འབྱུལ་བ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་ནི་འབྱུལ་བའི་ཕྱིར་ཡེ་
 སངས་རྒྱས་པར་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྱུལ་བའི་སྒྲུང་རྒྱལ་གྱིས་རྣམ་ཡང་གཞོད་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་གྲི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པའི་དུས་ན། ཚེས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཆར། སེམས་ཅན་རྣམས་གྲིས་སེམས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འཛིན་གྱི་དེའི་ཚེས་ཉིད་མི་ཤེས། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་གྲིས་སེམས་གྲི་ཚེས་ཉིད་ཡེ་
 ཤེས་རྟོགས་ཆོ། སེམས་ཐམས་ཅད་དེའི་དང་རྒྱལ་འབའ་ཞིག་ལས་གཞན་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་ཙམ་མི་རྟོལ་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་དག་པ་ཡེ་

६। बचत बैंक के क्षेत्रों में सुधार।

हृदयस्य केशवः प्रभुः प्रभुः

གཤམ་གྱི་རོལ་པར་འཆར་བས། གསང་སྤྱིང་ལས། སངས་རྒྱལ་ཉིང་ལས་གཞན་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱལ་ཉིང་གྱིས་མི་བརྟེན་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདི་ཡིན། ལྷོ་ཆེན་པོ་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་ཉིང་འབྲས་བུར་སྒྲིན་ཟེན་
 མིན་པ་དང་། སྒྲིན་ཟེན་མིན་པ་དེ་ཆོས་སྐུ་དངོས་མིན་པས། ད་ལྟའི་གཞི་འདི་ཆོས་སྐུའི་རྒྱ་ཙམ་ལས་སྟོབས་བརྩུ་མའོན་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མ་ཡིན་པས་གཞི་དུས་གྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་དེ་དངོས་མིན་ཞེས་བསམ་མོད་ཀྱང་། ཡེ་
 ཐོག་གི་གཞི་དུས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གྲོལ་ལྷུ་ལ་གྱི་ཐ་སྐྱད་མེད་པས། སེམས་ཅན་གྱི་མིན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་མིན་ཏེ། རྟོགས་ཟེན་ལྷུ་ལ་ཟེན་གང་ཡང་མི་སྤྱིད་པས་སྟེ། །དེ་ལས་གཞི་སྤྱང་ཤར་ཆེ་གཞི་སྤྱང་འདི་ལས་
 གྲོལ་ལྷུ་ལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། གྲོལ་པ་ནི་གཞི་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བའིང་། ལྷུ་ལ་པ་ནི་གཞི་མ་རྟོགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། གཞི་སྤྱང་ཉིང་ཤར་ཆེ་རྟོགས་ནས་ཡེ་ཐོག་གི་དག་གི་གྲོལ་པར་ཕྱིན་ཆེ་རྟོགས་
 པ་མའོན་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པས། སྟོབས་བརྩུ་མའོན་ལྟར་དུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་ལ་སྟོབས་སོགས་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱལ་ཉལ་གཅིག་ལས་
 ས་བརྩུ་ཉི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་གྱིང་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མའོན་ལྟར་དུ་གཟིགས་མི་རྒྱས་ན་སེམས་ཅན་པལ་པས་ལྟ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་གཞི་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མའོན་ལྟར་དུ་སྤྱང་མི་སྤྱང་ནི། གཞི་ཙམ་གྱི་དོན་ནས་

༡༩། །མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དེ་ནི་བཞིན་པར་རྟོགས་པ་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། མ་རྟོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱང་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་སྟེ་དགོས་ཏེ། གཤོང་མ་གཞི་ཡི་ཆོས་ཉིད་འཁོར་འདས་གང་གི་དུས་སུ་འད་འགྱུར་བ་མེད་
པ་དེ་ནི་གཞུག་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། གྲོལ་འབྱུལ་གཉིས་ཀ་དེའི་རྩ་ལ་ལས་གར་བའི་གྲོ་སྤྱང་བ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལས་མ་གཡོས་ན་འཁོར་འདས་གང་ཡང་མི་སྤྱང་ངོ་། །དེའི་ཕྱིར་དཔུས་མཐའ་ལས། འཁོར་བ་དང་ནི་སྤྱང་ན་འདས། །
གཉིས་འདྲི་གྲོ་སྤྱང་སྤྱང་བ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས། དེ་སྤྱང་གྲོ་སྤྱང་བས་འཁོར་འདས་གང་དུ་འད་མ་སྟེ་བའི་ཡོ་ཐོག་གཞིའི་གནས་ལུགས་དེའི་ངོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོབས་བརྩའི་ཡོ་སེས་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་མེད་དང་། ཡོངས་
སྤྱིའི་མཆོན་དཔེ་དང་ཞིང་ཁམས་སོགས་མཐའ་དག་རྟོགས་པར་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལས་མ་གཡོས་པའི་དུས་ན་སྟོང་གསལ་མཐའ་བྲལ་ཆེན་པོ་ཙམ་དུ་གནས་པར་བརྟེན་དགོས་ཀྱི།
དེའི་དུས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་སུ་མ་སྤྱང་བས། དག་པའི་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་དབྱེར་མེད་ཡིན་རུང་། དེ་དང་དེའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་སྟོབ་པའི་ཡོ་སྟོང་འད་
གསལ་ལ་ལ་གཉིས་སྤྱང་རྒྱལ་བའི་མཉམ་བཞག་ལྟར་སྟོས་པ་གང་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །སྟོབས་བརྩའི་ཡུལ་ཅན་ཡོ་སེས་དེས་ཡུལ་གནས་དང་གནས་མིན། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དབང་བསམ་པ་སོགས་མཁྱེན་རྩལ་གྱི་ཆ་

ནས་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རི་སྟོན་པའི་ཡེ་སེས་དང་། ལྷ་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱམས་དབྱིངས་ལ་འཆར་རུང་གི་ཆ་ཙམ་དུ་འདོད་དམ་ཞེ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་གཞིའི་ལྷོག་ཆ་ནས་དེ་
 ལྟར་ཁས་བྲུངས་ཀྱང་སྒྲུང་རྒྱུ་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་རུང་བ་མེད་དེ། རྫོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་རྒྱམས་ལས། ང་མེད་པའི་ལྷོན་རོལ་ན་གཞི་འདི་ལྟར་གནས་ཏེ། གཞི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་རང་བཞིན་ལྷགས་རྩེ་
 རྒྱུ་པ་གསུམ་དུ་གནས་སོ། །རོ་བོ་དེ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་སེས་མ་འགག་པར་གསལ་བ། གཞིན་ནུ་བུ་པ་སྒྱ་ཡི་གནས་ལྷགས་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་འོད་ལྡེའི་སྒྲུང་བ་མ་འགགས་སོ། །ལྷགས་རྩེའི་སྒྲུང་བ་ནི་དཔེར་ན་ནམ་
 མ་པའི་སྒྲིན་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་འགྱུར་ལས། རོ་བོ་ཀ་དག་ཡེ་སེས་ལ། མ་རིག་པ་ཞེས་སྟེང་མེད་མེད། གཅིག་དང་གཅིག་གི་གྲངས་མེད་པའོ། །བརྟགས་པས་ཡོད་མེད་གྲུབ་པ་མེད། གང་དུ་མ་ཕྱིའི་ཆོས་ཉིད་
 ལས། ཡེ་སེས་ཙམ་དུ་འདྲ་གྲུབ་པ་མེད། ཆོག་མེད་བརྗོད་པ་གྲུབ་པ་མེད། མ་ཐའ་ལ་མི་གནས་རང་རིག་དང་། བརྗོད་འཛིན་མིང་གི་མ་ཐའ་ཐད་པའོ། །རྒྱ་མེད་རྒྱེན་གྱི་གྲངས་མེད་ལ། གཅིག་སྒྲུང་ལུ་དང་ལུ་ལ་ཅན་མེད། །
 མ་ཆོན་ཉིད་གང་དུ་འདྲ་བྱེད་པ་མེད། ལུ་ལ་ཅན་རགས་པ་ཐད་པའོ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་སེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་གཞི་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷོན་རྒྱུན་རྫོགས་ཁས་ལེན་མི་རུང་བས། གཞི་ཉིད་གྱིས་བྱུང་ཆད་འབྲས་བུ་ཡི་

༡༡། །སངས་རྒྱལ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་གྱི། དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་འབྲས་ལུ་མཐར་ཐུག་པའི་ངོ་བོར་སངས་རྒྱལ་པ་མིན་ནོ་སྐུ་
ན། དེ་འདྲིའི་ཡེ་ཐོག་གི་གཞི་མ་གཡོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞི་སེམས་ཙན་དང་། འབྲས་ལུ་སངས་རྒྱལ་དབྱེར་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་སེམས་ཙན་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་མེད་པའི་དུས་ན་སུ་ཞིག་གིས། འདི་
ནི་གཞི་སེམས་ཙན་གྱི་ལུང་ཁམས། འདི་ནི་ལམ། འདི་ནི་དག་པ་མཐར་ཐྱིན་པའི་འབྲས་ལུ་ཞེས་བརྗོད་པའང་མི་སྲིད་ངོ། །དེས་ན་གཞི་ལས་གཞི་སྐྱང་གཡོས་ཏེ་སེམས་ཙན་དང་སངས་རྒྱལ་གཉིས་སུ་སྐྱང་བའི་དུས་ན། གཞི་
སེམས་ཙན་གྱི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་། ཡོ་ནས་སྐྱིབ་བྱལ་གྱི་ལུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྐྱོང་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིག་པས་དག་པ་འབྱུང་ལ། སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཙན་གཉིས་སུ་
སྐྱང་ཡང་སྲིད་ནི་མཉམ་ཉིད་དུ་གནས་པའང་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་ཅིང་། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབ་པ་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཐྱིན་པ་ལས་སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་པའི་
ཆ་ཟད་པ་ན། ཆོས་ཉིད་ནི་ལྟ་བ་མངོན་དུ་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་གེས་འབྱུང་ལ། དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་ཆོས་ཙན་ནི་སྐྱོད་པའང་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་མ་འདས་པའི་གནད་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཅིག་

ཆར་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོལ་ས་བརྩེ་ཡོན་ཏྲན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ལུགས་དབང་བཅོན་བྱས་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་བཤུ་ཆགས་དང་བཅས་པས་ཡོན་སྒོལ་མ་ཕྱིར་བ་ཡོན་
 ཡང་། སྒྲིབ་གཉིས་མ་སྒྲུབ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་རྩི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་མ་བྱུང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཅི་རིགས་སྒྲུབ་ས་པའི་འཕགས་པ་སྒྲོལ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་གྱི་ཆ་ཅི་རིགས་
 མངོན་དུ་གྱུར་ནའང་། སངས་རྒྱལ་གྱུར་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་མཐའ་དག་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པས་སྒྲོལ་ས་བརྩེ་ཡོན་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ལ་དགོངས་ནས། བདེ་གསེགས་སྒྲིབ་པོ་ནི་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡོན་གྱི། ས་
 བརྩེ་དབང་ལྷག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱིངས་དེ་ཡོན་ཏྲན་ཡོན་ཡོན་པ་ཅུ་གཟིགས་ཀྱང་། ཡོན་ཏྲན་མངོན་གྱུར་དུ་གཟིགས་མི་རུས་པའི་ཚུལ་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རྩི་ལྟ་བུ་བ་
 བཞེན་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོལ་ས་བརྩེ་སྒོལ་ས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ལས་འདས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲན་ཡོན་གྱི་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏྲན་མིན་པས། དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་རང་ཚུལ་ལས་མ་
 འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱིའི་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མོ་དང་། གཙོ་བོ་དང་ལྟོ་བོ་སྒོལ་ས་ཀྱི་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡོན་པས། ད་ལྟ་མ་དག་པའི་

ཡ གཞུགས་སེམས་ རྟག་ བཟ་འབྱེད་

༡། །སྒྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དབྱིངས་དང་ཐ་མི་དད་པའི་རང་བྱུང་ཡི་སྤེལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་རུང་མ་གྱུར་རུང་། དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལྟར་སྒྲུང་རུང་མ་སྒྲུང་རུང་། གཞི་
ལས་འབྲས་ལུའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡི་སྤེལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དོ་པོ་ཉིད་སྒྱུའི་རང་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ། མ་དག་འཁོར་བ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་གཞི་རྣམས། དག་པ་ཡི་སྤེལ་ཆེན་པོའི་འབྲས་
ལུའི་དོ་པོར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་ཡི་སངས་རྒྱས་པའི་དགོངས་པ་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཕབ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། ལྟ་བུས་རི་ལྟར་བཅད་པ་ལྟར་སྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་བྱུང་ཞིང་རྒྱུད་པས་ཐོགས་བཏོན་པས། གཞི་རི་
ལྟར་ཡི་སངས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་དོན་དེ། སྒྲོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་གིས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འབྱུང་སྟེ། མཐར་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ལྟ་བུས་གཞི་དག་མཉམ་ཆེན་པོར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་
མཐར་ཐུག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ད་ལས་གྱིས་བསྒྲུབ་དུ་མེད་པར་ལྟ་བུས་ཐག་བཅད་པ་ལྟར། གོམས་པ་ཐོགས་ནས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་
ཐ་སྒྲུང་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོན་དེ་གདོད་མའི་མགོན་པོས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་བ་སྒྲུང་དུ་མེད་པར་གཞི་སྒྲུང་གི་ཐོག་ནས། གཞི་ཐོག་དུ་གྲོལ་བས་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་

རྫོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུང་

227

ལྷ་ཕུའི་ཕྱིར་ཡེ་མངས་རྒྱལ་པར་འདོད་དགོས་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ་འབྲུལ་པར་སྐྱེས་ཐེན་པས་འབྲུལ་པ་སྤང་དུ་ཡོད་པས་མངས་རྒྱལ་མིན་ནོ་སྟུང་ན། གཞི་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པས། གཞི་སྤང་གི་དུས་ནི་འདྲུལ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དཔེ་ཏེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །དེས་ན་འབྲུལ་པ་གྲོ་བུར་བ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོར་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་མི་འཆར་ཡང་། དེ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་དབང་བཅན་དུ་མི་བྱ་སྟེ། མིག་དང་རྣ་བ་སྟུ་ཡང་ཆད་མ་མིན། །ལྗེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཆད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཆད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྟུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞིས་གསུངས། དེས་ན་གནས་ལུགས་དབྱེད་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་དབང་བཅན་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་དུ་བཟང་པོའི་གཟིགས་པ་ལྟར་ཡེ་ནས་མངས་རྒྱལ་པར་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། ཐོག་མའི་མངས་རྒྱལ་མིན་ཡང་དོ་རྩེ་ལྷ་ཕུའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་བཅོམ་ནས་གཞི་ག་དག་འོད་གསལ་ཆེན་པོའི་གྲོལ་སར་མངས་རྒྱལ་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་མངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་། སྤང་བུ་ཡེ་ནས་མེད་པར་དབྱེདས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པར་གཟིགས་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མཐོང་པ་ལྟར་གཞི་ལ་འབྲས་ཕུའི་ཡོན་ཏན་འབྲུལ་མི་རུང་དུ་མེད་པར་མི་གཟིགས་ལ། སྤང་བུ་རྣམས་ཡོད་པར་ཡང་མི་གཟིགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་པལ་པ་ནས་

༡༢། །རྒྱལ་མཐའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་བར་གྱི་དགོངས་པའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར། སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་གི་དགོངས་པ་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་གཟིགས་པ་
དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོར་ལྟ་བུས་གཏན་ལ་ཡབ་པ་དེ་ལས་ལྟག་པའི་རྩོམ་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའ་གང་ཡང་མེད་དེ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དུ་གཤམ་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་
ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པས། ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོ་གཤམ་གྱི་སྒྲ་ནམ་མཁའ་ཇི་སྟེད་དུ་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བའི་སྒྲ་བ་རྣམས་མི་བརྟན་པར་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་
དོན་དམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་ལམ་ཆོས་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་སྒྲ་དངོས་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་བྱ་ཆོས་སྒྲ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལས་སྒྲོས་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བཞིན་ཆོས་ཅན་ཇི་སྟེད་པ་གཟིགས་པའི་ཡོ་གཤམ་ཆོས་སྒྲ་
འགྲུབ་པ་དང་། གསལ་བ་དེ་ཡོངས་སྒྲའི་གཞི་སྒྲ་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། འོད་ལྗང་གང་ངས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཡོངས་སྒྲ་འཆར་བ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཀུན་བྱུང་རིས་མེད་པ་ནི་སྒྲ་ལ་སྒྲའི་འཆར་གཞི་མཐར་ཐུག་ཡིན་
པས། གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རིག་པ་འདི་དོ་བོ་ཉིད་སྒྲའི་དོ་བོར་ཡོ་ནས་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། རང་གི་དོ་བོ་དེ་ལྟ་སྒྲ་ལས་མི་གཡོ་ལ། དེ་མ་གྲོ་བུར་བས་ཡོ་ནས་མ་གོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོ་ནས་སངས་རྒྱལ་ཡིན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ན་ལྟུལ་བ་ག་ལ་ལྟུང་སྒྲུལ་ན། ལྟུལ་བ་དབྱིངས་ལ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་ནམ་ཡང་ལྟུལ་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་སྒྲུལ་ལྟུལ་ན། དབྱིངས་ལས་ཕུང་བའི་སྒྲུང་བའི་སྒྲིང་ནས་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དབྱིངས་ང་བདག་
མེད་པའི་དོན་མ་རྟོགས་ཏེ་ལྟུལ་ཞིང་། དབྱིངས་སྒྲུང་གི་སྒྲིང་ནས་དབྱིངས་རྟོགས་པས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡི་ནས་གྲོལ་བ་ཕུང་བ་ཡིན་ཟྱི། དབྱིངས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་གྲོལ་ལྟུལ་གཉིས་ཀ་ནས་དག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྒྲུར་སྒྲུར་བཞིན་
ལོའང་འདས་གང་ཏུ་སྒྲུང་བའི་དུས་སྒྲུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོའོ། །དེ་སྒྲུར་ན་གཞི་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་དག་གི་རོ་བོ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་མི་སྲིད་བཞིན་དུ། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་ལུང་ལ་གོ་དཔ། ལོའང་འདས་
ཀྱི་སྒྲུང་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྒྲུ་མེད་པ། སྒྲུ་མཐའ་དང་སྒྲི་མཐའི་དུས་གསུགས་པ་མེད་པ། ཤར་ལ་སོགས་ཀྱི་ཆས་སྒྲེ་བའི་མཐའ་ལྷག་པ་མེད་པ། མདོར་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད། དུས་དང་སྒྲུགས་ཀྱི་ཆར་
འབྱེད་པ་མེད་པའི་གཞི་དབྱིངས་གིན་དུ་རྒྱུ་དག་གི་ངང་ལས་ནམ་ཡང་གཡོ་མི་སྲིད་པར། དེའི་ངང་ལས་རྒྱལ་ཏུ་ཤར་ཞིང་རྒྱན་དང་རོལ་པར་བཀོད་པ་ཡིན་པས། ཡངས་སོ་ཆེ་འོ་ཆོས་ཆེན་པོ། །རྒྱུང་དུ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་གཉིན་པོ་ཡིན། །
ཞེས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དུས་གསུམ་དུས་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒྲུགས་བརྒྱ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་མ་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །དེའི་སྒྲིར་འདི་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་སྒྲེ་གྲོ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མ་དག་པས་འབྲས་ལུང་ལ་གོ་དཔ་མ་སྒྲིན་པའོ། །འདི་

༡༢༩། ཁོ་ལམ་དུས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་དག་པའོ། །འདི་ནི་འབྲས་ལུང་དུས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་དེ་སྒྲོ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་དག་པའོ། །ཞེས་འཛིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤང་རྒྱལ་ལ་དེ་ལྟར་
ཡིན་ཡང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་རྒྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དུས་གསུམ་གྱིས་སྤྱེ་བ་དང་། དག་མ་དག་ཏུ་འབྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་སྟགས་གཉིས་ཚེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་
ལས་སྤང་བྱད་གཡོ་བ་མི་སྤྱིད་པས་ན། གཞི་རི་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་མ་ངེས་པའི་སྤང་རྒྱལ་གཞི་སེམས་ཅན་གྱི་དུས་དང་། ལམ་བུང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གནས་སྒྲུབས་ཀྱི་སྤང་བ་ལྟར་མི་བཞག་སྟེ། འབྲས་ལུ་གིན་རྒྱལ་དག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞིགས་ངོར་གཞི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཡི་དག །ཡོན་ཏན་ཡེ་རྟོགས་སུ་གཞིགས་པའི་གཞིགས་པ་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཞིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གནས་སྤང་རྒྱལ་པ་ཀུན་རྩམ་བུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོན་
དམ་གཞིགས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་གཞིགས་ངོར་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་འབྲས་ལུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་གིས་བཞེད་པ་འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་
པས་ཀྱུང་བ་ཡིན་པས་དེ་མ་ཡིན་པར་སུས་ཀྱང་བརྒྱལ་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་ལས། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སྟོབས་སྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱལ་དེ་དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་ཡིན་ཡང་།

མཛེས་པ་ལྟར་

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲུང་རྒྱུ་ཡིད་པར་དུ་བྱས་ན། སེམས་ཅན་པལ་པ་ཁྱི་པག་སྟགས་ཐ་མལ་པའི་རྒྱུད་ན་སྟོབས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་ཅི། རྒྱུན་ལྷགས་ཞིག་གི་རྟོགས་པ་ཅམ་དང་། སྟོན་པལ་པ་ཞིག་གི་
སེམ་རབ་ཀྱང་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་སྒྲུབ་དུ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་ཡི་ལྡན་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལྷགས་དེ་འཛིན་པ་དང་། ལྷགས་ནང་པ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་བབས་པ་
ལའང་། དེའི་རྒྱལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་སྟོན་ཞེས་དང་། འབྲས་ལུ་རྣམ་དག་རིགས་ལྡེ་ལ་སྟགས་པའི་ལྟོ་རྣམ་པ་ཅམ་ལམ་དུ་བྱེད་གྱི། དེ་དང་དེ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་པས་བདག་རྩོམ་སེམས་
དབང་དངོས་ཡིན་པར་མོས་པས་བསྐྱོམ་དགོས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏིལ་འབྱུ་ཅམ་ཡང་བདག་ལ་མེད་པས་སྒྲུང་ཁམས་རྣམས་སངས་རྒྱས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་བསམ་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་གྱི་རྒྱ་ལུས་
དང་། འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་པ་བསྐྱོམ་པ་སྟགས་ཀྱང་གཞི་དབྱེར་སྤུས་མ་བྱས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མིན་པར། འདུས་བྱས་སེམས་ཀྱིས་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པས་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྒྲུང་
ཅིག་མའི་སེམས་འགྱུར་པ་ཅན་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པའི་རྩོམ་ཏེ་སྒྲུང་དང་། དེ་ལྟོང་བྱུང་གྱུར་པའི་བདེ་བའི་ཆོར་པ་དང་ལྡན་པའི་བདེ་ཆེན་གྱི་སྒྲུང་དང་། དེའི་ཕྱིན་ལས་སྟོ་ཆོགས་མངོན་པར་འདུ་

དེ་ནི་དེ་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་བཅིང་བ་དང་། ཀུན་རྟོག་རྒྱལ་པ་བཀག་པའི་འོད་གསལ་ནི་ཆོ་བ་སྟོན་མཆོད་བཅས་ཀྱི་ལམ་གང་ལའང་མི་སྟོན་ཏེ། རང་བཞིན་བརྒྱུ་ཡིས་རྩོལ་ཁིང་སྐྱབ་མི་དགོས། ཞེས་གསུངས་པས། རྩོལ་བྱ་ལྱི་ཐེག་པ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དག་ཞི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་དེ་ལས་ལམ་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་རང་གར་དུ་བཀོད་ཀྱང་གནས་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུ། གྲགས་པ་གསུང་། དུན་རྟོག་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་འདས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་དང་། རྟོན་པ་སྐྱབ་པ་ལྷན་པ་བྱུང་བྱུང་ཀྱི་སེམས་ལས་སྒྲུང་བ་ཡིན་པར་ཀུན་བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་དབྱིངས་མཛོད་སྟོན་སྐྱབ་པ་དེའི་དགོངས་དོན་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ན་འདི་རྟོན་མེད་དུ་གྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དང་རང་བྱུང་གི་ཡོ་སྟེས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་བའི་ལ་སྟོན་པ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལ་གསུང་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་སྟོན་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་མེད་དོ། །སེམས་ལ་ནི་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ནི་དེ་དེ་ལས་ཀྱིས་རྟོགས་པུ་ཡོད་པ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་ནི་དེ་ཡིན་ལ་དེ་རྟོགས་བྱེད་ནི་སྟོ་སྟེ། ཐོས་བསམ་བསྟོམ་པའི་སྟེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཉན་པ་སྟོན་ཀྱི་རྒྱུ་རྟོགས་མ་འགག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡིད་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དེས་ཆོས་ནི་དེ་དོ་འབྱོར་དུས། ཡིད་རང་ཀྱང་ཆོས་ནི་དེའི་རང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གསུང་འཛིན་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་གཞི་ཆོས་ནི་ལ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་མེད་

༡༡། །ཀུང་། རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་འདི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དང་ལས་ཤར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤོ་དེ་ཡི་དབང་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་གཞིའི་འོད་གསལ་ལམ་གནས་
 ལུགས་དོ་འཕྲོད་ན་དེའི་རྒྱན་བསྐྱར་བས། གོམས་པ་ཆགས་པའི་ཚེ། སྒོ་ལྷའི་རྒྱམ་ཤེས་ཡིད་ལ་ཐིམ། ཡིད་ཀུན་གཞིའི་རྒྱམ་ཤེས་དང་། དེ་ཀུན་གཞི། དེ་གཞི་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་ཐིམ་ཆེ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱམ་
 ཤེས་གཏན་ནས་ལོག་སྟེ་མེད་ནའང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རིག་གནད་ས་རང་བྱུང་འོད་གསལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཉིད། ལྷར་གོམས་པ་དེའི་དབང་གིས་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱེན་གསུམ་བུལ་བའི་ནམ་མཁའ་དཔེར་བྱས་པ་ལྷ་བུའི་ནང་གི་མདོན་པར་
 བྱང་རྒྱལ་པ་འོད་གསལ་དོས་ཐིན་པ་འབྱུང་དོ། །ལམ་རྒྱེན་དང་མི་ལྷན་པའི་མལ་པ་རྒྱམས་ལ་འཛིན་ཏེ་དང་གཉིད་མཐུག་གི་དུས་སུ་ཚོགས་བརྒྱད་ལོག་རྗེས་སུ་ཡང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་སམ། གཏུག་སེམས་ལོག་པ་མི་སྤྱིད་དེ་
 འདུས་མ་བྱས་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡིན་པས། དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཀུང་། དེ་དོས་མི་ཐིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་སྐབས་སེམས་མེད་ལུན་པའི་གནས་སྐབས་ཞེས་བཏགས་སོ། །རྒྱལ་འབྱོར་པས་ཐབས་ཀྱིས་ལམ་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་
 སེམས་མདོན་དུ་འགྱུར་བྱིར་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་དང་། རྟོར་བསྐྱས་སོགས་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རྟོགས་རིམ་སྤྱིད་གི་ནུ་དུ་ལུ་པ་ལ་སེམས་ཐིན་པའི་སྟོག་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱམ་པ་དང་། ལྷང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ།

དཀར་ལམ་དམར་ལམ་ནག་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་མཐར་སྒྲིལ་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཚེ། ཡིད་སྤྲོ་བ་མ་འགགས་པས་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྒྱམ་པ་ཆ་འདྲ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
ཡང་ཡང་གོམས་པས་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བར་དུ་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་མཆོན་མོ་སྒྲིང་ནང་གི་ཨ་དཀར་པོ་ལ་སེམས་བཟུང་བས། གཉིད་ཀྱི་སེམས་པ་ནང་དུ་སྒྲུབ་ཆེ་སྒྲུང་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་དང་། རམ་མཁའ་དག་
པ་ལྟ་བུའི་འོད་གསལ་ཆ་འདྲ་འཆར་བ་དང་། རམ་མཁའ་སུམ་སྤྱུག་སྟགས་གདམས་པ་སྒྲུབ་ཆེ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་། དུངས་གསལ་རམ་མཁའ་འདྲ་བའི་ཉམས་འཆར་ཏེ་དེ་ཀུན་འོད་གསལ་དང་ཆ་འདྲ་ཙམ་དུ་རུང་མོད་ཀྱི།
རྟོགས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ་ཉམས་ཡིན་ལ། ཉམས་ཞེས་པ་སེམས་ལ་གནས་ལུགས་འོད་གསལ་དེའི་རྒྱམ་པ་ཆ་འདྲ་ཤར་བ་སྒྲེད་པེ་ཡི་འོད་གསལ་ཡང་ཟེར་རོ། །ཡེ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཉམས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། དོན་
གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་ཡིད་རང་མཆོན་པས་བསྒྲོམ་བྱ་འོད་གསལ་ལམ་སྒྲིང་ཉིད་ཞེས་གཟུང་འཛིན་དུ་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད། རྒྱམ་པ་སྒྲིང་ཉིད་འོད་གསལ་གྱི་ཆ་འདྲ་ཤར་ཀྱང་རི་མོ་བྱིས་པའི་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ།
རྟོགས་ཆེན་གྱི་སེམས་ཉིད་ངོ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བཞིན་རང་སེམས་སྒྲེ་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཐད་ཀར་བཞོ་བཅོས་དཔུང་ར་མི་དགོས་པར་ཐག་ཆོད་ན། དཔེ་ཡི་ཡེ་སེམས་དངོས་ཡིན་ཏེ། ལུ་ནང་གི་སྒྲ་གཟུགས་ལྟ་བུའོ། །འདི་འདྲའི་

༡༡། །སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལྷག་ཆེན་ནམ་ཐོགས་ཆེན་རྟོགས་པའི་སྒྲིམ་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་དམ་པ་མང་པོས་
 ཀྱང་འདི་རྟོགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་མེད་པ་ནི་ལུས་རྒྱས་སྒྲིབ་པ་སོགས་སུ་འཆད། གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་ཀྱིས་རྟོགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་མིན་ཡང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ཡིན། མཐོང་ལམ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་ཡོད་དགོས་པས། འདི་རང་རྒྱལ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཡང་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞེད། རོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་བ་དངོས་མཐོང་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་ལམ་དུ་
 བཞེད་དོ། །དེས་ན་རྟོགས་བྱ་དང་རྟོགས་བྱེད་ནོར་བ་དང་། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་ཡིད་དང་། ཆོགས་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གཉིས། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་འབྱེད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་དུ་མཆུངས་པས། ཡེ་ཤེས་ནི་མ་ཤར་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོགས་ཆེན་གྱི་དོན་འཆོལ་བ་དག་གིས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོས་བསྟན་བྱ། གཞུག་མའི་སེམས་ཞེས་པ་ཡིད་ལྷ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ། དེ་གིན་རྟོག་ཏེ། གཞུག་
 སེམས་དང་། བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ། འོད་གསལ་པའི་སེམས་དང་། རོན་དམ་བུར་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དཔྱིངས་རྣམས་མིང་གི་ལྷོག་པས་ཐ་དད་ཀྱང་། རོན་གྱི་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

གཞུག་མ་འོད་གསལ་པའི་སེམས་འདུས་མ་ཕུས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་འཁོར་འདས་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཡང་། འོད་གསལ་དེ་ཉིད་དེའི་རྒྱད་དང་འཁོར་འདས་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱད་ཀྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཡིད་འདི་ནི་རྟེན་བཞི་ལས་སྐྱེས་པའི་འདུས་ཕུས་དང་། སྒྲིབ་པའི་མ་དག་པའི་སེམས་དང་། རྒྱུད་ཉི་ཆེ་བས་བསྐྱས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཅན་དང་། ཀུན་ལ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་རིས་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་ཡིན་པས།
འདི་བདེ་གསེགས་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞི་ཡི་འོད་གསལ་ལྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ན་འདུས་ཕུས་ལ་སྐྱེས་པ་གོང་བཤད་ལྟ་པོར་འགྱུར་དགོས་ན། ལྟོགས་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་གང་དུའང་། ཆོས་ཉིད་འདུས་ཕུས་དང་། མ་དག་པ་
དང་། རྒྱུད་ཉི་ཆེ་བསྐྱས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཅན་དང་། ཀུན་ལ་བྱུང་བ་མིན་པར་རིས་ཆད་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པས། འདི་ནི་དགའ་རབ་ཏུ་རྩོམ་གྱིས་མ་ཕྱེན་པའི་ལྟོགས་ཆེན་དེ་ནི་མ་ཡིན་པས། དུས་ཕྱིས་སྤར་གྱི་སྟོན་པ་
བརྒྱུད་པར་བཅས་པ་ལས་ལྟག་པའི་ལྟོགས་ཆེན་དེ་སྤྲིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལྟོགས་ཆེན་ཡིན་ཞེས་དབྱུང་པར་བྱ་འོས་ཀྱི་གང་ལྟར་དེའི་རྩོམ་བཏོད་བྱ་འོས་མིན་ནོ། །ལྟོགས་པ་ཆེན་པོ་རིག་པ་བྱུང་ཐུབ་སེམས་ཀྱི་གྲོང་ནས་འཁོར་
འདས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དབང་གིས་སྒྲུབ་མེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རྩོམ་པ་མེད་པར་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་བཤད་པ་འདི་རྩོམ་མེད་

ལྟོ

ཡ གཞུག་མཐམས་པུ་གཉིས་གན་འབྱོར་

ཨ། །རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་པས་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ལམ་དེའི་བྱང་ཆོས་ཡིན། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་ཡིད་ཕྱ་བ་དེ་ཆོས་ཉིད་གཞུག་མའི་སེམས་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཐོག་གཞིའི་འོད་གསལ་འཁོར་
འདས་གང་དུ་མ་སྟེ་བ་དེ་ཡང་ད་ལྟའི་ཡིད་ཕྱ་བ་སྒྲིད་ཅིག་མ་དེའི་རང་ལས་བྱུང་ཞེས་སྒྲུའམ། སྒྲིན་ཡེ་ཐོག་གཞོད་མའི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོན་དུ་ཡིད་ཕྱ་བ་ཡོད་དགོས་ལ། མར་མི་མཛད་སོགས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་།
རིགས་དུག་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཕྱ་བ་དེས་བྱུང་ཅིང་དེའི་རང་དུ་གནས་ཞེས་འདོད་དམ། དེ་འདྲའི་སྒྲིད་ཅིག་མ་དེ་ཡ་མཆོན་ནོ། །དེ་འདྲའི་ཡིད་ཕྱ་བ་དེ་རྫོགས་ན་སྒྲིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གི་
དགོངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཅི་ཞིག་ཡན་ཏེ། དེས་སྒྲུར་སྒྲོང་ཉིད་གཏུན་ལ་འབྲེལ་སྟན་ས་བསྒྲོམ་མ་སྒྲོང་བ་ལ། གསལ་དུ་དེས་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱུགས་རྒྱུ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་གི་ཁས་མ་
བྱུངས་སམ། དེས་ན་དེ་རྫོགས་ཤིང་ལམ་དུ་བྱས་པ་ལས་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་ངོས་མི་ཐེན་པས། དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཞིག་ཡིན་པས་གཞུག་སེམས་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། གཞུག་སེམས་ནི་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ལ་
བརྟན་གྱིས་བྱུང་བ་ལྟར་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན། འདི་ནི་རང་ཉི་ཆེ་བའི་ཆོས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་གྱི། ཀུན་གཞི་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྒྱུ་ཤེས་དང་། ཡིད་རགས་པ་དང་། སྒོ་ལྟའི་ཤེས་པ་

རྫོགས་ཆེན་གཞུང་འགྲེལ་བློ་བློར་

གང་དང་ཡང་མི་འདྲེ་སྟེ། ལྷོ་ལྷའི་སེམས་པ་དང་། ཡིད་རགས་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་ཆ་འདི་ལ་མེད་པར་ཁས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཆོགས་དུག་གི་སེམས་པ་མ་འགག་པའི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་མ་གྱི་སེམས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ཆེན་
པོ་དོ་སྤྱད་དུ་མེད་ན། རྫོགས་ཆེན་ནི་གོ་ལ་ལམ་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་མཐར་ཐུག་དུ་གསུངས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་གདམས་ངག་ཉན་ནས་དོ་སྤྱད་པ་མི་སྤྱིད་པས་གཞུང་འདི་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ། །མི་སྦྱོར་ཏེ་
ཆོགས་དུག་གི་སེམས་པ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འདྲའདི་གཞུག་སེམས་ཡིན་པས་མ་འགགས་པར་ཡོད་པས་དེ་ལ་དོ་སྤྱད་སྒྲུ་མ་ན། ལྷ་རགས་སུ་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། ད་ལྷའི་སེམས་པ་འདི་ཉིད་སྦྱེ་མེད་དུ་དོ་འཕྲོད་ཆོག་ཞིའི་འོད་གསལ་ལ་ལམ་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་རྫོགས་པར་བྱས་ཀྱི། ལྷོ་ལྷ་ཡིད་སེམས་རགས་པ་དང་བཅས་པ་ལ་རྫོགས་ཆེན་དོ་སྤྱད་དུ་མེད་ལ། ལྷ་བ་ལ་རྫོགས་ཆེན་དོ་སྤྱད་པའི་དོན་བཤད་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞུག་སེམས་འདི་རྒྱུ་ནམ་ཡང་མི་
རྟོག་ན། འདི་སྦྱེ་བ་ལེན་པ་པོ་དང་། སངས་རྒྱལ་བ་པོ་ཡིན་དགོས་པས། འདི་གང་ཐག་གི་བདག་ཏུ་འདོད་ན་སྦྱོར་ཅི་ཡོད། འདི་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་བདག་མིན་སྒྲུ་མ་ན། མི་རྟག་པའི་བདག་ཞིག་ཁས་སྒྲུངས་ན་འདི་ལ་གིན་དུ་
འགྲིག་གོ། །གཞན་ཡང་གཞིའམ་ལམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་རུང་ངམ། དེས་ན་ཡིད་ལྷ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་སེམས་དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུ་བ་སྟེ། རྒྱལ་ཆ་བ་བྱམས་པས།

༡༩། །ཆེས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་ཡིད་ལྟ་བུ་ལ་འོད་གསལ་གསུག་མའི་སེམས་སུ་བདག་པ་ནི་གིན་ཏུ་མོར་ཏེ།
རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་སེམས་སམ་ཡེ་ཤེས་དང་ཡིད་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་རྒྱུ་འགལ་དུ་སོང་བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ལྟ་བུ་འདི། ཡིད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་རགས་པ་མ་འགག་པའི་དུས་སུ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་གསུག་
སེམས་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་ཡིད་རགས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། ཐ་དད་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡིད་ཤེས་འདི་ཀུན་རྟོག་རགས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་འདྲ་ཡིན་ལ། ཡོད་པའི་རགས་པ་འདྲ་ཡིན་ཞེས་ཆེས་
གཅིག་ལ་ཀུན་རྟོག་རགས་པ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ལ་སྟུང་པའི་ཁས་ལེན་དོ་མཚར་ཅན་རྟོགས་ཆེན་གསར་པ་འདི་ཡ་མཚན་ནོ། །ཐ་དད་དུ་ཡོད་ན། འདི་ནི་རྒྱུན་བཞི་ལས་སྐྱེས་པའི་རགས་
པ་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེས་པོ་ཐ་དད་ནི་རྒྱུ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལ་རྣམས་མཚུངས་སུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཡོད་ཀྱང་མི་སྐྱོན་ཏེ་ཆོགས་བརྒྱད་བཞིན་ནོ་
སྟུང་ན། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་གསལ་ལ་ལྟོག་མེད་དང་། ཡིད་ནི་ཕྱི་ནང་ཀུན་འབྱེད་པ་དང་། སྒོ་ལྟ་ནི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་འབྱེད་པར་བྱས་ཀྱང་།

ནང་དུ་སྒྲིལ་བུ་གཅིག་གི་སྒྲིལ་པས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡིད་སྤྲ་རགས་ནི། རགས་པ་དོར་ནས་སྤྲ་བ། སྤྲ་བ་དོར་ནས་རགས་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཅམ་མིན་པར། སྤྲ་བ་ནི་རྒྱལ་དུ་སྤྲ་ཡི་རགས་མ་སྒྲིལ་།
 རགས་པ་སྤྲ་མ་སྒྲིལ་པའི་ཡིད་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡོད་དགོས་ན། སྒྲིལ་བུ་རང་གི་མདོན་སུམ་གྱིས་སང་དུས་ལྷ་ལུང་ཡིད་སྤྲ་བ་གཉིས་རང་གི་སྒྲིལ་པས་སྒྲིལ་གྱིང་། འདི་འདྲའི་ཡིད་སྤྲ་བ་
 ཞིག་ཡོད་པར་མདོན་སུམ་མམ། རྒྱུ་དཔག་གམ། ལུང་གང་གིས་དཔོག། སྤྲ་བ་དེ་སྒྲིལ་ཉིད་བསྒྲིལ་པ་སྒྲིལ་བསྐྱུས་ན་འདྲིན་དུ་རུང་བ་ཡིན་ན། དེས་རགས་པའི་ལུལ་ཡང་ཅིས་མི་འདྲིན། མི་འདྲིན་ན་སྤྲིན་རྒྱུ་མཆོད་དུག་
 སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཐམས་ཅད་སྒྲིལ་པར་དེས་ནི་ལྷ་རྒྱུ་གཏན་ལ་འབྱེད་སྤྲུལ། མ་རུས་ན་དེས་སྒྲིལ་ཉིད་ནི་ལྷ་རྒྱུ་གཏན། དེས་ན་དེ་ལ་སྒྲིལ་ཉིད་བསྒྲིལ་བཅུག་པའི་ཅི་ཞིག་བྱ། དེས་ན་དེ་འདྲའི་གཞུག་སེམས་འདོད་པ་ནི་རྒྱུ་ཅད་ཚོར་བ་
 ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་སྒྲིལ་དང་ཡི་སྒྲིལ་གྱི་ལུང་པར། འཕོར་གསུམ་དུ་རྒྱུ་པར་རྒྱུ་པ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་པས། དེ་སྒྲིལ་བྱེད་རྒྱུ་པར་མི་རྒྱུ་པའི་ཡི་སྒྲིལ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲིལ་ལམ་གྱི་ཡི་སྒྲིལ་མཐར་གྱུག་པ་རྒྱུ་པ་རྒྱུ་པ་ཡི་
 པར་ཆད་མེད་ལམ་དོར་ཏེ་ཡིས། གཉིས་སྒྲིལ་གི་རྒྱུ་པར་རྒྱུ་པའི་བག་ཆགས་རྒྱུ་དུས་པའི་པས་དེ་པར་སྒྲིལ་གཉིས་གྱི་དེ་མ་གཏན་ནས་མི་མངའ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེས་ན་པམས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་

༡༢། །སེམས་སེམས་བྱུང་བམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་མ་འདས་པས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལམས་གསུམ་པ། གློ་བཟླས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོགས་ཡིན། །ཞེས་
 དང་། གློ་བ་དཔོན་བློ་གསལ་གྱི་གྲང་པོས། རྣམ་པར་རྟོག་ལས་མ་རྟོགས་པ། །ལམས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡང་མེད། །རྣམ་རྟོག་དེ་དང་བྲལ་བས་ན། །ཁྱེད་ནི་རབ་རྒྱ་པོ་འདས། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་
 ཤེས་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་བྱུང་པར་གཤིས་རྟེན་ཅེ། ཡི་ཤེས་མཐར་ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་གཏན་འཁེག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། རྣམ་གསུམ་སངས་རྒྱས་སེམས་དང་བྲལ། །
 ཞེས་དང་། མདོ་ལས། ཞི་བའི་བློ་གྲོས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་ལ་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱི་གནས་ཀྱང་མི་འདོར་བ་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པའི་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའོ། །ཞེས་དང་། ཆེག་བྲལ་ངག་གི་ལམ་གྱིས་མི་གོས་པ། །དེ་བཞིན་ཉིང་ཆོས་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་འདྲ། །སེམས་དང་ཡིད་གྱི་རྒྱ་བ་རབ་གྲོལ་བ། །མཚན་རབ་དོ་
 མཚར་ཆེ་བ་དམ་པ་ཤེས། །དོན་རྒྱལ་འདི་ནི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱིས་སུ། །ཤེས་པར་མི་རྣམ་མཛངས་པས་རིག་པ་ཡིན། །ཐོན་གྱི་རྒྱལ་ལ་ལྷག་བྱས་སེམས་ཅན་རྣམས། །དེ་དག་ཆོས་འདི་བློས་ན་ཡིད་ཆེས་འགྲུལ། །ཞེས་དང་། འཇུག་

ཡུལ་དུ་གྱུར།

པར་ཡང་། སེམས་འགག་པ་སྟེ་སྒྲ་ཡི་མངོན་སུམ་མཛད། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གཉིས་སྒྲ་དག་གི་བཀའ་ཆགས་ཀྱང་མེད་པ་ལ་གཉིས་སྒྲ་དམ་གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ག་ལ་ཡོད། མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ནི་ཡོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཐུགས་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བཞིན་དུ་ས་ལེར་མ་ཁྱེན། དེས་ན་འདི་འདྲའི་ཡི་ཤེས་དེ་ལ་སེམས་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། སེམས་ལས་འདས་པའི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ག་ལ་དེ་
མ་ཁྱེན་ཆ་སྟོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་སེམས་སུ་བཏགས་ན། སེམས་ཆེན་པོ་འཇམ་ བཀུར་སེམས་དང་། འོད་གསལ་པའི་སེམས་སྟོགས་ཀྱི་ཁུད་པར་ཕྱིས་ནས་སྟོན་གྱི། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སེམས་ཐ་མལ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་ཅན་དང་།
ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་མེད་པས། མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་དང་། གཉིས་སྒྲ་མེད་པའི་ཡི་ཤེས་དང་། ཡི་ཤེས་ལྟའི་མིང་གིས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ད་དུང་རྣམ་རྟོག་ཅན་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྒྲ་ཅན་དང་།
ཀུན་གཞི་དང་ཡིད་སྟོགས་ཐ་མལ་པ་ཡིན་ན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་རྣམ་རྟོག་གི་བཀའ་ཆགས་དང་། གཉིས་སྒྲ་གི་བཀའ་ཆགས་ཟད་པ་དང་། ཆོགས་བརྒྱད་ཡི་ཤེས་ལྟར་གནས་ཀྱང་པར་ལས་ལེན་མི་རིགས་པར་འགྱུར་དེ། འོན་
ཀྱང་གདུལ་བྱའི་སྒྲ་དོར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟུན་ཤེས། ཡིད་ཤེས་ཞེས་ཀུ་མིང་འབྲས་ལུར་བཏགས་པའི་ཐ་སྟོན་ཅན་བྱས་ཀྱང་། ཀུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འགག་ནས། འབྲས་དུས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས་ཐ་མལ་པའི་ལུང་པོ་རྣམ་

༡༡། །སེམ་རང་མཚན་པ་མིན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ། དམིགས་པ་ཅན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བྱམས་སྟོགས་དང་ཕྱིན་རྒྱལ་ལམ་ཡིན་གྱི། ལོཾ་མ་གསུམ་དམིགས་མེད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེམ་གྱིས་ཐེན་པའི་བྱམས་སྟོགས་ཕྱིན་རྒྱལ་ལམ་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་བྱམས་སྟོགས་པར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་པར་ཕྱིན་སྟོགས་ལམ་ཡང་དག་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་སེམ་དེ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་དུ་འང་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་གནས་ལུགས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་ཡེ་སེམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་དངོས་པོ་འམ་དངོས་པོ་མེད་པ། མེད་པ་འམ་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མེད་དེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིང་ཡུལ་ཐ་སྐད་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས་ན། རྒྱལ་སྐས་ནི་བ་ལྟས། གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྒྲི་ཡི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་དུ་ཞི། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས། གང་གིས་དམིགས་མེད་མི་སེམ་པ། །དེ་ཡིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་སེམ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །འཛིག་པས་དམིགས་མེད་སེམ་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་། རྟོ་རྟོ་སྒྲིང་འགྲེལ་ལས། གོ་དུ་པ་ཡི་ས་པོན་ལས། །སྤྲ་ལུའི་འབྲུ་ནི་འབྲུང་བ་མེད། །རྣམ་རྟོག་ས་པོན་ལས་བྱུང་བའི། །

འབྲས་སུ་རྒྱམ་རྟོག་བཅས་པར་འགྱུར། །རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་ལས་སྦྱེས་པའི། །འབྲས་སུ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞིག་ག་དྲན་ནས་
 མེད་དེ། བདེན་མེད་ལ་དམིགས་དགོས་ན། བདེན་གྱུ་བ་རྩུ་མི་རྟོག་མེད། བདེན་མེད་རྩུ་རྒྱམ་པར་ཅིས་མི་རྟོག། རྟོག་ན་དངོས་པོ་འཇམ་དངོས་མེད་གང་རྩུ་རྟོག་གུང་རྒྱམ་རྟོག་ལས་མི་འདའ་སྟེ། རི་བོང་རུ་མེད་རྩུ་རྟོག་པ་ལ། རི་བོང་
 གི་རུ་འཛིན་པའི་རྒྱམ་རྟོག་མེད་གུང་། རུ་མེད་རྩུ་འཛིན་པའི་རྒྱམ་རྟོག་ཡོད་པ་བཞིན་ཏེ། བདེན་མེད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱམ་རྟོག་རྟོག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་བདེན་གྱུ་བ་རྩུ་མི་འཛིན་ནའང་སུམ་སྟགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རྒྱམ་རྟོག་ག་ལ་ལྟོག་སྟེ་ལྟོག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་དགག་རྟོག་སྦྱུ་བ་རྟོག་གང་ཡིན་ཡང་རྒྱམ་རྟོག་ལས་མི་འདའ་ལ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི་དགག་རྟོག་སྦྱུ་བ་རྟོག་གང་ཡང་མིན་ཏེ། གང་རྩུ་འད་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཅན། དགག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། ལྷོས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོས་པ་དགག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ལྷོས་བྲལ་སྦྱུ་བ་པའི་རྒྱམ་རྟོག་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། ལྷོས་པ་མཐའ་དག་ཞིག་པ་ལ་ལྷོས་པ་དང་བྲལ་ལོ་སྟུམ་
 རྩུ་འཛིན་པ་ག་ལ་ཡོད། ཡོད་ན་ད་རྩུ་ལྷོས་པ་མ་ཞིགས་པས་ལྷོས་བྲལ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས། ཆོས་དབྱེངས་དང་། རོན་དམ་དང་། གནས་ལུགས་དང་། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱས་ཐེར་དགོས་གུང་ རྒྱམ་

༡༩། །གུངས་པ་བདེན་གཉིས་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་དོན་དམ་དང་། ལྷོང་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷོང་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྟོག་ན་དགག་རྟོག་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་ལྷོང་ཉིད་སོ་
སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡུལ་དེ་ཆོས་དབྱེར་ས་དང་ལྷོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་ཡིན། དེ་རྟོགས་ཆེ་རྟོགས་ཕྱུ་ཆོས་དབྱེར་ས་རྟོགས་ཕྱེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ཐ་སྐྱད་གྱིས་ཕྱེ་བ་ལས་དོན་ལ་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་གསལ་ཞིང་རིག་པ་རྣམ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་གནས་ལུགས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཆོན་ཉིད་དོ། །རྣམ་ཤེས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྒྲིབ་གཉིས་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་མཆོན་ཉིད། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་ཇི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་དང་། ཆོས་ཅན་མཐའ་དག་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་
ཇི་སྟེང་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ལྟོག་ཆས་བཏགས་གྱི། རོ་བོ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་ལས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དེས་
ན་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཆོས་ཅན་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི། གཅིག་ཐ་དད་གང་དུའང་ཁས་སྒྲུངས་ཕྱི་མིན་པར། དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཆོན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་

ཐ་དད་ཐུལ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་ཡང་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཁྱལ་ས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་བཞིན་གྲོང་ཆེན་རབ་འབྱམས་གྱིས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཐ་སྐད་དུ་གཅིག་
 པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་ཡི་ཤེས་མི་རྟོགས་པ་དང་། ཚེས་ཙན་དང་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མིན་ཏེ། སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཡི་ཤེས་ཡིན་པས། ཡི་ཤེས་རྟོགས་
 དུས་སེམས་ཀྱང་དེ་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡི་ཤེས་རྟོགས་ཆེ་སེམས་རང་གོ་ལ་དུ་འཆར་པ་སོགས་གྱི་ཕྱིར་ནའོ། །དེས་ན་གནད་འདི་གལ་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་དབྱུང་ན་ཚེས་ཉིད་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རང་གི་གནས་
 ལྷགས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙན་ལ་བྱུང་གྱང་། སེམས་རྟོགས་བརྒྱད་རེ་རེའི་རྒྱད་ཙན་གང་ཟག་སོ་སོའི་སེམས་གྱི་ཚེས་ཉིད་གྱུད་དུ་བཅད་པའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ། ལུས་ནང་གི་ནམ་མཁའ་ལྟར་རིས་ཆད་དུ་
 སྒྲུང་གིང་། དེའི་ཕྱིར་དེའི་འོ་སྒྲུལ་གྱི་གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུར་སྒྲུང་བའང་ཡོད་མོད་གྱི། དོན་ལ་ཚེས་ཉིད་བྱུང་བདེ་ལ་ཆེན་པོའི་ངང་ལས་སྒྲུང་བ་ལས་ཐ་དད་སོ་སོ་བར་གྱུ་བ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གྱོ་བུར་ལྷུལ་
 པའི་སྒྲུང་ཚུལ་ལ་བརྟགས་པའི་སེམས་ཙན་རྣམས་གཅིག་གོ་ལ་ན་གུན་གྱོ་ལ་བར་འབྱུར་མི་དགོས་ལ། གཅིག་འབྲུལ་ན་གུན་འབྲུལ་བར་མི་འབྱུར་གྱི། འབྲུལ་གྱོ་ལ་ཐམས་ཅད་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་གྱི་ངང་ལས་སྒྲུང་བར་ནི་

༡༩༡ །འདྲ་ཞིང་ཁྱད་མེད་པས། གདོད་མའི་ཚེས་ནིང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་བཞག་དགོས་ཏེ་སྤྱིད་ཞེ་མཉམ་ནིང་དུ་རྟོགས་པ་ལས་སངས་རྒྱས་ལྷུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རྒྱ་འབྲས་ཐེག་པའི་ལམ་ཐབས་མོ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཐམས་ཅད་ཚེས་ནིང་དེ་ཁོ་ན་ནིང་གཏན་ལ་བབ་ནས། དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་པས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན། རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ནི། ཚེས་ནིང་གི་
རིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཐད་དཔུ་མའི་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཚེས་ནིང་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་དེ་བསྒྲུལ་པ་ཡིན་གྱི། ཚེས་ཅན་གཉིས་སྤྱང་དབང་བཅན་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་བསྒྲུལ་པས་གོ་ལ་བར་འབྱུར་བ་ནི་སངས་རྒྱས་
གྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་ལུ་ཐེག་པ་གང་དུ་འང་མ་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱང་སྤྱིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་དེ་ལྟར་བསྒྲུལ་དགོས་ཀྱང་། སྤྱང་ལུགས་ཐ་སྤྱང་གི་དབང་དུ་
བྱས་ན། གཞི་སངས་རྒྱ་ལྷུང་གི་རིགས་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐབས་དང་། དག་པ་མཐར་ཐུན་པའི་འབྲས་ལུ་གསུམ་དུ་གེས་རབ་གྱིས་གན་འབྱེད་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་བར་གྱིས་འདོད་དེ། རྟོགས་པ་ཆེན་
པོའི་གཞུང་གིས་ཀྱང་ཐེགས་ཚོད་གྱི་ལམ་ལྟ་དང་། ཐོད་ཀྱ་ལ་གྱི་སྤྱང་བཞི་མཐར་ཐུན་ནས་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་ལེན་གྱི། སྤྱང་རྒྱལ་ལ་ལམ་མཐར་མ་ཐུན་པར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འདོད་པས། འདི་གཉིས་

ཐུང་པོ་ལྟོ་ལྟོ་

གན་ཐུང་ན་ཐུང་ལྟུང་གི་ཐེག་པ་གང་གི་ཡང་རྟོགས་དགའ་བའི་གནས་རྒྱུ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཐུན་པ་དུངས་ནས་ངེས་ཤིང་གི་ཐུང་པ་ལྟུང་པ་མེད་པར་ཐུང་པར་ལྟུང་བས་གན་ལྟུང་པ་འདི་ཅིས་ཀྱང་གཤམ་ཆེད། །གན་པ་ལང་
དུ་མ་དང་མ་ལྟེལ་བའི་རྩོམ་ཐེག་པ་རང་ལམ་ཁོ་ན་ཉམས་སུ་བྱངས་ཀྱང་ཐར་པ་མི་ཐོབ་ཐེར་པ་ལ་བརྟག་པ། རྩོམ་ཐེག་པ་ན་ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་གཉིས་ཀ་བཤད་པས། གྲོལ་ལམ་གྱི་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ངེས་མི་
གྲོལ་ན་དུ་མ་ལའང་མཆུངས་ཏེ་དོན་ལ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་དུ་མའི་ཡིན་ན་ཟེར་ན། དུ་མའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཡིན་པར་ལྟུང་བས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་
རྟོགས་ན་ལོའང་པ་ལས་མི་གྲོལ་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་གྱི་ཤུལ་མཐའ་དང་མ་ལྟེལ་ན་དུ་མའི་ལམ་ལའང་ཐར་པ་མེད་པར་མཆུངས་སོ། །ངེས་ན་ཉན་ཐོས་གྱི་ཤུལ་མཐའ་རྩོན་སྤང་མིན་ན་ཐེག་པ་གོང་མ་རྩོམ་ཐེག་པ་ལ་ཐར་
ལམ་མེད་ཅིས་སྟོས་ཤིག །གལ་ཏེ་དུ་མའི་ལམ་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅི་སྟོས་གྱི། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་གྱི་དེར་ལྟོས་མི་དགོས་སྟུང་ན། རྩོམ་ཐེག་པ་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་
དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཀུན་མཆོག་ལྟོས་ཐུང་གྱི་རྩོང་ཉིད་བྱུང་པར་འཕགས་པ་ཡོད་ན། དུ་མའི་དེ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཡང་ཐབས་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐུགས་གྱི་ཐབས་ཐབས་མཐོང་དུངས་པའི་ལྟོས་སྟོས་གྱི་ཡི་ཤིས་དེ་ཉིད། རྒྱུ་པར་མི་རྟོག

༡༡། །པའི་ཡེ་ཤེས་དཔུ་མ་ནས་བཤད་པ་དེ་ལས་རྒྱུ་ཐབས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ཞིག་ནས་ཅམ་ལས་དཔུ་མའི་ལྷ་བ་ལྷག་མཐོང་གི་གོ་མི་ཚོད་པ་ཅི་ལྟར་ཡིན། ཞིག་ནས་ཀྱང་པའི་ཐབས་ཐབ་པ་ཅམ་ཞིག་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཡིན་གྱི། ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པར་དཔུ་མའི་ལམ་གྲོགས་སུ་དགོས་ན། ལྷགས་ཀྱི་ཞིག་ནས་དེས་བསམ་གཟུགས་ཅམ་བསྐྱེད་དུ་རྒྱག་རྒྱུ་། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྒྱུ་འཕྲོ་སྐྱེས་ཚོད་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལྟར་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཟུགས་མིན་པའི་ཞིག་ནས་གཞན་ལྟར་པོ་ཞིག་ནི་ལྟར་སྐྱེད། དོ་རྗེ་ཐེག་པར་རིགས་དེས་ཀྱིས་ལྷགས་ནས་བཤད་པའི་ཐབས་ལས། རྒྱུ་དཔུ་མར་ཞུགས་ཐིམ་དུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སེམས་གནས་པ་ཅམ་ལས་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་མི་རྣམས་པ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་ལྷགས་དེ་སྐྱེ་བ་པོ་རང་གི་ཞི་འདོད་དང་སྦྱར་ནས་ཀྱང་མཐོང་གསར་དུ་བཅོས་པར་དེས་རྣམས་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་པའི་རིགས་ལྟན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ན་དེས་བསྐྱེས་རྒྱུ་དུ། ལྷ་ཐབ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་རྣམ་བཅས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ལྟར་ཁྱད་པར་བ། ལུང་པོ་རྣམ་དཔུ་དྲུག་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལས་འཕགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་སུ་བཤད་དེ། ལྷིད་གསུམ་ལྷ་རབ་གཟུགས་མིན་འདིར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་དེ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཉིད་མེད་དེ། སངས་རྒྱལ་ཤེས་རབ་གང་དུ་འད་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆོག་ནི་སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་སྟོན་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་འགྱུར་མེད་དང་བྱལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་བཟུང་ནས་སྟོང་པར་ལྟ་བུ་དཔ། དེས་ན་
 གཙོ་བོས་གང་ཞིག་འཕོ་མེད་ལྟན་སྟེས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དག་ནི་སྟེས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན། ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས། བདེ་བ་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་གཏོགས། གཞན་དཔུ་མའི་དབྱུད་པ་གང་
 ཡང་མི་དགོས་ཏེ་དེ་ཉིད་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལུང་པོ་རྣམ་དབྱུད་སྟོང་པ་ཉིད། །རྒྱ་མིང་བཞིན་དུ་སྟོང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྟན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་དང་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་སྟགས་
 གསུངས་ཏེ་མཐའ་ཡས། འཇམ་དཔལ་དང་གསང་བདག་རྩོ་རྩོ་སྟོང་པོ་སྟགས་དགོངས་པ་མཐུན་དགོས་ན་དེའི་ལུང་དང་བསྟུན་པས་ཀུང་ཤེས་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དང་འགལ་བར་སྟོན་པའི་བྱང་སེམས་སུ་ཡང་མེད་ལ།
 གལ་སྟེན་བསྟུན་ན་སྟོན་པ་པོ་དེ་སུ་ཡིན་ཀུང་བརྟག་བྱར་འོས་ཀྱི་དེའི་ངག་ཅུ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩོ་རྩོ་ཐེག་པ་ནི་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་མདོ་སྟགས་
 ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལུང་ལམ་བྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་འདི་སྟུམ་དུ། སེམས་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་ཅུ་ཞིག་དཔུ་མས་ཀུང་གཏན་ནས་འབེབས་རྒྱས། དེས་ན་རྩོ་གས་ཆེན་གྱི་ལམ་ཆོག་ཅིག་འཆང་བྱ་བའི་

༡༩། ལྷུར་ལམ་ཇི་ལྷུར་ཡིན་སྟེ་ན། མདོ་ཡི་ལམ་ན་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་མདོ་སྒྲགས་མཆོམས་སྒྲིང་གི་ཚུལ་དུ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ཡོད་པར་སངས་རྒྱུས་གི་གསུངས་ལ་
བརྟེན་ནས་དད་པས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལྷུར་གེས་པས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལྷ་སྒྲིང་བར་གསུངས་གི། བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོའི་རང་བཞིན་ད་ལྷ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ལམ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། སྒྲགས་སྒྲི་ཡི་ལམ་ན།
དབང་གིས་སྒྲིན་པར་བྱས་གིང་། སྒྲ་མས་ཐབས་རང་བྱིན་རྒྱབས་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྒྲོམ་ཚུལ་དང་། རིག་པ་ཡེ་གེས་ཅེར་སོག་ཏུ་ངོ་སྟོན་པའི་མན་ངག་ཡོད་པས་ལམ་དེ་གཉིས་སྒྲུར་བུལ་ཅི་ཕྱིར་མཚུངས། ཟུང་པར་འོད་
གས་ལ་རྟོགས་ཆེན་གི་རང་ལམ་ན། ཟུང་བཅིངས་པ་སོགས་གི་ཐབས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྒྲུག་སྒྲུམ་ལྷན་གྱུ་བ་གཞུག་མ་རིག་སྒྲིང་གི་ཡེ་གེས་རྟེན་པར་འཆར་བ་འདི་འདྲ་དགུ་མའི་ལམ་ན་ཡོད་དམ། ཡོད་ན་མཚུངས་ལ་མེད་ན་སྒྲུར་
བུལ་མི་མཚུངས་སོ། །དགུ་མས་ཆོས་དབྱིངས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ན། སྒྲོས་པ་དང་བུལ་བའི་དབྱིངས་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲོས་བུལ་གི་དོན་ཆོགས་གཉིས་ལ་གོམས་པའི་མཐུས་མཐོང་ལམ་ན་མདོན་དུ་འགྱུར་གི།
མཐོང་ལམ་དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་པོས་ཀྱང་གྲངས་མེད་གཅིག་གི་བསགས་སྒྲིང་གིས་ཐོབ་གི་དེ་ལས་སྒྲུར་བར་ཐོབ་པར་མ་གསུངས་ལ། སྒྲགས་ལས་དབང་གིས་སྒྲིན་ཅིང་ངོ་སྟོན་པའི་སྒྲོབས་གིས། ད་ལྷ་ནས་དཔེ་ཡི་ཡེ་གེས་

2017

མངོན་སུམ་དུ་ངོ་འཕྲོད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་མིན་དོན་གྱི་ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་ས་དེ་གཉིས་སྐྱར་སུམ་ལ་རི་ལྟར་མཆོངས། ཞིང་སྐྱུ་ཉི་ལྟ་སྐྱུ་ལ་འཁྱུར་བ་ལ་མ་ཅིག་ཅར་བའང་ཡོད་པར་མ་གསུངས་སམ། དེ་ཡང་
སྐྱགས་པ་རྒྱད་མ་རྒྱད་རྣམས་སུ། རྒྱུད་དུ་མར་བསྒྲིམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལ་རྩལ་བཅས་གྱི་དཔེ་ཡི་ཡི་ཤེས་དངས་ནས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོ་འདིར་དོན་གྱི་ཡི་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ལ་མངོན་པ་དེ་
ལྟ་སུའི་ཐབས་མེད་དོ། །མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་དཔེ་དོན་གྱི་ཡི་ཤེས་དེ་ཡང་རང་གི་སེམས་ཉིད་གཞུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་སྐྱར་འོད་གསལ་པའི་སེམས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཐབས་དང་ངོ་སྟོན་དུ་མ་ལ་ཡོད་དམ་
སེམས་གིག། །འོད་གསལ་གཞུག་མའི་སེམས་དེ་ཡོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱར་འཆར་ཚུལ། རྒྱུད་པའི་འོད་གསལ་སོར་སྐྱད་གྱི་རྟགས་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་བྱེད་སེམས་ཉིད་གཞུག་མ་མངོན་
དུ་བྱེད་པ་འདི་དག་ས་པའི་སྤྱིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་དགོངས་པ་དང་། གཞུགས་སྐྱུ་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་སྐྱུ་མངོན་བྱེད་འདི་དག་ས་པའི་ཞིང་དག་སྐྱུར་དང་ཆ་མཐུན་པར། སྐྱ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ད་ལྟ་ནས་ཅི་རིགས་སུ་ལ་མ་
དུ་བྱེད་རྣམ་པ་འདི་འདྲ་དུ་མ་ནས་མ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་མི་སྟོམ་པས་སྐྱགས་སྐྱར་ལ་མ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་ལ། ཆོས་སྐྱུ་རིག་སྟོང་གཞུག་མའི་ཡི་ཤེས་དེ་ནི་རྒྱུད་དུ་མར་འགོག་པ་སོགས་གྱི་ཐབས་མཆོན་བཅས་ལ་བརྟེན་མི་

ཨ། འདོགས་པར། སྤྲུལ་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ལས་འཕྲོ་བའི་དབང་བསྐྱར་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་རང་ལམ་གྱིས་སེམས་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་དོ་སྤྲད་པས་རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་ཀ་དག་གི་དགོངས་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་སྟོན་འདིར་དུ་མེད་ན། དེ་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དབང་བཞི་པ་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་དབྱུང་མར་དག་ནས་འོད་གསལ་གྱི་ཤར་བ་དང་། ལྷ་བདེས་དགའ་བཞི་དང་ས་ནས་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་དང་ས་པའང་། དོན་གྱི་དོ་བོ་སེམས་ཉིད་རིག་སྟོང་གི་གནས་ལུགས་རྗེན་པར་མཐོང་བ་ལས་ལྷག་པའི་བདེ་ཆེན་དང་འོད་གསལ་ཞེ་བྱ་བ་རྒྱུད་ཐད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འོད་གསལ་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ན། རང་སེམས་སྐྱེ་མེད་ཀ་དག་གི་དགོངས་པ་རྟོགས་པའི་དུས་ན། རྣམ་རྟོག་གི་སྟོས་པ་གང་ཡང་དེའི་དོ་བོ་ལ་མི་གནས། མ་གོས། དེའི་རང་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་ཆར་ཆར་རང་གྲོལ་ཀ་དག་གི་རང་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པས་འོད་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། བདེ་བའང་འགྱུར་བདེ་སྟོང་བའི་བདེ་བ་ནི་ལམ་གྱི་དོན་ཅུང་ཡིན་གྱི། བདེ་ཆེན་མིན་ཏེ་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིན་ཏེ་སྟོང་སྟོང་། བདེ་ཆེན་མི་རྟག་མ་ཡིན་ཏེ། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་དུ་རྟག་ །ཅེས་གསུངས། དེས་ན་ཆོར་བདེ་འགྱུར་བ་ཅན་མིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རིག་གི་དོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀ་དག་ལྷན་གྱུ་བ་དབྱེར་མེད་གྱི་རང་བཞིན་ལ། འགྱུར་བའི་ཐུག་དུ་ཐམས་ཅད་བྲལ་གུང་། རང་གི་དོ་བོ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐོར་བའི་ཟག་བཅས་

2011

གྱི་བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་ལྷན་པ་གུན་གྱིས་མ་གོས་པ་ལ། གང་སྒྲུང་བདེ་བར་འཆར་བ་ལས་ཟུག་རྒྱུ་མཉམ་པའི་མེད་པས་བདེ་ཆེན་དང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལྷན་པ་མཆོན་བཅས་ཐབས་གྱི་ལམ་མདོ་ལས་འཕགས་
 ན། དེ་དག་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྒྲོན་པ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འཆོལ་བའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཐད་ཀར་འཆར་བ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་སྒྲུབ་ལམ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་དང་དྲུག་མཉམ་ན་གང་སྒྲུང་སྒྲུག་སྒྲུབ་
 གྱི་རོལ་པར་གར་ནས་ཆེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆོས་སྒྲུག་དག་གི་དགོངས་པ་ཁྲེགས་ཆོད་གྱིས་མདོན་སྒྲུབ་མཐོང་ཞིང་། གཟུགས་སྒྲུ་ལྷན་གྱུ་བ་གྱི་དགོངས་པ་ཐོད་ཀྱིས་གྱིས་མདོན་སྒྲུབ་མཐོང་བས།
 སངས་རྒྱས་མདོན་སྒྲུབ་ལམ་བྱེད་གྱི་ཐེག་པ་འདི་ལྟ་སྒྲུ་མདོ་ལམ་ན་མེད་དོ། །དེས་ན་སྒྲོང་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ལ་ཐབས་ནས་ཆོག་སྒྲུ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སྒྲུ་བྲངས་པས། རིམ་བཞིན་ཆོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་
 མཐོང་བ་དེ་ཉིད་འགྱུར་བའི་ལམ་མདོན་ཡོད་གྱི། ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་མདོན་སྒྲུབ་ཡིད་ཆེས་སྒྱེད་པའི་ཐབས་མ་བཟུན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གཟུགས་གྱི་སྒྲུ་གཉིས་གྱི་གནས་རྒྱལ་ལས་དང་པོ་བའི་ས་ནས་ཀྱང་ཡིད་ཆེས་རྒྱེད་པ་
 དེ་བཞིན་བསྒྲོམ་པས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་དྲུ་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་སྒྲུའི་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྒྱ་ནང་གི་སྒྲུ་གཟུགས་སྒྲུ་རོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་རྒྱས་པས་མདོ་ལས་འཕགས་གིང་། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་བ་ལྟ་སྒྲུ་མདོན་དྲུ་

ॐ॥ [མཐོང་པའི་ཆོན་དོན་གྱི་ཡི་ཤེས་དངོས་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་གཅིག་གི་ཟླ་བ་ཟླ་བ་དངོས་ཡིན་ཡང་དངུང་བཙོན་ལཱི་བར་རྒྱ་རི་ཆེར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་བཞིན། མྱོམ་པའི་ལམ་དུ་དོན་གྱི་ཡི་ཤེས་མཐོང་བ་རི་ཆེར་འཕེལ་དེ། མཐར་ཐུག་བཙོན་ལཱི་ཟླ་བ་མཐོང་བ་ལྟར། མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་དེ་ཡང་དབང་པོ་རབ་བཙོན་འགྲུས་ཅན་གྱི་སྒྲིགས་དུས་ཆེ་ཐུང་འདི་ལ་རུས་གིང་། དེ་ལྟར་མ་ཐུར་ནའང་བར་དོར་མཆོག་གྲུབ་པ་སྒྲིགས་གྱི་ལམ་མདོ་ན་རི་ལྟར་ཡོད། ཐུང་པར་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རིག་སྟོང་ག་ལྟུག་མའི་དོན་མཐོང་བས་ཆེ་འདིའི་སྒྲུང་བ་རྣམས་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་ལ་གར་ཆེ་གོ་ལ་བ་དང་། ད་ལྟ་ཐོང་གལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་གོ་མས་པ་ལ། བར་དོར་ག་དོས་བཅས་གྱི་ལུས་མེད་པར་རང་སྒྲུང་འོད་གྱི་སྒྲུང་བ་འོད་དང་ཐིག་ལེ་སྒྲུང་ཆོམ་ལུ་སྒྲིགས་གྱི་སྒྲུང་བ་གར་ཆེ་རང་སྒྲུང་དུ་ཤེས་ནས་གོ་ལ་བ་འདི་ལྟ་ལུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ཡོད་དམ། རིག་སྟོང་ག་ལྟུག་མའི་དོན་མཐོང་བས་ལུས་དང་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲི་ཡི་དགྱི་ལ་འཁོར། དག་དང་སྒྲུང་ག་སྒྲུང་དོ་རྗེ། དུན་དོག་ཐུགས་གྱི་རང་བཞིན། དཔྱེར་མེད་ཡི་ཤེས་དོ་རྗེའི་བདག་ཅིང་དེ་དོ་རྗེ་བཞི་དང་སྒྲུ་བཞིའི་དོན་རྒྱུ་དཔུ་མར་ག་ལྟུག་པ་སྒྲིགས་གྱི་ཐབས་ལ་མི་བརྟེན་པར་རིག་སྟོང་ག་ལྟུག་མའི་ཡི་ཤེས་མཐོང་བས་གོ་ལ་བའི་མདོན་སུམ་ལམ་དུ་ཕྱེད་རུས་པ་འདི་འདྲ་དཔུ་མ་ལ་ཡོད་དམ། ཐུགས་སྒྲུ་མེད་སྒྱུའི་ལམ་གྱིས་དབང་བཞིས་སྒྲིན་ནས་

2
3
4
5
6

གནས་སྐབས་བཞི་ཤི་མ་སྒྲིང་བྱེད། བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྒྱུང་བཅིང་བ་དང་། ཐིག་ལེ་ཁུ་བདེ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སུ་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཀྱང་འདུས་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྷན་དུ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རྩོད་པ་མེད་པར་ཆང་བས་ན་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྩི་མོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་སྒྲུབ་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པར་བཤད་པ་མེད་དོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུབ་དུ། ལྷང་གསུམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་སྒྲིང་བ་འདི་སྒྲགས་ལམ་གྱི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་མདོ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་མདོ་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་བཤོད་ནས་གཞོད་སྒྲགས་ལ་ཁྱགས་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱལོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་བཅུ་གསུམ་པོ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོ་བར་དམ་པའི་སྐྱེས་སུ་དུ་མས་གསུངས་སོ་བས་མ་ན། རྩང་གོང་གཉིས་ནི་མདོ་ལམ་གྱི་ས་བཅུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་མཆན་ཉིད་པར་བཞེད་ཅིང་། མ་ཆགས་པ་དུ་དང་ཡི་གེ་འཕོར་ལོ་ཆོག་ས་ཆེན་སྐྱ་གསུམ་གྱི་རྫོག་ཆས་དཔེ་བར་བཞེད། རྩལ་འདི་ལྷར་སྒྲུང་གསུམ་འཕོ་བ་ནི་དེ་ལྷར་ཡིན་ཏེ། གཞི་དབྱིངས་ལས་ཀྱང་གཡོ་བྱེད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གཡོས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞི་སྒྲུང་ལས་སེམས་ཅན་གར་དུས་སེམས་ཉིད། རྒྱུང་དང་ཐིག་ལེའི་དྲངས་མ་འགྲོགས་པའི་སྒྲུང་བ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བྱུང་བས་ཐབས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་དེ་དག་གན་འཕོ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་འགྲུབ་པ་ནི། དེས་པའི་དོན་སྒྲགས་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ལྷར་ན་དེ་ཆེད་དུ་བཅིངས་མི་དགོས་ཏེ། ཐིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་འཕོ་འགྲུབ་མེད་པ་

ཡ་གཞུག་མཉམས་ནིར་གཉིས་པའ་འབྱུང་

༄༅། །དེའི་ངང་དུ་བསྒྲུམ་པས། ལྷུང་བ་གསུམ་གྱི་འཕོ་བ་ཐམས་ཅད་རང་བྱད་རང་དག་ལ་སོང་ནས་འཕོ་མེད་རིག་པ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐུ་འགྲུབ་པས་ན། ལམ་འདིའི་རང་ལུགས་ལ་དབུ་མར་རྒྱུང་དགག་པ་
སྟགས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་སྟགས་མཚན་བཅས་གྱི་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལམ་ཡིན་ཡང་འདིར་མཚན་མེད་འོད་གསལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ན་དེ་མི་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་རག་མི་ལུས་པའི་བྱིར་རོ། །རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་འདིས་
རྒྱུང་དབུ་མར་གཞུག་པའི་ཐབས་ལ་མ་བརྟེན་པས་འདི་ནི་རྣམ་བཟང་ཡང་། དབུ་མའི་སྒྲུམ་ཙམ་ལས་མ་འཕགས་སོ་སྒྲུམ་དུ་ཐབས་ལམ་ལ་ཞེན་པ་དག་གིས་བསམ་པ་ནི་གནད་མ་གོ་བ་སྟེ། རྒྱུང་དབུ་མར་བསྐྱུས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཡེ་
ཤེས་འཆར་པའི་སྒྲུང་དུ་ཡིན་ལ། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོས་ཟེན་ན་དེའི་ངང་དུ་གོམས་པས་སྐྱང་གསུམ་འཕོ་བ་རིམ་བས་འགོག་ཅིང་འཕོ་མེད་གྱི་སྐུ་འགྲུབ་པས་ན་སྐྱང་གསུམ་འཕོ་བ་མ་བགག་པར་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ངོ་སྤྱད་དུ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་ནས་ངོ་སྤྱད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། འཕྲོད་ན་ལས་རྒྱུང་འགག་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུང་འབྲེལ་ཞིག་དུ་གནས་འགྱུར་བར་རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་མ་དོན་སུམ་དུ་འགྲུབ་སྟེ་ཞིབ་པར་འོག་དུ་སྒྲུབ་ནོ། །དབུ་མའི་སྒྲུམ་ཐལ་
ཆེར་སྒྲུམ་པ་དང་བྲལ་པའི་སྒྲུང་པར་ཞེན་གས་ཆེ་བས། གང་ཞིག་འགྱུར་མེད་དང་བྲལ་སྟགས་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ལ། འདིར་རིག་པ་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་རིག་ཤེས་གསུམ་གྱི་གདགས་གཞི་

རྫོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོམ་

ཆོག་མ་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་རིག་པ་ཡི་སྐུ་དོན་གྱི་བདེ་ཆེན་འཁྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷག་མ་ལམ་མདོ་ལས་འཕགས་སེང་། ལྷག་མ་ལམ་མེད་ལུན་མེད་པའི་མཆོན་བཅས་ཀྱི་ལྷག་མ་རིམ་ལས་ཀྱང་ལྷ་མར་གྱུར་པ་
 ལྷག་མ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་མཆོན་དོན་དང་མཐུན་པ་འདི་བས་ལྷག་པའི་ལྷག་མ་ལམ་མེད་ཀྱི་ལམ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྤྲིད་ན། ལྷའི་ཐེག་པའི་དབུ་མ་ལས་ལྷག་མར་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ། དེས་ན་མང་དུ་བརྗོད་མ་དགོས་སོ། །གཞན་ཡང་
 ལྷག་མ་མཆོན་བཅས་ཀྱི་ལྷག་མ་རིམ་ཁོ་ན་ལ་ཞེན་པ་དག་གིས་འདི་སྒྲུལ་དུ། ལྷག་མ་གྱི་ལམ་ན་སྒྲུ་ལུས་བསྟན་པས་དེ་ཡོད་ན་ལྷག་མ་གྱི་སྒྲུར་ལམ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷག་མ་ཆེན་ན་དེ་འདྲའི་ལམ་སྒྲོམ་པ་མེད་པས་གཟུགས་སྒྱའི་ཉིར་
 ཡོན་གྱི་རྒྱ་དངོས་སུ་ལམ་བྱེད་མིན་པས་མཆོན་བཅས་ཀྱི་ལྷག་མ་རིམ་ལས་དམན་སྒྲུལ་ན། གཟུགས་སྒྱའི་ཉིར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་ནི་འོད་གསལ་པའི་དབྱིངས་ལ་རང་གདངས་ཀྱི་ཆ་ཡོན་ས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆེན་མོངས་
 སྒྱའི་སྒྲུང་བ་རབ་འབྱུངས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཆེད་དུ་བསྒྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། རང་སྒྲུང་འོད་གསལ་གྱི་རང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ཆེ་གང་སྒྲུང་སྒྱུ་ཡི་མོལ་པར་འཆར་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་དག་ཆེ་གང་གི་གྲོལ་སར་ཕྱིན་པའི་རང་
 བས་གཟུགས་སྒྱུ་མཆོན་དཔེས་བརྒྱན་པ་རང་གར་ཕྱོལ་མེད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ཐོད་ན་ལ་གྱི་རིག་པ་ཆོད་ལ་ཐེབས་ཆེ་ཡོངས་སྒྱའི་སྒྲུང་བ་ལུ་མེད་པར་འཆར་ཞིང་། རང་ལུས་ཀྱང་འོད་དང་སྒྲུར་སྒྲུང་བ་དེའི་ཆོ། གདོད་མའི་དབྱིངས་

五、

རྗེས་ཐོབ་དུ་ལྟ་སྐྱུར་བཞེངས་པ་དང་། དེ་ཡང་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་གཞིག་གིས་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱུ་བ་དང་། སྐྱར་བཞེངས་པ་སྟགས་གྱི་རྩྭ་ལ་བཟེང་གྱང་། བསྐྱུ་ལྔ་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
 པས་སྒོ་གསུམ་རང་མཚན་གྱི་ཞེན་པ་དག་སྟེ་འབྲས་བུའི་དུས་ན། སྐྱ་ལྟའི་སྐྱ་དང་། དག་གསུང་དང་། ཐུགས་རྒྱུ་མ་མཁྱེན་དུ་སྐྱར་པ་དེ་ལས་ལྟག་པའི་སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྐྱབ་སྐྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དོན་གྱི་
 གནད་གཅིག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཟབ་གནད་མ་རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྐྱང་བ་ལམ་མ་བསྒོམ་པས་ཀྱང་མཐོང་བས་ཡང་དག་མིན་ཏེ་མ་དག་པའི་སྐྱང་བ་ཡིན་ཞེས་སྐྱར་རྩྭ་པར་སྐྱས་མོད། དག་མ་དག་ནི་
 རྒྱ་འབྲས་དངོས་པོའི་སྟེང་ནས་བཞག་ན། རྒྱ་དགེ་བ་འབྲས་བུ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པ། རྒྱ་མི་དགེ་བ་འབྲས་བུ་སྟག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་མ་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་འདུས་བུས་ཐམས་ཅད་མ་དག་པ་དང་།
 ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་མ་བུས་པའི་ཚོས་ཉིད་དག་པ་གཉིས་ལས། རྩྭ་པོའི་ལུགས་འདི་རྒྱ་དགེ་བས་སྐྱབ་པ་མིན་ཕྱིར་མ་དག་སྐྱམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་ཚོས་ཉིད་དང་། གཞི་ཐུག་ཆེན་གྱང་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་དག་རྒྱ་དགེ་བས་
 བསྐྱབ་ན་འདུས་བུས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལམ་མ་བསྒོམ་པའི་མཐོང་བ་ཡིན་ན་མ་དག་པས་བྱལ་ན། ལེགས་སྐྱར་ལྟ་བུའི་ལོག་སྟེང་ཅན་དང་། དེ་སྐྱ་ལམ་ལམ་ཞུགས་པ་དུ་མས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་མཐོང་དུས། སངས་རྒྱས་མ་

༡༢། །དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞག་གཅིག་བསྒྲིམ་པས་སྟོང་ག་ཟུགས་འཆར་བར་གསུངས་ན། །འཆར་རྒྱུ་ཉི་སྟོང་ག་ཟུགས་མཐོང་བ་པོ་དེ་ལམ་བསྒྲིམ་པ་ཡིན་པས་དག་ན། །ལམ་བསྒྲིམ་པས་ཡུལ་ཅན་དག་པར་སོང་
ནས། །དེས་མཐོང་བ་དག་པར་བསྐྱབ་པ་ལམ། །ལམ་དག་པའི་རྒྱས་སྟོང་ག་ཟུགས་ཤར་བས་སྟོང་ག་ཟུགས་དག་པ་གང་ཡིན། །དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གཟིགས་དུས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དག་པར་འགྱུར་ཏེ།
ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གཟིགས་ངོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་ལམ་མ་བསྒྲིམ་ཀྱང་དག་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་སྟོང་ག་ཟུགས་འབྲས་ཐུར་འགྱུར་ཏེ་ལམ་བསྒྲིམ་པ་ལས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེའི་སྟོན་ལམ་
མ་བསྒྲིམ་དུས་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་ཀྱང་། །འཆར་རུང་གི་རྒྱུ་དུ་ཡོད་དམ་མེད། །མེད་ན་གནད་དུ་བསྟུན་ཐུ་རང་བཞིན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་མེད་པས། །འདི་གར་ཀྱང་གོལ་བའི་
གནད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡོད་ན་དེ་རྒྱ་སྟོན་སོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་དམ་མ་བསྐྱེད། །མ་བསྐྱེད་ན་མ་དག་པར་བྱོད་རང་གི་ཁས་སྒྲུངས་གིས་གྱུ་བ། །བསྐྱེད་ན་ལམ་ཐོག་མེད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ལམ་མ་བསྒྲིམ་པའི་སེམས་ཅན་མི་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལམ་གསར་དུ་བསྐྱེད་ན་ལམ་དུ་སྒྲུང་བའི་ཐོས་བསམ་ཡང་ལམ་མ་བསྒྲིམ་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་མ་དག་པར་ཐལ་ལ། །དེས་ན་ལམ་ཡང་རང་ཉིད་མ་དག་པས་གཞན་དག་པར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །

མཛེས་པ་ལྟར་

སྤྱ་མའི་གདམས་ངག་སྤྱུག་སྤྱུག་གི་ཐབས་ངག་པས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དག་པར་འདོད་ན། སྤྱ་མའི་གདམས་ངག་རྒྱུད་མ་དག་པ་དག་བྱེད་ཡིན་མོད་གི། དེ་རྒྱུ་འབྲས་ཅན་གྱི་དག་རྒྱུལ་ཡིན་གི། རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་ལ་མིན་ལ།
དེ་རྒྱུ་དེས་མ་ཟེན་པའི་གཞི་རྒྱུ་མ་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །གཞི་རྒྱུ་མ་ལ་དག་མ་དག་མེད་དོ་སྐྱུམ་ན། རྒྱུ་འབྲས་གྱི་དག་མ་དག་མེད་ཀྱང་། རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་ཅི་སྟེ་མེད་པ་ཞན་ཡང་སངས་རྒྱུས་གིས་སེམས་ཅན་གཞིགས་
དུས། སེམས་ཅན་དེ་སངས་རྒྱུས་གི་ལམ་བསྐོས་པའི་དག་སྤྱང་མ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུས་ལ་མ་དག་པའི་གཞིགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ལམ་རྫོགས་རིམ་བསྐོས་པའི་སྤྱོད་གཟུགས་ཤར་བ་དེ་ལས་རྒྱུད་དུ་མར་
ཞུགས་གནས་ཐིམ་པའི་རང་རྒྱུས་ཡིན་ན། འདིར་དུ་མར་ཞུགས་མི་དགོས་པར་མཐོང་པའི་ཕྱིར་སྤྱུག་སྤྱུག་གི་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྤྱོད་གཟུགས་གྱི་གོ་མི་ཆོད་སྐྱུམ་ན། རྒྱུད་བཅིངས་ནས་སྤྱོད་གཟུགས་ཤར་ཀྱང་རུང་། མ་བཅིངས་
པར་ཤར་བའི་སྤྱོད་གཟུགས་གཉིས་ཀ་འོད་གསལ་གྱི་རང་གདངས་སུ་འདྲ་ཡང་། བཅིངས་ནས་ཤར་བ་ལ་ལས་རྒྱུད་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆ་འདྲེས། རང་བཞིན་ཤར་བ་ལ་མ་འདྲེས་པས་ཕྱི་མ་མཆོག་གོ། །གལ་དེ་རྒྱུད་དུ་མར་
ཞུགས་ནས་མཐོང་པའི་སྤྱོད་གཟུགས་དེ་རྫོགས་རིམ་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་འདྲི། རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་གིས་ཤར་བའི་སྤྱང་བ་ཐ་མལ་པས་རོ་རི་བྲག་གི་འབྲུལ་སྤྱང་བསྐྱེད་པས་མི་དག་ལ། དུ་མར་ཞུགས་པའི་སྤྱོད་གཟུགས་གིས་

གཞུག་སྐྱེས་པ་ ཉིད་ལྟ་ འཛེལ་བྱེད་

༡༡། །རྒྱལ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྒྲིང་ཉིད་པུ་ཐབ་ལྟ་ལྟ་སྤེས་ནས་མ་འབྱུལ་བའི་འབྲས་ལུ་བྱེད་དོ་ཟེར་ན། དཔུ་མ་དེ་ལུས་གྱི་དཔུས་ན་ལས་རྒྱུད་དང་འབྱུལ་སེམས་གྱི་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་དག་པར་ཡོ་
 བླ་ཡོད་དམ། བསྐྱེས་པ་ལས་རྒྱུད་བཀའ་ཡིན། ཡོ་ནས་དག་པར་ཡོད་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་སྒྲོན་དུ་བཀོད་པ་ལ་མ་སྒྲོས་པའི་དག་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་དེ་འབྱུལ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་ནམ། རྒྱ་ལས་མ་རྒྱུད་བཀའ་མ་ལའ་ལྟ་ལྟའི་
 དངོས་མེད་ཞིག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐོད་རྒྱལ་སྒྲིང་ག་ཟུགས་ལ་ཡང་འདྲ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་ལས་མ་རྒྱུད་བཀའ་དབྱིབས་དང་ཚད་སྟགས་ཡོད་ཅིང་། ལས་རྒྱུད་འགོག་རྒྱས་གྱི་ལུ་ག་སྟགས་ཇི་ལྟར་ཡོད། ག་ཞན་ཡང་རྒྱ་སྒྲིང་
 ལྟ་ལྟའི་འོད་རྒྱ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དེའི་ནང་ན་སྒྲིང་པོ་ཡོ་སྤེས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཞེས་འབྱུལ་བས་མ་བསྐྱེད་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་ཡོད། ག་ཞན་ཡང་དཔུ་མ་དེ་དཔུ་མ་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། དེའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་ཡིན་མིན་དང་ཐོགས་བཅས་ཐོགས་མེད་
 གང་ཡིན། ཉུག་མི་ཉུག་ ཡོ་ཡོད་གསར་རྒྱུད་སྟགས་གང་ཡིན་དཔུད། མཆོག་ བེམ་པོ་འམ་སྤེས་པ་གང་ཡིན། འོད་རྒྱ་དང་ལུ་ག་ཅན་ཡིན་ལྟོན་བེམ་པོས་བསྐྱེད་གོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་ལས་སྒྲོས་པའི་ཡོ་དག་ཡོ་གྲུབ་གྱི་རྒྱ་སྒྲུབ་སྒྲིང་ཁང་པའི་ནང་ན་
 ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེགས་པས་བདག་བེམ་པོ་སྒྲི་སྟགས་ལྟ་ལྟ་དང་ཉུག་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་འབྱུར་རོ། །ག་ཞན་ཡང་དཔུ་མ་དེ་ལུས་ཆེན་ཆེ། རྒྱུད་ན་རྒྱུད་དམ། འཕེལ་འབྱེལ་ཡོད་དམ། ཤི་དུས་ཇི་ལྟར་འབྱུར་སྟགས་དེས་བས།

རྒྱུག་སྐྱེས་པ་ ཉིད་ལྟ་ འཛེལ་བྱེད་

དེ་འདྲའི་དག་སྒྲུང་བསྐྱེད་པའི་རྩ་རང་མཆོན་པ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ནི། ལུ་སྟེགས་པའི་ལུས་དང་མཆོམས་པར་བདག་ཡོད་ཆེས་དང་། ལུང་ཀར་ཅམ་ཟེར་བ་དངོས་སོ། །དུ་མ་དེའི་ནང་ན་རྒྱམ་སེས་དུས་རྒྱུན་ཡོད་དམ་
 མེད་། ཡོད་ན་རྒྱམ་སེས་དུ་མར་ཡེ་ནས་ཁྱགས་ཡོད་པས་དག་ཁྱག་ཅི་དགོས། མེད་ན་དེར་སེས་པ་མི་རྒྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་དེ། གལ་དེ་ལྷུལ་པའི་ལས་རྒྱུད་དང་འགྲོགས་པའི་རྒྱམ་སེས་དེར་རྒྱ་མི་སྤྱིད་ན། ཁྱོད་ལ་རྒྱམ་སེས་ལས་
 ག་ཆན་ལམ་རྒྱུ་བ་པ་མེད་པས་རྒྱུད་དུ་མར་ག་ཁྱག་ཀྱང་རྒྱམ་སེས་དེར་འདུག་མི་རུས་སོ། །དེར་ཁྱགས་དུས་སྟོང་ག་ཁྱགས་མཐོང་བ་འདི། འཆར་ག་ཆེ་དུ་མའི་ནང་ན་ཡོད་པ་ཆེག་གམ། མེད་པ་གང་ཡིན། ཡོད་ན་སྟོང་པ་ཡེ་རྒྱུད་
 འོད་ལུ་རང་ཆས་ཀྱི་གང་ངས་ཡེ་ཡོད་དུ་འདོད་དམ། རྒྱར་མེད་རྒྱ་སྟོང་རྒྱ་ཕྱེའི་ནང་དུ་རྒྱུད་ཁྱགས་རྗེས་གསར་སྟེ་གང་ཡིན། དང་པོ་རྒྱར་ན་ལམ་བསྒྲོམ་རུང་མ་བསྒྲོམ་རུང་དོ་རྗེའི་ལུས་ལ་འོད་གསལ་པའི་རང་གང་ངས་ཡེ་ནས་
 ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། གཉིས་པ་རྒྱར་ན་རྒྱར་མེད་རྒྱ་ལས་སྟེས་པ་འདི་སྟོང་ག་ཁྱགས་རྗེ་རྒྱར་ཡིན་དེ་འཇའ་དང་འདྲའོ། །ཐོག་རེག་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་ག་ཁྱགས་ཡིན་སྟུམ་ན་ཐོག་རེག་མེད་ཀྱང་རྒྱམ་སེས་བཞིན་དུ་དངོས་
 པོར་ཅིས་མི་འགྱུར། དེས་ན་འདིས་ལྷུལ་རྒྱུད་རྗེ་རྒྱར་འགྲོགས་སྟེ་འདི་ལ་ག་ཁྱུང་འདིན་དུ་ཆེན་པ་མི་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུ་མར་ཁྱགས་པའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་སྟོང་ག་ཁྱགས་སྟེགས་ཀྱི་རྗོགས་རེམ་དུ་འགྲོར་རུག་ཀྱང་། ཁྱགས་

གྱི་རྒྱམ་པ་ཞག་གུན་འཛིག་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་པད་གསེགས་སྒྲིང་པོ་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དངོས་པོ་གུན་གྱི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་བབས་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། སྒྲོང་ལ་གསལ་པའི་གོ་མ་འགག་པ་ཙམ་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ། གསལ་པ་རིས་ཆད་འདུས་བྱས་གྱི་རྒྱམ་པ་གང་ཡང་མེད་པས། མདོར་ན་གསལ་སྒྲོང་ཟུང་འཇུག་བརྗོད་པ་དང་བྲལ་བའོ། །འདིའི་གནད་མ་ཤེས་པར་ཚོས་ཉིད་སྒྲོང་པ་ཟུང་ཆད་དུ་འདོད། ཟུང་བ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་
 དང་། གསལ་པའི་ཆ་སེམས་འདུས་བྱས་གྱི་ཆ་ཁོ་ནར་བསམ་ནས་ལམ་གྱི་རྒྱམ་པ་ཞག་གུན་འཇུགས་པ་དེ་བྱུང་རོ། །དེ་ཡང་མན་ཤེས་འོད་ནང་ཐིམ་ལྟར་གཏུག་སེམས་ཉིད་གྱི་གདངས་སུ་རྒྱབ་ནས་ཐྱིར་གསལ་དུ་མི་མདོན་བའི་
 དུས་ལ་བསམ་ན་འོད་དང་ཁ་དོག་སྒྱུ་དང་ཐིག་ལེ་རང་མཚན་པར་རྟག་པ་ཐེར་ཟུག་དངོས་པོའི་མཚན་མ་ཙན་དུ་མེད་མོད་ཀྱང་། མན་ཤེས་ལ་འོད་ལྔ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་གོ་མ་འགག་
 པའི་ཐྱིར་ལྟོན་གྱི་གྱི་རྒྱམ་པ་ཞག་འཆད་པའི་སྒྲུབས་སུ། ཉེན་དཔུམ། ཉེན་པ་ཐིག་ལེ་རྒྱམས་དཀྱིབས་དང་ཁ་དོག་གི་རྒྱམ་པར་བཤད་པ་དང་། སྒྱུ་དང་ཞལ་ཟུག་གི་རྒྱམ་པར་གསུངས་པའང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལམ་གྱིས་བསྒྲོམ་པ་ལས། རྟགས་བརྩའི་སྒྲོང་ག་ཟུགས་གྱིས་བསྒྲུས་པའི་སྒྱུ་དང་ཞིང་ཁམས་གྱི་སྒྲུང་པ་སྒྱུ་མེད་པར་འཕེལ་བ་འདི། མན་ཤེས་ཉི་ཐེར་དང་འབྲུད་པ་ལྟར། རོ་རྩེ་ཐིག་པའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྒྱུན་པའི་ལག་རྩེས་

མེད་དུ་ཡོད། རྩིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་ས་དེ་ན་ཐེར་ཟུག་དུ་ཡོད་སྟེ་མ་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲིང་ན་ནམ་ཡང་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་པ་པའི་ཞེན་ཡུལ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེར་ཟུག་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྒྲིང་ག་ཟུག་ས་ལ། དཔྱིབས་ཆེ་ཆུང་། གྲངས་
 མང་ཆུང་། གཞུང་ལྷན་ལ། འགྲོ་འོང་། ཡོད་དུས་མེད་དུས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞག་སྒྲིང་དོར་མི་རུང་སྟེ། རྟག་པ་ལ་རེས་འགའ་བའི་སྒྲིང་ཚུལ་མི་འབྱུང་དོ། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིང་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲིང་ཆོག་ས་སྒྲིང་
 སྒྲིང་དོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རུས་ཏེ། སྒྲིང་པ་ཅམ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིང་ག་ཟུག་ས་མེད་པའི་སྒྲིང་རོ། །འོ་ན་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་འདྲ་བརྗོད་དུ་མེད་པ། བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་དང་འདྲ་བར་རྟག་པའི་སྒྲིང་བརྟག་ས་པ་ཅམ་དུ་བྱུང་ན།
 འདི་ལྟར་མ་དོན་སྟེ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲིང་པའི་ཉམས་སྒྲིང་འདི་ལྟར་འབྱུང་རེག་ས་སྟེ་མ་ན། ཡང་དག་པར་རྟག་མི་རྟག་དངོས་དངོས་མེད་གང་དུ་དབྱུང་ན་མ་གྲུབ་པས་སྒྲིང་ག་ཟུག་ས་ཞེས་བུ་སྟེ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ལུས་སོགས་ལྟར་དངོས་
 པོ་འཇམ་ཡང་ན་མཁའ་སོགས་ལྟར་དངོས་མེད་གང་དུང་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དེས་ན་ག་ལྟག་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་སྒྲིང་སྒྲིང་ག་ཟུག་ས་ཞེས་བུ་འོ། །དངོས་དངོས་མེད་ག་ཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྒྲིང་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པ་ནི་ཚུ་ལས་མ་སྒྲིང་པའི་འོང་
 གས་ལ་བའི་རང་གང་ངས་འགག་མེད་རང་གི་དོ་བོ་ལ་ལུས་པས་བསྒྲིང་མ་ཞུགས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུ་སྒྲིང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་བུ་འོ། །དེ་ལྟར་རྟག་ས་ན་འོང་གས་ལ་བའི་དཔྱིངས་འདི་ལ་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

མོད། གནས་ཚུལ་ལ་སྒྲིམ་མྱོང་བ་ཅི་ཞིག་འགག་སྟེ་འགག་པར་རང་གིས་སྒྲིམ་བཅུགས་པ་ཡིན་པས་མི་རྟག་པར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱིས་གཞལ་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་འཐད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། ལྷག་པ་དོ་
བོ་ཉིད་མེད་ཕྱིར། །གནས་དང་མི་གནས་དཔུང་བྱ་ཉིད། །མ་ཡིན་ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེས་ན་ཐོད་ཀྱིས་ཕྱི་སྙད་པ་འདི་རང་བཞིན་གནས་པ་ཉིད། དཔུ་མའི་འོད་ཅུ་མིག་ལ་ཟུག་པའི་ནང་ནས་གདངས་
ཕྱིར་གསལ་བ་ཡིན་པས་འདྲལ་བས་བསྐྱད་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཐོས་ཚུང་དག་ཐ་མལ་པའི་ཚུ་བུར་གྱི་མིག་གིས་མཐོང་བས་ས་རྩོ་རི་བྱག་དང་འདྲ་སྟེ་ལམ་བསྒྲུམ་སྟོབས་ཀྱིས་གོ་ལ་བའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། རྟགས་བརྩམ་སྟོང་
གཟུགས་ཀྱང་ཉིན་མོ་མིག་ཕྱི་བའི་ཡུལ་དུ་སྙད་པའི་ཆོན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་སྙད་ཡང་ཚུ་བུར་པའི་མིག་གིས་གཟུང་བྱའི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། མཆན་མོ་འང་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །མཆན་མོ་མཐོང་དུས་ཀྱང་མིག་གི་བྱེད་
པ་མེད་ཀྱང་རང་སྙད་ལ་མིག་ལམ་དུ་གར་བ་ལྟར་འོང་བ་བཞིན་དུ་ཐོད་ཀྱིས་ཕྱི་སྟོང་གཟུགས་སྒྲོན་མ་འདི་ཡང་། ཉི་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་འཆར་ཡང་། མིག་བརྩམ་པ་དང་། གཉིད་འཐུག་གི་འོད་གསལ་
གར་བའི་སྐབས་སུ་འང་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་སྙད་འཆར་བའི་ཕྱིར། མིག་གིས་མཐོང་ཞེས་པ་རྩོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་རྒྱས་གིན་དུ་ཚུང་བའི་རང་མཆངས་ཁ་ནས་གོར་བའོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་སྙད་སྟོང་སྟོང་ཟུང་འཐུག་ཅུ་ཞིག་རྒྱ་ཡི་

ལྷ། །ཐེག་པར་གཏན་ལ་འབེབས་མོད། མངོན་སུམ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་དང་སྟོང་པ་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལྷ་པོ་པ་ལྷ་པོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ལུ་ལམ་དུ་བྱེད་ལ་འདི་
སྒྲུག་གྱི་སྟོང་ས་རིམ་མཐར་ཐུག་གཏོད་མ་གཞི་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་ད་ལྷ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་གིང་། དེར་མ་ཟད་སྒྲུག་ས་འོག་མའི་སྐབས་སུ། གཞིག་ནས་ཀུན་པའི་སྟོང་ས་གྱིས་
སྟོང་པའི་ལྷ་ཐེག་སྟོང་ས་ལ་སེམས་བརྒྱུད་བས་རང་བཞིན་བརྒྱུད་ཅུང་ཅུང་གུན་རྟོག་འགག་ནས་སྒྲུང་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ལས་སྒྲུར་སྒྲུ་མའི་སྒྲུར་ལྷང་པའི་སྟོང་ས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ། དར་པོ་
རྟག་ས་བརྒྱུད་སྟོང་གཟུགས་འཆར་དགོས་ལ། དེ་དག་དུས་འཁོར་ལ་ལྟོས་ན་ལམ་རྒྱུད་ལྷ་ལྟེ། དམིགས་པ་རྩོལ་བ་ཆེན་པོས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དུས་འཁོར་ལས། རང་ལ་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་མ་ཐའ་བྱུང་
མ་ཐའ་ཡི་རྩོ་རྩོ་ཅན་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རང་བབས་སུ་བཞག་པ་དང་། དག་པའི་དབྱིངས་སུ་ལྷ་སྒྲུངས་དང་ལུས་གནད་བརྒྱན་པ་ཙམ་གྱིས་ཞག་གཅིག་ཙམ་གནད་དུ་བརྒྱན་ན་འཆར་བར་གསུངས་ཏེ། རྩོ་རྩོ་སྟོང་འགྲེལ་ལས།
བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྒྲུངས་ནས། ཉིན་ཞག་གཅིག་ནི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལ་ཡིད་ཆས་མེད་ན་ནི། །དེ་ཆེད་ཡི་རྩལ་སྒྲུས་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཉིན་མཆོན་གཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་དམིགས་པ་གཞན་ལ་རྩོལ་བ་ཡོངས་སུ་

མཛེས་པ་གྲུ་

བརྟུང་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལ་སེམས་སྟེ་གཅིག་པར་བཞག་ན་ཡིད་ཆེས་པའི་ལམ་གྱི་རྟགས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། སོ་སོར་སྟུང་པས་བསྐྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བཀའ་ལ་བྱིས་པ་སེས་རབ་
འཆལ་བ་དག་བརྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སོ་སོར་སྟུང་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལས་གཞན་པས་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་བས་ཉིན་མཚན་གཅིག་བསྒྲུལ་པས་ཡིད་ཆེས་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཁྱིམ་གསུངས་པས་ངེས་ལ། དེའི་
སྟེར་སྟུང་སྟུང་པའི་སྟོར་པའི་རྟགས་སྟུང་འོག་མ་ལ་ལྟོས་ན་འདི་ཚུ་ལ་བ་སྟུང་ཞིང་སྟུར་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དུས་འཁོར་གྱི་སོར་སྟུང་དེ་ལས་ཀྱང་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཐོང་རྒྱལ་ལམ་སྟུར་ཏེ། སྟུང་གཞན་སྟེ་ཆོས་དུས་འཁོར་ན་སྟུང་
པའི་རྒྱལ་འཁོར་སོགས་གྱིས་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གསུངས་ཡང་། དེ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གཞུག་མའི་རང་འོད་ལ་རང་བབས་སུ་ཡོངས་སྟོང་པའི་དོན་སྤྲུལ་ནས་མ་གསུང་པ། རྫོ་རྫོ་སྟུང་པའི་ཐོག་པར་མཛོན་སྟུང་དུ་
བསྟུན་ཏེ། སྟོན་མ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་གསལ་བར་བཤད་པ་འདི་ནི། ཚུ་ལ་པའི་ལམ་གྱིས་སྟུང་མི་དགོས་པར། རང་སྟུང་འོད་གསལ་དག་པའི་སྟུང་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གསུངས་པ་འདི་ལས་ཐབ་པ་རི་ལྟར་སྟེད་དེ་ཐོག་
པའི་ཚུ་མོའོ། །ལོགས་པར་རྫོགས་ན་རྫོ་རྫོ་ཐོག་པའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཀྱང་འོག་མ་འོག་མར་སྤྲུལ་པ། གོང་མ་གོང་མས་གསལ་བར་བུས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པའི་གཞུང་དུ་མ་ཐར་བྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་ཐོང་རྒྱལ་ཉིད་རྫོགས་

བའམ་ཡོད་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་དངོས་པོའི་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་ནས་འཛིང་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་ན་དཔུ་མར་ཞུགས་པས་ཅི་ཞིག་ཐོན། དེས་ན་དེ་འདྲའི་རྣལ་
 འབྱེད་པ་དེས་ཡེ་གཤོད་མ་ནས་ཚེས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་། ལམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་མཛོན་དུ་མ་གྱུར་མོད། རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་འདི་ནི་བཅས་ཀྱིས་གནས་པའོ་སྐྱམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི།
 ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེས་ཉིད་གཤོད་མ་མིན་པའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ལས་ཤེས་བྱ་གནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གོ་ལ་དང་འཛིང་བ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། མ་རྟོགས་པས་བྱེད་ཀྱིས་གནས་གང་གིས་ཀྱང་མིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དུས་དང་། ཞུགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚེས་ཉིད་འགྱུར་མེད་ལྟར་ཅིག་སྐྱེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་གིས་མཚན་
 བཅས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མེད་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་མཛོན་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི་གོ་ལ་ལམ་གྱི་མན་ངག་ཁོ་ནས་རྟོགས་མི་རུས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཐོག་མར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་
 ཐོག་ཆེན་རྟོགས་མི་རུས་པ་དང་། སེམས་ཅམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པར་དཔུ་མའི་དོན་རྟོགས་མི་རུས་པ་དང་། དཔུ་མའི་ལམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་པར་སྐྱགས་ལ་འཇུག་མི་རུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་རིམ་ མཚན་བཅས་རྟོགས་རིམ་

2002

སངས་རྒྱལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། མདོ་ལམ་གྱི་གྲངས་མེད་པ་སྐལ་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཆོ་གཅིག་གིས་གྲུབ་པ་དང་། སྤྲུགས་མཆོན་བཅས་ཐབས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ལ་གནད་དུ་ལུན་རིང་བསྐྱུན་ནས་འཆར་
 རྒྱའི་ཡེ་ཤེས་དེ། སྤྱི་མའི་མན་ངག་གིས་རང་སར་དོ་འཕྲོད་པ་ཡོད་པས་ནི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ཁྱུད་འཕགས་ཡིན་ཞེས་ངེས་ཤེས་སྟེ། དེ་ལྟར་དོ་འཕྲོད་པའི་དུས་ན། ལུན་སྟེས་གཞུག་མའི་ཡེ་ཤེས་དོ་འཕྲོད་པ་དེ་ལས་ལྷག་
 པར་རྒྱུད་དུ་མར་ཞུགས་ཀྱང་ཕྱ་རྒྱ་ཅི་འདྲ་མེད་དོ། རྫོགས་ནས་གོ་མས་པས་ས་ལམ་བཤོད་རྒྱལ་ལའང་རྩོལ་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱུད་ཀྱིས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་སུམ་མཐོང་པའི་བར་རྩུན་ཆད་ལ་ཁྱུད་ཆེ། དེ་ལན་འཕགས་པའི་
 སར་གང་ཡང་རུང་དོ། དེ་བཞིན་དུ་མཆོན་བཅས་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་རྒྱུད་རྒྱུད་པ་དང་། སྤྱི་ཐེག་གིས་ལུན་རིང་སྐབས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་བ་རྒྱལ་ས་རྩོལ་མེད་ཕྱེད་བཅིངས་ཀྱིས་དུས་སྤྱང་དུས་འགྲུབ་པ་དེ་ལས་ཆེས་དག་ཅིང་
 འཕགས་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་བ་རང་གར་དུ་ཡོད་པ་ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་ཕྱེད་པ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་། ཡང་གསང་མན་ངག་གི་སྟེ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་གཞན་དུ་མ་གསུངས་ཤིང་སྤྲུགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པས།
 འདི་ལྟར་ག་དག་གི་རིག་དོ་འཕྲོད་པ་དང་། ལུན་གྲུབ་འོད་གསལ་གྱི་སྤྱང་བ་རྒྱུད་འཇུག་གི་དགོངས་ཉམས་རྟེན་ན་དོ་རྩེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་གཞུང་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་བབ་ཀྱིས་རྟེན་པ་དང་། སྤྲུགས་ཀྱི་དགོངས་

༡༡། །ཉམས་ཀྱི་མཐའ་རྟེན་པ་དང་། ལ་བརྒྱ་བའི་གདིང་ལུ་ལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་འོད་གསལ་ལྟགས་སྒྲུང་འདི་ཆོས་ཅན། རྟག་རྟེ་ཡོད་པ་ལམ་མེད་པ་གང་རུང་དུ་ཐལ། རྒྱ་མེད་པའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། འདི་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་དེ་སྒྲོང་གཟུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་གད་བཞིན། སྒྲོང་ཉིད་དམ་པ་གསར་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུང་བའི་རྒྱ་ཡོད་དེ་འོད་གསལ་གྱི་རང་གདངས་ཉིད་འཆར་བྱེད་སྒྲོ་ཡི་རྒྱུན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། སྒྲུང་བའི་རྒྱ་དེ་སྒྲུང་བ་སྒྲིབ་བྱེད་མིན་ནམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རྒྱ་ལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན་ཏེ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་སྒྲེར་བའོ། །ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་བྲལ་སྒྲུང་
ཅམ་སྒྲོང་གཟུགས་སུ་བྱུང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མེད་སྒྲུང་སྒྲོང་གཟུགས་གཞི་མེད་རྩ་བུ་ལ་དུ་མཐར་འདྲ་སྒྲེ་སྒྲེ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་གསལ་སྒྲུང་ཅམ་
ལས་འབྱུལ་མ་འབྱུལ་དང་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་འདོད། ཐ་སྒྲུང་དུ་ཐལ་བ་དེ་མེད་དེ་གནས་སྐབས་སུ་སྒྲོ་ཡི་དོར་བྱས་ནས་དངོས་དངོས་མེད་དུ་ཐ་སྒྲུང་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །དེའི་དབང་དུ་
བྱས་ན་འང་སྒྲོང་གཟུགས་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་བོ། །དེས་ན་རྟག་རྟེ་ཡོད་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་སྒྲོ་སོ་སོ་དང་འབྲེལ་བར་ལུ་ལ་དུ་ས་རེས་འགའ་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒྲུང་ན་མི་རྟག་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཐེར་ན། སྒྲུ་གད་མི་

རྟག་པ་དང་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་རིགས་ན་དེ་ཡང་ལོངས་གིག། མིན་ན་འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །རྟུ་རུ་རའི་མིག་ལུལ་དང་སྒྲ་གད་ལུལ་སྒྲ་ཡིན་ན་སྟོང་གཟུགས་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲ་པ་མ་ལུལ་དག་སྒྲ་ཡིན་དགོས་པས་
 ག་ལ་འདྲ་སྒྲ་མ་ན། ལུལ་དང་མ་ལུལ་འོག་ལུགས་ནི། ཐ་སྒྲ་གྱི་ཕྱོད་ར་ལུལ་མེད་པ་གསལ་སྒྲ་ཙམ་སྟོང་གཟུགས་སམ། དངོས་གཟུགས་ཡིན་པས་ལུལ་མ་ལུལ་དུ་བཞག་པ་ནི། ཐ་སྒྲ་གྱི་ཕྱོད་ར་དོན་ཕྱེད་རྣམས་མི་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་བཞག་སྟེ། སྒྲ་ཡང་དོན་ཕྱེད་མི་རྣམས་པ་མེད་པ་གསལ་སྒྲ་རྣམས་ཅིག་གོས་ལ་ཕྱོས་ནས་ལུལ་ཞེས་བཤད་པ་འོ། །དེ་སྟེར་ལུལ་ན་སྒྲ་གད་སྒྲ་སྟེར་སྒྲ་ལྟར་གྱུར་སྟེ་ལུལ་གྱུར་སྒྲ་ར་གྱུར་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་ཐ་མ་ལ་
 ཕྱི་སྒྲ་པ་ལས་ཉོན་གྱིས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་མ་རིག་པ་འི་དབང་གིས་སྒྲ་པས་ལུལ་སྒྲ་དང་། འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་གྱི་བབ་ལས་སྒྲ་གི་མ་རིག་པ་སྟགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་བསྟགས་པ་འི་
 ལས་གྱི་རྣམས་མ་བསྐྱེད་པ་འི་དག་སྒྲ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་པོ་ལུལ་པ་འི་རྒྱ་ལ་མི་ཕྱོས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྟགས་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་། ར་བདག་མེད་པ་འི་ཆོས་ཉིད་གྱི་བབ་གྱི་རང་སྒྲ་སྟོང་གཟུགས་སུ་མ་གཤིས་
 བ། ལུལ་ཙན་ཕྱོད་ལུལ་གཞི་ཕྱེད་ཡིད་དེ། ཐོག་མར་འོད་སྒྲ་ལས་ལུལ་པ་བཞིན་ད་སྟེ་ཡང་། དཔྱེབས་དང་ཁ་དོག་ལ་གཟུགས་ཙན་དང་མི་རྟག་པ་འི་རང་བཞིན་དངོས་པོའི་འདུ་གཤིས་ཕྱེད་པ་འི་སྟགས་ལམ་པ་དུ་མ་གོ་ལ་བ་

༡༩༥༩ ལོ་ལྟར་ལ་འཛིན་ཏེ་ཐག་སྒྲུལ་འཛིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྐྱོད་དང་། དེ་ཡང་གཞི་མེད་ཅུ་པ་བྲལ་འཛིན་སྐྱོད་ཙམ་འགོག་པའི་རང་འཛིན་དུ་གཤམ་ན་ལོ་ལྟར་ལྟོད་པ་ཅུད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་གང་གིས་ཀྱང་ལྟུལ་གཞི་མི་བྱེད་དེ། ཐག་སྒྲུལ་ཐག་སྒྲུར་གཤམ་པ་འཛིན་ཏེ་སངས་རྒྱལ་འཛིན་ནོ། །དེས་ན་འོད་གསལ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྫོགས་རིམ་གནད་དུ་སྒྲིན་པ་ལ། རང་རིག་ཡེ་གཤམ་དོ་འཕྲོད་དགོས་ཀྱི། དེ་དོ་མ་འཕྲོད་ན་སྐྱོད་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་རྗེས་མཐུན་པ་གར་ཀྱང་། ཐུ་ཡིད་ལ་འཛིན་པ་པོ་དང་། རྒྱུན་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ལུལ་དུ་འཛིན་པའི་གཟུང་འཛིན་ལས་མི་གོ་ལ་བས་དེ་འདྲ་འོད་གསལ་མཚན་ཉིད་པ་གར་བ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་མ་ཐོགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་སྐྱོད་སྐྱོད་ཟུང་འཕྲུག་འོད་གསལ་ནང་དཔྱིདས་ཆེན་པོ་ལ་འདི་ཞེས་རིམ་ཆད་ཀྱི་སྐྱོད་པ་མི་མང་འཛོད་ཀྱི། རིམ་མེད་མཉམ་པའི་རང་དུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཀྱན་ཐུབ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མན་གཤམ་གྱི་རང་འོད་འཛིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱོད་མེད་སྐྱོད་ཉིད་དང་། སྐྱོད་བཅས་མི་འགལ་བར་གོ་དགོས་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་རྫོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞིགས་པ་ལ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་ཅིག་ལ་རྫོགས་ཀྱི་རིམ་ཆད་མེད་པས། དེའི་མ་ཕྱེན་པ་གནས་གྱུར་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཐུབ་པོ། །དུས་དང་ཕྱོགས་སུ་རིམ་ཆད་ཅན་གྱི་དོར། རང་འཛིན་འོད་གསལ་ཁོ་རང་དུས་འཛིན་མཉམ་རྫོགས་བསམ་མི་ཐུབ་པའི་

རང་བཞིན་ལས་མི་གཡོ་ཡང་། ཡུལ་ཅན་གནས་སྐྱུར་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པའི་ངོར་སྐྱུང་མི་སྐྱུང་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུ་དག་མ་དག་སོགས་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱ་ཡོད་ཀྱང་། གཞིའི་རང་བཞིན་སྐྱ་ཆོགས་སྐྱ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འབྲུལ་ཡང་
 རུང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་དོན་དུ་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་། རང་སྐྱུང་འབྲུལ་པས་རང་བཅིང་ནས་འཁོར་བའི་སྐྱུང་བ་རྗེ་ལམ་ལྟར་སྐྱུང་བ་དེ་ནི་རང་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཏེ། རྒྱུ་པར་རྟོག་ལས་མ་གཏོགས་པའི། །འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་ཅི་
 ཡང་མེད། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུ་པར་རྟོག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་རྒྱ་བྱལ་གྱི་སྐྱུང་བ་ཅམ་ཡིན་པར་མ་གཤེས་ནས། སྐྱུང་རྒྱུ་ལ་དབྱུང་དེ་འདི་ནི་དངོས་པོ། འདི་ནི་དངོས་མེད། འདི་ནི་བདག །འདི་
 ནི་གཞན་སོགས་སྐྱ་རྟོག་པའི་སྐྱུང་བ་ནི་འབྲུལ་སྐྱུང་ངོ་། །ཡང་དག་པར་དབྱུང་ན་ཆོས་ཉིད་གདོད་མ་གཞི་ཡི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱུག་སྐྱུག་སྟེ་འབྲུལ་བ་གཞི་ལ་རྟོག་པ་འདི་ནི། གང་ལས་སྤྱིད་པ་གསུམ་པོ་
 མཐའ་དག་དུ་འགྱུར་མི་ཡི་བདག་པོ་སྐྱུར་ཡང་གང་དུ་ཐིམ་པའོ། །ཞེས་དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ར་བདག་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་ལས་འབྲུལ་པའོ། །ཆོས་ཉིད་རང་གདངས་ཕྱིར་གསལ་དུ་གར་བ་ལ་
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྐྱུང་ནས་འབྲུལ་པོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བབ་བཞིན་དུ་བཞག་པས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོན་མ་འབྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་བ་སྒོ་སྐྱུར་བ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལ་རྟོག་སྟེ་ཞིབ་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་

༡༢༡། འདྲའི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་རྒྱུ་མཆོག་ལྟ་བུ་གྱི་སྒྲིབ་ཉིད་དེ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དཔག་ནས་ཡིད་དཔྱད་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་མདོ་ལམ། མདོན་སྒྲུབ་གཏུན་ལ་འབེབས་པ་སྒྲུགས་གྱི་རྒྱུ་གསལ་རིམ་ཡིན་ཀྱང་། རྒྱུ་གསལ་རིམ་ལའང་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་ལས་མདོན་སྒྲུབ་དང་འདྲ་བ་དང་། མཆོན་ཉིད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་སྒྲུབ་ལུ་ཡོད་དོ། མདོ་ལས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་བར་བར་ཆོས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་པ་རྟུང་འདྲུག་ཅམ་གཏུན་ལ་ཡབ་ཀྱང་། ལས་ཉོན་གྱི་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་རང་བྱུང་འོད་གསལ་བའི་རང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་ཡོ་ཤེས་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པས། སྒྲིབ་པ་ཡོ་ཤེས་ནི་གཞོན་རྒྱས་སྒྲིབ་སྒྲིབ་འབྱུང་གི་སྒྲིབ་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་གསལ་པ་ཅམ་གྱིས་དེ་མི་རྒྱས་པས་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆེ་ཆེན་པོའི་ཆོག་སྒྲིབ་པར་འདོད། འཁོར་ལོ་བར་མར་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཆོས་དཔྱིད་ས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་པ་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་ཡོ་ཤེས་འབྱུང་མེད་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིབ་པོས་ཁྱབ་པས་སངས་རྒྱ་ལྷ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། དེའི་གསལ་བྱེད་གྱི་རྒྱར་ཆོག་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་བསྐྱེད། རྒྱགས་སྒྲིབ་འདྲའི་ཡོ་ཤེས་རྒྱུ་མཆོད་པར་དག་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་དཔྱིལ་འཁོར་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པ་ཐབས་གྱིས་ལམ་དུ་བྱས་ན་དེ་རྒྱུ་གསལ་པ་ཅམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མདོན་དུ་འབྱུང་གི་རྒྱས་སྒྲིབ་པའི་གསལ་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ལོགས་སུ་འཕྲོལ་མི་དགོས་པར། རང་སེམས་འོད་

གསལ་ལྟགས་ཀྱི་དེ་མོ་ན་ཉིད་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་བསྟན། རྟོགས་ཆེན་དུ་རང་བཞིན་ལྟན་གྱུ་བ་རང་ལྟར་གི་ཡི་ཤེས་རང་བབས་སུ་ངོ་རྒྱུད་པ་དང་། འོད་གསལ་ལྟགས་སྒྲུང་རང་གསལ་དུ་བརྒྱུ་
 པའི་གནད་མདོན་སུམ་གྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་བསྟན་པས་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད་དོ། །ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་ཆོག་གསལ་ཆེན་གཉིས་རྟོགས་དོན་དམ་དཔྱིངས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བུ་འོ། །མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཞེས་བུ་བ་འོད་གསལ་པའི་དཔྱིངས་ལས་
 རང་སྒྲུང་ལྟུང་པ་ཅུ་མོ། །ལྟུང་སྒྲུང་དེ་འི་དོར་དགོ་བས་ཐན་བརྟགས་སྟེག་པས་གནོད་པ་ཉེད་པ་བསྒྲུ་མེད་དུ་ཡོད། དེ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པ་ཡོད། དེའི་དབང་གི་སྟེག་པ་སྒྲུང་ཞིང་
 དགོ་ཆོས་བསྒྲུབ་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གསལ་ཞེས་བུ། བསོད་ནམས་དེས་གནས་སྒྲུབས་སུ་ལྟ་མི་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དང་ལེགས་པའི་ཆ་དང་མཐར་ཐུག་གཞུགས་སུ་འགྱུག། ཡི་ཤེས་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་
 ཉིད་རྟོགས་ནས་མ་ལྟུང་པའི་དོན་ལ་ཐེར། དེས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་སྟོང་ནས་འབྲས་སུ་ཆོས་སྒྲུ་འགྱུ་བ་ཅེས་ཀྱི་ཐེག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ལྟགས་སུ་གདོད་མའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་ལྟ་བར་གདན་ལ་སེམས་ན།
 ལྟུང་སྒྲུང་རང་གྲོ་ལ་དུ་སོང་བས་དགོ་ཐན་སྟེག་གནོད་བུ་པའི་ལྟུང་མེད་ཡོད་གཏུ་རྟོགས། གཞན་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པ་ལ་ཆེད་དུ་ཐན་བརྟགས་པ་མེད་ཀྱང་། ལྟན་གྱིས་གྱུ་བ་པའི་ལྟན་ལས་ཆེན་པོ་འདུག་པས། མི་སྒྲུ་པའི་ཆོས་

༡༩། །ཡ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་སྒྲིམ་སྒྲུབ་པ་དང་ཆ་འདྲའི་རྟོགས་པ་ཡོ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཡོད་པས། རྟོགས་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་གིང་། རྟོགས་གཉིས་སྒྲུབ་ལུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐོབ་སྟེ། འཕུལ་པ་གཞི་ཡ་
 དག་ནས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་ཚུལ་མེད་ཀྱི་རྟོགས་རྟེ་རང་རྟོགས་ཀྱིས་འཕུག་པ་ནམ་མཁའ་ཐིམ་ཤིང་དུ་སྒྲུབ་མི་ཆད་པར་ཐོབ་པས་ཆེད་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་གཉིས་བསལ་ས་མི་དགོས་ཀྱང་། རྟོགས་གཉིས་
 བརྒྱལ་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ཞིང་གི་རུལ་སྟེད་དུ་འབད་པའི་དོད་ལུགས་པ་ཡོད་དོ། །ཡང་འོད་གསལ་ལ་གྱི་རྟོགས་སྒྲུབ་འདི་ལ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པས་མ་སྟེས་པར་ཐལ་ཆེར་ན་འདོད། སྒྲུབ་བའང་མེད་པར་ཐལ་ཞེན། ཅིའི་ཕྱིར། མ་སྟེས་པའི་ཕྱིར་
 ཞེན། མ་སྟེས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པ་མི་འགལ་དེ། སྟེ་བ་མེད་པ་ཞིན་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་སྒྲུབ་ཐིན་པར་མཐར་ཐུག་ཅིང་། རྟོགས་པས་ལུགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟེ་བ་མེད་ན་ནི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་
 ཆེར་བཞི། མེ་ཆ་བཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྒྲུབ་ཆོས་ཉིད་མི་ཤེས་པར་ཚུད་པར་བད་དེ། སྟེ་བ་ཞིན་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ལུགས་པ་ལ་བཅད་དུ་མེད་དོ། །གལ་དེ་སྟེ་བར་སྒྲུབ་ན་སྟེ་མེད་དང་འགལ། སྟེ་བ་མེད་ན་སྟེ་བར་སྒྲུབ་པ་
 འགལ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། སྟེ་བར་སྒྲུབ་ཆད་ལ་སྟེ་བ་ཡོད་ན་སྟེ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤིང་པར་འགྱུར་ལ། སྟེ་བ་མེད་ཆད་ལ་སྟེ་བ་སྒྲུབ་མེད་ན་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མོག་གམ་ལུ་སྒྲུབ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་པདྨ་

གཉིས་འགལ་མེད་ནམ་ཡང་མི་མྱོད་པས་མདོ་སྐྱེས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། མེད་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་གཟུགས་བརྒྱན་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་མེད་པ་མིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
 ཡིན་ལ། མེད་སྐྱེད་སྐྱེད་གཟུགས་སྐྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡིན་ཏེ། སྐྱེད་གསུམ་འཕོ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བཤད་དེ་སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་
 ཅིག་མར་བཤད་ན་ཅི་འགལ་སྐྱེ་ན། འདི་ལ་སྐྱེད་པ་འཕྱུར་ཕྱེད་དམ་སྐྱེད་ཕྱེད་དུ་བཏགས་ཀྱང་མི་འགལ་མོད། ས་བོན་ལས་སྐྱེ་ག་སྐྱེས་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་སྐྱེད་དངོས་པོར་བཟུང་ན་གཟུགས་བརྒྱན་སྐྱེས་པ་མེད་སྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་དངོས་པོར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེད་ཆོད་ལ་བདེན་གྱུ་བ་མེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་མྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གན་ཕྱེ་ནས་བརྗོད་ཀྱི་རིས་ཆད་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ལས་མི་འདའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྐྱེད་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་
 ཆོག་སྐྱེ་འཆར་ཡང་སྐྱེ་ཆོག་སྐྱེ་མ་གྱུ་བ་པ་གཉིས་དགོས་ཏེ། སྐྱེད་ཀྱིས་དབང་གིས་ནམ་མཁའི་དབྱིབས་སྐྱེ་ཆོག་སྐྱེ་འཆར་ཡང་། ནམ་མཁའ་འཁོར་མི་རྟག་པར་འདོད་མི་དགོས་པ་བཞིན་གནས་སྐྱེད་གི་དབང་གིས་སོ། །རིས་མེད་
 དུས་བཞི་མཉམ་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེད་པར་མི་བཞག་སྟེ། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟེན་ནས་འཕྱུར་བ་མིན་ལ། རྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ཐ་སྐྱེད་ལས་ཀྱང་འདས་སོ། །རིས་ཆེད་དུ་སྐྱེད་པ་རྟེན་

ཨ། །འབྲེལ་གྱི་སྐྱུང་པ་བསྐྱུ་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྟེན་འབྲེལ་མེད་ན་རང་ལྟར་འོད་གསལ་ལ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས། མྱོང་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་། ཆོས་དབྱིངས་འོད་གསལ་པའི་དབྱིངས་རྒྱུ་མས་རྟེན་འབྲུང་མིན་པར་བཤད་དགོས་སོ། །རྟེན་འབྲུང་ཡིན་ན་མ་བཅོས་གཞུགས་མ་མིན་ཏེ། བཅོས་མ་སྐྱུ་རྟེན་གྱིས་གསལ་རྟུང་དུ་འགྱུར་རོ། །མཉམ་ཆོག་གསལ་འོད་གསལ་ལ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འཆར་བུ་འཆར་བུའི་ཀྱི་ཐ་སྐྱུང་དང་གཞུང་འཛིན་གྱི་སྐྱོད་ལུལ་མེད་པས་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་ལ་སྐྱུང་མི་སྐྱུང་སོགས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དུས་ཕྱིས་གསལ་རྟུང་གསལ་གྱི་ཐ་མང་དགེ་བཤེས་ན་རེ། རྟེན་མ་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་སྐྱུང་གི་ནང་ན་སངས་རྒྱུས། ལྟོ་བའི་ནང་ན་སེམས་ཅན། དེ་གཉིས་ལམ་བཟུང་པར་འགོ་རྩུང་འགོ་བུའི་ཅེས། མི་རིགས་པའི་མཆོར་གཏམ་དུ་བསྐྱགས་པ་རང་ཉིད་མཐའ་པར་རྒྱུ་མ་ཡང་སྐྱུང་པོའི་རང་རྒྱལ་སྐྱུང་པ་མ་གཤེས་པར་ཐད་དེ། འདི་དང་པོ་འབྲེལ་གྱི་དཔལ་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་སྟེ། དེ་མ་ལ་ཡི་སྐྱུང་ཐོག་ལས། །སེམས་ནི་ལྟོ་བའི་ནང་ན་གནས། །རིག་པ་སྐྱུང་དང་ལྟོ་བའི་ནང་། །ཡུངས་འབྱུང་ཅམ་གྱི་ལྟ་སྐྱུར་ལོ། །འདི་འདྲ་སྐྱུང་གསལ་ཆོས་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཐ་མང་བྱོད་སེམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱུང་ན་ཅམ་གྱི་གོ་བའང་མ་ཆགས་འདུག་ན། གཞན་དགག་པའི་ཁུར་ལེན་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཞེན། ལྟོ་བར་ལས་རྒྱུང་

ལ་ཞོན་པའི་སེམས་དང་། སྒྲིང་ན་ཡེ་རྒྱུད་ལ་ཞོན་པའི་ཡེ་སེམས་གནས་པར་བཤད་ན། གྲོ་བར་སེམས་ཅན་རང་རྒྱུད་པ་གཅིག་དང་། སྒྲིང་ན་སངས་རྒྱལ་རང་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་གཅིས་སུ་གོ་བ་བཞད་གང་དེ། སེམས་ཅན་ཟེར་
 ཏུས་གང་ལ་སེམས་ཡོད་པའི་གང་ཟག་སྒྲོན་ཏེ་མིག་ལྡན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་གྲོ་བར་གནས་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅི་ཡོད་དོ། །གཞན་དག་གྲུང་མིག་སེམས་མིག་ལ་གནས་ནས་གཟུགས་མཐོང་བ་སྟགས། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ་
 ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་སེམས་ལྟ་དབང་པོ་ལྟ་ལ་རྒྱ་ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་མིག་གི་ནང་ན་གཟུགས་མཐོང་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ །རྒྱ་བར་སྒྲ་ཐོས་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་སྟགས་སེམས་ཅན་རིགས་མི་གཅིག་པ་དུག་
 གྱེས་ཏུ་གཅིག་གི་ལུས་ལ་གནས་སོ་སོར་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེར་མ་ཟད་རྣམ་རྟོག་རེ་རེར་སེམས་ཡིན་པས་དེ་དག་རིགས་མི་གཅིག་པའི་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལུས་གཅིག་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུད་ཅི་ཐི་ཆིག་སྒྲིང་དུག་
 བརྒྱ་ལ་ཞོན་པའི་རྣམ་སེམས་དེ་སྒྲིང་གི་སེམས་ཅན་ལུས་གི་བ་སྒྲུའི་མཐར་ཐུག་པར་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ལ་ཡེ་སེམས་གནས་པ་ནི། དཔལ་དུས་གི་ལོ་རྒྱུད་ལས། ལུས་ལས་མ་གཏོགས་གང་
 ཞིག་ཁྱབ་བྱེད་ཐར་པ་སྒྲིང་པའི་སངས་རྒྱལ་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གཞན་འདིར་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། གྲེ་རྩེ་རྩེ་རྒྱུད་ལས། ལུས་ལ་ཡེ་

19

ལྷ། །སེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་པོ། །ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་སྦྱིས་མིན། །ཞེས་དང་། སྦྱ་རིམ་ལས། རང་གི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུགས། །
 གནས་དུ་གང་ནའང་སངས་རྒྱས་མེད། །མི་སེས་ལུན་པས་བསྐྱིབ་བ་རྣམས། །ལུས་ལས་གནས་དུ་སངས་རྒྱས་འདོད། །རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པའི། །ཡེ་སེས་ཆེན་པོ་ལུས་ལ་གནས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་སྟེ། །
 ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་མི་སྟེ། །ཞེས་དང་། གཉིས་མེད་རྣམ་རྒྱལ་ལས། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྦྱིང་ལ་ནི། །བྱགས་གྱི་གསང་བ་སྦྱིང་པོ་བཞུགས། །དེ་ཉིད་སྦྱིང་པོ་གསུམ་ལྟན་པ། །འདེག་སེགས་སྦྱིང་པོ་འཇུག་པ་ཉིད། །ཅེས་
 དང་། ཐམ་བཟེ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་འཆད་པའི་ཆོ། །ལུས་ལ་ཡེ་སེས་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་འཕྱུ་པས། དྲག་ཏུ་སྦྱིང་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཐིག་ལེ་གཅིག་ལ་འགྱུར་བ་མེད། །དེ་
 སྒོམ་བྱེད་པའི་སྟེ་པོ་ལ། །ངེས་པར་ཡེ་སེས་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟགས་ལུང་མཐའ་ཡས་མོད་དེ་ཅམ་གྱིས་གོ་རྒྱས་གིང་། །དེའི་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ན། །རྒྱུད་སྟེ་འགའ་ལ་སྦྱིང་གར་འོད་ལཱའི་ཐིག་ལེར་
 བཤད་། རྡོ་གས་ཆེན་ནས་ཞི་བྱའི་སྦྱ་ཡོངས་རྡོ་གས་སུ་གསུངས། །ཀྱང་པ་སྟགས་རུ་འཁོར་དུའང་དེའི་ཆས་བྱུང་པར་མ་ཟད། །ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཅན་ཀུན་ལའང་བྱུང་སྟེ། །བརྟེན་གཡོ་ཀུན་བྱུང་གྱི་ཡེ་སེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མཛེས་པ་གྲུ་

འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པ་ལ། འོད་ལྷའི་ཐིག་ལེ་ཡིན་པས་རུང་རྒྱ་དང་། ལྷ་ཡོད་པས་མི་རུང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གཞན་ཡང་སྒྲིན་མཚམས་སོགས་ན་གནས་ཉེར་བཞིའི་དཔའ་བོ་མཁའ་འགོ་ཡབ་ལུམ་
བཞུགས་པར་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་རྣམ་རྒྱུད་སོགས་རིགས་ལྷ་རིགས་བརྒྱ་རིགས་གསུམ་གྱི་ལྷ་གུངས་མེད་གུང་སྒྲིལ་ལུ་གཅིག་གི་ལུས་ལ་ཡོད་པས། བྱེད་ལྟར་ན་གྲོ་སྒྲིང་གི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་འདུག་
ནས་ལམ་གཅིག་ལ་པར་འགོ་རྒྱུར་འགོ་བྱེད་པ་ལ་བཞད་གད་མི་འདུག་གིས། སྒྲིལ་ལུ་གཅིག་གི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་གྲོང་བྱེད་ཚད་མེད་པ་པར་རྒྱ་རྒྱར་རྒྱ་ཡོད་འདུག་པ་ལ་མཚན་ཆེ། །དེས་ན་སེམས་ལུས་
ལ་གནས་ཤིང་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ཆོག་སྤྱོད་ལུ་འཕོ་བ་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་ནས་གསུངས། རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ལོལ་ལྷ་གནས་ཉེར་བཞི་སོགས་བྱེད་པར་མི་འདུ་བ་དུ་མའང་ཡོད། བྱེད་པར་རྒྱུད་སྤྱོད་སྤྱོད་པས་
དཔུ་མར་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུར་རྒྱ་ཁིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་དང་། རོ་རྒྱུད་དུ་ལས་རྒྱུར་རྒྱ་ཁིང་དེས་མ་དག་ལོལ་བའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ན་དཔུ་མའི་ནང་ན་སངས་རྒྱས་།
རོ་རྒྱུད་ན་སེམས་ཅན་དེ་གསུམ་རྒྱ་བ་གཅིག་འདུས་གྱི་སུམ་མདོར་ལམ་ལ་འགོ་ཞེས་བྱེད་གྱི་ལུགས་ལ་དེ་ཡང་ཁས་ལོངས་ཤིག །དེས་ན་གྲོ་སྒྲིང་གཉིས་ན་ལས་རྒྱུད་དང་ཡེ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་

ུ

༡༩། །གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆོས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་འོད་ལྔ་མོགས་རྒྱུད་གཞན་ན་སྤྲུལ་པ་འདིར་གསལ་བའི་གནད་གཏེམ་པས་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་གནད་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་ལ།
 ལས་རྒྱུད་གི་རྩ་བ་རོ་རྒྱུད་ལ་གནས་གྱུར། གངས་འབྱེན་མོགས་གྱི་རྒྱུད་ནི་གློ་བ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ་གློ་བ་དཔལ་ལྡན་མཆོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མེམས་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལས་རྒྱུད་ལྷ་རགས་གྱིས་བསྐྱེད་
 པས། བཞིན་པའི་རྒྱུད་གང་དུ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཡི་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གྱུར་གནས་པའི་གནད་འདིས་རྒྱུད་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ན་ལུགས་བ་འགགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་འཆར་བ་རྣམས་འགྱུར་བྱ་མེད་གྱི་མན་རག་ཡིན་ན་འདི་
 ལ་འབྱུལ་བ་གཏོང་རྒྱ་ཅ་འདུག་གམ། བྱེད་ནས་རྒྱུད་དཔལ་ལྡན་མེམ་པའི་ལག་རྟེན་ལ་འོད་གསལ་དང་སྤྱུ་ལུས་འབྱུང་བར་འདོད་པ་མིན་ནམ། དེས་ན་རྒྱུད་སྟེའི་དགོངས་ཟབ་འདི་འདྲ་འཆད་པ་ལྟ་ཅི་བྱོང་ལ་གོ་བྱུགས་
 ཅམ་ཡང་མི་འདུག་པས་རྟོག་གའི་ནང་ནས་ཐ་ཆད་ཡིན་བཞིན་དུ་ད་དུང་རོ་ཆོ་བོར་ཏེ་གཞིན་ནུ་ལུས་སྤྱུ་གཅག་པའི་ཐོ་བ་ཟེར་བའི་གཞུང་རྩོམ་པ་ནི་རང་ཉིད་དཔྱུལ་བར་འགོ་འདོད་གྱིས་བདུད་གྱིས་སྟོབ་པ་བྱིན་པར་གོར་མ་
 ཆགས་ཏེ། ད་དུང་དེའི་ཞོར་ལ་མི་ཤིག་ཏེ་ལ་ག་ཤི་བའི་ལྟོ་རྒྱ་ཞིག་གྱུར་ཞར་ལ་བྱོང་གྱི་གློ་རྒྱན་དུ་རང་ལྱུང་དུ་སྐྱེས་ནས་ན་རག་གི་གྲོང་དུ་ཆབ་ཆོབ་སེལ་སེལ་བྱོན་གྲག་འདུག་པས་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་སྟོང་རྩེ་མཛོད་ཅིག་ །སྟོང་

2007

ལ་བ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ཡང་གདོད་མ་ནས་ལྟན་སྟེན་གཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་རང་ངོའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཟེན་དག་པ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སངས་རྒྱས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་བསམ་ན།
སེམས་དང་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གཉིས་འབྲེལ་མེད་རྒྱུར་ཆད་གྱི་གང་ཟག་གཉིས་སྒྲིབ་ནང་ན་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཆོག་འདིས་རྒྱད་པའི་དགོངས་པ་མི་ཤེས་པའི་མཆོངས་བྱེད་རང་ལ་འཁོར་གྱི། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱད་
གྱི་དགོངས་པ་ལ་སྟོན་ག་ལ་ཡོད། གཞན་ཡང་། གསང་འདུས་སྟགས་ནས་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུར་འོད་ཟེར་ལྷ་པ་སྒྲུ་ལུས་གྱི་སྒྲུབ་གཞིར་བཤད་པའི་དོན་གོ་ན་རྟེན་མའི་འཇའ་ལུས་བྱེ་མའི་ཁང་ལུ་ལྟར་འཇིག་གཅེས་བརྗོད་པ་པོ་ནི་གུང་
ཐང་པ་ཡིན་གུང་། གུང་ཐང་པ་དེ་སྒྱིར་དཔྱེད་ལྟན་ངོ་མཆོར་ཅན་དུ་བཞུགས་མོད་གྱི་སྒྲུབས་འདིར་རང་ལུགས་གྱི་ཡིག་ཆ་ཅམ་གྱི་གཞུང་ལ་འཆིལ་ནས་སྟགས་རྟེན་མའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱས་རྒྱུར་པའི་སྟོན་གྱི་ཆོག་མཆོང་སྟོར་བར་
བད་དེ། དེའི་བསམ་པ་ངོར། རགས་ལུས་འདི་སྒྲུབ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་ལུས་ཅན་འོད་སྒྱེ་འགྲུབ་ཅེས་འདོད་འདུག་སྟམ་པ་འདི་ཁོ་ནའི་སྟོན་དུ་གདའ་སྟེ། རྟེན་མས་རགས་ལུས་ཡེ་ཤེས་སྒྱའི་ཉིར་ལོན་དུ་མི་བཞིན་དེ། ཡེ་
ཤེས་གྱི་སྒྲུ་ནི་གདོད་མའི་འོད་གསལ་པར་མདངས་ལྟན་གྲུབ་གྱི་སྒྱུར་པའི་ཆ་ལས་འཆར་གྱི་རགས་ལུས་མ་ཡིན་མོད། ལམ་གྱི་ཟབ་བྱེད་གྱིས་རགས་ལུས་གུང་འོད་ལུང་དུ་ཡལ་བའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། སྒྱར་སྒྲིན་རྒྱ་ནི་རྒྱམ་སྒྲིན་

༡༢༩། །རིག་འཛིན་རྒྱལ་ས་དྲུང་ས་མའི་རྒྱུ་སེམས་ལྷ་སྒྲུབ་སྒྲིམ་ཟེན་གྱིང་། རགས་ལུས་སྒྲོང་མ་སྒྲོང་གི་ཁྱད་ཡོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། སྒྲིམ་རགས་ལུས་དྲུང་ས་མར་གྱུར་ཚད་ཚུལ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རགས་གྲུབ་སྒྲིམ་རགས་ལུས་དྲུང་ས་མར་གྱུར་ཏེ་ཕྱ་ཡང་སྒྲིགས་དབང་ལྷན་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་དག །ཐལ་པས་མི་མཐོང་ཞིང་ལུས་དྲུང་ས་བ་ཡིན་ལ། རགས་ལུས་ཉིད་སྒྲུབ་ནས་དྲུང་ས་མ་བཟུང་མོད་ཀྱི། དེ་རྒྱུ་སེམས་ཙམ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་ལུས་དང་མི་གཅིག་སྒྲིམ་རགས་ལུས་དྲུང་ས་མར་གྱུར་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་བརྒྱད་ལེན་གྱིས་རྒྱ་བའི་ལུས་གཞིན་ནུ་དང་དྲུང་ས་མར་གྱུར་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུ་ལུས་འགྲུབ་པ་འདི་ཡང་། རྒྱུ་དཔུ་མར་ཞུགས་སྒྲོངས་ཀྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་དངོས་སམ་རྗེས་མཐུན་པ་སྒྲོང་བའི་རྒྱགས་པ་ཁྱད་པར་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱགས་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲུ་ལུས་དངོས་ཡིན་གྱི། གཞན་ཏུ་རྒྱུ་སེམས་ལ་གོམས་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་ལས་སྒྲུལ་པའི་ལུས་གང་འདོད་རང་དོར་སྒྲུབ་པ་ལྷ་སྒྲུ་གིན་ཏུ་བརྟེན་པ་ཡོད་ཏུ་ཟེན་གྱིང་། རྒྱགས་ཀྱི་སྒྲུ་ལུས་དང་མི་གཅིག་སྒྲིམ་སྒྲིམ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་བ་འཕོ་བ་གོང་འདྲུག་ཕྱེད་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལུས་གཞན་འཛིན་ནུས་པའི་ཉིད་འཛིན་ཐོབ་པ་དང་། ཕྱ་མེན་མ་རྒྱལ་ས་དང་། ལས་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲུ་འཕྱུལ་ཅན་དང་། ཟད་པར་སྒྲིགས་བསམ་གཏན་གྲུབ་པའི་སྒྲུལ་

བ་བསྐྱར་རྒྱལ་པ་བཞིན་ཏེ། དེས་གང་འདོད་པའི་ལྷ་ལྷོ་རྒྱལ་པ་རང་སེམས་སྐྱར་རྒྱལ་པ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བ་གསུམ་གྱི་དུ་གྱུར་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལྷ་སྐྱར་ལྷ་གསུམ་གྱི་སྐྱ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་སམ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱ་
 མིན་ནོ། །ལྷ་གསུམ་ལམ་གྱི་རྒྱུར་དཔུ་མར་གཞུག་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱུར་སེམས་ལྷ་སྐྱ་ཡིན་ན། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལྷ་སྐྱ་ཡིན་པའི་བྱུང་བ་ལས་ཡོན་མི་རྒྱལ་ཏེ། རྒྱུར་སེམས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ལྷ་སྐྱར་སྐྱར་
 ཡང་རྫོགས་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལོ་མ་འཕྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྐྱ་དེ་རྒྱུར་སེམས་ལས་འདུ་བྱས་པའི་དངོས་པོར་བྱུང་། དེ་ལ་བདེན་མེད་གྱི་རྒྱལ་བཏང་ནས་མོས་སྒོམ་ཅམ་ལས། གནས་ལུགས་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་མ་
 རྫོགས་པར་བྱེད་རང་གི་ཤུབ་མཐའི་ཞལ་བཞེས་གྱིས་ཤུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུར་དཔུ་མར་ཞུགས་ནས་ཐིམ་བཞིའི་ཐ་མའི་འོད་གསལ་ལོ་སྐྱེན་ན་ལྷ་གསུམ་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མི་ཤིང་སྐྱམ་ན། དེ་ཕྱིར་བདེན་མེད་གྱི། བྱེད་རང་གི་
 ལུགས་ལ་ཤིང་དེ། གཞུག་སེམས་ཉིད་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་གོ་མི་ཆོད་པར་དེ་ལ་བདེན་སྐྱུང་བསྒོམ་པ་གསལ་དུ་སྒྲོབ་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔུ་མའི་ལྷ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་རྫོ་རྫོ་ཐོག་པ་ལ། ཤིང་རྩ་གཅོད་པ་དེས་
 ཡོགས་གྱི་ལམ་མེད་ཅེས་ཞལ་བཞེས་མཛད་པའི་ཕྱིར། རྫོ་རྫོ་ཐོག་པའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུར་དཔུ་མར་ཞུགས་པའི་ཐབས་གྱིས་དངས་པའི་འོད་གསལ་དང་། དེའི་རང་ལས་རྒྱུར་སེམས་གྱི་ལྷ་སྐྱར་ལྷ་བ་ལ་འདི་དག་ཞི་གནས་དང་རྒྱ་

2007

སྒྲོམ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་སྒྲོམ་པར་བྱ་སྟེ། ལང་ཀར་གསེགས་པ་ལས། འོད་དང་པདྨ་ལྟ་བུ་དང་། །རི་མོ་ནམ་མཁའི་འཇའ་འདྲ་མཐོང་། །མཚན་མ་སྒྲ་ཚོགས་འདི་དག་ནི། །མུ་སྟེགས་ཅན་ལམ་བུ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་
པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དེང་སང་འགྲུ་མདོའི་སྤྱ་ཐིག་སྒྲོམ་ཁུལ་སེམས་འགག་པའི་ཉམས་དེ་ལ་རྩིས་པོ་ཆེར་བྱེད་མོད། །ཞིག་ནས་གྲུབ་པས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་བཞག་ན། །སེམས་ནམ་མཁའ་འདྲེས་སྒྲམ་ལྟ་བུའི་མི་རྟོག་པ་
ཤར་ཡང་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡིན། རུའི་རྒྱ་རྒྱལ་ལྟམ་པ་སྟོགས་བརྒྱལ་པ་འགའ་ལ་ཡོད་དེ་འོད་གསལ་ག་ལ་ཡིན། འདྲ་སྟེས་མེད་པ་བསྐྱལ་པ་འདི་ཙམ་ཞིག་སེམས་འགག་གུང་འོད་གསལ་ག་ལ་ཡིན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ལས་
གཟུགས་ཀྱི་འདྲ་སྟེས་རྒྱལ་པ་དང་། མིང་རྩེ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྱིམ་རྒྱལ་རྟོག་རགས་པ་འགག་གུང་འོད་གསལ་ག་ལ་ཡིན། ས་སྒྲུའི་ཕྱག་རྒྱ་པད་ཅན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་ན་བསྐྱལ་པར་གོལ་པ་སྟོགས་དེ་འདྲའི་རིགས་མང་། དེང་
སང་ཡང་རྒྱུང་སེམས་གརྱན་ལུགས་དང་། རུ་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་གོ་མོ་ཞིག་གི་འདྲ་སྒྲ་འཕྲོགས་ཡོད་རབ་བཤད། ལུང་མེད་རྒྱལ་ས་དབང་པོ་ཤོར་པ་ལའང་ཡོད་དེ་ཞག་རེ་བྱང་བརྒྱལ། དེས་ན་རྟོགས་དོན་རིག་ངོ་མ་འཕྲོད་ན་སེམས་
ཡང་ལུང་འགག་པའི་ཅི་ཡན། འགོག་པའི་སྒྲོམས་འདུག་གིས་སེམས་སེམས་བྱང་ཁེགས་གུང་སྒྲགས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཕྲོགས་སུ་ག་ལ་ཕྱིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་དུས་སེམས་འགགས་གུང་འོད་གསལ་ག་ལ་ཟེན། དེས་

3

[illegible]

ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པར་གནས་ཀྱང་དོས་མི་བཞིན་ལ། རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་དོ་འཕྲོད་པའི་ཆོ་ཆོགས་བརྒྱད་མ་འགག་བཞིན་དུ། དེའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་རིག་པ་
 ལ་གོ་ཚུངས་སྒྲིའིང་། གཉིད་འབྱུག་སོགས་སུ་ཐབས་གཞན་ཆོལ་མི་དགོས་པར་འོད་གསལ་བཞིན། སེམས་དཔེན་སྒྲུབ་པའི་མན་ངག་གནད་དུ་བསྒྲུན་པས་སྟོང་བཞིའི་ཉམས་སྟོང་དྲང་སྟེ་སྟོང་གསུམ་ཆ་འདྲ་རྫོགས་མཐར་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་དང་ཆ་འདྲའི་ཡིད་ལྷ་པ་འཆར་ཏེ། དེ་དོས་བཞིན་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་ཀླུ་ས། རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་དོས་བཞིན་ཆོ་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་འདས་པ་རིག་སྟོང་བརྫོད་མེད་དུ་གཤམ་ཞེས་པ་དེ་ཡི་དོ་བོ་འདུལ་མ་བུས་རྟག་པ་
 ཡིན། ཆོགས་བརྒྱད་འདུལ་བུས་མི་རྟག་པ་དང་འདྲེས་ནས་ཡོད་ཀྱང་། སྟོང་དོར་ཆོས་ཉིད་གྱི་གནས་ཚུལ་འགྱུར་མེད་དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྒྲུབ་སྟེ། དུས་འཁོར་ལས། འདི་ནི་མ་སྒྲིམ་ཆོས་ཏེ་རྒྱ་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་ར་
 འབྱུལ་བ་སྟེར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་དང་རྫོགས་ཆེན་རིག་པ་དོ་འཕྲོད་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་རྒྱ་ལྟེ་སེམས་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་
 བསྒྲེལ་པའི་སྟོས་སྟོང་པ་ཉིད་འདུལ་མ་བུས་སུ་ངེས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྒྲིམ་པའི་སྟོ་དེ་མི་རྟག་མོད་གྱི། སྟོ་དང་སྟོང་ཉིད་ཐ་དད་དུ་ཡན་གར་སྟོང་བར་མི་སྒྲུབ་། རྗེས་གཤམ་ལ་ཕྱེ་རྒྱ་ཡོད་དེ་རྒྱ་ལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་བཞིན་

ཡ གཞུགས་མེད་པ་ ཞེ་གཞུགས་ གན་ འབྱོར་

༡༡། ཁོ་ མཛོད་ཉིད་རྣམ་གྲངས་པ་ནི་མེད་དགག་ཙམ་སྟེ། དེ་ལུ་མོགས་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་མཛོད་ཉིད་འདུལ་བུས་སུ་སྒོ་མི་འདོགས་ཏེ། མི་རྒྱ་མི་ལར་དུལ་དུ་སྒོ་མི་འདོགས་པ་ལྟར་
རོ་ རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ལྟན་སྒྲིལ་ནི་ལུ་མོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞིང་། དེ་མཛོད་ཆོ་ལུ་པ་དང་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྐྱངས་གཉིས་ཀ་ཞེས་པའི་བཛོད་བྲལ་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་སེས་བྱ་ཡིན་པས་དེ་
འདུལ་མ་བུས་ཆེན་ཏེ། འདུལ་བུས་དང་འདུལ་མ་བུས་མེད་དགག་ཙམ་དུ་འང་སྒོ་མི་འདོགས། མེས་ཀྱི་ལྟན་སྒྲིལ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་འདས་སུ་མྱོང་བས། འདུལ་བུས་སམ་སྟོང་རྒྱང་གི་འདུལ་མ་བུས་སུ་མི་
གནས་ཀྱང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་སེས་སུ་སྒྲིལ་ལས་འདས་པ་འདུལ་མ་བུས་མཐའ་གང་དུ་འང་མི་གནས་པའི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་གྲངས་མིན་པ། འཕོ་འགྱུར་ལས་འདས་པའི་རྟག་པ་དང་། འགྱུར་པའི་རྟག་དུ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་ལས་ཡིན་གྱི། འདུལ་བུས་མོགས་གཏན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་བའི་སེམས་སམ་གཞུག་སེམས་མོགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཛོད་བྱའི་དོན། ལྟན་སྒྲིལ་དོན་དམ་པའི་ཡེ་སེས་དེ་ནི་ད་
ལྟ་དཔེ་ཡེ་ཡེ་སེས་ཀྱི་དུས་ན་ཡིད་སེས་ཀྱི་དོར་འཆར་ཞིང་། ཤར་བའི་ཆོ་ཡིད་དང་ཐ་དད་དུ་མི་མྱོང་བས། གོང་ནས་གོང་དུ་གོང་འཕེལ་སྟེ་འགག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིད་ལྷ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་ན་བསྒྲིལ་བྱུང་མི་རུང་མོགས་སུ་སྒྲིལ་

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་ལྟ་སྟོང་

དཔེ། །གནས་ཡང་རིག་པ་ལམ་ལེ་སེམ་རྟག་པ་མི་སྤྱིད་སྒྲུལ་པ་སོགས་ནི་ཉི་ཤུས་ལ་དངུལ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སེམ་དང་སེམ་བྱ་རོ་གཅིག་པ་ལམ་སྒྲུང་སྒྲོང་རིག་སྒྲོང་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ནི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལ། དེའི་
 སྒྲོགས་གཅིག་སྒྲོང་པ་སྒྲོགས་གཅིག་རིག་པ་ལྟ་བུ་རྗེས་རེས་ཀྱིས་སྤྱེ་སྤྱེ། བྱང་འཇུག་མིན་ན་རྟག་པ་ཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཞིང་གང་དུ་མི་གནས་པ་མི་རུང་ངོ་། །བྱང་འཇུག་གི་དོ་པོར་དེ་གཉིས་ཐ་དང་དུ་བྱང་བྱང་མེད་པས་སྒྲོང་པ་
 ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་རིག་པ་ལང་དེར་འགྱུར་ཏེ་ཐ་དང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་སྒྲོང་པ་ལང་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ་རིག་པ་དང་ཐ་དང་མེད་པས་སོ་སྒྲུལ་ན། སྒྲོ་རིག་སྒྲུང་ཅིག་མ་ནི་ཆོས་ཀྱང་གི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྤྱེ། དེ་
 ལྟར་ན་དེའི་མེད་དགག་གྱང་ཡོད། མེད་དགག་དང་ཆོས་ཅན་ནི་ཆོ་བའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ནི་བརྗོད་བྲལ་འགྱུར་མེད་གི་གནས་ལུགས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་ལྟ་བར་སྒྲུང་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་གི་
 རྒྱལ་ལྟར་དུ་གོམས་སྒྲོ་བས་བཞིན་རྗེ་གསལ་དུ་སྒྲོང་སྤྱེ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲུང་གསུམ་དང་འོད་གསལ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་མང་དུ་གར་བར་བྱས་ཏེ། དང་པོ་རགས་པ་སྤྱེ་སྒྲུང་གསུམ་ཡང་རགས། དཔྱོད་པ་ལྟ་བུ་བརྟག་དགའ་ཡང་ཡོད།
 དེ་ནས་རྟག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་སྤྱིར་མེད་པ་ན། འོད་གསལ་ལ་ལ་རྗེ་གསལ་ལ་རྗེ་གསལ་ལ་འགྲོ་བས་སེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་པར་སྒྲུབ་དགོས། སེམས་དཔེན་གི་མཐུས་དོན་གི་འོད་གསལ་དུ་འཕོ་བའི་ཆོ་ཆོགས་པ་ཁུད་ཁུན་ཅན་དེ་དོན་གི་

ལུམ་པ་པའི་ན་དུ་པའི་ངས་པའི་སྒྲ་དེ་གཟུགས་སྒྲ་ཉིད་དུ་འགྲུལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལ། ཡེ་ནས་སྒྲ་གཉིས་ཟུང་འདུག་གི་གནས་ལུགས་སྒྲིམ་འབྲས་སུ་པས་ལེན་པ་ལ་ནི་སྒྲིམ་དེ་མེད་དེ། ཆོགས་ཆེན་གཉིས་རང་གིས་ཆོགས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་ལམ་གྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་དང་། གཞུག་མའི་འོད་གསལ་དཔེ་ཡི་ཚུལ་དུ་སྒྱུར་བའི་རྣལ་འབྱོར་དེས་ཆོགས་བརྒྱད་མ་འགག་པའི་སྒྲ་བས་ན་ཡང་། རེས་ཤེས་གྱི་
 འོད་གསལ་ལུན་རིང་ཐེན་པ། སྒྲ་བསྒྲུབ་ན་སྒྲ་དེ་ཅིག་རེ་ལ་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་ནས་སྒྲ་ཟུང་། འོད་གསལ་རིང་པོར་འཛིན་འདོད་ན་འང་འཆར། སྒྲ་དེ་ཅིག་གིས་གར་ནས་སྒྲ་ལུས་རིང་པོར་འཛིན་འདོད་ན་ཡང་འཆར་ཉི་ཉིད་
 འཛིན་ལ་གོ་མས་པའི་དབང་གིས་མོ། །ཞིག་ནས་འགྲུབ་ཆེ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་བརྟན་ན་རྣམ་རྟོག་འགགས་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་འཆར་ཡང་། ཟུང་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་དང་མི་གཅིག་ཏེ། དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མ་ཆོལ་བའི་གནད་གྱིས་ཡིན། རྟོག་མེད་ལ་བྱུང་མེད། དེ་ལྟར་འོད་གསལ་པའི་ཡི་གནས་ལུགས་དེ་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ལྟར་སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་འགྲུལ་གྱི་ནི་ཆེ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 མིན་པར་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདུས་བུས་སམ་མེད་དགག་གི་འདུས་མ་བུས་ཡིན་ན་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་གཉི་ཆེ་བའི་ཆོས་སུ་འགྲུལ་གྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་པའི་ན་དུ་མི་རུང་རོ། །འོད་གསལ་བསྒྲུབ་པའི་བློ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པས་

༡༡། །དེ་ལྟ་ཡིད་དང་མི་རྟག་པ་ལས་འོས་མེད་དུ་བརྒྱུད། དེ་ལྟ་ན་སྟོ་དེ་ཙམ་ལ་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་གོ་ཆོད་མེད་པས་དེས་སྟོང་པ་བསྒྲོམ་མོ་སྒྲོམ་པ་བཞད་གད་དེ། གཞུགས་སེམས་དུས་ཀུན་རྟམེད་ན་གཞུགས་སེམས་སྒྲུ་མི་རུང་། ཡོད་ཀྱང་དེས་སྟོང་ཉིད་གསར་བསྒྲོམ་མ་བྱས་པར་དུ་འོད་གསལ་དུ་མི་འགྱུར་ན་འོད་གསལ་པ་ལྟ་ན་སྒྲོམ་སྒྲུ་མི་རུང་སྟེ། འབྲུལ་བྱུང་དང་འདུས་བྱས་སྒྲུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེ་ཆོས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གསེས་སྒྲུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། རྟོག་མེད་གྱི་ཡིད་དེས་མེད་དགག་གི་སྟོང་པ་ཅི་ལྟར་སྒྲོམ་སྟེ། མེད་དགག་ནི་དགག་བྱ་བཅད་དེ་རྟོག་པར་བྱ་བ་རྟོག་ཡུལ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིད་ལྟ་བ་དེ་འདུས་རྟོག་ཡུལ་གྱི་མེད་དགག་སྒྲོམ་གསེས་ན་རྟོག་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་རྟེ་གསེས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཅི་ཡང་མི་འགག་གོ། །དེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་གནས་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་འདུས་བྱས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོར་ན། ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱང་གནས་གྱུར་པ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་མི་འདོར་པས་གནིས་སྒྲུང་སྟགས་ནི་རྣམ་ཡང་མི་རུབ་པོ། །དེས་ན་ཡིད་དོར་ཏིང་འཛིན་སྒྲོམ་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གནིས་གསར་དུ་ཁ་སྒྱུར་བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་གྱུབ་པའི་གོང་དུ་རིག་སྟོང་ཟུང་འདུག་གི་འོད་གསལ་ལྟ་ན་སྒྲོམ་སྒྲུ་མེད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་དུས་སྒྱུ་གཞིའི་འོད་གསལ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་ལ། འཆི་བའི་ཆ་འཆར་རྒྱུད་མི་སྤྱིད་དོ། །ཡིད་

ལ་པ་འདུས་ཕུས་རྩོམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དང་རྟག་པའི་གཞི་མཐུན་མཁྱེགས་པའི་སེམས་རིག་གི་སྒྲིམ་བུ་དེ་དག་གིས་ཁས་སྤང་གི། རིག་སྟོང་འདུས་མ་ཕུས་གྱི་རིག་པ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ལུལ་ལ་
 ཡོངས་སྟོང་པ་པོ་སྟགས་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཡང་མེད་དོ། །མདོར་ན་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་རྣམ་སེམས་ལུལ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་འབྱུང་སྤྱང་གི་གཞི་འདི་ཅམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འབྱུང་བ་ཅན་འདུས་ཕུས་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་འབྱུང་སྟགས་
 མེད་ཀྱང་རང་སྤྱང་ལ་སྤྱང་ལུགས་གྱིས་འདུས་ཕུས་གྱི་ཚོས་སྤྱོད་པའི་གཞི་གོ། །འདུས་ཕུས་གྱི་སྟོང་ལུལ་འདི་ལ་གནས་གྱི་བར་དུ་འཁོར་བ་དང་འབྱུང་བའི་དྲི་མ་ཡོད་དོ། །དེའི་གནས་ལུགས་རིག་སྟོང་སྤྱང་འབྱུང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་
 མི་འདུས་མ་ཕུས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འདུས་ཕུས་སེམས་གྱིས་དེའི་གནས་ལུགས་ཆ་འདྲ་མཚན་པ་ནི་འོད་གསལ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་འོད་གསལ་དངོས་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་སྒྲིའི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །གནས་
 སྤྱོད་པའི་པོ་ཀུན་རྟུག་གི་འོད་དེ་ཡོད་ཀྱང་དོས་མི་ཟེན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་བཞིས་སྒྲིབ་པས་སོ། །སྒྲིན་གྲོལ་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་བསལ་ནས་དོས་ཟེན་ཆོ། མོས་སྟོང་དུ་དཔེ་ཅམ་གྱི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས། མཐོང་ལམ་དུ་དོན་དངོས་
 རྟོགས། གཉིད་འབྱུག་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་པ་ན་འོད་གསལ་ཡོད་ཀྱང་དོས་མི་ཟེན་པ་ནི་དེ་ན་སྒྲིབ་བྱེད་གྱི་རྣམ་རྟོག་མདོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དུན་མེད་འཕྲིན་པོ་ཀུན་རྟུག་གསལ་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་སོ།

༡༩། །སང་པའི་དུས་སུ་ཚེས་རྒྱུ་ལ་གཞི་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་གྱུར་ངོས་མི་བེན་པ་ནི། ལྷ་ཚོགས་སྤྱང་བ་ལ་དེར་ཞེན་ཙམ་སྤྱང་བའི་བག་ཆགས་ཨ་འབྲས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ངོས་མི་བེན། དོན་འོད་དངོས་རྟོགས་པའི་ཚེ་ན་
 དོ་བོ་དངོས་སུ་མཐོང་ཡང་ད་དུང་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་བྱང་པར་སོང་བ་མིན་པས། ས་ནས་སར་གོང་ནས་གོང་དུ་མཐོང་བ་དག་རྒྱ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་ཏེ། སྒྲིབ་གཉིས་མཐའ་དག་བྱང་པའི་འོད་གསལ་མ་ངོན་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཁོ་
 བའི་སའོ། །མཉམ་བཞག་རྟེན་ལྟར་སྒྲིབ་པ་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་ལ་གཞིགས་སྟོན་གྱིས་རྗེས་སྐྱོབ་ནའང་ཚོགས་བརྒྱད་པོ་སྤྱང་བའི་ཚེ་དེའི་ཆ་མེ་བྱང་དུ་སོང་བའི་དང་པོར་ཉོན་ཡིད་གནས་གྱུར་ཏེ་དེ་ལན་བདག་རྟེན་མི་འཛིན་པ་
 སྟགས་ཀུན་གཞིའི་བར་དུ་བྱང་དེ། དཔྱིངས་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་དེ་རྒྱས་སྒྲིབ་ཚེས་པའི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་བ་ནི། འགྱུར་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། འགྱུར་བཅས་རྒྱུ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཤན་
 རོག་ཏེ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མི་འགྱུར་ཡང་སྒྲིན་སྟགས་དང་སྟོད་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་འགྱུར་བ་ལྟར་སྤྱང་བ་ཡིན་པས། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་བྲལ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་རྒྱལ་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མདོ་སྟེ་དང་སྟགས་ཀྱི་ལུགས་ཡང་དག་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་དྲུང་དོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱང་རྒྱལ་ལ་སྒྲོས་དཔོགས་ཀྱི། གནས་རྒྱལ་བསམ་མི་བྱུང་བ་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་མི་ཤེས་པ་

五、五、

དག་ལ། རྒྱ་འབྲས་སུ་སྤྲུམ་ཏེ་སྒོ་རྩེ་བཟང་རྩེ་བཟང་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་དུ་འགྱུར་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་བཞག་སྟེ་གསུངས་པ་དེའི་རྩེས་སུ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུལ་ལ་བརྟེན་པ་དག་འབྲང་སྟེ། དེ་
འདྲའི་དོན་དུ་འང་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྒྱུ་བ་ཀྱང་སྒྲུང་རྒྱུ་ཡི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །སྤྲུམ་མེ་འབྲས་སུ་ངེས་དོན་གྱི་ཐོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་མི་རུང་སྟེ་ལམ་གནད་
འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲོད་གསལ་མཐོང་བ་རྩེ་དག་དང་། རྩེས་ངེས་ལ་ཆོག་ས་བརྒྱད་གྱི་འཛིན་པ་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱུ་མས་ལ་མགོ་གཅོན་དུ་འགྱུར་བས་རིམ་གྱིས་སྒྲོར་ལམ་བཞི་བཤོད་ནས་མཐོང་
ལམ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟ་ན་མདོ་སྤྲུམ་གྱི་ལམ་རྒྱུ་མས་སྒྲོར་བུ་ལ་གྱི་བྱུང་པར་ཅུ་ལས་དོན་གྱི་གནད་གཅིག་དུ་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གཞི་སྒྲིམ་མེད་ཀྱང་གཞི་རིག་པ་གསལ་སྒྲོང་བྱུང་འཇུག་
ཆོས་སྒྲུབ་འོང་ནས། འོད་གསལ་ཡོངས་སྒྲུབ་པ་འཆར་བ་ནི། ད་ལྟ་ཐོད་རྒྱལ་དང་སོར་སྒྲུབ་གྱི་ཉམས་ལེན་དང་། སྒྲུང་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་སྒྲུ་མའི་སྒྲུར་ལངས་པའི་རྩོག་ས་རིམ་གྱིས་མངོན་སུམ་གནད་ལ་བབ་པ་ཡིན་
པས། སྤྲུམ་སྤྲུམ་ལྟ་བུ་ཡིན་མིན་རྟོག་པ་མེད་ལ། དེ་འབྲས་དུས་གྱི་སྤྲུམ་སྤྲུམ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི། གྲོ་བུར་བའི་སྒྲིབ་པ་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དབྱིངས་གྱི་ངོ་བོ་ལ་སྒྲིབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པར་གྱུ་བ་པས་

ཡ་གྲུབ་ལྷ་མཚན་ ལྷ་དྲུག་ བཙུན་འབྲུང་

༡༡། །ཀྱང་། གནས་རྒྱལ་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་དུ་གྲུབ་པས་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་དགོངས་པ་གཏན་ལ་ཕེབས་ཤིང་། ལྷང་རྒྱལ་ལ་གོམས་རྒྱལ་རྫོགས་པའི་ཆེན་གནས་ལྷང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མངོན་དུ་གྲུབ་པས་ཡང་འཆར་རྒྱ་བའང་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མི་འགལ་ལོ། །སྒྲོས་ཀྱང་ཡེ་ནས་སུ་གནས་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་འོང་གསལ་བའི་གདངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་ལམ་འདས་ཀྱང་ལ་བྱལ་པས། ཆོས་ཉིད་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཅིར་ཡང་འཆར་རུང་བའི་བྱིར། ལམ་འདས་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྱུར་གྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེའི་བྱིར་ལམ་འདས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་ཆོག་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཚད་མེད་པ་ཅི་བསྒྲུབ་ཀྱང་། དེ་དག་རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་སྟེ། ལྷང་རྒྱལ་དུ། རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་ལས་བྱེད་པ་མ་དག་གཞི་ཡི་སྒྲུབ་སྒྲུབ། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་ནས་ལས་བྱེད་པ་མ་དག་དག་པ་གཉིས་སྒྲུབ་ལམ་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུབ། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནས་ལས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་འབྲས་བུའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཏེ་གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱང་དབྱེར་ཡོད་ཅིང་། ལམ་ལའང་། ལྷགས་གཞུང་གྱི་ལས། རྫོགས་རིམ་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་གཉིས་སུ་གྲགས་པའི་དང་པོ། གསང་འདུས་ཀྱི་ཕྱི་ཐོག་སྔགས་དེ་དང་ཆ་འདྲ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པས་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་རྫོགས་རིམ་མཆོན་ཉིད་པ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་སྒྱེས་འདྲེན་པར་བྱེད་པས་འབྲས་མིང་རྒྱ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་དངོས་མིན་ཏེ་བསྒྱེད་རིམ་དུ་གཏོགས་སོ། །ཐོས་

རྫོགས་ཆེན་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་

ལྟོ་མེད་ཀྱི་ལྟོ་མེད་

བསམ་གྱི་དབྱུང་བས་དྲངས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གོ་ཡུལ་ནི་ཕྱི་རྒྱུད་རྣམས་སུ་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བཞག་ཡོད་ཀྱང་མཐའ་བཞི་སྟོས་བྲལ་ཡིན། མེད་དགག་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོང་ཡུལ་ཅན་གཏན་མིན། ལས་དང་པོ་པ་མཐའ་བཞི་འཛིན་སྟོས་བྲལ་ལ་ཡང་དེས་པ་མ་སྟེས་པས་དུ་ཕྱག་ནས་རྟོགས་རིམ་བསྟོམ་མ་ཐན་ཞིག་ཡོད་ན། འབྲིགས་པ་དེ་ལ་མེད་དགག་གི་རྒྱས་འདེབས་བྱ་བ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་རྟོགས་རིམ་ནི་མ་ཡིན་པས། རྟོག་གའི་སྟོང་བཟོའོ། རྣལ་འབྱོར་སྒྲུབ་མེད་པའི་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དགའ་བཞི་དང་སྟོང་བཞི་སྒྲུབ་པའི་ལུ་བདེས་དྲངས་པའི་ལྟན་སྟེས་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པས་སྟོང་ནས། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དེས་པ་སྟེས་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་གྱི་དོན་གྱི་མིན་ཏེ། དེ་འཕོ་བཅས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རང་བཞིན་མ་གྱུ་བ་ཅམ་གྱིས་སྟེ་བའི་རྟོག་ཡུལ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་གྱི་མཆོན་མེད་ནི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་འགག་པའི་མཐའི་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡོ་ནས་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལྷགས་ལྟན་སྟེས་ཡིན་པས། དེ་ཉམས་སུ་སྟོང་ན་དེ་བས་ལྷག་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་གནས་ལྷགས་གཞན་གཏན་ནས་མི་སྟིད། དེ་མདོར་དུ་སྟོང་བར་རྟེས་དགག་གི་དབྱུང་པ་དོན་མེད་དེ། མེ་མདོན་སུ་མ་མཐོང་ན་དུ་བའི་རྟགས་གྱིས་དེ་མཆོན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་འཁོར་གྱི་རྟོགས་རིམ་ནི་མཆོན་བཅས་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། ལུན་པ་དང་ནམ་

༡༩། །མཁམ་ལྟ་སྒྲིབ་གི་རྟེན་ཡིན་གྱི། དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདྲ་མིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅིང་དང་ལྟ་སྒྲིབ་ས་དེ་ལས་མ་གཡོས་ཀྱང་། ཡིད་བྱེད་གཞན་སྒྲིབ་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྩོལ་པ་ཡོད་པས། རྒྱུད་མེ་
 འོག་མར་བསྐྱུན་ན་རྩོལ་མེད་ལྟ་སྒྲིབ་ལ་མ་སྒྲིབ་ཡང་། རྟོགས་ཆེན་ལ་ལྟོས་ན་རྩོལ་བཅས་ཡིན་མོད། དེས་འོད་གསལ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པ་ལྷ་ཐིག་སྟགས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཆེས་སྒྲིབ་ཞིང་ཟབ་པོ། །འོད་གསལ་པ་བའི་རྟགས་མཐོང་ན་རྒྱུད་
 དཔར་དུ་བྱེད་ཅིང་། ལུ་བདེས་དྲངས་པས་མཐར་འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་དང་། རྒྱུ་མཆོག་སྒྲིབ་ཉིད་ཟུང་འཇུག་དྲངས་པ་སྟེ་དོན་གྱི་ལྟན་སྟེས་ཡིན། དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་མཐར་མཐོང་གི་ཆ་དང་། འདུས་བྱས་དང་རྟོག་པའི་ཆ་དང་
 འདྲེས། འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་ཡེ་ནས་ལྟན་སྟེས་དོན་དམ་དེ་འོ་ཉིད་ཡིན། འདི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱལ་ལྷ་རབ་དང་སྒྲིབ་ཅིག་མའི་ཆོས་སུ་
 གཏོགས་དགོས་པ་ལ། དེ་ལས་འདས་ཕྱིར་མི་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་གྱི་བདེ་བ་ཡིན། བདེ་བ་ཞེས་པ་དེ་ཆོར་བྱུང་ཡིན་ན་རྟག་པ་ག་ལ་ཡོད། རོ་བོ་སྒྲིབ་ཅིག་ཡིན་ཡང་རྒྱུན་གྱི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་ཅིག་མའི་ཆོས་ལས་འདས་བའི་
 ཕྱིར་མོ། །དེས་ན་འགྱུར་བའི་ཐུག་རུ་ཐམས་ཅད་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་སྒྲིབ་ཉིད་བདེ་བའི་རོ་བོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་གྱི་སྒྲིབ་མེད་པའི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའོ། །བྱིས་པ་རྒྱུ་མཐར་སྒྲིབ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་། བདེ་བ་དང་

གསལ་བ་རིག་པ་ཐེར་ན་མི་རྟག་པར་གསལ་ལོ་སྒྲུ་དུ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པ་བྱུང་འདྲུག་འདོད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །སྟོང་ཉིད་མཐའ་ཀུན་བྱལ་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་ཡིན་ལ། དེ་སྟོང་རྒྱུང་ཡིན་ན་རྟོག་ཡུལ་ལས་མ་འདས་
 དངོས་མེད་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ནི་འོད་གསལ་བའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་ཡོ་ནས་ལྟན་པ་འོ། །འདི་བདེ་སྟོང་གི་ལྷོག་ཆ་ནས་སོ་སོར་བཞག་ཀྱང་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་ཅིང་། མི་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་
 ཀུན་མཆོག་ལྟན་ཅེས་པའི་བྱུང་བར་བྱས་པས་བདེ་སྟོང་ཡོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བྱུར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་བསྟན་ཏོ། །ཐོགས་ཆེན་ལས་ནི་རིག་སྟོང་གཞུག་མ་རང་བྱུང་གི་ཡོ་སེས་ངོ་སྤྱད་པ་དེ་ཉིད་དོན་གྱི་ལྟན་སྟེས་ངོ་སྤྱད་པ་ཡིན། དེ་
 ལ་ངེས་སེས་སྟེས་པ་ཆོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་སྒྲལ་པ་མཉམ། གོམས་པས་ཉམས་སྟོང་སྟོར་ལམ། རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ། རུལ་རྟོགས་སྒྲིམ་ལམ། སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པ་མཐར་ཕྱིན་ལམ་མོ། །དེ་ལ་འགྱུར་མེད་བདེ་བ་དང་རྒྱུ་ཀུན་
 མཆོག་ལྟན་སྟོང་ཉིད་བྱུང་འདྲུག་འདི་དོན་གྱི་ལྟན་སྟེས་ཡིན་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོ་ནས་བཞགས་དགོས་ཀྱི། སྤར་མེད་གྲོ་བྱུར་བ་ཡིན་ན་ལྟན་སྟེས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་དེ་འདྲའི་
 ཆོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོ་ནས་བཞགས་ཀྱང་། གྲོ་བྱུར་གྱི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་མི་སྒྲུང་བ་དེ། ཐབས་ལམ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ན། སྤགས་ཀྱི་ཐབས་གཞན་བརྒྱད་ནས་གསལ་བའི་ལམ། དུས་ལ་ཐོར་གྱི་དོ་རྗེའི་

༡༩། རྒྱལ་འབྱོར་དངོས་སུ་གསལ་བའི་ལམ། རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཐོད་རྒྱལ་རྩོལ་མེད་དུ་གསལ་བའི་ལམ་ཡིན། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་སྤང་ལ་གཟིར་ན་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད་དོ། །དུས་ལའོར་གྱི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་བའི་དོན་གྱི་ལྟན་སྐྱེས་ཅུང་ཟད་རྩོལ་བའི་སྒོ་ནས་སྤྱོད། རྫོགས་ཆེན་གྱིས་ད་ལྟ་ནས་ངོ་སྤྱད་པས་ངེས་ཤེས་སྐྱེས་ནས་བསྒྲོམ་པས་མཛོན་དུ་འགྱུར། དེས་ན་འདི་གཉིས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཉི་འོད་ཡོད་དོ། །
བྱིས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟུང་དུ། དུས་ལའོར་གྱི་སྤྱོད་གཟུགས་བསྒྲོམ་པ་ལས་བྱུང་བས་མཆོག་ལ། རྫོགས་ཆེན་ཐོད་རྒྱལ་མ་བསྒྲོམ་པ་ལའང་འཆར་བས་དམན་ནོ་སྟུང་ས་པ་དང་། དུས་ལའོར་གྱི་བདེ་སྤྱོད་ཅུང་འཇུག་བསྒྲོམ་པས་སྐྱེ་ལ།
རྫོགས་ཆེན་རིག་པ་བསྒྲོམ་མི་དགོས་པར་ངོ་སྤྱད་པས་དམན་ནོ་སྟུང་ས་པ་གྱི་ན་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཉིད་ལམ་དུ་བྱེད་པར་འདྲ་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ནི་གསལ་དུ་བསྒྲོམ་པས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡིན་ན་བཅོས་མ་གྲོ་བར་བར་གྱུར་བས་
དམན་ནོ། །མ་ཡིན་ན་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་ངོ་སྤྱད་པ་དང་། བསྟན་ཏེ་ལམ་དུ་བྱས་པས་གོ་ལ་བ་ལ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་མཆོག་དུ་གྱུ་བོ། །རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་འཇང་ངོ་མ་སྤྱད་ན་མི་རྟོག་ལ། མ་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་བསྒྲོམ་མི་ཤེས། མ་
བསྒྲོམ་ན་མི་གོ་ལ་བས་བསྒྲོམ་པས་གོ་ལ་བར་གཉིས་ཀ་འདྲའོ། །རྫོགས་ཆེན་གྱི་བྲེགས་ཐོད་གཉིས་ཀ་གོ་མས་དགོས་མོད། དེ་རྩོལ་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ་རྩོལ་བའི་ལམ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་གཟོད་འཆོལ་བ་མིན་པར། རྩོལ་མེད་དུ་ཡེ་

500

ཤེས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་རྩོལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའོ། །ཐོད་གཤམ་གྱི་སྤྱང་བའང་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུ་མ་བྱས་ན་མི་རྟོགས་ལ། བྱས་ན་འོད་གསལ་བའི་རྟོགས་སྤྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་དབྱིངས་སུ་འགགས་
 བྱས་དོན་གྱི་ལྷན་སྦྲེས་བདེ་ཆེན་དོ་རྗེའི་སྤྱ་འབྲུག་པར་བྱེད་པས་ན། སྤྱང་ནི་ཁྱི་ཆེན་སྤྱང་སྟོགས་མ་དག་པའི་ཅུ་སྤྱང་ཐེག་ལེ་རགས་ལུས་ཀྱི་སྤྱང་དུ་འགག་པ་གཙོ་བོར་མ་བྱེད་པར། མ་དག་པའི་ཅུ་སྤྱང་ཐམས་ཅད་རང་འགགས་སུ་
 སྤང་ནས་དོན་དམ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱ་འབྲུག་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་གཞན་ལའང་སྤྱང་ཟད་མེད་པས་གསང་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱང་སྟེ་ཀུན་གྱི་རྟོགས་རིམ་ཐམས་ཅད་དུས་འཁོར་གྱི་རྟོགས་རིམ་གྱི་གནད་ལ་བྱལ་ཅིང་། དེའི་མཐའ་ཡང་རྟོགས་ཆེན་
 ཉིད་ལ་བྱུག་ནས་མཐར་ཐྱིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས། གདོད་མ་གཞིའི་དགྱིལ་འཁོར། འཁོར་འདས་འབྲུག་གོལ་གྱི་དབྱིངས། དོན་དམ་འོད་གསལ་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་མདོན་དུ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་འབྲུག་པར་ལུང་
 རིགས་ཀྱིས་འབྲུག་ལ། གནས་ལུགས་དེ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པས་གཞོད་མདོན་དུ་བྱ་བའི་ལམ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། ཐབས་ཀྱིས་སྤྱར་བར་མདོན་བྱེད་འབྲས་ལུའི་
 ཐེག་པ་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ་ལྷ་སྟགས་སྟོགས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་བརྟེན་པས་མི་ཆོ་འགའ་ཡིས་འབྲུག་པ་བྱེ་རྒྱུད། རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་བྱ་མེད་གཉིས། དེའི་བྱི་མ་ལའང་དམིགས་བཅས་

ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཞི་དེ་ཉིད་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ལམ་རྒྱུན་གྱིས་ཟེན་ན་གོ་ལ་གཞི་བྱས་ནས་གོ་ལ་ས་ཟེན་པས་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཞེས་བྱུང་། །འོ་ན་སངས་རྒྱལ་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན་གནས་ལུགས་ལ་མེད་ཀྱང་། ལྷང་རྒྱལ་མ་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་བཅས་སུ་བརྟོན། དེས་ན་གནས་སྤང་གང་རུང་གི་ཁས་ལེན་རེ་རེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཅིག་གོས་ལ་མི་འགྲིག་པ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་ཟེན་པས་ད་སྤང་དུ་མེད་པ་དང་། ལམ་ལ་འབད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱལ་མིན་ན་ཡོན་ས་རྒྱལ་པར་མ་དག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྷན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞི་ལ་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གསར་བྱུང་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཁས་ལེན་སྒྲིབ་ཏེ་བརྟོན་པའི་བྱིར། རྟོགས་གཅིག་དུ། སངས་རྒྱལ་པ་མིན། སངས་རྒྱལ་མིན་པའང་མིན། དག་པ་མ་ཡིན་མ་དག་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྟོགས་རེའི་ཁས་ལེན་མེད་པ་བརྟོན་ཀྱང་ཐ་སྤྱད་མི་འགྲུག་ཏེ། བདེན་གཉིས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱིར་མཐའ་གཅིག་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། དག་མ་དག་གང་ཡང་མིན་པའི་སྤང་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་རིགས་དཔྱད་བདེན་མེད་ཅམ་གྱིན་དུ་གོ་སྟེ། ལྷང་འཇུག་གོ་དཀའ། ལྷང་འཇུག་གོ་ཡང་རྒྱལ་བཅས་བྲ་པ་པ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཉིད་གོ་དཀའ། དེ་གོ་ན་ཆོས་ཉིད་གོ་བ་ཡིན་ཅིང་། ལྷང་བ་གསལ་བ་བདེ་བ་རིག་པ་མཐར་ཐུག་གི་འདུས་མ་བྱས་གོ་བ་ཡིན། དེ་མ་གོ་ན་ལྷན་སྒྲིབ་འགྱུར་མེད་གོ་ཐབས་མེད་པས་

ལྟོན་ལྟོན་

ཉིད་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ཁ་སྐྱོར་བདུན་ནི། དག་དབང་གྲགས་པ་ལ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། སྤྱིང་རྗེས་ཡོངས་གང་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་འགོག་པ་མེད། ཅེས་གསུངས། འོག་མིན་དུ་
ས་བཙུ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་མཛད་པ་དང་། ཡེ་སེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཆོན་དཔེའི་སྤྱི་རང་གི་བཙུན་མོ་དང་ཁ་སྐྱོར་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཡོངས་སྤྱོད་གང་བ་དང་།
རང་བཞིན་གྱི་དོ་བོ་མེད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་ཡོངས་སྤྱོད་གང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། དེའི་མཛད་པ་ནུམ་མཁའ་ཐེ་སྤྱིང་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་མི་གནས་ཀྱི་བྱང་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཙུན་མོའི་
བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟགས། རྒྱུད་རང་མཆོན་པའི་ཆགས་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱུ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་བའི་བྱེ་བྲག། ལམ་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ལ་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་དུ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཟག་
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་མངའ་དབང་འཕྱོར་བ་ཡིན་པས། འབྲས་ཆོས་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུན་སྟགས་སྤྱི་མཆོད་དུག་ལྡན་གྱི་སྤྱི་མཆོན་དཔེ་བཞིན་ལེགས་སུ་སྤྱང་ཡང་མིག་སྟགས་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྟགས་
ཡོད་མི་དགོས་ལ། ལུས་དང་གདན་བྲི་གཞིལ་ཡས་སྟགས་འདོད་ཡོན་གྱི་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྤྱོད་བྲལ་དོན་གསལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། སྤྱི་མཛོག་ལྷག་མཆོན་གདན་བྲི་ལ་སྟགས་པ། སྤྱང་ཡང་ཡང་དག་དོན་དུ་

ལྷ། ལྷ་པ་མེད། ཁོས་སྤྲི་ཡོན་ཏན་ཙམ་དུ་སྤྲང་བ་ཡིན། ཁུལ་མདངས་མ་འགགས་ཆ་ཙམ་གར་བ་ཡིན། མཁེན་པའི་སེས་རབ་ཙམ་ལས་གསལ་བ་ཡིན། བེས་གསུངས། སྤྲུལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་དུ་སྤྲང་ཡང་
 གང་ཡང་ལྷ་པ་པའི་ཆུ་ཟླ་ལྟ་བུ་ལ་དུལ་ཕྱན་གྱི་ཆད་བསགས་པ་མེད་པ་སྟགས་སེས་པར་བྱའོ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྲུལ་རིས་སྤྲུལ་པའི་ཆུད་རང་མཆོན་པ་མེད་ཀྱང་། དག་པའི་གདུལ་བྱར་སྤྲང་བའི་ཡོངས་སྤྲུལ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱལ་ཡིན་
 པ་དང་། ལ་སྤྲུལ་བདུན་ཕྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སྤྲུལ་གང་ཡང་མེད་དེ། ཆུད་སྟེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྣམ་དག་ཡིན་ནོ། དེར་མ་ཟད་སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་ཡང་། ཀུན་མཁེན་ཆེན་པོས་ཆོག་དོན་མཛོད་དུ། གདུལ་བྱའི་དོར་སྤྲང་བའི་
 སྤྲུལ་པའི་སྤྲུལ་དེ་ཡང་ཤེས་སྤྲུང་གསུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་སེས་གཅིས་ཀྱི་འགོ་པའི་དོན་ལྟར་གྲུབ་དུ་མཛོད་པ་སྟེ་བེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡེ་སེས་ཡོད་པ་དང་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། དེ་སངས་
 རྒྱལ་མིན་པ་དང་ཡེ་སེས་མེད་པར་ནམ་ཡང་སྤྲུལ་པར་འདེབས་མི་རུང་ངོ་། མདོར་ན། ཐལ་འགྱུར་ལས། ཐ་དང་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད། དེ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཡེ་སེས་དེ། སྤྲུང་བ་ཡེ་སེས་འདུ་འབྲལ་མེད། དོན་ལ་དེ་བཞིན་གནས་
 པའོ། བེས་སྤྲུང་བ་ཡེ་སེས་འདུ་འབྲལ་མེད་པར་ངོ་ཐོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་། གནི་ལ་གནས་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱིས། རང་བཞིན་ལྷགས་ཀྱིས་འཆར་གཞི་བྱེད། མཆོན་ཅིང་འཛིན་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱིས། ཁྱེན་གྱི་

དག་པ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །སེམ་དང་སེམ་བྱའི་ལེ་སེམ་གྱིས། །མོས་གསུམ་ཅན་ལ་དངོས་གྲུབ་སྟེར། །ཞེས་སོགས་སྒྲུབ་སྒྲུམ་གྱི་ལེ་སེམ་སོ་སོར་བསྟན་པ་དང་། གྲོང་དུག་པ་ལས། །སེམ་བྱ་རི་ལྷ་ཉིད་མ་ཁྱེན་པའི། །ཐུགས་རྗེ་ཆ་ལི་ལེ་
 །སེམ་གྱིས། །རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་མ་ཁྱེན། །ལེ་སེམ་དེ་ལེ་ཆ་མེད་ན། །འབྱུང་བ་ཞིའི་གཟུགས་དང་བྱུང་ཅི་ཡོད། །སེམ་བྱ་རི་སྟེང་མ་ཁྱེན་པ་ལི། །ཐུགས་རྗེ་ལི་ནི་ལེ་སེམ་གྱིས། །གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱི་བསམ་པ་མ་ཁྱེན། །
 །འདི་མེད་ན་མ་མཐའ་ཉིད་དང་མ་ཆུང་ས། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པ་ལི། །ལེ་སེམ་ཐུགས་རྗེའི་ཆ་ལ་སྦྱང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་རྗོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་གྲུན་ལས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད། །སེར་ཕྱིན་ལས་གྲུང་། །ལེ་
 །སེམ་མེད་ན་ཡོན་ཏན་འཕེལ་མེད་བྱུང་རྒྱུ་མེད། །རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་གྲུང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལུང་མཐའ་ལས་ལ། །དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་སའི་སྒྲུབ་ཞི་ལེ་སེམ་ལྟ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཛོད་
 །རྒྱུད་མ་ཁྱེན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས། །སྒྲུབ་པ་ཆ་ཆགས་བྱལ་རབ་བྱུང་གི་རྣམ་པས་དམན་པའི་གདུལ་བྱ་འདྲུལ་བ་དང་། །ཆགས་བཅས་གྱི་རྣམ་པས་དག་པའི་གདུལ་བྱ་འདྲུལ་བའི་སྒྲུབ་དང་། །གདུག་པ་ཅན་ལ་ཁྱོ་བོར་སྦྱང་བའང་
 །སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། །གདུལ་བྱ་འདྲུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྦྱང་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལེ་སེམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། །ཆགས་དང་ཆགས་བྱལ་གྱི་སྒྲིན་མི་མའང་སྟེ། །རྗོ་རྗོ་

ལྷ། འདྲ་བའི་རྒྱུད་ལས། གང་དང་གང་གིས་གཟུགས་གྱིས་ནི། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་འདྲལ་གྱུར་པ། རྟེན་དང་དེ་ནི་རྣམ་སྟོན་ཏེ། །སྒྲ་ཚོགས་ཚོར་བྱ་ངེ་བཞིན་ནོ། །འདྲལ་བའི་ཐབས་ནི་གང་གང་གིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འདྲལ་གྱུར་པ། །རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །ཚོས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གསང་སྟིང་ལས། རྟུགས་བརྩུ་དུས་བཞི་བསམ་ཡས་སུ། །འདྲལ་བའི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་སྟོན། །ཐེག་པ་མཐོང་མན་ཐམས་ཅད་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་བསམ་ཡས་དང་། །ཞི་བློའི་ཚོགས་ཆེན་ཐམས་ཅད་ལ། །སོ་སོར་མཐུན་བྱས་ཀྱིན་ཏུ་སྒྱུར། །དཔེར་ན་གར་མཁན་ཉིད་འདྲ་བ། །ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རོལ་པ་ལས། གཞི་མ་གྱུ་བ་བའི་སངས་རྒྱུས་ནི། །ཞི་དང་བློ་བའི་རང་བཞིན་ལས། །མ་རིག་དུག་གསུམ་རྒྱུ་མཐུན་པའི། །དབང་པོའང་ཞི་རགས་གཉིས་སུ་སྒྱུར། །དེ་ཉིད་འདྲལ་བྱིར་དགྱིལ་ལོལ་རག་ཉིས། །རྟུགས་དུས་ཀྱིན་ཏུ་ཞི་བློར་སྒྱུར། །སྒྲ་ཅིག་ཉིད་ལ་ལྟན་གྱིས་རྫོགས། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། སྒྲ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྒྲུལ། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་གྱུ་བ་ལ་བརྩོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ལ་བཞིན་ཏེ། །སྒྲ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་གདུལ་བྱའི་སྒྱུར་བ་ལ། །སངས་རྒྱུས་གྱི་སྒྱུ་དེ་དང་དེར་སྒྱུར་བ་དེ་གདུལ་བྱའི་སྒྱུར་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། །གདུལ་བྱའི་སྒྱུར་དོར་གར་བ་ཡིན་ཡང་། །འཆར་རྒྱུན་སངས་རྒྱུས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྱུ་

[illegible]

༡༩། །ནས་ཕྱོགས་ལྷུང་གིས་བསྐྱབ་ན་མི་རུང་བས། རྒྱུད་རང་མཚན་པར་གྱུ་བ་པ་དང་སྒྲོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྒྲུང་བ་དེ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་
 ཉིད་སྒྲུའི་དབྱིངས་སུ་དབྱེར་མེད་པ་གཤམ་དགོས། དེ་ལྟར་གཤམ་ན་གནས་ཚུལ་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཕྱོགས་རེ་བར་མི་ལྟར་བར་འགལ་མེད་དུ་གཤམ་པའི་གྲོ་གྲོས་གྱི་སྒྲུང་བར་རྒྱས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཞིབ་པར་སྒྲུ་འགྱུར་ཡོག་སྟེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་གཞུང་སྟེ་དང་། རྒྱུད་པར་རྫོགས་ཆེན་གྱི་སྒྲོམ་། དེའི་གསལ་ལྟེད་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་རྗེ་དྲི་མེད་འོད་ཟེར་གྱི་གསུང་རབ་རྒྱམས་ལས་རྫོགས་པར་བུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐོག་ཆེན་མུང་འདས་ནི་སྒྲིབ་
 གཉིས་ཟད་ཅུམ་གྱི་མེད་དགག་དངོས་མེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་དུས་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་འོད་གསལ་རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གི་དོན་དེ། གྲོ་བུར་གྱི་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུར་གནས་གྱུར་པ་ན། བྲལ་གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེས་ལ། སྒྲིབ་
 གཉིས་བྲལ་པའི་འབྲས་སུ་སྒྲོབས་བརྩུ་སྟགས་ཡོན་ཏྲན་མཛོན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ། བྲལ་འབྲས་ཡང་དག་སྟེ། ཐོག་དམན་གྱི་མུང་འདས་འཁོར་བ་ཟད་ཅུམ་གྱི་དངོས་མེད་དང་མི་འདྲ་སྟེ། གཞི་དུས་ཀྱང་དངོས་དངོས་མེད་གྱི་མཐའ་ལས་
 འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། འབྲས་སུ་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེས་ན་སྒྲོབས་སྟགས་གྱི་ཡོན་ཏྲན་ཡི་ལྷན། རལ་གྱི་ཆད་ལྷན་ལ་གཙོད་པའི་ཡོན་ཏྲན། མེ་འོང་དྲངས་པ་ལ་གཟུགས་སྒྲུང་པའི་ཡོན་ཏྲན།

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ནོར་ལུ་ལ་འོད་དང་དགོས་འདོད་ཚུ་ལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ནས་རང་ཆས་ལྷན་གྱུ་བ་རྒྱལོད་ཀྱང་། རལ་གི་ལྷ་བ་དང་མེ་ལོང་སྒྲིམ་རྒྱ་ཆུང་པ། རོར་ལུ་འདམ་གོས་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྒྲིམ་པ་བསལ་ན་ཡོན་ཏན་གསར་བསྐྱེད་མིན་ཡང་།
མའོན་རྒྱ་ལྷང་བ་གསར་སྐྱེ་ལྷ་ར་སྐྱེ་དོ། །འོན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞི་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དེས། རང་ངོས་ནས་སེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བཞིན་ཡོད་དམ་སྐྱམ་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། མཁྱེན་བཞིན་
ཡོད་ན་ཡོན་ཏན་མའོན་རྒྱ་ལྷང་བ་དེ་ལ་ཅི་ཡོད། མི་མཁྱེན་ན་ཆོས་ཀྱན་མཁྱེན་བའི་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་རི་ལྷ་ར་ཡིན་སྐྱམ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་རིག་སྒྲོང་ཟུང་འཇུག་གཤོད་མའི་གནས་ལུགས་ཡིན་
པས། དེ་རང་གི་ངོ་པོའི་དབང་རྒྱ་ལྷན་ན། མཁྱེན་མི་མཁྱེན་སྐྱེས་ཀྱི་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཉི་བར་ཞི་བ་ཡིན་པས་དཔེར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་སེས་ཀྱི་དོན་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷ་བ་ལས་མ་གཡོས་
བའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་ཡང་། གང་རྒྱ་མི་འཛིན་པས་དེ་ལྷ་ར་བསམ་རྒྱ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་གཞི་ལས་མ་གཡོས་པའི་དོན་དེ་ལ་བསམ་ན་འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་དེ་ལས་མ་གཡོས་སྤིང་
གཉིས་ཆོས་མེད་པས་དེ་ལྷ་ར་ཐ་སྐྱོད་གང་གསལ་པ་མེད་དེ་སྒྲིམ་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་གསལ་ཆེན་གྱི་འཁོར་འདས་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཐོག་གཞིའི་གནས་ལུགས་བསྐྱར་བ་འདྲ་དེ་དང་འདྲའོ། །འཁོར་འདས་གཉིས་ནི་དེ་ལ་

ལོ།

ཡུལ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱི། རང་ཁོ་ན་ལ་གཙོད་སྒྲུང་དགོས་འདོད་ཚུལ་པའི་རྣམ་པ་མཛོམ་གྱུར་བཞག་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་མཆུན་བརྟེན་རྣམ་གསུམ་ནི་རྩེ་མེད་པའི་གཞལ་ཚུལ་ཡིན་པས། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་ཡོན་
 ཏན་ལེ་ལྟན་ཡིན་ཀྱང་། མཆུན་ཡུལ་དང་། བརྟེན་ཡུལ་དང་། རྣམ་པ་འཇུག་ཡུལ་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་ངོས་ནས། འདྲི་མཆུན་། འདྲི་མི་མཆུན་། འདྲི་ལ་བརྟེན་མི་བརྟེན་། འདྲིར་ཐྱིན་ལས་འཇུག་མི་འཇུག་སྟགས་
 ཀྱི་ལྟོས་པ་མེད་མོད། འོ་ན་རྩེ་མེད་ལ་མཆུན་ནམ་ཞེན་རྩེ་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ལས་མ་གཡོས་པ་དེ་ཙམ་ལས། མཆུན་མི་མཆུན་གྱི་ལྟོས་པ་གང་ཡང་ཡོན་ས་མེད་དོ། །གཉིས་སྒྲུང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དུལ་ཙམ་མེད་ཟེར། དེ་འདྲའི་གཉིས་མེད་ལེ་ཤེས་ཆེན་པོ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ན་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྩེ་མེད་པ་ཟེར་དུ། དེའི་མཆུན་བརྟེན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་དེ་མེད་དུ་བྱུང་
 ཀྱང་། གཉིས་སྒྲུང་གཉིས་འཛོམ་མི་མང་འབར་རྟོག་མེད་ལྟན་གྱལ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེས་མི་ཤེས་པའི་ཆོས་སྒྲུག་ཅིག་མེད་ལ། དེས་དོར་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མི་ཟེར་ཅིང་། དེས་ཐྱིན་ལས་མི་འཇུག་པའི་སེམས་ཅན་གཅིག་
 ཀྱང་མི་ཟེར་དོ། །འདི་གལ་ཆེ། གཞི་དེ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་ལུང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་འགྱུར་མི་གཡོ་བར་མཉམ་བ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་རྩེ་བཞིན་རྟོགས་ན་སྒྲུང་འདས། མ་རྟོགས་ན་ལོ་ལོ་ལ་འབྱུང་རུང་བས་གཞི་ཞེས་བྱའོ། །གཞི་

གཡོས་པའི་ཚེས་ཉིད་དང་། དེའི་ངང་ལས་སྒྲུང་བའི་ཚེས་ནི་སྟེང་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དག་པ་ཆེན་པོར་གཏུན་ལ་ཡབ་པའི་གཞི་དེ། གྲོ་བུར་བྱི་མ་བྲལ་སྟོང་ས་གྱིས་དག་པ་གཞིས་ལྷན་གྱི་དུས་ནང་དང་། སྒྲུང་གྱི་དག་པ་མཉམ་ཆེན་པོར་གཏུན་ལ་ཡབ་པ་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷག་པའི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་གཞི་དང་། གྲོ་བུར་བྲལ་དག་གི་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པའི་དབྱིངས་འབྲས་བུར་འདོད་པས་བྱུང་མེད་པ་མིན་ཡང་། ལ་སྟོའི་ཆོག་ནས་ཚུལ་ལྟར་གཏུན་ལ་འབེབ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་ཡབ་ན་འཁོར་བ་ཉིད་ལྷང་འདས་སུ་མི་རྟོགས་སོ། །ཤན་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཚུལ་ལྟར་ཡིན་ཡང་། དེས་གནས་ལུགས་ལ་འཁོར་འདས་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའང་མི་ལོགས་ཏེ། གནས་ཚུལ་ལ་མ་དག་པ་མེད་པས་སོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་སྟགས་མི་རྟོག་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་སྱིད་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུ་དང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྟོག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་སྒྲུར་ཡང་ལོགས་པར་བསྟན་མོད། ད་དུང་ཡང་དོན་གནད་བསྟན་ཏེ་མདོ་ཙམ་བཤད་ན། འདི་ཚེས་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པས་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་ཚེས་རིམ་ཅན་དང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐད་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཆས། ཚེས་དབྱིངས་མི་རྟོག་པ་དང་། དུ་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་དབྱིངས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་དེའི་ངང་ནས་སྟེ་འགག་ཏུ་སྒྲུང་ཡང་། དོན་དམ་གྱི་གནས་

༡༩། །ལུགས་དབང་བཅོན་དུ་བྱས་ནས་དབྱུང་ན་ཚེས་གང་ཡང་སྒྲུང་ཅིག་ཙམ་དུ་སྒྲེམ་སྤྱོད་ན། དེ་དུ་མ་བསགས་པའི་རྒྱན་རིམ་སྒྲེལ་ལ་ཡོད་དེ། རིམ་གྱིས་སྒྲེལ་གསལ་བྱེད་པ་ཐ་སྐད་གྱི་སྒྲུང་རྒྱུ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་གཞིས་
མི་འགལ་ཡང་། དེས་ཚེས་དབྱིངས་མི་རྟག་པར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚེས་གྱི་དབྱིངས་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྱིས་རབ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་དུས་གསུམ་དུ་འཕོ་འགྱུར་མེད་བཞིན་དུས་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་པ་འཆར་གཤམ་ཏེ། སྒྲུང་པ་འཛིན་མ་ཐོན་གྱི་སྒྲོ་
ཅན་རྒྱམས་གྱི་ངོར་རིམས་ཅན་དུ་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་ཐ་དད་པའི་ཚེས་སུ་མེད་པར་སྒྲུང་ཡང་། ཚེས་གཅིག་གྱུང་དོན་དམ་པར་རང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་སུ་མེད་ན། དེ་བསགས་པའི་དུ་མ་ལྟ་ཅི་སྒྲེས། དེས་ན་དུ་མ་རོ་མ་ནམ་ཚེས་གྱི་
དབྱིངས་ནི་དུ་མར་མེད་གྱུང་། སྒྲུང་རྒྱུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཅན་རྒྱམས་གྱི་ངོར་དུ་མར་སྒྲུང་ངོ་། །དེ་དག་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡིན་བཞིན། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྟགས་པ་དང་། ཕྱིགས་
བརྟའི་ནམ་མཁའ་དང་། སྒྲོད་གྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་རྒྱུ་པོ་དང་གྲུ་བཞི་སྟགས་དང་། མཐོ་བ་དམའ་བ། ལྷ་ཆེ་ཆུང་། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་སྟགས་འབྱེད་གྱུང་། ནམ་མཁའ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲོང་སང་དེ་བ་གཅིག་ཕུ་དེ་ལས། དུས་དང་ཕྱིགས་
དང་སྒྲོད་གྱི་དབང་གིས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚེས་དབྱིངས་རྟག་པ་གྲུ་བ་ན། ཚེས་གྱི་དབྱིངས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དབྱེར་མེད་གཅད་དུ་མེད་པའི་འོད་གསལ་པ་བ་རིས་སུ་མེད་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་གཤམ་གྱུང་།

མཛེས་པ་གསུམ།

དབྱིངས་དང་རིག་པའི་ལྷོག་ཆ་ནས་མཐུན་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་རིག་པར་བརྟེན་ཀྱང་། རོ་བོའི་སྒོ་ནས་དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་དེ། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོས།
དམིགས་མཆོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཏེ། ཡེ་ནས་དབྱིངས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྲལ་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་སམ་ཡེ་ཐོག་གཞི་ཡི་ཆོས་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་སྟངས་ཆད་ཀྱི་
དབྱིངས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ལ་ཐོར་འདས་ཀྱི་སྟངས་པ་འབྱུང་བར་མི་སྟོན་དོ། །རིག་པ་སྟངས་ཆད་མཆོན་མ་ཅན་མི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མཆོན་མར་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་རྒྱལ་ལས་སྟངས་པའི་སྒྲིབ་ཅིག་མ་མིན་པ་ཞིག་མི་སྟོན་དོ། །དེས་
ན་དེ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ཏེ། དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་ཆ་ནས་འོད་གསལ་པ་འཇུག་ཀྱང་མིན་པའི་ཆ་ནས་རང་སྟངས་པའི་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆར་གཞི་གསལ་ལ་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ། སྟོང་ལ་རང་
འོད་གསལ་པ་ཡིན། སྟོང་པའི་རང་མདངས་འགག་མེད་ཡིན་ཏེ། ད་ལྟ་རིག་ངོ་མཐོང་བའི་རིག་པ་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་གསལ་མདངས་འགག་མེད་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ལས་ལྷོག་པས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་རང་སྟངས་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རང་སྟངས་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་གདགས་པའི་ཆོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་བཟུས་པ་ཞེས་བྱ། རི་ལྟ་རི་སྟོན་གྱི་

ॐ॥ [རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རྟེན་མེད་པ་ཞིན་ཅིག་ཅེར་མ་བྱེན་པ་འདི་མ་བྱེན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་ལྷུང་གི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཞིན་། རང་སྣང་འཁྱུལ་བས་བསྐྱེད་ནས་དོན་དེ་
 མ་རྟེན་པས་པར་བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་དབང་གིས་སྐྱེད་གཉིས་རྒྱུད་ལྡན་། ལས་ཉོན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་གྲས་པ་ཀུན་ལ་ཕན་བདེ་བསྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་
 དང་ནམ་ཡང་འདྲ་འབྲལ་མེད་པར་གྱུར་པའི་བརྩི་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟེན་དང་འབད་རྩྱུལ་མེད་པར་། ཐུགས་བརྩུ་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིན་ལས་ནམ་མཁའ་དང་
 ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འབྱུང་གྲས་པར་རྟག་དུ་འཇུག་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་བགྱང་ལས་འདས་པའང་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་དེའི་དོ་བོ་ལ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་འདུས་བྱས་དངོས་པོ་རྣམ་ཤེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་
 དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་གཉིས་ཆོས་ལས་འདས་པས་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོའི་བླ་སྤྱད་གདགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དུས་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་མ་བྱེན་བརྩི་རྣམ་གསུམ་འཇུག་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྣང་རྩྱུལ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་པ་ལས་འོས་མེད་པས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དུས་གསུམ་རིམ་ལྷུང་གི་ཤེས་བྱ་མ་བྱེན་པ་དང་། ཕྱིན་ལས་འཇུག་པས་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །སྣང་རྩྱུལ་ལ་དེ་ལྟར་

ཡིན་པར། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རི་ལྗང་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དུ་མ་དང་སྐད་ཅིག་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། འདི་ལའང་མཚུངས་ཏེ། མཁུན་བརྩེ་རྣམ་པའི་འཇུག་ལུ་ལ་རིམ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་དང་། བམས་
 དབང་བསམ་པ་སོགས་ཐོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བའི་དུ་མ་མེད་དེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མ་སྟོང་བ་ལ་དོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སུ་མ་བྱུང་
 ཚེས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟག་པ་དང་གཅིག་ལུར་འགྱུར་སྟམ་ན། རྣམ་ཤེས་སོགས་སུང་པོ་ལྟ་རང་མཚན་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་དབྱུང་ན་དེ་དང་དེའི་མཚན་མ་སོ་སོར་མི་སྟངས་བ་མེད་
 པས། དེ་དག་སྟངས་རྒྱལ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་དུ་མར་འགྱུར་གྱི། རྟག་གཅིག་དུ་གྲུབ་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་ལ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཐ་སྐད་དུ་འང་མཚན་མར་གྲུབ་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་རྟག་
 པར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཚེས་དབྱིངས་དང་ཐ་དད་མེད་པས་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་མནམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཐ་སྐད་དུ་དེ་ལྟར་བརྟག་པ་ཡིན་ལ། བརྟགས་པ་ལྟར་དོན་དུ་མི་གནས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རང་གི་ངོ་བོ་ལ་
 བྱིད་དོས་དོས་མེད་སོགས་ཀྱི་སྟོས་པ་མ་ཐའ་དག་ཡོན་མེད་པའམ་གནས་དག་པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྟག་པར་རི་ལྗང་འགྱུར་ཏེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་ཏེ་རྒྱལ་ལས་སྟེ་ཁིང་སྐད་ཅིག་མའི་ཕྱིར་དོ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ནི་

༡༡། །རྟག་ཏེ། ཚེས་ཉིད་ཡོད་ན་དེའི་རང་གནད་ས་འདི་ཡོད་དེ། །འདི་དང་ཚེས་ཉིད་གཉིས་ཡོད་མ་ཉམ་མེད་མ་ཉམ་འབྲལ་མི་ཤེས་ཡིན་པ་ས། ཚེས་ཉིད་ལ་རྒྱ་མེད་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩོམ་མེད་འགྲེལ་ལས། རི་
 ལྟར་ལུས་པ་ཞིག་གྱུར་གྱང་། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་འཛིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་ཞིག་གྱུར་གྱང་། །ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་འཛིག་པ་མེད། །ཅིས་དང་། དབང་མདོར་བསྟན་དུ། རི་ལྟར་བཅས་ཀྱི་དྲི་མ་ནི། །བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུབ་པས་ཉམས་པར་
 འགྱུར། །དེ་ཡི་ཡོད་ཉིད་ཉམས་པ་མེད། །དྲི་མེད་ཉིད་ནི་ཡང་དག་གནས། །དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་ནི། །སྒྲིང་ཉིད་སྒྲུབ་པས་རྣམ་ཉམས་འགྱུར། །དེ་ཡིས་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཉམས་མེད། །དྲི་མེད་ཉིད་ནི་ཡང་དག་གནས། །ཞེས་གསེར་
 འགྱུར་གྱི་རྩི་དཔེར་མཛད་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་སྒྲགས་སུ་མ་བཟད་ཕུན་མོང་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཡང་གསུངས་ཏེ། སྒྲོ་གྲོས་མི་བཟད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་ནི་མི་རྟག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རྟག་པའོ། །ཞེས་དང་། བལ་པོ་ཆེ་ལས།
 །འཛིག་རྟེན་ཁམས་མང་ལ་ལ་དག །བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་ཆེག་གྱུར་གྱང་། །ནམ་མཁའ་འཛིག་པར་མི་འགྱུར་ག། །རང་ཕྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ལས། སྤྱིང་མོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར། རྣམ་
 མཁའ་གང་ལ་མེ་འབར་ཡང་རྣམ་མཁའ་ནི་མེ་དེས་ཆེག་པར་མི་རུས་སོ། །སྤྱིང་མོ་དེ་བཞིན་དུ་གང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་ལ་གྲོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཕྱུང་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་དེ་ནི་གྲོ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་

དེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་མི་རུས་སོ། །ཞེས་དང་། མགོན་པོ་བུམས་པས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་སེམས་སྟོན་པ་ན་
 ཆད་ཆོས་དབྱིངས་རང་འོད་གསལ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ནི་སེམས་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དུ་གྱུ་བ་ཀྱི། སྟོང་རྒྱུད་རིག་རྒྱུད་གི་སེམས་ཞིག་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འབྱུང་པ་
 རྒྱམས་ཀྱི་རོར་རྒྱམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀ་ཡང་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་གྱི། ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཞིག་མི་སྟོན་དེ་སྟོན་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ་དོན་དམ་དཔྱད་པས་དཔྱད་ཆེ་སྟོང་
 ཉིད་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་གཞན་རྟེན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པའི་འཇགས་པ་རྒྱམས་ཀྱི་གཟིགས་རོར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱ་དད་པའི་ཆོས་མི་དམིགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་
 སྟོན་ལས། ཆོས་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་མཉམ་པར། །རང་བྱུང་བས་ནི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་མཛོན་སངས་རྒྱལ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མཉམ་པ་གཟིགས། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། འཇམ་
 དཔལ་སུས་ཆོས་བམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་། གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་དང་། དད་པའི་སྟོབས་བསྟོན་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལས་ཡེ་ཤེས་གཞན་

འཛུང་བྱ། །ཞེས་དང་། ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་པས་ནི། །ཕྱིར་ཡང་ཡེ་གེས་འབྱུང་བར་འབྱུར། །ཞེས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །བདག་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཡིས་རྣམ་རིག་ན། །དེ་
ལ་ནམ་ཡང་སྟོམ་པ་མེད་མི་འབྱུར། །འདི་ལྟར་དེས་ནི་ཡང་དག་ངེས་པར་རྟོགས། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པོ་ལ་ལས། འཇམ་དཔལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་ཡེ་གེས་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་གནས་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། མ་འགག་པ་དང་། མ་བསྐྱར་བར་བདག་གིས་རྟོགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་འི་རང་བཞིན་གང་ལགས་པ་དེ་ཡང་བདག་གིས་རྟོགས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་ལས་ཀྱང་།
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ཆེ། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་དག་ཡེ་ནས་འོད་གསལ་ཞིང་། །རྒྱལ་འཕྱོར་ཉིད་དབྱིངས་སྤྱོད་པས་མ་ལས་འདས་པ། །མཉམ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རྟག་ཏུ་འདུད། །ཅེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་
ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པ་འི། ཆོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། མདོར་ན། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འི་ཆོ་འབྱུལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་པ་འི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཆོས་
གང་ཅི་སྟོན་ཀྱང་རུང་། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞི་ལ་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འབབ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འི་ཡེ་གེས་སྤྱོད་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འི་ཡེ་

༡༡། །ཤེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་པ་སྟེ། འཇམ་དབལ་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་ཐོག་པ་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མདོ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོར་སེམས་རང་བཞིན་སྟེ་འགག་ཅན་འདི་རང་རིག་པས་སྟོང་གི། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟགས་ལ། ལུས་སྟགས་ཆོས་རྣམས་སྟེ་འགག་ཅན་དང་།
རྣམ་པ་སྟོང་གས་ཀྱི་དུ་མར་སྦྱང་བ་དེ་གཞན་རིག་གིས་ཤེས་ཀྱི། སྟེ་འགག་མེད་པ་དང་། དུ་མའི་དོ་བོ་སྟོང་པར་མི་ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ནི་གཤུལ་བྱའི་སྟོང་མཐུན་པར་དེ་ཙམ་གོ་བའི་ཆོས་བསྟན་པས་ན།
དེ་དག་གི་དོན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། བདེན་གཉིས་དཔྱེར་མེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་འབྲས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་འདི་ལྟར་གྲུབ་པ་ནི་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་མདོ་ལས།
དགོ་སྟོང་རྒྱལ་ཕྱིམས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི་མཁྱེན་པ་པར་གྱུར་དེ་གི་ཡང་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་ཕུང་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
རྟག་པའི་སྟེ་དང་། མི་སྟགས་པའི་སྟེ་དང་། རྩོ་རྩེའི་སྟེ་དང་། བའི་སྟེ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྟེ་ལྟོས་སྟེ་ག ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྟེ་བས་ནི། ཤིང་གི་ཕུང་པོར་འབར་བ་འདི་ལ་ལྷེས་ཀུན་ནས་

མཛེས་པ་ལྟ་བུ་

རིག་པར་བྱས་ཏེ་སི་ཡང་སྤྱི་ཚིག་དེ་མཉན་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་རྗེས་སུ་འདོམས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞུག་མ་འོད་གསལ་གྱི་དོན་ལ་དབྱུང་པའི་སྒོར་འདི་རྣམས་སྟོན་ཏེ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་ལ། དཔྱད་པའི་མན་ངག་དང་བྲལ་
པའི་རྟོག་གའི་སྒོས་བསྐྱལ་པར་དབྱུང་གྱང་ཆ་ཙམ་ཡང་རྟོགས་མི་རུས་སེད། ལེགས་པར་རྟོགས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་དང་འབྲས་སྤྱི་གཞུང་གུན་གྱི་ཟབ་གནད་མཐའ་དག་འགོ་ལ་རུས་པའི་དོམ་ཆར་སྒྲུན་མེད་པའི་ཆོས་ཆེན་པོ། འཇིག་
རྟེན་ན་འབྱུང་པར་དགའ་བཤུ་དུམ་མ་རིའི་མེ་ཏོག་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྤྱི་གཞུང་གསལ་པར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་རིག་པའི་ཆོག་ས་རྣམས་ལ་ལུས་ཁིང་གི་རུལ་སྟེད་དུ་སྤུལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་འཆོ་བ་རུས་དགའ་ན་
གཞན་གྱིས་ལྟ་སྒོས་གྱང་ཅི་འཆོལ། དེའི་ཕྱིར་ན་གསང་སྤྲུགས་རྟེན་མའི་གྲལ་མཐར་སྒྱེས་པའི་དམན་པ་བདག་གིས་གྱང་ལ་གྱུན་མཁྱེན་སྤྱི་མའི་གསུང་རྣམས་བཀའ་བསྟུན་ཆུ་རང་སྒོས་གང་དཔོགས་གྱིས་གཞུང་གཅིག་དུ་སྒྲིགས་པ་
ཡིན་ཁིང་། རྒྱལ་འདི་ལ་གོང་འོག་གི་ཆོག་ས་བཅད་དང་། དར་སྐྱབས་མཆོམས་སྒྱུར་གསལ་བྱེད་གྱི་ཆོག་རེ་གཉིས་དང་ལུང་འདྲེན་ཆ་སྟེ་མ་བསྐྱན་ཐབས་མེད་ཙམ་ལས། རང་སྤྱིའི་གྱུན་རྟོག་གིས་ཆོག་ལུར་ཙམ་ཡང་བཅོས་བསྐྱུད་བྱས་
མེད་པའི་གསུང་ཟེན་གྱི་ཕྱག་བྲིས་དངོས་དཔང་པོར་ཆེན་འད། འབྲལ་འབྲལ་དུ་བྱུགས་ལ་གར་བའི་གསུང་ཟེན་སྟོག་ཆར་མང་བ་དང་། དེ་ཡང་རྗེ་ཉིད་གྱི་བྱུགས་གསལ་ཙམ་དུ་དོན་གནད་གྱི་ཆུ་ཐོ་ཙམ་ལས་རྒྱས་སྒྲིས་མ་གནད་བས

ཏེ

ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་འཛིན་པ་དེ་འཛིན་རྟེན་ན་མཆོངས་པ་མེད་པའི་མཆོང་གནས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྟོན་དང་ལྟན་པའི་དམ་པ་ལ། །རྟལ་གསུམ་རྟལ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །ཕྱོགས་འཕུའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པ་ཡི། །བདེ་
 གསེགས་རྒྱལ་པ་ཀུན་ཕྱོན་ནས། །ཐུགས་དང་འདུན་པས་ཕྱག་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་དོ་རྩེ་སྒྲིང་པོ་གསང་འཛིན་པ། །ཤིང་རྩ་ལ་སྟགས་རྩ་ལ་འདུག་སྒྲིང་པ། །དེ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་པ་གཞན་མེད་ན། །དེ་ཡི་རྩ་སྟགས་རྒྱལ་པའི་
 དཔུས་བཀུར་མཛད། །ཅེས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། གང་གིས་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་པ་པོ་མཐོང་རིག་པ་དང་། །ལེགས་པར་རྟན་དང་མིང་ཙམ་ངེས་པར་ཐོས་པ་དང་། །དད་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཙམ་ཞིག་འཛིན་པ་
 དག །བྱང་རྒྱལ་དོ་རྩེ་འདྲར་བལྟ་དེ་ལ་རྟག་ཕྱག་འཛུགས། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོན་ཟབ་མོ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲེས་པ་ཙམ་ཡང་། རྩེ་རྩེ་མོ་ཡོང་ལས། རང་རིག་ཡི་ཤེས་རྒྱུད་སྟོན་ཕྱིར། །རང་སྒྲུང་རིག་པས་མངོན་བྱས་པ། །རིག་
 འཛིན་མཆོག་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི། །ཁྲིང་འཛིན་རྣམས་པའི་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །ས་སྒྲུང་སེམས་དཔས་བསྒྲིང་དུ་མེད། །བདེ་གསེགས་ཉིད་དང་སྒྲིང་ཡུལ་གཅིག །རིག་པའི་སྒྲེས་ལུའི་ལུང་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་རྟོག་པ་སྟགས་
 དང་སྒྲུབ་པ་མཉམ་པར་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་མོས་པ་བསྒྲིང་པ་ཙམ་ཡང་ཕན་ཡོན་ཆད་མེད་དེ། མདོ་དགོངས་འདུས་ལས། སྒྲིང་པའི་རྟོན་ལ་རིག་པའི་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །སེམས་བསྒྲིང་ཙམ་གྱིས་དཔུང་བེལ་གྱིས་གནོན། །ཞེས་

མཛེས་པ་གྲགས།

དང་། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་ཤེས་པ་ལྟར་བཞུགས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི། །བསོད་ནམས་དེ་ཡང་ཆད་ཡོད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱང་ནས་རྒྱུ་ཆེར་
གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱི་ལ། གདོད་མའི་མགོན་པོའི་ཐུགས་བརྩུང་ཨ་མྲི་ཏ། །རྟོག་གོ་ངན་པས་རང་བཟོས་མ་བསྐྱུང་པའི། །རིག་འཛིན་བརྒྱུད་པའི་ཞལ་རྒྱུད་ཐོལ་ལེ་བ། །དད་བསོད་གསེར་གྱི་ཡོར་གོར་བསྐྱེལ་འདིའོ། །དངོས་
གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །འོད་གསལ་རང་བཞིན་གསུག་མཛོ་རྩེ་སེམས། །གཞོད་ནས་བྲི་གང་བྲལ་བ་འཇམ་པའི་དབུངས། །རང་ཞལ་མཇལ་རྣམས་གདོད་མའི་གྲོལ་སར་གསེགས། །སྤྱང་སྤྱིད་ཡེ་སངས་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་
ལུང་། །གཉིས་སྤྱང་རྣམ་ཤེས་ལུས་འོར་མི་འཇོལ་ཡང་། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་འོར་མའོན་སུམ་ཉིད། །མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པས་མི་བསྐྱུ་འདི་ཆད་མ། །གནས་རྒྱལ་གནས་དག་པས་གྲོལ་ས་དང་། །སྤྱང་རྒྱལ་ལུས་བ་བྱུང་བས་
ལོཾ་བ་ཤུབ། །དེ་བསལ་ལམ་དང་དེ་མའོན་འབྲས་ལུང་འཐད། །དེ་སྤྱད་གཞི་ལམ་འབྲས་ལུང་འཐད་གཅིས། །རྒྱལ་བས་གདུལ་བུའི་ལམས་དབང་བསམ་པ་བཞིན། །བཤུང་ཡས་ཐེག་པའི་སྒོ་འཕར་བསམ་ཡས་ཀྱང་། །བསྐྱ་
ན་གནས་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་མི་བསྐྱེལ་ཆེད། །བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞེས་མ་བས་རྣམས་བཞིན། །དེ་ཡང་སྤྱང་བ་ཀུན་རྩོབ་བདེན་པ་དང་། །སྤྱང་བ་དོན་དམ་གསེས་གྱི་བདེན་པ་གཉིས། །སོ་སོར་མ་འདྲེས་ཤུབ་མཐའི་ལས་ལེན་

༡༡། །སྒྲུབས། །འཇལ་བྱེད་ཚད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་ན་ཡང་། །མཐར་ཐུག་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཚད་མ་འདྲི་དོར། །སྒྲུབ་སྟོང་བྱུང་འདུག་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྟ་འཕགས་པའི་རྟོགས་རིགས་བཞིན། །
ལེགས་པར་སྒྲེས་ན་དོན་གྱི་མཐས་པ་ཡིན། །ཟབ་ཞི་སྟོས་བྲལ་ཆོས་དཔྱིངས་འོད་གསལ་ལ་བཅས། །རྒྱུ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་སྟོང་ཆེན་འདུས་མ་བྱས། །སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་སྒྲེས་སྟོང་ཡུལ་མཆོག་ །གཏན་ལ་འབེབས་པར་མདོ་ལྷགས་
དགོངས་པ་མཐུན། །རི་རྒྱལ་རྩེ་ནས་རི་ཐུན་མཐོང་བ་བཞིན། །འདི་དོན་རྟོགས་ན་འོག་མ་ཁར་ལ་སྒྲེས། །རྒྱུ་མཆོ་ཆེན་པོར་རྒྱ་བྱན་ཀུན་འདུ་ལྟར། །མཐར་ཐུག་འབྲས་སུ་འོས་པོ་འདི་ཁོན། །གང་ཞིག་གསེར་ལྟ་འདོད་ལ་གསེར་
བཞིན་དུ། །མདོན་སུམ་ལམ་བྱེད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ། །རྗེས་དཔག་དཔྱད་པ་མང་པོས་ཅི་བྱར་ཡོད། །གཏུག་མའི་གསེས་ལ་བདེ་བར་ངལ་སོས་སྒྲིག་ །སེམས་ལས་འདས་པའི་རིག་པ་བྱང་རྒྱལ་སེམས། །མདོན་སུམ་ལམ་བྱེད་དཔེ་
དོན་ཡེ་སྒྲེས་མཆོག་ །རྩྱལ་མེད་འདྲེན་པའི་ལམ་མཆོག་འདི་ལྟ་བུ། །གཞན་ལ་འདུག་གམ་ལེགས་པར་སོམས་དང་གསལ། །འོད་གསལ་རང་གདངས་ལྟ་བུ་ལོངས་སྟེན་ཞིང་། །ཆོ་འདིར་དབང་བསྐྱར་མི་སྟོབ་བྱུང་འདུག་མཆོག་ །མདོན་
བྱེད་དོ་རྗེ་སྟོང་པོའི་རིང་ལུགས་ཆེ། །བྱུང་བསྟན་རྒྱལ་མཆོན་རྩེ་མོར་ཅིས་མི་མཆོད། །རྒྱལ་འདི་ལེགས་རྟོགས་སྟོང་པ་ཐམ་སྟེ། །བྱང་རྒྱལ་དོ་རྗེར་བལྟ་བྱར་རྒྱན་ནས་བསྟུགས། །མོས་པ་ཅམ་གྱིས་དཔུ་མ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །དེ་སྟེན་འདི་ལས་

۱۰۰

དོན་གང་ཆེ་བ་སུ། །འདི་ལྟའི་ཆོས་གཅིག་ཅུམ་ཞིག་གོ་བ་ཡི། །དབྱེད་ལྡན་སྒྲིང་ལ་དག་འབ་རྒྱས་པ་གང་། །སྒྲིང་ག་སུམ་ག་སེར་གྱིས་བཀའ་བྱིན་དེ་ལྟ་མིན། །རྣམ་དབྱེད་མིག་བྲལ་པ་ལ་ལ་ཆ་ཅི་ཡོད། །མཁའ་བཟང་བུར་ལུང་ལྟ་པའི་ལང་ཆོ་
 ཅན། །གང་གིས་ལྷག་ས་སུ་ཆུད་མིན་གཤམ་བུའི་དངོས། །ཀུན་མཁའ་མཛོད་དུ་ཡོད་མིན་དེ་ལྟ་ནའང་། །ལུན་རིང་ལྷག་ས་སུ་བརྒྱག་པ་འདི་ཐོན། །དེ་སྤྱད་སྒྲིམ་སྤྱད་ས་ཡོན་ཏན་ན་ལྟ་ཡང་། །དད་མོས་ལྷག་པ་སམ་དག་པོས་ལྷག་ས་གཅིག་
 ཏུ། །བསྐྱུས་འདིར་དམན་བྱའི་དྲི་མ་སོང་ས་སྤིང་ན། །འཕགས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་བསལ་བར་མཛོད། །རབ་དགོདྲི་མེད་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་གཟིས། །ས་སྤྱང་ལོག་སྤྱིའི་ལུན་པ་ཀུན་སངས་ནས། །ཡང་དག་ལྟ་པའི་སྤྱང་བས་ས་གསུམ་
 ལྷག་། ཐོག་མཆོག་སྒྲིང་པོའི་པད་ཆེན་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། །བདག་ཀྱང་གོ་ལ་བ་དུག་ལྡན་ལམ་འདི་དང་། །མི་འབྲལ་རྟེན་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་ཞགས་པ་ཡིས། །འཆིང་མིན་ལོ་ཐར་ལོག་སུམ་གྱིས་བྱིན་ལས་གྱིས། །འགོ་ཀུན་གཤོད་མའི་རྒྱལ་སར་
 དཀྱི་བྱེད་ཤོག། །བཀྱ་གིས་གང་ཞིག་བདེན་གསུངས་སེང་གོའི་སྤྱུས། །ཡང་ཡང་བསྐྱགས་པ་ཞིན་དུས་གྱི་ཐ་མར་ཡང་། །རྩོམ་སྒྲིང་པོའི་རིང་ལྷག་ས་ཆེས་གསལ་ཏེ། །སྤྱག་ལ་ཉི་ལྔའི་སྒྲིན་མ་བཞིན་གྱུར་ཅིག། །ཅིས་ག་ཏུག་སེམས་འོད་གསལ་
 གྱི་དོན་ལ་དབྱེད་པ་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤན་འབྱེད་འདི་ནི། །གངས་བྱོད་སྤྱ་བའི་སེང་གོ་གཅིག་ལུར་གྱུར་པ། །ཀུན་མཁའ་སྤྱ་མ་འཇམ་དཔལ་དགྱིས་པའི་རྩོམ་སྒྲིང་ཞལ་སྤྱན་སུམ་པའི་གསུངས་ཐེན་འཐོར་ལུན་མས་

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མ་རྒྱ་ཤི་ཡོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིགས་པ་ཞིར་དབང་འཕྱོར་
 མཛད་པ། །འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རྩོ་རྩོར་ཐུག་པའི་འོ། །གང་གི་མ་ཕེན་བཟང་རྩོགས་ལྡན་
 གཞུག་མ་རྩོ་རྩོའི་སེམས། །གསལ་ཕྱེད་རིན་ཆེན་ཕྱེད་བ་འདི་ན་བརྒྱས། །རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་
 པར་རྒྱ་ལ་རྩོ་རྩོའི་ཆར་ཆེན་ཏེ། །དམན་ལོ་གྲུབ་མཐར་འཁུན་རྣམས་པག་ཡོད་ཕྱོས། །དེ་ཡང་
 པ། །ལྷོ་བས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་པ་ཞི་ལ་མང་འདབ་

༡ གཤི་ཏ་མཛེས་ཕྱོགས་པོ་རྒྱལ།

པས། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་མཆོག་སེའི་རྒྱས། །སྒྲལ་བཟང་གདུལ་བུའི་རེ་བ་རྩོགས་
 རྩོན་ཆེན་ལས། །ཐུལ་བུང་ལེགས་བཟང་དགོས་འཕུང་ནོར་བུའི་ཆར། །འདོད་རྒྱར་འཛོལ་ས་
 བྱང་གཟུ་པོར་གནས་རྣམས་ལ། །འདི་དང་མཉམ་པའི་རྒྱན་བཟང་ཡོད་མིན་ཅིང་། །ལོག་
 རྒྱལ་གུན་མ་ཕེན་པའི་རང་གཟུགས་རྩོ་བཅུན་རྒྱ་བའི་སེང་གོ་དགོ་བའི་བསེས་ཀྱི་རྩལ་དུ་རྒྱང་
 འཕྱོར་པས། །ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་གཟུགས་ལག་གི་སྒྲོ་བས་མ་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་དང་།

༡༩། །ཁུད་པར་དུ་བདེ་བར་གསེགས་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་འགྲེལ་བ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་རྣམ་དཔྱོད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབུངས་དང་གསང་བདག་རྗེ་རྗེ་ཆོས་སྟགས་དང་རྣམ་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི། དེས་པ་དོན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་རྗེ་བཙུན་བླ་མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ལྷགས་རྗེ་ཅན་མཆོན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ། ༡ མི་ལམ་འཇམ་དབུངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོའམ་འཇམ་དཔལ་དབྱེས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཆོས་སྟགས་ལ་སྐུ་མ་སྐུ་པར་གྲགས་པ་ཅན་གང་གི་གསུངས་ཟིན་གཞུག་སེམས་སྒྲོར་ལས་ཅི་དེགས་པ། གཞུང་རྗེ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་དང་ཤན་འབྱེད་སྟོ་གོས་སྐྱར་བ་གཉིས་སུ་རང་སྟོས་གང་དཔོགས་བསྒྲིགས་ཟིན་ནས། འདིར་བུར་དབུད་སྒྲོར་གྱི་གསུངས་སྒྲོས་ཐོར་ལུ་རྣམས་གོ་དེམ་སྟགས་གྱི་དེས་ང་མེད་པར་ལྷོགས་

ॐ नमः शिवाय नमः शिवाय नमः

མ། ཁོའི་གསལ་མེད་རྒྱལ་པོའི་རྒྱ་གཞི་ལྟ་བུར།

གཅིག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ། ཐོག་མར་གཞུག་སེམས་ཐུར་དཔུང་། ལྷིམ་རྟོག་བཅས་འདིས་ཆོས་གང་དང་གང་བསམ་གྱིང་དེའི་རྣམ་པ་དོན་གྱི་འཛུལ་དུ་འཆར་ལ། དེ་ལ་གོ་མས་
 པ་བརྟན་ན་ལྷ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཀེང་རུས་སོགས་ཀྱི་གསལ་ལྷུང་དངོས་སྒྲུབ་ལྷུང་བས་ཡིད་དེ་དག་གིས་སྒྲོང་ཉིད་དང་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་བསྒྲུབ་ཆོ། དེ་
 དེའི་རྣམ་པར་འཆར་བ་དེ་སྒྲོ་རྣམ་ཡིན་གྱི་དོན་འདུས་མ་བྱས་འདྲིས་པ་ནམ་ཡང་མེད་མོད། ཐོས་ནམ་མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་བཟུང་བ་ལ་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཐ་
 ལྷུང་འདུག་པ་བཞིན་དུ། དེ་ག་སྒྲོང་གཞུག་མ་ཆ་འདུ་གར་བ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་མིན་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་རྣམ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གོ་འཕོ་བ་འོངས་ཏེ། དེའི་ལྷིམ་སྒྲོང་
 ཉིད་མཐོན་སྒྲུབ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཐུང་འདུག་འོད་གསལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་མཐོན་སྒྲུབ་མཐོང་བའི་དོར། ཐུང་འདུག་གི་གནས་ལུགས་དེ་ཡེ་ནས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་

མ། ཁམས་དཔུང་ས་མཁུའ་བརྟེན་པའི་དབང་པོར་འདུག།

ཨ་མ་མ་དུངས་མཁའ་མ་གཟུག་ཐུང་དབྱེད་

༡། །པམ། ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་དང་དུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་
 དབྱེད་ས་དང་རྒྱལ་རྒྱལ་བཞིན་སྟོ་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་པ་ཞིག །རྒྱལ་པ་ཀྱན་དུ་མི་སྤྱོད་དེ་སྟོ་འདུས་བྱས། དངོས་མེད་སྟོ་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས། འདུས་བྱས་དང་འདུས་
 མ་བྱས་པའི་རྒྱལ་རྒྱལ་དང་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་རྒྱལ་བཞིན་ནམ་ཡང་འདྲེ་བ་མེད་དོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་སྟོ་དང་གཟུགས་སྟོགས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དང་སྟོ་
 ཉིད་སྟོགས་ཐ་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་འདྲི། རྟོག་པའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་བཞག་པ་ཅམ་ལས། དེ་ན་རང་གི་རོ་ཐོས་དེ་དང་དེར་གྱུ་བ་པ་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོ་དང་སྟོ་
 དབྱེད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེད་ས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་གནས་ལུགས་དེ་ཐོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་དུ་ལ་ཅམ་མེད་པ་

ཨ་མ་མ་དུངས་མཁའ་མ་གཟུག་ཐུང་དབྱེད་

མཛེས་པ་གྲགས།

ཉིད་མཛོན་སུམ་རྟོགས་ཆོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོན་པ་དང་བྱལ་བར་གཞིགས་པ་ན། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ཙམ་ལས་གཉིས་སྤང་གི་ཆོས། བདག་དང་གཞན། ལྟོ་དང་ལུལ།
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། ཤིང་པ་ཞི་བ་སྟགས་གཉིས་ཆོས་མེད་པར་གཞིགས་པ་དེ་ལ་ཆོས་དབྱིངས་དང་། ལུལ་ཙན་རིག་པའི་ཡེ་སྟེན་ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་བཞིན་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་འདྲེས་ཞེས་བརྟགས་པ་ནི། ལྷར་གཉིས་
སྤང་གིས་བསྐྱད་པས་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་དུས་ན་ཐ་དད་དུ་བཟུང་བ་དེ་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་བཞིན་དུ་གནས་སྤང་མ་ཐུན་པར་སྤང་བའི་ཆ་ནས་འདྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་རྒྱལ་ལ་བཟོད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
གཤོད་མ་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས་གསར་དུ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད། ཆོས་དབྱིངས་ནམ་ཡང་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གང་སྟེ་འགག་མེད་པར་མཉམ་པས་སོ། །དེས་ན་རྟོགས་བྱ་དོན་གྱི་གནས་
ལུགས་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་གསལ་ལ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་སྟེན་ཉིད་གནས་ལུགས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་རོ་སྤྱད་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་ལ་རྟོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་ཞེས་བརྟགས་པ་
ལས། ཆོས་ཙན་ཏྱེ་བྲག་པ་ཡིད་ལྷ་བའོ་སྤྱད་རྒྱའི་རྟོགས་ཆེན་ག་ལ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཆོས་ཙན་ཏྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐ་སྤྱད་དུ་ཡིད་ལ་ལྷ་རགས་སྟེ་བ་ཡོད་ཀྱང་། རགས་པ་ནི་ཆོགས་དུག་མ་འགགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་

༡༡། རྟོགས་བཅས་རྟོག་མེད་འདི་ག་རང་ཡིན། ལྷ་བ་ནི་གཉིད་གྱི་དུས་སུ་སྒོ་ལྟེ་གེས་པ་ཡིད་ལ་ཐིམ་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་གེས་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་དག་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་ལྟེ་ཆོས་སྒྲུབ་དང་བསྐྱེད་ན། སྒོ་ལྟེ་གེས་པ་
ཡིད་ལ་ཐིམ་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་གང་ལ་ཐིམ་པའི་ཡིད་དེ་ཉོན་ཡིད་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ནས་ཡིད་དེ་ཀུན་གཞི་རྟོག་མེད་ལ་ཐིམ་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲུབ་པ་མཆིད་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ཉིད་གཞི་འོད་
ལ་ཐིམ་པའི་ཆེ་སྒྲུབ་པ་ཉེར་ཐོབ་ཞེས་བུ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཉམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བླ་བ་ཉི་འོད་སྒྲུག་གི་དཔེ་ལྟ་བུ་དང་། རིམ་བཞིན་ཞེ་སྒྲུབ་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་དང་། འོད་ཆགས་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བཞི་
བརྒྱ་དང་། གཏི་མུག་ལས་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་བདུན་འགག་པར་འགྱུར་བ་རྒྱལ་འབྱོར་པས་རང་གི་མྱོང་བས་སེམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་མཆོན་པར་གསུངས་ལ། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཀུན་རྟོག་གང་ཡང་
མེད་པའི་སྒྲོང་བྱེད་རྒྱུན་གསུམ་བུལ་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་རིག་སྟོང་ག་ལྟག་མའི་སེམས་སམ་སེམས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་འདུས་མ་བུས་ཡིན་ཏེ། འོད་གསལ་པ་པའི་སེམས་འདི་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་ལྡན་སྒྲིམ་གྱི་
ཡེ་གེས་དང་། མདོ་ལས་བདེ་གསེགས་སྟོང་པོ་འཕྲ། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་སམ། སེམས་ཀྱི་དག་པ་ཞེས་གསུངས། འདི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསེས་སུ་ལྡན་སྒྲིམ་སུ་བཞུགས་པས་ཐོག་མ་མེད་

五、

བཀས་ཐ་མའི་བར་དུ་ནམ་མཁའ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་པས། རྟོགས་དུག་གི་རྒྱ་བ་རགས་པ་དང་ཆགས་སྟགས་ཉིན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་ལ་འདུས་བུས་སུང་པོ་ལྟའི་ཆ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པས་ཐབ་ཅིང་ནི་བས་སེམས་ཅན་པལ་པས་ནམ་ཡང་རང་གར་མི་རྟོགས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་ཅན་ཡིད་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་རགས་པར་མཆེད་པའི་དུས་ན་ལྷ་བའི་གནས་སྐབས་དྲུག་
 ནས་རགས་པར་འགྱུར་ལ། བྱང་དུ་སྤྱད་པའི་ཆོ་རགས་པ་འགགས་ནས་ལྷ་བ་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་དུས་མཆོངས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ་བྱང་དུ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱིར་མཆེད་པའི་དུས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་ལ་བརྟགས་པའི་སྤྱིར་དུས་གཅིག་དུ་མེད་པས། ཡིད་ལྷ་བ་དེ་ནི་ནམ་ཡང་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡིད་རགས་པ་ཡོད་པའི་དུས་ན་ཡིད་ཤེས་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་སེམས་སེམས་ལྷུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། ཀྱང་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལྟར་དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར། ཡིད་ཤེས་རང་གི་དམིགས་རྣམ་ཐུ་བྱག་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཇི་ལྟར་ཡིད་རྟོག་
 བཅས་དང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ། ཡིད་རགས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡིད་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་རིག་པས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡིད་ལྷ་བ་འདི་

3

ལྷ། །ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་གོས་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ། མ་གོས་པ་ཞིག་ཡིན། གོས་པ་ཡིན་ན་འདི་བསྒྲུམ་པས་ཉོན་མོངས་སོགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉིན་པོ་མི་བྱེད་ལ། མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནམ། སེམས་ཀྱི་རང་
བཞིན་གང་ཡིན་པ། སྒྲོ་བྱུར་བའི་དྲི་མས་ནམ་ཡང་ཉོན་མོངས་པར་བྱུར་མེད་པར་མ་གསུངས་སམ། གཞན་ཡང་ཕྱ་ཡིད་ནི། ཡིད་རགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད། རགས་པ་ནི་ཕྱ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་དུ་མི་མཐུན་
པ་ཡིན། དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་ཁས་ལེན་ན། ཕྱ་ཡིད་ཀྱང་རགས་པར་འགྱུར་ལ། རགས་ཡིད་ཀྱང་ཕྱ་ཡིད་དུ་འགྱུར་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་བྱུང་མེད་པར་འཇུག་པས། ཡིད་རགས་པ་གཞུག་སེམས་མིན་ལ་ཕྱ་ཡིད་གཞུག་
སེམས་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་བྱས་པའང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལྟ་ན་ཕྱ་ཡིད་རྒྱུན་ཆད་དམ་མི་འཆད། འཆད་ན་གཞུག་སེམས་ཇི་ལྟར་ཡིན། མི་འཆད་ན་སེམས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྟོག་
དབྱེད་སོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱུང་ཀྱི་ཕྱ་ཡིད་དེ་སྒྲོང་ཉིད་དབྱེད་ར་བྱེད་རྣམས་པ་བཞིན། གཞན་ལའང་རྟོག་དབྱེད་ཅིས་མི་འཇུག། རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ནི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ལས་མི་འདའ་ལ། སོ་སྒྲིམ་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲུམ་པ་གཅིག་
དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལས་བདེན་མེད་རྗེས་སུ་དཔོག་གི་མདོན་སུམ་མཐོང་བ་མིན་པར་བྱོད་མི་འདོད་དམ། དེ་འདྲའི་རྟོག་དབྱེད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནམ་ཡང་མི་འགགས་ན་གཉིད་འབྱུག་གི་སྐབས་སོགས་སུའང་ཅི་སྟེ་རྟོག་

དཔྱོད་མི་བྱེད། བྱེད་ན་ཡིད་རགས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན། གཞན་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམས་ལོ་ཤོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་ཡོད་ན། དེ་བདག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞིར་འགྱུར་རོ་ཞེས། སེམས་
ཅམ་གྱི་མདོ་དང་སྒྲིབ་རྟེན་པོ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཞེད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་སེམས་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཀག་ན། མདོ་སྟགས་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཡིད་ལྷ་བ་སྒྲོད་ཅིག་མའི་རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཡོད་པ་དེ་གང་ཟག་
གི་བདག་ཏུ་འདོགས་པའི་གཞིར་མི་འགྱུར་པའི་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེ་སྟབས་བྱེད་ལུང་གང་ཡིན་ལ། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་རྫོང་དགོས་ཀྱི། སྟགས་ཀྱི་གཞུག་སེམས་ནི་རྣམ་པར་སེམས་པ་ཆོགས་བརྒྱད་ལས་འདས་པའི་རང་བྱུང་
ཡིན་པར། ཡེ་སེམས་སྟོང་པོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་ལས་ཀྱང་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་སེམས་ཡིན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་སེམས་མ་ཡིན་
པར་གསུངས་པའི་ལུང་ཆད་མེད་ཀྱང་། མདོར་བསྟན་ན། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། སེམས་ནི་སེམས་མ་མཆིས་ཏེ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་
གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྫོང་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་ཏྲོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་

[illegible]

མེད་པས་བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོའི་དོན་མེད་ཅིང་དུས་འཁོར་བསྐྱུས་སྒྲིང་ལས། ལྷན་པ་མིན་པའི་སྒྲིང་པ་ཉིད་དང་ཞེས་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྲིང་ཉིད་འོད་གསལ་བར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། ཡིད་ལྷ་བ་མིན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 གྱུར་བདེན་སྒྲིང་ཡིན་པས། སེམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་པར་ལས་སྒྲུངས་ན་མི་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལམ་བསྒྲུལ་པ་ལ། ཡིད་ལྷ་བ་ལས་གྱུར་རགས་པ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། ཡིད་རགས་པས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུལ་པའི་སྒྲིང་
 རྣམ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། རགས་པ་ལ་མི་སྒྲིམ་པར་ལྷ་བས་སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲུལ་མི་རྣམ་པའི་སྒྲིང་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ལྷ་བས་སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲུལ་པ་ལྷག་པར་ཐབ་པ་སྒྲིང་དུ་སྒྲུ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ལམ་
 ལས་ཡོ་ཤེས་གར་བའི་དབང་གིས་སྒྱུར་ལམ་ཡིན་པར་མ་རྟོགས་ནས་ཡིད་ལྷ་བས་སྒྲིང་ཉིད་བསྒྲུལ་པ་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྒྲིའི་སྒྲགས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འདོད་གྱུར། ཆོགས་བརྒྱད་གནས་སྒྱུར་པའི་ཡོ་ཤེས་ལྷ་ག་རྣམ་
 མཁུལ་གྱི་ཡོ་ཤེས་སུ་བྱུང་མེད་པས། ཡིད་ལྷ་བ་ཁོ་ན་སྒྲགས་དོ་རྟེན་གྱི་སྒྲིང་མིན་ཇི་སྟེ་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་ཤེས་སོར་རྟོག་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། ཀུན་གཤིས་འོད་ཡོ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེ་ལྷ་བ་ན་གཞུག་སེམས་ཀུན་གཤིས་རྣམ་
 ཤེས་ཡིན་ཞེས་བྱུང་ཅག་གིས་ཅིས་མི་སྒྲི། དེས་ན་གཞུག་སེམས་འོད་གསལ་ནི། ཆོས་ཅན་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིའི་སྒྲག་གང་ཡང་མིན་ཏེ་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྒྲིང་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡོ་ཤེས་འོད་

༡༡། །གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཚྭ་གསལ་བ་ཆུད་འགགས་ཀྱང་རང་བྱུང་འོད་གསལ་བ་འི་ཡེ་ཤེས་མི་འགགས་ཏེ། དེ་ལ་ར་བདག་དང་ཆུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་རིས་ཆད་གང་ཡང་མེད་དེ། བདག་དང་ཐུང་པོ་
 རྒྱུ་རིག་གི་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་བྱུང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ཆུད་རྒྱུ་སྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཞོན་མའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་མིང་བདག་གསལ་བ་ཡོད་ཀྱང་།
 ཡིད་ཐ་མལ་བ་གསུང་འཛིན་ཅན་ཚྭ་གསལ་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་དེ་ཅུ་མ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་རང་ཉིད་སྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཐང་ཐལ་དུ་རྫོགས་པའི་གསུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤར་བའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་མ་རྫོགས་
 པའི་དུས་ན་གསུང་འཛིན་ཅན་སེམས་དང་། རྫོགས་པའི་དུས་ན་གསུང་འཛིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་གནས་ལུགས་ལ་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། གནས་ལུགས་རྫོགས་པའི་དུས་ན་རྒྱུ་
 ཤེས་ཚྭ་གསལ་བ་ཆུད་ཀྱང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་འཆར་ཏེ་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཡིད་རང་གིས་རང་གི་ཚོས་ཉིད་རྫོགས་པར་རྫོགས་པའི་དུས་ན་རང་སྐྱེད་འགགས་སུང་མ་འགགས་སུང་འོད་གསལ་ཤར་བ་ཡིན་གྱི། ཡིད་
 རགས་པ་ཡོད་པས་དེ་ལ་སྒྲིམ་པ་ལྟར་པར་མ་ཐང་ཐལ་སྐྱེད་ཐམས་ཅད་དེའི་ཆུན་དུ་འཆར་བ་ཡིན་པས། རགས་པ་སྒྲིམ་དང་ཐུང་པོ་ཡོད་ཏེ་དེ་ལ་མི་དགོས་པས། ཡིད་ཐུང་པོ་རྫོགས་ཆེན་ཡིན་ལ་རགས་པ་མ་ཡིན་

པའི་བྱུང་པར་ག་ལ་ཡོད། དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་རྟོགས་ན་ཡིད་རགས་པས་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ངོ་མ་འབྱེད་པར། སྒྲིམ་བྱེད་ཡིད་ལྷ་བས་
 བསྐྱེད་བྱ་སྟེང་ཉིད་བསྐྱེད་པས་གཟུང་འཛིན་ཅན་འབད་ཚུ་ལ་གྱིས་བསྐྱེད་ཀྱང་གནས་ལུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤིས་ཅམ་ཡང་འབྱེད་བ་མི་སྟུང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་གོ་མས་གང་གིས་ཉེར་མ་
 མོང་བཞིན་ང་རྒྱལ་གྱི་ལྟོན་ཤིང་ཉིན་བཞིན་འཕེལ་བ་རྒྱལ་ས་ཡ་རེ་ཆ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞི་གནས་བརྟན་པོ་གྲུབ་པ་ཞིག་གིས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་བཞག་ན་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་འདྲེས་པ་ལྟ་བུ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་དང་། ལྷ་ཐིག་
 བསྐྱེད་ན་བདེ་ཉམས་གྱིས་རྒྱལ་རྟོག་རགས་པ་འགག་པ་དང་། རེས་གསལ་ལ་ཉམས་གྱིས་སྒྲོག་གྱུར་ཤིས་པ་དང་། སྟུང་གསུམ་གྱི་ཉམས་ཆ་འདྲ་རེ་སྟེས་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་ལམ་དུ་བསྐྱུངས་ནས། གནས་ལུགས་དོན་གྱི་ཡོ་ཤིས་
 འདྲེན་པའི་ཉམས་སྟུང་ཅམ་དུ་ཤིས་ནས་སྟུངས་ན་དཔེ་དོན་གྱི་ཡོ་ཤིས་རིམ་པར་འདྲེན་མེད་ཀྱང་། གནས་ལུགས་སྟུང་འདུག་སྟོ་བུ་ལ་ལ་གོ་བ་ཅམ་ཡང་མི་ཆེ་རེ་ལ་པོར་ཆགས་མ་སྟེང་པར། མེད་དགག་སྟེང་རྒྱང་ལ་གནས་
 ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་བཟུང་ནས། རང་ལམ་གྱི་ཉམས་སྟུན་སྟུན་ལ་འདི་ནི་སྟུགས་གྱི་རྟོགས་རིམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ། རྟོགས་ཆེན་གྱི་མན་རག་པོ་སྟོང་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་སྟུགས་ཏེ་ལྷག་པར་ལྟ་བ་དག་ལ། འཕྲིག་

༡༩། །བདེ་དང་བདེན་སྟོང་། ལྷ་ཡིད་དང་བདེན་སྟོང་སྒྱུར་བའི་སྟོང་བཟོའི་རྟོག་བསྟོམ་དེས་ཆོ་འདིར་དབེ་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདྲེན་པ་ལྟ་ཅི། ཟུང་འཇུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་གོ་བ་ཡང་མི་ཆགས་པར་གྱུར་བ་ཞིན།
 རང་སྟོམས་དང་གཞན་བརྒྱུས་གྱི་རང་ལ་འཆི་ཁར་ཐ་མལ་པ་ལྟར་གྱུར་ན་མི་ལེགས་པས་ཐབ་གསང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོ་སྟོང་གི་མན་རག་རྣམས་ལ་འབད་པར་བྱ་བ་ནི་སྐལ་བ་ཐབ་རྣམས་གྱི་སྟོང་གི་ཚོར་གྱུར་ཟུངས་སྟེག་།
 མདོར་ན་ཐབས་ལམ་ལྷ་ཐེག་སྟེགས་བསྟོམ་པས་རྟོག་པ་རགས་པ་འགགས་པའི་ཉམས་སྟོང་སྟེ་བ་དང་། ཅུ་གནས་སུ་རྒྱུང་བའི་སྟོང་པས་སྒྱལ་བ་སྒྱུར་དང་རྒྱ་ལ་སྟོན་རྒྱས་པ་འབྱུང་ན་ཡང་། དེས་བསྐྱབ་བྱ་གནས་ལུགས་དོན་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ལ་དེས་པ་འདྲེན་རྒྱས་སུ་མ་སོང་ན་སྒྲགས་གྱི་རྟོགས་རིམ་དུ་འགྱུར་དགའ་སྟེ་མི་ཡན་ཏེ། སུ་སྟེགས་པ་དག་རྒྱུང་བསྟོམ་པ་དང་བསམ་གཏོན་གྱི་སྟོངས་གྱིས་ལུས་ལས་རྣམ་ཤེས་ཟུངས་ཏེ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གྲོང་འཇུག་
 རྒྱས་པ་སྟེགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་ཐར་ལམ་ལ་མི་ཡན་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཞི་གནས་གོམས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་སྟོངས་གྱིས་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གྱུ་བ་པས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་སེམས་འགོག་པ་དང་། དུད་འགྲོ་
 རྟེན་གཟིག་རྣམས་གྱིས་ཐེག་ལེ་ཡུན་རིང་འཛིན་པ་དང་། ལྷག་སྟོང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཏིང་ཏེ་འཛིན་ལ་མ་ཉམ་པར་བཞག་པ་དེ་རྣམས་གྱི་ཆོད་ལ་སྟོས་ན་ཐུན་གཅིག་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་འགགས་པ་ཅམ་དོ་མཚར་ཅི་ཞིག་ཡོད།

མཛེས་པ་ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

མདོར་ན་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འགྱུར་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་བདེན་སྟོང་མེད་དགག་འབའ་ཞིག་གི་མཆོན་མར་བཟུང་ནས་དེ་བསྟོམ་པ་དང་། ལྟ་བུ་ལམ་དུ་ཆོར་བདེ་དང་། ལྟ་བུ་ལམ་དུ་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྟངས་སྟུར་བ་ཙམ་ལས་ལྟ་བུ་པའི་ལྟ་བུ་ནི་དེ་དག་གི་ལྟ་བུ་ལམ་དུ་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལྟ་བུ་པམས་ཅད་སྟངས་བྱུར་འདོད་པས་ན། འདི་འདྲའི་ལྟ་བུ་དེ་མདོ་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཙམ་དུ་མ་ཐུན་པའི་མཆོན་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས་པས་ན་མདོ་སྟངས་ཀྱི་ལམ་བྱུང་འབགས་པར་ཞིག །རྣམ་མ་སྟོན་མེད་གྱི་ཆ་འདྲ་ཙམ་ཡང་མིན་ནོ། ༥ །མདོར་ན་རང་རིག་གཞུག་མའི་དོན་རང་སྟངས་མ་འགགས་པའི་དུས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་། སྟངས་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་རྟོགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རིག་སྟོང་རྗེན་པར་འཆར་ཏེ། དེ་སྟེས་ཤེས་ན་ཤེས་བྱེད་ཤེས་བྱ་བ་དང་དུ་མེད་དེ་རང་གསལ་དུ་འཆར་གྱི། རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གིས་རང་གསལ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། སྟངས་གསུམ་མཐའ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྟོང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་རགས་པས་དེ་དྲན་པ་ནི། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་ཆ་ནས་ཡིད་དང་བ་དང་དུ་འབྱེད་དུ་མེད་པ་དེས་ཤེས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་གི་སྟོན་མ་ལ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་ཀྱང་ལས་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྟངས་ཏེ། གཞིར་གནས་རང་བྱུང་། སྟངས་པ་ཅེར་འཛིན། དྲན་པ་གཏན་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས། མཉམ་བཞག་དུ་

ཡ གཞུགས་མཁུ་པ་ དག་ རྒྱུ་དཔྱད་

༡༡། །གསལ་དྲུང་འབྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་ལ་ལྟན་པ་དང་། ལྟན་ཆོས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་པ་སྟེ། རང་གནས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པས། རྟོག་དཔྱད་དང་གསུང་
འཛིན་ཅན་སེམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་གསུངས་པ། ལྟ་བུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལ་བྱུང་བའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྟེ་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་
དང་། འཇུག་བྱེད་རྣམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་བསྒྲུམ་པའི་མཚན་སྟེད་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཤེས་རབ་འདི་ལྟ་བུ་སྤོངས་ཀྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཡང་། ཡིད་དང་ཆ་འདྲ་བ་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་
ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བར་གསུངས་སྟེ་ལས་གསུངས། ཨ རྟོན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཅི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཆགས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གོ་བ་སྟེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ཉམས་སྦྱང་སྟེས་ན་དཔེ་ཡི་ཡི་ཤེས། མཛོན་སུམ་རྟོགས་ན་རྟོན་གྱི་ཡི་
ཤེས་ཡིན་ཡང་། དེང་སང་རྟོགས་ཆེན་ལམ་གྱི་ངོ་སྟོན་མེད་པ་ལལ་ཆེར་རྟོན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་གོ་བ་ཡང་མ་ཆགས་པ་ཅིས་ཤེས་ཟེར་ན། སྒྲུལ་རྟོན་གྱི་གཏམ་གྱིར་བ་དང་། རང་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་ཤེས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་སྟོན་བྱེད་དག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཐབས་ལམ་པ་དག་བདེ་བ་བསྒྲུམ་པས་ཐིག་ལེ་མ་གོར་བར། བདེ་བ་ལུན་པེང་ཡང་རུང་། གུན་དུ་བསྒྲུག་ཀྱང་རུང་། རྟོན་གྱི་ཡི་ཤེས་

རྟོགས་ཆེན་གསུང་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲུང་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ཆ་འདྲ་མ་མྱོང་བའི་རྟགས་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་འཕྱུར་བདེ་མྱོང་བའི་རིག་པ་འདི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་མི་རྟག་པ་དང་། འདྲམ་བྱམ་ཡིན་པའི་བདེ་ཉམས་ཇི་ལྟར་བཟང་ཡང་འདི་ལས་མ་འདས་ན། བདེ་ཉམས་ཞིན་པ་ཅན།
གཟུང་འཛིན་ཅན། འཕྱུར་བ་ཅན། རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས། དེས་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་ཡོ་ཤེས་ལ་གོ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱང་མི་ཆོད་ན། མདོན་སུམ་མྱོང་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། མི་མྱོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཁུ་བ་འཇག་མེད་དུ་འཆིང་མ་རྒྱས་
པས་ཆགས་ལམ་ཉམས་སུ་བྱུང་ཡང་འབྲིག་བདེ་ཐ་མལ་བ་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱམས་ལ་འཕྱུར་བ་དེ་ཙམ་མྱོང་གི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོ་ཤེས་དོས་མི་ཟེན་ཏེ་ཐ་མལ་བ་རྒྱམས་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལ་སྒྲགས་ལམ་དུ་རྒྱུ་པ་ནི་རང་བཞུགས་
པ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་པ་རྒྱམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་གོང་ཆོས་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཆགས་སྟེང་ཇི་འཕེལ་ལས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྟེ་གཅིག་མི་འཕྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཁུ་བ་རྒྱུང་བཅད་བརྟན་པའི་བདེ་བ་ཡུན་རིང་མྱོང་ཡང་། བདེ་བ་དང་
མྱོང་བ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་མྱོང་མ་རྒྱས་པར་བདེ་བ་རང་ག་མའི་མཚན་མར་འཛིན་པས་དོན་གྱི་ཡོ་ཤེས་འདྲེན་མི་རྒྱས་སོ། །དོན་གྱི་ཡོ་ཤེས་ཆ་འདྲ་ཞིག་གར་ན་བདེ་བ་ནམ་མཁའ་མ་ཉམ་པ་འམ་ནམ་མཁའི་
གཟུགས་ཅན་ཞེས་བུ་སྟེ། རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་བྱ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བྱལ་ཞིང་། བདེ་མྱོང་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་པས། བདེ་བ་ལ་མཚན་མར་དམིགས་པ་རུལ་ཤུ་རབ་ཙམ་མེད་བཞིན་བདེ་བའི་ཆ་མ་འགགས་ལ་མྱོང་ཞིན་གྱི་མཚན་

ལྷོ། །མ་ཡང་མེད་པར་དངོས་པོ་གསེས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ལྟར་རྟག་རྟམ་ཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་འདུག་སྟུང་པའི་ངེས་ཤེས་སྟེ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་དང་གཞན་རྒྱུད་། རུས་གསུམ་སྟེ་འགག་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
མེད་པར། བདེ་བ་རྒྱ་ཡངས་ལ་གུད་རྟམ་བཅད་པ་དོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བའི་རུས་ན། འདིར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད། ཁྲིད་མེད་སྤྱང་ན་འདས་པ་མེད། །བདག་མེད་གཞན་ཡང་མེད་པ་ཉིད། །འདི་
ནི་མཆོག་རྟེན་བདེ་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ཉམས་སྦྱང་གིས་ཤེས་རུས་པ། དེ་ལྟ་བུ་ལན་གཅིག་སྦྱང་ཡང་། གསེས་སྟེ་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་འདུས་བྱས་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱང་ཡུལ་མིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་འགྱུར་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་རུས་པས་དེས་མཐར་ཐུག་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་དོན་འཆད་པ་ན། ཡིན་སྟེ་ཉིས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་མི་རྟག་མིན། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་རྟག་རྟུག་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷན་སྟེས་བདེ་ཆེན་འཕྲིག་བདེའི་
ཆོར་བའི་བདེ་བ་མི་རྟག་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་རྟེན་འདོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཀྱིས་ཐོག་ལེ་འཆིང་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། གྲོལ་ལམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོས་ཁམས་འཆིང་ཞིང་རྒྱུད་གི་འགྲོས་རྒྱ་ཉིར་བཅིང་བས་
དོན་གྱི་ལྷན་སྟེས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཆེན་དོ་རྗེའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་ས་ར་ཉེ་དོ་རྟལ་སྟགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེང་སང་གི་ཐབས་ལམ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་རྟོགས་ཆད་ཡི་གེར་ཐབ་ནས་

བསྟན་པ་ལྟར་སོ་སོའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་སེས་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱ་ཐེག་སྒྲོམ་པ་སོགས་སེམས་འཛིན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཉམས་ཀྱི་འོད་གསལ་དྲངས་པ་སྒྲིན་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཤར་ཡང་། དེའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡིད་སེས་དང་། །
 མྱོང་ཆ་དེའི་དམིགས་པར་བཟུང་ནས། །གཉིས་འཛིན་གྱི་མཆོན་མ་མ་ཞིག་པས། །སྒྲོམ་པ་སེས་ཀྱང་གོ་ལ་མ་སེས། །པས་མ་གང་ན་ལྟ་དང་ཅིས་མ་འདྲ། །ཞིས་གསུངས་པ་ལྟར། །སེམས་ཉིད་མྱོང་གསལ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་
 རང་བཞིན་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ངེས་སེས་འདྲེན་མ་རུས་པས། །འདིར་ནི་ཐོག་མ་སོགས་ལོང་གི་ཆོགས་བཅུད་གྱི་དོན་བཞིན་ངེས་པ་རྒྱུད་ཟད་མ་སྒྲེས་ཤིང་། །གསལ་ཆ་རྣམ་སེས་ངེས་མྱོང་ཆ་དྲངས་སྒྲུལ་དུ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་
 ལ་གཉིས་སུ་བཏགས་ནས་སྤང་བུ་དཀར་ནག་རྒྱུད་སྒྲིལ་ལྟ་བུའི་ཉིས་ཆོགས་ཞིག་ལ་རྒྱུད་འཇུག་གི་དོན་དུ་བཟུང་ནས། །དེའི་མེད་ཟུང་འཇུག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་མི་སེས་པ་ནི། །གོ་ལ་ལམ་རིག་དོ་སྒྲོང་བའི་དོ་སྒྲོང་
 མེད་པ་དང་། །ཐབས་ལམ་རང་བཞག་གི་གནད་གྱི་མན་ངག་མེད་པར་རྟོག་པའི་བཞོ་རྒྱ་རྣམས་འདུས་བྱས་པས་མཐར་ལྷམ་རྟོག་གི་སྒྲིད་ལུལ་ཙམ་ལས། །མི་རྟོག་ཡེ་སེས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་ཉེ་མ་རུས་པས་རྣམ་རྟོག་གི་ལུལ་
 འབའ་ཞིག་ངེས་དོན་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལུལ་དྲུང་དོན་དུ་སྒྲིན་པ་ལྟར་དོ། །དེས་ན་མྱོང་ཉམས་འོད་གསལ་དང་། །བདེ་ཉམས་ཙམ་ལ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་བདེ་ཆེན་དུ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་རི་མོའི་མར་མེ་དང་

༡༩༩། །འདྲ་བར་སོང་། རྫོགས་ཆེན་བསྒྲིམ་པ་ཡལ་གྱང་། སྤྱི་མ་རིག་དོ་ཚུལ་བཞིན་མ་འབྲོད་པའི་རང་སྤྱོད་གང་དུན་གྱི་བྱིད་བཟང་སྟེ། གང་མས་ངག་ཚད་དང་མི་ལྡན་པའམ། གང་མས་ངག་ཚད་དང་ལྡན་པའང་
རང་གིས་ཚུལ་བཞིན་མ་གོ་ཞིང་། གནད་དུ་སྒྲིན་པར་མ་བྱས་པའི་སྤེས་པ་ཡོད་མེད་གང་དུ་བརྫོད་མ་སྤེས་པ་ཅམ་ལ་རིག་དོ་ཡིན་སྟུམ་དང་། འདི་ཡིན་དེ་ཡིན་གྱི་ཆ་མ་བྱེད་པའི་མི་རྟོག་ལུང་མ་བསྟན་ཅམ་གྱི་རང་དུ་ལུན་རིང་
གོམས་གྱང་། རང་སེམས་གཏོད་ནས་སྟོང་པའི་རིག་སྟོང་གི་རང་བཞིན་ཐག་མ་ཚད་པར་བསམ་བརྫོད་མི་སྤེས་པ་ཅམ་ཞེས་སྟུ་བ་རྒྱམས་ལ། ཉིན་མཚན་འཁོར་ལུག་དུ་བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་རང་ལ་གནས་སྟུམ་བྱུང་ཡང་།
མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡི་ཡེ་སྤེས་གྱི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་མ་བྱིན་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ལ་གོ་ལུལ་ཅམ་ཡང་ལེགས་པར་མ་གར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་འཕོ་མེད་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གཞུག་མ་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་སྤེས་
དང་། མཉམ་ཉིད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི། བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་སུ་གི་དམིགས་གཏད་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཉམས་གྱི་ཞེན་འཛིན་བཟོ་བཅོས་ལ་མི་ལྟོས་ཏེ། བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཡང་། རིག་པ་གང་གི་དང་
དུ་ལུག་ཐག་ཚད་དེ། སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་རིག་སྟོང་དབྱེར་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རང་གིས་མངོན་སྟུམ་ཐག་ཚད་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཡེ་སྤེས་འདྲེན་རུས་པའི་དཔེ་ཡི་ཡེ་སྤེས་གྱི་གངས་སུ་

རྒྱུ་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེས་རིག་སྤྱོད་གཞུག་མའི་སྤེས་པ་དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གྲུབ་མཐའི་ཆོག་གི་རྗེས་སྒྲོས་ཙམ་མིན་པར། རང་གིས་མཛོན་སུམ་ངེས་པར་འགྱུར་བས་
 འདུས་བྱས་དང་རྣམ་སྤེས་ལས་འདས་པར་གྱུར་ལ་ཡོང་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྗོགས་ཆེན་གྱི་ངོ་སྤྱོད་འདི་མཆོན་བཅས་ཐབས་ལམ་སྒྲོམ་པ་ལ་འདར་གལ་ཆེ་སྟེ། ལྟ་བུའི་གནད་འདི་ལྟ་བུས་མ་བློན་ན་སེམས་གནས་གྱི་ཉམས་
 རི་པོ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་གསལ་མི་རྟོག་པའི་ངང་དུ་ཁོར་ཡུག་འབྱམས་པ་དང་། མཛོན་སྤེས་ལ་སྤོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྗོགས་རིམ་གྱི་རྟགས་ཚད་ལུ་རགས་ཅི་རིགས་གར་ཡང་དོན་གྱི་ཡེ་སྤེས་འདྲེན་པའི་དངོས་རྒྱུར་འགྱུར་
 བ་དགའ་ཞེས་སྤྱོད་ཆེན་རབ་འབྱམས་སྤོགས་གསུངས་སོ་དགེ། ༥ ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱ་ལུ་འདི་རིགས་གྱིས་སྒྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་ཞལ་འཆམ་ན། རིགས་དེ་སྤྱོད་རྒྱུད་གི་ཆ་ནས་འཛོག་ན། དེ་བྲལ་གཞི་ལས་
 འོས་མེད་ཅིང་། རོ་པོ་རྗེ་བཟང་དུ་འདར་འགྱུར་མི་སྤེས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་སྒྲིབ་གཉིས་དང་བྲལ་རུང་ཡིན་པས་འབྲལ་དུ་རྒྱུག་ཀྱང་། དེས་སྤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྱེན་པར་མི་སྤྱིད་དེ། དེ་སེམས་མེད་ཡིན་པས་སོ། །
 དེས་ན་སེམས་མེད་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས། སེམས་གྱིས་ཐམས་ཅད་སྤེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་གོ་ལོག་སྟེ། ཁང་ནང་དུ་སྤྱན་པ་སངས་པས་ལྷགས་གོང་གི་ནང་གསལ་བ་ལ་མི་པན་པ་བཞིན། དེས་ན་སྤྱོད་ཆ་ལ་མ་ཁྱེན་པ་ཡོད་མི་སྤྱིད་

ལྟོ་མེད་ཀྱི་ལྟོ་མེད་

ཡོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བས་སེམས་མིན་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་སེམས་དེ་ཡོད་ན། གཟུང་འཛིན་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་དང་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་དུ་ཡོད་དམ། མུད་གཅིག་དུ་ཡོད། ཐ་
དད་ན་མུད་ཐ་དད་དང་། གཅིག་ན་འགལ་བས་པན་ཚུན་གནོད་དོ། །དེ་འདྲའི་གཞུག་སེམས་དེ་ནམ་མཁའ་མཆིན་ཆོས་སྒྱུར་འགྱུར་མུ་ཡིན་ནམ་མིན། འགྱུར་ན་བྲལ་འབྲས་སམ་སྒྲིན་འབྲས་གང་ཡིན། བྲལ་ན་དེས་ད་ལྟ་མཆིན་ནམ་
མི་མཆིན། སྒྲིན་ན། དེ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་ནམ་པ་དེ་ལས་པོགས་ཇི་ལྟར་དཔྱད། དཔྱད་རུང་ན་དེ་འགྱུར་མི་ཤེས་པ་བྱུང། འགྱུར་ཤེས་ན་དེ་ཁ་ལོགས་སྒྲོ་བ་ཇི་ལྟར་བྱས་ན་ལོས་ཆོག །དེ་ལ་འདོད་ཆགས་བསྐྱབ་ན་ལོས་
ལོ་བ་ཏེ་ཏེ། སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱབ་པས་སྒྲོང་ཤེས། བདེ་བ་བསྐྱབ་པས་བདེ་ཤེས་པའི་ཉམས་ཏ་ཏ། གཞན་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ལ་བསྐྱད་པ་ཞུགས་སམ་མ་ཞུགས། ཞུགས་ན་དེ་འོད་གསལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། མ་ཞུགས་ན་དེས་ད་ལྟ་ནས་ཆོས་
ཀྱང་ཇི་ལྟར་མི་མཆིན་པ་ཡིན། མཆིན་ན་སྒྲོ་བས་སོགས་ཡེ་ནས་ཡོད་པ་ཅི་འགལ། མི་མཆིན་ན་བསྐྱད་པ་མ་ཞུགས་ཀྱང་མི་མཆིན་ན་བསྐྱད་པ་བྲལ་ཡང་ཅི་ལ་མཆིན། དེས་ན་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་སེམས་ཞིག་ཁས་མ་བྱུང་ན་འོད་
གསལ་གཞུག་མའི་སེམས་མི་འགྱུར་ལ། ཁས་བྱུང་ན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བོ། །དེས་ན་གཞི་དུས་གཞུག་སེམས་སྒྲིད་ཅིག་མར་འདོད་པས་འབྲས་དུས་ནམ་མཆིན་ཀྱང་སྒྲིད་ཅིག་མར་འདོད་ལ། གཅིག་ཤོས་གྱི་གཞི་འབྲས་

༡༢། །དེ་ལས་ཕྱོག་གོ། །ཕྱ་མ་ལ་རང་ཕུང་ཡེ་སེས་དངོས་མི་སྤྱིད་དོ། །དེ་གཉིས་གང་འབྲད་དཔུང་ན་རང་ཕུང་ཡེ་སེས་མེད་པ་ལ་གཞུག་སེམས་དང་སྒྲིབ་བྲལ་གྱི་སེམས་མི་སྤྱིད་དེ། །འདུས་བྱས་གྱི་སེམས་ལ་ཡན་གཞོན་རུང་བའི་ཕྱིར། །འཁོར་བའི་བཀ་ཀགས་གྱིས་བསྐྱད་བར་རུང་སྟེ། །དེའི་རྣམ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་པས་སོ། །མི་སྒྲིབ་ན་སྤྱོད་པ་སྟགས་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་འད་སྒྲིབ་དུ་མེད་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱར་དུ་རུང་བར་སྒྲིབ་བྲལ་བས་ན། །འཁོར་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་མི་རུང་ལ། །ཕུང་འདས་ལམ་གྱི་རྣམ་ལྟན་དུ་སྒྲིབ་རུང་བའི་འབྲད་པ་སྒྲོན་ཅིག །ཉེ་ཉེ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲའི་སེམས་ཡོད་ན་ད་ལྟ་རང་གིས་ཉམས་སུ་ཅིས་མི་སྤྱོད། །སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབ་ས་ཉེ་མི་སྤྱོད་སྟམ་ན། །འདི་ཆོས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡིན་པས་ཡིད་སྟགས་དང་འདྲ་བས་སྤྱོད་དགོས་སོ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་ཀྱང་མི་སྤྱོད་བ་བཞིན། །ཕྱ་བས་རྟོགས་དགའོ་སྟམ་ན། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིས་མི་འདོད་དམ། །གཞན་ཡང་རང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོ་རང་ལ་མཛོན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་ན་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་སེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་ཅིས་མི་འདྲ། །དེས་ན་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་བྱལ་བརྟལ་གྱི་རིག་པ་འདི་འོད་གསལ་ཡིན་ལ། །དེ་རང་ལ་མཛོན་སྟམ་མི་འགྱུར་རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་སྒྲིབ་ཆ་མཛོན་གྱུར་ཉེ། །ཕུལ་དོན་ལུས་མཛོན་སྟམ་པ་འདིས་སྒྲིབ་རང་ལ་ཕྱོག་གྱུར་མིན་ལ། །དེ་རྣམས་སོ་སོར་འཛིན་པས་ཀུན་གཞི་རྟེན་པར་མ་གྱུར་ལ། །ས་བོན་གྱི་ཆ་ནི་རྣམ་རིག་པ་མིན་པས་མཛོན་གྱུར་མི་དགོས་སོ། །རྟོག་བྲལ་

22
10
11
12
13
14

གསལ་རིག་ཐམས་ཅད་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་ཀུན་གཞིར་ངེས་མི་དགོས་འདྲ། གླིབ་བྲལ་གྱི་སེམས་འདི་ལ་དབྱུང་རྒྱ་ཆེ་བས་འདི་ལས་བརྩམ་སྟེ་དབྱུང་ན་རྟིང་མ་ལྟར་ངེས་འགྱུར་ངེས་འདྲ། འདི་དང་པོར་དབྱུང་སྟོ་ས་པོན་ཐོག་
མའོ། །མེ་ཁྱི་ལྷ་ཆེས་འཕེལ་འོ། ། །བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་ན། འདུས་མ་བྱས་དང་ལམ་བདེན་ཟག་བཅས་སུ་བལ། ཟག་བ་དམིགས་པས་རྒྱས་འགྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲག་གྲུབ་སྟེ་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལུལ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེའི་རང་མཆོན་དམིགས་ལུལ་མིན་ཞེ་ན། གླི་མཆོན་ལ་དམིགས་པས་དེ་རྒྱས་པར་མི་བཞག་ན་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཟག་བ་དམིགས་པས་མི་རྒྱས་སྟེ། རང་མཆོན་རྟོག་མེད་ལ་ཆགས་སོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་སོགས་
དཔྱེད་དང་གེས། ཡང་གླིབ་བཅས་གྱི་ཡུང་ཐམས་སྟེ་མཆེད་དང་། གླིབ་བྲལ་གྱི་དེའི་མཆོན་གཞི་གང་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་དག་གོ་ཞེ་ན། གླིབ་པ་ལུལ་ཅན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ན་དེ་ལུལ་མ་ཡང་ཐུམ་སོགས་ལ་
རི་ལྟར་ཡོད། གླིབ་པ་ཅན་ལ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གླིབ་ཅན་ལ་སྤྱང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྟེ་སོགས་གླིབ་བཅས་སུ་བལ་ལ། སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གླིབ་བྲལ་དུ་བལ་ལོ། །ངེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གླིབ་བྲལ་དུ་གནས་གྱི། དུང་དཀར་པོ་ལ་སེར་པོར་སྤྱང་བ་ལྟར་རང་གི་གླིབ་པས་གླིབ་བཅས་སུ་སྤྱང་བས། སྤྱང་རྒྱལ་གླིབ་བཅས་སམ་མ་དག་པའི་ཡུང་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། གནས་རྒྱལ་གླིབ་བྲལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཡིན་

ཞུ། །པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གཞུགས་ཀྱི་དག་པ་འབྲས་སུ་དག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ་གསུང་བའི་དོན་དང་། ཡང་དག་གིས་པའི་རང་རིག་གྲོ་མེད་ན། མེད་ཀྱི་དོན་པའི་དྲག་ཏུ་གིས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐ་མལ་པའི་ཆུ་
 དེའི་དོན་གྱིས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལ་བཞིན་པ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན་མངས་རྒྱས་ལ་འདྲ་བའི་པ་ཅན་སུ་སྤྱད་ལ། དེ་ལྟར་མངས་རྒྱས་ལ་བཞིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། ཞིན་པའི་ཆུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆུར་པའི་རང་
 པ་ཞིན་ལ་བཞིན་པ་མ་ཞུགས་པས་གནས་ཆུར་གཉིས་ཡོད་པར་གྲགས་པོ། །གཞན་ཡང་ག་པའི་ཆུར་པ་བཞིན་པའི་ཡིན། ཆུར་པ་བཞིན་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཆུར་པ་བཞིན་པའི་ཡིན་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། །དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ནི་གང་
 གི་གཞིར་མི་ཆུར་པ་ཅན་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་དེ་ཡིན་ན། ཆུར་པ་གཞི་མེད་ཅན་བཞིན་པའི་ཡིན་ཏེ། ཡལ་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་གསལ་གྱི་ཕྱི་བཞིན་པའི་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུར་པ་བཞིན་པ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་དོན་གྱིས་པ་ཡིན་
 ནམ། ནམ་པ་བཞིན་པ་ཡིན། དེའི་དོན་གྱིས་པ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་གྱི་གཞུགས་ལ་བཞིན་པའི་གཏན་ནས་མེད་ལ། དེ་ལྟར་དུས་འཁོར་ལས་ལྟ་ཆོད་དང་དྲག་ཆོད་ཀྱིས་པ་ལྟས་པའི་གཞིའི་ཆོས་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་མཉམ་པར་གསུང་པ་
 དེ་མི་ཞིང་། དེ་ཆུར་ཅན་ལ་དགོངས་ནའང་། ཆུར་པ་ནི་གཞུགས་མིན་པས། ཆུར་པོ་བཞིན་པའི་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཆུར་པོ་ནི་ཆུར་པའི་ཕྱིར་བཞིན་པའི་ཆུར་པོ་ཆུར་པ་ཉིད་གཞུགས་ཡིན་པར་འདོད་དམ་སྟེ་གསུང་དཔུང་།

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲིབ་བྱལ་དང་། དེ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་བྱལ་དུ་བལ་དེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་སྒྲུང་བ་མེན་པས་གོ་མི་ཆོད་ན།
སྒྲུང་ཉིད་ཀྱང་སྒྲིབ་བྱལ་དུ་མི་རུང་ངོ་། ། །ཕྱི་ཕྱག་སྒྲིབ་བྱལ་གྱི་སེམས་ཞིག་མེད་པར། སེམས་ཡིན་ན་སྒྲིབ་བཅས་ཡིན་གྱི་གསེས་ལ་སྒྲིབ་པའི་བསྐྱེད་ལྷག་སེམས་མཁྱེད་པའི་སེམས་ཞིག་མེད་ན་འོད་གསལ་གཏན་མི་རུང་ལ། འོད་
གསལ་ཡོད་ན་སྒྲིབ་གཉིས་བྱལ་པའི་སེམས་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། སྒྲིབ་གཉིས་བྱལ་ཡང་མཁྱེན་གཉིས་མེད་ན། ཕྱིས་བྱལ་ཡང་མཁྱེན་གཉིས་མི་རྒྱས་པས། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རང་བྱུང་ལེ་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་། གཞུག་
སེམས་འོད་གསལ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲིབ་བྱལ་གྱི་སེམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་དོན་ཀྱང་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན་རྟོག་སྒྲིབ་སེམས་ཉིད་སངས་རྒྱལ་ལྟ་འདོད་པ་ལ། ད་ལྟ་ནས་ཆོས་ཀྱང་ཅིའི་མི་མཁྱེན་ཅིས་བསམ་པར་མི་བྱ་
སྒྲིབ་པ་དམིགས་པ་ཉིད་པར་ཞི་བའི་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེའི་རང་བཞིན་མཐོན་དུ་མ་གྱུར་དེ། དཔེར་ན་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རིག་པ་དང་འོད་གསལ་མེད་ལྟར་པའི་ཆ་ནས་བཞག་ཀྱང་སྒྲུང་པ་དང་མི་
ཕྱིད་ལ། སྒྲུང་པ་ཉིད་ཟེར་ཡང་སྒྲུང་པ་དང་མི་ཕྱིད་ཀྱི། དོན་ལ་སྒྲུང་འདུག་ཁོ་ན་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གྱི་སྒྲུང་སྒྲུང་རེ་རེ་བ་ཆོས་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་མིན་པ་ཀྱང་དུག་ལ་ཆེད། །འདི་ལས་བཅུ་མ་སྟེ་མདོ་སྒྲགས་ཀྱང་གྱི་

༡༡། །གནད་འགོ་ལ་ལོ། །ཟླ་ཆེས་ཀྱི་ལོ། ། །ཡང་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གཞུག་མའི་སེམས་ནི་མཆོན་ཕྱོད་ན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཡིན་པས། འོག་མའི་དུས་ནས་མཐར་མཇུག་ཀྱི་བར་
དུ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་ནམ་མཁའ་ལྟར་བཞུགས་མོད་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་གཉིས་སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ནས་དེའི་གནས་ཚུལ་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ལྟ་ཅི། རང་ལ་ཡོད་པ་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་དབུལ་བོའི་ཁྲིམ་གྱི་ས་
འོག་གི་གཏེར་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ནས་བརྩམ་སྟེ་ཐོག་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པས་དབུ་མའི་སྒྲིབས་སུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་ཉིད་སྒྲིབ་སྟོང་ཟུང་
དུ་འཇུག་པ། སོ་སོ་རང་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དབྱིངས་རིག་པ་ཡང་དག་གི་དབྱུང་པས་གོ་ཡུལ་ཅམ་དུ་ཤེས་རྒྱས་ལ། དེ་ལ་བདེ་གསེགས་སྟོང་པ་ཞེས་སུ་འང་བརྗོད་དོ། །ཐུགས་མཆོན་བཅས་གྱི་ལམ་རྒྱུད་དབུ་མར་
ཞུགས་པའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ལས། གཉིས་སྒྲིབ་གི་དྲི་མ་རིམ་པར་བསལ་བ་ན། གཞུག་སེམས་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཆོ། གཞུག་སེམས་ཉིད་མཆོན་མའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྒྲིམ་པ་དང་བལ་བའི་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ། མཆོན་མ་གང་དུ་འང་མ་གྱུབ་ཀྱང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་འདི་ཐུགས་གྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པས་འོད་གསལ་མངོན་སུམ་

མཐོང་བ་ལ། ད་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ། མཐོང་བུ་མཐོང་བྱེད་གྱི་གཉིས་སྒྲུང་ཡང་མེད། རིག་པ་སྟོང་པ་ཐ་མི་དད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བུ་བ་ཡིན་པས་སྒྲགས་ཀྱི་འོད་གསལ་ཉིད་རྣམ་
 ཀྱན་མཚོག་ལྟ་བུར་འཇུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཚན་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ནི། གཉིས་སྒྲུང་གི་རྟོག་པ་རགས་པ་མ་འགག་གུང་། སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་དབང་གི་དོན་བརྒྱད་འཕོ་བའི་སྟོང་སྒྲུང་གིས་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དོ་
 སྒྲུང་དུ་ཡོད་པ་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཚོས་སོ། །སྒྲུང་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་ལ་ཉམས་སྒྲུང་བ་དང་། རྫོགས་ཆེན་རིག་པོ་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་གཉིས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་འམ་སོ་སོ་
 རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་རྫོགས་དཔག་ལ་སྟོས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདེན་པ་གཟིགས་པའི་འཕགས་ལམ་ས་དང་པོ་ཡིན་ནམ་ཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིན་བྱལ་ཉི་མཐོང་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་རྟོགས་གུང་། རྣལ་
 འབྱོར་གོམས་པ་རྫོགས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་འི་རང་དུ་འུབ་ཆུབ་པར་མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཐོབ་ཆེ་ས་དང་པོའི་རྟོགས་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་སྒྲགས་མཚན་བཅས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་གར་བ་དང་། མཚན་མེད་རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པོ་འཕྲོད་པ་དེ་ལ་དབེ་ཡི་ཡི་ཤེས་ཞེས་བུ་བ་ཡིན་ནོ། ། །ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་

༡། །པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་གྲུབ་ཐིན་པས་འདིར་བཟོད་མ་དགོས་ལ། དེ་དང་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད། ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལྷོག་པ་ཙམ་ཡང་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཡེ་ནས་ཡོད་མ་སྟོང་པའི་འོད་གསལ་པ་ནི། མི་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ནག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སོ་སོ་རང་རིག་གིས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། རིས་སྒྲུ་མ་ཆད་པའི་འོད་གསལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བསྟན་བྱ་མིན་པས། མཆོན་མའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ལྷོགས་གང་ཡང་མིན་ཏེ། ལྷ་རབ་རྒྱལ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ཐམ་པོའི་ལྷོགས་མིན། བདགས་པའི་ཐ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་བས་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་མིན། ཀྱན་གཞི་སྟགས་རྒྱུའི་རྟེན་དང་། སེམས་སྒྲུ་མའི་དེ་མ་ཐག་རྟེན་དང་། དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དམིགས་རྟེན་དང་། དབང་སྟགས་ཀྱི་བདག་རྟེན་ལས་མ་སྟེས་པས་སེམས་མིན་ལ། སྟོང་རྒྱུད་དུ་མ་སྟོང་པའི་ཆ་ནས་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་སུ་བདགས་པར་བཟོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ནི་ཟུང་འཇུག་ཡིན་ལ། འདིར་སྟོང་པ་དང་ཟུང་དུ་འཇུག་རྒྱུའི་རིག་པ་ནི་སྟོང་པ་དང་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་པས། རིས་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པ་སྟོང་པ་ཞེས་ལྷོག་པས་སྟེ་བ་ཙམ་ལས། དོན་གྱི་སྟོང་ན་ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡེ་ནས་མེད་པས་ཟུང་འཇུག་འདུས་མ་བྱས་ཡིན། དེ་ཡང་གསལ་པ་དང་རིག་པ་ཡིན་ཕྱིན་འདུས་མ་བྱས་ནི་ལྷ་ར་མིད་སྒྲུ་ལྟ་བུ་སྟོ་ཞིག་ལ་གོ་ནས། སྟོ་དེས་

ལྷོང་ཉིད་ལུ་ལ་རྟུ་བྱེད་དོ་སྐྱམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེ་འདོད་ལ། ལྷོང་ཉིད་དངོས་མེད་འདུལ་མ་བྱས་དང་། ལྷོ་དངོས་པོ་འདུལ་བྱས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པ་སྤང་བུ་སྒྲིལ་པ་ལྟ་བུའི་བྱུང་འདུག་རྟུ་འདོད་པས། གནས་ལུགས་དངོས་
 མེད་ཆད་ལྷོང་དང་། དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན་དངོས་པོ་གཉིས་སྐྱར་པ་འདིས་གནས་ལུགས་མི་རྟོག་སྟེ། གནས་ལུགས་ནི། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད། ལྷང་པ་དང་ལྷོང་པ། རིག་པ་དང་དབྱིངས། འདུལ་བྱས་དང་འདུལ་མ་བྱས། དངོས་
 དངོས་མེད་སྟགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡི་ནས་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་བརྒྱ་རྟུལ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན། དེ་ལས་ནམ་
 ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པས། ཕྱོགས་རྟུལ་གྱི་ཆོས། འདུལ་བྱས་འདུལ་མ་བྱས། འཁོར་འདས། བདག་གཞན། བཟང་ངན། ལྷེ་འགག་སྟགས་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱང་ཡང་གཞི་ལས་འགྱུར་བ་མེད་པ་གོ་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིན་
 པ་རྗེས་དཔག་གིས་དབྱུད་ན། བྱིན་པ་གི་ཆོས་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱང་ཡང་། དེ་ལྷོང་བཞིན་སྐྱང་ལ། ལྷང་བཞིན་ལྷོང་པའི་སྐྱང་ལྷོང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་ལས་མི་འདའ་ཡང་། འདི་གཉིས་སྐྱང་དང་བཅས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱང་བ་ཡིན་པས། ལྷེ་
 འགག་འཕེལ་འབྱེ། དངོས་དངོས་མེད་ཀྱི་མཚན་མ་སྐྱ་ཆོགས་སུ་སྐྱང་། དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་དེ་འདྲའི་གཉིས་ཆོས་མེད་པས་རྟུལ་གསུམ་གྱི་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་། དངོས་དངོས་མེད་སྟགས་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་

༡༥༥། མཚན་མ་ཡེ་ནས་མི་མང་ལ་བས། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་ལ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་འགྲུལ་པ། དངོས་དངོས་མེད་མོགས་ཆོས་ཅན་སྒྲུང་ཆུལ་ལ་བསམ་ནས། ཆོས་ཉིད་ལ་དེའི་ཤན་ཤོར་དེ།
 འཕོ་མེད་དུ་རྟོགས་མི་རུས་ཀྱང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། གཉིས་སྒྲུང་ཅན་ལ་འཕོར་འདས་མོགས་དུས་དང་ཕྱོགས་སུ་མེད་དུ་སྒྲུང་བ་ཆོས་ཅན་ཀྱི་སྒྲུང་ཆུལ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་ཆུལ་དེ་ལ་གཡོ་
 བ་ནམ་ཡང་མི་སྤིད་པར་རྟོགས་ན། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད། འཕོར་འདས་མཉམ་ཉིད། སྒྲུང་སྒྲོང་མཉམ་ཉིད་དེ། འདི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྱལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ལལ་བའི་བྱོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པ།
 དོན་དམ་གཟིགས་པའི་འཕགས་བརྒྱམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པས་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །ལྷགས་ལག་སྒྲུ་ཆོས་ལའོ། ། །ཡང་དེ་ལ་མདོ་ལྟར་ན་ཐོས་བསམ་གྱི་ལྟ་བུ་གོ་ཡུལ་བཅའ་དེ་ཆོས་
 ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེས་པར་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་བ་སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ཅམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་འདོད་པས་མདོ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་
 དོན་ཡང་སྒྲོང་མ་རུས་ན། དེ་འདྲའི་ལྟ་བུ་མདོ་རྩེ་ཐོག་པའི་ལམ་ཀུན་ལ་རྒྱས་འདེབས་པར་རྒྱུ་བ་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལོ། །རྩེ་ཐོག་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་གཞུག་མ་ལྟན་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་ཡུལ་དེས་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལ་

དེས་པར་ལུང་གི་ཆོག་ཙམ་ལ་ཞེན་ནས། དཔུ་མར་རྒྱུད་ལྷགས་གནས་ཐིམ་པ་རྩོམ་ཐེ་ཐེག་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སོ་སྟུང་། ལུས་གྱི་ནང་ན་དཔུ་མ་རྒྱུ་རྩོད་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་རྒྱུ་པ་སྟོ་ལ་བཟུང་ནས། དེའི་ནང་དུ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་ཡོད་
 རོ་སྟུང་པས། རུས་ལ་ཤོར་གྱི་སོར་རྒྱུད་སྐབས་སུའང་། རྒྱུད་དང་རིག་ལྡན་བརྒྱུད་པར་བཅས་པའི་གནས་པ་ལ་མེད་པའི་དཔུ་མའི་ཡར་རྒྱ་ཞེས་དཔུ་མ་ཞིག་སྟོས་བཅོས་ཏེ་རྒྱུད་ཐེ་གཞན་གྱི་རྒྱུ་འགོ་བ་སྟུར་བ་རྒྱུ་མས་ཐབ་
 མོའི་གཞུང་རྩོག་གོས་བསྒྲུད་པའི་རྒྱག་ཅན་དངོས་ཡིན། རྒྱུད་ལས་སྒྲིན་མཚམས་ཐད་གྱི་སོར་བརྒྱུད་དུག་ཏུ་དམིགས་པ་གཏོད་པར་གསུངས། དེ་ན་ལུས་དང་དཔུ་མ་མེད་པ་དངོས་སུ་གསལ། མི་སྤྲོད་པའི་ཐེག་ཡེ་ཡོད་པ་སྟུས་
 རིག་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ། དེ་རྩོན་དཔུ་མའི་ཆེ་རྒྱུད་སོགས་ཆོད་གྱི་དེས་པ་དང་། རྒྱུད་འཇུག་པའི་ཆོད་ཐོན་དགོས་གྱི། དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པོ། ལྷགས་ལྟར་ན་ལས་རྒྱུད་གི་བཞེན་པར་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་ཤེས་ལས་ལམ་ལམ་ལོར་
 བའི་རྒྱུད་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་འོད་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་རྒྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་བཞེན་པར་བཅས་པ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་གྱི་རྒྱུ་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པ་
 ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྟེན་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་གནས་དཔུ་མ། ལས་རྒྱུད་གི་གནས་རོ་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཀུན་མཐུན། དཔུ་མར་རྒྱུད་ལྷགས་པ་སྟུགས་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ན། དཔུ་མའི་ནང་ན་ཡེ་རྒྱུད་ཙམ་ཞིག་གནས་སམ། འོད་གསལ་པའི་

༡༩། །སེམས་ཀྱང་ཡོད། ཡེ་རྒྱུང་ཙམ་ཡིན་ན། དེས་ལས་ཅི་བྱེད། འོད་གསལ་པའི་སེམས་ཡིན་ན། འོད་གསལ་པའི་སེམས་དེ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། གདོད་ནས་དག་པའི་ཡེ་སེམས་ཡིན་ན་མཁུན་གཉིས་ཡོད་དམ་
 མེད། འདུས་བྱས་མ་བྱས་གང་ཡིན། ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གང་ཡིན། འབྲུལ་པས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དཔུ་མར་རྒྱུང་ཞུགས་ཀྱང་འབྲུལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་སོགས་དཔྱད། ལྷན་སྦྲེས་དེ་ཡེ་ནས་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་
 ཡིན་ནམ་མིན། ལམ་ལས་གྲོ་བུར་དུ་བྱུང་ན་ལྷན་སྦྲེས་དང་གཉུག་མར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ན་མི་སྤྲོད་པའི་ཐོག་ལེ་ཞེས་པ་རྟོན་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐོག་ལེ་མིན་གྱི་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན། དེ་ལ་དངོས་པོ་མཚན་མ་འདུས་བྱས་
 དང་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཆ་མེད་དེ། རང་བྱུང་ཡེ་སེམས་ཡིན། ཡེ་ནས་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ། །དེ་རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་རྒྱུད་སྡེ་འགའ་ལས་སྦྱིང་གར་འོད་ལཱའི་ཐོག་ལེར་བཤད། རྫོགས་ཆེན་ནས་ཞི་བོའི་སྐྱ་ཡོངས་རྫོགས་སུ་བཤད།
 ཀྱང་པ་སོགས་རྩ་ལོར་དུ་འང་དེའི་ཆས་བྱུང་པར་མ་བཟད། ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཚོས་ཅན་ཀུན་ལ་འང་བྱུང་སྟེ། བརྟན་གཡོ་ཀུན་བྱུང་གྱི་ཡེ་སེམས་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྫོགས་ཆེན་ཐོགས་ཐོད་གཉིས་པོ་རྩེ་ལུས་ལ་གནད་
 བསྐྱེད་མིན་པས་རྩེ་རྩེ་ཐོག་པའི་རྫོགས་རིམ་མིན་སྟུང་པ་དང་། ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྒྱུང་པ་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་འང་ཡོད་པས་སོར་སྐྱད་སོགས་ལས་དམན་སྟུང་པ་དང་། སྐྱ་སོགས་དངོས་སུ་བཤད་པ་མི་འབྱད་སོགས་ཇི་སྟེད་པ་རྫོགས་ཆེན་

མཁའ་འགྲུ་གྱི་ལྷ་མོ་

ལ་ལྷོས་ན་རྒྱ་དེ་ལོག་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཕྱོགས་རེ་མཐོང་། ལྷོགས་རེ་ལིག་ཅན་གྱི་སྒོ་གྲོས་ཏེ། འོད་གསལ་པ་པའི་ལེ་གེས་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས་འོད་ལྷའི་ཐིག་ལེ་ཡིན་པས་རུང་རྒྱ་དེ། ལྷོ་ཡོད་པས་མི་རུང་རྒྱ་ཅི་ཞིག་
ཡོད། རྒྱ་ལྷོ་ལུས་ཞེས་པ་རགས་ལུས་ཁོ་ནར་འཛིན་མི་དགོས་ཏེ། རགས་ལུས་ལ་པ་ལྷན་གྱིང་། ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་པོ་མི་གིགས་དྲུངས་མ་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཐིག་ལེ་ལ་པ་ལྷན་པས་ལེ་གེས་འཆར་པ་ལ་ཐུག་ན། རྒྱོགས་ཆེན་གྱི་དེ་འབའ་
ཞིག་ལམ་དུ་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ལུས་རྒྱ་ལི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་དུས་སྒྲིལ་པ་ལྷན་གྱིས་ཀྱི་རྒྱུང་འགག་དགོས་ན་རྒྱོགས་ཆེན་གྱི་དེ་མི་འགོག་པས་སངས་རྒྱས་མི་འགྲུབ་སྒྲིལ་ན། ལས་རྒྱུང་པ་ལྷན་གྱིས་པོ་འགག་དགོས་གྱིང་། ལུས་
རྒྱལ་ལྷན་དང་འོད་གསལ་དུ་དེང་པའི་ཆེ་རགས་ལུས་གྱིང་འགགས་ན་རྒྱ་དེ་རྒྱུང་ལྷའི་སྒྲིལ། རྒྱུང་འགགས་གྱིང་རགས་ལུས་མ་འགག་ན་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་པར་སྒྲིལ་གྱིང་མཆོངས་སོ། །ཡང་འཇག་མེད་གྱི་པ་དེ་པ་ཆེན་པོ་
འཕེལ་ཞིང་རྒྱ་འཕུལ་སྒྲིལ་པ་དང་། ཀུན་རྒྱུག་འགག་པའི་འོད་གསལ་མ་འོན་དུ་ཕྱེད་པ་དང་། དེའི་ངང་ལས་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་པའི་ཐལས་མ་པག་དང་པས་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱོགས་རེ་མ་མཆོན་ཏེ་པར་མི་འགོ་སྒྲིལ་ན། འཇག་མེད་གྱི་པ་དེ་
པ་ལ་འང་མི་འགྲུབ་པའི་པ་དེ་པ་དངོས་སུ་གནས་མ་གྱུར་པ་ཇི་ཡིན་དུ། ལམས་ཕྱིར་མི་འཇགས་པ་ལ་པ་ལྷན་པའི་པ་དེ་པ་འཕེལ་ཡང་འགྲུབ་པ་དེ་སྒྲིང་པའི་རིག་གེས་གྱི་ཆ་ཡིན་ཞིང་། ཐག་པཅས་གྱི་རྒྱ་འཕུལ་སྒྲིལ་གྱིང་དེ་དང་

༡༢༥། །འདྲེ། །འཕོ་བའི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་ཆེན་ནི་རིག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འགྱུར་བ་འགྱུར་བའི་ཐུག་རྟུ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་གྱིང་། རིག་པ་ལ་ལམ་དུ་བྱས་པའི་ཕུལ་ལས་
ལུས་སེམས་གྱི་འགྱུར་བ་དེ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་པོ། །སྤྱིར་ཞེན་ཅན་གྱི་བདེ་བ་དང་གསལ་བ་དང་མི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱེད་པས་མཐར་དག་བྱ་ཡིན་པོ། །དེས་ན་འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་ནི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་
རིག་པ་ལ་འདུས་ཤིང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྤྱིར་བ་ནི་དོ་པོ་སྤྱིར་བ་ཐུགས་རྗེ་ཀུན་ཁྱབ་གྱི་ཡོ་སེམས་ལ་གྱུར་ཏེ་ཤིང་གི་ཡོ་སེམས་ལ་ཀུན་རྟོག་གི་བསྐྱེད་པ་ཡོ་ནས་མ་
ཐུགས་པའི་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་འོད་གསལ་ལ་འཆི་དུས་དང་། ལམ་དུས་གང་དུ་འདྲ་མི་སྤིང་དོ། །སྤྱོ་བསྐྱེད་མེད་པའི་སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་གྲུ་མའི་མན་ངག་གིས་དོ་འཕྲོད་པ་དེ་འོད་གསལ་དོས་ཟེན་པ་ཡིན་
པོ། །དེ་སེམས་ན་དེའི་རང་བསྐྱེད་ཆོ་གྱོ་བུར་གྱི་ཀུན་རྟོག་རྣམས་རྣམ་མཁའ་ལ་བསེར་བུ་བཞིན་དུ་དགག་གྱིང་མ་དགོས་ལ་སྐྱབ་གྱིང་མི་སྐྱབ་པར་བསལ་བ་ཞག་མེད་པར་བཞག་པས་ཡོད་གྱིང་མི་གཞོད་ལ་མེད་གྱིང་འོད་གསལ་
ལ་འབྱི་བའད་མེད་པས། རིག་དོ་སྤྱིར་བ་ཁོ་ནས་གཉིད་སྐྱེས་གྱི་སྤྱིར་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་དོས་ཟེན་ནས་རང་དུ་གནས་པ་འབྱུང་། གཞན་དག་གིས་ཀུན་རྟོག་ཡོད་ཆོ་འོད་གསལ་མེད་། འོད་གསལ་ཤར་ཆོ་ཀུན་རྟོག་མེད་

བསམ་ནས། ལུང་མཐིལ་འདྲ་བའི་འོད་གསལ་ཞིག་ལ་སྒྲུ་ཕྱི་གཏོང་བ་ཚོས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་དུ་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གོ་ཡུལ་ཡང་ཕོག་དགའ་ན་ངོ་འཕྲོད་བ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས། དེས་ན་ཀུན་རྟོག་གཞི་གཞི་བཞུགས་
 བཞིན་འོད་གསལ་གཞི་མེད་ངོས་ཟེན་བ་འདི་རྫོགས་ཆེན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་བྱུང་ཚོས་ཡིན། འདིའི་ངང་དུ་བཞག་པས་ཀུན་གཞི་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར། ཆབ་རོམ་རྩལ་ལྷ་བ་བཞིན་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་དེ་འདྲའི་
 འོད་གསལ་ཕྱིས་མི་ཆེ་བར། ཀུན་རྟོག་འགག་བའི་འོད་གསལ་ཉི་ཆེ་བ་ཕྱིས་སུ་ག་ལ་འགྱུར། རྫོགས་ཆེན་ལྷ་རང་ལྷ་ནས་འོད་གསལ་བའི་སེམས་མཛོད་དུ་བྱེད་མི་རྒྱས་བའི་གདུལ་བྱ་ལ། ཐབས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཀུན་རྟོག་ཤིགས་
 བའི་ཆེ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་འགག་དུ་མེད་པ་དེ་ངོས་ཟེན་བར་བྱས་ནས། དེས་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་བྱང་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། ཀུན་རྟོག་ཡོད་དུས་ཚོས་ཉིད་འོད་གསལ་མེད་པ་ག་ལ་ཤིད།
 དཔེར་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོད་དུ་མཛད་བའི་འཕགས་པ་རྣམས་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་མི་གཞི་ཡང་། ཀུན་རྫོགས་ཐམས་ཅད་གཟེགས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲུ་མའི་ལུས་ཞེས་པ་འདི་ལ་རྩལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་
 རྩལ་སེམས་ཅན་གྱིས་སྒྲུབ་བའི་ལྷ་སྒྲུ་རང་ངོར་སྒྲུབ་བཞུགས་པ་མ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་ཡིན་ཞིང་། དེ་སྒྲགས་ལམ་དུ་མ་བྱང་སུ་སྒྲེགས་སྒྲོམ་འདུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆ་འདྲ་བསྒྲུབ་རྒྱས་ཏེ། ལུས་སྒྲུ་མ་བྱང་ནས་སྒྱེ་མར་འདུག་པ་

ཡ་གཤམ་མེས་པ་ཉི་ཤུ་བྱུང་དཔྱད་

༩༩། ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེད་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཆ་འདྲ་བསྐྱབ་རྒྱས་སོ། །དེ་འོད་གསལ་དུ་ཡང་ཡང་སྒྲུང་བའི་དག་པའི་ལྷ་སྒྲུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་དང་དང་འོད་གསལ་པའི་སེམས་ལས་གར་བ་གཞིམ་མེད་གྱི་སྒྲུ་
རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་སྒྲུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་པས། ལྷ་སྒྲུ་གཅིག་གམ་གཉིས་སྟོགས་ཐམས་ལྟར་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་རང་རྒྱུད་པ། ལུས་གྱི་ནང་ན་ཡོད་པ་དང་།
གོ་ས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལྷ་ལུང་བདེན་བདེན་ངེས་ངེས་པོ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲུང་རྒྱུ་ཅུ་སྟེ། རང་གི་རྒྱུང་སེམས་དག་པ་ལ་ལྷག་པའི་སྒྲུ་ཡིན་པས་ཅི་ལྟར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་ཚོགས་པར་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད། རང་གི་སྒྲུང་བོ་དང་
གཅིག་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་ན་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་གཉིས་སྒྲུ་འབྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གར་ཡང་ལྷག་པ་རྒྱུ་ལ་སྟོགས་སྒྲུ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་མཚོན་པའི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་འབྱུང་སྟེ། རང་སེམས་
ལས་སྒྲུ་རྒྱུད་པའི་སྒྲུང་བ་ཅུ་མོ། །ཐོགས་ཆེན་ཤོག་ཆོད་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དབྱིངས་ནས་རྒྱུ་མེད་དུ་གར་བ་དང་། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་འཆར་ཆས་ནི་ཤོད་སྒྲུ་ཡི་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་ཚོགས་པས་སྒྲུང་གི་དཀྱིལ་སྒྱུར་ཞིང་ལམས་བར་པ་
བ་ཆེན་ངོར་འཆར་བ་དེ་སྒྲུ་ལུས་རྒྱུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་འདྲའི་སྒྲུ་ལུས་གྱིས་མཚོན་པའི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་གསྒྲུང་འཛིན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་མཉམ་པའི་དབྱིངས་སྒྲུ་རོ་གཅིག་པར་གྱུར་ཆོ་ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་

རྒྱུ་གསལ་ཆེན་གཞི་ལ་ཉི་ཤུ་ཡོད་

མ་ཐོང་དུ་གསྐྱེ།

སྐྱུང་བཞིའི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་ཚེས་ཅན་གཉིས་སྐྱུང་ཐམས་ཅད་འགགས་ཤིང་ཟད་པ་ཡིན། ཡང་ན་ཚེས་ཉིད་འབའ་ཞིག་པའི་སྐྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །དེའི་གཡོ་བྱེད་ལས་སྐྱུང་ཕྱ་མོ་འགག་པས། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྐྱུང་དང་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དག་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ནམ་མཁའ་མཉམ་པ་རྩེ་ལ་མེད་དུ་གར་བ་ཡིན་ན། འོད་གསལ་ལ་དང་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་གནད་ཅི་སྟེ་མེད་དེ། སྐྱུ་འོད་སྒྲགས་ནས་བཤད་ཆད་ཀྱི་མཐར་ཐུགས་
འདི་ལས་གཞན་དུ་མེད་དེ། སྒྲིབ་གཉིས་དག་པའི་དབྱིངས་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྒྱུ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་བརྟེས་པ་དེ་ལས་ལྷག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནའང་ཡོད་མི་དགོས་ན་སྟོབ་ལམ་དུ་ལྷ་ཅི་སྟོས། དེས་ན་
གདུལ་བྱའི་བློ་དང་སྐྱུར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་སྐྱུ་ཚོགས་དང་། འབྲས་བྱའི་ཐེག་པ་ལའང་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། ཟུང་པར་རྫོགས་རིམ་ལ་མཆོན་བཅས་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱོར་བཤད་པའི་ལམ་གྱིས་བགྲོད་པ་ཐམས་
ཅད་རྒྱུ་པ་དང་རྩེ་ལ་མི་འདྲ་བ་ལྷ་གྱུར་སྐྱུང་ཡང་། མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་བགྲོད་པའི་རྩེ་ལ་གཅིག་ཅིང་། བགྲོད་པ་སྐྱུར་བུལ་དང་། ལམ་གྱི་འཆར་ཆ་མི་འདྲ་བ་སྐྱུ་ཚོགས་ཡོད་པ་གདམས་ངག་སོ་སོའི་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་ཡིན་པར་
མ་ཟད། གང་ཟག་སོ་སོའི་ཁམས་དབང་སྟོན་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ལམ་གཅིག་ཉམས་སུ་བྱུང་བར་འདྲ་ཡང་ཉམས་ཀྱི་འཆར་རྩེ་ལ་སོགས་རྒྱུ་པ་གུན་དུ་མཆུངས་པར་མི་འོང་བས་ན། ཐུགས་རེའི་མིག་ཅན་དག་གིས་ཐེག་པའི་

༡༩། །ཀུལ་པོའི་གཞུང་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་རང་སྟོའི་རྣམ་པ་དང་སྦྱར་བའི་ལམ་ནི་ཆོའི་ཁབ་མིག་རྟུ་འདྲེན་པ་ནི་གིན་རྟུ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །ཞེས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་གིས་ཟེན་པ་མི་ལམ་འཇམ་
དཔལ་དགྱེས་པ་བདག་གིས་སྒྲུས་སོ། ། །ཡང་བསྒྲོམ་པའི་ཆོ་ལུས་དབུས་སུ་དབུ་མ་མདའ་སྒྲུག་ཙམ་རྟུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། མི་གིག་པའི་ཐིག་ལེ་སྒྲན་མ་ཙམ་དང་། ལྷ་མོའི་ཐིག་ལེ་འགའ་ཞིག་རྟུ་ཡུངས་ཀར་ཙམ་དང་། སྒྲ་ཅེ་ཙམ་
རྟུ་འང་བསྒྲོམ་པ་ཡོད་ལ། དབུ་མའང་རྩེ་ཆེར་རྒྱ་སྐྱེད་དེ་ནམ་མཁའ་གར་བྱལ་རྟུ་བསྒྲོམ་པའང་ཡོད་མོད། གང་ལྟར་ཡང་དམིགས་པ་དེ་དག་གིས་མི་གིག་པའི་ཐིག་ལེར་རྒྱུད་འཇུག་པ་ལ་བྱུང་མེད་ཅིང་། འདི་ནི་ལུས་དང་
འཆོམས་པར་དམིགས་པ་སྒྲོམ་རྒྱུ་ཡིན་ལ། གཞན་རྟུ་ཡིད་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་གཏད་པ་དང་། སུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་རིག་པོ་བསྐྱུང་བས་ཀྱང་། དབུ་མར་རྒྱུད་འཇུག་ཏེ། འོད་གསལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱང་བ་
ལ་དོན་རྟུ་ཆེ་རྒྱུད་མེད་ཅིང་། རྣམ་རྟོག་ཞི་བ་དང་། རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་བཅིངས་པས་ཆོས་ཉིད་རྟུ་རྒྱུད་པའི་གནད་མ་ཤེས་བེད་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་རྒྱལ་བསམ་གྱི་མི་བྱལ་བ་ཕྱོགས་ཙམ་མི་ཤེས་པར། རྒྱུད་དང་མན་ངག་གི་ཆོག་
ཙམ་ལ་ཕྱོགས་རེའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་རྒྱལ་ཁོ་ནས། བདེན་བདེན་ངེས་ངེས་ཀྱི་དབུ་མ་དང་རྒྱུད་གི་མཆོན་མར་ཞེན་པ་མི་གཏོང་བར། དམིགས་པ་བསྒྲོམ་པས་རྟོགས་རིམ་འདྲེན་རྣམ་ཙམ་གྱིས། རྟོགས་རིམ་དངོས་ལ་སྦྱོར་

2019

པའི་ཉི་ལམ་རྒྱལ་པ་བླ་པ་དང་། རྒྱལ་རྒྱལ་གི་སྤྱོད་ལུ་ལ་དངོས་མེད་མེད་དགག་འཛིན་པ་ཅན་ལ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སྤྱོད་པ་ནས། མི་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགོངས་པ་བླ་པ་ནས། མེད་འཛིན་དཔུ་མའི་ལམ་མེད་དགག་གི་འཛིན་པ་དང་
བྲལ་པའི་རྩོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལམ་རང་ཉིད་ལ་ཞིག་ནས་ཅམ་ལས་ཐར་པའི་ལམ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྱུར་འདེབས་མི་བཟད་པ་སྒྲིགས་པ་བོད་ན་འདུག་པ་འདི་ལེགས་བཤད་ཡིན་ནམ་མིན་སྟོ་ལྟན་དག་གིས་དཔྱོད་ཅིག །གཞུག་སེམས་
འོད་གསལ་རྒྱལ་རྒྱལ་རྒྱལ་གིས་བླ་པ་དང་ཡེ་ནས་བྲལ་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ། སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུན་གསུམ་བྲལ་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་གསལ་རུ་མེད་དགག་གི་འཛིན་
རྒྱུད་སྤྱོད་པ་སྟེ་བསྒྲིམ་བཅུག་ན་སྒྱུར་རུ་སངས་རྒྱལ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོ་མཐོན་རུ་སྒྲུབ་ནི། ནམ་མཁའ་ལ་ཆོན་གྱིས་རི་མོ་འབྱི་པའི་དཀར་པ་དང་རུ་ཡེན་པ་སྟེ། དེགས་པ་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་ཡིན་མིན་དཔྱོད་ཅིག །གཞུག་
སེམས་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དེ་ཀུན་གཞི་ལས་འདས་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན། དེས་དེ་སྤྱོད་བྱེད་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལས་གཞན་དམིགས་མི་ཤེས་པ་དེ་རྒྱ་ཅི་ལས་ཡིན། ད་སྤྱོད་ཉིད་གསལ་རུ་སྒྲིམ་ཤེས་པ་དོ་མཆོར་མོ། །བློས་བྱས་ཀུན་
རྒྱལ་གིས་བཏགས་པའི་མེད་འཛིན་དེས་གསལ་རུ་སྒྲིམ་ཤེས་ན། ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཅིས་མི་སྒྲིམ་སྟེ་དེ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་རུ་བསྒྱུར་བཏུབ་པའི་ཕྱིར་མོ། །འདི་མི་དེགས་པར་མི་ཤེས་ན་དེ་ལས་སྒྱུན་པོ་གཞན་སུ་ཡོད་ཏེ་ཏ། ལས་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ཅན་ཡིན་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། ལུང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་རྒྱན་ལས། ཚེས་ཉིད་སེམས་ལས་སོགས་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དུང་། རིགས་
 པ་ནི་སེམས་ལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ་སྟེ་མ་ན། དཔྱིད་ས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མེད་དམ། དེ་དངོས་མཚན་དུ་མི་རུང་། རྣམ་ཀུན་མཚམས་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་མེད་དམ། མི་འགྱུར་པའི་བདེ་བ་མེད་དམ། རྒྱལ་དང་
 རྒྱུད་ཅིག་མའི་ཚེས་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་མེད་དམ། དེ་དག་མེད་ཟེར་ན་དུས་ལོ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་དུངས། རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན་ཚོགས་བརྒྱད་གང་ཡིན། དེ་གཞུག་སེམས་ཀྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་རྒྱལ་སོགས་དཔུང་། ཚེས་ཉིད་ཡོ་སེས་
 ཡིན་ན་དེ་ཐབས་ཀྱིས་མདོན་དུ་བྱས་པས་སྟོང་ཉིད་དེ་དང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་གི་འཛིན་སྐྱངས་དོན་མེད་དོ། །ཀུན་རྟོག་ཀུན་ཐིམ་ནས་འཛིན་སྐྱངས་དང་རྣམ་རྟོག་ཅི་ལ་འོང་སོགས་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་
 བོར་སྟོང་པོ་བྱ། དེ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་སྒྲིབ་གཉིས་ཡོ་མེད་ཡིན་ན། དེ་མདོན་དུ་རྟོགས་པས་ཚེས་ཉིད་རྟོགས་གྱི། ད་རྟོགས་བྱ་གསར་སྟོན་ཅི་ཡོད། ཡོད་ན་དེ་སེས་བྱའི་དྲི་མས་མ་དག་པའམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱིས་མ་དག་པ་ཡོད་པས་
 དེས་བདག་མེད་གཉིས་གསར་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་འདྲི། དེ་སྟུན་མ་དག་པའི་སེམས་ཡིན་གྱི་རྣམ་དག་འོད་གསལ་བའི་སེམས་རང་བཞིན་ལུང་འདས་ཡིན་པ་མི་རུང་དོ། །མྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཕྱིར་གཞུག་

༡༢། །སེམས་མངོན་དུ་བྱའི། གཞུག་སེམས་ཡེ་ཤེས་ལ་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་ཡོད་ན་མ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །དྲི་མ་མེད་ན་མ་ཁྱེན་གཉིས་ཅིས་མེད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་
བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་ཁས་བླུང་དགོས། ཡེ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་གྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྤང་ནས་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་དག་
ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱ་དགོས་པས་སོ། །མདོར་ན་འོད་གསལ་པའི་སེམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་མ་ཁྱེན་གཉིས་ཡོངས་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་བླུང་དགོས་ཀྱི། སངས་རྒྱས་མིན་ན་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ཀྱང་མི་སྤྲིད་པས་ཡེ་ནས་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་གཏན་ནས་མི་སྤྲིད་དོ། །དེ་སྟོང་རྒྱུད་སྒྲིབ་གཉིས་མེད་ཅུ་ཡིན་སྟུང་ན། ཅུ་མ་ལའང་ཡང་དེར་ཐལ་ཏེ་སེམས་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་
ཡོད་ལ་སྒྲིབ་གཉིས་མེད་ན་སངས་རྒྱས་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཡེ་ཤེས་མེད་ན་ཆོས་ཉིད་སྟོང་རྒྱུད་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་པས་འོད་གསལ་པར་བརྗོད་པའང་དོན་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཟུང་འཇུག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐར་
ཐུག་ངོས་མ་ཐེན་པའི་སྟོན་འདིས་ཐམས་ཅད་འཐུགས་པའི་རྟོག་གའི་གཞུང་བཙུགས་ཀྱི་དུན་པ་ཡིན་པས་སུན་དཔྱུང་དགོས་སོ། །ཟུང་འཇུག་ནི་མཐར་ཐུག་དབྱེད་པའི་རིགས་པས་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་འང་འགྲུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་ནི་

ཚེས་ཉིད་གཏུན་མིན་པར་ངེས་ཀྱིས་བཤིང་། དེ་དེ་ལྟ་ན་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་འོད་གསལ་གཏུགས་སེམས་ནི་བདེ་སྟོང་ངམ་གསལ་སྟོང་རིག་སྟོང་བྱུང་འཇུག་ཡིན་པར་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་གསལ་བ་
 དང་བདེ་བ་དང་རིག་པ་དེ། འདུས་བྱས་རྒྱལ་དང་སྒྲིང་ཅིག་མའི་ཚེས་ལས་འདས་པ་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་སུ་འགྲུབ་པོ། །དེའི་ཚེ་སྟོང་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་ཚེག་གི་ཆ་ནས་ཚེས་དབྱིངས་དང་སྟོང་ཉིད། སྟུང་ཆ་ནས། བདེ་བ་འགྱུར་མེད།
 གསལ་བ་མཚན་མེད། རིག་པ་དངོས་མེད་གང་བཟོད་ཀྱང་དོན་ལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་གཏུགས་མ་ཁོ་ན་ཤེས་ནས་གྲུབ་མཐའ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། །སྦྱིར་བཏང་ཚེས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི་སྦྱིབ་གཉིས་ཡི་
 རྣམ་མེད་པར་མདོ་ཡི་ལྷགས་ལ་འང་འདོད་དགོས་ལ། སྦྱིབ་གཉིས་མེད་ན་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱུང་བ་ནི། སེམས་མེད་རྣམ་མཐའ་སྟགས་འདུས་མ་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་། འདུས་བྱས་ས་རྟོ་སྟགས་ལ་སྦྱིབ་གཉིས་མེད་དེ།
 སྦྱིབ་གཉིས་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚེས་ཡིན་པས་སེམས་མེད་ལ་སྦྱིབ་གཉིས་བཞག་མི་ཤེས་ཏེ། བདག་འཛིན་གཉིས་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཡོད་ལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་མེད་ལ་སྦྱིབ་
 གཉིས་མེད་ཀྱང་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱུང་བ་མི་འགྲུབ་པོ། །སེམས་ཡོད་ལ་སྦྱིབ་གཉིས་མེད་ན་མཁྱེན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱུང་བ་འགྲུབ་ཏེ། སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་སེམས་དེ་ལ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་གཉིས་ལྟན་

[illegible]

དང་། རང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཞེས་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་མདོ་རྒྱུད་ཀུན་ནས་གསུངས་པ་འདོད་དགོས་སོ། །རིགས་པ་འང་ཟུང་འཇུག་ཆོས་དབྱིངས་འགྲུབ་པས་འགྲུབ་པོ། །པདེ་གསལ་ལ་རིག་པ་འི་ཆ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་། མྱོང་པ་ཉིད་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་འི་དོ་བོ་འདུས་མ་ཐུས་ཡིན་པར་འགྲུབ་པོ། །གལ་ཏེ་རང་ལྟར་གི་ཡེ་ཤེས་པས་མ་སྤང་ན། མེད་དགག་གི་ཆ་ཙམ་ལས་ཆོས་ཉིད་བཞག་ཏུ་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཟུང་འཇུག་གའོད་མའི་གནས་ལུགས་མི་འགྲུབ་
 པས། ལམོར་འདས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཉིད་མི་འགྲུབ་ལ། དེ་མ་འགྲུབ་ན་རྗོགས་རིམ་དོ་རྗེའི་རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་ལ་གནད་ཏུ་བསྐྱུན་འབྲས་སུ་བཞི་མི་འགྲུབ་སྟེ། གཞུག་མ་མི་ཤིག་པ་འི་དོ་རྗེ་
 གསུམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། འོད་གསལ་པ་འི་སེམས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་དཔུ་མར་རྒྱུད་ཞུགས་པ་འི་འོད་གསལ་ལ་འཆར་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མེད་ན་དེའི་རང་ལས་བཞེངས་པ་འི་
 ལྷ་ལུས་མེད་དོ། །དེ་མེད་ན་མཐར་ཐུག་གི་ཟུང་འཇུག་མེད་པས་དོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྗེིང་ནས་བཤིག་པ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡོད་ན། དེར་ཐིམ་པ་འི་ཐབས་ཀྱིས་སྐྱོ་འོད་ཟུང་འཇུག་འགྲུབ་པོ། །འདི་ཀུན་གནས་ལུགས་
 བདེན་པ་དབྱེར་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ལས་སྤྱང་བས། མཐར་ཐུག་གི་ལམ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་ཐུས་པ་དང་། འགྱུར་མེད་འོད་གསལ་པ་ཉིད་བསྐྱབ་དགོས་ཏེ། རྩམ་པ་རྟོག་གི་པ་འི་དོར་མེད་དགག་འདུས་མ་ཐུས་ཡིན་

ལྷོ། །པར་འགྲུབ་སྒྲུ་མོད། བདེ་གསལ་རིག་པའི་ཆ་ནམ་བུ་སྒྲུང་འདུས་བྱས་ལས་འཆར་དགའ་ལ། འདུས་བྱས་དེ་དང་སྟོང་རྒྱུད་གཉིས་ལྡན་པ་ཙམ་ལ་བྱུང་འདུག་དུ་འཛིན་པ་ལས། རོ་བོའི་ཆ་ནས་དབྱེར་
 མེད་རྟོགས་མི་རུས་པས། དེས་ན་གཙོ་བོས་སོགས་དང་མཆོག་མི་འགྱུར་བའི་ལེའུ་ལས་བསྒྲུབ་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་བྱུང་འདུག་གི་ཡི་གེས་ལ་གོ་བ་སྟེད་དགོས་དེ། རོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཐབས་ཀྱི་བསྒྲུབ་པས་དེ་
 མཛོན་དུ་གྱུར་ནས་མི་ཕྱིད་པར་གྱུབ་མཐའ་སྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། ། །ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་ལ་ནི་སྟོང་པ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་བདེ་བའམ་གསལ་བ་རིག་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་དངོས་པོའི་གྲངས་སུ་བགྲང་སྟེ་ཆོས་ཅན་
 ཡིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རུང་ཞིང་རྣམ་གཤིས་ཀྱི་ས་ལས་མ་འདས་སོ། །པདེ་བའམ་གསལ་བའམ་རིག་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟོང་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་ནི་དངོས་མེད་ཀྱི་གྲངས་སུ་བགྲང་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་
 རུང་ཞིང་སེམས་མེད་ཀྱི་ཆ་ལས་མ་འདས་སོ། །དེ་ལྟར་སོ་སོར་ཕྱི་བ་འདི་ནི་རྣམ་གཤིས་རྟོག་པས་བདག་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ལས་རང་གི་རོ་བོས་གྱུབ་པ་མེད་པས། དངོས་དང་དངོས་མེད་རོ་མ་ཉམ་པ། ཐ་དད་དུ་དབྱེར་མེད་པ། དངོས་པོ་
 དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཐ་སྟོན་ལས་འདས་པ། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡུལ་རྣམ་གཤིས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་གི་ཡི་གེས། མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་སྟོས་གྱུར། ལྷུང་བའི་

2000

ལྷོག་ཆ་ནས་བཟོད་རུང་། དངོས་པོ་དང་འདུས་བྱས་མིན། རྣམ་སྟེན་མིན། ཡེ་སྟེན་ཡིན། ལྟོང་པ་དང་། དབྱིངས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་གང་སྟོན་གྱིང་། ལྟོང་པ་འི་ལྷོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་དེ་དག །དངོས་མེད་ལྟོང་པ་མིན།
སྤྱང་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པ་འི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དངོས་ཡིན། དེས་ན་མཐར་ཐུག་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་སོ་སོར་རང་རིག་པ་འི་ཡུལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཕྱང་རུབ་ཀྱི་སེམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་འགྲུབ་དགོས། དེས་ན་རྣམ་སྟེན་མི་རྟག་
ཡེ་སྟེན་རྟག་སོགས་དེ་གཉིས་ཁྱད་འབྱེད་པ་གལ་ཆེ། གནས་ལུགས་ནི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད། ལྟོང་མི་ལྟོང་སོགས་གཉིས་ཆོས་ཀུན་བྱལ་གཉིས་མེད་མཉམ་པ། ལྷོས་བརྟགས་པ་འི་འདུས་བྱས་འདུས་མ་
བྱས་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བྱལ་བ། འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོ་ཟུང་འཇུག་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཉག་གཅིག་མི་འགྱུར་པ་འི་བདེ་བ་འདི་ཁོ་ན་མདོ་སྟགས་ཀུན་གྱི་དགོངས་པ་འི་མཐིལ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྣམས་མེ་རྩ་བ་
འཆོས་ཏེ་མལ་འབྲལ་དབྱེད་ཀྱི་སྒྲོར་རོ། ། །ཡང་སྒྱིར་ལྟོང་ཆ་དང་སྤྱང་ཆ་སོ་སོར་ལྷོག་པ་འི་སྒྲོ་ནས་སྟེན་པ་བཟོད་ཀྱི་ཐ་སྟངས་མ་འདྲིས་གྱིང་། དོན་ལ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལྷོག་པས་ཐ་དད་གྱིང་། རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་
པ་འི་ཕྱིར། བདེན་གྲུབ་ཡན་གར་བ་ལྟོང་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་འི་ལུགས་ལྟར་ན། བདེན་གྲུབ་དང་བདེན་མེད་ཟུང་འཇུག་ཏུ་འདོད་ན་མ་གཏོགས་ཆོས་གང་སྤྱང་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་འི་ལྟོང་ཉིད་སྤྱང་སྤྱང་ཟུང་འཇུག་མི་

3

མཛེས་པ་གྲུ་

སྒྲུང་བ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུང་རྒྱུང་མེད་པས། སྒྲུང་རྒྱུང་ཚེས་ཉིད་མིན་ཏེ་ནམ་ཡང་སྒྲུང་བ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲུང་རྒྱུང་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲུང་ཉིད་འོད་གསལ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེས་ན་དངོས་དོན་ལ། ཚེས་
ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྒྱུ་དག་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་འོད་གསལ་བ་ལས་མ་འདས་སོ། །འོ་ན་སྒྲིབ་གཉིས་དང་མ་དག་པ་འདི་ག་ལ་སྒྲིབ་སྒྲུམ་ན། མ་དག་པ་འདི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མི་བཞག་སྟེ། རང་བཞིན་རྒྱུ་དག་ཏུ་འདོད་
དོ། །ཚེས་ཐམས་ཅད་དམིགས་མེད་འོད་གསལ་རྒྱུ་དག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་གཟུང་འཛིན་སེམས་ཀྱིས་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་དམིགས་གིང་ཞེན་པའི་ཀུན་རྟོག་གི་དབང་གིས་མ་དག་པ་ལྟར་སྒྲུང་ངོ། །དེའི་ཕྱིར་ལམ་ལྟར་
མ་དག་པ་ལྟལ་བ་རིམ་བུར་གི་སྒྲུང་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ན། སྒྲིབ་པ་དེ་དག་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་མཛོན་གྱི་རྒྱལ་ལས་གོང་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུང་ངོ་ལ་ལྟོས་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་འདུས་བྱས་སུ་སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལ་ལམ་ལྟ་པ་
ཀུན་རྟོག་སྒྲིབ་པའི་ཆ་རྒྱུ་སྒྲུང་བྱེད་ཡིན་པས་དབྱིངས་ཀྱི་བྲལ་རྒྱུར་འདོད། དབྱིངས་ནི་རྟག་ཏུ་གི་གང་བྲལ་བ་སྒྲོན་ཡེ་ཟད་ཡོན་ཏན་ཡེ་རྟོགས་གི་གང་དང་བྲལ་བ་དུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་ལུགས་
ཀྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་དུས་གསུམ་ཀུན་ཏུ་ཡང་རྒྱུ་དག་ཅིང་མི་གཡོ། སྒྲུང་རྒྱུ་གྱི་ངོས་ནས་གཞལ་ན་དག་པ་དང་མ་དག་པ། ལམ་ལྟར་བ་དང་སྒྲུང་འདས་སྟགས་སོ་སོར་ཡོད་དེ། མདོ་སྒྲགས་སུ་ཡི་ལུགས་ལ་འང་། ས་དང་

[illegible]

2017

དུ་ཞེན་ན་འཁོར་བ་ལྟ་བུ། ད་གཞུང་འཛིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ལ། དེ་ཡི་བསྐྱེད་ཆ་དག་ནས་མཐར་ཐུག་རྒྱུ་མ་མཁུན་འགྲུབ། དེ་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན། སེམས་ཡིན་པས་ཀུན་འགྲོ་སྟགས་འཁོར་ཡོད་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་རེ་
རེའི་ཀུན་ན་རེ་རེ་ཡོད་པས། ཀུན་ཐ་དད་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པར་ཁས་མ་སྒྲུང་ཐབས་མེད་འདྲ་ལ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅན་པའི་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་རང་གསལ་ཡིན་པ་བདེ་སྟག་འགྲུབ། གཞན་དབང་གི་རྒྱུ་སྟེ
ཀུང་དེ་ཡིན་པར་བདེ་སྟག་འགྲུབ། དེ་བདེན་ལྟ་བུ་མི་དགོས་ཏེ་དོ་པོ་སྟོང་ཆོག། སྟོང་པར་རང་རིག་དུས་འོད་གསལ་ཡེ་སྟེས་ཡིན་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཏེ་གསལ་རིག་གི་ཆ་ནམ་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན།
དཔེར་ན་ལུས་སྟོང་བདེན་སྟོང་ཟུང་འདུག་ལ་འདུས་བྱས་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་ལུས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་དགོས་པ་དང་འདྲ་ཟེར་དགོས་འདྲ་སྟུང་། ནམ་ཡང་རྒྱན་ཆགས་པར་ཡོད་དགོས་གིང་། དོ་པོ་ལ་བསྐྱེད་མ་ཞུགས་པར་ཡང་
འདོད་དགོས་ལ། འོད་གསལ་གཤམ་དུས་དེ་དོས་ཟིན་པའམ་རང་དོ་སྟེས་ཟེར་བའམ་ལམ་སྟེན་གྱིས་ཟིན་པས་གོ་ལ་གཞི་བྱེད་གྱི་འབྲུལ་གཞི་མི་བྱེད་དགོས་པས། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་པ་ལྟར་འགྲུབ་ཅིང་། དེས་བདེན་སྟོང་
བསྒྲུབ་དུས་སྟོས་བྱས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་མམ། སྟོ་འདས་གཞུག་མའི་དོན་སྟོམ། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་ལ་བསྐྱེད་མ་ཞུགས་པ་མི་མིད། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཏ་གང་བསྒྲུབ་མམ་ཇི་འདྲ་ཞིག་སྟོམ་འདྲི། ཡང་དེ་ལ་སེམས་ཉིད་དག་པ་

3

༡༩། །མཁའ་ལྟར་རྒྱ་མེད་གསུངས་པ་འདྲུས་བྱས་འདི་ལ་མི་འགྲིགས་ཅི་ཞེས་འདྲི། རྒྱུ་བྲལ་གྱི་སེམས་དེ་དང་རྣམ་ཅིག་པའི་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་པ་ལས་གཟུགས་སྤྱུ་འགྲུབ་པས། གཞུག་སེམས་དང་རྒྱུ་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤྱུ་གཉིས་གྱི་རྒྱ་བྱུང་པོ་ཡིན་པ་འདོད་དགོས་སོ། །འདི་དག་གཞན་ལུགས་གྱི་བསམ་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་འདྲ་རང་གར་རོ། །འདི་ལ་སྤྱད་པ་མེད་པའི་ཆ་ནས་རང་བྱུང་ལེ་སེས་ཞེས་བཤད་དུ་རུང་ཞིང་། རྒྱུ་གྱི་རྟག་པའི་ཆ་ནས་ལེ་སེས་རྟག་པར་བཤད་རུང་བ་དང་། གཟུང་འཛིན་གྱི་བསྤྱད་པ་མེད་པས་ལེ་སེས་སྤྱུ་བཤད་རུང་སྒྲུལ་སོ། །འདི་ལ་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡོད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་ཏེ་སྤྱོད་ཏིང་དང་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པར་གཞིགས་པས་སོ་ཟེར་འདྲ། འདིའི་གསལ་ལ་བ་རིས་མེད་ཡིན་པས་གསལ་ལ་ཡང་རྣམ་རྟོག་མེད་ཟེར་དགོས་འདྲ། སེལ་གོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། །སེས་པ་རབ་རུ་ཆོར་བ་མེད། །སྤྱི་སྤྱོད་དཔྱད་ཀྱང་ཆེར་མི་གཞོད་འདྲ་མོད། འདི་ལ་སྤྱར་དཔྱད་པར་བུའོ། ། །ན་མོ་མཆོག་གི་ཡོ། ད་ལྟ་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་གི་འདི་གཞུག་སེམས་གྱི་གསལ་ཆ་ཆོགས་དུག་ལ་བྱུང་པའི་ནང་གི་ཡིད་གྱི་སྤྱོད་གི་དེ་རེད། འདིའི་རང་དུ་ལམ་པས་སྤྱོད་ཏིང་བསྒྲུལ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཡིད་ཁོ་ནས་བྱེད་པས། ཡིད་ལྟ་བུ་ཟེར་རྒྱུ་འདི་རེད། འདི་གཞུག་སེམས་དངོས་མ་རེད། རྣམ་རྟོག་གི་བསྤྱད་པའི་སྤྱབས་ཡིན་པས་སོ། །འདི་འདྲ་མིག་སེས་གྱི་སྤྱོད་ནའང་གསལ་ཙམ་ལ་སྤྱོ་སེར་སྤྱི་སྤྱོད་མ་ཞུགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་སོ། །

ལྷ་ལའང་ཡོད་དགོས་སོ། །ཡིད་ལྷ་པ་གསལ་ཙམ་རྟོག་མེད་དེས་རང་གི་རང་སྟོང་པར་མཐོང་ན་གཞུག་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་ན་ཆོད་ཆེ་བར་བ་དེ་རྟོང་མ་ཆོས་བསྟོམ་སྟུང་དེ་རེད། རང་བཞིན་བརྟུན་ཏུ་འགགས་རྗེས་སྟོང་གསལ་རྗེན་ནེ་བར་བྱུང་ན་འོད་གསལ་བེན་བེར་སྟུང་དང་། འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ནས་སྟོབ་བྱེད་གསུམ་ལྷ་ལ་ནམ་མཁའ་ལྷ་ལ་བེར་ས་པོ་ཡང་དེ་རེད། དེ་ཆོས་ཉིད་གསལ་སྟོང་བྱང་འཇུག་གའོད་མའི་གནས་ལུགས་ཆོས་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཆོས་ཙན་ཉི་ཆེ་བའི་གསལ་བ་དང་། སྟོས་བྱས་ཉི་ཆེའི་སྟོང་ཉིད་གསར་སྟུར། སེམས་ཙན་རེ་རེའི་སྟུང་ན་རེ་རེ་གསར་ཡོད་ལ་གཞུག་སེམས་དང་འོད་གསལ་དུ་འདོད་ཅིང་འདུས་བྱས་སྟུ་འདོད་པ་དེ་བྱུང་། མཐོང་སྒྲུབ་གྱི་ནམ་མཁའ་ལྷ་ལ་ལམ་པའི་རང་ངོར་སེམས་ཀྱི་སྟོང་ན་ཆོས་ཉིད་དེའི་ཆ་གསར་གྱི་ལྷ་ལ་བཞེན་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱང་། དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་ནི་འདི་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཡི་ནས་སྟུན་སྟེས་མ་ཡིན་ཏེ་འབྲལ་བྱུང་དུ་བྱུང་བས་སོ། །རྟོགས་སྟུང་སྟུང་ངོར་རིམ་གྱིས་བྱང་དུ་སྟུར་བ་ལྷ་ལ་ལས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཀྱང་། དོན་གྱི་ལྷན་སྟེས་རྟོགས་དུས་ཡི་ནས་དེ་ལྷ་ལ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཉིད་ངོས་བེན་པ་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་སྟུར་བའི་ལྷན་སྟེས་ཀྱིས་གོ་ག་ལ་ཆོད། གསར་དུ་སྟུར་ཏེ་རྟོགས་སྟུང་མ་རྟོགས་སྟུང་ཡི་ནས་དེ་ལྷ་ལ་ཡིན་དགོས་སོ། །ཡི་ནས་དེ་ལྷ་ལ་མེན་ན་གཞི་བྱང་འཇུག་གི་འོད་གསལ་མི་སྟོང་པར་གསལ་ལོ། །ཡི་ནས་དེ་

༡༡། ལྷུར་ཡིན་ན་གཞི་འོད་གསལ་འོད་གསལ་དངོས་མིན་དོན་ཅི་ཡོད། ལམ་རྒྱུན་གྱིས་མ་ཟིན་པས་གོལ་གཞིར་མ་བྱས་པ་ནི་ཡིན་མོད། རང་གི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་པ་ནི་མི་འདོར་རོ། ཁྱེ་ནས་མིན་ཡང་། ད་གཞུག་སེམས་སྤྱོད་ཉིད་བསྒྲུབ་སེམས་པན་ཆད་འོད་གསལ་བའི་སེམས་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་འོད་གསལ་གཏན་མེད་དེ། བསྒྲུབ་མ་སྤྱོད་བའི་སྤྱོད་དུ་དེ་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་དེ། རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་སེམས་བཞིན་ནོ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གསལ་སྤྱོད་ཟུང་འཇུག་ཡེ་ནས་ཡིན་པ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ། ལམ་གྱིས་རྟོགས་དུས་ལྷན་སྐྱེས་རྟོགས་བའི་ལམ་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ། མ་རྟོགས་དུས་གཞི་ཙམ་དུ་གནས། རྟོགས་དུས་ལམ་གྱི་དམིགས་བའོ། རྟོགས་པ་མཐར་ཐྱིན་དུས་ལྷན་སྐྱེས་མཛོན་གྱུར་འབྲས་བུའི་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ། འདི་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། གནས་ལྷགས་དངོས་མེད་འདུས་མ་བྱས་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་། ཟུང་འཇུག་འདུས་མ་བྱས་གནས་ལྷགས་མིན་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ལྷུར་ན་གནས་ལྷགས་ལ་སྐྱེད་པ་ཡེ་སེམས་སྤྱོད་ཡང་མེད། ད་ཡང་མེད། བྱིས་ཀྱང་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེར་མ་ཟད་སེམས་མེད་གསལ་བ་མེད་ཅེས་ཁས་ལེན་དགོས་པས། རོ་པོ་ཉིད་སྐྱོ་ནི་ཤེས་སྤྱོད་ནམ་མཁའ་ལྷུར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྷུར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཡང་མི་ཐོབ། གཞི་རིགས་ཀྱི་དྲི་ཡང་མི་ཕྱོ། ཆོས་དབྱེདས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་ཆ་ཡང་མ་ཡིན་པས་འདི་ཐེག་ཆེན་ཀུན་དང་འགལ་ལོ། ཆོས་དབྱེདས་སྤྱོད་པ་

དང་ཚེས་ཅན་སྒྲུང་བ་ཡི་ནས་སྒྲུང་འདྲུག་ཡིན་ཡང་སྒྲུང་འདྲུག་དེ་གནས་ལུགས་དང་འདྲུས་མ་བྱས་མིན་ཚེ་ཟེར་ན། གནས་ལུགས་མཐའ་བྲལ་མི་སྤིང་དེ་དངོས་མེད་ཁོ་ནའི་མཐའ་ལ་གནས་སོ། །ཚེས་ཅན་ནི་དངོས་པོ་ཁོ་ནའི་
 རྟོགས་སུ་ཆད་དོ། །དེ་ལ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་པོ་མི་འདྲེ་བ་ནམ་མཁའ་དང་སྒྲུལ་བ་འདྲུན། དོན་ལ་ཕན་ཚུན་ཕན་མེད་འདྲེས་མེད་ལ་སྒྲོས་འདྲེས་ལ་བར་བརྟགས་བ་ཅམ་དུ་ཐལ་ཞིང་། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་བ་ནམ་ཡང་མི་
 སྤིང་དེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པས་སོ། །ལྟན་སྒྲུས་ཀྱང་སྒྲུང་སྒྲོང་ལྟན་ཅིག་དུ་ཚོགས་ཀྱང་ངོ་བོ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཡོད་པའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་དང་། རིམ་ལྡེ་ལས། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲེས་སྒྲུར་
 པ། །ཞེས་བ་ནམ་ཡང་མེད་དེ། དོན་ལ་ནམ་ཡང་འདྲེ་མི་སྤིང་བ་ལ། སྒྲོས་འདྲེས་པར་བསྒྲུང་བས་ལོག་གེས་སུ་འགྱུར་རོ། ། །ཡང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དུ་གསྒྲུང་འཛིན་མེད་ལ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་མེད་
 པར་གཉིས་སྒྲུང་རུ་བར། དེས་གཟིགས་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཡེ་ནས་གཉིས་མེད་དུ་གནས་པ་གནས་ལུགས་སུ་འདོད་དགོས་ལ། མིན་ན་དེ་འདྲའི་གཟིགས་པ་དེས་གནས་ལུགས་ལ་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དུ་འཛིན་པའི་ལོག་གེས་སུ་ཐས་ལེན་དགོས་སོ། ། །ཡང་སེམས་ཚོགས་དུག་གམ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲེང་ན་གསལ་ཆ་ཚེས་ཅན། སྒྲོང་ཆ་ཚེས་ཉིད་རེ་ཕྱེ་རྒྱ་མེད་པ་མི་སྤིང་དེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཉིད་སྒྲུང་འདྲུག་གི་དབྱིངས་ལས་

2001

ཡོད་མི་ཤིང་དེ། མ་པོ་ན་གྱི་སྒོ་ན་སྤྱ་གུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་དོན་གྱི་ལྷན་སྒྲེས་སྤྱ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷོ་ཁུར་བ་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ན། མཚོན་ཕུ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ནི་རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་ཚོས་ཉིད་དུ་ཡོད་
གསུངས་པའི་ལུང་སྒྲིང་དང་། ལུང་པར་རེ་མ་ལུ་སྟོགས་འཕགས་སྒྲོར་གྱི་ལུང་སྒྲོག་མེད་དུང་། དེའི་ལྷོ་ཁུར་དོན་གྱི་ཡོ་སྟེས་བྲལ་འབྲས་ཡིན་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །སྒྲིན་འབྲས་ཡིན་ན་རྩོ་རྩོ་ཐེག་པའི་གཞི་མིན་ཏེ་ཟུང་འཇུག་སྟགས་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་ཕྱེ་བྲག་རྩ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲིན་འབྲས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིད་སྤྲུབ་ཡིན་ན། དེའི་སྤྲོ་ན་འོད་གསལ་སྟགས་དང་། བམ་མཁའ་ལྷ་སྤྱི་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཡིད་སྤྲུབ་ཡིན་ན་མ། དེའི་ལུ་ལ་ཡིན།
ལུ་ལ་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་ཐེམ་སྟེས་ལྷན་མིན་གསུམ་གང་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་བརྟགས་འགོག་སྟགས་གསུམ་དང་། སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ཅེས་འདྲི། དེ་དག་གང་ཡང་མིན་ཏེ་ཡིད་
གྱི་རྣམ་པ་ཅུ་མ་མོ་བཟེར་ན། རྣམ་པ་དེ་གཅིག་ལས་སྤྲུབ་ཡིད་དེས་རྣམ་པ་གཞན་འདྲིན་མི་འདྲིན་སྟགས་དཔྱད། སྤྱི་ལུས་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་རང་གདངས་ཡོ་ཡོད་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པར་རྒྱུང་འོད་ལྷ་ལས་གསར་སྤྲུབ་ཡིན་ན། འོད་
གསལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རང་གདངས་ཅན་མིན་ཅད་སྒྲོང་དུ་ཐལ། དེ་ལྷ་ན་དེ་ལས་ཤིང་གསུམ་འགྱུར་མི་རུང་ཡང་། འབྱུང་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དུང་། རྒྱུང་ལྷའི་ཉེར་ལེན་གྱི་འབྲས་སུ་ཟུང་འཇུག་གི་ལྷ་སྤྱི་ཡིན་ན། གཞི་

༡༩། །ནི་ཐུང་འཇུག་རྩ་མི་རུང་སྟེ་སྟོང་པ་ཐུང་ཆད་རྩ་འཇུག་། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལུང་གིས་བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་སྒྲུབ་ལྟ་བུ་ཆ་འཆར་བྱེད་ལེ་རྒྱུ་མིན་ན། དེའི་ཉིར་ལེན་ལས་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཐ་མལ་པ་
རྣམས་ལ་ལེ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། ལས་རྒྱུ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། དེ་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ན་ལེ་རྒྱུ་གི་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། རྩ་ལུང་དང་མི་ལྟན་པའི་ས་ཐོན་ལྟར་ད་ལྟ་ལེ་རྒྱུ་གི་རྒྱ་ལུང་པོ་མ་ལྟར་པའི་སྒྲུབས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་
བྱོད་ཀྱིས་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་འང་དཔུ་མའི་ནང་ན་ལེ་རྒྱུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྒྱུ་དཔུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱེད་པ་རྟོ་རྟེ་ཐོག་པའི་ལྟར་ལམ་ཡིན་ཞེས་ཆེ་ཐང་རྩ་བ་སྒྲུགས་པ་དང་། རྒྱུ་སྟེ་རྣམས་ནས་ལམ་ཞུགས་མ་
ཞུགས་ཀྱན་ལ་སྟོང་པོ་ལེ་གེས་རྒྱུ་གི་ད་ཀྱི་ལ་ལེའར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། མི་གེས་པའི་ཐོག་ལེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འཇུག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་དང་རྣམ་མཆོག་སྟོང་ཉིད་ཐུང་འཇུག་མ་ཐའ་ཁུབ་མ་ཐའ་ལེ་
རྟོ་རྟེ་ཙན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གལ་ཏེ་མེད་ན་ལུས་ལ་གནད་རྩ་ཅི་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱི་ལེ་གེས་འཆར་མི་རུས་ཏེ། ཐ་མས་ཅད་རྩ་མ་དག་པའི་རྒྱུ་སེམས་ཙམ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱུ་སེམས་
ཅ་ནང་བསྟན་ན་ནི་གནས་ཙམ་འགྲུབ་མོད་ཀྱི། ཆོས་ཀྱི་ད་བྱིངས་མི་རྟོགས་ཏེ། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བཞག་རྩ་མེད་དོ། །དེ་འདོད་དེ་དཔུ་མའི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་འབྲེལ་ན་རྟོ་རྟེ་ཐོག་པའི་ལམ་གྱིས་ཐར་དང་།

རྒྱལ་མཁའ་མི་འགྲུབ་ཅེ་ན། དཔུ་མའི་ལམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྒྱལ་གྲངས་མིན་པའི་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲུང་སྟོང་ལུང་འདུག་རྒྱལ་ཀུན་མཆོག་ལུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ནས་ཆོས་ཉིད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡིན་ནམ། རྒྱལ་གྲངས་པའི་མེད་དགག་ཅུམ་ཡིན། རྒྱལ་མིན་ནི་འཇགས་པ་མ་གཏོགས་མི་ཤེས་པར་ཁས་སྒྲུང་བས་སོ་སྒྲུས་རི་ལྟར་འདྲེན། རྒྱལ་གྲངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ་ཡིད་རྟོག་བཅས་ཁོ་ཙམ་སྟོང་ཡུལ་ཡིན་ན། རང་བཞིན་བརྒྱུད་རྩེ་ཀུན་རྟོག་འགག་དུས་རྟོག་བཅས་གྱི་ཡུལ་དེ་རི་ལྟར་དུན། དུན་ན་རང་བཞིན་བརྒྱུད་རྩེ་སྟགས་ཀྱང་དུན་ནོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གྲུབ་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདེན་མེད་གྱི་རང་བཞིན་ཡན་གར་བ་འཆར་མི་སྤིང་ལ། སར་ན་བདེན་གྲུབ་དང་རང་མཆོན་མཐོང་སྟགས་གནོད། མ་ཤར་ན་རྟོག་བཅས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་རྒྱལ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅུམ་རྟོག་མེད་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱེ་སྐྱེ། རྒྱལ་རྟོག་མེད་པ་ལ་རྒྱལ་རྟོག་གི་བསྒྲུད་བརྒྱབ་པས་རི་བཟང་དུ་འགྱུར་ན་བཞད་གད་དོ། ། དེ་བཞིན་སོ་སྒྲུས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུམ་པའི་སྟོ་ཐམས་ཅད་འདུས་བུས་ཡིན་ཀྱང་། སྟོང་ཉིད་འདུས་མ་བུས་བརྗོད་བྲལ་གྱི་རྒྱལ་ལུན་དུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོ་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་གྱིས་རྟོགས་ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྱད་པག་པའི་འོད་གསལ་ལ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིར་ཡོན་གྱི་རྒྱ་བུས་ནས་སྟོང་ཉིད་གྱི་རང་མཆོན་གསར་དུ་སྒྲུབ་པ་མིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཡེ་ནས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོད་གསལ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དུ་ཐ་དང་པ་

ན་འདོད་ལྟུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྟག་རྟུང་མིགས་པ་གཅིག་ལ་མི་གཡོ་ན་སྟོང་ཉིད་གསར་དུ་བསྒྲོམ་མི་རུས། རྒྱལ་མཁའ་ལྟུང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །སྟགས་དབྱུང་། དེས་ན་རྒྱལ་མཁའ་ལྟུང་ནི་པད་གསེགས་སྟོང་པོ་སྟོང་སྟེ།
 དུ་ཡོ་ཡོད་རང་ལྟར་གི་ཡོ་སེས་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་ནི་སྟགས་སུ་བཤད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟེ་ལྟར་དྲངས། དེར་མ་ཟད་ཐོག་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་རྒྱུད་སྒྲུབ་པར་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་ན་སྟགས་སུ་ལྟུང་སྟོས། ། གཞུགས་སེམས་ནི་རྟག་རྟུང་ཡོད་དེ།
 སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཕྱ་ཡིད་རྒྱུན་ལྟུང་མཁའ་དམིགས་སུ་བྱ་དེ་རྟག་རྟུང་མེད་ན་གཞུགས་སེམས་མིན་ལ། ཡོད་ན་དེས་རང་ལྟར་དེ་མིན་པ་གཞན་སེས་སམ་མི་སེས།
 སེས་ན་ཀུན་རྟོག་ཅན་དུ་ཐལ་ལ། མི་སེས་ན་སྟོང་ཉིད་གོམས་མི་རུང་། རྒྱལ་མཁའ་ལྟུང་རུང་དེ་ཡིན་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྒྲོམ་པ་ལྟ་བུ་སྟགས་ཀྱང་གཞུགས་སེམས་དེས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་
 མིན་ལ། མིན་ན་དེ་ཡིད་རགས་པའམ་ཀུན་གཞི་སྟགས་གང་ཡིན་གཞུགས་སེམས་ཕྱ་ཡིད་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱར་རུང་ལ་རྒྱུན་ཅད་ཀྱང་རུང་སྟེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་ཆོགས་སུ་བསྐྱར་རུང་བས། དགོ་སྟགས་
 གོམས་པ་སྟོང་ལྟུང་ཡོད་པ་བཞིན་ཉོན་མོངས་པས་གོས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བའི་ས་བོན་ཀྱང་སྟུང་བར་ཐལ་ཏེ། དེས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་ཕྱིར། རུང་འདྲ་ལྟ་སྟེ་འཆར་བའི་རྒྱ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲ་མིན་ཀྱང་བུམ་

ཡ གཤམ་ རྒྱལ་མཁའ་ རྒྱ་གཤམ་ རྒྱུར་དུང

ཆེ། །རྒྱམ་སྒྲུག་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུ་འཆར་བས། རང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུག་སྒྲུ་ལྷུ་ལྷུ་ཅན་ཇི་སྒྲེད་པར་འཆར་བས་རྒྱ་དེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུ་ཁོ་ན་ཇི་རྒྱ་ཅི་ལ་ཡིན། དེ་རྒྱལ་པར་ལོར་བའི་སྒྲུ་པ་བའང་བསྒྲེད། ཕྱ་བ་ཁོ་
རང་གི་སྒྲེད་གཞུག་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུ་བསྒྲེད་མོད་གྱི། དེ་ཅམ་ཆོས་ཉིད་གཞིའི་སྒྲུ་པ་བ་བསྒྲུ་མེད་མིན་དེ། ལས་རྒྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་ཕྱིར། ལས་རྒྱུར་དང་དྲུལ་བའི་ཡོ་གདངས་ཡོ་རྒྱུ་མི་འདུས་མ་ཕུས་དེ། ལོར་བའི་རྒྱ་མི་བྱེད།
པག་ཆགས་གྱི་ཆེན་དུ་མི་འགྱུར་མོ། །མདོར་ན་ལོར་འདས་གྱི་སྒྲུ་པ་བ་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུ་པའི་ཆོ་འབྱུང་ཆད་མེད་པ་ཅི་བསྒྱུར་གྱིང་། དེ་དག་རྒྱམ་སྒྲུ་པ་དང་ཡོ་སྒྲུ་གྱི་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུར་རྒྱུ་སྒྲུ་པ་དང་། རྒྱམ་སྒྲུ་པ་འདུས་ཕུས་
མི་རྒྱལ་པ་དང་། ཡོ་སྒྲུ་པ་འདུས་མ་ཕུས་རྒྱལ་པ་དང་། རྒྱམ་སྒྲུ་པ་ཡོ་སྒྲུ་པ་འདུས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུ་པ་རྒྱུ་ལ་མི་རྒྱལ། །གནས་རྒྱུ་རྒྱལ་པ་ལྟར་སྒྲུ་པ་བའི་བྱེད་པར་དང་། ཡོ་སྒྲུ་པ་ཁོ་ན་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་མ་ཐང་མ་ཉམ་ཡོ་
སྒྲུ་གྱི་སྒྲུ་འབྱས་ཕྱི་མཐར་ཕྱག་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱམ་སྒྲུ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་ལོར་བ་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུ་གྱི་ཆོ་འབྱུང་ཡོད་རྒྱུ་དང་། ལས་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲུ་འཆར་རྒྱུ་པ་ཅན་ཞིབ་པར་གན་དུ་བྱེད་གོས་སོ། །རྒྱམ་སྒྲུ་པ་ཁོ་ན་ལས་
བྱེད་པ་མ་དག་གཞི་ཡི་སྒྲུ་བས་དང་། རྒྱམ་སྒྲུ་པ་ཡོ་སྒྲུ་པ་འདུས་ནས་ལས་བྱེད་པ་མ་དག་དག་པ་གཉིས་ལྟར་ལས་གྱི་སྒྲུ་བས་དང་། ཡོ་སྒྲུ་པ་ཁོ་ན་ལས་བྱེད་པ་གིན་དུ་རྒྱམ་དག་འབྱས་ཕྱི་སྒྲུ་བས་གསུམ་དུ་བྱེད་དགོས། རིག་པ་

རྒྱལ་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུ་པ་

ཐུ་ཐུ་ཐུ་ཐུ་

ཐེར་གུང་དེ་ཚེས་དབྱིངས་དང་དབྱིར་མེད་གནས་ལུགས་ཡིན། དེ་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡེ་ཤེས་སོགས་སུ། ཚེས་དབྱིངས་ཐེར་གུང་དེ་དོན་དུ་དབྱིངས་རིག་དབྱིར་མེད་ལ་གོ་དགོས། ལྷང་ངོར་ལྷང་སྟོང་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ཡང་དོན་ལ་
དབྱིར་མེད་པ་དེ་ཚེས་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་པ་ཅིག་ཤོས་བདགས་པ་སྟེ་རྣམ་གངས་ཡིན་མིན་བཞིན་ནོ། ། །ཕྱ་ཡིད་ཀུན་གཞི་ཡིན་པས་བག་ཆགས་རྟེན་ཕྱིར་ན་མ་དག་པའི་རྒྱར་རུང་། ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
སོགས་སུ་ཡོད་ན་དེ་གཞུག་སེམས་ཡིན། མེད་ན་དེ་མ་དག་པའི་སེམས་ཡིན། དག་པའི་སེམས་མིན། ལྷང་ཉིད་དང་རྟོགས་རིམ་བསྒྲུམ་པའི་བག་ཆགས་གང་གི་སྟེང་དུ་འཛོག་ །མི་འཛོག་ན་ལམ་གོང་དུ་མི་འཕེལ། འཛོག་ན་
གཞུག་སེམས་ཕྱ་ཡིད་བག་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་འགྱུར་སོགས་དབྱུང་དོ། །ཕྱ་ཡིད་གཞུག་སེམས་དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། རང་གི་རིགས་འདུ་སྟུང་ཡིན་ནམ། འཕོ་ཆགས་སོགས་གང་
ལ་ལྟོས་སོགས་དབྱུང་ནས་བལ་བ་འཕེན། ཕྱ་སེམས་ནི་འཕོ་ཆགས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ། འཕོ་ཆགས་མེད་ན་སེམས་རྒྱན་ཆད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའོ། །ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བྱུང་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱ་མི་དགོས་ལ། རྒྱན་ཆད་པ་འང་མེད། འཕོ་
ཆགས་མིན་ན་སྟགས་དང་འགལ། རིགས་འདུ་ཅམ་ཡིན་ན་དེ་རྟག་དུ་མི་ལྟོག་ན། འཕོར་རྒྱ་དེ་ཡིན་པར་བལ། ལྷང་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་དེ་ཡོད་དེ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག །དེས་སྟོང་ཉིད་སྒྲུམ་ཤེས་ན་ཀུན་གུང་བསྐྱབ་ཡོད་དུ་བལ། དེ་

༡༢༡ ། ལྷུང་གསུམ་ལ་མི་ལྟོས་ན་དེའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱུད་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་དེ་ལ་རྒྱ་ལུས་མི་འབྱུང་། ཡིན་ན་རྒྱུད་གསུམ་མཐར་ཐུ་ཡིད་ལས་རྒྱུད་གང་ནས་བཤད་སྟོགས་དབྱུང་། འཕོ་མེད་ཀྱི་འོད་གསལ་མི་སྤིང་
 བར་ཐལ་སྟོགས་དབྱེད་དགོ། ། རྒྱ་འོ་ཆོས་འཕེལ་ལོ། ། ། ཡང་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ། དུས་འཁོར་ལས། གང་ལས་སྤིང་གསུམ་
 མཐའ་དག་དུ་འགྱུར་མི་ཡི་བདག་པོ་སྤར་ཡང་གང་དུ་ཐིམ་པའོ། ། ཞེས་པ་ལྟར་ལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ནི་མ་ལུས་པར་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་པའི་སྟོབས་ལས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་
 ཡོ་སྟེས་དེ་ནི་ནམ་ཡང་ལུས་པ་མི་སྤིང་ལ། དེ་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོན་སེམས་ཅན། གྱུར་པའི་ཆོ་ཡོ་སྟེས་ཡང་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཞན་དུ་ཅི་ཡང་མེད། ལམ་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་མ་བསགས་ན་དེ་མངོན་དུ་
 མི་འགྱུར་བས་དེ་རྒྱ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་རྒྱ་ཐར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་བཤད། ཆོས་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤར་ལམ་གྱིས་རྒྱ་ཐེག་ལྟར་ཆོགས་གཉིས་ལ་དེ་ཅམ་འབད་མི་དགོས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་འབྲས་ཐེག་ལས་བསྐྱར་
 པའི་ཅུང་དོ། ། ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཡོ་སྟེས་སམ། ཆོས་དབྱེད་ས། གཞུགས་སེམས། རང་བྱུང་གི་ཡོ་སྟེས་གཞི་རྒྱ་གསལ་པ་ཆོན་པོ། བདེ་བ་ཆོན་པོ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་འགྱུར། དེ་ཆོས་ཀྱན་གྱི་གནས་ལུགས་ཏེ། ལུང་སྤྲུལ་མར། ལུང་

ལྟོ་ཆུང་པོ་ལྟོ་ཆུང་པོ་

མིན་ཡིད་བྱེད་ནི། སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས་སྟོན་པ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སྟོན་པ། སྟོ་ཆུང་མ་མདོ་ལས། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚྲོགས་པ་བྱུང་ཆུབ་སེམས། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་སྟོན་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་མང་ལ་ལ་དག་སྟོན་པ། བདེ་མཆོག་ལས། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཙུམ་ལུན་འདས། །གཅིག་ལུ་ཉིད་ནི་སྟོན་པ། རུས་ལ་ཤོར་ལྷག་པར་དང་། ཚྲོགས་ཆེན་སྟོན་པ་དང་། ཚྲོགས་ཆེན་རིག་ཏོ་འཕྲོད་པ་མཉམ་བཞག་
ཆོ། རིག་པ་འགྱུར་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མི་གཡོ་བཞིན། རྣམ་སེམས་སམ་རྟོག་པ་རྣམས་མཁའ་ལ་སྦྱོན་ལྟར་གཡོ་བཙུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། ཏོ་བོ་ཆོས་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མ་གྱུབ་པར་མྱོང་། དེ་བཞིན་སྒྲུང་གསུམ་རྗེས་སུ་འོད་
གསལ་མྱོང་བས་ཀྱང་གནས་ལུགས་འོད་གསལ་མི་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཅན་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་རྣམས་འགྱུར་ཆུང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་དགོས་ཀྱི། མ་ཐོབ་ན་རྟགས་བརྩེ་རྟགས་སྒྲུང་དང་། ད་དུང་མེད་དགག་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
དུ་ཞེན་ན། ལུ་སྟོན་པ་ཅན་ལམ་བུ་བྱེད་པར་བྱེད་སྟོན་པ་ལུང་དུངས། རྒྱུད་གཟུགས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲུ་ཆོག་སྒྲོམ་སྒྲོམ་གྱིས་འཆར་ཡང་། དེ་དང་སྟོན་པ་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་མར་ལུགས་སྟོན་པ་མི་འདྲའི་བྱུང་པར་དོན་འོད་མཆོན་པའི་སྒྲོམ་
གྱུར་མ་གྱུར་གྱིས་བྱེད་དགོས། དེ་བཞིན་རྟོག་པ་བཀག་པའི་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པ་དང་། སྒྲུང་མཐའི་རྟོག་མེད་རྣམས་ཀྱང་། སྟོན་པ་ལམ་ཡིན་མིན་དོན་འོད་མཆོན་པའི་སྒྲོམ་གྱུར་མ་གྱུར་གྱིས་བྱེད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རྣམ་པ་ཆ་

༡༢༥། ལྷ་ལ་དངོས་པོའི་སྤྲེང་ནས་སྤྲེང་མི་ཤེས་ཏེ། གཞན་ལུ་སྤྲེགས་གོང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཀྱང་རྒྱུ་ལུ་སྤྲེང་མི་ཤེས་ཏེ། ལུ་སྤྲེགས་པའི་བདེ་བ་གཞུགས་མོ་སྤྲེགས་ཀྱང་སྤྲེགས་ལམ་མིན་པ་ནི། གཉིས་མེད་ལེ་ཤེས་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་དང་རིགས་པས་བྱུང་སྤྲེང་དོ། །སངས་རྒྱལ་ཡན་བདེའི་སྤྲེང་པོ་དང་། དབང་རྒྱལ་སྤྲེང་པོ། དབང་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་པ་སྤྲེགས་ཀྱང་། དོ་ལོ་སྤྲེང་པའི་ལེ་ཤེས་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཆ་ནས་སྤྲེང་དགོས་ཀྱི། དངོས་པོ་ཡིན་ན་བྱུང་སྤྲེང་མི་རྒྱས་ཏེ། ལམ་པ་ཀྱལ་ཀྱང་རྒྱུ་ལུ་མགོ་སྤྲེང་ལན་པ་སྤྲེགས་མི་རྒྱས་ལ། མི་རྒྱལ་པར་བྱས་ཀྱང་དོ་ལོ་སྤྲེང་པ་མིན་ན་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་འོད་ནི་སྤྲེང་གཞུགས་སུ་ཆོགས་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྒྱལ་ཀྱང་མཆོག་ལུན་གྱི་སྤྲེང་ཉིད་ཡིན་གྱི་མེད་དགག་མིན་ལ། འོད་གསལ་དངོས་སམ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་འཆར་ཆོ་ཡང་སྤྲེང་གཞུགས་མི་འགག། སྤྲེང་གཞུགས་དེ་ཡང་རྒྱུ་ལུ་ཞེས་ལུས་གཅིག་ལུ་ཞེས་མིན་ཏེ། གཞུགས་དང་གཞུགས་ལས་སྤྲེགས་སུ་ཆོགས་སུ་འཆར་ཡང་། སྤྲེང་སུ་ལུས་ཞེས་པའི་མིང་དེ་ཀྱང་ལ་འཇུག། དེ་སྤྲེང་སྤྲེང་ཡང་རང་གི་དོ་ལོ་སྤྲེང་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་གྱི་སྤྲེང་པ་ལོགས་སུ་བཅུ་པ་མི་དགོས། དེ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྲེང་ན་མེད་དགག་སྤྲེང་ལོགས་སུ་བཅུ་པ་དགོས་ན་ཏེ་ཅད་ཐལ་ལ། དེ་དག་སྤྲེང་པའི་མེད་དགག་ཡན་གར་པ་འཆར་དགོས་ན་ཏེ་ཅད་ཐལ་ཏེ། སྤྲེང་པོ་རྒྱལ་དབྱུང་སྤྲེང་པ་ཉིད། འུ་

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

གིང་མོགས་དངས། ལྟན་སྐྱེས་མཐོང་བའི་ཆེ་ལྟན་སྐྱེས་ཉིང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་གོ་ཆོད་དགོས་ཏེ། མི་ཆོད་ན། རྟོག་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་གིས་སྟོང་ཉིང་མངོན་སུམ་མཐོང་བས་སྟོང་གོ་མི་ཆོད་པར། རྟོག་བཅས་གི་
ཤེས་པས་སྟོང་ཉིང་བཟོས་ཏེ་སྐྱར་བས་གོ་ཆོད་པ་ནི་བཞད་གད་གི་གནས་སོ། །སྟོང་ཉིང་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་མཐོང་བྱ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྟོ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཡེ་ཡོད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐ་སྟོང་དུ་ཡེ་ཡོད་འདོད་དེ་གསུང་སྐྱེས་
མིན་པའི་ཐྱིར་དང་། སྟོས་མཆོན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོས་མེད་དུ་མཐོང་ཞེས་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ། མི་ལེན་ན་སྟོང་ཉིང་སྟོ་གང་གི་ཡང་མཐོང་བའི་ཡུལ་མིན་ལ་གང་ན་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཁྱོད་གིས་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་
མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིང་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་མཐོང་ཆེ། སྟོ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན། དེ་ལ་སྟོས་པའི་དུ་བ་མེད་ཀྱང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་
ཅམ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིང་དུ་གྱུར་པ་ནི། མདོ་ལས་སྟོང་ཉིང་མཐོང་བ། ལྷགས་ལས་འོད་གསལ་ལ་ལམ། རིག་པའམ། ལྟན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་ཡི། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ལྷགས་བརྗོད་བྱལ་བྱང་ནས། ཉིང་
རྒྱལ་ལས། ཉི་ཆོའི་སྟོང་པ་སུ་སྟོགས་ཅན་རྣམས་གི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགག་བྱ་བཅད་པའི་རྟོག་སྟོའི་ཡུལ་གི་སྟོང་པ་ཉི་ཆོའི་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེའི་སྟོག་པ་ཅམ་སྐྱར་དུང་ཡང་། རྟོག་པས་བཟོས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་

༡༡། འཕྲི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་རྡོམ་པར་འཆར་མི་བདུག་པ་ཞིག་གནས་ལུགས་ལ་རྒྱན་དུ་བཟུང་ནས་དེ་མཐོང་ལམ་ནས་མཐོང་རྒྱ་དང་། ལུགས་ལམ་འོད་གསལ་གྱི་
དུས་ན་རྟོགས་རྒྱ་བྱས་པ་ནི། ལུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལ། རིགས་པས་གནོད་པ་རྣམས་མེད་འབབ་པས་ཅིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་རུང་ངོ་། །ལས་དང་པོ་པར་དཔུ་མའི་ལམ་གནད་དང་། ལུགས་ལ་ལུགས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མ་
འབྱེད་པ་དག་གིས་ཡིད་བྱེད་དེ་འདྲ་རེ་བྱས་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་མེད་གྱི། དེ་མདོ་ལུགས་ལམ་གྱི་བསྟན་དོན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པར་བཟུང་མི་རུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་གིས་རྟོག་མའི་འཇའ་ལུས་འདི། འབགས་རྟོག་གྱི་རྒྱ་ལུས་རྒྱ་བ་རྒྱ་ལ་
གཉིས་ན་བྱེ་མའི་ཆར་བུ་ལྟར་འཇིལ་ལོ་ཞེས། ལུགས་རེ་ཅམ་མཐོང་བའི་མིག་ཅན་གྱི་ཆོས་རྒྱ་བ་གཉིས་དུ་བཞུད་གད་དེ། དེ་དག་གི་བསམ་པ་དོར། ལུགས་གྱི་རྒྱ་ལུས་ནི་རྒྱ་འོད་ལྡེའི་གསལ་རྒྱ་བ་ཡིན་ལ། རྟོག་མའི་འཇའ་ལུས་ནི།
ལུས་རགས་པའི་ཆའམ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་བ་པོ་རྒྱ་ལ་དུ་རྟོགས་པ་འོ། །དོན་འོད་མ་མཐོང་རྒྱན་ཆད། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་དང་ཆ་འདྲ་རྒྱ་དང་སེམས་ཅམ་ལས་གསལ་རྒྱ་བ་པ་གསལ་རྟོག་གཉིས་ཀ་འདོད་མོད། དེ་ནི་ལུགས་ནང་པ་ཐུན་
མོང་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། ཐུན་མིན་རྟོགས་ཆེན་རང་སྒྲིབ་ལ་དག་པ་ཡི་གེས་དོན་གྱི་རང་སྒྲིབ་ལྟན་གྱིས་ཆེན་པོའི་སྒྲིབ་པ། ད་ལྟ་ནས་ཆོག་པ་བཟུད་གྱི་སྒྱུ་བས་ནས་མདོན་པ་དེ་ལམ་དུ་བྱས་གྱི། མ་དག་པའི་རྒྱ་སེམས་གྱི་སྤྱི་བའི་

五、

[illegible]

༡༩། ཁོར་ཏེ། ལྷོང་ཉིད་ཚྭ་གས་པའི་དོན་གྱི་འཛིན་པའི་སྒོ་ལ་ལྷོང་ཉིད་རང་མཚན་གྱི་རྒྱུར་བཟུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཕྱ་ཡིན་ལ་འོད་གསལ་ལྷ་སྒྱུ་དག་འབྲས་ཡིན་ནོ། །དག་ཕྱ་དག་འབྲས་གཉིས་རྒྱལ་པ་ཆ་
 འདྲ་བས་མ་དག་པའི་རྒྱུར་སེམས་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྒྱུ་དེ་དག་པའི་སྒྱ་སྒྱུ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐབས་སུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་པ་ཆ་འདྲའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། ལུ་བྱ་ལ་སྐྱེས་པའི་དཔེས་ལྷོང་ཉིད་མཚན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཉིད་
 ཡོན་གཏན་མིན་ཏེ། ཡིན་ནམ་དག་པའི་རྒྱུར་སེམས་ཙམ་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྒྱུ་དེ་སྒྲོ་ན་ཏུ་མ་སོང་བར། དག་པའི་སྒྱ་སྒྱུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། འཛིན་པ་མེད་པའི་བུམ་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན་རྒྱལ་ཀུན་མཚན་ལུན་གྱི་ལྷོང་ཉིད་པ་
 བཟུང་བུར་སེམས་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཏུ་བཞུགས་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟ་རྒྱུར་འོད་ལྷ་ཙམ་མི་དྲག་པའི་རང་བཞིན་ཙན་ཏུ་ཡོད་ལ། དེ་སྒྱུར་མ་སྒྲུབ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྒྱུར་མི་གནས་ཏེ་འཛིན་པའི་སྒྲུབས་བཞིན་ནོ། །སྒྱུར་བཅོས་ན་
 སྒྱུར་འགྱུར་ཏེ་བུམ་པ་བཞིན་ནོ་སྒྱལ་ན། དྲགས་བཙུང་ལྷོང་གཞུགས་རྒྱལ་སྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ཆེ་འཕེལ་གྱིས་འཆར་ཡང་། དེ་གོ་མས་སྒྲུབས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྒྱུར་གི། ཅིག་ཅར་སྒྱུར་མི་རུས་པ་ནི་སྒྲིབ་པས་སོ། །དེ་སྒྱུ་ཁོ་རང་མ་
 ཟད་བུམ་སྒྱལ་གཞིལ་ཡས་ལ་སྐྱེས་པ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་རུང་ན། དག་པའི་ཁིང་གི་སྒྱུར་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུར་ཡང་རྒྱུར་འོད་ལྷ་འདོད་དགོས་ལ། འདོད་ན་ཏུས་ལ་ཁོར་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་སྐྱེས་པ་དངས་ལ་བཞོད།

དེ་བཞིན་རྒྱལ་ལུས་འདི་ཡང་མངལ་དུ་ཞུགས་པ་ན་འོད་གསལ་བའི་ངང་ལས་རྒྱུ་འོད་ལྗེ་རྒྱུ་བ་ལས་མཆེད་ཅིང་པ་མའི་ཁུ་ཁྱག་དང་འབྲེས་པ་ཡིན། འདི་ཡི་རིང་ཁུ་ཡང་རྒྱུ་འོད་ལྗེ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་།
 མིང་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ་གསུམ་མཆེད་པ་ལས་རྒྱུ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་འོད་གསལ་ཡང་མ་དག་པའི་ཡིད་ལྷ་བ་སྟོན་སྟོང་གི་འབྲས་ཁུ་ཡིན་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འོད་གསལ་ཡོད་པ་མི་སྟོང་ལ། འོད་
 གསལ་དང་མ་དག་ལྷ་ཡིད་གཉིས་ལ་ལྷ་ཡིད་རྒྱ་དགོས་པ་སྟ། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་སེམས་ཅན་འབྱུལ་རྒྱུ་མ་མཆེད་པར། འབྱུལ་སེམས་གྱི་ངང་ལས་འོད་གསལ་མཆེད་པར་ལས་རྒྱུ་བར་བར་བྱས། དེ་བཞིན་དུ་འོད་གསལ་གྱི་
 ངང་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱི་གདངས་འོད་ལྷ་ལས་མ་དག་པའི་འབྱུལ་བ་མ་རྒྱུ་བར། འབྱུལ་པའི་སེམས་དང་མ་དག་པའི་རྒྱུ་སེམས་ལས་དག་པའི་རྒྱུ་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། འོད་གསལ་དེ་ཡང་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་དགོས་
 ལ། རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་པའི་འོད་གསལ་འབྱུལ་བས་བསྐྱད་པ་མེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི། དེ་མེད་ན་དེའི་ངང་ལས་འབྱུལ་པའི་རྒྱུ་སེམས་གཞི་བར་མི་འགྱུར་ལ། ལྷ་རྒྱུ་བ་སྟོགས་ལུང་དང་སྟ། འབྱུལ་པའི་རྒྱུ་
 སེམས་གྱི་ངང་ལས་འོད་གསལ་རྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུར་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་རྒྱུ་གྱུར་ན་འགོ་རྒྱུ་སྟོགས་གང་དུ་ཐིམ་པ་དང་རྒྱུ་བའི་གཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་སེམས་ཡིན་པས་འབྱུལ་བ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་གོ། །ལྟོག་ཏེ་མ་རིག་

བསོད་ནམས་ཀྱང་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་རྟོགས་གོ་ཚད་པ་ནི་སྤྱར་ལམ་གྱི་བྱང་ཚམས་སོ། །འདི་ལ་ལུང་རིགས་གྱིས་བྱང་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་གྱི་འདི་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་འདུག་གོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 སྒྲིལ་པར་སྤྱད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་གྱི་རང་དུ་བྱ་དད་མེད་དོ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རང་སྤྱང་གི་སྤྱོད་ལུལ་ཏེ། གཞན་ལ་མི་སྤྱང་བས་ས་བརྩའི་སེམས་དཔའ་ལའང་སྤྱང་དུ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་རང་སྤྱང་
 ལོངས་སྤྱར་བཞག་གོ། །གཏུལ་བྱ་ཡོད་མེད་སྟགས་ནི་དོན་མེད་དེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་སྤྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཡིན་གྱི་རིས་སུ་མེད་དེ་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ཡང་དག་པ་འབྲའ་ཞིག་ལས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའོ། །དེར་
 མ་ཟད་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རང་སྤྱང་གི་སྤྱང་བས་སུམ་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་ཉི་ཚེ་བར་སྤྱང་བའི་ཚེ་ནའང་། ཚོས་ཉིད་བྱ་དད་ཉི་ཚེ་བར་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། ཚོས་ཉིད་གྱི་སྤྱང་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤྱང་བའི་ཡེ་
 ཤེས་མཐོང་པའི་རང་གི་སྤྱང་པ་གཞན་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་ལ། སྤྱང་སེམས་ཙམ་གྱི་སྤྱང་མི་ལམ་གྱི་ལུས་བཞིན་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེའི་ཕྱིན་རྒྱལས་གྱིས་གཞན་ངོར་སྤྱ་ཚོགས་གྱི་སྤྱང་པ་སྟོན་རྣམ་པ་
 བཞིན་། སངས་རྒྱས་རང་སྤྱང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱིའི་ཕྱིན་རྒྱལས་གྱིས་ཐྱོགས་བརྩུར་གཏུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཏུལ་བཞིའི་ཚེ་འཕུལ་སྤྱ་ཚོགས་ཚུ་ལ་བ་མེད་པར་སྤྱང་བ་དང་། རང་སྤྱང་གཞན་སྤྱང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཙམ་རྟོག་མེད་དུ་

༡༢། །མཁུན་ནོ། །སེམས་ཅན་གྱི་རང་སེམས་རང་ལས་གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་འཕགས་པའི་མངོན་གཤམ་ཅན་གྱི་མཐོང་རྒྱས་པ་ལྟར། སྒྲིའཕགས་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་
དུ་སངས་ཀྱས་གྱི་གཟིགས་སོ། །སངས་ཀྱས་གྱི་ཕྱོད་ཡུལ་མཐར་ཐུག་ནི་ས་བཙུའི་སེམས་དཔས་ཀྱང་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནི་གཞི་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་པ་ཐུ་མོ་མེད་པ་སངས་ཀྱས་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱིས་པ་
རོལ་གྱི་སེམས་གཤམ་ཀྱང་ཐ་དད་པའི་རྩྭ་དུ་ཉི་མོ་བར་རང་སེམས་དེའི་རྩྭ་ལྡན་དུ་འཆར་ལ། སངས་ཀྱས་གྱིས་གཟུང་འཛིན་དུ་མི་རྟོག་བཞིན་རི་ལྟར་ཡིན་པ་མ་འདྲིས་པར་གཟིགས་ཏེ་རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟའ་སྒྲར་བཞིན་ནོ། ། །ད་
ལྟ་ཚེགས་བརྒྱད་གྱི་ཡུལ་ཀུན་མ་འགགས་བཞིན་དུ་གདོད་མའི་འོད་གསལ་པོས་ཐེན་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི་རྩོགས་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན། ལམ་གཞན་གྲུ་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ངོས་ཐེན་ཕྱིར་སྒྲུང་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་ཐེ་བས་ཐེ་
གསལ་དུ་སྒྲུང་དགོས་པ་དེ་རྩྭ་པའི་ལམ་ཡིན། འདི་རྩྭ་མེད་རང་སར་རྟེན་པའི་མན་ངག་ཡིན་པ་ཁྱད་ཕྱེད་དགོས། དེག་པ་ཉིད་རྩྭ་རྟོག་བྲལ་ཏེ་རྩིན་པར་གར་ཆེ་སྒྲུང་པའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དང་ཁྱད་མེད། ། །དེ་ཡང་
དེག་པ་པོ་འཕྱོད་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞིན། སེམས་མ་རྟེན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྒྲུལ་པ་དང་། རོ་བོ་མེད་དེ་སྒྲོང་དོ་སྒྲུལ་པ་དང་། གསལ་བ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅུ་མོ་སྒྲུལ་པ་དང་། གསལ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་དོ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཡོད་པ་མིན་མེད་

བཤང་མིན་ནོ་སྒྲུལ་པ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་བཟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་ཆེན་མིན། ཡིད་དཔྱོད་སྤྲ་བ་ཡིན། གདོད་མའི་འོད་གསལ་རང་བྱུང་ལེ་སེས་རྗེན་པར་ངོ་འཕྲོད་ཆོ། རྗེས་ངེས་ཀྱིས་གསལ་སྒྲོང་བྱུང་འཇུག་ཡིན་མིན་ཡོད་མེད་
 ལས་འདས་སོགས་ཡིན་པར་ངེས་པ་སྒྲུ་མོད། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་ཡིད་དཔྱོད་དང་གཏན་ནས་མ་འདྲེས་པར་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་སྒྲུ། དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་དཔྱད་ཐག་ཆད་པ་དགོས་ཀྱི། ད་དུང་སྒྲོས་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་སོགས་
 ཀྱི་རྒྱས་འདེབས་ཞིག་དགོས་ན། རོ་མ་འཕྲོད་པ་ཡིན་ནོ། * །བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྒྲུ་སྒྲུ་བསྐྱེད་པ། སྒྲུ་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཙམ་དུ་འགྱུར་མོད་ཀྱི། དེ་དེའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མིན། བསྐྱེད་རིམ་པས་སྒྲོད་བཟུང་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱུག་པའི་སྒྲོང་
 པ་དྲང་བ་འོད་གསལ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་ཙམ་དྲང་གི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མིན་པ་བཞིན་དུ། སྤྲུལ་དོན་གྱི་དེ་གཉིས་ཀྱང་འདྲ་སྒྲུ་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་མིན་ནོ། །ཡིན་ན་སྒྲུ་འོད་
 གཉིས་ག་རྒྱ་ལས་གསལ་བསྐྱུ་བ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོད་གསལ་གསལ་བསྐྱུ་བ་མིན་ཀྱང་སྒྲུ་ལུས་གསལ་བསྐྱུ་བ་ལོ་སྒྲུལ་ན། འོད་གསལ་ལ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་པ་རྒྱལ་ཀྱང་མཆོག་ལུན་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཉེ་ཆོའི་སྒྲོང་པ་མེད་དགག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེའི་སྒྲོང་ཆ་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲོང་བཤང་གསལ་དུ་མི་འགྱུ་བ་ལོ། །འོད་གསལ་ལ་སྒྲོང་ཆ་མེད་ན་འོད་གསལ་མ་ཐར་ཐུག་གར་ཆོ་སྒྲོང་པ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་རིག་པ་གང་ཡང་མེད་དགོས་ན་དེ་མི་མེད་ལ། མེད་ན་སེམས་མེད་

སང་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིག་པས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱུ་པ་མི་སྒྲིང་ལ། གཞན་ཡང་སྒོ་དེས་ཆོས་ཉིད་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟོགས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཅན་དུ་
 འགྱུར་ལ། རང་གིས་མི་ཤེས་གཞན་གྱིས་གསར་དུ་སྒྲོབ་དགོས་ན། དེ་ཉིད་སྒྲོབ་གར་གསར་ཞུགས་ཡིན་པས། སྒྲུང་གི་ཆོམ་དེ་ལ་བདག་དུ་རྟོག་སྟོགས་རྟོག་པ་གཞན་སྒྲོབ་དུ་མེད་པའི་གཏན་ཆོག་འགོད་དགོས་སོ། །ཁྱད་པར་
 དུ་རྟོག་པའི་སྒྲོང་ཡུལ་ཅན་གྱི་མེད་དགག་གི་འཛིན་སྒྲུངས་སྒྲོབ་དུ་ཡོད་ན་གཞན་པ་ཅིས་བསྐྱབ་དུ་མེད། དེ་སྒྲོང་ཕྱེད་གསུམ་བྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུས་ཅི་ཡང་དམིགས་མི་སྒྲིང་ན་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱབ་ཀྱང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་
 དང་སྒྲོང་ཉིད་གཏན་འཁེབས་རགས་པའི་སྒོ་གཉིས་སྒྲུང་གཅིག་ན་ཆོགས་བརྒྱད་འགག་ཀྱང་དེས་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་འགྱུར་ལ། མི་གཅིག་ན་རགས་པའི་ཡིད་གྱི་སྒྲོབ་གཉིས་དེ་ལ་སྒྲུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཉིད་འཛིན་
 གསལ་སྒྲུང་གོ་བ་ནས་སྒྲུང་བ་རགས་པ་རྣམས་ལོག་པ་ནི་ཡིད་སྤྲ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་ཡིད་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཡང་། སྒྲུང་མཐའ་འོད་གསལ་མཆོན་ཉིད་པ་ལ་དེ་ཡོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲོང་ཕྱེད་གསུམ་བྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དེ།
 ཤེས་མེད་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་ཤེས་བཅས་ཡིན། དེ་ཐོམ་རིག་ལྡན་མིན་འདུ་ཕྱེད་གསུམ་མཁུ། འདུས་མ་བྱས་གང་ཡིན། སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་གསར་སྒྲོམ་མི་དགོས། མིན་ན་དེས་ཅི་ཡན་ཅི་སྐྱབ་སྟོགས་

2000

རྟོག་སྒྲོམ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །མེད་དགག་ཙམ་པ་སྒྲོམ་པས་སྟོང་ཉིད་མཐར་ཐུག་སྒྲོམ་པའི་གོ་མི་ཆོད་དེ། དེ་རྟོག་བཅས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་ལ་རྟོག་མེད་གཉིས་སྟངས་ལྟར་པའི་སྟོང་ཡུལ་འཆར་མི་ཤེས་ལ། དེ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྒྲོམ་
ཡུལ་ཡུལ་ཡུལ་ཙམ་མེད་པར་ཤར་ཆེ་འཛིན་པའི་སྟོང་ཡུལ་མི་དགོས་སོ། །རིག་སྟོང་མཛོན་སུམ་སྟོང་པའི་སྟོང་ལ་མེད་དགག་གི་སྟུན་པ་བཟུང་བ་ཀྱང་མི་དགོས་ལ། འདེབས་ཀྱང་མི་ཤེས་ཏེ། རྣམ་མཁའ་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཞིན་དུ་
རྣམ་མཁའ་མེད་ཅེས་འཛིན་པ་མི་དགོས་ལ། རྟོག་མེད་གཉིས་སྟངས་ལྟར་པའི་དུ་བ་ཡོད་མི་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་། སྒྲིབ་པ་མེད་པར་སྟོང་པའི་དོན་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྟོན་ན་ཡོད་
ཀྱང་། ཡང་དག་པར་ཡོད་པའང་མེད་དེ། རྣམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སྟགས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་གཟུགས་རྣམས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་མཐོང་། འཕེལ། འགག་པ་ཡོད་ཀྱང་། རི་ལྟར་རྣམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་མེད་
བརྟེན་པ་པ་སྟགས་ཀྱིས་ཆོད་པའི་གནས་སྒྲུབས་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་མི་རྟོག་པ་དང་འདུལ་བུས་སུ་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། འདུལ་མ་བུས་ཀྱི་རང་གདངས་འོད་གསལ་པའི་སྟངས་བརྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། སྟོང་བཞིའི་སྟངས་བཞིད་
ལ་རང་གི་དོ་བོས་སྒྲེ་སྟགས་མེད་དོ། །དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཞུགས་ན་སྟོང་རྒྱལ་དབྱུང་དགོས་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་པས་རབ་རིབ་བཞིན་དུ་ཡེ་སྟོང་དུ་ཤེས་པའི་ཆེ་སྟོང་རྒྱལ་དབྱུང་མི་དགོས་ཏེ། སྟོང་པར་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

22

[illegible]

དེ་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པས་བཅོམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་འོད་གསལ་གྱི་དབྱིངས་ལ་གཞོན་པ་མི་རུས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དེའི་རང་གདངས་ལ་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་བྱུར་མེད་དོ། །
 འཕེལ་འགྲིབ་དུ་སྒྲུང་ཡང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྟགས་མཐར་ཐུག་པར་དབྱུང་། འདུས་མ་བྱས་ལ་འོད་དང་ཁ་དོག་ལ་སྟགས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་། རིག་པ་ཡོད་པ་མི་ཤིང་དེ། དེ་ལྟར་ཡོད་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོད་
 སྟགས་རིག་པ་རང་མཚན་པར་གྱུ་བ་པའམ། རྒྱ་རྒྱུན་ཅན་དུ་གྱུ་བ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སྒྲུང་པ་དང་རིག་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་དང་རྒྱན་ཅིག་མའི་ཚེས་ལས་འདས་པའི་སྒྲུང་རིག་ཡོད་པར་དུས་འཁོར་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གྱུ་བ་ལ། དགོངས་པ་ཅན་མིན་ཏེ། དུ་བ་སྟགས་སྟོང་ག་ཐུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་རྒྱན་ཅིག་མའི་ཚེས་ལས་འདས་པར་རྒྱལ་འཁོར་པ་ལ་སྟོང་བས་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན། ཚ་བ་ཡིན་ཀྱང་མེ་མིན་སྟགས་དྲང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲུང་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་མི་གཞུགས་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚེས་ཐ་དད་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་གེས་པར་བྱུར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་མི་སྟོང་སྟོང་སྒྲུང་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཀུན་མཚོག་ལྟན་སྟོང་ཉིད་མེད་དེ། སྟོང་པ་དང་འདུས་བྱས་འཚོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་སྟོང་པའང་མེད་པར་འགྱུར་

གི་གསུང་འཛིན་དུ་ཞེན་པའི་དབང་ལས་དོན་དུ་ཡི་གེས་ཀྱི་ངང་ལས་མ་འདས་པས། རྣམ་གྲུ་གྱི་ཆོས་ལ། ཡི་གེས་གདོད་མ་ཁུང་ཐུབ་ཀྱི་ཆོས་སོ། །སྤང་སྤྱོད་འགལ་མེད་མིན་ན། ཐུམ་པ་སྤྱོད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། འདུས་
 ཐུས་འདུས་མ་ཐུས་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྣམ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། །རང་སྟོན་ནས་མ་འདྲེས་ཀྱང་དོ་པོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་དགོས་ཀྱི། མིན་ན་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་མི་འགྲུབ་པོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་སྤང་པ་མིན་དུ་གནས་
 ལུགས་མ་རྟོགས་པས་དེའི་དོར་བཞག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་མི་རིགས་ལ། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོར་བཞག་པའི་གྲུབ་མཐའ་དེའི་དབང་དུ་ཐུས་ནས། སྟགས་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། ལྷན་སྦྲེས་དང་རང་
 ལྷུང་གི་ཡི་གེས་སྟོན་པ་བཞག་དགོས་པ་ནི་གནད་རྩ་བ་སྟེ། དེ་འཆོལ་ན་ཅི་ཡང་མི་རུང་དོ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་གདོད་མ་གཞི་ཡི་འོད་གསལ་དུ་ཐུས་ནས། དེ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། རིང་ལམ་
 ཆོགས་གཉིས་སྤང་འདུག་ཀྱི་ཐེག་པ། ཉེ་ལམ་སྤྱོད་སྤང་འདུག་སྟགས་ཀྱི་ཐེག་པ། མཐར་ཐུག་ཀ་དག་དང་ལྷན་གྲུབ་སྤང་འདུག་སྟགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ཐུས་ནས་འཆད་པ་སྟེའི་ཆེད་སྤྱན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཐུབ་
 རྣམ་གྲུ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་འདི་དག་མ་གྲུབ་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་པས་སྤྱན་སྤྱང་། མི་བདེན་པར་བསྟུ་བར་བཞག །ཡི་གེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་བདེན་པ་མི་བསྟུ་བ་ཉིད་དུ་གྲུ་གྱི་སྤྱོད་ལུལ་ཡིན་གྱང་དོ་པོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱི།

༡༡། མི་སྟོང་ན་རྒྱམ་སེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་བྱུང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པའི་གནད་ཀྱིས་དུ་མར་སྒྲུང་ཡང་ཐ་དད་དུ་མ་གྱུབ་ལ། སྒྲ་ཚོགས་སྒྲུང་ཡང་གཉིས་ཚས་དང་བྲལ་བ། འདུལ་མ་བྱས་པ། མི་འགྱུར་བ་
སྟོགས་འཐད་པར་གྱུབ་ཀྱི། མི་སྟོང་ན་དེ་ཀུན་གྱི་མི་འགྱུར་བོ། །དེ་ན་སྒྲུང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ལ་གྱུབ་མཐའ་འཆར་དགོས་ཀྱི་ཕྱགས་རེ་བ་མི་བྱ་སྟེ། རོ་རྩེ་ཐོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བས་སོ། །རྒྱམ་སེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ལ་
གནས་ཏེ་ཡེ་སེས་དང་མི་ལྡན་པ་རྒྱམ་སེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཀུན་དངོས་དང་དངོས་མེད་སྟོགས་སྒྲ་ཚོགས་པར་སྒྲུང་གི་དངོས་དང་དངོས་མེད་རོ་མཉམ་པའི་ཡེ་སེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་རུང་ཐད་མི་སེས་ལ། ཡེ་སེས་དང་ལྡན་པ་རྒྱམ་སེས་ཀྱིས་ཡུལ་
དུ་རང་སྒྲུང་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། རྒྱམ་སེས་ཅན་གྱི་འབྲུལ་བས་བཟུང་བའི་སྟོང་ཡུལ་དེ་ཡང་སེས་པའི་བྱུང་པར་རོ། །མི་བྱ་བླ་ཨ་ཚོས་ཨ་ལའོ། ། །ན་མོ་གུ་ཤུ་ ཡིད་འདིས་ལམ་གང་བསྒྲུམ་གྱིང་
དེའི་རྒྱམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་ཏེ་རྟོག་དོར་དོན་སྟེ། ཏིང་འཛིན་གྱུབ་ན་རྟོག་མེད། དཔེར་ན་གེང་རུས། ཐད་པར་སྒྲི་མ་ཆེད་སྒྲ་བཞི། འདུ་སེས་མེད་སྟོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །ཏིང་འཛིན་ཆད་མེད་ནི་བསམས་གྱིང་དེ་ལྟར་སྒྲུང་། འདོད་
སེམས་ཅེ་གཅིག་གྱུབ་དུས་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་བཞག་ན་ནམ་མཁའ་ལྟ་སྟེ་སྟོང་ཉམས་འཆར་སྟོགས་རིགས་སྟེ། དེས་ན་ཕྱ་ཐོག་ལ་སེམས་བཟུང་དང་སྟོང་ཉིད་ལ་བཟུང་གྱིང་ཡིད་ཡིན་པ་ལ། དེའི་རྒྱམ་པ་ཆ་འདྲ་སྟོང་བྱེད་

རྒྱུན་ཕྱལ་ལྟ་བུ་རང་ཉམས་སྦྱོང་ཆུ་ཡོད་ཀྱང་འོད་གསལ་མིན་ཏེ། བསྐྱོམ་ཉམས་ཀྱི་ཆ་འདྲ་སྟེ། དེ་བཞིན་དཔེ་ཡི་འོད་གསལ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆ་འདྲ་དང་། མེམས་དཔེན་མཐར་ཐུག་སྐབས་ལའང་མེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་ཆ་འདྲ་
 ཡིན། ཆ་འདྲ་ཐམས་ཅད་མེམས་ཡིན་པས་སྒོ་དང་འདྲས་བྱས་ཡིན། དེས་འོད་གསལ་གྱི་དོན་སྒྲིལ་ལ་དུ་བྱེད་པས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲིལ་མཚན་མེད་པའི་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཤེས་ནུས། དཔེར་ན་ཆོས་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་
 ཡིད་རྟོག་བཅས་དང་། ཏིང་འཛིན་གྱི་རྟོག་མེད་དོར་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་བརྗོད་བྱལ་འཆར་ལ། དེའི་དོར་སྒྲིལ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་སྒྲོ་ཡིན་པས་འགྱུར་བཅས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་དོན་ཡིན། རྟོགས་ཆེན་གྱང་ད་ལྟ་ནས་
 རིག་པ་དོ་འཕྲོད་དུས་རིག་པ་འགྱུར་མེད་མདོན་དུ་མཐོང་ཡང་། དཔེ་ནི་འདྲས་བྱས་ཡིན་མོད། དེས་རྟོགས་ཆེན་འདྲས་བྱས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟོགས་ཆེན་ནི་དོན་གྱི་བཀྲགས་ཚུལ་རིག་པ་རང་ལྗང་གི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པས། དཔེ་དེས་
 དོན་སྒྲིལ་ཤེས་ནས་གཏུན་ལ་འབེབས་ཀྱི་དཔེ་ཁོ་རང་མིན། དཔེར་ན་སྦྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་འདྲས་བྱས་ཡིན་ཀྱང་། བསྐྱོམ་བྱ་བྱའི་ཉིད་འདྲས་བྱས་མིན་ལ། ལུས་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྒོར་སྦྱང་བའི་ལུས་པ་དེ་དབྱུད་ན་དོན་སྒྲིལ་ཤེས་
 ཡིན་ཀྱང་། དེས་བསྐྱོམ་བྱ་ལུས་པ་སྒོར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། དེས་ན་འདྲས་བྱས་འདྲས་མ་བྱས་སྟགས་ཅིའི་རྣམ་པ་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྒོ་ཡིས་མི་བསྐྱོམ་པ་གཅིག་གྱང་མེད་མོད། དེས་བསྐྱོམ་བྱ་ཐམས་ཅད་སྒོར་མི་འགྱུར། མོད་དང་

གྱི་ལྷ་ན་སྒྱེས་དངོས་ལ་རེག་ན་མི་འགྱུར་མི་འཕོ། དེ་མིན་ཡིད་གྱི་ཉིང་འཛིན་ལུས་སམ། རྒྱུང་བཅས་སྒྱུ་ལུས་དེ་མི་སྒྲོམ་ཆེན་མི་སྒྱུང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་ཡིད་དོ་སྒྱུང་བ། རྟོག་དོར་དོན་སྒྱི་སྒྲོམ་པའི་ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱུས་སྟགས་དང་
 འདྲ་སྟེ། གསལ་སྒྱུང་ཡོད་མེད་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །སེམས་གྱི་ཆོ་འབྱུང་ཆད་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཞུག་མའི་རྒྱུང་སེམས་ལ་ཐུག་ཐུབ་ན་སྟགས་ཡིན། གཞན་དུ་འབྱུང་སྟགས་དེའི་རབ་དབྱེ་ཞིབ་པར་དབྱུང་དོ། །སྒྲུ་ཨ་ཆེས་
 ༡༡ལ་དུན་ནོ། ། །དེས་ན་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དོན་དམ་ཆོས་དབྱེད་ས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་མཆོན་པའི་སྒྲོར་གྱུར་ན་སྟགས་གྱི་རིམ་གཉིས་ལམ་ཟབ་ཡིན་གྱི། གལ་ཏེ་མ་གྱུར་ན་ཤིང་རྩ་ཡང་མི་ཆོད་དེ་ཞིག་ནས་ཙམ་མོ། །དེས་ན་
 དོན་དམ་ལྷན་སྒྱེས་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་རྟོགས་མ་རྟོགས་གྱི། སངས་རྒྱས་པའི་ལམ་ཡིན་མིན་རྣམ་ཀུན་འབྱེད་གྱི། རྒྱུང་སེམས་ཙམ་བསྐྱུ་བ་སྟགས་གྱིས་སྒྱེ་རོལ་པ་དང་ཁྱད་མི་ཐུང་། ཐར་ལམ་ཡོད་མེད་ཀྱང་འདིས་འབྱེད། རྣམ་
 མཁུན་རྟག་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ། དབང་ཐུག་སྟགས་ཀྱང་ཆོག་འདྲ་ཡང་དོན་ཡོད་མེད་འདིས་འབྱེད་དགོས་པས། དེའི་སྒྱེར་དབྱུ་མ་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་པར་རྟོ་རྟེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་ཤིང་རྩ་གཙོད་
 རྣམ་མེད་ཐེར་ན། སྟགས་ལམ་ལ་སྒྱུར་འདེབས་དེ་འདྲ་སྒྱུ་ཡང་མི་རུང་ན་སེམས་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ་ཏེ། རྟོ་རྟེ་ཐེག་པ་རང་ལམ་ན་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀུན་སྟོང་པར་མདོ་དང་ཐུན་མོང་པ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། སྟགས་ལམ་

ཨ་ཁྱི་དྲ་བཞི།

ཡིད་ཅུ་གཅོད་རྒྱལ་མེད་ཅེས་གསུངས་པས། ལྷ་འོད་གར་ཡང་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་བར་ཞལ་བཞེས་དེས་གྲུབ་ལ། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་འདུལ་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་ཚུལ་འདིས་ཀྱང་ཤེས་སོ། ། །དུ་མའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ཡུང་རྩ་པོ་དེ་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་པར་འཆར་རུང་སྟེ། ཡིད་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་ལྷ་ལྷར་ཡང་སྒྲུང་སྟེ། རྟོང་གཟུགས་ལུག་ཆེན་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡེ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་རྗེ་ལམ་གྱི་ལུས་དང་མི་འདྲ་བར་རང་སྒྲུང་རྟོང་གཟུགས་སུ་
དེས་པར་ཤུགས་གྱིས་འཆར་བྱུང་སྟེ། ལྷ་མའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་གྱིས་མཆོན་པ་མཆོན་དཔེ་གསལ་རྟོགས་དག་པ་དུན་པས་སོ། །དེ་ཡེ་རྒྱུད་ལས་གྲུབ་ཀྱང་ལས་རྒྱུད་གི་བསྐྱེད་པ་དང་འདྲེས་ཕྱིར། ད་དུང་དེའི་ཆ་རྒྱུ་དག་འགོ་རྒྱུ་ཡོད་
པས་མ་དག་ལྷ་ལུས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འོད་གསལ་ལ་ལའང་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་པའི་དབང་གིས་དག་པར་བོགས་དབྱེད་དུ་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཟུང་འདུག་གི་བར་དུའོ། །དོན་འོད་གར་ནས་ལྷ་ལུས་དག་པ་འཛོག་སྟེ། འདུལ་
བྱས་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་མི་འདྲེ་བའི་ཕྱིར་དེ། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་པའི་བསྐྱེད་མང་དུ་ཡོད་དེ། ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་འོད་གྱི་སྐབས་ན་བསྒྲོམ་བྱའི་སྒྲོ་དང་ཡེ་ཤེས་འདྲེས་ཏེ་ཐ་དད་དུ་མི་དཔེ་བར་
ཡོད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆ་རྒྱལ་སྟེ། རྒྱལ་ཤེས་གྱི་ཆ་རྒྱལ་མི་སྟེ། པས་མི་སྟེ། པས་པར་འཛོག་ཀྱང་། དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྟེ། རྟོང་ཉིད་བསྒྲོམ་པའི་སྒྲོ་མི་སྟེ། རྟེན་ཀྱང་། དེས་བསྒྲོམ་བྱའི་རྟོང་ཉིད་སྟེ། པས་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོ་པ་རྟོང་ཉིད་

༡༡། །དོན་སྒྲི་གར་ཆེ་སྒྲོ་དེ་འི་རྣམ་ལུན་ཡིན་པས་སྒྲོ་མེད་ན་དེ་མེད། སྒྲོ་ཡོད་དུས་དེ་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲུང་སྒྲེ། བཅའ་མ་པའི་དོན་སྒྲི་གར་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྲུང་རྫོགས་ཆེན་ནི་དོན་གྱི་ལྷན་སྒྲིལ་གྱི་རར་བཞིན་དུ་
གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འཛོགས་སྒྲེ། སྒྲོང་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་གྲུང་། དེ་སྒྲོས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ས་དང་པོའི་ལེ་སྒྲིལ་གྱི་སྒྲོམ་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་མེད་ལ། བསྒྲོམ་བྱེད་ཆོས་དཔྱིངས་རྒྱུ་
བར་གར་བ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་རྟག་གྲུང་། རྟག་དུ་དེ་མི་གནས་པ་དང་། གོང་ནས་གོང་དུ་འབེལ་བ་ནི། སྒྲིབ་པས་བསྒྲུབ་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་ལ་རི་མོ་བཞིན་དུ་པས་ལེན་ན་རིགས་སམ་སྒྲུམ་སྒྲེ་ད་དུང་ཕྱང་ལ་བསྒྲུབ་དེ་
དཔྱོད་ཅིག །སྒྲོམ་བྱེད་མེད་ན་སྒྲུས་རྟོགས་ཞེན། ཆོས་དཔྱིངས་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ཕྱང་ཟད་གྲུང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ལུལ་ལུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་དཔྱིངས་ལས་གཞན་དུ་སྒྲུང་བས་དེ་རྣམ་བཟོད་དོ། །ཡར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྒྲེ་འགག་འབེལ་འགྲིབ་བྱེད་གྱི། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་གྱི་དཔྱིངས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཕྱང་ཟད་གྲུང་མེད་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་དཔྱིངས་མཛོན་དུ་ལུར་ཆེ་ཐམས་ཅད་
ཆོས་དཔྱིངས་འབའ་ཞིག་དུ་གཞིགས། ཆོས་དཔྱིངས་ཐི་བཞིན་རྟོགས་པ་འོད་གསལ་ལྷན་སྒྲིལ། བསྒྲུབ་བྲལ་དེ་ལས་མི་གཡོ་བ་སངས་རྒྱས་གྱིས། དེ་དག་གནས་སྒྲུང་མཐུན་མི་མཐུན་ཅམ་གྱི་བྱུང་པར་མོ། ། ཡང་འཇའ་ལུས་

མཛེན་གྱི།

ལ་སྤྱུང་དོག་མ་མཛད་ཅིག །ཤུབ་རྟགས་ལ་ཞེ་སྒྲུང་མ་བསྐྱེད་ཅིག །ལུས་ལས་ལྷུང་བའི་དངོས་ཤུབ་ལའང་རྒྱ་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་དེ། བརྒྱད་ཡོན་གྱི་རྩལ་སྤྱོད་སྤྱུང་ལྟེན་ལུས་དྲུང་ས་མར་གྱུར་ལའང་ཡོད། དེ་བཞིན་རིགས་
སྤྱུང་གི་མཐུ་དང་། ལྷའི་བྱིན་རྒྱབས་དང་། རྒྱུང་གི་སྒྱུར་བ་དང་། ལམ་གོ་མས་པའི་མཐུས་སྤྱེད་པ་ཡོད་ཀྱི། ལམ་གོ་མས་ཚད་རགས་ལུས་དྲུང་ས་མར་འགྱུར་ངེས་དང་། ལུས་དྲུང་ས་མར་གྱུར་ཚད་འོད་གསལ་པ་མའོན་གྱུར་ཡིན་
ངེས་མེད་དེ། འདོད་གཞུགས་གྱི་རིག་འཛིན་མ་པའ་སྒྱེད་བཤོད་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་བཞིན། དེ་བཞིན་ཤུབ་རྟགས་ལའང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མའོན་གྱུར་དང་། རིགས་སྤྱུང་སྤྱུང་། རྩལ་སྤྱོད་ལས་གྱིས་ཡི་དྲགས་སྤིན་པོ། བསམ་གཏུན་གྱིས་
སྤྱེད་གསལ་པ་སྤྱོད་ལའང་ཡོད་མོད། དེ་ཀུན་ལས་ལམ་གྱི་ཤུབ་རྟགས་རྒྱ་ཆེ། མོས་སྒྱེད་གྱི་སར་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མ་ཚོར་བ་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་རྒྱ་ཚོགས་གྱི་ཚོག་དོན་སྤྱོད་གྱུང་སྒྱུང་བ་རྒྱ་མས་དང་འདྲ་བའི་ངེས་པ་
མེད་དེ། མེར་སྒྱུ་བཟང་མོ་དག་བཅོམ་ཐོབ་ཀྱང་མའོན་ཤེས་དང་རྒྱ་འབྱུང་མ་ཐོབ་པའི་པོ་རྒྱས་རྒྱུར། མོ་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྱུང་བ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཁྱེད་ཡོད། རྟོགས་པ་བཟང་ན་གཞུང་སྤྱོད་ཚོག་རྒྱུང་རྒྱས་ཤེས་རྒྱས། དབང་བརྒྱ་དངོས་
ཐོབ་རྒྱས་སངས་རྒྱས་གྱི་སར་ཚོས་ཀུན་བཞེད་པས་དབང་འབྱོར། རྩལ་མཐུན་པ་ཐོབ་པའི་དག་སར་ཡོན་ཏན་ཀུན་ངམ་ངམ་སྤྱུང་གྱིས་འཐོབ་མོད་ཀྱི། མོ་སྤྱི་སར་ཡོན་ཏན་གཅིག་གིས་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མའོན་

མཛེས་པ་གྲགས་

སེམས་ཀྱི་འག་ཆགས་བརྟན་པ་ལོ། །མ་དག་སེམས་ཀྱི་རང་སྤྱང་དུ་སྦྱུང་། སེམས་ཀྱི་གཞི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་སྤྱང་སྤྱོད་འདུལ་མ་བྱས་སུ་སྦྱུང་། དེ་གྲུབ་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མི་དགོས་ལ། དེ་ལས་གཟུགས་སྟོང་གཟུགས་སྤྱང་
གེས་པ་རྗེ་ལམ་སྟོགས་བཞིན། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་རིག་པ་ལ། དེའི་རང་ནས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་། མ་དག་སྤྱང་བ་གདོས་བཅས་རྒྱ་རྒྱེན་ཅན། དག་སྤྱང་སྤྱོད་གཟུགས་གཞི་མ་མེད་ཡིན་དགོས་ལ། སྤྱོད་གཟུགས་རྣམས་སྤྱང་
རྒྱེན་ཡོ་སྤྱང་གཡོ་བས་འཕེལ་འགྲིབ་སྟོགས་སྤྱང་བར། རྣམ་མཁའི་མཐོ་དམན་བཞིན་དོན་ལ་མི་རྟག་དང་འདུལ་བྱས་སུ་མི་འགྱུར། སྤྱང་གི་ཆ་ནས་རྒྱ་བྱས་སུ་མོར་བཞོད་དགོས་མི་དགོས་ལུང་གིས་དཔྱད་ལ་རིགས་པས་སྦྱུང་བས་
ཤིག ། །གཞི་འདུལ་མ་བྱས་སུ་སྦྱུང་གྲུང་ཁས་ལེན། འབྲས་བུ་ལ་དོ་བོའི་ཆ་ནས་འདུལ་མ་བྱས། གདུལ་བུ་ལ་སྤྱང་རྒྱུ་གི་མ་ཕྱེན་བཅུ་རུས་གསུམ་འདུལ་བྱས་སུ་སྤྱང་བའང་ཤྱོད་དབང་གིས་འཛོག་གྲུང་། གཞི་འབྲས་དཔྱེར་
མེད་འདུལ་མ་བྱས་སོ། །ལམ་ནི་སྦྱོ་འགག་རུ་བྱེད་པས་འདུལ་བྱས་སུ་སྦྱིར་འཛོག་དགོས་གྲུང་། འདི་ལ་སོ་སྦྱོའི་སའི་ཐ་སྤྱད་ཆད་མའི་དོར་སྤྱང་རྒྱུ་། འཕགས་པའི་དག་པའི་ཆད་མར་སྤྱང་རྒྱུ་གཉིས་ཕྱེ་ལ། དང་པོ་སྤྱར་ན་སྤྱོད་
གཟུགས་དང་ལམ་ཐམས་ཅད་རེས་འགའ་བའི་སྤྱང་བ་ཡིན་ཕྱིར་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། རྟོགས་ཆེན་གྱི་ལྷ་བ་རྟག་པ་དང་། དེ་བཞིན་བསྟོམ་པ། སྤྱོད་པ། རྟག་པར་ཁས་ལེན་མི་རུས་ཏེ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།

ཉ་ན་དེ་

༡༢། །དེས་ན་ཐ་སྐྱད་སྐྱད་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དབྱུང་ན། གཞི་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་ལ། སེམས་བཞག་པའི་ཆོ་སྒོམ་པ། དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་སྟགས་སུ་ལྟ་ཡུལ་དང་ལྟ་བུའི་ལྟག་ཆ་ནས་
གན་བྱེད་ན། ཡུལ་ཅན་མི་རྟག་པར་ཁས་ལེན། རོན་དམ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་དུ་དབྱུང་ན། རིག་པ་ལ་ཐེ་སྤིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྐྱུང་བ་སྤིང་དུ་ཡིད་དབྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན། དེ་རྒྱལ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པར་རིག་པ་ཉིད་འཕྲོད་ཆོ།
ལྟ་བུ་ལྟ་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་མེད། དེ་བཞིན་སྒོམ་སྟགས་ལམ་ཀུན་གྱང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མ་དམིགས་པས། གཞི་རྗེས་ལམ་རྗེས་འབྲས་སུ་རྗེས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལ། རྗེས་པ་ཆེན་པོ་བྱར་མེད་ལ། །ས་ལམ་བརྩེ་བའི་
རྫོངས་པ་འབྱུལ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཐེག་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞི་བཤད་ཆད་འདིར་མཐར་ཐྱིན། དེ་གཞི་ལམ་འབྲས་ཀུན་རྗེས་པས་ཐམས་ཅད་ཐེག་ལེ་ཉག་གཅིག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་ཏེ་ཐ་
དད་དུ་མེད་དོ། །དེའི་དོར་རྗེས་པ་ཆེན་པོ་རིག་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་ཆེན་པོར་ཁས་ལེན། རོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་རྒྱུད་ཟད་གྱུང་མེད་པས། འདུས་བྱས་ལམ་དང་། འདུས་བྱས་ལམ་པ་
སྟགས་མི་དམིགས་པས་དེ་དེའི་ཁས་ལེན་མེད་དེ། དཔེར་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ། དབྱེདས་རིག་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་ཅམ་ལས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མེད། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བྱུར་པ་

ལས། འདུལ་བྱས་དང་འདུལ་མ་བྱས་སུ་མི་དམིགས། དེ་བཞིན་ལམ་མེད། ཡེ་སེས་མེད་སྟགས་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ཁས་ལེན་གྱིན་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཚེས་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་མ་གྱུ་བ་ན་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་སེས་མི་འཕྱུང་བས་དེ་ལྟར་གནད་ལ་འབེབས་དགོས་སོ། །གནས་ལུགས་ལ་ལྟ་བུས་དེ་ལྟར་འཇལ་དུ་རྟུག་གུང་། རྗེས་གྱི་རེས་ངོར་ལྟ་བུ་བ་སྒྲིམ་སྒྲིལ་ས་ལམ་འབྲས་སུ་སྟགས་འདི་དང་འདི་ཞེས་རྒྱུ་བཞག་འཛིན་
 པའི་རྒྱུ་སེས་གྱི་སྒྲིལ་ལུ་ལ་རྒྱུར་མ་ཐོང་གི་ཚད་མས་གཞལ་རྒྱུ་དང་། གནས་ལུགས་རེས་པའི་རྗེས་གྱི་དག་པའི་མ་ཐོང་བའི་ཚད་མ་གཉིས་ལ་སྒྲུང་རྒྱུ་སོ་སོར་ཡོད་དེ། རིག་པའི་རྒྱུ་སྒྲིལ་གསུགས་རྒྱུ་ས་རྒྱུ་སེས་གྱི་ལུ་ལ་དུ་
 རྒྱ་བཅས་མི་རྟག་པར་སྒྲུང་ལ་མི་རྟག་པར་འཛོག་ རྗེས་གྱི་ཡེ་སེས་གྱི་ལུ་ལ་དུ་སྒྲིལ་གསུགས་རྒྱུ་མེད་རྟག་པར་སྒྲུང་ལ། དེ་ལྟར་འཛིན། ལར། རེས་འགའ་མི་རྟག་པ་ཞེས་སུ་པའི་བདེན་སྒྲིལ་ལྟ་བུར་། རྟག་དུ་སྒྲུང་བ་དང་ཡོད་
 མི་དགོས་གུང་། འདུལ་མ་བྱས་དང་རྟག་པ་ཡིན་པ་བཞིན། ཐིག་ལེ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་སྟགས་གུང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲིལ་པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལོག་ཅུ་གྱི་ཆུས་སོ། །མདོར་ན་གནས་སྒྲུང་སྟེ་སྟེ་དཔྱད་རྒྱུ་ལ་གལ་ཆེ་སྟེ་སྒྲུར་འདི་
 ལས་སྒྲིལ་པར་བྱའོ། ། །སྟེ་ཐ་མལ་པ་རྒྱུ་ས་གྱི་ངོར་བདེན་གྱུ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཐ་སྒྲུང་དུ་ཡོད་མ་སྒྲིལ་བའང་མིན། ཡོད་མ་སྒྲིལ་ན་བདེན་མེད་དུ་གྱུ་བ་མི་དགོས་དེ་རི་རུ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ངོ་བོས་གྱུ་བ་པ་སྟགས་

༡༢༥། ཐག་སྒྲུལ་བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲོད་ལུལ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ཐག་པ་ལ་སྒྲུལ་བཞིན་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་ཡིན་ན། གཞན་དབང་སྒྲུང་གཞི་ཐག་པ་
སྒྲུར་ཡོད་པར་དོན་དམ་དཔྱོད་རིགས་ཀྱིས་བྱགས་ལས་གྲུབ་བམ་མི་གྲུབ། གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་དུ་བྱལ་རྟེ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱིས་མ་རྟོན་པ་ལ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཐ་སྒྲུང་བཟོད་ཀྱི་གཞན་དེའི་འཛིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོན་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདེན་གྲུབ་དེ་ཐ་སྒྲུང་དཔྱོད་པས་ཁྱེད་སྒྲུང་མམ་མི་ཁྱེད་སྒྲུང་། ཁྱེད་སྒྲུང་དོན་དམ་མི་དགོས་རྟེ། ཐ་སྒྲུང་ཐ་སྒྲུང་དུ་བདེན་པ་མི་མྱེད་དོ། །མི་ཁྱེད་སྒྲུང་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྒྲུང་དུ་མེད་ཅེས་མི་རུང་བས་སྒྲུབ་པ་
དང་དེ་གཉིས་ཁྱེད་པར་མེད་དེ། དེས་ན་བདེན་མེད་ཅེས་པ་དཔྱད་ན་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ལུས་པའི་སྒྲིང་ན་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སུ་གོ་མི་རུང་སྟེ། གོ་ན་སྒྲིང་ཉིད་ཡང་དག་མི་འགྲུབ་པོ། །འདི་གལ་ཆེ། ལར་ཆོས་
དཔྱིངས་དང་གཞི་སྒྲོགས་ཆེན་ལ་དོན་གྱི་སྒྲིང་ན་ཁྱེད་པར་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་ལས་གཉིས་པ་མི་མྱེད་དེ། འོན་ཀྱང་ཆོས་དཔྱིངས་དེ་ཡིད་དཔྱོད་དང་བྲལ་བར་གཏན་ལ་འབྲེལ་ས་ལུས་པའི་མན་རག་ཁྱེད་པར་
ཅན་སྒྲོགས་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ཁོ་ནར་བསྟན་དོ། །འདུས་མ་བུས་པའི་སྒྲུང་བ་རིག་པ་ཞིག་མི་མྱེད་སྒྲུམ་ན། ཆོས་དཔྱིངས་ནི་མེད་དགག་ཅུམ་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལུང་འདུག་དུ་བཟོད་ཀྱང་རང་ས་

ནས་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་གཉིས་གསེབ་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆ་གཅིག་འདུས་བྱས། ཆ་གཅིག་འདུས་མ་བྱས་སུ་གྱུར་ནས་གནས་པས། འདུས་བྱས་རིག་པ་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་འདོད་དགོས་ན། དེ་ལྟར་
 གཉིས་སྟངས་མི་རྒྱུ། རྟོག་པ་མི་ཞི། སྒྲིམ་པ་མི་བྲལ། སོ་སོར་བཅད་དུ་མེད་ཅིང་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་མེད་སྟགས་འོང། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་བྱས་ནི་ཆོས་དབྱིངས་མིན་པར་འགྱུར་
 ཏེ་མི་འདྲ་བའི་བྱེར་རོ། དེས་ན་གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་གྲུབ་པོ། རྟོགས་ཆེན་གྱི་སྟོང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལུང་རྒྱུ་པ་ལྟེ་ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟར་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་གྱི། མེད་དགག་མིན། རང་གི་དོ་
 པོ་སོ་སོར་རང་རིག་དགག་སྒྲུབ་ལས་འདས་པ་ལྟེ། བསལ་བ་ཞག་མེད་པ་ཡིན། རུས་གསུམ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པ་ཡིན། འཕོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཡིན། ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་འཕོར་འདས་སྒྲུ་
 ཆོག་སྟངས་པོ། ལྟར་རྒྱུ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྟོག་མི་རྟོག་དགག་སྒྲུབ་སྟགས་གང་རུང་རེར་ཁས་ལེན། ཁས་ལེན་ཀུན་བྲལ་བའི་ཆོ་ཡོད་མེད་སྟགས་སུ་བཞི་གང་ཡང་མིན་པར་བྱུང་པར་མི་སྒྱུར་པར་སྒྲུ་རུང་། གནས་སྟངས་
 རྣམ་ཀུན་མཐུན་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་ན་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུང་ཅན་མེད་པ། རྟོག་པ་ཆེན་པོར་ལྟར་གྲུབ་གྱི་དོར་མཁྱེན་བཟེ་འདུག་རྒྱུ་གྱིས་མི་རྟོག་པར་འཛོག་གྱུང་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲུང་ལུན་

༡༡། །གྱི་གནས་སྐབས་མཐོང་བས་ནམ་མཁའ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན། གནིས་སྒྲུང་ངམ་དེའི་བཀ་ཆགས་མ་བཟད་པའི་སྒྲོབ་པ་རྣམས་གྱི་མཁུན་བརྩེ་འདྲུག་པ་ནི་སྒྲུང་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མི་རྟག་པར་འཛོག་། །འཛོག་པ་ལྟར་དོན་ལ་དེ་བཞིན་ཡོད། སངས་རྒྱལ་གནས་སྒྲུང་མཁུན་པས་དེའི་མཁུན་བརྩེ་སྐྱེས་ནི་མི་རྟག་པར་གཞན་སྒྲུང་གི་སྒྲོབ་འཛོག་གི། དོན་གྱི་སྒྲེང་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་མི་དགོས་པའི་བྱུང་ཕྱེའོ། ། །གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཚོགས་ཆེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ཡིན་ལ། ལམ་ནི་སྒྲུང་རྩལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གནིས་སྒྲུང་ཅན་གྱི་སྒྲོད་ལུལ་ཡིན་པས། ལུལ་གྱི་མིང་ལུལ་ཅན་ལ་བཏགས་པའོ། །བཏགས་པ་ལ་མི་རྟག་པར་གྱུ་བ་ཀྱང་། དེ་མཆན་ཉིད་པ་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཉི་གཟུགས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་ཉི་མ་དོན་བྱེད་ཡང་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་མི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། ། །ཡང་སྒྱིར་བ་སྒྲུང་དུ་སེམས་གྱི་དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ཤེས་ནས་ཆོགས་གནིས་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་འགྱུ་བ་པ་ལ་ཐོག་ཆེན་པ་ཀུན་མཁུན་དེ་འདྲའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འགྱུར་རྒྱ་དེ། ད་ལྟའི་སེམས་འདིའི་རྒྱན་ཡིན་པར་འས་ལེན་དགོས་ལ། སེམས་གསལ་རིག་རྒྱན་ཆགས་པ་ཅམ་ནམ་ཡང་ཆད་པ་མི་སྤྱིད་པས་བར་མ་དོར་ལྷ་ངན་འདས་ནས་མར་མེ་གི་བ་ལྟར་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་རྒྱ་ཉོན་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

མོངས་ལས་དང་རྒྱུ་མྱིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་བཅས་ལོའང་བ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་། ཟག་མེད་རྒྱ་འབྲས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷང་ལྷ་རྒྱན་མི་འཆད་དེ། འདི་ལྷར་སེམས་དེའི་རང་བཞིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷུལ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུལ་བ་གྲོ་ལུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་གྱི། ལྷུལ་བའི་དེ་མ་ཉོན་མོངས་པ་སེམས་གྱི་གཤིས་ལ་ཞུགས་པའམ། འབྲལ་མེད་གྱི་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན། ལམ་ལ་འབད་ཀྱང་སེམས་མ་ཟད་བར་དུ་ཉོན་
མོངས་མི་ལྟོག་ལ། ཉོན་མོངས་ལྟོག་ན་སེམས་ཀྱང་རྒྱན་ཆད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་འདོད་པ་ལྷར་དོན་ལ་གནས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ཟད་ཀྱང་སེམས་མི་འཆད་དེ།
སེམས་མ་རིག་པའི་རྒྱ་ལས་ལྷང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་མ་རིག་པ་ལྷང་བ། ཟག་པ་སྐྱུལ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བཞིན་ནོ། །བདག་གཉིས་གྱི་ཞེན་ལུལ་རིགས་པས་གནོད་པ་བསྐྱུར་པས་ལྟོག་པ་ཡོད་པས། ལས་ཉོན་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱི་ཆ་
རྒྱན་ཆད་པ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མེད་དུ་འཛིན་པའི་སེམས་མི་ལྟོག་ལ། དེས་ཟག་མེད་གྱི་ལས་དང་། ཟག་མེད་གྱི་རྒྱུ་མྱིན་རྒྱུ་ལྷང་གི་ཆོས་རྒྱུ་མི་ལྟོག་ །བདག་དང་བདག་མེད་གྱི་འཛིན་སྐྱུངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ལ་
གང་བཟུང་བས་ཅིག་གོས་སུ་འཛིན་པ་འགོག་མོད། བདག་མེད་ནི་དངོས་སྟོབས་གྱི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པས་སྟོབས་དང་ལྡན་ལ། བདག་འཛིན་ནི་ལྷུལ་བས་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་ཏེ་སྐྱང་སྐྱན་བཞིན་དང་། ཟག་འཛིན་དང་སྐྱུལ་

༥༩། །འཛིན་བཞིན་དེས་དེ་སེམས་ལ། སེམས་ཀྱིས་དེ་གནས་ཀ་འཛིན་ཡང་བདག་མེད་རྟོགས་ནས་དེའི་ཕྱོགས་འབར་ཞིག་འཛིན་གྱི་བདག་འཛིན་ལ་མི་རྟོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་རྒྱ་འབྲས་ལྷོག་པ་ཙམ་གྱིས་སེམས་རྒྱན་མི་འཆད་དེ། འཁོར་བའི་སེམས་རྒྱན་ཆད་ཀྱང་། ལུང་འདས་ཟག་མེད་རྒྱུ་ལྷོག་སེམས་རྒྱན་ཆད་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་མ་རིག་པ་ནི་སེམས་འབྲུལ་བའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་གནེན་པོ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རིག་པ་མེད་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། དེ་ཙམ་ས་རྩོལ་འང་ཡོད་དགོས། ས་རྩོལ་སེམས་མེད་ན། སེམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་འཛིན་སོགས་ཡོད་མི་སྟོན་མོད། རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་སེམས་ཡིན་པས། སེམས་ལུང་མ་རིག་པ་འཁོར་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞིན། སེམས་ལུང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལུང་འདས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན། འདི་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་ཆེན་པོ་ཉིད་མ་རིག་པའི་གནེན་པོ་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དོན་འདྲར་སྒྲུབ་དགོས། དེས་ན་དམན་ལམ་གྱི་ལུང་འདས་སུ་རྒྱུ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་འདོད་པ་ལ་འཁོར་རྒྱ་ཆད་ཀྱང་མར་མེ་འགག་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་གཏན་དུ་རྒྱན་ཆད་པའི་རིགས་པ་མེད་པས། ཟག་མེད་གྱི་ལུང་པོ་ལྟ་བོད་པ་དེ་དག་རེ་ཞིག་འགོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་ལུང་མངོན་རྒྱ་ལོག་ཀྱང་ཤེས་ལུང་ཤེས་པའི་ཐོག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་

ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་

ན། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། དྲི་མ་རྒྱུ་མ་མེ་གློ་བུར་བ། །ཞེས་པའི་དོན་འདི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་
མེད་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་མེད་དགག་ལ་སྤྲད་མ་ཞུགས་པ་ལ་ཟེར། དེ་ལ་འབྲུལ་བས་བསྤྲད་ཞུགས་
པ་ཅི་ཡོད་དེ། སེམས་མེད་ཡིན་པའི་ཁྱེད། ཤིང་ལ་བདག་འཛིན་མེད་པར་སྐྱབ་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ཀྱང་དེས་སེམས་རང་ལ་སྤྲད་མ་ཞུགས་པར་ཅི་ཡང་མི་ཕན་ནོ། །གཉིས་པ་གྲོལ་འབྲུལ་གཉིས་ཀ་སེམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་
འཛིན་དགོས་པ་ལ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་རྒྱལ་ལ་འབྲུལ་བས་བསྤྲད་པ་ཡོད་ན་ནམ་ཡང་གྲོལ་དུ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་བ་དེ་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བར་གྲུབ་ལ། འབྲུལ་བའི་སེམས་གློ་བུར་བ་ཡིན་ན། གློ་བུར་བ་མ་ཡིན་པའི་
འབྲུལ་བས་མ་བསྤྲད་པ་གཞི་ཡི་སེམས་ནིག་ཁས་མི་ལེན་ཀ་མེད་དུ་གྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་ཞེས་ཚོགས་དགུ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་དེ་བྱུང་མོད། དེ་འདྲའི་ཤེས་པ་གཟུང་འཛིན་མེད་པ་ཚོགས་
བརྒྱད་ལས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་ལས། ཐ་མི་དད་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འབྲད་པས་མེད་པར་གྲུབ། དེས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནམ་གཤིས་ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟའི་འབྲུལ་སེམས་

༡༩། རྣམས་ལ་འབྱུང་བས་བསྐྱད་མ་ཞུགས་པ་ཞིག་ཡོགས་སུ་ངོས་འཛིན་རྒྱ་མིན་མོད། ཁྱིམ་འབྱུང་བ་ཕྱོག་པའི་སེམས་དེ་ལ་འབྱུང་བས་བསྐྱད་པ་མིན་པས། ཁྱིམ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བསྐྱད་པ་
མིན་ཞེས་པ་སྟོན་མིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །ཐ་སྐྱད་དུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སེམས་ཐ་དད་མིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཐ་དད་ན་ཆ་བ་མིན་པའི་མེར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་པ་རང་བབས་
སམ་གནས་ལུགས་ཡིན་ལ། དེའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལ་འབྱུང་བས་བསྐྱད་པ་ཡི་ནས་མིན་པ་བཞིན་རྟག་དུ་དེའི་རང་རྒྱལ་ལས་མི་གཡོ་ནའང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་
པས་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་འཁོར་བ་པ་རྣམས་སམ། སྟོང་པ་ཟུང་ཆད་ཅུམ་དུ་འདོད་པའི་རྟོག་གོ་བ་གཉིས་ཀ། །དང་པོ་དོན་དམ་དཔྱེད་པས་ཁེགས་ལ། གཉིས་པ་མཐར་ཐུག་ཟུང་འཇུག་དཔྱེད་པའི་རིགས་
པས་ཁེགས་གིང་། སྟོང་རྒྱུང་ལ་འབྱུང་བ་མིན་མོད། གྲོལ་བའང་མིན་པས་ཆོས་ཉིད་དེ་འདྲས་ཆོས་ཅན་སེམས་གཉིན་པོ་བདག་མིན་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ་མི་རུང་ལ་བདག་འཛིན་དང་འབྲལ་རུང་དུ་ཅི་ལྟར་འགྱུར་སྟེ་མི་རིགས་
སོ། །འོན་ཏེ་སེམས་མི་སྟོང་ན་བདག་འཛིན་དང་འབྲལ་མི་རུང་ཡང་། སེམས་ལ་བདག་མིན་པས་བདག་མིན་གྱི་ཕྱོགས་འཛིན་སྒྲུལ་ན་དེ་ཡིན་མོད་སེམས་ལ་བདག་མིན་ཅེས་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མིན་པ་ཡིན་པས།

ལྟོན་པ་ལྟོན་པ་

རང་བཞིན་དེ་དང་རང་བཞིན་ཅན་སེམས་གཉིས་ལྟོག་པ་ཅམ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་དགོས་ཀྱི། རོ་བོ་ཐ་དད་ན་སེམས་བདག་མེད་པར་མི་འགྱུར་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་པས། ལྟོང་ངོས་ནས་མེད་པས་མེད་གོ་མི་ཆོད་ལ། ལྟོང་ངོས་ནས་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་པ་སྟགས་སུ་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་དཔེ། བམ་མཁའ་དང་། རྩ་དག་པ་དང་། གསེར་གྱི་དཔེས་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་སྟགས་སུ་གསུངས་པ། ལྷུ་བ་ཚུ་པ་དང་པོ་དང་བསྐྱེད་ན་རུང་ལ། གཉིས་པ་དང་བསྐྱེད་ན་མི་རུང་སྟེ། རང་བཞིན་ལྟོང་རྒྱུ་ཅམ་ཆོས་དེ་སྟེས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། བྱིས་དྲངས་པའི་ཆོ་ན་ལྟོང་རྒྱུ་དེ་བཞིན་ཡིན་མོད། རྩ་རྟོགས་པའི་ཆོ་དང་། དྲངས་པའི་དུས་ཀྱི་དཔེ་དེ་ཆོས་ཅན་སེམས་རང་གི་དཔེར་འོས་ཀྱི། ཆོས་ཉིད་ལྟོང་རྒྱུ་ལ་རྟོགས་དུས་དང་ལྟོང་དུ་གཉིས་ག་ལ་ཡོད། གསུམ་པ་དང་བསྐྱེད་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིགས་སྟེ། གནས་ཚུ་པ་གྱི་དབང་ན་སེམས་ཡོ་ནས་བསྐྱེད་བཞུགས་སུ་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ཀྱང་། ལྟོང་ཚུ་པ་ལ་གནས་ཚུ་པ་བཞིན་མ་རྟོགས་པ་གནས་སྐྱེད་མི་མཐུན་པའི་ལྟུང་བ་བྱུང་སྟེད་དེ། བམ་མཁའ་སྟོན་སྟོན་པ་དང་། རྩ་རྟོགས་པ་སྟགས་བཞིན་ནོ། །བྱིས་ལྟུང་བ་པོ་གནས་གནས་སྐྱེད་མཐུན་པའི་དུས་ན། བམ་མཁའ་སྟོན་མེད། རྩ་རྟོགས་དྲངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར། སྟོན་དང་རྟོགས་པའི་དུས་ན་འད་གསེས་ལ་སྟོན་བསྐྱེད་མ་ཞུགས་སོ། །གལ་

ཡ་གཤམ་མཉམས་དཔེ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་

༡༡། ཉེ་གཟུང་འཛིན་གྱི་བསྐྱེད་མ་ཞུགས་པའི་དྲི་མེད་གྱི་རྒྱམ་སེས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ཐ་མའི་བར་དུ་གཟུང་འཛིན་མེད་པའི་རྒྱམ་སེས་ཞིག་རྒྱམ་སེས་ཚོགས་བརྒྱད་ལས་
ལོགས་སུ་ཡོད། དེས་བདག་རྒྱུ་མི་འཛིན་ཅིང་གཟུང་འཛིན་ཅན་མིན་དུ་ཞུགས་ཀྱང་། བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་ཡེ་ནས་བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་མེད་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱམ་སེས་ཞིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྒྱམས་གྱི་སེམས་གྱིས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་བདག་མེད་པར་སེས་ཟེན་པའི་སེམས་ཡོད་ན། དེ་ལ་སྤྱད་མེད་དུ་
ཞུགས་མོད། དེ་གྲོལ་བར་ཅིས་མི་འགྱུར། དེས་ན་དེས་ཀྱང་འབྲུལ་བས་བསྐྱེད་ཞུགས་པའི་སེམས་ལ་མི་ཐན་པས། གྲོལ་འབྲུལ་གྱི་སེམས་གཉིས་སྒྲིམ་སུ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ན་དུས་མཉམ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་མི་འཐད་དོ། །
གལ་ཏེ་དེས་བདག་རྒྱུ་མི་འཛིན། བདག་མེད་དུ་ཡང་མི་འཛིན་ཟེར་ན། ཅི་ཡང་མི་འཛིན་པའི་སེས་པ་སེལ་གོང་ལ་སུ་གཟུང་འཛིན་གྱིས་སྟོང་པ་དེས་རང་གི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་བདག་བདག་མེད་ཐོགས་གཟུང་འཛིན་གང་ཡང་འཛིན་
མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ན། སྤྱིས་སུ་བདག་མེད་འཛིན་པ་པོ་ནི་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་ཡིད་ཡིན་ལ་དེས་གྲོལ་བ་སྟོན་ནུས་པ་ལ། གྲོལ་འབྲུལ་གཉིས་ཀར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱམ་སེས་དགུ་པ་འདི་ཡོད་པར་ཚད་མས་མ་དམིགས་ལ། ཡོད་པར་ཁས་

རྟོགས་ཅིན་གཟུང་འཛིན་ལ་གྱི་མེད་

བྱང་ཡང་མཚ་པ་ཅི་ཡང་མི་སྤྱང་ངོ། །འདིའི་འགྲོས་ཡིད་ཕྱ་གཏུག་སེམས་སྤྱ་འདོད་པ་ལ་སྤྱར་ཏེ་ཁོགས་ཅིག་ །ཡིད་རགས་པ་བདག་མེད་བསྒྲུམ་པས་གོ་ལ། ཡིད་ཕྱ་བགཟུང་འཛིན་མེད་པ་དེ། བདག་མེད་རྟོགས་ཟིན་ནམ། མ་
 རྟོགས་པ་གང་ཡིན། རྟོགས་ཟིན་ན་ཐམས་ཅད་ཡོ་ནས་གོ་ལ་བར་ཐལ་བ་དང་། མ་རྟོགས་ན་དེ་ལ་སྤྱང་ཉིད་གསར་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་ཆོ། དེས་སྤོན་གཟུང་འཛིན་ཅི་ཡང་འཛིན་མི་སྤྱིད་པ་ཡིན་ནམ་སྤྱིད་པ་ཡིན། མི་སྤྱིད་ན་བདག་མེད་
 ཏུ་འཛིན་པ་རི་ལྟར་སྤྱིད། འཛིན་ན་ཡིད་རགས་པ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་སོགས་སོ། །འདི་ནི་སྟོབས་བརྩའི་ཡོ་ཤེས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་དང་། བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་ལ་འང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཁོགས་སྤྱུམ་ན། སྟོབས་
 བརྩའི་ཡོན་ཏན་ཡོ་ལྟར་དུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེའི་ངོ་ལ་སྟོས་ན་མངོན་གྱུར་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དང་ཐ་དད་མེད་པའི་ཆ་ནས་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་རུང་ཡང་། ཐ་སྤྱད་དུ་རྒྱུད་ཐ་དད་པས་འདིའི་སྒྲིབ་པ་མ་
 སྤྱངས། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་ལ། འབྲུལ་བའང་དམིགས་སྤྱ་མེད་པས་རི་ལྟར་ཐ་རྟོགས་པའི་དོན་ལས་མི་འདའ། རི་ལྟར་བས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་རི་སྤྱིད་པ་དང་། དེ་དང་དེར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་མཁྱེན་
 བར་མི་འགལ་ལོ། །འདི་རྣམས་དཔྱད་སྒྲོ་ཡིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དམ་བཅའ་མིན་ནོ། ༥ །ཡིད་ཕྱ་རགས་ངོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་ཡིད་ཕྱ་བ་བྱས་ཀྱང་། རྟོགས་བརྒྱད་ལས་ཐ་དད་པའི་རྟོགས་དག་བར་འགྱུར་ལ། རོ་བོ་

ལྷ། །ཐ་མི་དད་གཅིག་ཡིན་ན། ལྷ་རགས་གཉིས་དོ་ཐོ་ཐ་དད་མེད་པས། ཡིད་རགས་པའང་གཞུག་སེམས་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་ལྷ་པའང་རགས་པ་ཡིན་པ་དང་། ཡིད་རགས་པའང་ལྷ་པ་ཡིན་དགོས་ན། ཡིད་རགས་པ་གཞུག་སེམས་མིན་ཏེ་ལྷ་པ་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱར་བ་དོན་མེད་དོ། །ལྷ་པ་ལ་ཀུན་རྟོག་མེད། རགས་པ་ལ་ཡོད་པས་བྱེད་ན་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཀུན་རྟོག་མེད་པ་དང་། ཡོད་པའི་སེམས་རིགས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ལོགས་སོ། །དེ་འདྲའི་ཡིད་ལྷ་གཞུག་སེམས་དེ་རང་ཉིད་རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཡིན་དུ་རྒྱག་གུང་ཡིད་རགས་པ་སྒོ་ལྷ་དང་བཅས་ཚོགས་དུག་མ་འགག་པའི་ཆེན་འང་། གཟུང་འཛིན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ལོགས་སུ་གནས་གྱི། ཚོགས་དུག་གི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་གཤམ་རང་རྒྱ་བ་གཅིག་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་འདྲའི་གཞུག་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་གུང་། ཚོགས་དུག་གམ་བརྒྱད་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་ཅི་ཡང་མི་ཡན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སོ་སོ་བའི་སེམས་ཡིན་ནོ། །དེས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲམ་པ་ཆོད་མི་ཆེ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་གྱུ་བ་པའི་སྟོང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་དུ་རྟོགས་ཤིང་། ཟུང་འཇུག་ནི་མཐར་ཐུག་འོད་གསལ་བསྒྲམ་པ་ཡིན་གུང་། འདི་ལ་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་ཡང་སྟོང་བ་མེད་པའི་ཀུན་རྟོག་ལྷ་པ་འདི་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་སྒྲུ་མ་ཆོད་གྱི་སེམས་ལ་ཟག་མེད་གྱི་ལམ་མི་བརྟེན་དེ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ལྷ་པས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲམ་པ་ཆོད་ཆེན་།

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཡིད་ཅུང་པ་སྐུ་ལ་བཞེན་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ན་ཆོད་ཆེ་མོད། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་ཡིད་ལྷ་པ་ཅམ་ཡིན། ཡིད་རགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་དང་། རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུང་རྟོག་པས་མཆོད་
པའི་ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་རྣམ་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ་སྐུ་མ་ན། དེ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཀུན་རྟོག་གུང་ག་ལ་ཡོད་དེ། དེ་ནི་ཡིད་རགས་པའི་སྟོང་ལྷ་པ་ཡིན་གྱི་འདི་ལ་མི་སྟོང་དོ། །བསྐྱེད་གཞི།
ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ རྟགས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཆར་པའི་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་གུང་། སྟོང་ཉིད་རྗེས་དཔག་གིས་གཏན་ལ་ཐབ་ཐེན་སྟོང་དུན་ལམ་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་མོ་སྐུ་མ་ན། དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དུན་ལམ་
དུ་བྱེད་པར་དོན་གྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་མེད་དུ་མཛོན་སུམ་མཐོང་བ་མིན་པས། ལྟ་དོན་གྱི་རྟོག་པ་འདི་ཡི་སྐབས་སུ་ཡོད་ན་ཀུན་རྟོག་མཐོང་དག་མེད་པ་ནི་ལྟར་ཡིན། དེས་སྟོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་ཆེ་ཐམས་ཅད་ལ་
བསྐྱེད་བྱ་བ་དེན་སྟོང་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་འཆར་པའི་སྐྱོ་རྟོག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་སྟོང་ཉིད་པ་དེན་སྟོང་གསལ་དུ་ནི་ལྟར་དུན། ལྟར་མ་དུན་པའི་དུས་འདིའི་འཛིན་སྐབས་ཅི་འདྲ་ཡིན།
དམིགས་སྟེན་ནི་འདྲ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ཀུན་འགོ་ལྷ་ལོ་ར་དུ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཡིན་དགོས་ལ། སྟོང་ཉིད་སྐར་མ་གཤམ་པ་ལ་གསལ་དུ་བསྐྱེད་ནས་གཤམ་པའི་ཆེ་ནི་འདྲར་འགྱུར་སོགས་དབྱེད། ། གཞུག་སེམས་ནི་སེམས་ཆོགས་

མཛེས་པ་ལྟུང་།

པམ་ རྒྱུ་ཡང་དེ་ལས་རྒྱུ། འགག་ཀྱང་དེ་ལ་ཐེམ་པ་ལས། དེ་ལས་ལྷག་པར་འགག་རྒྱུ་མེད་དེ། དེ་མྱོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཞི་དེས་ལོ་མར་འདས་ཀྱན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་བྱུང་ཀྱང་། ཡེ་ཐོག་གཞིའི་སྐབས་
སྐྱུ་གཞི་སྤང་མ་ཤར་པའི་དུས་ན་རྟོགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་མ་ལྟར། མ་རྟོགས་ཏེ་སེམས་ཅན་མ་ལྟར་བས་གཞི་རང་གི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་གོ་ལ་ཟེན་ལུལ་ཟེན་གང་ཡང་མིན་པས། གཞི་ཆོས་ཉིད་གོ་ལ་ལུལ་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདི་གཏོད་མ་ལྟར་སྤྱད་གཞུག་མའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་དེ་ལྷ་སྤུ་ལས་འཆར་རུང་གི་ཆོས་རྣམས་མཛོན་དུ་སྤྱངས་ནས་སྤང་པའི་གཞི་སྤང་བཏོད་པ་ན། གཞི་དེ་ལ་རྟོགས་པ་པོ་ཡི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་འཕྱང་བས། གཞི་དེ་
ཡི་རང་བཞིན་རྟོགས་ན་གོ་ལ། མ་རྟོགས་ན་ལུལ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་སྤུ་འཕྱང་སྟེ་གཞི་གཅིག་ལ་མ་གཉིས་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་ལུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྟགས་ལ་གཞི་དེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པ་མི་ཤིང་ཀྱང་། ལུལ་བ་རྒྱུ་ཟད་མ་སྤང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་དེ་ལྷ་སྤུ་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཏེ་དུལ་པའི་ཁྱིམ་འོག་གི་གཏེར་བཞིན་ནོ། །གཞི་དེ་རྟོགས་ཕྱིད་ཀྱི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ལུང་བཞིན་ལམ་ལ་
འབད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས། གོ་མྱོང་རྟོགས་པ་རིམ་བཞིན་སྟེ་བའི་ཆེ་གཞིའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ལྷ་སྤུ་ཡོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྤུ་མ་ཤེས་པར་མ་ཐོང་ངོ་། ༥ །སེམས་དབེན་སྒྲིམ་པའི་མཐུས་སྤང་གསུམ་མཐའི་འོད་གསལ་འདི་སེམས་

༡༣༦

ལྷ། །གྱི་ཚེས་ཉིད་རིག་སྟོང་དུ་ངོ་སྤྲད་རྒྱུ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མེད་པས་སེམས་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཚོགས་བརྒྱད་གྱི་གང་རུང་མིན་ཡང་། ཚེས་ཅན་ཚོགས་བརྒྱད་མེད་ན་དེའི་ཚེས་ཉིད་ཡན་གར་དུ་ཡོད་མི་
ཤིང་སྒྲུལ་ན། ཚེས་ཅན་སྟུང་བ་དང་ཚེས་ཉིད་སྟོང་བ་བྱུང་སྟུང་ཙམ་རོ་གཅིག་མ་འདྲེས་གྱི། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ནི་ཚེས་ཅན་ཉི་ཚེ་བའི་སྟུང་བ་རིས་ཆད་དང་སྟོང་བ་སྟུང་བ་དེ་ལྟ་བུ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་གཉིས་སྟུང་དང་བཅས་པའི་གོ་ཡུལ་བའི་འོད་གསལ་ཡ་ཡིན་ཡང་། གཉིས་སྟུང་མེད་པའི་སྟོང་བྱའི་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོགས་བརྒྱད་འགགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་མི་འགག་
ལ། དེ་བཞིན་ཚེས་ཅན་སོ་སོའི་སྟུང་བ་འདུས་བྱས་རྒྱུ་འགག་བྱེད་ཀྱང་། ཚེས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱེདས་འོད་གསལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་འགག་མེད་དེ། ཚེས་ཅན་སྟེ་ཡང་དེའི་ངང་དུ་སྟེ། འགག་ཀྱང་དེའི་ངང་
དུ་འགག། །གནས་ཀྱང་དེའི་ངང་དུ་གནས་པས། ཚེས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྟོ་ངོར། ཚོགས་བརྒྱད་དུ་སྟུང་དུས་ཉིད་ནས་ཀྱང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་སྟེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་གྱི། ཐུགས་དུས་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་སྟེ་
འགགས་གནས་གསུམ་དུ་སྟུང་ཡང་དེ་ལས་འདས་པ་མེད་དེ། ཚེས་གྱི་དབྱེདས་ལས་མ་གདོགས་པའི། ཚེས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚེས་དབྱེདས་དེ་ནི་རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་རང་བཞིན་

གནས་པའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ལ། འདི་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཞེས་པུ་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་དུས་རིགས་གྱི་མིང་ཅན་ཚེས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཉིད་དུ་བྱེད་གྱི། ཉན་རང་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་
 བས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཐུན་མིན་ཞེས་པུ་སྟེ། དམ་ཚེས་པད་དཀར་འོད་ལུང་གི་ལེའུ་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱལ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ཡང་གཅིག་ཡིན་གྱི་སྐབས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱང་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་
 ཤར་བའི་སྐབས་སུ། ཤར་རྒྱ་ཚེས་ཉིད་གཞུག་མ་དེ་ཡིན། ཤར་ནས་ངོས་ཟེན་པ་པོ་ཚོགས་པ་རྒྱུད་མེད་ན་སུ་ཡིན། སྤྱམ་ན། ཤེས་རབ་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་གྱི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་དེ་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་
 མྱོངས་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་དུ་ཚེས་ཉིད་བསམ་མི་བྱུང་བའི་དོན་ལ་སྟོ་འདོགས་ཆོད་པ་ཡོད་པར་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། དེ་དུས་གྱི་ཉམས་སུ་མྱོང་མ་ཐོན་གྱི་སྟོ་གཞན་དང་མྱོང་བུ་འོད་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
 མཐའ་དབུས་བྲལ་བའི་ཉམས་ཤར་བ་དེ། གཞུག་མའི་འོད་གསལ་གྱི་རང་གདངས་སུ་གྱུར་བའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། ཡོད་ཤེས་གྱི་འཕོར་གྱི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་ན་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལྷུང་ཤེས་རབ་ག་ལ་
 ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཡོད་ཤེས་འཕོར་གྱི་སེམས་ལྷུང་ཤེས་རབ་རྒྱུན་བཞི་ལས་ངས་པར་སྟེ་དགོས་པས་འདུས་བྱས་ཡིན་གྱི་རང་བྱུང་ག་ལ་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱུན་བཞི་མེད་དེ། དམིགས་གཏད་གྱི་མཆོན་མའི་རྒྱུན་དང་། རང་གི་ཉེར་ལོན་

༡༡། །དུ་གུར་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་དང་། སྐལ་མཉམ་མོགས་རྒྱ་རྒྱུ་དང་། བྱེད་རྒྱ་བདག་རྒྱུ་བཞི་དབྱེད་དུ་མེད། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པའི་བློ་མེད་པས་དམིགས་རྒྱུ་མེད་ལ། དེ་མེད་པས་རྒྱ་རྒྱུ་མོགས་མེད་དོ། །དེ་དག་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི་མཆན་མ་ཅུང་ཟད་དམིགས་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་རུང་ཡང་། དེར་དམིགས་པ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་ལ་རྒྱུ་བཞིའི་ཐ་སྐྱད་མེད་དོ། །དེས་ན་གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་རྒྱུ་པའི་ཆ་ནས་གཞི་འི་བཞིན་པར་རང་འོད་དུ་གསལ་པ་པ་ལ་སྒྲོང་བའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་ཀྱི་སྒྲུང་བྱ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་རྩ་མ་ཐ་དད་དུ་མེད་དོ། །འོ་ན་འོད་གསལ་རང་ལས་རང་གདངས་ཤེས་རབ་རང་བྱུང་ཡོད་ན། ལམ་ལ་མ་འབད་པའི་སྒྲིམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟེན་འབད་པ་མེད་པར་དེ་འདྲའི་ངོས་ནས་འོད་གསལ་ངོས་ཅིས་མི་ཟེན་སྒྲིམ་ན། མི་ཟེན་ཏེ། གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རང་གདངས་ཤེས་རབ་འཆར་རུང་གི་རང་བཞིན་དུ་ཡེ་ནས་ཡོད་ཀྱང་། འབྱུལ་བའི་སྒྲིབ་པ་འབྱུག་པོས་མནན་ནས་གཞི་ཐོག་དུ་གནས་པའི་དུས་དེར། སྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་འོད་གསལ་མི་མཐོང་བས། མེས་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདི་ཤེས་འདི་དུན་ཅི་ཡང་མེད་པར་བརྒྱལ་བ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཉིད་འབྱུག་པོའི་སྐབས་སུ་འོད་གསལ་གར་ཀྱང་ངོས་མ་ཟེན་ཟེར་བ་ལྟར་ན། གར་ཞེས་པ་འོད་གསལ་འབའ་ཞིག་མ་འགག་ལ། ཆོགས་བརྒྱད་འགག་པ་ལ་གར་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི། གར་རྒྱ་འོད་གསལ་ལམ་གཞི་དེ་ཉིད། ལུ་

ལ་ཤར་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱར་མེད་ཀྱང་། གཉིད་འབྱུག་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་གནས་སྐབས་དེ་ལ་བབ་པ་དེ་ལ་ཤར་བའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །འོད་གསལ་མ་ཤར་ཟེར་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་ངོས་མ་ཟེན་པས་ལུང་མ་བསྐྱེད་དུ་
 མོང་བ་སྐྱེད་ཁང་གི་སྐྱེད་པ་སྤྱི་མིག་ལ་མ་ཤར་བ་ལྟ་བུ་ལ་བསམ་ནས་འོད་གསལ་མ་ཤར་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤར་བའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་ཤར་ཞེས་ཟེར་ཀྱང་། རྒྱལ་འབྱོར་པ་མིན་ཡང་ཐ་མལ་པ་རྒྱམས་ལ་གཉིད་
 འབྱུག་མོགས་ཀྱི་དུས་སུ་འོད་གསལ་འགག་པ་ནི་མ་ཡིན་པས། རྒྱལ་འབྱོར་གྱི་ངོ་ཤེས་དུས་འོད་གསལ་ཡོད་ལ། གཞན་རྒྱམས་ལ་དེ་དུས་གཞི་འོད་གསལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། འདི་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་ཡང་དོན་དེ་ལྟ་
 བྱར་སྐྱེས་ཀྱང་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །འོན་དེ་དུས་ཤེས་བྱེད་གྱི་སྒྲོ་མེད་པས། རྒྱལ་འབྱོར་པས་ལམ་གྱི་སྒྲོ་བས་ལས་ཀྱང་དེ་ཤེས་པར་མི་ཤིང་སྒྲུལ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་ཀྱང་བདེན་གཉིས་དཔྱེར་མེད་གཞི་
 ཡི་ཆོས་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་ནས། བསྒྲུལ་པའི་སྤྱོད་པ་སྐྱེས་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་གཞི་ཡི་སྤྱོད་གི་ལྟུལ་བའི་སྐྱེད་པ་བསམ་པ་སྒྲོ་བས་ཀྱིས། དེ་དུས་ཤེས་རབ་གྱི་གདངས་ཀྱིས་དེ་ངོས་ཟེན་པ་ཤིང་དེ། སྒྲགས་ཀྱི་གྲོ་ལ་ལམ་ལྟར་ན་
 ཆོགས་བརྒྱད་མ་འགག་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིད་གྱི་ཤེས་པས། སེམས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་རིག་སྤྱོད་ཟུང་འབྱུག་དུ་སྤྱོད་བ་ན། སེམས་དེ་ཉིད་རིག་སྤྱོད་སྤྱོད་འདས་སུ་རྟོགས་རྒྱས་ལ། དེ་ལ་གོམས་པས་སེམས་དཔེན་མོགས་ཆེད་དུ་མ་

ཆོག་ལ་ལུ་ལྷ་ལ་ལེན། ཆོས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལས་མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་བར་མི་ལྟུང་བར་སྒྲུང་བ་འདི་གི་ན་རྩ་ལོ་མཚར་ཏེ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་གནས་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་
གདན་ལ་འབེབས་རྒྱས་པས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྒྲུན་འབྱེན་རྒྱས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོད་དོ། ། ཡིད་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་འདྲའི་ཡིད་ལྷ་བའི་དུས་ན་ཡིད་ཀྱི་ཀུན་རྟོག་རགས་པ་རྣམས་འགག་ནས་མེད་པས་ལྷ་བ་ཡིན་སྟེ་མ་ན། དེ་ལྟར་
ཡིན་དུ་རྒྱལ་སྟེ་དེ་འདྲའི་ལྷ་ཡིད་དེ་ཡིད་རགས་པས་དུས་ན་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་ཐལ་ཏེ། གཞུག་སེམས་ནི་རྒྱན་དུ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་རེས་ཡོད་རེས་མེད་མི་སྤྲོད་དོ། ། དེ་ལྟར་ལྷ་བ་དང་རགས་པའི་ཡིད་གཉིས་ཅིག་ཆར་ཡོད་དགོས་
ལ། ལྷ་སྟེའི་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་བདག་སེམས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པར་ལྟུང་རོ། ། དེ་ལྟར་རགས་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷ་ཡིད་དེ་རང་རིག་པས་ཉམས་སུ་མི་སྤྲོད་བཅི་ཞིག་སྟེ། མ་སྤྲོད་ན་དེ་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་བྱེད་མཛོད་རྗེས་
གང་ཡིན་སྟོས་གིག། མཛོད་སུ་མ་གྱིས་ནི་མ་སྤྲོད་སྟེ། རགས་ཡིད་ཡོད་པའི་སྤྲུལ་སུ་ལྷ་ཡིད་མེད་ལ། ལྷ་ཡིད་ཀྱི་སྤྲུལ་སུ་རགས་ཡིད་འགགས་པས། ཀུན་རྟོག་རགས་པ་འགག་པའི་ཡིད་གཉིས་དང་། མ་འགགས་པའི་ཡིད་
གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་མི་འགོགས་ཏེ། ཡིད་གཉིས་ལ་ཀུན་རྟོག་འགག་པ་དང་། མ་འགགས་པའི་གཉིས་ཆོས་འགལ་བའི་བྱེད་རོ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་གཤེས་གཉིས་མ་ཡིན་པར་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་ལྟུང་རོ། ། ལྷ་བ་ཡོད་

༡༡། །ཀྱང་རགས་པས་སྒྲིབ་ནས་མི་སྤྱང་སྤྱམ་ན། མི་སྒྲིབ་ཏེ། ཡིད་ཐ་དད་གཉིས་ཡོད་པས་གཅིག་གཅིག་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་སོ། །དེས་ན་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྟོག་གིས་དཔྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འོན་ཀྱང་རྟོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱད་ལས་ཡེ་ཐོག་གཞིའི་འོད་གསལ་ལ་སོགས་ཀྱི་གནད་བཤད་པ་ལ་དེ་ལྟར་དེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་གཤམ་དང་ཡེ་གཤམ། ཀུན་གཞི་དང་ཆོས་སྒྲུ། ཡིད་དང་གཤམ་རབ་གྱི་བྱུང་འབྱེད་པའི་ལུང་གི་དོན་བཞིན་
 བསམ་ན་དེས་པ་སྒྱེད་རུས་གྱི་གཞན་དུ་བསྒྲུབ་པར་བསམས་ཀྱང་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མི་གོ་འོ། །ཐུ་ཡིད་དེས་སྒྲོང་ཉིད་གསལ་དུ་བསྒྲུབ་ནས་མ་གཤམ་བར་དུ་འོད་གསལ་ཡིན་ན། གཞི་དུས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་
 གནས་པ་ཡིན་པ་ལམ་དུས་སུ་འོད་གསལ་བར་གནས་འགྱུར་དགོས་ན། སྒྲོང་ཉིད་བསྒྲུབ་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལྟ་བུའི་ཡིད་དང་། བསྒྲུབ་བྱའི་སྒྲོབ་མ་ལྟ་བུའི་ཡིད་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་དགོས་ལ། རེས་དཔག་གི་དབྱེད་པ་དུན་
 ཡུལ་དུ་འཕང་ཆེ་སྒར་གོམས་འདྲིས་མེད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐག་གཤམ་རུས་པའི་སྒྲོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཅན་འདིས། ཡིད་རགས་པའི་དུས་སུ་སྒྲོང་ཉིད་གཤམ་མི་རུས་པ་རྒྱ་ཅི་ཡིན། ཡིད་རགས་པ་འགགས་ཟེན་ན་སྒྲོང་ཉིད་རེས་དཔག་གི་དེས་
 པ་སྒྲོབ་པའི་ཡིད་རགས་པ་འདི་སྒྲིབ་ཀྱི་ཞིག་རེད། འོད་གསལ་རང་དུས་དེ་དཔྱོད་མ་ཁན་མེད་ཀྱང་། སྒར་དབྱེད་པས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་བག་ཆགས་ཡིད་ཐུ་བར་བཞག་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་འོད་གསལ་འཆར་སྤྱམ་ན། འདི་ཀུན་

གཞི་ཡིན་ཏེ་བཀ་ཆགས་བསགས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་དང་། སྒྲེ་བ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱང་ཡིད་ལྷ་བ་འདི་ཡིན་པ་དང་། རྟག་རྟེན་དུ་མཉམ་པར་འཛིན་པའི་སྒྲེ་ས་བུ་སྒྲེ་གས་བས་འདོད་པ་དེའི་ངོ་བོ་འདིར་གསལ་བར་བསྟན་པ་སྟེ།
 འདི་བདག་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་ཡང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་འདི་བདག་རྟེན་འབྱུང་ཏེ། རྒྱུན་གྱིས་རྟག་པར་འབྱུང་རོ། །དེད་གྱི་འོད་གསལ་ནི་བཀ་ཆགས་འཛིན་པའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། འདུས་བུས་མིན་པ་དང་། མཚན་མའི་
 རྒྱུ་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡིད་ལྷ་བས་འཁོར་བའི་བཀ་ཆགས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ། ཆགས་སྟོགས་གྱི་བཀ་ཆགས་གྱིས་རེས་ཆགས་སྟོང་སྟོགས་ཀྱང་བསྐྱབ་རུང་བར་འབྱུང་རོ་སྟོགས་དཔུང་དགོ། ། །ཡང་
 གཞུག་སེམས་དེ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གྱི་ཡིད་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷ་ར་ན་དེ་ལ་མིང་དོན་འདྲེས་འཛིན་ཅན་དེ་དེའི་ཡུལ་དོན་སྒྲི་ལས་རང་མཚན་མེད་དམ། མེད་ན་དེས་ཚས་ཉིད་མའོན་སུམ་ཇི་ལྷ་ར་རྟོགས། རྟོག་མེད་ཡིན་ན་དེའི་
 ཡུལ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུ་དེ་འདུས་བུས་སམ་འདུས་མ་བུས་གང་ཡིན། འདུས་མ་བུས་ན་ནམ་མཁའ་དང་འགྲོག་གཉིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདུའམ། མི་འདུ་ན་གཞན་ཇི་ལྷ་ར་ཡིན། ཡི་གེས་ནི་དེ་དང་མི་འདུ་སྟེ་སེམས་ལས་འདས་པ་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་རྒྱ་མེད་གྱི་གེས་པར་བལ་ལ། ཡོད་ན་དེའི་རྒྱ་ལས་ཉོན་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ཀུན་འབྱུང་སྟེ་གཞུག་སེམས་བེར་དོན་མེད། མིན་ན་དེའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན། དེ་ལ་

༡༡། །གཏུག་སེམས་ཟེར་དོན་དེ་རང་གི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ན། ལྷོང་ཉིད་བསྐྱབ་བསམ་མི་ལོང། ལོང་ན་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ལོང། དེ་ད་ལྟ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་སྤྱོད། དེ་ཆོད་མ་གང་གིས་དམིགས། རང་རིག་
མེད་པ་ལ་གེས་པ་གཞན་སུས་དམིགས། རྗེས་དཔག་ཅི་འདྲ་བྱེད། ཡེ་གེས་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཡོད་ཀྱང་མི་གེས་པ་སྤྱོད་པ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཅན་གེས་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་ནི་དམིགས་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་
ནི་མ་སྤྱོད་བའང་མིན་ཏེ། ལྷ་ཆོགས་སྤྱང་བ་འདི་དེའི་ཆ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་མ་ཆད་པ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །སྤྱང་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་ཆོས་ཅན་གེས་པ་ཡོད་ན། དེའི་གཞིན་པའི་རྒྱུ་དེ་འཁོར་བ་ཡིན་ནམ། ཡེ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ཡང་
དག་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལྟོག་དུ་ཡོད། ལོག་ན་གེས་པ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་སྤྱོད་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ལྷག་པར་བཟང་དོན་ཅི་རེད། དེ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་ཡིན་ན་གོ་ལོག་སོགས་དཔུང་དེ་འདི་རྣམས་སྤྱོགས་འགོ་ས་བོན་ཅམ་ལས་
དཔུང་རྗེས་མིན་ཀྱང་སྤྱར་གན་བྱེད་པར་འཇམ་དཔལ་མ་བྱེན། རེ་རེ་བཞིན་སེམས་ཡིན་པ་ལ་སྤྱོན། ཡེ་གེས་ཡིན་པ་ལ་མི་སྤྱོན་རྒྱལ་རེ་བཤད་དགོས། དེ་ལས་སྤྱང་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དེ་ཡིན་ན། འདི་ཡིད་
ཐ་བ་བྱས་ཀྱང་དོན་ལ་ཀུན་གཞི་རེད་པས། ཀུན་གཞི་ལ་འོད་གསལ་གཏུག་མའི་སེམས་སུ་འདོད་པ་འབྱུལ་ཏེ་འདི་བག་ཆགས་སྤྱ་ཆོགས་པས་བགོ་རུང་ན་གཏུག་སེམས་མིན་པར་ཐལ་ཏེ་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་ཀུན་གཞི་

5
11
17
23
29
35

འགག་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་པ་ལྟག་སེམས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་བྱེ་བའི་རྣམ་གྲངས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྟོག་པས་བརྟགས་ཅམ་སྟེ་ཆོས་ཅན་མེད་པར་ཆོས་ཉིད་ལུས་མི་གེས་པས་སོ། །འདི་རྣམ་གྲངས་མིན་པའི་དབྱིངས་འགྱུར་མེད་རྗེན་པར་གོ་དགོས་སོ། །དོན་དམ་མེད་དགག་དེ་སྒྲོས་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་དེ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་ལ། མིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དོན་དམ་པ་ནི་སྒྲོས་བརྟག་པར་བྱ་བ་ལས་འདས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དེ་མིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མི་ཆོད་དེ། སྒྲོས་པར་བརྟགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཡིན་གྱི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ནི་སུས་ཀྱང་སྒྲོ་བརྟགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སེམས་སེམས་བྱུང་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བ་མ་ལུས་པ་ལོག་པའི་དོན་དམ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནི་སྟོང་པ་བྱུང་ཆད་མིན་པར་འོད་གསལ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དོ། །སེམས་སམ་པམ་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པའི་རྣམ་པ་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་སྟེ། ལུལ་མེད་མ་ཉམ་པར་རང་གིས་རིག་བྱའོ། །རང་འོད་གསལ་པའི་ཆ་ནས་ཡོ་གེས་སུ་གང་གས་ཀྱི། ལུལ་ལུལ་ཅན་དུ་བྱེ་བའོ། །པམ་རིག་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་གེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལུགས་ཡོས་སྒྲ་༡༠ཆོས་༡༥ལའོ། ། །རི་བོང་རྩ་མེད་དང་ཕྱོགས་འདིར་བུམ་མེད་ལྟ་བུ་མེད་པར་གང་གས་པ་རི་སྟོད་པའང་ཆོས་ཅན་སྒྲོས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་དབྱིངས་མིན། བུམ་པ་རང་།

༡༡། །བཞིན་མེད་སྟགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་ཆོས་ཀྱང་གི་དབྱིངས་དང་དེ་ཉིད་མིན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཆོས་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཕྱོགས་གི་ཆ་དང་
 དུས་གི་འགྱུར་པ་སྟགས་གིས་བསྟུན་དུ་མེད་ན་ནི་ཆོས་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ལུས་ཡོད་དང་ལུས་མེད། ལུས་པ་བདེན་ཡོད་དང་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་སྟགས་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། རང་རང་གི་ཆོས་ཅན་དང་། ཉི་ཆོའི་
 ཆོས་ཉིད་དུ་གྱུར་གིས། རྒྱ་ཆད་ཕྱོགས་ལྷན་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གི་དབྱིངས། ཡང་དག་མཐའ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། རི་རྒྱར་དུས་དང་ཕྱོགས་
 གི་ཆ་ལམ་ཡོད་མེད་ལ་སྟགས་དེ་རྒྱར་སྟེས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་དེར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟེས་པ་རྒྱལ་ས་གིས་མ་སྟེས་པ་རང་བཞིན་ནི་བའི་དབྱིངས་སོ། །ཕྱོགས་ཡོས་སྒྲ་༡༡ཆོས་༡ལའོ། ། །ཡང་ཁྱེད་འདོད་པའི་ཡོད་ལྟ་འདི་བའི་
 གསེགས་སྟེང་པོ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་འདི་རང་གི་དོ་བོ་གཞུང་འཛིན་ཅན་ཡིན་པས་གཉིས་སྒྲུང་མདོན་གྱུར་པའང་མ་ལོག་པ་སྟེ། གཉིས་སྒྲུང་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཡིན་པས་དག་པའི་སེམས་ག་ལ་ཡིན། འདིའི་གསེས་ལ་
 གཉིས་སྒྲུང་མེད་སྟུམ་ན། དེ་ཡོད་རགས་པའི་རང་བཞིན་ལའང་མེད་མོད་དེས་ཅི་ཡན། གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྟེང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གི་སེམས་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གི་རྒྱལ་དུ་འབྱེལ་པ་

ཡོད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཚེས་ལྷན་པ་ལྷན་ཏུ་མེད་དེ། རྒྱུད་ཅེས་པ་གང་ཟེག་གི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ལ་ཚེས་ཉིད་ལ་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་མེད་པས། ཚེས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡོ་སེམས་ལ། འདིར་ནི་ཐོག་མ་
 དཔུས་མཐའ་མེད་སོགས་གསུངས་ལྟར་འགྲིག་གི། སེམས་ཅན་སོ་སོའི་རྒྱུད་གྱི་ཡིད་ལྟ་རགས་ནི་སོ་སོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་གྱི་ཚེས་ཀྱན་གྱི་རྒྱེས་ལྷན་སྐྱོང་པ་གང་ཡིད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །པད་
 བསྐྱེད་སྐྱོང་པོ་ལ་བདག་དང་གཞན་ཏུ་འབྲེལ་པ་མེད་དེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་མཚན་མའི་སྒྲིམ་པ་ཡོ་ནས་མི་མངའ་མོད། རྒྱུད་གྱི་བདག་གི་ཡིད་བདག་གི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པ། གཞན་གྱི་ཡིད་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས།
 སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་བཞིན་རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་པར་ཅེས་མི་འགྱུར། འོ་ན་ཚེས་ཉིད་གྱི་སེམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རང་རང་སོ་སོའི་སྒྲིའི་ཚེས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་སྟུང་ན་མི་འདྲ་སྟེ། འདི་ལ་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་
 སོགས་གྱི་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཡོད་ན་དེར་འགྱུར་ན། མཚན་མ་རྒྱུད་ཐད་མེད་པ་ལ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱུད་པར་གང་ཡོད། ཇི་ལྟར་ན་མ་མཐའ་གཟུགས་གྱུར་ཀྱན་ཏུ་སྐྱོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་གཞི་ཚེས་ཅན་གྱི་སྒྲིའི་ནས་
 རྒྱུད་ཉིད་གྱི་དབྱེ་པ་བཅུ་དྲུག་སོགས་མཐའ་ཀྱང་རྒྱུད་པ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོར་གཅིག་ཐ་དད་གྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་བདེ་གསེགས་སྐྱོང་པོ་སེམས་ཉིད་གཞུག་མ་ནི། རྒྱེས་མཚན་བརྒྱུད་དང་། མཐའ་བཞིའི་ལྷན་

ལྟེན་པ་ལྟེན་པ་

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ཡིན་གྱི་རྟོག་དཔྱད་དང་གཟུང་འཛིན་ཅན་སེམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མིན་པར་གྱུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། ། །ཡང་ཆོས་གང་ལ་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་ཡོད་པ་འདུས་ཕུས། མེད་པ་འདུས་མ་ཕུས་སུ་སུས་གྱང་
འཛིན་དགོས་ལ། དེ་གསུམ་ཡོད་མེད་ཅིས་འཛིན་ན་རང་འཛིན་གྱི་ཆོད་མས་འཛིན་གྱི། ཐ་སྟོན་དོན་དཔྱད་ཆོད་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཡོད་མེད་ནམ་ཡང་མི་འགྲུབ་སྟེ། བམ་མཁའ་འགགས་མེད་དུ་དམིགས་གྱང་། དོན་ལ་འགག་
ཡོད་སྟགས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་དགོས་ལ་འདི་དེ་འཛིན་ཁྱེད་ཐ་སྟོན་དཔྱད་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་གཏུགས་དགོས་སོ། །དེས་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་པོ་ཅུང་ཟད་དམིགས་སུ་མེད་པས་ཐ་སྟོན་དུ་སྟེ་འགག་མེད་པའམ་འཛིན་པ་མེད་ཅིས་འདུས་
མ་ཕུས་སུ་འཛིན། །རྟོག་པར་འཛིན། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཟུང་འདུག་འདི་ལ། མཐར་ཐུག་དཔྱད་པའི་སྟོང་ངོར་རིག་ཆའམ་གསལ་ལ་ཆ་དེ་སྟོང་ངོར་ཡོད་བཞིན་དུ་འདི་ཞེས་ཅུང་ཟད་མ་དམིགས་དེ་སྟོང་པ་ལས་ཐ་དང་
དུ་ཅུང་ཟད་གྱང་མ་མཐོང་བ་དེ་ལ། ཅི་ལྟར་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དུ་འཛིན། །སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་དུ་དམིགས་ན་དེ་གསུམ་དང་མ་བུལ་པར་འགྱུར་ལ། མ་བུལ་ན་ཆོས་ཉིད་སྟེ་སྟགས་མེད་པར་ཅི་སྟེ་འགྱུར། དེས་ན་སྟེ་
འགག་གནས་གསུམ་བུལ་པའི་རིག་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །མི་གྲུབ་སྟེ་རིག་ཆ་གསལ་ལ་ཆ་སྟངས་ཆ་ཐམས་ཅད་འདུས་ཕུས་དང་མི་རྟོག་པས་ཁྱེད་ལ། སྟོང་ཆ་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་ཕུས་དང་རྟོག་པའི་ཐེར་ན། ཆོས་ཉིད་ཟུང་འདུག་

ལྷ། །ནམ་ཡང་མེད་ལ། ཟུང་འཇུག་གནས་ལུགས་མིན་པས་ན་ཆོས་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཆོས་ཉིད་སྟོང་རྒྱུ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་བསྒྲུམ་སྟེ་སྟོང་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུལ་ཕྱལ་ནམ་ཡང་མི་
འོང་པ་ལ་སོགས་པས། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་དབྱེར་མེད་མི་གཟིགས་སོ། །ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་ཤེས་མིན་ན། ཡིད་ཤེས་ཕྱ་བའི་རྫོགས་ཆེན་ཡོད་ལ། དེས་ན་ཆོགས་རྒྱལ་ཕྱ་བའི་རྫོགས་ཆེན་ཅི་ལ་
མེད། ཡིད་ཤེས་ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ཕྱ་རྫོགས་ཆེན་གྱི་རིག་པ་མིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་རགས་པ་རྫོགས་ཆེན་ཅིས་མིན་ཅིས་དེའི་དོན་དེའོ། །ཡི་ཤེས་སུ་གར་
ན་ཕྱ་རགས་གང་ལ་འང་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་ཡོད། མ་གར་ན་ནི་ཕྱ་རགས་གང་གིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྫོགས་པར་མཛུངས་སོ། །སྟོང་ཉིད་བསྒྲུམ་པ་འང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཕྱ་རགས་གཉིས་ཀས་སྒྲུམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བའི་
སྒྲུམ་པ་བྱུང་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཟེར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེས་དྲི། གཉིས་སྒྲུང་དང་རྫོགས་བཅུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེན། ཕྱ་བའང་ཡིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འཇོན་མེད་པ་མེད་ལ། རྫོགས་རགས་མེད་ན་གཏན་ཆོག་སོགས་མི་དྲན་
པར་མཛུངས་སོ། །ཡིད་ཤེས་རྒྱུ་ཤེས་སུ་གར་པའི་སྒྲུབས་གཟུང་འཇོན་ཡོད། སྟེ་འགག་ཡོད། ཡི་ཤེས་སུ་གར་ཆེ་དེ་གཉིས་མེད། མེད་ཀྱང་རིག་ཆ་མི་རྒྱལ་པའོ་ཟེར་ན། འཇོག་བྱེད་གང་ཡིན་དྲི། དེ་ནི་ཆོགས་རྒྱལ་གང་ལས་

གླེང་པའི་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ལས་གླེང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་མེད་ན་དེའི་རིག་ཆའང་མེད་དོ་ཟེར་ན། དེའི་སྒྲིང་ཆའང་དེ་དང་འདྲ་སྒྲིང་དེའི་རིག་ཆ་དང་ཟུང་འཇུག་གི་སྒྲིང་ཆ་དེ་ཡང་རིག་ཆ་མེད་པར་མེད་དོ། །ཡོད་ན་སྒྲིང་ཆ་ནི་རིག་ཆ་ལ་མི་རྟོན་
 པར་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཐལ་ལོ། །ལུས་སྟོན་སྟོན་གྱི་སྒྲིང་ཆ་དང་དེའི་སྒྲིང་ཆ་དེ་འདྲ། དེ་དོ་བོ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་སོ་ཟེར་ན། རིག་ཆ་ལའང་འདྲ། ལུས་པའང་གླེང་མེད་ཞེས་པ་སྒྲིང་པའི་ལུས་པ་གླེང་མེད་མིན་ན་ལུས་པ་འདུས་མ་བྱས་
 བ་ལའང་གླེང་མེད་མིན་ཏེ་གླེང་པ་མི་ཤེས་ས། གླེང་པ་མི་ཤེས་ན་སྒྲིང་ཆའང་མི་འགྲུབ། བདེན་པས་གླེང་མེད་ཅེས་ལོན་སྟེ་ཡོད་ན་ལུས་པའི་གླེང་པ་དབྱེད་ཡོད་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྟུག་རང་གསལ་པའི་གསལ་ལ་ཆ་དེ་དང་
 ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིག་ཆ་ཐ་དད་ཏུ་མེད་དེ། ཡོད་ན་འདིའི་རིག་ཆ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་ན། རིག་ཆ་དམིགས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ལ། མི་དམིགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས། སྒྲིང་རྒྱུ་ལ་མི་རྟོན་པར་བཞག་
 གུང་། གནས་རྒྱུ་ལ་རྟོན་མི་རྟོན་གི་མཐར་ལས་འདས་སོ། །མཐའ་འདས་དེ་ཡོད་ལ་འགག་པ་ཅན་མིན་པ་ཅན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འཇོག་ །དེ་མིན་ན་སྒྲིང་ཉིད་ལའང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པ་མི་རྟོན་ལ། རྣམ་
 མཐའ་རྟོན་པར་ཐལ་སྟོན་སྟོན་འགྲུར་ཏེ། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་མི་རྟོན་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་རྟོན་སྟོན་སྟོན་པ་ཇོ་དེ་རིག་སྒྲིང་ཐ་དད་ཏུ་མ་དམིགས་གུང་། རིག་པ་མི་རྟོན་ །སྒྲིང་པ་རྟོན་ན་དེ་ལྟར་འགྲུར་རོ། །རྟོན་ཏུ་མི་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་བྱུང་ས་ཐོག་མ་གང་དཔུང་ན། མྱོང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཅི་མེད་ཅང་མེད་དང་ལས་སེམས་ཅན་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། འདུས་བུས་ཀྱི་སེམས་རང་གི་རིགས་འདྲ་ཐོག་མེད་ནས་སྐད་ཅིག་མ་ལས་བྱུང་
ན། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་མཐར་ཐུག་གི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་དེའི་རྒྱུ་པ་ཅི་འདྲ་ལོལ་ཅི་འདྲ་སེམས་ཡིད་མོགས་གང་ཡིན་དཔུང་། ཕྱ་བ་དེ་ལས་ཚོགས་བརྒྱད་མཆེད་ན། ཚོགས་བརྒྱད་དེས་ཀྱང་དེ་རྒྱུ་མི་བཅད་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་
དགོས། དེ་འདྲའི་སེམས་སྐད་ཅིག་མ་དེ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུ་ན་རེ་རེ་ཡོད་པས་དེ་ལ་མྱོང་ཉིད་བསྒྲུབ་ནས་སེམས་ན་དེ་ཕྱ་བར་མི་འགྱུར་ཚུལ། ཕྱ་བའི་དོན་ཅི་ཡིན། དེ་ཕན་ཆད་རྒྱུ་མི་ཆད་པ་ཅི་ཡིན། དེ་མྱོང་རྒྱུ་ཚོས་ཀྱང་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་མིན་མོགས་དང་། དེ་དེའི་མྱོང་པ་དང་འབྲེལ་རྒྱུ་མྱོང་པས་མི་ཕན་ཏེ་འདུས་བུས་དེ་རྒྱ་ཡིན། རིགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་དགོས་ལ་ཚོས་སྤྱུང་དེ་ཡིན་དགོས་པས་དེ་ཀྱང་འདུས་བུས་སུ་འགྱུར་མོགས་དཔུང་། ཀྱང་གཞི་ལ་
དམིགས་རྒྱུ་མོགས་གསུངས། འདི་ཀྱང་གཞི་མིན་པས་འདིའི་དམིགས་རྒྱུ་མོགས་སྟོན་པའི་ལུང་ལུང་རྩ་བ་ནས་མེད་ཚུལ། རིག་པ་ནི་སེམས་བྱུང་འདུས་བུས་ཅན་མིན་ཏེ་འདྲ་སེམས་དང་ཚོར་མོགས་རྩ་ནས་མིན་མོགས་བྱུང་ཕྱི་
། ཉིན་སྤྱང་དུ་འང་སེམས་དང་དེའི་ཚོས་ཉིད་འདྲ་འབྲེལ་མེད་རྒྱུ་དེ་དོ་མི་སེམས་པ་དེས་བཅུལ་རྒྱུ་ཡོ་སེམས་མི་འཆར། ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུ་སེམས་འོད་གསལ་ལ་ལ་ཐིམ་དུས། ཀྱང་གཞི་མི་ཡོད་ནས་དམ་མེ་བ་ལྟར་སེམས་མེད་

༡༥༥

[illegible]

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མེད་ནས་ཐ་མའི་བར་རྒྱུན་འཆད་མི་ཤེས་པའི་སེམས་ལྷ་བ་སྒྲིད་ཅིག་མའི་རྒྱུད་ནམ་ཡང་མི་ཆད་པ་ཡོད་ན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་སྟེ་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །བདེ་གསེགས་སྒྲིབ་པོ་ནི་བདག་དང་བདག་མེད་སྟོས་བདག་ཞི་ཕྱིར་དམ་པའི་བདག་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ང་བདག་ཏུ་དམིགས་བྱུང་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །སྒྲིད་ཅིག་མ་དེ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་པས་སྒྲིབ་དུ་རྒྱག་གྱུང་སྒྲིད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ནི་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བས་ཅི་ཡང་མི་ཐན་ལ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཏུ་ཅི་ལྟར་རུང་སྟེ་སེམས་ཅན་རང་གི་རྒྱུད་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་ཅན་ཉི་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་གཅིག་མིན་ཉི་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་གྲངས་བཞིན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར། གཅིག་གི་སྒྲིབ་ཉིད་སྟོགས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟོགས། མདུན་དང་རྒྱབ་དང་སྟོགས་དེ་འདྲའི་ལུང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དེ་འདྲའི་ཆོས་ཉིད་གཏན་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་སུ་རྒྱག་གྱུང་། ད་ལྟ་སུམ་པ་དང་སུམ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་ཏེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་འདི་དང་ཁྱད་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མ་ནམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡང་དེ་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱི་ཡོད་གནས་འགྱུར་ཏེ་རྣམ་མཁུན་དུ་འགྱུར་ན། དེ་རེ་ཆེ་རེ་རྒྱས་རེ་བཟང་དུ་འགྲོ་སྟོན་པས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པས་ཅིས་མི་གོས། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རུ་བ་དེ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་

ཏུ་ལྟོ་

ཡ
གཞུག་སྐུལ་སྐུལ་རེ་བཤུགས་
ལྟར་དུ་

༡༡། །ན་རགས་སེམས་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིར་རོ། །འཕོ་ཆགས་འཕོར་པའི་རྩ་བར་གསུངས་ན། བྱ་ཡིད་དེ་འཕོ་ཆགས་ཀྱིས་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། མ་བྱུང་བ་ཡིན། བྱུང་ན་འཕོ་ཆགས་མེད་པར་འཕོ་མེད་
ཀྱི་ཚེ་འདི་རྒྱན་ཅིས་མི་འཆད། མ་བྱུང་ན་སྤྱི་བ་བྱུང་བྱི་སེམས་སུ་འགྱུར་ལ། དེས་སྤྱོད་ཅིད་མི་གེས་པ་གསར་སྤྱོད་ཅི་དགོས། འཕོར་རྩ་བྱ་ཡིད་ཡིན་གྱི་འཕོ་བ་མིན་ལ། འཕོ་བ་མིན་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོས་འཕོ་བ་ཡོད་ན་ལུང་དང་
འགལ་ཚུ་ལ། འཕོ་སྤྱི་བ་ཟད་ཀྱང་ད་དུང་འཕོར་རྩ་མི་འཇད་དེ། འཕོ་སྤྱི་བ་བྱུང་བའི་འདུས་བྱས་སེམས་ཁོ་རང་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ཡང་མེད་པར་བྱར་མི་རུས་པས་འཕོར་བ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་སྟེ། སྤྱང་གསུམ་འཕོ་སྤྱི་བ་ཟད་པའི་
ཐབས་སྤྲུགས་ནས་གསུང་གི། དེ་ལས་བྱ་བའི་ཡིད་ཟད་པའི་ཐབས་བསྟན་པ་མེད་དོ། །འདི་ཟད་མི་དགོས་ཏེ། འཕོ་བ་ཟད་ན་ཡིད་དག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་གམ་མ་དག་པ་གང་ཡིན། དག་ན་འདུས་
བྱས་གྱི་སེམས་དག་པ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་རིགས་ཏེ་འདུས་བྱས་རྫས་ཡོད་ཡིན་པས་སོ། །མི་དག་ན་དག་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་སྟགས་པ་རོལ་ལུང་དང་བསྟན་ནས་དབྱུང་། །གཞུག་
སེམས་སམ་རིག་པ་ནི། སྤྱོད་ཅིད་བདག་མེད་ཡེ་མ་བྱེན་རང་རིག་ལུགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡེ་ནས་སྤྱོད་པ་ཅིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་གཞུག་མ་བྱུང་བདེ་ལ་གྱི་རིག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་གཟུང་འཛིན་བདག་གཉིས་སུ་

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་

སྒྲོ་འདྲེགས་པའི་རྣམ་རྟོག་མ་ལུང་། མི་འབྱུང་། འབྱུང་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གོ། །དེ་ནི་རྣམ་ཡང་དེའི་དང་རྒྱལ་ལས་མི་གཡོ་སྟེ། གཡོ་མི་སྤྱིད་པས་སོ། །དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་དང་ན་འཆར་རུང་བའི་
གོ་འབྱེད་པ་ཅན་ཙོ། །ཤར་ཡང་དང་ལས་མི་གཡོ་བའོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དེས་རང་གི་ཆོས་ཉིད་དེ་རུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གཞི་གཅིག་ལམ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཙོ། །དེ་མཛོན་དུ་ཤར་
བའི་ཆོ་ན་འང་དེ་ལ་སྒྲར་མེད་གསར་རྟོགས་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། སྒྲར་གྱི་གནས་རྒྱལ་དེ་ལས་མི་གཡོ་ཡང་། རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་དེས་ངོས་མ་ཟེན་པའི་ཆོ་གཞི་ལུང་མ་བསྟན་ཅམ་དུ་གནས་གྱི་ཡོད་པར་ཡང་མི་ཤེས་ལམ་རྒྱུན་
གྱི་དབང་གིས་དང་པོར་རྟོགས་བྱེད་ཡིད་ཤེས་གྱི་ཤེས་རང་གིས་ངོ་འབྲོད་པ་ན། དེ་ལན་ཆད་འོད་གསལ་གྱི་དེ་བཞིན་འཆར་ཏེ། ཉིན་པར་ཆོགས་བརྒྱད་མ་འགགས་པའི་སྐབས་སུ་ངོས་ཟེན་པ་ཁོ་ནས་མཚན་མོའི་འོད་གསལ་
ཡང་དེ་ཁོ་ནས་ཟེན་པ་འོང་། ཟེན་ཆོ་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱང་དེའི་ངོ་པོར་ངོ་གཅིག་དུ་མཐོང་གི་ཐ་དད་དུ་མེད། ངོས་མ་ཟེན་ཆོ་ཡེ་ཤེས་མི་སྤྱང་རྣམ་ཤེས་གྱི་བྱེད་པས་འབྱུལ་སྤྱང་འབའ་ཞིག་མཐོང་། ངོས་ཟེན་ཆོ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
གྱི་བྱེད་པས་དག་སྤྱང་འབའ་ཞིག་འཆར། རང་བཞིན་འདི་ཡིན་སྟགས་རྣམ་འགྲེལ་ལུང་དྲངས། ཟེན་ཐབས་ཡེ་ཤེས་རྗེན་པར་རྒྱུང་སེམས་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཐབས་ལ་མི་ལྟོས་པར་ད་ལྟ་ནས་ངོས་འཛིན་པ་རྟོགས་ཆེན་ཁོ་ནའི་

ཡ་ གཤམ་སྐྱེས་པ་ རེ་བཟོད་ ལྟར་དྲུང་

༡༡། །ཁུད་ཆོས་ཏེ། དེའི་དོད་ཙམ་ནི་ཆོག་དབང་རྣམས་སུ་ཡོད་ཀྱང་མན་ངག་མེད་པས་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་ཀྱང་། རྒྱུད་སྐྱེས་སྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་པའི་མན་ངག་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱེས་པ་དཔེན་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་པ་ལྟར་ལྟེན་པའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་རྣམས་སོ། །གཉིས་ཀ་མཐར་ཐུག་མཚན་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྐྱེས་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྟར་ཐུག་ཁུད་ཆེ། རྒྱུད་དུ་མར་རྒྱུད་པ་སྐྱེས་སུ་བ་དཀའ། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་ལ་ས་ཡོད་མེད་ཁུད་ཆེ། དེས་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩེ་མོ་རྩེ་རྩེ་མོ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེས་སུ་མེད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ལ། དེ་རིང་ལམ་དུ་བཟུང་ནས་རྩ་ཐེག་ལ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་མཚན་བཅས་དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟར་ལམ་དུ་འཛིན་པ་ནི། ལུས་ལས། གྲུང་པོ་རྩེད་ནས་གྲུང་རྩེས་ཆོལ། །ཞོར་ལུ་བཞག་ནས་འཆིང་ལུར་རེ། །སྐྱེས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་རྒྱུ་ལ་འདྲའོ། ། །བདེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་ཉམས་རེ་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་། དཔེ་ཡི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་མ་འདྲོང་པ་ནི་ལྟ་སྐྱེས་བདེ་བའམ། རྟོགས་ཆེན་འདུས་བྱས་སུ་འདོད་པ་དེས་ཤེས་ཏེ། གཞུག་སྐྱེས་དངོས་པོ་ཅན་དུ་བཟུང་གི། དངོས་མེད་དུ་རྟོགས་མ་རྣམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་ཅན་དུ་མ་དམིགས་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཅི་ལྟར་གདགས། དངོས་པོ་རྒྱུད་བྱང་མ་དམིགས་ཀྱང་རིག་པ་མི་འགགས་པ་ཉིད་སྦྱོང་ཉིད་རང་མདངས་སུ་གར་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་མེད་དོ། །ལུས་པ་མ་དམིགས་ཀྱང་ལུས་པ་

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་

五、

འདུལ་བྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་འདུ་སྐྱེམ་ན། མི་འདུ་སྐྱེ། ལུས་པ་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པ་མེད་སྟོང་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་པ་འདུལ་བྱས་སུ་བཟུང་ནས་བདེན་གཉིས་རོ་གཅིག་དབྱེར་མེད་དུ་མ་སྟོང་བའི་ངོར་དེ་ལྟར་
ཡིན། དེག་པ་དེག་སྟོང་དབྱེར་མེད་དེ་ལས་དོན་དམ་པར་མ་དམིགས་པ། ཐ་སྙད་དུ་དམིགས་ཞེས་དབྱེར་མེད་དེ། གནས་ལུགས་ངོ་འཕྲོད་བའི་ངོར་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་གི། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དེ། དེ་དངོས་དངོས་མེད་
ཀྱི་མཐའ་འདས་སོ་སོ་རང་གི་དེག་བྱའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྗེས་ངེས་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མི་རྟག་པར་ཐ་སྙད་བྱ་མི་རུང་ངོ་། །མི་རྟག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དཔྱེད་བྱེད་ཁོ་ནས་དམིགས་ཀྱི་དོན་དམ་དཔྱེད་
པས་དམིགས་པ་མི་སྤིང་ངོ་། །འདི་ནི་མཐར་ཐུག་དཔྱེད་པས་དམིགས་པ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དཔྱེད་པས་ནམ་ཡང་མ་དམིགས་སོ། །དོན་དམ་པས་དམིགས་པ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་རྟག་པ་སོགས་སུ་བཞག་དགོས་ཏེ། སྟོང་
ཉིད་བཞིན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་ཐ་སྙད་ཀྱིས་དམིགས་མི་རུས་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཡོད་སོགས་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །ལུས་པ་འདི་སྟོང་གི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཟུང་འདུག་རྒྱུ་གངས་མིན་པ་འདི་དོན་དམ་གྱི་དཔང་དུ་བྱས་ན་སྒྲུབ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོང་ན་སྒྲུབ་ཆ་མི་རྟག་པ་འདྲ་ལོགས་སུ་མེད། སྟོང་ཆ་མེད་དགག་ཀྱང་ལོགས་སུ་མེད་དེ། གཉིས་ཀ་དབྱེར་མེད་སོ་སོ་རང་དེག་གི་ཡུལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་དཔྱེད་པས་ཀྱང་འབྲས་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་

གཉིས་སྒྲུབ་རྒྱལ་རིགས་ཀྱི། དེ་འདྲའི་ཚེས་དབྱིངས་མི་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། ཚེས་དབྱིངས་དང་རིག་པ་དབྱེར་མེད་མི་སྤྱོད། གཟུང་འཛིན་རྒྱལ་པ་མི་སྤྱོད་པ་སྟགས་སོ། །ཚེས་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚེས་
 འགའ་ཡོད་དེ། ཚེས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚེས་དབྱིངས་མ་ཡིན་ཏེ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །ཐོབ་པ་མེད་པ། ལམ་མེད་པ་སྟགས་རྣམ་ཀུན་མི་སྤྱོད་དེ། ལམ་དང་ཐོབ་པ་དངོས་པོ་པ་རྣམ་ཡང་མི་ཞིགས། དེས་ན་སྤྱོད་ཉིད་ལས་བྱུངས་
 གུང་དངོས་སྒྲུབ་པའི་མཐར་ཐུག་ཚེས་ཅན་རྣམས་རང་སར་བཞག་ནས་ཆད་སྤོང་ཡན་གར་བ་ཚེས་གཉིས་གསེབས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཆེ་བ། ཡལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་ཅན་དངོས་པོར་འཛིན་ལ། སྤྱོད་མེད་སྤྱོད་ཚེས་ཉིད་ཞེས་བྱ་
 པ་ཚེས་ཅན་ལས་དོན་ཐ་དད་པ་རེ་རེའི་སྒྲུབ་པ་ལྷག་པོར་ཡོད་པས། ལམ་དེས་སྤྱོད་ཅུ་མི་ཆོད་ལ་སྒྲུབ་པ་ལྷག་པར་སྒྲེལ་བ་ཙམ་དུ་བྱུང་དོ། ། ཚེས་དབྱིངས་དེ་གཅིག་ཡིན་ནམ་དུ་མ་ཡོད། གཅིག་ཡིན་ན་ག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ལུས་
 པའི་མིན་སྟགས་རྣམ་གྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཚེས་དབྱིངས་མིན་པར་གྲུབ། འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་གཅིག་དུ་འདོགས་ན། ཚེས་ཅན་རྣམས་གྲང་གཅིག་དུ་འདོགས་ཏེ་ཤེས་བྱ་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲངས་པའི་སྤྱོད་པ་དེ་ཡང་
 ཚེས་ཅན་ཡིན། ཚེས་ཉིད་མིན་ཏེ་བཏགས་པ་རྣམ་གྲངས་ཙམ་སོ། །གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གྲང་མིན་ཏེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ལུགས་ཙམ་སོ། །བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་གྱི་གནས་ལུགས་ནི་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་དོན་དམ་པ་

༥༩། ཚེས་ཉིད་མཚན་ཉིད་པའོ། །དེ་ནི་ཁས་ལེན་གུན་བྲལ། གྲོས་བྲལ། མོ་མོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཆ་ཐ་དད་མེད། དེའི་མཐོང་བ་འདི་ཞེས་རིས་བཅད་དུ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ལུས་པའི་སྤྲེང་གི་
ཟུང་འཇུག་དེ་ལུས་པ་ཁོ་ནའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་གྱི། དོན་ལ་ལུས་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ལུས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ནའི་ག་ལ་ཡིན། ཚེས་ཅན་ཐ་དད་པའི་ཟུང་འཇུག་དང་། མིག་གེས་སྤྲེང་གི་ཡེ་གེས་ལྟ་བུ་ཉི་
ཚེ་བར་སྒྲུང་བ་ནི། ཁབ་མིག་ནས་ནམ་མཁའ་ལྟར་གཉིས་འཛིན་གྱི་སྒྲོའི་ནམ་མཁའ་རིས་ཆད་ལྟར་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་དུས་སྒྲུང་ཡང་། དེ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་དོན་ལ་འབྱུང་བ་མེད་དེ་ཚེས་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དོན་
ལ་རིས་ཆད་དུ་མེད་དེ་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ལུས་པའི་སྤྲེང་གི་ཚེས་ཅན་ཚེས་ཉིད་རྒྱལ་བ་ཅུ་མོ། ཚེས་དབྱིངས་ནི་མི་འགྱུར་ལ་སྤྲིད་ཞེ་གུན་བྲལ་དུ་རྟག་དུ་བཞུགས་པའོ། །དེས་ན་སོ་སྤྲེས་རྣམ་གྲངས་མིན་པ་མཐོང་ཡང་གཉིས་
སྒྲུང་མ་རྒྱལ་བས་རྒྱ་རྒྱུང་ལ། རྟོགས་དོན་མ་འབྱུང་བས་དེ་སྒྲོམ་པས་གཉིས་སྒྲུང་རྒྱལ་བའི་རྒྱ་བྱེད། རྣམ་གྲངས་པ་གོ་མས་ན་གཞོད་སྤྲོད་ཉིད་དང་པོ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་གྱི། རྣམ་མིན་མ་རྟོགས་པར་དུ་དེ་ལ་ཇི་ཅུ་གོ་མས་གྲང་
གཉིས་སྒྲུང་མི་རྒྱལ། ཚེས་ཉིད་མི་རྟོགས་པར་ངེས་སོ། །རྣམ་གྲངས་པ་ལ་གོ་མས་གྲང་ཚེས་ཅན་ཚེས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤྲོད་ས་མི་ཞིག་ལ། འཛིན་པ་མ་ཞིག་པའི་གཟུང་ལུང་དེ་ལ་ཁས་ལེན་དང་དགག་སྐྱབ་སྒྲོས་པ་

ལ་ལྟོ་དུ་གྲུ་

མི་ཞིག །རྒྱལ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་ལུས་པའི་སྤྱིང་དུ་མཐོང་ཡང་འཛིན་སྤྲངས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། འཛིན་སྤྲངས་ཞིག་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འདི་ཞེས་ཁས་ལེན་དང་སྒྲོས་པ་མི་དམིགས། དེ་མ་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆོས་ཉིད་
དང་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་དུ་མེད་དོ། ། །མདོ་རྩིས་དྲིལ་ན་མདོ་ཡི་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་སྤྲུགས་གྱི་གནད་ལ་ཐུག་གི། དེ་ཡི་མཐར་ཐུགས་རིག་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་འདུས་མ་ཐུས་པའི་རིག་པ་འདི་ལ་ཐུག །དེ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་སྤྲུགས་
གྱི་འོད་གསལ་གྱི་དགོངས་པ་མི་སེས། དེ་ཁོང་དུ་རྒྱུ་པའི་ཆོ། གཞི་འོད་གསལ་ལ་ལ་རེས་སེས་སྒྲུ། དེའི་ངང་ལས་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་པར་རྒྱན་གཤམ་རྒྱུ་ལ་ཡིད་ཆེས། རིག་སྤྱོད་ངམ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་མཆོག་སྤྱོད་ཉིད་དེས། གདོས་
པཅས་རགས་སྤྱང་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྤྱུང་རུས། དེ་དག་རྒྱལ་སེས་ཡེ་སེས་གྱི་རྒྱུ་ལྟར་སེས་དགོས། དེ་ལུ་མ་པལ་གྱིས་ཀྱང་ལུས་པ་དང་ལུས་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཟུང་འཇུག་འདོད་གྱི། དེ་དག་གི་དེ་རྒྱལ་སེས་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སྒྲོས་
ཐུས་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན། དེ་ཡེ་སེས་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལ་ལ་འཇུག་པའི་གོ་བའི་སྒྲོ་ཙམ་ཡིན། ཡེ་སེས་གྱི་སྤྱོད་ནས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་མེད་སྒྲོ་བལ་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན། སྒྲོ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་མ་
སེས་སྒྲོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོ་ཞེས་མི་བྱ། སྒྲོ་ཞེས་པ་ཆོས་ཅན་ཉི་ཆོ་བའོ། །སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་མེད་དགག་རྒྱུད་པའོ། །དེ་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ཡང་མེད། ཟུང་འཇུག་ཅས་པར་དོད་

[illegible]

ཆ་མོགས་རྒྱལ་མ་འདུལ་བྱས་མ་བྱས་གང་མིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ངོ་། ། རྡོ་བོ་འདུལ་མ་བྱས་དངོས་མེད། རྒྱལ་པ་འདུལ་བྱས་དང་དངོས་པོར་སྒྲུང་བ་ཡོད་ན་སྟོང་ག་ཟུགས་དཔེར་བཟང་། ། འདུལ་བྱས་སུ་མ་མོགས། འདུལ་མ་བྱས་མ་ཁའ་མོགས་སྟོང་ངོར་དཔྱེ་ལ། དེའི་ཐ་སྟོང་བཞིན་དོན་གྱི་སྟོང་ངོར་ཚད་མས་ལྷུང་གྱིང་། དེའི་འཛོག་བྱེད་མཐར་ལྷག་རྟོགས་པས་བརྟགས་པ་ཅམ་ལས་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་མི་འགྲུབ། རྟོག་པས་སུ་མ་པ་སྟེ་འཛིག་ཅན་རྟེ་གྲུང་གྱིང་། ཡང་དག་པའི་དོན་རྟེ་འགག་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ་སྟོང་པའི་ག་ཟུགས་བརྟན་ཡིན་པས་སོ། ། སྟོང་ག་ཟུགས་ཡིན་གྱིང་། དབང་པོའི་ལུལ་རྟེ་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་འཕེལ་འགྲིབ་མོགས་སུ་སྒྲུང་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་དེ། རེས་འགའ་པའི་རྟག་པ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཆོས་དཔྱིངས་རྟོགས་ངོར། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ག་ཟུགས་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་ལུན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟེ་འཆར་ངོ་། ། དེ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མོགས་ཇི་ལྟར་དྲྭ་རྟུང་སྒྲུང་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། དོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་མོགས་འགལ་མེད་ཐབ་མོ་བརྒྱད་ལུན་བཞིན་ནོ། ། དེ་བཞིན་སྒྲུང་གསལ་བདེ་རིག་གི་ཆ་རྒྱལ་གྱི་སྟོང་པ་དང་ཐ་དད་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་གིས་ཤིང་དེ། དེ་ལྟར་འདུལ་བྱས་གྱི་བདེ་བ་མིན་པས་འགྱུར་མེད་གྱི་བདེ་བ་འདུལ་མ་བྱས་བདེར་འགྱུར་ལ། སྒྲུང་ཆ་དང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་འང་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་ལུན་སྟོང་པའོ། ། ལུང་པོ་རྒྱལ་དབྱུང་སྟོང་པ་ལུང་ཆད་ཅི་མེད་ཅང་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྒྲུང་ཆ་འདུལ་བྱས་ཐན་ཚུན་སྒྲུང་ས་

༭། །དེ་གནས་པ་ཐོན་ཡོན་ན། ཟུང་འཇུག་དངོས་མི་སྤྱིད་དེ་དབྱེར་ཡོད་གཉིས་གསེབ་ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འདུས་བྱས་ནམ་ཡང་མི་སྤྱོད་རོ། །འདུས་མ་བྱས་ནམ་ཡང་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟ་དུ་མི་འབྱུང་རོ། །དེས་
ན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཉམ་ཉིད་གལ་ཆེ། སྤྱོད་ཆ་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོན་པ་ན་ཆད་རྟག་པ་ཡོན་ཀྱང་། གཞོམ་དུ་མེད་པའི་རྟག་པ་ཡོན་གྱི་ཐེར་ཟུག་པ་མ་ཡོན་ནོ། །དོན་ལ་སྟེ་འགག་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡོན་པ་དེ་ཅམ་གྱི་རང་
གི་དོ་བོས་གཞོམ་མེད་དུ་སོང་གི། སྤྱོད་རྒྱལ་རེས་འགའ་བར་སྤྱོད་ཡང་མི་འགལ་དེ། གནས་སྤྱོད་མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་དབང་གིས་མ་ཁའ་ལ་ཆེ་རྒྱུ་སྟགས་སྤྱོད་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་སྤྱོད་སྟེ་རྒྱལ་ནམ་མཁའི་གཟུགས་པའོན་ནོ། །
གཞི་རིག་པ་རྟག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་དབྱིངས་ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་རྒྱལ་རེས་འགའ་བར་སྤྱོད་ཡང་དོན་ལ་སྤྱོད་གཟུགས་གཞོམ་མེད་དུ་གེས་དགོས་སོ། །གཞིའི་རང་ན་ཐམས་ཅད་མཉམ་སོ། །རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་རྒྱལ་ནི་ཡུལ་
དུས་སྤྱོ་ཆོགས་སུ་མི་མཉམ་པར་འཆར་རོ། །དེ་གཉིས་འགལ་མེད་ལ་མཆོན་ནོ། །རྩ་བ་ཟུང་འཇུག་ཆོས་དབྱིངས་བརྩོད་བྲལ་ལ་ཟུག་ །དེའི་སྤྱིར་རང་བྱུང་ཡེ་གེས་རིག་ཆ་ཡོད་པས་འཕྲོར་འདས་ཀུན་འབྱུང་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
ཡོད་པ་འདི་གལ་ཆེ། ཨོ་ཉིད་སྤྱོད་པ་སྟགས། རོལ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོ་འཕྲུལ་ནི་འཕྲོར་འདས་གཉིས་སོ། །གཞི་ལ་འཕྲོར་འདས་མེད་དེ་མཉམ་སོ། །གཞི་ལ་མ་འབྲས་གསུམ་མཉམ། ལྟ་སྟོམ་སྤྱོད་གསུམ་སྟགས་མཉམ་སོ། །ཡེ་

ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་

གེས་ཡིན་ལ་གཞན་ཕུང་ངམ་རྒྱས་ཕུང་མིན་པའི་ཆ་ནས་རང་ཕུང་བཏགས་ཀྱི། རང་ལས་རང་སྐྱེས་དང་། གསར་ཕུང་གཉིས་ཀའི་ཕུང་བའམ་སྐྱེས་པ་མིན་ཏེ་མ་སྐྱེས་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་ན་ཡོད་མི་རིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མིན་པ་ལ་རང་རྟགས་ཆོག་དེས་མི་གཞོད་དེ་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རིག་པ་བདེ་བ་གཟུགས་སྟགས་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་འདུས་མ་བྱས་ལ་དེ་མི་སྤྱིད་སྒྲམ་ན། རྟོག་ངོར་དངོས་དངོས་མེད་ཐུ་བའི་དངོས་མེད་ལ་དེ་མི་སྤྱིད་པ་ནི་སྟོ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། ཅི་ཡང་མི་སྤྱིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་སྟགས་ཆོས་ཁམས་ཡིན་པས་ཆོས་སྤྱིད་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་སྤྱིད་དེ། ནམ་མཁའ་བུམ་སྟགས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའི་དབྱིངས་ལས་གར་བས་ཐམས་ཅད་སྟོང་གཟུགས་ཡིན་པར་འགྲུབ་པོ། །མཆོག་མི་འགྱུར་བའི་ལེའུ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞིབ་པར་དབྱུང་དོ། །འདུས་བྱས་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡོད་ལུགས་ནི། བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་ལ། གང་གི་ངོར་ཡོད་ན་སྟོའི་ངོར་ཡོད་ཅེས་གདགས་སོ། །དངོས་མེད་རྒྱལ་ས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་ཡུལ་དུ་ཡོད་དོ། །ཆོས་ཉིད་ནི་སྐྱེས་བཏགས་གཉིས་ཀས་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལས་འདས་པའོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅི་ན་ཆོས་ཉིད་བབ་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ངོ་བོར་ཡོད། དེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཐྱིར་རོ། །དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་རང་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོ་

ཀྱེ་ལྟོ་

༡༡། །ཐུལ་ཐ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་འདས། དགག་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐོན་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བབ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡུལ་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེ་ལྟ་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་རྒྱ་བའང་མེད་པས། དཔུང་པས་མི་གཞིག །སུས་ཀྱང་མི་ཕྱེད། ཆོས་ཀྱན་གྱི་ཟད་སའོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་ཅེས་སྟགས་སྟོས་བཏགས་ལ་སྟོ་དང་ཐུལ་པའི་ཆོས་ཉིད་བབ་ལ་གནས་ཆེ་ལས་ཡོན་ཐམས་ཅད་ཐུལ། གལ་ཏེ་མཛོན་སུམ་ལ་སྟགས་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་སྟགས། ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ལ་སྟགས་བཞི། །ཞི་བ་འདི་ལ་སྟགས་ལྟར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སྟགས་དོན་ལ་གཉིས་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དེ་གཉིས་མེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་བབས་སོ། །དེ་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཏྲག་གཅིག་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གོ། །རང་བཞིན་རོ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་སྟོ་སུར་གྱི་དྲི་མས་དཔེན་ཆེ་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་གོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྟོའོ། །རིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དེ་རྟོགས་དཀའ་ཡང་རིག་པོ་འབྱོར་ན་རི་བཞིན་རྟོགས་སོ། །བརྟེན་ནས་སྟོས་པ་དང་བཏགས་པ། དངོས་དངོས་མེད། སྟོང་མི་སྟོང་། ཆོས་ཅན་ཆོས་ཉིད་སྟགས་གཉིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པའི་ཐིག་ལེ་ཏྲག་གཅིག་ནི་ཐུང་འཇུག་གི་དོན་ཏེ། དེ་སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཆོ། མིང་གིས་གདགས་སུ་མེད། ཏྲག་པས་བསམ་དུ་མེད། རྒྱས་

ལྟོན་པ་གྲུ་

བཟོད་དུ་མེད་དེ། ལྷ་བསམ་བཟོད་མེད་གེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན། སྐྱེས་ལྷ་རོ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚེས་ཉིད་ལས་གཉིས་ཚེས་སུ་ཚེས་སུ་འཆར་བ་ནི་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མེད་སྐྱེ་བའི་ཚེ་འབྱུང་དུ་གར་བའོ། །གཉིས་ཚེས་དེའི་
རོར་བྱས་ན། ཚེས་ཉིད་ལ་འང་འདུག་པ་དོན་མཐུན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འཛོག་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་དང་། རང་སྤྱང་ཡོ་གེས། གེར་ཕྱིན། ཚེས་དབྱིངས། དོན་དམ། འགོགས་བདེན་སྐྱེས་སུ་འཛོག་པ་འང་མིང་དང་བྱལ་
བའི་ཚེས་ཉིད་ལ་འདུག་པའི་སྐྱོ་ཡིན་ནོ། །མིང་དང་བྱལ་བའི་ཚེས་ཉིད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ནི་ཐ་སྐྱད་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་ཏེ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་ཙམ་མོ། །རིག་ནས་ལྷོག་པ་མེད་དེ་མཚེས་མི་འབྱུར་བ་འབྱུབ་དེས་སོ། །
མཛད་པོ། ། །ཐབ་གནད་མ་རྟོགས་པ་པ་ཅིག་ན་རེ། ཐོད་ཀྱིས་གྱི་འཇའ་ཐེར་སྐྱེས་ལས་བསྒྲུམ་མ་སྒྲུམ་སུ་ལ་འང་ཡོད་ལ། རུས་འཁོར་གྱི་རྟོར་གཟུགས་སྐྱེས་ལས་བསྒྲུམ་པའི་རྟགས་སྤྱང་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་འཕགས་སོ་ཐེར།
ཚེས་ཉིད་ནི་གནས་ལུགས་ཡིན་པས་བསྒྲུམ་ན་ཡོད་གྱི་མ་བསྒྲུམ་ན་མེད་པར་མི་རུང་སྟེ། གཞུག་མ་དོན་གྱི་སེམས་ཉིད་གསར་དུ་བསྒྲུམ་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ག་ལ་རུང་སྟེ། ཚེས་ཉིད་དང་ཚེས་དབྱིངས་སྤྱང་
ཉིད་རྣམས་ཚེས་ཅན། ལམ་དུ་བྱ་བའི་ཚེས་ཐབ་མོ་མིན་པར་ཐལ། ལམ་མ་བསྒྲུམ་ཡང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྱུབ་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་ཡོ་ནས་དེ་ལྷ་ར་མིན་པར་ཐལ་པོ། །བྱུབ་པ་པས། དེ་བཞིན་

༡༡། །སེམས་ཉིད་དང་གཉུག་སེམས་དང་དོ་པོ་ཉིད་སྒྲ་དང་ལྷན་སྒྲིལ་བ་དེ་བ་ཆེན་པོ་དང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་མི་གིས་པའི་ཐིག་ལེ་ཡེ་རྒྱུད་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་རྣམས་འདྲའོ། །ཐོད་ཀྱིས་གྱི་འཆར་ཆ་
ཡང་། དབྱིངས་རིག་གི་སྒྲ་ཆ་རིག་པ་ཡེ་ནས་བྱང་རྒྱུ་པའི་རྩལ་སྒྲ་ཕྱིར་གསལ་ཡིན་པས། ལམ་མ་བསྒྲམས་ཀྱང་འཆར་བ་དེ་བྱད་ཆོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལམ་དུ་སྒྲོན་པ་རྫོགས་ཆེན་པོ་ནི་བྱད་ཆོས་ཡིན་གྱི། རྩལ་བཅས་
རྫོགས་རིམ་གཞན་ན་དེ་འདྲ་མེད་དོ། །ལྷན་གྱུ་བ་གྱི་སྒྲ་བ་དེ་དག་ལམ་གྱི་མན་ངག་གིས་ཐེན་ན་སྒྲ་བཞི་རྫོགས་ནས་གདོད་དབྱིངས་སུ་གྲོལ་གྱི། མིན་ན་དེས་གྲོལ་རྒྱ་མི་བྱེད་དེ། སེམས་ཡེ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ལམ་དུ་མ་བྱས་
ན་མི་གྲོལ་བ་བཞིན་ནོ། །སྒྲོང་ཉིད་ཡེ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དོ་མ་གཤམ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཡེ་རྒྱུད་ཡེ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ངམ། དབྱུ་མ་དང་མི་གིས་ཐིག་ལེ་བཞིན་ནོ། །འདི་འཆར་ཆ་ཡིན་པས་མ་བསྒྲམས་ཀྱང་ཡོད་ན་སྒྲ་གྱི་ལམ་དུ་ག་
ལ་རུང་སྒྲུལ་ན། འདི་མན་ངག་གིས་ཉམས་སུ་མ་བྱང་ན་སྒྲ་གསལ་ལམ་ཡིན་ཅེས་མ་སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲ་གསལ་ལམ་གྱི་གནད་དུ་བསྒྲོན་པའི་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲ་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིལ་དེ། འཆི་བའི་འོད་གསལ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ལམ་བསྒྲམས་
པས་གྲོལ་གྱི་མ་བསྒྲམས་ཆོས་དུག་མེད་ཅེ་ན། ལམ་བསྒྲམས་པའམ་གནས་ལུགས་རྫོགས་པས་གྲོལ་བ་ཡིན་པར་འདྲ་ཡང་། བཏགས་གྲོལ་གྱིས་གནས་ལུགས་སྒྲ་དུ་རྫོགས་པས་རྒྱེན་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཐབས་མ་ཐས་མི་

ཡིག་སྟེ། བདེ་གསེགས་སྐྱ་གཟུགས་ཅིག་དེས་བྲིས་སྟོགས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱ་ཐོས་པ། གཟུངས་བསྐྱ་བ་སྟོགས་དེ་ཀུན་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་འདྲ་སྟེ་བྱིས་མ་བསྟོམ་ཆོས་དུག་བྱུང་འཕགས་སྐྱ་ག་ལ་འགྱུར་
ཞེ་ན། སྐྱ་གས་ལམ་ཆོགས་རྒྱུ་དུའི་སྟོ་ནས་སྐྱར་དུ་འཆར་རྒྱ་བའི་ཐབས་སྐྱ་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བསྟན་པ་སྟེ། སྐྱ་གས་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་སྐྱར་མཐར་ཐུག་ཞོགས་ཆེན་ཡིན་པས་དེའི་རྒྱུ་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་
བཏགས་གྲོལ་སྟོགས་བསྟན་པའང་དེ་སྐྱར་གཞན་ལས་འཕགས་སོ། །བཏགས་གྲོལ་བཏགས་ཆད་གྲོལ་མི་འདུག་པར་མཐོང་དོ་ཞེ་ན། བྱིད་གྱིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཀྱང་ཡོན་ཏན་འདས་དུས་བར་རང་གཞན་གཉིས་གྱིས་
མཐོང་རྒྱ་མེད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་བྱིད་རང་གི་ཞལ་བཞེས་དེས་ཀྱང་བྱིད་གྱི་སྐྱ་བ་མ་དེས་པར་སོང་ལ། གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་བྱུང་མ་བྱུང་བྱི་རྟགས་ཁོ་ནས་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དེ་མ་ཐག་རྟ་མ་གྲོལ་ཡང་། ཐེ་
ཆོམ་མེད་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་ལུས་རྒྱ་དང་བྲལ་དུས་ཆོས་ཉིད་དེས་ཐེན་ནས་གྲོལ་བའང་སྟེ་བ་མང་པོར་མི་ཐོགས་པར་གྲོལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུངས་ཡིན་ལ། བྱིད་གྱིས་མ་མཐོང་ཞེས་མ་གྲོལ་བར་བཤད་པས་མི་གྲོལ་
བར་ག་ལ་འགྱུར། རྒྱུ་གྲོལ་གྱི་ས་པོན་ཐེབས་ཡོད་མེད་བྱིད་གྱི་རྒྱུ་མཐོང་ཁོ་ནས་ཤེས་ནས་སམ། རུས་ན་གཟུངས་འདི་ཐོས་པས་སྟེ་བ་དྲན་པར་འགྱུར་སྟོགས་སངས་རྒྱས་གསུང་བའི་ཕན་ཡོན་ཐམས་ཅད་ལའང་།

༥༥། །ཁྱོད་ཀྱིས་མཉམ་སྦྲོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བརྟགས་གོ་ལ་མོགས་ཐོགས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཁུད་ཆོས་ལ་ཕྱག་དོག་གིས་སྦྲད་མི་རིགས་སོ། །བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་འདྲ་དེའི་ཡོན་ཏན་ད་ལྟ་མ་མཐོང་བས་འགོག་ཅིས་རྟོག་གི་བརྒྱམས་ཀྱི་སྒྲ་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་བརྟན་འཛིན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་འབྲང་ངམ། ལྟ་ལྟ་མ་རྒྱལ་པོའི་བུ་མོས་བུ་མ་ཟེའི་སྒྲ་བ་ཉི་མེ་དགོས་པར་བཤད་པ་འདྲ་། འདྲལ་ཐབས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་ཟབ་མོ་མི་ཤེས་པ་སྟེ། ཐོན་རྒྱལ་པོ་རྒྱར་བཀྲ་བཅུན་མོ་རྒྱར་བ་རན་གོས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྲར་གྱི་རིས་ལ་བབས་པ་ན། བ་གཞན་མ་རྟེན་པས་དུར་བྱོད་ན་བྱིས་པ་གི་བའི་རོ་ཞིག་འདྲག་པ་ལ་བ་གཤེགས་ཏེ་བྱིམ་དུ་བཙོས་པ་དང་། དེའི་རྒྱངས་པ་བྱུང་བ་ཞིན་ལ་ཐོག་པས་མོ་རྒྱར་པ་ས་ལ་མི་རིག་པར་འགོའོ། །དེ་ཁོས་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་ཏེ། མོ་ལ་སྟེགས་པས་སྒྲག་ཏེ། མཆོག་བྱིན་ནས་བཤད་པ་དང་། ལྟ་མ་གྲུན་ཡང་ཁྱེར་གོག་ཟེར་ཏེ་ཐོས་པས་ཁོ་ནམ་མཁའ་ལ་འགོའོ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། བདེ་མཆོག་སྟོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ལས། དེ་ནི་སྒྲིབ་བ་བརྟན་དུ་མིར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱམས་ནས་དེའི་སྒྲིང་ཁ་ལ་བརྟེན་པའི་གོ་རོ་ཅན་ཡོད་དེ། དེ་བྱུངས་པ་ལ་ཏེ་རུ་ཀའི་སྟགས་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱད་བསྐྱས་ནས་ཐིག་ལེ་བྱས་ན་སྒྲིང་དུ་སྒྲིང་བར་འགྱུར་ཞིང་དཔག་ཆད་བྱེ་བར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། དེ་ཡི་གི་བ་མ་བརྟན་དུ་འགྱུར། །

མཐོང་ནས་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡི་མཚོན། །དེ་ནི་ཟོས་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །སྒྲ་ཅིག་ཅིད་ལ་མཁའ་སྟོན་འགྲུར། །ཞེས་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་། བདེ་མཚོག་སྟོང་ཐུན་ལས། རྒྱལ་པོ་གྲགས་པ་མཐའ་ལས་
 མངའ་འབངས་དང་བཅས་པ་སྟེ་བདུན་གྱི་ག་ཟོས་པས་མཁའ་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ་གོང་ཁྱེད་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། རྗེ་དམ་པ་རྒྱ་གར་གྱིས། ཐུམ་ཟེའི་ག་ལམས་གཅིག་ཟོས་པས་དེ་མཁའ་སྟོན་དུ་སོང་བ་མཐོང་ཞེས་གསུངས་
 པ་སོགས་གྱི་མཚོན་ལོ་རྒྱས་མང་ངོ་། །བཏགས་གོལ་གྱིས་སྟོག་པ་མི་འཕེལ་ཟེར་ཡང་། རྒྱ་རྟེན་སོགས་གྱི་དུང་དུ་འབྱིགས་པ་སྟོན་པ་འདོད་ལོག་དུ་གསུང་བ་བསུབ་ལ། རྒྱ་རྟེན་གྱི་དུང་དུ་འབྱིག་རྒྱུད་ཐུས་ན་སྟོག་པ་རུང་
 ཞེས་གྲུབ་མཐའ་གསར་པ་ཞལ་བ་ཞེས་གནང་ན་ལོགས་ཏེ། ཁྱེད་ནི་གཞན་སྟོང་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་པའི་སྤྱད་བང་དགོངས་རྒྱུན་མཐོང་བས་རང་ལུགས་བསྐྱབ་མ་རུས་པར་ཅུ་ཅིའི་ཟེལ་ལྟར་སྒྲམས་ནས།
 ཐལ་འགྲུར་བར་ཞལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་སོགས་འགྲུར་འགྲུར་རྒྱ་ཆོགས་གསུངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སོ་མ་ཟེན་པ་ལ་དགེས་པའི་རྒྱལ་སྤྱུ་བྱུང་བར་འཕགས་པས་ཅི་མཛད་ཀྱང་ཆོག་པར་གདའ་ལགས། མངས་རྒྱས་གྱི་དགའ་
 རྒྱུད་དེ་ཅམ་མཛད་པ་བས་བཏགས་གོལ་མགུལ་དུ་མི་བཞེས་པ་ཅི་རེད་ཟེར་ཏེ། མངས་རྒྱས་པར་ཁྱེད་པ་ལ་ལམ་སྤྱར་ཐུལ་ཐབས་མི་འདུ་བ་དུ་མ་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པས་གོལ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་མི་དགོས་ཀྱང་།

ཐེག་ལེ་ཉལ་གཅིག་འབྱུང་མེད་གྱི་གསེས་ཙམ་ལས། ལྷུང་ཡང་འབྱུང་མ་མེད། ད་ཡང་མི་འབྱུང། ལྷིས་ཀྱང་འབྱུང་མི་མེད་པས་ཆོས་ཉིད་འབྱུང་མེད་གྱི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན། གཉིས་སྐྱར་སྐྱ་ཆོག་ས་སྐྱེ་འགག་བཟང་ངན་སྐྱ་
 ཆོག་ས་ཙན་འདི་ཅི་ཞིག་སྐྱམ་ན། བདག་གཞན་བཟང་ངན་སྐྱེ་འགག་སོགས་ཇི་སྐྱེད་པའི་ཆོས་ནི་དེའི་དོར་དེ་ལྷུང་བསྐྱེ་མེད་འབྱུང་ལ། ཉེག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་མ་མེད་པས་ཉེག་ས་བཏགས་ལ་
 མི་ལམ་གྱི་སྐྱར་བ་ལྷུང་སྐྱ་ཆོག་ས་ཡོད་དེ། དག་མ་དག་གི་ཞིང་དང་སེམས་ཙན་བདེ་སྐྱལ་སོགས་ཉེག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པར་གསུངས་པ་ལྷུང་རོ། །དེས་ན་ཉེག་པ་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་ཆོས་སྐྱ་ཆོག་ས་བསྐྱར། ཉེག་པ་རྒྱལ་
 བས་ཆོས་ཉིད་འབྲེལ་ཞིག་སྐྱར། འཕགས་སྐྱོབ་རྣམས་ལའང་། ཇི་སྐྱེད་བདག་གཉིས་གྱིས་ཉེག་པའི་ས་བོན་བག་ཆགས་ཡོད་པ་སྐྱེད་དུ་བདག་གཞན་སོགས་སྐྱ་སྐྱར་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་
 འབྲེལ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ། ཉེག་པའི་དབང་གིས་སེམས་ཙན་དང་སྐྱོད་སོགས་རིས་སྐྱ་སྐྱེ་བར་སྐྱར་བ་ཙམ་དུ་གེས་ཏེ། མི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཙན། བདག་གཞན་བདེ་སྐྱལ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་གསུང་འཛིན་མེད་པའི་
 ཆོ་སྐྱར་བ་རྣམས་སྐྱར་ཡང་དེར་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱ་ཆོག་ས་སྐྱ་སྐྱར་ཡང་དུ་མ་རོ་མཉམ་ཡིན་པས། སྐྱ་ཆོག་ས་སྐྱར་བ་དང་སྐྱ་ཆོག་ས་ཡོད་མ་མེད་པ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དོན་གཅིག་དུ་འཆར། དེ་བཞིན་མི་སྐྱེའི་བཟོད་བརྒྱད་མདོ་

༡༩། །རྒྱལ་ལྷ་རྩེ། །དབྱིངས་འགྲུལ་མེད་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཟད་མེད་སྟེང་གཟུགས་མི་ལམ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་མ་སྟེང་། བ་སྒྲུང་དུ་མེད་མ་སྟེང་བའི་དོན་རྟོགས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་མེད་དུ་མཉམ་པ་དང་། སྒྲུང་ཆོག་སྒྲུང་བ་མི་མཉམ་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དོན་གཅིག་དུ་གསར་བའི་ཆོ། སྒྲུང་མེད་ཀྱི་དོས་ནས་འགྲུལ་མེད་དབྱེར་མེད་མཉམ་ཉིད་དོ། །སྒྲུང་བའི་དོས་ནས་སྒྲུང་འགག་བདག་གཞན་སྟགས་སྒྲུང་ཆོག་སྒྲུང་སྒྲུང་སྒྲུང་ཡི་དབང་དུ་ཟད་འཕེལ་མེད་པ་དབྱིངས་ཀྱི་རོལ་བ་རྟོགས་ནས། བདག་རང་དུ་སྒྲུང་ཡང་བདག་དུ་སོ་སོར་ཆད་པ་མེད་པ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བུ་ལྟ་བུ། ལུང་ཟད་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། རྟོགས་སྒྲིན་སྒྲུང་བ་རྒྱ་མཚོར་འདུག་དུ་ཡོད་པ་དོ་མཚར་། སེམས་ཅན་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་། དེའི་དོན་བྱེད་པ་ཐ་སྒྲུང་སྒྲུང་ཅུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་འགགས་ལ། དབྱིངས་ཀྱི་དོས་ནས་ཡོ་ནས་དམིགས་སུ་མེད་བྱེད། སེམས་ཅན་ཀྱང་མཉམ་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་མེད། སྟགས་བཞིན་ནོ། །མདྲ་ལོ། ། །དེ་ཉིད་ཆོལ་འདོད་རྣམས་ལ་སྒྲོ་བ། སེམས་དོ་མཐོང་ཟེར་བ་འདི་རང་སེམས་སྒྲུང་མེད་དུ་གོ་བ་ཡིན། རང་སེམས་སྒྲུང་མེད་དམ་ག་དག་དུ་ཐག་ཆོད་པ་ལ། སེམས་གཞི་མེད་ཅུ་བྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐ་སྒྲུང་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིན། རང་སེམས་སྒྲུང་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་སྒྲུང་ཆོ། གདོད་ནས་རང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྒྲུང་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་སྒྲུང་བ་མེད་སོང་བ་ཡིན། རང་སེམས་སྒྲུང་མེད་དམ་གཞི་མེད་ཅུ་བྱལ་དུ་

ཤེས་པའི་ཆོ་སེམས་མེད་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་སེམས་རྒྱན་ཆད་དགོས་ཀྱང་། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅི་ལ་འབྱུང་སྟེ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་དུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 མེད་པར་མེད་དགག་གི་སྟོང་རྒྱ་རྟོགས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བཞིན་གདོད་ནས་སྟེ་མེད་ཡིན་པས་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཐ་དད་དུ་མེད་པར་ཐག་
 ཆོད་པའི་དུས་ན་རིག་སྟོང་རྒྱ་འཇུག་རྟོགས་པ་ཡིན། སྟེ་མེད་ཞེས་པ་དགག་རྒྱ་པ་ཞིག་རྟོགས་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད། སྟེ་བ་མེད་རྒྱའི་ཆོས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པར་ཤེས་དུས། སྟེ་བ་མེད་རྒྱའི་སེམས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་
 གདོད་ནས་མ་སྟེ་བའི་དོན་ཅིག་ཆར་དབྱེར་མེད་དུ་ཤེས་དུས། ད་ལྟའི་སྒྲུང་བ་འདི་ཡང་བཀག་སྟེ་མེད་པར་འགོ་མི་དགོས་ལ། འདི་སྒྲུང་བཞིན་དངོས་མཆོན་གྱི་དམིགས་གཏད་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་རུལ་ཅམ་མེད་པ་ཞིག་འབྱུང་
 པ་དེ། དངོས་པོ་དེའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་གོ་དགོས་ཀྱི། སྟེ་མེད་དང་གཞི་རྩ་བུལ་བའི་ཆོག་གི་གཞན་སེལ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་ཅེས་པ་སྟོང་རྒྱ་ཡན་གར་ཞིག་ལ་སྟོ་རྩེ་གཏད་པ་འདིས། དེ་ལོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བའི་སྟོབ་གཉེར་པ་
 རྒྱལ་པ་ལྟུང་ནས་སྒྲུང་འཇུག་གི་དོན་རྟོགས་ཀྱིན་མི་འདུག་པར། ཆོག་གི་འཐེན་རྩེད་ཅམ་ལ་མི་ཆོ་ཟད་པ་སྟེ་བའི་རྒྱའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པས། སྟེ་བ་མེད་པ་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །ཞེས་སྟགས་སྟེ་མེད་འདི་

༩༩། །དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་རྟུག་སྤྱང་པའི་དོན། ཆོས་ཅན་ཅི་ལ་ཡང་མ་རེག་པའི་སྒྲེ་མེད་ཡན་གར་བ་ལ་དགོངས་པ་མིན། ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དེ་ལྟར་སྤྱང་བཞིན་གནོད་ནས་སྤྱར་སྒྲེ་མ་མྱོང་། ད་ལྟར་
 སྒྲེ་བ་མེད། མ་འོངས་པ་ན་སྒྲེ་མི་མིད་པས། སྒྲེ་མེད་ཀ་དག་རྟུར་རྟུག་ས་པའི་དོན་ལ་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། སྒྲེ་བ་མེད་ཀྱི་ཆོས་མ་བཟུང་བར་སྒྲེ་མེད་ཞེས་པ་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྒྲེ་མེད་གྱི་
 དོན་རྒྱལ་མ་རྟུག་ས་ན་སྤྱང་འཇུག་རྒྱལ་གུན་མཆོག་ལྟར་གྱི་སྤྱོད་ཉིད་དེ་ལས་གཞན་རྟུ་མེད་པས་མཐོ་མཐོ་ཟབ་ཟབ་གྱི་མིང་ཅི་བདག་ས་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ག་རང་ཡིན་ཅེ་པོ་རྒྱལ་ས། འདི་གལ་ཆེ། ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཉ་ཆོས་ལ་མི་
 རམ་པས་ཀྱིས། ། ར་མོ་གུ་རུ་བརྟ་རྟུ་ར་ཡེ། གཞུག་མ་རྟོ་རྟེ་སྒྲེ་ཉིད་ལས། །སྤྱང་སྤྱོད་བརྟན་དང་གཞོ་བ་གུན། །མ་འདས་མི་འདའ་འདའ་མེད་ཀྱང་། །ལས་སྤྱང་གཞོ་བའི་གུན་རྟུག་གིས། །འཕུལ་སྤྱང་འཕོར་བ་རྟུན་མི་
 འཆད། །དེ་ཉིད་གཞི་རུ་བཟློག་པའི་ཕྱིར། །ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་ཐུག་ཀྱི་ཆེ། །རྟོ་རྟེ་རྒྱལ་འཕྱོར་བསྒྲེ་མ་བར་བྱ། །མི་གཞོ་གསུམ་དང་སྟན་པ་ཡིས། །ནམ་མཁའི་མཐིལ་རྟུ་རྟུ་སྤངས་གཏད། །དབང་ལུལ་འདྲེས་པའི་མཐམས་
 བསྟུས་པས། །དུམ་ར་སྤྱང་བརྟུ་འཇུག་པའི་རྟུག་ས། །རྟུ་བ་ལ་སྟགས་མདོན་རྟུ་སྤྱང་། །སྟོ་སྟོར་སྤྱང་པའི་རྒྱལ་འཕྱོར་པོ། །སྤྱོད་གཟུགས་དེ་ལ་དམིགས་བྱས་ཏེ། །རང་སྤྱང་སྤྱོད་པའི་གཟུགས་སུ་གེས། །གནས་པ་བརྟན་པའི་

རྟོག་དཔྱེད་དང་། དགའ་བདེ་སེམས་པའི་ཡན་ལག་ལྷ། །རབ་ལྡན་བསམ་གཏུན་ཡན་ལག་འགྲུབ། །རང་སྒྲུང་སྒྲོང་པའི་གཟུགས་ལ་ནི། །སེམས་བརྟན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་དེས། །གཡོ་བྱེད་རྒྱུང་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར། །རྩོམ་མཛེས་པས་ལམ་སྒྲུངས་ནས། །དུམ་མའི་ལམ་དུ་བུམ་ཅན་བཟུང་། །ནང་དུ་སྒྲོང་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། །རྩི་འདོད་བུམ་ཅན་འབྱོང་བར་བྱ། །དེ་ནི་སྟོག་རྩོམ་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་གོམས་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལས་ནི། །སྟོག་ཉིད་མི་ཤིག་ཤིག་ལེ་ལ། །ཞུགས་པས་གཏུམ་མོའི་འབར་སྒྲུང་དང་། །དེ་ཡིས་སྒྲི་བོས་ཉི་བཞུ་བས། །བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་མེད། །བོགས་འདོན་ཞུ་བདེའི་དམིགས་པ་ནི། །བྱའམ་རང་ལྷག་འབྱུང་བའང་ཡོད། །ཤིག་ལེ་རིམ་བཟའོར་བུའི་རྩིར། །འཇག་མེད་འཆིང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །རིམ་ཐིམ་མི་འགྱུར་བདེ་བ་འདྲེན། །འོད་གསལ་རྟགས་སྒྲུང་ཆད་མེད་འཕེལ། །རྒྱུང་དང་སེམས་ལ་དབང་རྒྱུད་ཐོབ། །འདི་ནི་འཇོན་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །བདེ་རྒྱུང་སེམས་ལ་འཇོན་པའོ། །དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱའི་རྩོན་ལ་བརྟེན། །ཞུ་བདེ་བྱད་པར་འཕགས་པ་སྒྲུབ། །ཡས་བབ་དགའ་བཞི་སྒྲོང་བའི་མཐར། །མས་བརྟན་དགའ་བཞི་ཅི་རིགས་སྒྲོང་། །ཡང་ཡང་སྒྲུང་བས་བདེ་བ་དང་། །རྒྱུང་སེམས་ལས་རུང་ཐེ་ཆེར་འཕགས། །འདི་ནི་རྩོམ་རྟན་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་ལྟར་རྩོམ་རྟན་མཐར་ཕྱིན་ནས། །རྒྱུང་སེམས་དབང་དུ་གྱུར་བ་དེས། །སྒྲོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ། །མཉམ་སྒྲུབ་འཇག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱིས།

བས་ཅི། །བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་མི་ལྟ་ཅིང་། །ཉམས་སྦྱོང་བྱལ་པའི་རྟོག་གི་བས། །གསང་སྒྲགས་ཐེག་པའི་ཐབས་ཆེན་པོས། །གཏན་ལ་ཐེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མདོན་སུམ་ལུལ་ལ་རྒྱས་མེད་པར། །དབུ་མའི་དབུད་པ་
 དགོས་ཞེས་སྒྲ། །སོར་སྤྱད་ཡིད་བྱེད་སྤང་པའི་སྒྲིམ། །འོད་གསལ་འདྲེན་པའི་མཆོག་ཡིན་གྱང་། །དེ་རུ་སྒྲུལ་གྱང་མ་བསྟན་པའི། །དབུ་མ་དམིགས་པས་སྒྲིམ་དགོས་སྟགས། །ལྷགས་འདིའི་འོག་མའི་ཐེག་པ་བས། །
 དམིགས་སྒྲིམ་བསྐྱེད་རིམ་ཆར་གཏོགས་རྒྱམས། །གོམས་པས་རྫོགས་རིམ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་རིམ་མིང་རུ་བཏགས་ན་ཡང་། །ལམ་འདིའི་རྫོགས་རིམ་མཆོན་ཉིད་པའི། །ཕྱོགས་སུ་འང་ཕྱིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཕྱོགས་
 རའི་མཐོང་བས་འོག་མ་དང་། །སྤྱར་པའི་བློ་བཟོ་སྒྲ་ཆོགས་པ། །ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲིམ། །ཐོས་གྱང་རྒྱ་བ་དག་དགོས་གྱང་། །ཐེག་ཆེན་དཀྱུགས་པའི་བདུད་ཀྱི་ཕྱོགས། །དེ་ལ་ཡ་མཆོན་འཛིན་པ་ནི། །ཟས་མཆོག་
 ཆེད་ནས་ཟས་ངན་དག །ཆོལ་བར་གསུང་པའི་དཔེ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་བས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱས་རྒྱམས་གྱིས་རྗེས་བཟུང་པའི། །ལས་ཅན་སྒྲོ་བ་མ་མཆོག་རྒྱམས་གྱིས། །ཁོ་པོའི་ཆོག་འདི་གཅེས་པར་བུངས། །
 ཕྱོལ་བཅས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ནང་ན་འདི་བས་ཟབ་པ་མེད། །འདི་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་གྱུར་ན། །ཕྱོལ་མེད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡི། །དགོངས་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲི། །རབ་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ཉིད་དུ། །མཐར་ཕྱིན་འགྱུར་

ཡ གཞུགས་མཉམས་ བཞིན་ཏེ་ རྒྱུ་དཔྱད་

༡༢། །བར་གདོན་མི་ཟ། །རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱུང་ནས་སྒྲོང་པར་གོ་བ་སྒྲིད་པ་དབྱུང་མའི་གཞུངས་སྟགས་ཡོད་ཀྱང་། །སོ་སོ་རང་རིག་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཐོབ་ན་དབྱུང་ཅི་དགོས། །དེ་ན་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་རྟོག་པའི་སྒྲིད་འཇུག་པ་ནི་བདུན་གྱི་ལས་སོ། །རྩོལ་བས་ཕྱ་ཐིག་སྟགས་སྒྲོམ་པ་ལ་རྩོལ་མེད་ལྷན་སྒྲིམ་འདྲེན་པར་ཡོད་ཀྱང་། །འདིར་དེ་མིན་དེ་མེམས་ཉིད་རང་
བབས་སུ་རྟོག་པའི་འཕྲོ་འདུ་བཅད་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་གཟེར་བས་འོད་གསལ་མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། །འདི་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་པར་རྟོག་པ་ནི་དུག་ཡིན་པས་བདུན་གྱི་ལས་ཀྱིས་མི་འབྱེད་པར་བྱའོ། །བདག་གིས་སྟོབས་
ཀྱིས་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་རྒྱུ་ལ། །དུག་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་དུག་བཞིན་སེལ་བར་ཤོག །མི་ལམ་པས་སོ། ། །ཨེ་རྫོང་བཞུགས་སོ། །ཀུན་ཁྱབ་ཆོས་སྒྲུ་འགྱུར་མེད་ཨེ་ཡེ་རྩལ། །ཀྱང་ག་ལྟར་གྲུབ་དབྱེར་མེད་ཐེག་ལེ་ཆེ། །ཆོས་
ཀུན་དེ་ཡི་རང་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །ལྟར་གྲུབ་རོལ་པ་སྒྲུ་མའི་རྩལ་དུ་སྒྲུར། །འཕོར་དང་ལྷ་རན་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད། །ཉག་གཅིག་དེ་ཡི་རང་དུ་ལ་བསྒྱའོ། །ཨེ་ཡིག་གཅིག་གིས་སྒྲུར་སྒྲིད་སྒྲོང་སྟོག་གཅོད། །
གཤིན་རྗེ་གཤེད་གྱི་དགོངས་དོན་དེ་ལ་རྫོགས། །དེ་ལ་ཨེ་ཡེ་དོན་གསུམ་སྟེ། །དབྱིབས་ཆོས་འབྱུང་ནམ་མཁའི་རང་ན་སྒྲོང་བཅུད་ཀུན་སྒྲུར་བ་ལྟར། །ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྒྲུ་ཆེན་པོ་ལ་

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་རྩོམ་

2020

[illegible]

༡༢། །པར་སྐྱུང་ཞིང་། སྐྱུང་དུས་ཉིད་ནས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ལས་ཕུང་ཟད་ཀྱང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཀྱང་། སྐྱུང་བ་མི་འགག་པར་དབྱིངས་ཀྱི་རོལ་པར་ཤར་བའོ། །དཔེར་ན་མིག་
བཙེར་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲོང་གཟུགས་སྐྱུང་བ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་དུ་གྱུབ་བ་མེད་པ་ལྟར། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་འདི་དག་བརྟག་ན་དཔེར་ཀྱང་སྐྱུང་བ་མི་འགག་པར་སྐྱུང་བ་འདི་དག་གི་དགོས་ལ་སྐྱུབ་དུ་མེད་པར་
དབྱིངས་ཀྱི་རང་ན་སྐྱུང་བ་ཅུ་ལྟེ་སྐྱུང་བྱུང་མེད་པར་དེ་གར་བཞག་པས་ཆོག་པར་ཤེས་པ་ནི་ངོ་སྤྲོད་གཉིས་པ་སྟེ་སྐྱུང་བ་ཅོག་བཞག་གོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞི་ལམ་འབྲས་ལུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་གཅིག་ལུང་ཚྲོགས་ཏེ་
གཅིག་ལུ་ལས་མི་འདའ། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དུལ་ཅུ་མེད་པར་ལ་སྒྲོ་བ་སྟེ། ཨོ་ནི་ཨོ་ཀ་ཞེས་གཅིག་གི་མིང་གི་དང་པོ་ཡིན་པས་བརྗོད་བྱས་མཆོན་པ་ཐག་གཅིག་ཐོག་དུ་བཅད་པ་སྟོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལས་བརྒལ་
བའི་ཞིང་ཞིག་རྟེན་དུ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་ནི་རིག་པ་ཅོག་བཞག་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་རང་གནས་ཀྱི་དོན་རང་སར་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཆོ་བུ་ཚུ་ལ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསྒྲུལ་པའི་རྒྱབས་དང་སྤལ་བའི་སྒྲུལ་རང་གནས་ཀྱི་རྣལ་
འཕྲོར་འབྱུང་བས་རྒྱ་མཆོ་ཅོག་བཞག་བྱ་སྟེ། ཚྲོགས་ཆེན་ཀ་དག་གི་གནད་ཐམས་ཅད་ཨོ་གཅིག་གི་དང་དུ་འདུས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཨོ་ལུ། གནས་ལུགས་ངོ་བོའི་བཞུགས་རུལ་ངོ་འཕྲོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཨོ། སྐྱུང་ལུགས་

རོལ་པའི་ཚོ་འབྲུལ་རང་གོལ་བར་ལྟོས་སྟེག་ཨེ། ཉག་གཅིག་ཐིག་ལེ་ཡི་གྲོང་དུ་ཐག་ཚོད་པར་གྱིས་སྟེག་ཨེ། ཨེ་མ་རྟོ་རྒྱ་ཡན་བཞག་པས་གསེས་དོན་མཐོང་དོ་ཨེ། །རང་རིག་འོད་གསལ་རིས་མེད་ཀུན་དུ་བྱུང་། །ཡེ་
 གདངས་ལྷན་གྱུ་བ་ཐང་ཐལ་ངང་དུ་གསལ། །དོ་བོ་ཀ་ནས་དག་ཕྱིར་འཕོ་འགྱུར་དང་། །མཚན་མའི་ཚོས་གྱིས་རྩལ་ཅམ་གོས་པ་མེད། །མཁའ་དབྱིངས་དྲངས་པའི་དོས་ན་འཇའ་བཞེན་དུ། །ཡུལ་དང་ཚོགས་དུག་སྒྲུང་བ་དེ་
 དང་བཟ། །དེ་དག་སྒྲུང་སྒྲོང་རྒྱ་ཡི་བླ་བ་འདྲ། །དེ་ཡང་དབྱིངས་ལས་གཞན་དུ་མེད་མོད་གྱི། །དེ་ལས་དབྱིངས་གཞན་ཉི་ཚོའི་རྟོག་བསྐྱེད་བཅས། །རིག་པ་ཡེ་གདངས་འོད་གསལ་གཞུག་མ་སྟེ། །སྒྲུལ་གྱང་བཅོས་བསྐྱུར་
 མེད་པར་ཚོས་ཉིད་གསེས། །འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལ་བྱུང་། །ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ལ་དེ་མི་ལྟོས། །སེམས་ནི་དེ་ཡི་ངང་ན་རྩལ་དུ་གར། །འགྱུར་བཅས་ཉི་ཚོ་ང་བདག་རིས་སུ་འཛིན། །རྒྱུན་ལས་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་
 མའི་སྒྲུལ་པ་འདྲ། །གོ་བར་ལྟོས་སྟེག་སེམས་ལ་ལམ་བྱེད་དང་། །རིག་པ་ལམ་བྱེད་འདྲའམ་རིགས་གྱི་སྒྲ། །ནམ་མཁའ་སྒྲིག་རྒྱ་འདྲ་བར་མ་འཛིན་ཞིག །ངང་ཉིད་ཡེ་ནས་གནས་གྱང་རོལ་པའི་རྩལ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 འགྱུར་བཅས་དེ་མས་བསྐྱེད། །གཉིས་ཚོས་ཞེན་པས་གཉིས་མེད་དོན་མི་མཐོང་། །ཚོས་ཉིད་གསེས་ལ་གཉིས་ཚོས་ཡེ་ནས་བྲལ། །དེ་ཕྱིར་དངོས་དང་དངོས་མེད་ང་དང་གཞན། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དག་དང་མ་དག་སྟགས།

༡༩། །གང་ལ་མི་གནས་གཞུག་མའི་གསེས་དེ་ནི། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཡེ་གང་ངས་རང་འོད་གསལ་ཆེ་རིག་པ་ཞེས། །བརྟགས་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད། །འཕོ་བའི་རྒྱུ་དང་ཐིག་ལེའི་འགྱུར་པ་ཅན། །རིས་ཆད་སེམས་ཀྱིས་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་བྱས་ཤིང་། །ང་བདག་གཟུང་འཛིན་ཞེན་པས་ཀུན་དུ་ལོམ་། །ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པ་དེ་ཉིད་ལུན་དུ་སྒྲོར། །ཐབས་ཀྱི་མཐུ་དང་བླ་མའི་མན་ངག་དང་། །དམ་པའི་བྱིན་རྒྱལས་སྒྲིང་ལ་ཞུགས་པ་ལ། །རང་གི་དེ་ཉིད་རང་ལས་མཛོན་སུ་མ་སྤྱང་། །དེ་ཆེ་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་རང་གོལ་འགྱུར། །ལྟན་ཅིག་སྒྲིམ་པའི་རང་བཞིན་མ་རྟེན་པས། །དེ་སྤྱིད་རོལ་པ་ཀུན་གྱང་འཆིང་བའི་ལམ། །གང་རྟེན་ནས་ནི་ཀུན་གྱང་རོ་མཉམ་སྟེ། །འགྱུར་མེད་བདེ་བ་ཆེ་ལས་གཞན་མི་རྟེན། །ཞེ་མ་རྟེ་སེམས་ཉིད་འོད་གསལ་སྤགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན། །གསེས་ཀྱི་རོ་མཐོང་བཟོ་བཅོས་བྲལ་བར་སྒྲོངས། །ཐག་ཆོད་གདེང་དང་ལྟན་ལ་སྤྱར་དུ་རེག །ཞེ་རྫོང་ཐིན་པའི་གསེན་རྗེས་མཐན་པོ་སྒྲིང་། །སྤྱང་བླ་ཆེས་ལ་ཐིལ་གཞོན་དགྲེས་པ་རུལ་གྱིས་སོ། ། །རིག་པོ་སྒྲོང་ཐབས་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་བཞུགས། །དཔལ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །རིག་པོ་སྒྲོང་བ་ལ། །རོ་སེས། རུལ་རྫོགས། བརྟན་པ་ཐོབ་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་འོང་པས། །དང་པོ་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་རིག་པའི་རང་ཞལ་རྟེན་པ་ཡིད་དཔྱོད་དང་བྲལ་བར་མཐོང་བའི་བར་ལུན་ཐག་བཅད།

ཐག་ཚེད་ནས་རང་གིས་དེའི་རིག་ངོ་མོན་སྒྲུང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ། རོ་སེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་ཅུལ་རྫོགས་དགོས། དེ་ཡང་དང་པོར་རིག་ངོ་སེས་ཀྱང་དེ་ཐོག་མ་བཞག་ན། རྒྱུ་རྫོགས་གིས་པར་བཅད་ནས་རིག་པ་རྫོང་པར་
 འཆར་དགའ་ཤོད་སྟེ། དེ་དུས་རྒྱུ་རྫོགས་པ་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བཞག་ནས་རིག་པ་མ་བཅོས་པའི་དང་དུ་ཡང་ཡང་འཛོག་ཡུན་བསྐྱེད་བ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོ་མས་ནས་རྒྱུ་རྫོགས་གི་བ་རྒྱལ་སྤྱུགས་ནི་རྒྱུང་དང་རིག་
 རོ་རྫོགས་པ་སྒྲུང་བ་དེ་ཡུང་ན། མཉམ་བཞག་དུ་དེ་ཡི་ཐོག་དུ་ཅི་གནས་དང་། རྫོགས་ཐོབ་རིག་ངོ་དུན་པའི་དུན་པ་བརྟེན། དེ་ལ་གོ་མས་ན་རིག་པའི་ཅུལ་ནི་རྫོགས་སུ་འགྲོ་སྟེ། དང་པོར་རྒྱུ་རྫོགས་ཤར་ཡང་དེ་འགོག་ཕྱིད་
 གཉེན་པོ་གཞན་བརྟེན་མི་དགོས། རང་མལ་བཞག་པས་ཡུད་ཅིག་ན་རང་གྲོལ་བ་སྒྲུབ་གྱི་མཉུན་པ་རང་གིས་རང་བཞིག་པ་ལྟ་སུ་འབྱུང་། སྤར་ཡང་གོ་མས་པས་རྒྱུ་རྫོགས་ཤར་བས་རྒྱུང་བཟད་ནི་རྫོགས་ཀྱང་དེ་མ་ཐག་རང་ཡལ་
 འགོ་བ་ཅུལ་རི་མོ་གྱིས་པ་ལྟ་སུ་འབྱུང་། དེ་དང་གོ་མས་པས་རྒྱུ་རྫོགས་ཤར་བས་ཅི་ཡང་མི་གནོད་པས་ཤར་མ་ཤར་གྱི་རོ་དོགས་མེད་པ་ཁང་སྒྲུང་དུ་རྒྱན་མ་ཕྱིན་པ་ལྟ་སུ་ཕན་གནོད་མེད་པའི་ཉམས་འཆར། དེ་དང་གོ་མས་
 པས་ཅུལ་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྟེ། མཐར་རྒྱུ་རྫོགས་དང་ཀུན་གཞི་འབྱུ་ཕྱིད་གྱི་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་མ་བཅོས་ཆོས་སྤར་ཐིམ་ནས་རིག་པ་རང་ས་བྱིན། གསེར་གྱི་ད་ནས་ས་རྫོ་པལ་པ་བཅོལ་ཡང་མ་རྫོང་པ་ལྟར། རྒྱུང་ཕྱིད་མ་

མཛེས། །འཕད་ལྷན་རིགས་པའི་རྩིབས་སྟོང་བཟ། །ཟབ་གསང་མན་དག་ཉེ་བ་རྒྱུ། །ཁྱོད་གསུང་ཚུ་གི་ལོ་ཁོར་ལོར་གྲུབ། །འདི་ན་ཕྱོགས་རིའི་སྒྲོ་མིག་ཅན། །ཕལ་ཆེར་ཐུབ་གསུང་འགལ་བར་འཛིན། །ཁྱོད་གཅིག་ཁོ་
 མས་མདོ་སྒྲགས་གི། །གཞུང་ཀུན་འགལ་མེད་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབས། །གཞན་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ། །གཞི་ལམ་འབྲས་ལུང་དོན་ཚོལ་བ། །ལུས་པས་སེར་བའི་རིལ་ལུ་ལ། །ཁྱིེར་ཁྱེད་པས་རལ་བར་ཟད། །ཁྱོད་ནི་དེད་
 དཔོན་འཕགས་པའི་རིགས། །ཟག་མེད་ཡོ་ཤེས་རིན་ཆེན་ཁམས། །བཤད་སྒྲུབ་རྒྱལ་མཚན་རྩེར་མཚོད་པས། །སྤྱིད་ཞིའི་དུལ་བ་སེལ་བ་ལགས། །བདེན་གཉིས་འགལ་བར་འཛིན་པའི་དྲིས། །ཕལ་ཆེར་མཐར་ལྷའི་
 གཡང་ལ་འཕུན། །ཁྱོད་ནི་སྒྲུང་སྟོང་རྒྱང་འཇུག་པའི། །མཐར་ཐུག་བདེན་པ་དཔྱེར་མེད་གཟིགས། །ཟག་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛོད། །འགྲོ་ཁམས་སྤྱིར་པོར་བཞུགས་གསུངས་པར། །གཞན་དག་དུས་ལོང་བཞིན་ཏུ་
 འཕུམས། །ཁྱོད་ནི་གནས་སྒྲུང་འཁྱེད་ལ་མཁས། །ཁ་ཅིག་མཚན་བཅས་ལམ་ལ་འཆེལ། །མཚན་མེད་རྫོགས་པའི་རིམ་ལས་གཡེལ། །ཁྱོད་གིས་མཐར་ཐུག་འབྲས་ལུ་ཡི། །སྒྲིལ་སོ་འོད་གསལ་མཚན་ཏུ་བསྟན། །མདོར་
 ན་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ལྷན་གི། །འཕགས་པའི་རྫོགས་རིགས་ཁྱོད་ལ་མངའ། །དེ་ཕྱིར་ངེས་དོན་སེང་གའི་སྒྲ། །འཛིགས་པ་མེད་པར་རྫོགས་པར་མཛད། །དེ་སྒྲུང་ཁྱོད་གི་དཔེར་འོས་ནི། །འགའ་ལང་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ནས།

༭། །བདག་སྒྲོ་དང་པའི་འཁྲི་བྱིང་ནི། །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་འཕེལ་བར་གྱུར། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བདག་གི་སྒྲོ། །ཀུན་སྒྲོ་ངས་རབ་རིབ་གྱི་ཁེབ་པས། །མགོན་པོ་ཁྱེད་གྱི་བསྟན་པ་ལ། །བྱ་བ་བྱེད་ཀུས་ཡོད་མ་ཡིན། །
འོན་ཀྱང་ཁྱེད་གསུང་གས་ཅམ་ཡང་། །སྤིང་འདིར་ཉམས་པ་ཆེས་ལང་ནས། །མོས་པ་འབའ་ཞིག་རྗེས་འབྱང་སྟེ། །འདི་རུ་བྱོལ་ས་གཅིག་བསྟུས་པ་ལགས། །དེ་ལས་སྤྱད་བའི་དགོ་འབྲས་ནི། །སྒྲོ་འོད་པད་ཅ་ལྟར་དཀར་
བས། །ཉིས་བརྒྱའི་ཀུད་ལུན་གཏན་བཅིལ་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོན་བྱེད་ཤོག། ཅེས་གཞུག་སེམས་ལུར་དབྱུང་སྒྲོ་རྒྱུ་གསུང་ཟིན་རྣམས་དམ་པ་གང་གི་ཞབས་རུལ་ལ་སྟེ་པོས་རེག་པའི་སྒྲོ་མས་ལས་པ་རྩོ་རྩོ་དབང་
མཆོག་དགེས་པ་རུལ་གྱིས་བྱོལ་ས་གཅིག་རུ་བསྟུས་པ་དགོ་ལེགས་འཕེལ། །མདྲ་ལོ། ། །ཞི་སྟ་སྟེ། །གཞི་ཀུད་འོད་གསལ་གཞུག་མཛོ་རྩོ་ལེམས། །ལམ་ཀུད་ཐེག་མཆོག་མཉམ་པའི་ལྟ་སྒྲོ་དྲིལ། །འབྲས་ཀུད་སྟུ་བཞིའི་
ཡེ་ཤེས་རང་ཆས་སུ། །སྒྲོན་མཛོད་འཇམ་དཔལ་དགེས་པའི་རྩོ་རྩོ་ལྟུང་། །གཞོད་མའི་འོད་གསལ་བདེ་གསེགས་སྤིང་པོ་ལས། །རང་རུལ་ཡེ་ཤེས་དགོངས་པ་རང་གར་ཏེ། །ནང་དབྱིངས་ཀ་དག་གྲོལ་སར་དབང་འབྱོར་
པའི་། །ཐོག་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་བཟང་རྩོ་རྩོ་འཆང་། །གང་གི་རྣམ་འབྱུལ་བསམ་མི་བྱུང་བ་ཡིས། །མཐའ་བྱུང་ཞིང་གི་སྒྲོན་མ་རྟག་བཞོད་པས། །ཟབ་རྒྱས་ཆོས་སྒྲོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་གྱུར། །མཐར་ཐུག་སྟེལ་སོ་རང་།

2000

བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེ། །དོ་པོ་ག་དག་སྟོས་མཚན་གདོད་ནས་དབེན། །རང་བཞིན་ལྟན་གྱུ་བ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཐུགས་རྗེའི་འཆར་ཚུལ་མ་འགགས་ཅིར་ཡང་སྤང་། །དོན་ལ་དཔྱེར་མེད་སྐྱབ་བཞིར་ལྟན་གྱིས་རྫོགས། །
 དེ་ཡི་ཚུལ་ལས་རོལ་པ་འཁོར་འདས་སྟོན། །མཁའ་ཡི་མུ་མཉམ་རྟག་པར་སྤང་ན་ཡང་། །གདོད་ནས་རྣམ་དག་མཉམ་རྫོགས་བདེ་བ་ཆེ། །རང་སྤྱང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་ཉམས་པ་མེད། །ཚོགས་བརྒྱད་སེམས་ཀྱི་གཟེབ་བྲལ་
 རྫོགས་པ་ཆེ། །རིག་སྟོང་ཐོག་ཡེ་ཉག་གཅིག་འགྱུར་བ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཡངས་པའི་སྟོང་ཡུལ་བསམ་མི་བྱལ། །དེ་ཀུན་ཚུར་མཐོང་བྱིས་སྟོས་གཞལ་བྱ་ཅི། །དེ་སྤྱད་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཡང་། །ཚོངས་པ་བརྟག་ན་དོ་
 ཡི་གོང་བུར་འཛིན། །དེ་བཞིན་ཐོག་ཅེ་སྒྲ་མེད་དགོངས་པའི་གནད། །མ་རྟོགས་བརྒྱད་མར་འཁུ་འདི་རང་སྟོང་སྟོན། །དེ་ལྟར་རྣམ་དག་ཚད་མའི་རིགས་མཚོན་གྱིས། །འོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་འབྱུལ་པའི་དྲུ་བ་འབྱུམ། །ཅིག་ཅར་
 གཅོད་རྟུལ་ལུང་རིགས་མན་དག་དཔུངས། །ཐུས་བཅས་རྒྱལ་པའི་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མར་གཏད། །མགོན་དེའི་ཞལ་ལུང་རྣམ་དག་གཞུང་ལྟན། །ཟེག་མ་རེས་ཀྱང་ཉེས་བཤད་དྲི་མའི་ཚོགས། །མ་ལུས་འབྱུང་ལ་སོམ་ཉིད་
 རྒྱ་བས་བྲལ་བྱིར། །སྒྲལ་བཟང་མཚོག་རྣམས་དགའ་བས་ཅེན་པར་རིགས། །རང་ཅག་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་ཁྱགས་བེད། །རྣམ་ཤོལ་འབྲས་སུ་འཚོལ་ལ་དོན་མཐུན་བྱིར། །རང་གཞན་གྱུ་བ་མཐའི་ཆགས་སྤང་དེས་ཅི་བྱ།

2

ལྷ། ཁྱེད་ལྷ་མ་གནད་སྒྲིང་པོ་ཚོ་ལ་ན་ལེགས། ལུང་གིས་བསྟན་ཅིང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡི། མན་ངག་ཟབ་མོ་གང་ལ་སྤྲོད་པ། ཁྱེད་ཀྱི་གཅེས་ཚོར་དེ། གུས་པས་སྒྲི་བོས་ལེན་
 རྒྱལ་ལ་ལུན་འཛིང་། གུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྒྲོབ་པ་སྤྲས་བཅས་གིས། ལུན་རིང་དགའ་བས་བཅའ་ཙམ་རྗེད་པའི་ཚོར། འཇམ་ཚེས་རིན་ཆེན་མཛོད་ཁང་རྗེས་འཇུག་ལ། ལངས་མེད་སྤྱལ་བའི་དགོས་པ་དེ་མིན་
 བས། ཁྱེད་སྤྱད་འཇམ་མགོན་སྤྱ་མའི་ཞལ་ལུང་བཟུང་། གཞུག་སེམས་སྤྱལ་གཞུང་རྩོ་རྗེ་སྒྲིང་པོ་དང་། མན་འབྲེད་སྒྲོ་གྲོས་སྤྱང་བ་ཟུར་དབྱེད་བཅས། སྒྲོར་གསུམ་ཟབ་དོན་ཚོར་བུའི་གུམ་བུར་བརྒྱལ། ཁྱེད་ཀྱི་མཁུན་
 སྤྱ་མའི་གསུང་སྒྲིས་སྤྲས། བསྟགས་འོས་ཡོན་དྲན་དཔལ་གྱིས་ཆེས་མཐོ་བའི། སྤྱལ་བཟུང་བསྟན་པའི་གཞུག་རྒྱུན་གཉེན་སྤྱལ་དང་། བཟུང་སྤྱལ་སྤྱ་མཆེད་གཏོང་བའི་སྒྲོ་འཕར་གིས། གོང་གསལ་གཞུག་སེམས་སྒྲོར་
 གསུམ་གསུངས་སྒྲོས་བཅས། མཛོད་མེད་སྤྱར་གྱི་རིང་བསྟེལ་མཆོག་སྤྱལ་ནས། འཇམ་མགོན་སྤྱ་མའི་གདན་ས་ཞེ་ཆེན་དུ། འོ་མཆོར་གསང་གསུམ་རྟེན་མཆོག་མཛོས་ཕྱིར་བུལ། རབ་འབྱམས་མདོ་རྒྱད་དགོངས་
 འགྲེལ་རི་སྒྲིང་པ། འཛིན་འཆང་འཆང་དང་སྟེལ་བའི་བསོད་ནམས་ལས། སྤྱ་མའི་གསུངས་སྒྲོས་ཆེག་གཅིག་འཛིན་པ་ཡི། བསོད་ནམས་འཕགས་པར་ཆང་མའི་ལུང་གིས་གྲུབ། ཁྱེད་དཔག་དགའི་བསོད་ནམས་མཐོ་

རིས་ཀྱི་ལྷ་། །འཁོར་གསུམ་རྟོག་པའི་རྟོག་མས་བསྐྱེད་མིན་པར། །བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཚོར་ཡོངས་སུ་
 རིས་མེད་རྒྱལ་བསྟན་ལུན་དུ་གནས། །བསྟན་འདྲིན་ཞབས་བརྟན་བཤད་རྒྱལ་མངའ་ཐང་
 བྱུར་ཅིག །ཡེགས་བུས་འདི་ལ་འབྲེལ་ཆད་མཁའ་ཁྱལ་འགོ། །ཀུན་གྱི་ཐེག་མཆོག་བསེས་
 མཐར་ཐུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་སྟོན། །བཀྲ་སྟོན་གང་ཞིག་དོན་དམ་འཇམ་པའི་དཔལ། །རང་
 བཀྲ་སྟོན་བདེ་ཡེགས་ཆེན་པོས་ཁྱལ་བྱུར་ཅིག །ཅིས་པའང་། རྗེ་སྤྱི་མའི་ཕྱགས་ཟེན་ཞལ་

མ། །རྒྱུད་མཆོག་ལྷ་གསུམ་ལྷ་གྲོག་པོར་ཞབས།

བརྩོ་བཅུད་ན། །འཇམ་མགོན་གྱི་དབང་དགོངས་མཚོར་རོ་གཅིག་སྟོན། །དེའི་མཐུས་
 རྒྱལ། །ཡང་དག་ལྷ་པའི་ཟབ་གནད་མེད་གོའི་རྒྱལ། །སྟག་སྟུང་འདིག་རྟེན་ཀུན་དུ་ཁྱལ་
 རྒྱུ་ཡེགས་ཟེན་ནས། །བརྒྱལ་ཆེན་རྟོགས་མེན་རྒྱུད་གསུམ་མཐར་ཐུན་དེ། །དོན་གཅིས་
 ལྷུང་ཡེ་སེས་ཆེན་པོས་ཀུན་ཁྱལ་པའི། །བདེན་པའི་མཐུ་ཡིས་ཐུགས་དང་དུས་ཀུན་དུ། །
 མཐུ་ཡི་གཅི་པོ་རྒྱལ་བརྒྱུད་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱལ་གཅིན་པ་གྱལ་ཆེན་གྱི་

726

352

ཨ། །སེམས་ཁྱིེད་ཁྱིེ་ཁོག་ནས་བསྐྱུགས་པའི་གསེར་རྩ་ཞེས་བྱ་བ། ༥ ལྷ་མ་
ལོ་༥།འཁོར་འདས་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་སེམས། །སེམས་ལས་མ་ཕྱུང་ཆོས་ཡོད་མིན། །སྤྱོད་ཆོས་
འཕྱུལ་པའི་སེམས། །སེམས་དེ་རྟོགས་ན་ཡི་གེས་ཡིན། །ཡི་གེས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཏེ། །བདེ་
ལ་བལྟ་བའི་མིག་ཡངས་པོ། །རང་ལ་བལྟ་བ་དེ་རིང་ཙམ། །ཡུན་རིང་འགོགས་པའི་གཅིས་
གི་ཆོས་བརྒྱུལས། །རྒྱུར་ལྟོས་ཟབ་མོའི་ཆོས་གཅིག་མཆོག །ཆོས་ཀུན་སྤྱུ་མ་བཟོད་མེད་དུ། །

༥ །ཡི་གེས་དང་ཡི་གུན་དུ་བཟང་།

དང་གཉིས་སྤྱོད་པ་རང་སེམས་དོན་གྱི་འཇམ་དཔལ་ཡི་གེས་སེམས་དཔལ་ལ་ལྷུག་འཇམ་
སྤྱོད་མའི་རོལ་གར་རྒྱམས། །ཁྱེད་པོ་སྤྱོད་མ་ཐན་བརྒྱལ་བས་འཇོམས། །མ་རྟོགས་རིགས་དུག་
གསེགས་སྤྱིང་པོ་སྤྱིང་ལ་བཞུགས། །དུ། ཞི་ཞུ་དུ། རྒྱུར་ལྟོས་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས། །ཀུན་
ལྷུག་པོ། །ང་ཡི་སེམས་ཞེས་ཅེ་འདྲ་འདྲག །དེ་རིང་བལྟ་བའི་དུས་ལ་བབ། །ཁྱིེར་བལྟས་རྒྱུར་
གསེར་ནས་རིག་པར་རོ་གཅིག་པའི། །གཉིས་མེད་ཡི་གེས་ལ་འདྲུག་གྱང། །འདིས་ནི་སྤྱོད་

བར། །མཐོང་དེ་སེམས་ཀྱི་གསེས་རྟེན་ཡིན། །རྟེན་མེད་དེ་གའི་ངང་དུ་ཞོག །དེ་གའི་ངང་དུ་བཞག་ཅིན། །དངོས་ཚོས་རྣམ་ཅམ་མེད་པར་ཡང་། །ཀུན་གསལ་སེས་པའི་རྣམ་དང་ལྡན། །གཉིས་མིན་དབྱིངས་རིག་འདུ་
 འབྲལ་མེད། །མེད་ཀྱང་ངོ་པོའི་བྱུང་པ་མིན། །བརྟགས་ན་མེད་ལ་བཞག་ན་གསལ། །བཟུང་བས་མི་བེན་རྒྱ་ལྷ་འདྲ། །རྒྱ་འབྲས་གནས་འགྲོ་ངོ་པོས་སྟོང་། །སྟོང་པའི་རང་བཞིན་རང་འོད་གསལ། །གསལ་པའི་བྱུངས་རྟེ་
 འགག་པ་མེད། །མེད་ཡོད་འགལ་འདུས་རི་རྩུབ་དགོས། །བརྟགས་ན་ཡེ་སེས་དཔེར་མཚོན་སེམས། །རྟོགས་ན་ཡེ་སེས་རང་ཤར་རིག །ངོ་མཚར་ཆེའོ་སེམས་ཉིད་གདངས། །སྟོང་པས་ཅི་ཡན་སྟངས་པས་ཅི། །གཉིས་མེད་ལྷ་
 ཡིན་པ་སྟོམ་རྒྱ་ཅི། །རང་བབ་ཁོ་རང་ཡིན་རྣམ་སྟོངས། །གང་ཟག་དབང་པོའི་བྱེ་བྱག་གིས། །རིམ་མམ་ཡང་ན་ཅིག་ཆར་དུ། །སེམས་འདས་ཡེ་སེས་རང་སོར་མཐོང་། །འདི་ལ་རྣམ་འཕྱོར་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་དབུས་ཡེ་
 སེས་རང་རྣམ་གྱི། །སྒྲུ་གསུང་བྱུགས་ལྡན་དོ་རྟེན་མེས། །རིགས་དུག་ས་པོན་བག་ཆགས་བསྐྱེད་ས། །གཟུངས་སྟོབ་ཉི་མ་ཁོང་ནས་འབར། །ཡེ་སེས་ལག་བཅིང་རྣམ་དུ་བྱེད། །ཆོ་གཅིག་ཡེ་སངས་རྒྱས་པ་འགྲུལ། །སམ་ལ།
 རབ་ཆོས་ལུགས་རྩ་བུ་འཆོས་འཕེལ་དཔལ་ཆེན་པ་སྟོན་མཚམས་སྒྲུབས། །ཁྱི་རྒྱན་བདག་གི་ཁ་ནས་རྣམ་པ་དང་། །ཟ་བྱེད་སོ་གཉིས་གཅིག་རེད་སོང་སྟངས་གི་མཐར་ཁ་ནས་འདི་འདྲ་ལུར་གྱིས་བསྒྲུགས་སོ། །ཀུན་ལ་བཟུ་ཞིང་རོལ་པའི་གཞིན་རུ་དེ། །ཀུན་ནས་བཀྲམ་ཞིང་སྟངས་པའི་སྟོན་ལེགས་མར།

ཨ་མ་ར་ག་ གསུམ་བྱོན། གསེར་ཁྱེན་

ཐྱོ།

། ལུང་ཆེ་གཅིག་རྩ་ལཱ་པའི་ཉམས་ གྱི་མཐར། །མ་པོས་ལྷག་པའི་ཆོག་དེ་གུང་ནས་མཆི། །༩།

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་

༡༢༡། ཁ་མོ་གུ་རུ་པར་མ་ལྟོ་གྱི་པར་རྒྱུ་ལ། འདིར་སེམས་དོན་གྱི་དྲི་ཀ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་དོའི་ཞལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྟོན་པ་སྤྱུ་མེད་གོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། རྒྱལ་
ཀྱན་མགུལ་གྱི་པར་ཆོལ་རྒྱས་པའི་ཆོལ། དམ་ཆོས་རྒྱ་དབྱངས་འབུམ་གྱིས་མཛེས་བྱེད་པ། དབྱངས་ཅན་རྒྱ་པའི་མདངས་འཛིན་ངང་མོ་དེ། དེ་དེར་བདག་གི་བློ་མཚོར་དབྱེས་རོལ་མཛོད། རྒྱལ་པའི་
ལུས་བྱིད་དབྱེས་པའི་ཞལ་བཟང་ནི། ཟང་ཐལ་རྩེན་པར་བཞེད་པའི་ཐོལ་གྱིས་འདིར། རིག་པམས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་མདོན་སུམ་ཁྱུག་ རོ་མཚར་འདུ་འབྱལ་མེད་དོ་སྟོང་གི་དཔལ། དེ་ལ་འདིར་ས་
བཅད་སོགས་སྟོས་མང་དོར་ནས་སྤྱི་མའི་མན་ངག་ལག་བཅད་གི་རྒྱལ་དུ་དོ་སྟེད་པ། ཐོག་མར་འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་འདི་ལང་དག་ཞིག་ཡིན་ནམ་མིན་སྟུམ་ནས་རྒྱལ་འདི་ལྟ་བུའི་ཐལ་གནད་ལ་མི་འཇུག་པ་
རྒྱལ་ས་ལ། ཐོག་མར་ཐོན་ར་དགོས་པར་སྒྲིས་པ་ལ། འཕོར་འདས་ཞེས་གོས་བྱ་ལ་ཆོས་གྱི་རྒྱམ་གྲངས་གཉིས་ པོ་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་ལ། དེ་གཉིས་གང་ལས་འབྲེ་པའི་གཞི་ནི་སེམས་ཡིན་ཏེ། དཔལ་ས་

མཛེས་པ་གསུང་།

ར་ཉལ། གང་ལས་མིང་དང་མུ་ངན་འདས་འཕྲོ་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལྟར་ཅི་སྒྲུང་གང་སྒྲུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྲུང་བ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། སྒྲུང་བ་དེ་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ན་སེམས་ལས་མ་བྱུང་བའི་
ཆོས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲུང་དུ། བདེན་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཟབ་མོ་གཞན་དང་གཞན་མ་ཤེས་པར་ཐོག་མ་ནས་སེམས་ཁོ་ན་ཙམ་ལ་འདུག་པ་འདིས་འཁོར་བའི་རུ་བ་ཨོ་ཆོད་སྒྲུམ་ན། འདི་
ལྟར་གོང་བཤད་ལྟ་བུའི་འཁོར་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟར་སྒྲུང་བའི་བྱེད་པོ་སྒྲུ་མ་ལན་ཉིད་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ན། དེ་བརྟུལ་བས་གཞན་སོ་སོ་ནས་འཛོམས་ཤིང་བརྟུལ་ག་ལ་དགོས་ཏེ། བཙུམ་ལྟ་ན་འདས་ཀྱིས། ཀྱེ་
རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་དག་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་དང་། ཞི་བ་ལྟས། སེམས་འདི་གཅིག་པུ་བྱལ་བས་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་མ་ལན་ཞིག་པས་
འཁོར་ཆོས་སྒྲུ་མ་ཐམས་ཅད་དང་གིས་ཞིའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་གསུང་འཛིན་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མ་ཞིག་པར་སེམས་ཁོ་ན་བལྟ་བ་ཙམ་ལམ་ཡིན་མོད། ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་མིན་སྒྲུམ་ན། །འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་ཆོ་ན་
རིགས་དུག་གི་མྱོང་སྒྲུང་འཛིན་པ་ལྟུལ་བའི་སེམས་སེམས་ཞེས་བྱ་ལ། རྟོགས་པའི་དུས་ན་གཉིས་འཛིན་རང་སར་ཞིག་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །སྒྲུ་གསུང་བྱགས་

༡༢། །ལ་མོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་པོ་ཙམ་ལས་སྤེ་བར་བད་དེ། ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ལུང་པོ་ཙན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་སེམས་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་
 སངས་རྒྱལ་ལུང་ལུང་པའི་ཉི་ལམ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། འཕགས་པ་འདྲ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལས། །སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡོན་པས་ན་སངས་རྒྱལ་གཞན་དུ་མི་བཅལ་བའི་འདུ་ཤེས་རབ་དུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་སྟེར་སེམས་ཉིད་ལ་རང་ཆས་ལུ་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཞི་བདེ་གསེགས་སྟིང་པོ་ཞེས་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་ཅིང་བཟང་ངན་མེད་པར་བཞུགས་ཏེ། བདེ་གསེགས་སྟིང་པོས་འགོ་བ་
 ཡོངས་ལ་བྱལ། ཅེས་པའི་དོན། མགོན་པོ་བུམས་པས། ཉག་དུ་སངས་རྒྱལ་སྟིང་པོ་ཙན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྟིང་ནང་ལ་གཞོན་ནུ་བུམ་སྟུར་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་ཟབ་མོ་ཉིད་རང་ཞལ་རང་
 གིས་མར་ལ་བའི་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པས་ན། ལམ་ཙམ་དུ་མ་བད། ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མ་ཡོན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དྲེ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ཀྱི་གཞུགས་ཙན་མཆོན། འབྲུག་ལུ་དེ་ནི་ལའོར་འདས་ཀྱི་གསང་གསུམ་ཡི་གེ་
 རྟེན། ཐབས་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡང་གནད་འདི་རང་ལ་བྱག་པ་དུན་པའི་བདའོ། །རྒྱ་མཆོན་དེ་ལྟ་བུའི་དགོས་པ་ཤེས་ནས། ཤིན་ཏུ་སྟོབས་པའི་སེམས་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ལ་བཏུ་རྒྱལ་ནི། དེ་སྟེ་པན་ཆད་ཁ་པར་གྱུ་ནས་འབྲུལ་

ལྷ་མོ་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་ཁོ་ནར་འདུག་པས། དེ་ཁ་ནང་དུ་ཆུར་བྱ་ནས་སྦྱོས། གང་ལ་ལྷ་ན་རང་གི་སེམས་ལ་སྦྱོས། ཞེས་པའོ། །དེར་བལྟ་བ་ལ་གིན་ཏུ་འདུན་པ་འདི་ལྷ་མོ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལྷ་མོ་སྤྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བལྟ་བའི་མིག་རྒྱར་ཡངས་པོ་སྟེ། མི་བལྟ་བའི་གནས་གཅིག་གྱར་མེད་པར་བལྟ་མཁན་དེས། ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བལྟ་རྒྱ་འབའ་ཞིག་དང་དུ་བྱངས་གྱང་། ལྷ་མོ་སྤྱི་ཆོས་ལ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ནི་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་
 དེ་ཡིན་ཏེ། འདི་རང་ལ་བལྟ་བ་དེ་རིང་ཙམ་དུ་བྱད་པས་ངོ་མཆར་ཆེ་བས་ལྷ་མོ་ལ་དུས་ཉེ་བསྐྱར་པའོ། །དེ་ནས་ཡང་ཐོག་མེད་གྱི་དུས་ལྷན་རིང་པོ་ནས་འགྲོགས་ནས་འདོད་རྒྱའི་ཞེ་འདོད་སྐྱབ་པའི་ག་ཐང་ཆད་ཆད་གྱི་
 བར་དུ་བཀྱར་ཞིང་ད་དུང་ཡང་བཀྱར་བར་འགྱུར་བའི་གཅིས་ལྷག་དེ་ནི་སེམས་ལ་ད་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ད་སྐྱེ་མཐོང་བ་ལྷ་ཅི། ལྷ་འདོད་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་འདི། རི་ལྷ་མོ་སྤྱི་ཆོས་ལ་གཅིད་དུ་སྤང་བའི་ཁྱོ་ཐོ་དེ་མི་
 མཐོང་བར་ཡིབ་ནས། ལྷ་མོ་དེ་ལ་འདོད་རྒྱ་སྤྱད་ནས་ངས་གཉེན་ཞེས་སྒྲིབས་ན། གཉེན་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་བལྟ་བ་ཡང་མ་བྱས་པར་ལོ་མང་པོ་སྤང་ནས། རི་ཞིག་ག་ཞུགས་ཁྱིས་ཁྱོད་ལ་གཉེན་སྐྱེ་འདྲ་ཡོད་
 ཅེས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུན་ལས་ལྷ་འདོད་བྱུང་བ་ལྷ་སྐྱེ་ལས་གྱང་གིན་ཏུ་ལྷག་པའི་རྒྱལ་དུ། དེ་རིང་ཞེས་ཉེ་ཆོག་གིས་སྤྱི་བསོལ་མེད་པར་ད་ལྷ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་འཇམ་སྟེ་ཞེས་བལྟ་བ་ལ་སྤྱི་ཆོས་ལ་ཆེར་འཕེལ་བ་སྟེ། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་

ལྷ། །པོས། ལུན་རིང་འགྲོགས་ཀྱང་སེས་མ་མེད་པ་མཆོར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནས་ལམ་དེར་ལྷགས་པའི་སྐལ་ལྷན་ལ་སྟོན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །འོ་རིགས་ཀྱི་ཕུའུ་པ་པར་བལྟས་ནས་དཔུང་པའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་སེས་ལ་མི་ཉེ་བས་རྒྱུ་ན་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཐོས་པས་མ་བརྒྱུ་ཕྱག་ལ་བརྩོན་པ་ལས། རྒྱུར་བལྟས་ནས་སེམས་ཀྱི་གདར་བ་གཅོད་པའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི་གཅིག་ལུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
 ཏེ། །ཁ་པར་གྱུ་ནས་དཔུང་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་ལུགས་གཞལ་བ་ནི་ལྟར་བཟང་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རི་མོར་བཤིས་པའི་གཟུགས་བརྒན་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་གནས་ལུགས་ཉིད་རྗེས་པར་མེད་སྟོབས་
 ཀྱིས་གདན་ལ་ཐེབས་པ་དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་པའི་བརྒྱན་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་གདན་ལ་དབབ་རུས་པས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཁྱིམ་ན་ལམ་གཞན་ནི་འདི་རྟོགས་པའི་ཆ་ལག་ཡིན་ཏེ། །འདི་
 མ་རྟོགས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་མེད་ལ་འདིས་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་ལ་བསྟེན་ནས་ཡེ་སེས་བཅུར་ཐོགས་སུ་ངོ་འཕྲོད་པས་ན། ཞོ་རྒྱན་ཆེན་པོས། །འདི་ཉིད་རྟོགས་ན་བ་ལང་རྗེ་ཡང་གོ་ལ། །ཐེག་དགའི་བཤད་
 པ་ཀུན་ལ་མ་ཐས་གྱུར་གྱང་། །འདི་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྗེ་ཏེ་ཡང་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་གནད་གསང་ཟབ་མོ་འདི་ནི། བསྐལ་པ་དུ་མར་གིན་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་སུ་འདིར་ངོ་སྤྲད་རྒྱ་བུང་བ་ཡིན་ནོ། །

འབྲས་ལུ་ཡིན་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བ་དོ་རྩེ་འཆར་གིས་བསྟན་པའི་ལམ་ཕྱེ་མདོ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཨ་ཏིའི་བར། ལྷོ་རིམ་དང་ལྷུར་བའི་རྣམས་གདང་ལྟར་ལས། དགོངས་པ་ནི་སེམས་གདུལ་བའི་ཐབས་སུ་འགོ་ཞིང་ཡེ་
 བེས་ཉག་གཅིག་ལ་མཐར་ཐུག་གོ། །དེ་ལ་སྒྲིར་ཐབས་ཤེས་ལ་བྲལ་བའི་ལམ་དེ་ལམ་ཡང་དག་མིན་ཏེ། འབྲས་ལུ་ཡེ་བེས་སྟེ་བའི་རྒྱ་མི་ཕྱེད་པས་སོ། །ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི། ཐབས་ཤེས་
 འདྲ་འབྲལ་མེད་པའི་འབྲས་ལུ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ལ། རི་ལྟར་ཕྱེ་མདོ་ས་གཟུང་འཛིན་རགས་པའི་ཆ་གཞིག་ནས། རུལ་དང་རྣང་ཅིག་ཏུ་ཐབ་པ། རང་རྒྱལ་གྱིས་གཟུང་བའི་རུལ་འཛིན་ཀྱང་
 བྱིག །སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་རང་རིག་ཡེ་བེས་ཙམ་དུ་བྱིག །དེ་ལམ་རང་རིག་བདེན་པར་འཛིན་པའང་བྱིག་སྟེ། བེས་ཕྱི་ཁོང་ན་བདེན་པར་ཐུབ་པའི་ཆོས་རུལ་ཙམ་མེད་པར་རྟགས་པས་ན།
 ཀྱང་རྩོམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལུ་ལ། དོན་དམ་པར་འདི་ཞེས་ཁས་ལེན་ཟད་པའི་བརྩོད་མེད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་དུ་ཞིག་པར་བེས་ནས་འཛིན་གཏད་མེད་པར་དབྱིངས་རིག་ཟུང་དུ་ཞིག་པའི་ཆོ། བདེན་པ་གཉིས་
 ལུ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་མཉམ་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་བེས་ལ་འཇུག་པར་ཐུར་ཏེ་སངས་རྒྱས་བསྟུན་ན་ཡང་། འདི་ལྟ་ཕྱི་ལམ་གྱིས་ནི་དགའ་བ་མང་དོ་མི་དགོས་པར་རྣང་ཅིག་གཅིག་ལ་དུག་

༡༩། །རྒྱལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་ཞིང་ཞེན་པའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པུལ་ནས། སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཐབས་སེམས་རོག་ཅིག་གི་ཡེ་སེམས་རང་བྱུང་། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་ཉེ་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་པ་འདོག་མ་པ་ནི་ཡེ་སེམས་དེ་ལ་བཞུད་ཅིང་སྒྲུབ་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཐབས་སེམས་མཉམ་པར་སྒྲུབ་པ་ལུན་རིང་དུ་འབད་དགོས་ཀྱང་། འདིར་ནི་དབྱིངས་རིག་
གཉིས་དབྱུང་དོར་སོང་བའི་ཐབས་སེམས་གསར་དུ་སྒྲུབ་པའི་ལུ་བ་ལ་སྒྲུག་བཅོམ་མི་དགོས་ཏེ། ཡེ་ནས་དབྱུངས་རིག་གཉིས་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་རྒྱལ་དེ་ཉིད་རང་རྩེན་པར་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་ནས། རྒྱལ་བ་ཅན་ཞེས་
རྒྱལ་ལུན་ལ་མེད་དུ་བོས་ནས། རྒྱལ་མེད་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ལ་མོས་གིང་སྒྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སེམས་རང་ཐོག་དུ་དོ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཡ་ཞེས་བཟོད་མེད་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཉ་ཞེས་མི་འགྱུར་
པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་ཞུགས་པའི་དོ་མཚར་ལ་དམ་པ་རྒྱད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་གོ། །དེ་ལ་སེམས་དོ་སྒྲུབ་ན་སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་ལ། རོ་ལུལ་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱི་རོལ་མཆོད་
ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཁོ་ནའི་རོལ་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་མེད་ན་ལུལ་དེ་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པར་སྒྲུབ་དམིགས་གིང་སེམས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ། །ལུལ་ལུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་དམ་སྒྲུབ་ན། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་པའི་

གྱེས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གྱེས་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཅད་སེམས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་རྒྱལ་ཅམ་མེད་དེ། སེམས་དྲར་གཉིས་སུ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་ལུལ་ཡོད་པར་སྒྲར་བ་རི་ལྟར་སྒྲུམ་ན། ལུལ་དེ་དག་རྗེས་གཞིགས་ཀྱིས་
 དརྟགས་ན། རིམ་གྱིས་རྒྱན་པར་ཡལ་ཞིང་དམིགས་སུ་མེད་ན། མེད་པ་ཉིད་ཡོད་པར་སྒྲར་མདོག་གི་གསོལ་སྟེ། མཁའ་ལ་སྒྲ་བཤད་ལྟ་བུ་སྒྲུ་མ་མཁའ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བཀ་ཆགས་སྒྲ་ཆོགས་ལས་སྒྲལ་པའོ། །ཞེས་དེས་
 སྒྲར་བ་སེམས་སུ་ཁོ་ཐག་བཅད་དེ་བསྒྲན་ནོ། །འོ་ན་སེམས་ཅམ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་བདེན་མེད་དུ་གཞིགས་པ་ལ་དབུ་མའི་རིག་པ་རྟུ་བུ་དགོས་པས་སོ་སྒྲུམ་ན། གང་ཟག་གི་དབང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཐོག་མར་
 ཕྱི་དོན་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པར་ནང་ལ་མི་འཇུག་པའོ། །སྒྲར་དགོས་པར་བཤད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སྒྲུབ་པ་སོགས་དགོས་པ་འགའ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐོག་མར་བཤད་པ་ལས། དེ་མ་གྱེས་པར་སེམས་ཅར་སོག་གི་གདམས་
 པ་འདེབས་མི་གྱེས་པ་ནི་མིན་ནོ། །རྒྱལ་དེའང་མགོན་པོ་བུམས་པས། སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་ཕྱོགས་རིག་ནས། དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས། །སྟོང་དང་ལྷན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ནས། དེ་མི་ལྷན་
 པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་ལྟ་བའི་དངོས་གཞི་བཤད་པ་ལ། ལྱིར་ལྟ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་དང་། འོག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། བརྗོད་མེད་ཨ་

ལཱ་རྩི་དང་གཞུང་།

ཅན་སྟོགས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་མཐའ་དག་ཟད་པའི་རང་བཟུང་ཅན་སྟེ། དཔྱེན་ལྟན་འདས་ཀྱིས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཉིད་ལྟ། །ཆོས་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་
རྒྱས། །ཞེས་ཆོས་ཉིད་དམ་ཆོས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་ཡིན་གྱི། དཔུང་ཅིང་སྒོ་དོར་ལྟོས་པའི་སེམས་ལས་བྱུང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ནི་མིན་ཏེ། དེ་ནི་སྒྲོས་གཏུགས་ཤིང་འཛོག་རྒྱ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་ལྟར་ལས་དུ་བྱ་སྟུང་ན། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུང་སྒྲོང་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ན། སྒྲས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཐིག་ལེ་སྟོང་ལ་སང་རྒྱས་པས། འདའ་ཡེ་ལས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ཤིང་འོད་གསལ་བས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ལའང་མི་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་དུ་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་ལ་སྟོགས་པའི་མཐའ་གང་ལའང་མི་
གནས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཅན་སྟེ། བུམས་པས། དེ་ཕྱིར་ཐར་པ་ནོར་ཅན་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། མཐའ་བཞི་པོ་གང་མ་ཆོད་ཀྱང་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་མི་དག །མཐའ་བཞི་ཤོད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་གར་ནི་
མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྟན་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་ལས། རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ། ཡོད་པར་མཁས་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བའི་ནམ་མཁའི་བརྒྱ་བཞིན།

གོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བཅའ་མཐའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྒྱུད་པ། བཅའ་མཐའ་མཛེས་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟགས་པར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་དཔེས། འདི་ལྟར་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 དམྱོམ་པའི་ཆོ། སེམས་ཡོད་པ་ཞིག་ན་ཡོད་པ་དེའི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་རིག་པ་ལས། སེམས་ཡོད་པའི་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞེས་རྟུལ་ཅམ་དམིགས་སུ་མེད་ན་ཡོད་པ་ཅི་ལྟར་དམྱོམས་ཏེ་དམྱོམ་མི་ཤེས་སོ། །
 ཡང་ན་སེམས་མེད་པ་ན་གཅིག་ཏུ་མེད་དེ་ཞེས་མེད་པ་དེ་དམྱོམ་མོད་གྱི། སེམས་མེད་དོ་ཞེས་མེད་པ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཐག་མི་ཆོད་པས་མེད་པར་མི་ལྟར་དམྱོམས་ཏེ་དམྱོམས་མི་ཤེས་སོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་ཕྱོགས་རེ་
 ད་མིན་ཏེ། གང་དུ་འདྲ་ཕྱོགས་མི་ཆོད་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་དུ་དམྱོམས་མི་ཤེས་སོ། །ཞུ་རྟོ་ཞེས་དོ་མཆར། དོན་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ་གཅིག་ཏུ་འདུས་སམ་སྒྲམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཞེས་ཕུ་བ་ཆོས་གཅིག་ལས་གཉིས་
 ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤངས་ཏེ་མེད་པས་སོ། །གང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ན་འདི་ལྟར་ཡོད་འདི་ལྟར་མེད་ཅེས་མ་འདྲེས་སོ་སོར་དཔྱེ་རུང་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལ། དཔྱེ་བ་ཡོད་ཕྱིན་གཉིས་ཆོས་ལས་མི་འདྲའ་པས་སོ། །དེས་
 བ་སེམས་ལ་དེ་ལྟར་དཔྱེ་བུ་མེད་པར་གཉིས་ཀར་དམྱོམས་མི་ཤེས་སོ། །དོན་སེམས་ཞེས་ཕུ་བ་ཆོས་གཅིག་ཡིན་པས། དེའི་རང་བཞིན་ནི་ཡོད་པ་མིན་མེད་པ་མིན་ཏེ་གཉིས་ལ་མ་ཕྱོགས་པར་རང་ཚུགས་གྲུབ་པའི་ལུང་

2007

མན་ངག། རིག་པ་དྲི་མེད་གྱི་སྒྲོབས་ལས་སྐལ་པ་ཅན་རེ་ལུང་གི་སྒྲོད་ལུང་ཁོ་ན་ལས། དེ་ནི་བརྟོད་མེད་ཡིན་པ་དོན་དུ་གནས་པའི་རྟོགས་གིན་ཏུ་དགའོ། རེས་ན་དེང་སང་གི་སྒྲོམ་པ་ཐལ་སེམས་ལ་དབྱུང་བས་བརྟོད་
ཆུ་མ་རྟེན་པ་ཅན་ལ་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་དེ་འདྲ་པའི་གཞི་ཞིག་གྲུབ་པར་དམིགས་པས་བདེན་གྲུབ་གྱི་ས་བོན་བརྟུབ། རྟོགས་རེ་རེ་ནས་དབྱུང་པའི་རིག་བཟོ་གསལ་སྒྲོད་གི་ཁུ་ལུང་སྒྲེལ་ནས་ལུང་འཇུག་ཞེན་སྒྲུང་གི་
དུག་སྒྲོང་ཆུ་ཆེན་པོ་བསྒྲེད་པ་ལ་ལུན་རིང་དུ་འབད་པ་ནི་འོད་གསལ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་གོལ་སའོ། རེས་ནི་འདྲི་ཞེས་ཐ་སྐད་གྱི་ཁས་ལེན་ཞིག་ཏུ་འཇོག་ཆུ་མེད་པ་དང་། བློས་དམིགས་གིང་བརྟགས་སུ་མེད་པར་
གསལ་པ་འདྲི། སེམས་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཁོར་འདས་གྱི་ཆུལ་པོ་རང་གི་གསེས་སམ་གནས་ལུགས་རང་བབ་མ་བཅོས་མ་ལུགས་པའོ། ཞེས་མཐར་འཇོག་གྱི་ལྟ་པའི་འབྲང་བསལ་ནས། བརྟོད་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐུབ་
ཆུགས་སུ་རྟོ་སྒྲུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་རྟོ། དེ་ལྟར་རྟོགས་སྒྲུང་གི་ཆ་གང་ཡང་བསམ་བརྟོད་མེད་པས་ན། ཅི་ཡང་བསྒྲོམ་ཆུ་ཞིག་མ་རྟེན་དེ། འདི་བསྒྲོམས་ནས་འདུག་གོ་སྒྲུམ་པ་སྒྲ་གཅིག་བསྒྲོམ་མ་སེས་སོ། །འོ་ན་བསྒྲོམ་
དེ་ལྟ་བུ་སྒྲུལ་གྱུར་མི་སེས་པ་ཞིག་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟ་བུར་སྒྲུལ་བློར་མི་འཆར་པ་ཞིག་ན་དེས་ཅི་ཡན་སྒྲུམ་ན། དེ་དང་མི་མཆུངས་ཏེ། འདིར་རྩས་བོར་པ་ཞིག་མི་རྟེན་པར་སྒྲོར་ན་ནི། རྩས་དེ་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་དོན་མི་

སེམས་ལ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། འདྲེན་པ་ཡི་སེམས་ལས། ཚེས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པས་ན། དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུ་སེམས་རབ་རྒྱུ་བསྒྲུལ་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་ལ་སྟོང་
 མང་ཟང་ཐལ་ཀ་ནས་དག་པའི་གོ་བ་ལུ་ཐག་ཚེད་པ་མ་འབྱུང་གི་བར་དུ། དངོས་སྒྲུབ་ལམ། རབ་ནའང་སེམས་ཅམ་རང་རིག་རང་གསལ་ཅམ་ལས་མ་འཕགས་པས། དམིགས་སུ་མེད་པར་ངེས་སེམས་འབྱུང་བར་བྱའོ། །
 འོན་མེད་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་སྒྲུལ་ན། བདེན་གྲུབ་གྱི་གཏད་སོ་མེད་དེ་མེད་པར་ཡང་། ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གསལ་ཞིང་སེམས་རྣམས་པའི་རྩ་ལ་དྲང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྟན་ན། གསལ་བ་ནི་སེམས་ལས་གཞན་ནོ་སྒྲུལ་པ་དང་།
 མེད་པ་ལས་གསར་དུ་སྟེ་བ་དང་། སེམས་སྤང་གསལ་བཞིན་ནའང་མི་སྟོང་པའི་ཡོད་པ་ཞིག་རྒྱུ་བ་པ་མེད་པས། སྟོང་པ་ཁོ་ནས་ཕྱོགས་སུ་མི་ཚོད་དེ། ཡོ་རྒྱུན་ཆེན་པོས། རང་གིས་རང་གསལ་ནི་མའི་སྟོང་པོ་འདྲ། །
 འདྲེམ་མི་འདྲ་རང་གི་སེམས་ལ་ལྟོས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་གྱིས་མ་ཟིན་པར་སྟོང་རྒྱུང་ཅམ་དུ་བཟུང་ན། དཔུང་སྟོང་པས་གྱིས་སྟོང་ནི་མེད་དགག་ཅམ་ལས་མི་འཕགས་པས་ཐུགས་གྱི་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་
 ལ། འདིར་ནི་སྟང་ཆ་སྒྲུབ་མའི་ངོས་ནས་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་ལ་སྟོང་རྗེ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡོ་སེམས་གྱི་སྒྲུབ་ནི་མཁའ་ལྟར་རྟག་བྱུང་རྒྱུ་བ་ཞུགས་པས་སྟེ་རྒྱུའི་རེ་བ་འབྱུང་མེད་དུ་སྟོང་བ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཐུགས་

༡༩། །རྩེ་མི་འགགས་པ་དེ་བ་ཆེན་པོ་འཇམ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སྒྲུང་ཆ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པར་བྱ་བ་ནི། འདྲ་ཡེ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སུ་འདུས་པས་ན་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཤེས་རབ་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལམ་དུས་སུ་བསྒྲུབ་པ་འབྲས་དུས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་སྒྲུ་གཉིས་ལ་སྒྲུར། དེས་ན་ཡོད་མེད་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་མི་ཆོད་ཅིང་། ཡོད་མེད་རེས་མོས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་སྟགས་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་མིན་ཏེ། སྒྲིང་བ་ཤེས་རབ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་དབྱིངས་དང་། སྒྲུང་བ་ཐབས་རིག་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གདོད་ནས་འདྲུ་བ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་རོག་ཅིག་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱིངས་སྒྲིང་བ་ཉིད་དང་རིག་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ལ་མ་བྲལ་བར་རང་གི་རང་གིས་སྒྲུང་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། འདྲ་ཡེ་ཤེས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མི་དམིགས་ཤིང་འོད་གསལ་བས་ན་དངོས་པོ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་དེ་འདྲ་ཤེས་རབ་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱིངས་རིག་གཅིག་པའི་གཞི་མཐུན་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲུམ་ན། དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་གཅིག་ལྟ་བུ་ཞིག་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་ན་རྩོགས་ཆེན་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་ཏེ། ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་ལས་མ་འཕགས་སོ། །དེས་ན་ཐབས་ཤེས་རོག་ཅིག་ཡིན་པའི་དོན་

གྱིས་ཡོད་མེད་ཐོགས་རེ་བ་དང་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་བཞི་ཆོད་པས་ན་ཡི་ཤེས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རིག་པ་དེ་ནི་བརྗོད་མི་ཤེས་པ་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་མངོན་སུམ་རང་གི་ཉམས་སུ་སྤྱོད་
 ཚུལ་། བརྟགས་ན་ནི་འདི་ཞེས་དམིགས་པ་མེད་ལ། རང་བབ་སུ་བཞག་ན་རང་གི་གདངས་དེ་བཞིན་དུ་འགགས་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གསལ་བ་སྟེ། སྒྲོས་བརྟགས་གིང་བཟུང་དུ་མེད་ལ། བྱུང་དོན་ལ་དམིགས་པས་ཅི་
 ཅུམ་བརྟགས་དཔུང་གྱིས་འཆོལ་བ་ངལ་བའི་རྒྱ་སྟེ། རྩ་ནང་གི་བྱ་གཞུགས་མཐོང་བ་ལ་རིག་པར་འདོད་ནས་ཅི་ལྟར་བཅུལ་གྱང་མི་འབྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་རང་བབ་གཏད་མེད་དུ་གར་བ་ཅུམ་
 ལས་། འདི་བསྒྲོམ་ཞེས་པའི་བསལ་བཞག་གཏད་སོ་རུལ་ཅུམ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་སོགས་འདོགས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཅི་ཡང་མ་དམིགས་པའི་དོན་ཅུམ་ལ་བརྟགས་པར་
 ཐད་པ་ཁོ་ན་ལས་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་ལོགས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབྱིངས་རིག་ཡུལ་མེད་རང་གསལ་རྗེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་དོན་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་
 ཁས་ལེན་ལས་འདས་ཚུལ་ནི། འདི་ལྟར་གང་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིས་སྤྱོད་སྟེ། བྱུང་ཁམས་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་སུ་ཡང་བྱུང་བ་ལས་སྟེ་ཞིང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་སུ་མེད་ན་

དམིགས་ན་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་དེ་ཡིན་མོད། དོན་དམ་པར་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་བ་ཚཱ་དང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ན། ཚཱ་གང་དང་ཡང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་སྒྲུ་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་འདྲུག་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ནི་གསལ་བ་
 ཅམ་མོ་ཞེས་སྐྱ་མི་སྒྲུ་ཏེ། གསལ་ཞེས་པ་མར་མེ་ལྷ་ལུང་འོད་གསལ་བ་དང་། ཚཱ་སུ་སྒྲུ་པའི་གསལ་བ་གཉིས་ལས། ལྷ་མ་ལྷ་ར་ན་གཟུགས་སོ། །ཕྱི་མ་ལྷ་ར་ན་ཚཱ་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་མིན་ནོ། །
 དེས་ན་ཐ་བས་སྐྱ་ཚཱ་གསལ་པའི་རྒྱལ་དུ་དབྱེད་པས་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ལུང་གཉིས་པར་བྱ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྐྱ་མའི་མན་རག་ལས། སྒྲུ་པ་ཅམ་དུ་འདྲུག་གསལ། གསལ་བ་དང་ལུལ་འདི་ན་གནས་སོགས་དེས་ཆ་ཅི་ལུང་ཡང་།
 དམིགས་སུ་དེ་གའི་སྟེང་དུ་ཅེར་གྱིས་བལྟ་བུ་ཐོན་སྒྲུ་སྒྲུ་ཏེ། དེ་ཞིག་མི་སྒྲུ་པར་སྐྱར་ཡང་། ལྷ་མ་སྒྲུ་པའམ། ལུན་ལུང་བ་ཡིན་ཏེ། གནད་དང་ལུན་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་མི་འགྲོ་མི་སྟེང་པ་རང་གི་ཚཱ་
 ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཡི་མན་རག་ལ་གོམས་པ་གལ་ཆེན་ཏེ། །དེ་ལྷ་ར་ན་དངོས་པོའི་ཚཱ་སུ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྟེང་པའོ། །སྟེང་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཡོས་ནས་ལོགས་སུ་སྐྱར་བར་གྱུར་པ་མིན་པར་རང་གི་རང་
 གིས་འོད་གསལ་བའོ། །གསལ་དུས་ཀྱང་སྟེང་། སྟེང་བཞིན་དུ་གསལ། གསལ་མི་གསལ་རྒྱུ་རྟོག་ཤར་མ་ཤར་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགྱུར་བ། གསལ་ཞིང་ཟད་ཐལ་གྱི་རྒྱལ་

༡། །དང་ཕྱགས་རྩེ་འགགས་པ་མེད་པར་ལམས་འདས་ཀྱང་ལ་ཁྱབ་པའི་ཆོས་སུ་སྒྲུང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་ལ་བསམ་ན། བརྗོད་བྱའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཐ་སྙད་བྱོ་ཡིས་གཞལ་
བས་མེད་དོ་ཞེས། ཡོད་དོ་ཞེས། སྒྲུང་སྒྲུང་འགལ་འདྲག་ཞེས། ཕྱགས་གཉིས་ཆ་འདྲའོ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་གྱིས་རྩི་ལྟར་གོས་ཏེ་མི་གོས་པ་དོ་མཚར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དོན་ལ་བཞག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
བརྟགས་ན་ཡོད་མེད་ཕྱགས་སུ་མི་ཆོད་པའི་དུས་ཅུང་ཙམ་ནའང་། ཡེ་ཤེས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་པ་མི་ཤིད་སྒྲུམ་པ་སེལ་བས་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དབེར་མཚན་པ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ལྟར་བརྟགས་
བྱིང་བཞག་པའི་རྒྱ་ལས་ནམ་ཞིག་ཡིན་རྒྱལ་རྟོགས་ན་དེ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རང་གར་བའི་རིག་པ་འདི་ལྟ་མཁན་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་བཞགས་པ་ལ། །དོ་མཚར་ཆེའོ་སེམས་ཉིད་ཀྱི་གདངས་ཞེས་བསྟགས་པའོ། །
གཉིས་པ་ལས་གཞན་གྱིས་ཡེ་ཤེས་མཐོང་མི་རྣམས་པའི་རྒྱལ། །ཁ་ཅིག་སྒྲོང་པ་ཉིད་བཟང་བར་བཟུང་། ཡོད་པ་ངན་པར་བཟུང་ནས་མེད་དགག་ལ་ཕྱིས་ཆེར་བྱེད་པ་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་
རི་ཅུང་ལ་གནས་པར་བྱའི། མེད་པར་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མིན་པོ་ཞེས་གསུངས་ལ། །ཁ་ཅིག་སྒྲོན་ནས་རྟག་ཞེན་ལ་འདྲིས་པས། ཆོས་ཡོད་པ་རྟག་པ་ཞིག་ལ་ཕྱིས་སུ་བྱེད་པ་ནི། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས། ཆོས་མཚན་སུ་ངན་

2000

[illegible]

༡༡། །གིས་ཡེ་གིས་མཐོང་སྒྲིལ་ཡོད་ནའང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཡེ་གིས་ལ་སྒྲིལ་བར་བྱུང་མེད་ཅིང་། ཡེ་གིས་མཐོང་བ་ལ་གིན་དུ་ཉེ་བའི་ལམ་ཡིན་པས། ཡེ་གིས་མཐོང་ན་ཡེ་གིས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་ལས་སྒྲིལ་བ་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲིལ་བར་འགྱུར་བས་ཉ་ཅད་ཐོས་མང་མིན་གྱིང་འཇུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་སྒྲིལ་བ་ཅིག་དུ་རྒྱལ་འཕྱོར་བྱེད་པའི་ལམ་འདི། རྒྱལ་སྒྲིལ་གྱི་བྱུང་ཆོས་སྒྲིལ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ལམ་དེ་ལ་ལུགས་པའི་གང་ཟག་རྒྱམས་ཀྱི་སྒྲིལ་དབུས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་གིས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་འབར་ནས། སྒྲིལ་གསུང་ལུགས་དང་ལྡན་པའི་འབྲུག་སྒྲིལ་རྒྱལ་པ་བརྒྱལ་དེ་ཡེ་གིས་ཀྱི་རང་འོད་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་མེས། རིགས་དུག་དུ་འབྱུངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་གི་བག་ཆགས། ས་པོན་ཨ་ཁྱི་སྒྲིལ་དུག་པོ་རྒྱང་མེད་དུ་བསྒྲིལ་ནས། མི་བརྒྱུད་པའི་གཟུངས་དང་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིལ་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་ཉེ་མ་རང་གི་ཁོད་ནས་འབད་མེད་དུ་འོད་འབར་རོ། །ཐོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲས་ལུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་གིས་དེ་ཉིད་གདོད་གཞན་ཞིག་ནས། ཡེ་རྒྱུད་མི་རྒྱུད་ནམ་ཞིག་ཐོབ་མི་ཐོབ་སེམས་མི་དགོས་པར་རང་གི་ལག་པར་བཅིང་བའམ་བཟུང་བའི་རྒྱལ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། འབྲས་ལུ་ཡེ་གིས་ལ་སྒྲིལ་མ་རག་པའི་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་དཔྱད་ཕྱོགས་ཀྱི་དཔྱད་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡེ་གིས་ལ་ཉེ་བའི་སྒྲིལ་གྱི་ལང་། དེ་དག་རང་གི་

ལྷ་པས་ན་ཡེ་ཤེས་མི་མཐོང་སྟེ། ཅི་ཅམ་དཔུང་པའི་སྒྲོས་བྱས་སེམས་ཀྱི་དུ་བས་སྒྲོ་འདས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲོག་ཏུ་བཅུག་ནས་བསྒྲིབས་པ་སྟེ། སྤེན་ཁུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་རྩལ་སྤྱིར་ཞིང་འཆིང་བ་ལྟ་བུ་ལུང་། །འདིར་ངོ་སྤྲོད་གནང་གི་
 མན་རག་གིས་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སོར་ཅར་ཕོག་ཏུ་གཙུག་པས་རང་ལ་རང་གསལ་ཏུ་འཆར་བས་རྟོག་པའི་བཟོ་རྩལ་དུ་བར་བཅུད་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཟོད་འབྲས་རྟེན་ནས་སྤྱར་ཐོག་པ་
 གཞན་ལ་རེ་དགོས་པ་མིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྤྱང་པོ་རྟེན་ནས་སྤྱང་རྟེན་འཆོལ་བ་ལྟར། །སེམས་རྟོགས་ནས་ནི་ཆོས་ཆོལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ལམ་གཞན་ལ་བརྟེན་རུང་འདྲ། ལམ་མཆོག་
 འདི་ལ་བརྟེན་རུང་འདྲ། ཡེ་ཤེས་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ནམ་རྟོགས་ན། དེའི་ཆོ་གང་ཟག་དེ་དག་རྟོགས་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པར་དོན་གྱིས་འགོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟོགས་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ལམ་སྟེགས་ཐོག་གཞན་གྱི་
 ལྷ་པ་མཐའ་ལས་མཐར་ཐུག་སྤྱིན་པའི་རེག་དེངས་མི་འཆའ་བར་ཨ་ཉིའི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་པས་སོ། །དེས་ན་ཨ་ཉི་ཡོ་ག་ནི་དབང་བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། སྤྱད་སྟེ་བཞིར་འདོད་པ་ལྟར་ན་ཨ་ཉི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་གྱི་ཐོག་པ་རང་རྩ་ཞིག་ཏུ་འཛོག་པ་མིན་ཏེ། སྤྱ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སྤྲུགས་རྟེན་མར་དེ་བརྟོད་བྱར་བྱས་པའི་གཞུང་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་བཤད་པས་ཐོག་ཅེ་ཤིན་དུ་རྣལ་

༣༣། །འཕྱོར་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་ལྟར་རྟེ། སྤྲུགས་བྱ་མེད་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་རྩེན་པར་སྟོན་པ་ས། བརྟུང་མེད་གྱི་ཡོ་སེས་ནི་སེམས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དར་སྟོས་པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་བརྟུང་བྱའམ་སེམས་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་ནི་དོན་རང་རིག་འཛིན་བརྟུང་པའི་དགོངས་པའི་ཨ་རྟེ་དེ་ནི་མིན་པར་སེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟར་མ་རྟོགས་པར་ཨ་རྟེ་ཡོ་སེས་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་མིན་ཞེས་མི་སྒྲི་སྟེ། ཡོ་སེས་ཡིན་ན་སྟོང་མི་སྟོང་གྱི་ཡོ་སེས་གང་ཡིན་གྱི་རྒྱ་རྒྱ་དར་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་ཆོག་དེ་རང་འགལ་བར་འགྱེའོ། །དེ་ལྟར་ཨ་རྟེ་ཆོག་གི་ལམ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཅིང་སྟོ་འདས་གྱི་ཡོ་སེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནའང་། ད་ལྟ་ནས་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་གཞུང་དང་ཡང་མི་འགལ་རྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡོ་སེས་མཆོན་ཉིད་པ་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་ནའང་། མོ་སྟེ་དེ་ལ་འདུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་མར་སྟེན་ཐེག་པར་བཤད་པའི་མཐའ་བཞིའི་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་སྟོང་ཉིད་གྱི་ངོས་ནས་གཞུལ་ན། དེས་མ་བྱུང་པའི་ཆོས་མེད་པས་དེ་ལས་ལྟག་པའི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ན། ལྟ་དེ་སྟོས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ངེས་པའི་གདུན་ཆོག་དོན་དུ་གནས་མོད། དཔྱིདས་རྟེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནམ་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོས་ནས་གཞུལ་ན་སྤྲུགས་གྱི་ལྟ་བུ་ཆེར་འཕགས་རྟེ། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་དང་གིན་དུ་ཉི་པའི་སྟོ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་གནས་

ལུགས་རྟོགས་པའི་བློ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལུགས་ཀྱི་ཡོ་སེས་གནས་ལུགས་ལ་སྟོན་ཏེ་བར་གྱུར་པའི་ཡོ་སེས་མིན་པར་སྟུགས་པས་ཡོན། དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་མཁས་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་ངོ་མཚར་གྱི་ཀུན་
 གླིང་དབུས་ནས་འཇུག་པའི་དེས་སེས་སུ་ལ་སྒྱུ་བ་དེ་བློ་གྲོས་མིག་བཟང་ཕྱི་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་སྒྲུང་སྒྲོང་འདུ་འབྲལ་མེད་པའི་གནད་ལ་རེག་པ་ནི་རྩོམ་ལྟ་ལུང་གྱུ་མཐའ་ལོ། །དེས་ན་ཡོ་སེས་
 ལག་བཅིང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཟོན་ན། ཆོ་གཅིག་ལ་ཡང་ཡོ་སེས་རྒྱས་པའི་འབྲས་སུ་འབྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པའོ། །སྒྲུས་པ། ཟབ་གནད་མཚར་སྟུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲིན་ལེགས་འདི། །ཉམས་ཡོན་ལང་ཆོ་
 དར་པའི་གཉེན་ཡིན་གྱུར། །ལགས་ཆེན་རྩོམ་པོའི་ལྟོས་རྒྱས་མ་ཐོན་ཞེས། །བློ་གྲོས་ན་ཆོད་རྒྱུད་རྒྱམས་རེ་ཐག་ཆད། །འོན་གྱུར་དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྩོམ་འབྲུང་བ། །བློ་མཚོག་མེ་རྟོག་ཐས་ཅན་འགའ་ཡོད་ན། །ལེགས་
 བཤད་སྒྲུང་རྩིའི་རོ་འདི་སྒྲོང་མ་ཐག །སྒྲིང་ལ་ཀུན་ཐན་བདུད་རྩིར་འབྲུར་བ་ཡིན། །སྒོན་ཆད་ཐོས་མང་སྒྱི་རྒྱུ་མ་ཆོད་པར། །སེམས་ཅམ་ཁོ་ན་བལྟ་བས་ཅི་ལུ་ཞེས། ཆོས་མང་བཅའ་ནས་སྒྲིང་པོའི་ཆོས་གཅིག་བཞག །
 དེད་དུས་ལྷུང་ཟད་དད་འདི་རྒྱལ་པའི་མཐུ། །ལུགས་རྩོམ་མཁའ་དབྱིངས་རྟག་བྱུང་བར་ལ་པའི་གྲོང་། །ཡོ་སེས་རྒྱ་རྒྱས་འཕེལ་འབྱི་མེད་པའི་གཟུགས། །འཛིན་པའི་བློ་མཚོ་མའོན་སུམ་མ་ཡིན་ན། །ལྟར་སྒྲུང་རྩོམ་

༄༅། །འབྲང་གང་ཟག་སྒྲུ་ལ་སྒྲུ། །དེ་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགོ་བ་
གིས་མཛོལ་བྱས་པའི། །བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཕྱོགས་བརྒྱར་རྒྱག་པར་ཤོག །ལྷ་མཚོག་
དམན་མི་དྲགས་བྱེ་བའི་སྟོབས་འཕྲོག་པས། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདི་ཀྱན་ནས་འགོང་གྱུར་
ཡོངས་ལ་རིས་སྒྲུ་མ་ཆད་པའི་དག་པའི་རྒྱ་ར་བ་རབ་རྒྱ་དཀར་ཞིང་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་བའི་
དགོ་བར་གྱུར་ཅིག །མཛུ་ལམ། །

[illegible]

№ 3
386

五、

༡༩། ཁ་མོ་གུ་རུ་བརྒྱ་མཁུ་ཤི་པའི་རྩིས་པ། རུས་གཞུམ་མངས་ཀུས་རྒྱུ་
འཆི་མེད་ལེ་ཤེས་སྒྲ། །དཔལ་ལྷན་པརྒྱ་ཀ་རས་འགྲོ་འདྲི་ལྷོ་རས། །ཁུལ་པའི་དབང་པོ་གང་གི་
ལེགས་པའད་ཀྱི། །ལྷ་འཆི་ལྷེ་ལ་མངར་སྒྲལ་ལྷན་འདྲེད་པ་འདོ། །དེ་ལ་འདིར་རུས་གཞུམ་
རྩི་ལྷེ་ཆོག་རྒྱ་བརྒྱུན་མ་འདི་ནི་རང་ལྷ་རྩི་ལྷེ་འདི་རང་རྒྱར་གར་པའི་ཁུལ་གྱིས་བྱིན་རྒྱལས་
དབང་འཆི་མེད་གཞུང་རུང་གིང་པའི་གཏེར་བྱིན་ལས། བདག་ཉིད་པརྒྱ་རྒྱུ་རུ་འཆང་།

དངོས་དོན་ལྟར་། བེད་འདིར་ལྷུ་ལ་པའི་རྒྱལ་པ་ལྟར་མཆོ་སྒྲིལ་རྒྱུ་ལྟར་། རིག་འཛིན་རྒྱལ་པོ་
 ཉིན་ཕྱེད་ལ། །དད་གསུམ་སྒྲིབ་གི་རྒྱ་སྒྲིལ་རབ་ཕྱགས་པས། །ཕྱིན་རྒྱལ་ལྷུང་པས་གོ་ཕྱེ་
 རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་བོ་དཔལ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོའི་གསོལ་འདེབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
 དང་དངོས་ལྷུང་གི་མཛོད་ཆེན་པོར་ལྷུང་པ་སྟེ། རི་སྒྲིབ་ཀྱི། ཆོག་པ་དུན་ལྷུང་ཐམས་པ་དུ་གར་
 གཏོད་མའི་དཔྱིད་སྒྲིབ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ཕྱགས་ཆོ། ཆོས་ཉིད་རང་རྒྱལ་དོ་རྒྱའི་སྒྲིབ་ཆོག་པ་དུན་རང་ལྷུང་

॥ अथ श्रीसुखसिद्धिस्तोत्रम् ॥

མར་གསལ་ཆེན་གསལ་པའི་ཡང་སྒྲིང་ནི། ཡུ་སྐྱ་འབྲུལ་དུ་བ་ཡི། རྒྱུད་ལུང་མན་རག་ཕྱེ་ཕྱག་བརྒྱ། གདུལ་བྱའི་བསམ་བ་ཐ་དད་པར། བྱུང་དང་འབྱུང་འབྱུང་དོན་ཕྱིར་གསུངས། ཀུན་གྱི་ཕ་གསུམ་གཅིག་འདུས་དངོས།
 བདག་ཉིད་གུ་རུ་སྐྱུ་བ་པའི་ཐབས། དེ་ཀུན་ཅུ་བ་ཆོག་བདུན་པ། གཞི་ཡི་རྣམ་ཤེས་ཆོག་མ་བདུན་པོ། ལམ་དུས་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་བདུན། དོན་དམ་དགོར་བདུན་འབྲས་བྱར་རྒྱུ་གས། དེ་ལྟར་དོ་རྒྱའི་སྐྱ་དབྱུངས་འདིས།
 བསྐྱལ་བ་ཙམ་གྱིས་པདྨ་བདག། དབང་མེད་ཕྱོད་ནས་ཕྱིན་གྱིས་རྩོམས། ཡོ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་སྐྱལ། ཅུ་གསུམ་ལྟ་ཆོག་སྐྱོན་བཞིན་འདུ། དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་ཐོག་སྐྱེད་མེད། དངོས་ཉམས་སྒྲི་ལམ་ར་དང་
 མར་ཡ། འཇའ་འོད་འཕྱིལ་ཞིང་དེ་བཟང་འབྲུལ། བད་དབྱུངས་ཙམ་དེ་འཕྱི་སྐྱ་སྐྱུང་ཐོས། ལུས་རག་ཡིད་ལ་ཕྱིན་ཆེན་ཐོབས། རིག་ཅུལ་ཐོད་ཀ་ལ་རྩོག་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ། སྐྱེ་བརྒྱུད་དེགས་པར་བཀའ་བཙན་ཞིང་འབྲེལ་ཚད་དོན་ལྷན་
 ཕྱིན་རུས་ཐོབ། ལྷུང་དུ་རིག་འཛིན་སར་གསེགས་ནས། ཡུ་བདག་དང་དཔྱེར་མེད་འབྱུར། ས་མ་ཡ། བདག་ཉིད་ཅུ་བ་གསུམ་གྱི་དངོས། མཆོ་ལས་སྐྱེས་པའི་དོ་རྒྱའི་སྐྱ། སྐྱ་འབྲུལ་དུ་བའི་རྒྱལ་འཆང་བས། མོས་པ་དང་
 མཆོངས་གསོལ་བདེ་བར། དེ་དང་མཐུན་པའི་དངོས་གྲུབ་སྐྱེར། དེ་ཕྱིར་ད་ལྟའི་རྒྱུ་འབངས་དང་ཕྱིར་བས་གདུལ་བྱའི་དོན་ཆེད་དུ། ཐུགས་གྱི་བརྒྱད་ལྷུངས་བརྩེ་བས་གདམས། མ་སྐྱེལ་ཐབ་མོའི་གདེར་དུ་སྐྱོས། སྐྱིགས་དུས་

མཁའ་འགྲོ་མཁའ་གདོང་མཁའ་བསྐྱེད་མཁའ་གདོང་ནས་མཁའ་སྐྱེད་མཁའ་འདུལ་བར་བཀའ་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ཐོག་པའ་ནས་མཁའ་སྐྱེད་མཁའ་འདུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཆར་བཅད། ལྷག་མ་རྣམས་ནང་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་ཚུད་དེ་གསོལ་འདེབས་འདི་
 ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། ལྷག་གུ་རུ་རེན་པོ་ཆེ་བོད་ལུལ་དུ་བྱོན་ནས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་བཅུགས་པའི་ཆེ་ལས་ཅན་རྗེ་འབངས་རྣམས་ལ་གནང་ཞིང་། ཕྱི་རབས་ལ་དགོངས་ཏེ་སྐྱས་པའི་གཏེར་ཁ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཡང་རྩོམ་རྗེའི་ཆོག་བདུན་པོ་མ་ལྟར་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ། དེང་སང་གི་བར་དུ་མཛོན་རྟགས་དང་བཅས་པའི་བྱོན་རྒྱུ་བས་དངོས་གྱུ་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་འདིའི་རྩོམ་རྗེའི་ཆོག་དོན་མདོར་བསྐྱས་སུ་འཆད་པ་ལ། ཕྱི་གསོལ་འདེབས་
 དུ་སྐྱས་མའི་ཆོག་དོན་བཤད་པ། བར་རྩོམ་རྗེའི་ཆོག་གི་སྐྱས་དོན་བཤོལ་བ། ལམ་ཉམས་ལེན་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱེད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་རྒྱུ་བའི་སྤྱི་དཔལ་ཨོ་རྒྱན་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་རང་ལྟར་གདོང་མའི་ཆོས་ཀྱི་
 ལྷ་ལོ་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱིངས་ལས་ལྷ་ལྷན་ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་གསལ་པའི་སྤྱར་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ་ཅིང་། དེའི་རང་མདངས་སྤྱུ་ལ་པའི་རོལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱལ་དུ་གར་བ་
 ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ལུ་པ་ལས་གཞན་པའི་ལུ་པ་མིན་ཏེ། གོང་དུ་རྩོམ་རྗེའི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤྱི་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་བ་མཁའ་ལས་གིང་། བོད་འདི་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་། ལྷོང་གསུམ་མི་

༡༡། །མཛེད་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱའི་ཁིང་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲིང་འོག་ཕྱོགས་བཞིའི་འཛིག་རྟེན་སོ་དྲུག་དང་། སོ་སོའི་བྱུང་པར་གྱི་གནས་རིས་རིགས་དྲུག་སོགས་སུ་མཆོན་དང་སྒྲིའི་བཀོད་པ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་རོལ་སྒྲི་
 ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དང་། རང་ཅག་གི་གནས་འཛམ་སྒྲིའི་གྲིང་འདིར་ཡང་སྒྲི་གཅིག་མཆོན་བརྒྱུད་འཕྱུལ་མཆོན་ནི་ཤུ་སོགས་གྱི་བཀོད་པ་དང་། ཡང་སྒྲི་ལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་བཅས་དེ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་སྒྲིལ་བར་
 མཛེད་ལ། ད་ལྟ་རྒྱ་ཡུལ་གྲིང་དུ་དཔུས་ན་ཟངས་མཛོག་དཔལ་རི་པར་འོད་སྒྲིང་འོག་བར་གསུམ་དུ་སྒྲིལ་པའི་བཀོད་པ་གསུམ་དང་། སྟོན་པོའི་གྲིང་ཆོན་པོ་དེར་གཅིག་དུ་མཆོན་དང་སྒྲི་ཡི་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་པའི་སྒྲི་ལ་བ་རེ་རེ་
 བཞུགས་པ་སོགས་གྱིས་མཆོན་ནས། མཛོད་ན་ཆོས་གྱི་དབྱིངས་གྱིས་གྲྭས་པར་མཛེད་པ་མཐའ་ཡས་གིང་སྒྲིར་འདས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱི་དུས་སུ་འད་བྱུང་། ད་ལྟ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་འདི་ལ་ཡང་འཕགས་ལུལ་
 སོགས་གྱི་མཐས་གྲུབ་ལལ་པོ་ཆེ་གུ་རུ་ཉིད་གྱི་རྣམ་འཕྱུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། འཕགས་ལུལ་དང་རྒྱན་གཤམ་གྱི་ལ་དང་ཟངས་གྲིང་སོགས་ལུལ་སྒྲི་
 ཆོགས་སུ་སྒྲིལ་པའི་རོལ་བས་བསྟན་འགྲོའི་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་མཛེད་པ་དང་། བོད་ལུལ་འདིར་ཡང་ལུལ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཞབས་གྱིས་བཅག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ཟབ་མོའི་གཏེར་ཁ་དུ་མ་སྒྲིལ་དེ་དུས་དང་དུས་སུ་

མཛེས་པ་གྲུ་མཛེས་པ་

འབྱེན་པར་ལུང་བསྟན། ལྷ་ལྷིན་རྣམས་རྩོམ་རྩོམ་འོག་ཏུ་བཅུང་། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་ནམ་གནས་པ་འི་བར་དུ་སྐུ་ལ་པས་བོད་འབངས་སྤྱོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། བོད་ལུ་ལ་བརྟན་མ་བཅུ་གཉིས་ལ་གཏད་
དེ་ལྷ་ལྷིན་པ་མི་འོང་བར་བྱས། མ་འོངས་ཀྱི་གྲོས་ཉན་པ་འི་ཚེ། ལྷ་ག་གམ་གསང་ལུང་ལས། བད་འབྱུང་ང་ཉིད་དུག་པོ་འཁོར་ལོ་ཅན། །རྩོམ་འབངས་ཉེར་ལུ་རིགས་ལྷན་དཔུང་དང་བཅས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གྲོ་མཐར་བྱེད་ཅིང་
གསང་ལྷ་གས་གྱི་བསྟན་པ་སྟེ་ལ་བར་གསུང་། བསེལ་ལྷན་གྱི་ལུ་ལ་འདི་འི་གསར་རྩིང་རིས་མེད་གྱི་བསྟན་འཛིན་པ་ལ་མོ་ཆེ་ག་རུ་འི་རྣམ་འབྱུང་དུ་ལུང་བསྟན་ཞིང་། གང་ཟག་མ་པས་གྲུ་བ་དམ་པ་པ་ལ་ཆེ་བ་ལ་ཞལ་བསྟན་ཞིང་
འབྱེན་གྱིས་བརྟན་པས་ལ་གང་མས་པ་གནང་བ་སོགས་ཚད་མེད་དེ་སོ་སོ་འི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་གསལ་བ་བཞིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ན་རྒྱལ་བ་བུ་མས་པ་འཛིག་རྩོམ་འདིར་སངས་རྒྱལ་པ་འི་ཚེ་ན། ག་རུ་ཉིད་རྒྱལ་ལས་འགོ་འདུལ་དུ་
སྐུ་ལ་ནས་གསང་ལྷ་གས་གྱི་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེ་ལ་བར་གསུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་བསྐྱེད་པ་བཟང་པོ་འདི་འི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་རུས་སུ་ཡང་བད་འབྱུང་རེ་རེ་འབྱེན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་མཐའ་འི་སྤྱིད་དུ་སྐུ་ལ་
གཞི་འཛི་མེད་རྩོམ་རྩོམ་པོ་གས་གྱི་སྐུར་བཞུགས་ནས། སྐུ་ལ་པ་འི་རྣམ་འོག་སྟོགས་དང་རུས་གྱི་སྐུ་དང་མཉམ་པར་སྟོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་གསུང་སྟེ། ག་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱི་རྩོམ་རྩོམ་པོ་གས་གསུང་ལས། རང་ལུང་བརྟན་

ཡ རྒྱུ་བཟུང་ལྟ་བུ་རྒྱུ་བཟུང་

༡། །ཞེས་བུར་གྲགས་པ་ང་། མངས་རྒྱལ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་ཐུགས་ལས་སྤུལ་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གསུང་གི་འོད་། མཁའ་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་མིང་པོ་དཔའ་པོའི་རྒྱལ་། རུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཕྱིན་ལས་བདག་། མཉམ་མེད་ཀུན་བཟང་རྩོམ་འཆང་ཆེན་པོ་། རྒྱལ་པོའི་སྤྱར་སྤང་ཐུགས་རྩོམ་ས་ཆེན་ལུན་། གང་ལ་གང་འདུལ་ཕྱིན་ལས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རེ་བ་ཡིད་བཞིན་སྒྲོང་། ཞེས་དང་། དད་གུས་མོས་གསུང་ཅན་གྱི་སྤྱོད་འགྲོ་ལ་། མངས་རྒྱལ་གཞན་པས་བདག་ཉིད་ཐུགས་རྩོམ་། ཁམས་གསུམ་ལོ་རེ་བའི་སེམས་ཅན་མ་བཟང་པར་། བརྒྱ་འབྲུང་གནས་ཐུགས་རྩོམ་ཐང་མི་འགྲུར་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ལས་རེ་གིས་ཞིང་འདིར་རྒྱལ་པོའི་སྤྱར་བསྤྱན་པོའི་རྒྱལ་ནི། རང་བྱུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་པོན་རྒྱུ་ཞེས་པས་ཐུགས་དམ་བསྐྱལ་བས་ཐོག་མ་བུས་ནས་རེ་རབ་ཀྱི་ལྷོ་ཐུགས་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཡུལ་རྒྱལ་ལ་སྤྲོས་པོའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། རུབ་ན་རིག་པ་འཛིན་པོའི་གནས་ཨོ་རྒྱན་མཁའ་འགྲོའི་ཡུལ་གྱི་རུབ་བྱུང་གི་མཆོམས་ཞིག་ན། དྲི་མེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྟན་པོའི་རྒྱ་གཉེར་རྣམ་ཀོ་ག་ཞེས་པ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྟན་སྒྲོང་ཉིད་དབྱིངས་ཀྱི་བཙུན་མོའི་རང་གཟུགས། ཐུན་མོང་གི་སྤང་རོལ་ཡང་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པོའི་ཡོན་ཏན་རུ་མས་ཐུག་པ་དེར། མེ་ཏྲུག་པརྒྱའི་ཆོལ་ཀུན་རུ་ཡོད་པོའི་དབུས་སུ། དེ་དག་གི་དབང་པོར་གྱུར་པོའི་མེ་ཏྲུག་པརྒྱ་ལོ་འདབ་དང་གོ་

རྩོགས་ཆེན་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུང་

མཛེས་པ་ལྟར་

སར་གྱིས་ཡོངས་སུ་མཛེས་པའི་སྒྲོང་པོ་ལས་ཡོ་སེས་ལྷ་མཚོན་བྱེད་ཁོ་རྟོག་ལཱའི་དབུས་སུ་བརྒྱའི་རིགས་དམར་པོའི་ལྷ་བ་ལ། རུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་རྩེ་ཡི་རྣམ་པར་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་ནས་རྒྱལ་བ་འོད་མཚོན་སྒྲོང་འབར་གྱི་ཐུགས་ཀ་ཟག་མེད་རིན་པོ་ཆའི་མཛོད་བཀྲ་སིས་དཔལ་གྱི་ཐེའུ་ལ་གཏམས་པ་དེ་ནིད། ལྷ་ལྷན་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲོང་པོ་དང་བཅས་པ་
གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་རུས་ལ་བབ་པ་ན། ཐུགས་བརྩེའི་རྒྱལ་བ་རབ་འབྱམས་སྐས་དང་བཅས་པས་ཐུག་གིས་མེ་རྟོག་འཕྱོར་ནིད། མ་ལུས་པའི་ཞིང་གི་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་དམ་ཅན་སྐྱེད་མའི་ཚྭ་ས་དང་བཅས་པས་རྩོ་རྩེའི་ཤུ་
གར་དང་བཅས་ཏེ་ས་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་གྲུའི་སྒྲིང་ལ་དགའ་བའི་དབུགས་འབྱིན་པའི་སྤྲད་རུ་མེ་རྟོག་དབུས་མའི་ཐེའུ་འབྱར་བབ་པ་ལས། སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་མཚུངས་མེད་འཛིགས་བྲལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་རིག་འཛིན་རྒྱལ་བོའི་སྐར་
ལྷར་པ་ནི། འདི་ལྷར་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་རུ་མས་བྱེད་པར་འཕགས་པ། སྐྱ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོས་འདུལ་བ། གསུང་རྩེས་སུ་བསྟན་པས་འདུལ་བ། ཐུགས་རིག་པས་འདུལ་བ། རྩ་འབྱུལ་བས་མ་གྱིས་མི་བྱལ་བས་སྒྲིབ་གྲུ་ཐར་པ་
འདྲིན་པའི་རྒྱལ་ནི་འདི་ལྷ་སྒྲེ། རང་བྱུང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྐྱ་མཚོན་དཔེ་བཞིན་ལེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བོ་ཨིན་ལྷ་རྩེའི་ཐུས་སུ་དབང་བསྐྱར་བ། རྒྱལ་སྤྱིད་སྤྱང་བ། རུར་ཕྱོད་བརྒྱད་རུ་བརྩལ་བྱགས་ཀྱི་སྒྲོང་པ་བསྐྱར་བ། ལྷེ་

༣༩། །ནང་གི་ཐོག་པ་རྒྱ་མཚོར་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མཛད་པ། རྒྱལ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་བོད་པ་དུ་མས་སྐྱེ་འབྱུང་རོལ་པ་མཚན་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པར་བསྟན་པ། བདུད་མིན་དམ་མི་མཐུ་སྟོབས་དོ་རྗེ་མཚན་བཅད་ཅིང་སྐྱེད་ཀྱིན་དེགས་པ་དབང་དུ་བསྟན་པ། སྐྱེ་བོ་མང་པོ་གསང་ཆེན་སྒྲིན་གྱི་ལམ་ལ་བོད་པ་སོགས་ས་གསུམ་དོ་མཚན་སྟན་པའི་གཏམ་གྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལ་མཚན་མཛད་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱལ་མི། རྗེ་མངས་རྒྱལ་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ཐར་བཀའ་གཏེར་གྱི་ལུང་ཚད་མས་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་བྱམ་མོང་གི་གྲུབ་པ་ཅུ་མིན་པར། གདོད་ནས་མདོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་བདག་ཉིད། མཚན་གྱི་དངོས་གྲུབ་མཛད་འཇུག་དོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མངའ་དབང་འཕྱོར་པའམ་མངའ་བརྟེན་པའི་མགོན་པོ་དེ་ལ། མཚན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞེས་སྐྱེ་ཞིང་རབ་འབྱུངས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་དུ་མདོན་པར་གྲགས་པ། དེ་ཉིད་འཕོར་དང་བཅས་པ་ནི་སྐབས་གསུམ་ཀུན་འདུས་ཀྱི་དོ་བོ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་གནས་མཐར་བུག་དུ་ཡིད་ཆེས་པས་གསོལ་བ་གདབ་པའི་ལུལ་དོས་བཟུང་བའོ། །དེ་ལྟ་བུར་ཆེ་བའི་ཆེ་མཚན་རིག་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ། འཕོར་དུ་གསང་སྟགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་དཔའ་པོ་དང་མཐའ་འཕྱོགས་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པས་ན་མང་པོས་བསྟོར་བ་དེ་ལ་གྱི་གོང་ལུ་ཐ་མེད་པ་ལྟར་བཞགས་གིང་དོན་ལ་ཅུ་གསུམ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་མཚན་བ་མེད་པ་སྟེ། འཕོར་རྒྱལ་སྐྱེད་གཙོ་བོའི་མེ་མོས་

རྗེ་གསལ་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་པ་

2000

གང་འདུལ་སྐྱུ་མའི་རོལ་པ་ལས་མ་འདས་པས་ན་གཙོ་ལོ་ཐར་ཐ་མི་དད་པའི་རང་བཞིན་དེ་རྣམས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་ལོ། ། རི་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་རྒྱལ་ནི། མགོན་པོ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡིད་བཞིན་
 རིན་པོ་ཆེ་ལ་དྲང་འདོད་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་མཚུངས་ལུན་གྱི་སེམས་པས་གུན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་ལུས་ངག་རྩ་ཐོན་པས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་ལྷག་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པའོ། ། དེ་ཡང་སྐྱབས་ལུལ་དེ་དག་གི་ཡོན་
 ཏན་མི་བསྐྱབས་པར་གཤམ་གྱིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱལ་ལྟར་ནས་གཅིག་རྩ་སྟོ་གཏད་ཁེལ་བའི་བསམ་པས། མགོན་པོ་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདུག་གཞན་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཅིང་དེ་ལས་མི་
 འདའ་བར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལགས་ཀྱིས། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་མི་བསྐྱབས་པའི་མགོན་པོ་ཁྱེད་ལྷགས་རྗེ་ཆད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དུས་ད་ལྟ་ནིང་དུ། ལྷག་བསྐྱལ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་འབྱུན་པ་བདག་དང་བདག་འདྲའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཡལ་བར་མ་དོར་བར། ལྷགས་གསུང་སྐྱེའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བྱིན་གྱིས། རི་ལྟར་ལྷགས་ལ་གསེར་འགྱུར་གྱི་རྩིས་བྱང་བ་ལྟར། བདག་གཞན་རེ་ལྟོས་སྐྱབས་འཆལ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རྫོབས་
 བྱིར་། རྗེ་ཡབ་དཔལ་རི་སོགས་རང་བཞིན་སྐྱེལ་བ་སྐྱེའི་ཁིང་གང་ན་བཞུགས་གུང་། ལྷགས་རྗེའི་རྩལ་ཆེན་པོས་གནས་འདིར་གཤམ་གསུ་སྐྱབས་ལོ། ། ཞེས་བྱིན་རྒྱབས་བསྐྱལ་བའི་ཆོག་སྟོས་ནས་ལྷགས་ཆོག་གུང་བསྐྱགས་པར་བྱ་སྟེ།

3

༡༡། །འདི་ལྟར་གུ་རུ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷི་བ་སྒྲུ་མ་སྟེ་གོང་ན་མེད་པ། བུ་རུ་ནི་ཨོ་ཁུན་ཆེན་པོའི་མཆོན་གྱི་ཐོག་མ། མི་རྒྱུ་ནི་དོན་དུ་གཉིས་པུ་མཆོན་ཐུན་གྱི་དངོས་གུ་བ། རྒྱ་ནི་དངོས་གུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ་ལ་
 ཅིག་པར་དོན་གྱིས་བསྐྱལ་བའོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ན་གང་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་པོ་དེས་སྐལ་གསོལ་བ་འདེབས་ན་སངས་རྒྱས་ཀུན་འདུས་ཨོ་ཁུན་ཆེན་པོ་ལ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོག་རྒྱུ་པ་དང་པོས་འཁུངས་ལུ་ལ། གཉིས་པས་རི་
 ལྟར་འཁུངས་ཚུ་ལ། གསུམ་པས་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན། དཔེ་པས་དེ་ལྟར་དམིགས་ལྟེ་བའི་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོན་དངོས། ལྟ་པས་གང་འདུལ་ཐུགས་རྗེའི་རོལ་རུ་ལ་འཁོར་དཔའ་པོ་མ་ཐའ་འགོ་དང་བཅས་པ་གསོལ་བ་གང་བ་བུའི་
 ལུ་ལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུ་ལ་ཆོག་རྒྱུ་པ་ལྟ་པས་བསྟན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་གུ་རུའི་རྗེས་སུ་སྒྲོ་བྱེད་པ་མི་སྒྲོག་པའི་དད་པས་མཐར་ཐུག་གུ་རུ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲོས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་
 བའི་ལུས་ངག་གི་རྒྱུ་པར་རིག་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏང་པས་བདག་རྒྱུད་ཕྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་ཅིང་དངོས་གུ་བ་བསྐྱུ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་བདུན་པ་སྟགས་དང་བཅས་པས་བསྟན་ཏེ། །འདི་ནི་མོས་
 ཀུས་གྱི་བསམ་པས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་རང་བཞིན་སྐལ་པ་སྐུའི་ཞིང་ཁམས་རྒྱལ་སྐུ་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐུར་བཞུགས་ནས་བདག་ཅག་མོས་ལྟན་རྒྱལ་སྐུ་གྱིས་གསོལ་བ་བཏང་ན་དེ་མ་ཐག་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཕྱིན་རྒྱལ་སྐུ་དེས་པར་

རྒྱལ་མཆོན་གཞུང་འགྲེལ་བྱ་སྟེར་

འདུག་པར་ཡིད་ཆེས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་དྲེ། གུ་རུ་ཚེས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་གི་གཏེར་བྱོན་སྒྲིང་ཏིག་ཚིག་བདུན་པའི་གསོལ་འདེབས་ལས། ལུགས་དམ་ལྷ་ལ་ལུག་འཆ་ལ་ལོ། བྱི་རབས་སྐལ་ལྷན་རིགས་ཀྱི་བུ། ལུ་ཁྱུན་
 བདག་ལ་སྐུ་བས་འཆོལ་ན། དཔེན་པའི་གནས་སུ་རང་འདུག་ནས། མི་རྟག་སྒྲོ་བ་སྒྲི་བ་དང་། ལོ་ཐོར་བས་སུན་པ་རབ་རྟུ་གཅེས། བློ་སྒྲིང་བྱང་གསུམ་ང་ལ་གཏོད། གཞན་ཡང་སྐུ་བས་གྱུར་རེ་ས་རྒྱམས། ལོ་ཁྱུན་བདག་ལ་རྩོགས་
 པར་སོམས། སྒྲིང་ལྷུག་རེ་ལྷོས་བྱེད་གེས་ཀྱིས། མཚོན་བསྟོན་མི་འཆ་ལ་རྒྱ་གསོག་སྒྲོངས། ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གསུམ་པ་ཡིས། ཚིག་བདུན་འདི་ཡིས་གསོལ་བ་ཐོབ། ཏཱི། ལོ་ཁྱུན་ལུལ་གྱི་རུབ་བྱང་མཚམས། བདུ་གོ་སར་སྟོང་པ་
 ལ། ཡ་མཚན་མཚོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས། བདུ་འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས། ལོ་ཐོར་དུ་མ་པའ་འགྲོ་མང་པོ་བསྟོར། བྱེད་ཀྱི་རྩོམ་སུ་བདག་སྐུ་བ་ཀྱིས། བྱིན་གྱིས་རྩོམས་བྱིར་གསེགས་སུ་གསོལ། གུ་རུ་བདུ་སྒྲི་ཏཱི། ཞེས་པས་
 ཡང་ཡང་གསོལ་བ་གདབ། གདུང་བ་དྲག་བསྒྲིང་མཆི་མ་ལྟར། དད་པས་པམས་འདུས་བྱུང་བྱིད་ན། ཉལེས་ཀྱང་རྟག་གིས་ཐོབ་ལ་ས་ལེར་ཞོག། མིང་རེ་ཡི་རེ་མ་ཡིངས་ལྷ། འདི་ལྷར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བུར། ང་ཡིས་སྐུ་བས་བ་
 སྒྲོས་ཅི་དགོས། རུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྐས་སུ་འགྱུར། དབང་ཆེན་རང་རིག་སོམས་ལ་ཐོབ། ཏིང་འཛིན་མཐུ་བདུན་ཡི་གེས་རྒྱས། བྱིན་རྒྱ་བས་རང་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡིས། རང་སྒྲིན་གཞན་སྒྲོ་བ་ལྷུག་བསྐལ་སོལ། རང་སྐྱུང་འགྱུར་ཆེ་

༡༩། །གཞན་སྤྱད་རྒྱུ་ལས་། རྒྱུ་མཉམ་འབྲུལ་ཞིང་ཕྱིན་ལས་འབྲུལ་། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཚོགས་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་། སྒྲིན་ཅིང་གོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་འདི་། ཐུགས་ཀྱི་སྤྱུལ་དང་འབྲུད་པར་
 བོག་། ཟུང་པར་ཕྱིན་བརྒྱུ་ལས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཆོག་པདྟེན་པའི་གསོལ་འདེབས་གིན་ཏུ་ཟབ་ཕྱིར་ཐུགས་ཀྱི་ཡང་གདེར་གསང་བར་གདམས་པ། སེས་རབ་སྒོ་ལྟོན་སྒྲིང་རྗེ་ཆེ་། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཐུག་དེ་དང་འབྲུད་པར་བོག་། ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། རང་གི་མདུན་མཁའ་ལོ་རྒྱུན་ཡུལ་གྱི་ཆར། དྲི་མེད་རྒྱ་ནག་གི་གཤི་རྒྱ་མཚོར་པདྟེན་སྒོར་པའི་སྒོར་ན་ཆེ་མཚོག་པདྟེན་རྒྱལ་པོ་ལམ་དཔེ་པོ་མཁའ་འགོ་དང་བཅས་པ་ཉིལ་གོང་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟར་གསལ་བ་པདྟེན་ཏུ་དམིགས་པ་
 བསྒྲེན་པ། དེ་ལ་གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས་གིང་སྒོ་གསུམ་རྗེ་རྗེ་གསུམ་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཉི་བསྒྲེན་ཉི་བསྒྲེད་རིམ་གྱི་བསྒྲུས་པ་གཉིས། མཐར་སྒྲིམ་ལམ་ལུགས་ལ་རབ་འབྲུམས་ཐུགས་བརྩེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སྤྱུལ་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཁབ་ལེན་ལ་ཐུགས་འདུ་བའི་རྒྱལ་ལྟར་ཐིམ་ཞིང་། ཐམས་ཅད་འོད་ཏུ་ལུ་བ་བདག་ལ་ཐམས་པ་སྒྲུབ་པ། བདག་དང་ལྟ་གདོད་ནས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གནས་ལུགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཞི་རང་ལྷུང་གི་ལོ་སེས་གང་
 ཡིན་པ་དེ་རྒྱུ་པ་གང་གི་ཡང་འོག་ཏུ་མ་ལྷུང་པས་གུ་རྒྱུ་ ལམ་གྱི་བྱ་རྒྱུ་ལས་གོལ་ཉི་འབྲུལ་སྤྱད་ཡོད་ག་འབྲས་བུ་ལྟོན་གྱི་པདྟེན་རྒྱུ་ལས་ཐུས་པ་པདྟེན། དེ་ཉིད་ད་གདོད་བསྒྲུབས་ནས་གྱུ་བ་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར། རང་ལྷུང་ལྟོན་

ལྷན་གྱི་དབྱིངས་སུ་རང་རིག་ཡོ་སེས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རང་བྱུང་ཡོ་སེས་གཅིག་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་ལུགས་སུ་ཕྱོག་པས་སྟེ་ཡང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ཉིད་སོ་སོ་རང་རིག་པས་མངོན་སུམ་རྟོགས་པ་མཆོན་ཤེད་རྒྱ་ཞེས་
 དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་བཅས་དེ་གཉིས་རྟོགས་རིམ་ཡོན་པས་དོན་དུ་བསྐྱེད་རྟོགས་ཐུང་འདྲུག་གི་ཉམས་ཡོན་དང་མི་འབྲལ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་པ་དང་པོ་ལྷན་དམིགས་ལུལ་གསལ་བདེ་བ་པས་བསྐྱེན་པ།
 དུག་པས་ལུལ་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་ཉེ་བར་བསྐྱེན་པ། བདུན་པས་རང་དང་དབྱེར་མེད་སྐྱབ་པ། རྟོགས་ཀྱིས་ལྷ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐྱ་ཆེན་པོའི་རང་ཁལ་མར་ལ་བ་སྐྱབ་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ཏེ་ཡན་ལག་བཞིའི་བསྐྱེན་སྐྱབ་ཀྱང་
 མཆོང་ལ། དེ་ལྟར་འབད་པས་དུས་ཀྱི་བསྐྱེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མོས་གུས་ཕྱེ་གཅིག་པས་སེམས་གཞན་དུ་མ་ཡོངས་པར་གསོལ་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འདེབས་པའི་བསྐྱེན་པ། དེ་ལས་ནམ་ཞིག་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་མཆོན་མ་ཉེ་བར་གྱུར་
 པ་ཉེ་བསྐྱེན། དངོས་ཉམས་མྱི་ལམ་དུ་དངོས་གྱུ་གྱི་རྟོགས་ངེས་པར་མཐོང་ནས་གསོལ་འདེབས་ལ་འབད་བ་སྐྱབ་པ། རང་གི་སྒྲོགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་སྤྱ་མ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོ་ཡོན་
 མོ། དེ་ལྟར་ཡང་མངའ་རིས་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་གཏེར་ཕྱོན་པག་འབརྒྱད་ཡོངས་འདུས་ཀྱི་རིག་འཛིན་སྟེ་སྐྱབ་ལས། གཅིག་ཆོག་རྒྱལ་པོ་ཆོག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཡོན། སྟོན་ལམ་དབང་གིས་དངོས་སུ་ཁལ་མཐོང་འཇུག་

2000

ཐམས་ཅད་དུ་ རྒྱུད་ལྷན་རེ་ལྟོས་ཁྱེད་སེས་པའི་ བདག་ལ་རེ་ས་གཞན་ན་མེད་ ཞོ་རྒྱན་མཁྱེན་ལོ་སྒྲུབ་པ་ཡི་ སྒོ་ཡི་ཡང་ཡང་གཏད་པར་བྱ་ ཞེས་དང་། ར་བསྐྱབ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་ ར་མཐོང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་མཐོང་ ར་ནི་བདེ་གསེགས་འདུས་པ་ཡིན་ ཞེས་དང་། མོས་གུས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དུ་ནི་ ར་ནི་ད་འདྲ་འབྲེལ་མེད་པར་གནས་ ཞེས་དང་། བཅ་མཁའི་མཐར་ཐུག་ཅི་ཅམ་པ་ སེམས་ཅན་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་དེ་ ཅི་ཅམ་ལས་
དང་ཉོན་མོངས་མཐའ་ བདག་གི་ཐིན་ལས་དེ་ཅམ་སྐྱར་ ཞེས་དང་། སྒྲ་མ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྐྱབ་པ་ལུང་གི་བྱུང་སྤྲེལ་ས་ འབྲས་ལུགས་ར་སྒྲགས་རྩོ་རྩོ་ཡི་ རྒྱུད་དང་ལུང་ཆེན་རྒྱན་ལས་ཀྱང་ ཆོགས་གཉིས་སྐྱར་རྩོ་གས་སྒྲིང་
པོ་ཡི་ དོན་རྩོགས་འདོད་ན་སྒྲ་མ་བསྐྱབ་ ཞེས་གསུང་བདུད་ཅི་འབྱུང་རྒྱུད་ལས་ ལྷ་སྐྱུ་འབྲུམ་སྐྱག་བསྒྲོམ་པ་བས་ སྒྲ་མའི་སྐྱ་གཅིག་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ ཅེས་སོགས་གསུང་བ་དང་། ར་བྱ་གྲིང་པའི་གཏེར་བྱོན་ཆོས་བརྒྱ་བསྐྱེལ་
ཐབས་ལས་ བདག་འདྲ་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ གཞན་མན་དགེ་པའི་བསམ་པ་ཡིས་ དུས་རེར་སྐྱེལ་པའི་གཏེར་སྒྲོན་རེ་ དེ་ཡིས་སྒྲོད་པ་ཐུག་གཏེར་རེ་ ཞེས་སོགས་དང་། མདོར་ན་གང་འདུལ་བསམ་ཡས་མོད་ ཞོ་རྒྱན་སྐྱ་
དྲིན་མི་རྒྱུད་ཆེ་ ལུང་སྐྱོགས་རེ་ལ་གནས་ཆེན་རེ་ དེ་ཡང་ཞོ་རྒྱན་བརྩོད་རྩོད་ཡིན་ ས་མཆོམས་རེ་ལ་གཏེར་བ་རེ་ དེ་ཡང་ཞོ་རྒྱན་བརྩོད་རྩོད་ཡིན་ ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུང་གྲོང་རེ་ལ་བན་སྐྱགས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་

[illegible]

[illegible]

༡༡། །དུགས་ལ་བ་ཐོབ་ཅེས་དང་། བརྒྱ་བཀའ་ཐང་ལྟ་ལྟམ་ཞུས་ལོན་ལས། སྒོན་ལམ་གང་བཏང་དེ་ཡིས་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཅེས་ལ་བཏང་བའདུང་ང་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་ཅེས་དང་། སྒྲམ་སྒྲུབ་པའི་གནད་
 ཡིག་ལས་སྒྲེལ་ལོ་སྒྲེལ་སྒྲུབ་ཆེས་བརྒྱའི་ཉིན་ཞག་ལ་ཨོ་རྒྱན་བདག་ཉིད་བོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་དེས་པར་འབྱོན་པ་ང་ཡི་ཐ་ཆོག་ཡིན་ཅེས་སྒྲུབ་ཆེས་བརྒྱུ་བྱུང་དོ་ཅོག་ལ་ཡང་སྒྲུབ་པས་བོད་ལམས་ཁྱབ་པར་མི་འབྱོན་རེ་
 དམ་ཆོག་ཡིན་ནོ་པད་འབྱུང་བསྒྲུ་མི་བྱིད་ཅེས་བདག་ལ་སྒྲོ་གཏད་མོས་གསུམ་བྱེད་པ་རྒྱལ་ས་སྒྲོད་ལྟན་གཏོར་མ་རིན་ཆེན་འབར་བ་བཞེངས་ཅེས་ཐོད་པ་ལྟག་སྒྲོད་རོལ་མོའི་སྒྲུབ་བསྒྲུལ་བཞེན་ཅེས་བརྒྱུན་གསལ་འདེབས་གདུང་བའི་
 དབྱུངས་ཀྱིས་བོས་ཨོ་རྒྱན་ང་ཉིད་རྩ་ཡབ་དཔལ་རིན་ས་གཅེས་པའི་བུ་རུ་མ་ཡིས་མི་བཟོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་བྱོན་དམ་ཆོག་ན་ར་ཀན་ཅེས་སོགས་རྩོམ་ཆེའི་ཞལ་བཞེས་བསྒྲུ་མེད་མང་པོ་གསུངས་པ་དང་། རཏུ་བྱིད་པའི་སྒྲུབ་
 བརྒྱུད་ནོར་བུའི་མཛོད་ཁང་སྒྲུབས་བཞེ་པར་མཆོ་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་གདམས་སུ། སྒྲུབས་སུ་རི་ཕེ་ལུང་སྒྲོད་སྒྲུང་བ་གར་བའི་སར་བྱིན་ལ། གསལ་བ་འོ་དོད་བརྒྱལ་ཐབས་སུ་མགོ་བོ་འགས་པ་འདྲ་བར་གདབ། དེས་འབྱུང་དང་སྒྲོ་གས་
 མོས་གསུམ་གྱི་ངང་ནས་མཆོ་མ་སྒྲུན་འབྱུ་ཅམ་དེས་ལས་སྒྲིབ་ཆོན་པོ་ཆེ་འདག་པས་གནད་ཆེ། ཉམས་བྱུང་རྒྱལ་དུ་བསྒྲུང་ཅེས་དང་། རིག་འཛིན་གཏོར་བདག་བྱིད་པའི་གཏོར་བྱོན་སྒྲམ་དྲག་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ལས། ཁྱད་པར་བྱིན་རྒྱལས་

2000

དངོས་གྲུབ་ལྟར་འདོད་ན། བརྒྱ་དང་བཞུགས་མཆོད་དང་ལུས་སྦྲུབ་པ། རི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལ། གསོལ་བ་དང་དགོས་འདོད་དང་གིས་འབྲུང་བ་བཞིན། རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཆོས་བྱིན་རྒྱལ་བུ་བཞིན་སྦྱོང་། དམ་ཅན་མ་ལའ་
འགྲོའི་དངོས་གྲུབ་ཆར་ལྟར་འབེབས། ལྟར་ཤིང་དེགས་པས་ཅི་བཅོལ་ལས་རྣམས་བསྐྱབ། བྱིན་ལས་ལྟན་གྲུབ་མཐའ་ཡས་སེམས་ཅན་སྦྱོལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་བརྟེན་ལས་འབྲུང་། ཐེ་ཆོམ་སྦྱོང་ལ་འབད་པས་ཉམས་
སུ་ཡོངས། བསྐྱས་ན་པད་འབྲུང་ཞན་ནོ་རྗེ་འབངས་རྣམས། ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བའོ་དོ་རྗེའི་ཐ་ཆོག་འདི་དག་སྦྱིང་ལ་འཆང་སྟེ་སྦྱབས་གནས་གཅིག་ཆོག་གུན་འདུས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་གྱ་རུ་ཉིད་བཟུང་ནས་
མོས་གུས་ཐང་ལྟོད་མེད་པར་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་ལ་ཡི་དམ་དུ་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གྲུ་མ་དགོངས་འདུས་སྦྱ་རྒྱུད་ཤེལ་གྱི་རི་བོ་ལས། དྲི་མེད་མཆོ་གླིང་གི་སར་རྒྱས་པའི་སྟེང་། མངལ་གྱིས་མ་གོས་པར་བརྒྱ་བརྒྱ་རྩ་ལ། བདེ་
བའི་རོ་འབྲིན་ལྟ་ལྟམ་མཆྐ་ར། ཐབས་ཤེས་བདེ་སྟོང་གར་གྱི་དབང་ལུག་མཆོག་། རྒྱལ་བ་ཡོངས་ཀྱི་ཐུགས་བཅུད་འདུས་པ་སྟེ། དེ་ཡི་རྩལ་ལས་རྣམ་འབྱུལ་དུ་མར་སྟངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གྱ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་འཁོར་དཔའ་བོ་
མ་ལའ་འགྲོ་དང་བཅས་པ་ཅེ་གཅིག་དུ་གསལ་བ་དང་ལ་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ཞིང་དབང་དང་བྱིན་རྒྱལས་ཡང་ཡང་ལེན་པའི་འདུན་པ་མ་བོར་བའི་ཐུན་དངོས་གཞི་ཅི་རྒྱས་སུ་བསྐྱུང་། ཐུན་མཆོམས་རྣམས་སུ་ཡང་སྟངས་བ་

ཨ་ཆེག་བདུན་བརྒྱ་གཉིས་རྩ་བཤད་

༡༩། །ཐམས་ཅད་སྤྱི་མཐོང་རྩ་མོལ་གིང་དག་སྤྱང་དང་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་རྩལ་སྤྱང་བར་བྱ་སྟེ། ལུང་གོང་གི་འཕྲོས་སྤྱ། སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྟོམ་ལམ་རང་གི་བསམ་མཁུན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གང་སྟོང་ཨོ་རྒྱན་གནས་སྤྱི་མཐོང་། ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གང་ལ་གཞུག་ལས་ཁང་དུ་དམིགས་པ་གནས་མལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་། གང་ཆོག་ས་ལྷ་ཡི་རྩམ་བར་བརྟེ་། ཡེ་སེམས་ལྷ་རྩེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གང་ལ་བརྟེ་། བརྟེ་བརྟེ་ཕྱིར་མོས་བྱས་ཏེ་། མཆོད་པའི་རྩལ་སྤྱི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་གང་། དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབ་ས་རྩམ་ལྷ་ལས་སྟོས་པའི་ཡན་ལག་བསམ་མི་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་སྤྱང་བས་མཆོག་བྱིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ལ་རང་དབང་འཕྲོར་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནང་སྤྱི་མཐོང་རྩལ་སྤྱང་བཤད་པ་ལ། གྲོལ་ལམ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་མཐོང་ལམ་ལྟར་བཤད་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལ་བརྒྱ་པའི་མན་ངག་ལྟར་བཤད་པ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། རྩེ་ཞེས་འཕྲོར་འདས་ཀྱིན་གྱི་གནས་ལྷགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་སེམས་རང་གསལ་དུ་མཆོན་པ་ལྷགས་ཀྱི་ས་བོན་དང་པོར་སྟོས་ནས། ཨོ་རྒྱན་ལྷ་ལ་ཞེས་པ་གསལ་རྣམས་འབྱུང་བའི་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ནི་ནང་དོན་གྱི་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་མཐོང་གི་སེམས་ཉིད་གསལ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་དེ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །ཁུག་བྱང་ཞེས་པ་འདམ་སོགས་སྤྱི་བྱུང་པ་དང་། དེ་ནས་གྲོལ་བ་ལ་འདར་འཇུག་པས། སྤྱི་མཐོང་འཕྲོར་བཤད་པ་དང་། བྱང་གི་སྤྱི་མཐོང་རྩམ་བྱང་མཆོན་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་དཔྱད་

ཐོག་ས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་

འདས་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཏུམས་པའི་ཆེ། ལུང་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བཞི་སྟེ་བ་བཅད་པ་དང་ཆ་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པའི་སྐུ་ཐ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕུང་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་བདུན་པོར་བཞི། སྤིང་པའི་
 འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བར་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཆོམས་ཞེས་པས་སྤིང་ཞེའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་ཏེ། དངོས་སུ་མཆོམས་ཞེས་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་མོད། མཐའ་བྲལ་ལ་དབུ་མའི་ལམ་ཐེར་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ནི་སེམས་ཉིད་འཁོར་འདས་ཀྱི་སྟོན་ཡོན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གོས་པ་གནོད་མ་གཞིའི་གནས་ལུགས་འདི་ནི་ལྟ་བའི་ཡུལ་སྟེའི་ཆ་ནས་བསྟན་པའོ། །དེའི་རང་བཞིན་མ་ཞོར་བར་རྟོགས་པ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེན། བདུ་ཞེས་
 དབྱིངས་ག་དག་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོན་སྒྲུལ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་པདྨ་ལྟར་སྟོན་དང་བྲལ་ཏེ་གང་དུ་འདའ་མི་གནས་པའི་རོ་བོ་དེ་ནི་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་བཞག་ཅིང་། དེ་རྟོགས་བྱེད་ལྟན་
 གྱིས་གྲུབ་པར་རང་འོད་གསལ་པའི་རིག་པ་ཡོ་གེས་ནི་ལྟག་པར་བཞད་ཅིང་གསལ་བ་གོ་སར་གྱི་སྐུས་མཆོན་ནས་བསྟན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་རིག་པའི་རྫོ་རྫོའོ། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་མི་སྟེང་པ་རྫོ་རྫོ་ལྟར་གྱུར་པ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དབྱེར་
 མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡོ་གེས་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། བདུའི་མི་རྟོག་དང་ཐེའུ་འབྲུག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འཛིན་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་པའི་སྐུས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་དབྱིངས་དང་ཡོ་གེས་ཟུང་དུ་འདུག་པ་དེ་ནི་མཛོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ཡུལ་ཡུལ་

2000

སངས་རྒྱལ་པ་རྣམས་ལྟེན་མེད་པོ་ཅན། གཉིས་སྒྲུང་གཉིས་མེད་པ་དེ་ཆེན་ཁྱུང་པའི་དབྱིངས། རྟོན་པ་གནས་ལ་ཁོར་པ་སྟན་པ་གཉིས་མེད་པའི། རྟུལ་གསུམ་ཉིད་ན་རབ་རྒྱུ་མཐར་ཐྱིན་པའི། བཅས་ཅད་གཉིས་མེད་ཐྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་
 ལས་སྒྲུང་། རྟེན་གཤམ་པ་དེ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། མེ་ལྷེ་ཐེང་པའི་རྒྱུད་ལས། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད། རང་སྟོན་པོ་རོ་མཉམ་མཐའ་ཡས་པའི། སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པ། འཁོར་པའི་དཔལ་ལྷན་ཏེ་
 རུག། ཞེས་དང་། ཀྱེ་རྩོ་རྩོ་སྟགས་ལས། ཐུ་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཏེ་ནི་རྒྱ་སྟགས་སྟོང་པ་ཉིད། རུ་ནི་ཆོག་ས་དང་བྲལ་པ་ཉིད། ཀ་ནི་གང་རུའང་མི་གནས་པའོ། ཞེས་དང་། རྩོ་རྩོ་མི་ཐེང་ཅེས་བྱར་བ་རྩོད། སེམས་དཔའ་
 མིད་པ་གསུམ་གཅིག་པ། འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྟགས་པ་ཡིས། རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱར་བ་རྩོད། ཅེས་དང་། དཔལ་མཆོག་དང་པོ་སྟགས་ལས། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་སེམས་དཔའ་ནི། རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔའ་པ་དེ་པ་ཆེ། ཀུན་
 རྒྱལ་ཐུང་པོ་ཀུན་བདག་ཉིད། རྩོ་རྩོ་སྟུང་རྒྱལ་བདག་པོའི་བདག་ ཅེས་དང་། ཀྱེ་རྩོ་རྩོ་ལས། རྟག་རྒྱུ་རང་བཞིན་པ་དེ་པ་ཅན། འཛིག་རྟེན་ལམས་ནི་གང་རུ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གཞན་རྣམས་མི་འགྱུར། སེམས་ནི་རྩོ་གས་པའི་
 སངས་རྒྱལ་ཉིད། ཅེས་དང་། རུས་ཀྱི་ལ་ཁོར་ལོ་བསྟན་པའི་རྒྱུད་ལས། སེམས་ནི་དག་ན་མི་དེ་ཡང་ནི་རྒྱལ་པའི་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་པ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཡིན་ཏེ་སངས་

30

༡༢། ། རྒྱལ་ཆེན་པོ་གཞན་འདིར་འདིག་རྟེན་ལམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན། ། ཞེས་དང་། བདེ་མཆོག་ལས། འགྲོ་བ་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱིས། ། བྱུང་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའོ། ། ཞེས་དང་། གདན་བཞི་པ་ལས། ། དངོས་དང་དངོས་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ། ། དག་དང་མ་དག་རབ་རྟུ་སྤངས། ། དངོས་པོ་གཉིས་ནི་རབ་སྤངས་པས། ། གཉིས་མེད་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ། ཞེས་དང་། འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ ། ལས། རྟག་ཆད་སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པའི། ། མཐའ་སྤངས་སེམས་ཉིད་རང་རིག་ཅིང་། ། གདོད་ནས་སྒྲིམ་བྲལ་བདེ་བ་ཉིད། ། དེ་དོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ངེས། ། ཞེས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལས། ། སེམས་ཉིད་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེ་ལ། ། མ་སྒྲིམ་པས་ན་འདིག་པ་མེད། ། འདུ་འབྲལ་མཁའ་ལྟར་དག་པ་ཡི། ། བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་འདི་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་དང་། གསང་བ་སྦྱིང་པོ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མར་བྲལ་བ་ཡི། ། མཐའ་དང་དབུས་མེད་ ། དེ་བཞིན་ཉིད། ། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་མི་གཟིགས་ཏེ། ། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གནས་མེད་སྤྲང་། ། ཞེས་དང་། གྱེ་རྡོ་རྗེ་ལས། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ཆོས་ལྷ་ཞིང་། ། རྡོ་རྗེ་ནམ་མཁའི་དགྱིལ་ལྟ་བུ། ། རྒྱལ་བྲལ་མཐའ་སྟེ་ཞི་བ་ཉིད། ། ཁྱོད་ཉིད་ ། ཀྱང་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ས། ། ཞེས་དང་། དེར་ནི་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད། ། སྤིང་མེད་སྤྲང་ན་འདས་པ་མེད། ། བདག་མེད་གཞན་ཡང་མེད་པ་ཉིད། ། འདི་ནི་མཆོག་རྟུ་བདེ་ཆེན་ཉིད། ། ཅིས་དང་། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་ཆེ་དང་ཀུན་

བྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་། རྩོམ་མེས་ས་དཔའ་ནམ་མཁའ་ཆེ། ཀུན་བཟང་ཡངས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས། རྣམ་དག་ལམ་ཆེན་ཀུན་སྒྲོལ་བྱིང་། མི་སྒྲུ་མི་འགག་ཅིར་མི་དགོངས། བེས་དང་། མཉམ་སྦྱར་ལས། ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་
 དང་མི་མཉམ་པའི། རྣམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་གྲས་པའི། འདོམ་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁའ་ཀུན་གྱི་སྐབས་ན་དཔལ། རྩོམ་མེས་ས་དཔའ་དེ་བཞིན་གསེགས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་སྦྱར་བ། མཁའ་
 འགོ་སྒྲུ་མ་བདེ་བའི་མཆོག་ བེས་དང་། ཏེ་རུ་ཀའི་གསྐྱོ་ལས། ཡང་དག་གྲུབ་པ་གཅིག་ལུ་ནི། སངས་རྒྱས་བདེ་ཆེན་ཀུན་འདུས་པ། རྣལ་འབྱོར་ཟབ་མོ་སྒྲུ་གསུམ་རྩོགས། མཁའ་འགོ་སྒྲུ་མ་བདེ་མཆོག་བདེ། བེས་དང་། རུས་
 ཀྱི་འཕོར་ལོ་བསྐྱས་པའི་རྒྱད་ལས། གང་བྱིང་ཨ་སོགས་ཀ་སོགས་རི་བོང་ཅན་དང་ཉིན་བྱེད་གཅིག་ཉིད་རྩོམ་ཅན་གྱི་གདན་མིན་ཁིང་། རྩོམ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་གཞན་པ་ཁ་དོག་ག་ཟུགས་དག་མི་འདོད་དེ།
 འགྱུར་མེད་དག་གོས་བསྐྱེད་ཅིང་འགྱུར་པ་ཉམས་པར་གྱུར་པ་མཆོག་གི་དབང་པོ་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་ཐོག་ལེ་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་བདག་པོ་སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་མ་འཛིན་པ་འདི་ལོ། བེས་དང་། རུས་ཀྱི་འཕོར་ལོ་རྩ་
 བའི་རྒྱད་ལས། སྦྱོང་པ་ལ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོགས། འདུག་པའི་མཐའ་སྒྲུངས་བཅས་པོ་མིན། འདི་ནི་མཐོང་སྒྲུ་མི་ལོང་ལ། བྲ་པལ་གཞིན་རུ་མ་ཡིས་བཞིན། འདོམ་ཀུན་མཉམ་པ་ཉིད་གྱུར་ནས། འདོམ་པོ་གཅིག་རུ་མི་འགྱུར་

ཆོག་པ་དེ་ལྟར་ བཅོམ་ རྒྱུ་ལྟར་ རྒྱུ་ལྟར་

༡༩༩། །གནས། །མི་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །ཆད་པ་མ་ཡིན་དྲག་པ་འད་མིན། །མིང་གི་བདག་ཉིད་ཡི་གེ་ཀུན། །ཨ་ཡིག་རིགས་ལ་ཡང་དག་བྱུང་། །མི་འགྱུར་ཆེན་པོའི་གནས་ཐོབ་པ། །མིང་མེད་མིང་ཅན་དག་
ཀྱང་མེད། །སྒྲིམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཡི་ཆོས། །འདུ་བྱེད་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་བྱུང་རྒྱུ་མེད། །སེམས་ཅན་མེད་ཅིང་སྒྲིག་ཉིད་མེད། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་དག་པ་གོས་པ་མེད། །རང་
བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་བགྲོད་པར་གནས། །ཞེས་ཆོག་ས་བཅད་ལུས་རིམ་པ་ལྟར་གསུགས་སོགས་བྱུང་པོ་ལྟ་སྒྲིབ་བྲལ་མེ་ཡོང་མཉམ་ཉིད་སོར་རྟོག་བྱ་བྱུང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྒྲན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་དོན་དམ་པའི་མཆོན་ཡང་དག་པར་བརྟེན་པ་ལས། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་གཉིས་མེད་རྒྱལ་འཆང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་
ལྷན་གྱིས་བྱུང་། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལས་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཐོག་མ་ཐམ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རིས་མེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་གསེགས། །ཞེས་དང་། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་ལས་
རིས་པར་གྲོལ། །མ་འཁྱེད་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་ཀུན་ལས་འདས། །དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པ་པོ། །ཞེས་སོགས་རྩོམ་རྩེའི་སྒྲགས་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲན་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དབང་བཞི་

ཆོག་པ་དེ་ལྟར་ བཅོམ་ རྒྱུ་ལྟར་ རྒྱུ་ལྟར་

པའི་དོན་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་འདི་ཉིད་ཐ་སྐྱད་དང་རྟོག་གོའི་སྒོ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡ་མཚན་པ་སྟེ་འོད་གསལ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་དོན་གྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་སོགས་གྱི་སྒྲ་འདུག་པའི་ཡུལ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པའི་དངོས་གཞིར་གནས་ཤིང་མཚན་གྱི་དངོས་གྲུབ་ཟུང་འདུག་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་ཐད་ག་ཉིད་དུ་ཡོན་མ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངའ་བ་རྟེན་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ལ་སྒྲ་གསུམ་ལྷན་
 གྲུབ་རབ་ཟུང་དོན་གྱི་པདྨ་ཞེས་མཚན་གསོལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེ་སྒླེན་དུ། མ་རིག་ག་ཉིད་ལས་སངས་བྱེད་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒོ་རྒྱས་བྱེད། །སངས་རྒྱས་པདྨ་འདབ་ལྗར་རྒྱས། །ཞེས་པ་ལྟར། ཆགས་མེད་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་དེ་
 ལ་སངས་རྒྱས་སམ་པདྨ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་འདྲ་སྤར་འདས་པ། ད་ལྟ་བཞུགས་པ། མ་འོངས་པ་ན་འཆང་རྒྱ་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྟོགས་པ་ལས་ངོ་པོ་དབྱེད་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པ་
 ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ། དག་ཤིས་རིག་པའི་ཁུ་བྱུག་གི་རྒྱུད་ལས། ཆོས་སྤར་རོག་ཅིག་འགོ་དོན་བྱེད་མཉམ་སྟེ། །གདུལ་བྱའི་སྒོ་ལ་ཐ་དད་ཉིད་དུ་སྤྱང་། །ཆོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་བྱུག་གཅིག་བྱེད། །ལདེ་གསེགས་གཅིག་
 ལྷུང་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ངེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོ་ཤེས་གྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཐ་དད་མེད་པར་མཉམ་པར་ཉིད་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། སོ་སོའི་ལམ་བསྐྱབ་སྟེ་འབྲས་བུ་

ལྷ། །ཐོབ་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་པདྨ་ལྷ་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞི་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཡིན་པས་འབྲུང་གནས་ཞེས་སྟེ་གྲགས་པ་སྟེ། དེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་པདྨ་ལྷ་རྒྱས་གནས་ཉིད་ཐོས་པ་བྱུང་བའོ། །དེའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་ཡང་། གཞུང་སོ་སོའི་དགོངས་པས་དབང་གིས་བཏགས་པ། ཀུན་རྩ་བ་བྱུང་པོ་དང་། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཉིད་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདེ་གསེགས་སྒྲིང་པོ་དང་། སྤྱི་ཞི་ཀུན་ཁྱུང་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གཞུག་མའི་སེམས་དང་། འདའ་དགའ་ཐུགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུ་ཆེ་རུ་ག་དང་། དབྱུང་ཆེན་པོ་དང་། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དོན་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་རྣམས་ནས་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ཉིད་ཁོ་ནའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ལྷོག་ཆས་དབྱེ་བས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱུང་པའི་སྟེ་འབྲུལ་འབྲོ་བས་ན། འཕོར་དུ་དབྱིངས་སྐྱིབ་མེད་གྱི་མ་ཐུང་ལ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྩ་ལ་འགག་མེད་དུ་འགྲོ་བ་མང་པོས་བསྐྱོར་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་གཅི་དང་འཕོར་ལ་སོགས་པ་བསམ་ཡས་སྟེ་འབྲུལ་དུ་བའི་རོལ་པར་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་ལས།

རིགས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གསལ་བ་ལེ་ཆོག་ས། རིགས་ཀྱི་ཆོག་ས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་རྒྱུ་ས། །དེ་ཡི་རིགས་ལ་གྲངས་མེད་རིགས་རྒྱུ་ས་ཉིད། །མཆོག་དུ་དགའ་བའི་རིགས་ལས་ལྷུང་བ་རྒྱུ་ས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །
 དེ་འདྲའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྒྱུ་ས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཉིད་དུ་གཏོང་མཉམ་བཞུགས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དང་བྱུང་བར་གསང་སྤྲུགས་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒྲིན་གྱི་ལ་ཟབ་མོའི་མཐུས་མཛོན་དུ་གྱུར་བ་ལས།
 ཐམས་པའི་དུས་ན་པད་ནང་གི་སྤྱོད་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཛོན་དུ་མི་སྤྱང་བའི་ཆེན་བདེ་གསལ་སྤྱིར་བོ་ཞེས་བྱ་ལ། ཆོག་ས་ཉིད་དེའི་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ལོ་བར་བ་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་ས་ཐར་སྤོ་གསུམ་གྱི་
 རང་བཞིན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། ལོ་ནས་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་དང་ལོ་སེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ལམ་ལོ་ཐམས་པའི་དེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུ་ས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་བྱུང་གཅིག་དུ་ཆུད་པར། མགོན་པོ་སྤྱོད་ཀྱི་རིགས་ཆོག་ས་
 དང་བསྟོན་ཆོག་ས་རྒྱུ་ས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་དང་། རྒྱལ་ཆབ་བུམས་པས་རྒྱུད་སྤྱོད་མ་དང་མཛོན་དོགས་རྒྱུན་གྱིས་རི་ལྟ་བར་བྱུང་བའི་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་མན་ངག་གི་ལམ་གྱིས་མཛོན་དུ་བྱས་པ་འདི་ཡི་དུས་ན་མདོ་རྒྱུད་
 རྒྱུ་མཆོའི་དགོངས་པའི་མཐིལ་སྤྱོད་ཅིང་སེམས་ཉི་ལས་བརྒྱལ་བའི་སེས་རང་ཆེན་པོས་གཉིས་མེད་བྱུང་འདྲུག་གི་ལོ་སེས་ཆེན་པོའི་གནས་ལུགས་དེ་ལ་མི་ལྟོག་པའི་ཡིད་ཆེས་རྟེན་པ་ནི་ཁྱེད་གྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྤྱོད་གྱིས་ཞེས་ལམ་

འཆར་ཞིང་མཐའ་ཡས་པའི་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་རེ་འདོད་ཡིད་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་སྒྲིའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མཆོན་བྱེད་སྤྲུགས་གྱི་ས་བོན་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དྲན་རྒྱུ་ཞེས་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསང་སྤྲུགས་སྤྲེལ་མེད་གྱི་སྤྲུགས་རིམ་
 ལུན་མེད་བ་སྒྱི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། ཡང་གསང་སྤྲུན་མིན་སྤྲུགས་ཆེན་འོད་གསལ་སྒྲིའོ་ཐེག་གི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་གཉིས་གྱི་དང་པོ། གོ་ལ་ལམ་ཤེས་རབ་གྱིས་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཐོན་དུ་སྤྲུགས་མ་རྒྱས་པ་
 ལ་ཐབས་གྱི་ལམ་བུ་དང་པར་ཅན་གྱི་སྤྲུགས་ལས་མཐོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ཞེས་དོན་གྱི་ལུན་སྤྲུགས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་བྱེད། ཞོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་ནི་ནང་དོན་ལྟར་ཆ་གསང་སྤྲུགས་གྱི་དྲེན་བུ་དང་པར་ཅན་དོ་རྒྱའི་ལུས་སྤྲུགས་
 ཡང་ན་དེའི་སྤྲིང་པོ་ཅི་ལྟོ། །གྱི་ཡི་སྒྲིའོ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའོ། །རྒྱལ་བུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་ལམ་ལྟར་བཤད་པ་ཞི་མའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་གཡས་སུ་རོ་མ་དམར་མོ་དང་། ལམས་འཕེལ་བའམ་རྒྱལ་པོ་ཞི་བའི་ལ་
 དུ་བྱེད་པས་སྤྲུགས་པ་དུང་བའམ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་བྲུ་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་གཡོན་རྒྱུ་མ་དགའ་མོ། །མཆོམས་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་དཔུང་ན་ཞེས་སོ། །པར་ནི་སྤྲིང་གར་ཆོས་གྱི་ལེའོ་ལོ་རྒྱ་འདབ་མ་བརྒྱད་པའོ། །གོ་སར་ནི་འབྲུང་བ་
 པའི་དུངས་མ་ལྟ་འདུས་པའི་ཐེག་ལོ། །སྤྲིང་པོ་ནི་སྤྲུགས་ཅན་ནམ་ནམ་མཁའ་འཕེལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་དཔུང་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྒྱའི་ལུས་གྱི་དུངས་མའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐེག་ལོ་བྱེད་པར་ཅན་དེ་ལ། ག་ལུར་དང་དེའི་དྲི་བཞིན་ལུན་སྤྲུགས་

མཁའ་འགྲུབ་པ་ལྟེན་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་པ་དེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་བྱུང་ལྟེན་མེད་ཀྱི་རང་འོད་གསལ་པ་འདི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་སྟེ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་

༡༡། །སྙུག་པ་བརྟེན་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་པ་དེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་བྱུང་ལྟེན་མེད་ཀྱི་རང་འོད་གསལ་པ་འདི་ཐིག་ལེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་པ་སྟེ། འགྱུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་
ཀུན་མཆོག་ལྟ་བུ་ཀྱི་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་འདུག་འདུ་འབྱུང་མེད་པ་ཉིད་བསམ་བཟོན་ལས་འདས་པ་འདི་ཆོས་ཉིད་འོ་མཚར་རབ་འབྱུངས་དང་ལྟ་བུ་པ་འདི་བྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཡེ་མས་བྱང་ཆུབ་འདུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྙུག་པ་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དགོངས་པ་འདི་དངོས་གཞིར་དེས་ཤིང་། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་རྟོ་རྟེ་འཆང་ཆེན་པོ་འབྱས་ཆོས་ཀྱི་མཆོའི་བདག་ཉིད་དུ་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཇམ་མའའ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་རང་བྱུང་དོན་གྱི་པར་འབྱུང་གནས་ཞེས་སྟུགས་པ་འོ། །དེ་ཡང་ཀྱི་
རྟོ་རྟེ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་རང་ལུས་གནས། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྟུང་། དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་པོ། ལུས་གནས་ལུས་ལས་མ་སྟེས་པ་འོ། །ཞེས་དང་། སྟེ་དང་བདེ་མཆོག་དང་མཉམ་སྦྲུལ་མཐའ་
འགྲོ་བུ་མཆོ་སྟགས་རྒྱུད་ལས་ཆོག་མཐུན་པར། གསང་བ་མཆོག་གི་དགྱེས་པ་ན། ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་དུ་བཞུགས། ལངས་རྒྱས་ཀུན་དངོས་སེམས་དཔའ་མོ། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བའི་མཆོག་ །འདི་ནི་རང་བྱུང་
བཅོམ་ལྟན་འདས། གཅིག་ལུ་རབ་དུ་ཆེ་བའི་ལྟ། ལངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་སྦྲུལ་པ། ལྟག་པ་ཡི་ནི་ལྟ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རྟོ་རྟེ་ལས། ཞེ་ཡི་ཆ་བྱང་བཟང་པོ་གང་། དབུས་སུ་མེ་གྱིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །བདེ་བ་ཐམས་

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྟེང་།

ཅད་ཀྱི་ནི་གནས། །མངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟ་མ་དོག་ །ཅེས་དང་། །ལྷ་འཕྲུལ་མི་ལོང་ལས། མི་ཤིག་ཐིག་ལེ་བདེ་ཆེན་པོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་དྲུང་ས་མའི་བརྒྱད། །རང་བྱུང་ལུས་ཅན་ཀུན་གནས་པ། །སྟོན་པ་རིག་པའི་གསུང་ཅན་ཉིད། །
 རྒྱུ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་གནས། །ཞེས་སྟགས་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་མེད་པའི། །ཐིག་ལེ་ཐུག་མེད་སྟེས་པའི་དུས། །བསམ་མེད་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཆོ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དུས་སུ་འདོད། །ཅེས་དང་། བདག་གཞན་ཆོས་
 རྒྱུ་ས་མ་ལུས་པ། །ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དངོས་པོ་མ་ཡིན་དངོས་མེད་མིན། །བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མེད་མིན། །རང་བྱུང་བདེ་ཆེན་རྒྱ་མ་ཉིད། །དྲོ་རྩེ་བརྒྱན་པོ་རང་སྤྱང་བ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མ་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །
 ཅེས་དང་། མ་ཡེང་འགོ་མ་དྲོ་རྩེ་གྲུབ་གྱི་རྒྱུད་ལས། བླ་མ་པའི་ཁམས་ནི་དེ་སྟེད་དང་། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྱག་ན། །བདེ་ཆེན་སྟུན་ཆོག་ས་ཕྱག་རྒྱ་ཆོ། །མངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་བཞུགས། །ཞེས་དང་། དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ལས། བླ་མ་མཁའ་སུམ་པའི་དཔུང་ནས་རྒྱ་ནི་ལོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་འགོ་བ་མིན་པ་ཐིག་ལྟེ། །མ་ཡེང་ཕྱབ་མ་ཡེང་ཡི་དྲོ་རྩེ་ཅན་ནི་ཡུལ་དང་རྒྱུ་ཕྱལ་ལུས་ཀྱི་དཔུང་དག་རྩ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་
 ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་པར་བསྟེས་པ་རོ་མ་ནམ་འགྱུར་མེད་རྟག་པར་ཡང་ནི་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་གནས་ནི་བརྒྱུ་གསུམ་སྟེད་པ་ལ་གནས་རང་གི་ལུས་ལ་རིག་པར་བྱ། ཅེས་སྟགས་དྲོ་རྩེ་ཐིག་པའི་ལམ་གྱི་གནད་ཐབས་མོར་

༡༢༡ །གསང་ཆེན་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་ཐུན་དོན་འདི་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱད་པར་སྤྱད་ལེ་སེས་གྱི་ཐིག་ལེ་པར་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་འཕོར་དུ་ནི་ལེ་སེས་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོའི་རུལ་ལས་དཔུམ་དང་། དེ་ལས་འབྲེས་པའི་རུལ་ལེ་ལྷན་སྟོང་པའི་མ་ཕུང་ལ་རྒྱ་པུམ་འགོ་པའི་རྒྱུད་དང་ཐིག་ལེ་སྟེ། རུ་འཕོར་ལོ་བཞི་ལ་སྟགས་པར་གནས་པའི་རྒྱུད་ཐིག་གང་ཞིག །ཤིན་རུ་དྲུང་ས་མར་གྱུར་པ་དང་། ལུ་པ་དང་། རགས་པ་དང་སྟིགས་མར་གྱུར་པའི་རྣམ་པས་ཤིན་རུ་མང་པོས་བསྟོར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ཐབས་གྱིས་ཐེན་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལེ་སེས་འཆར་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་པའི་ནང་གི་མ་ཕུང་འགོ་མའི་ཆོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྩེའི་ལུས་གྱི་གནས་ལྷན་དེ་སེས་ནས་དེ་དང་རྩེས་སུ་མཐུན་པར་ཐབས་གྱི་མན་ངག་གིས་གནད་དུ་བཟུན་པའི་ལམ། ལུས་གྱི་ལྷུལ་འཕོར་དང་རྒྱུད་གཙུག་པ་དང་། ལུ་མོའི་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་པ་སྟགས་གྱི་སྟོན་མ་ལས་རྒྱུད་དཔུམ་པ་ཞིམ་ཞིང་ལུ་པ་དེ་སྟེད་པ་གཏུམ་མོ་དང་། གཞན་ལུས་ལྷན་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་འབྲེས་དང་། རྒྱུད་སེམས་དཔུམ་པ་འབྲེས་པའི་ཐབས། དེས་དྲུང་ས་པའི་རྒྱ་ལུས་དང་། འོད་གསལ་གྱི་གནས་དང་། ལམ་གྱི་ཆ་ལག་རྩི་ལམ་ལ་སྟགས་པ་སྟགས་གྱི་མཆོན་བཅས་རྩིགས་པའི་རིམ་པ་བཟུང་མོའི་མཐུས་ལེ་སེས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་བྱེད་གྱི་རྩིས་སུ་བདུག་སྒྲུབ་གྱིས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྩེའི་ལུས་ཐབས་གྱི་རྒྱུད་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲུབ་པས་དྲུང་མ་ལེ་སེས་གྱི་ཐིག་ལེ་སྟོང་ས་སུ་གྱུར་པས་མ་དག་སྟིགས་མའི་ཐམས་ཐམས་ཅད་བདེ་

དཔེ་དབྱིངས་སྐྱུ་སྐྱུང་པས་སྒྲོང་བུ་དྲུང་སྐྱུང་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་ལྷུར་ཏེ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་གྱི་དགྱིལ་ལོལ་ར་དུ་རྒྱུ་པར་དག་པ་ལ་བྱིན་གྱིས་རྫོགས་བྱིར་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོས་ན་ཡེ་ནས་
 རྒྱུ་པར་དག་གྱུར་སྒྲོ་མཆོན་རྟོག་གི་སྒྲིབ་པས་གནས་ལུགས་བཞིན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པར་སྐྱུ་གྱུན་གྱིས་བསྐྱས་པ་མ་དག་ལོལ་བའི་སྐྱུང་བ་སྐྱུ་མེད་པར་གར་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་ལས་རྒྱུར་ལོལ་བའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད། ལོལ་
 མེད་ཡེ་ཤེས་གྱི་དཔུ་མ་ཆེན་པོར་དུ་བལྟོག་སྟེ་གཞི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཐིག་ལེར་བསྐྱམས་པས་མངོན་པར་བྱུང་ཆུབ་ནས་ནམ་མཁའ་རི་མིན་དུ་ལོལ་བར་མི་ལྟོག་པ་བདེ་ཆེན་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སྐྱུ་བརྟེན་པ་ལ་གཞི་
 དབྱིངས་ཆོས་སྐྱུ་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པའི་གྲོང་དེར་གསེགས་སྐྱུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པའི་དངོས་གཞི་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ནི། འདི་ལྟ་བུའི་ལམ་བུ་དྲུང་པར་ཅན་གྱི་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྤྱན་མེད་
 པའི་གྱུ་རྒྱུ་ལམ་གྱི་གནད་ཟབ་པས་དུག་ལྟ་སྟོགས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད། ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་གྱི་གྲོགས་སྐྱུ་ལྷེར་ཞིང་རང་གྲོལ་བས་པར། བདེན་དོན་མཆོག་གི་བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྐྱུར་དུ་འགྱུ་བ་པའི་
 སྒྲིལ་སྟེ། མདོར་ན་ཡིད་ཤེས་བདེ་སྐྱུར་དུ་སྒྲོབ་པའི་གསང་སྐྱུ་གསུང་གི་ཐབས་ལས་གར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་ངོ་མཆོར་ཞིང་ངོམ་པས་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་གྱི་ས་པོན་རྒྱུ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེ་ཆེན་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་

པོའི་མན་ངག་གིས་སོ་སྟེ་ཐ་མལ་བས་ཀྱང་ལྟན་ཀྱང་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུབས་ནས་རང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གྱི་རང་ཞལ་མཐོང་བྱེད་ལྟན་ཀྱང་ཐོད་ཀྱི་གནད་ནི། རྒྱ་ཆེས་རང་ལྟར་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་དམ་པའོ། །ཞོ་རྒྱན་གྱི་ལུ་པ་ནི་ཅི་ཙྏ་གའི་
 གློན་མའོ། །གྱི་ནི་དེ་དང་འབྲེལ་བར་རྣམ་པ་ནི་སྟོང་དབུས་གཞིན་ཏུ་སྒྲུབ་སྟེ་ཡེ་ཤེས་འོད་གྱི་ཐིག་ཡོད་ཆོ་རྒྱུ་གྱི་སྒྲུབས་སུ་རྟུག་སྟེ་གནས་པ་ནང་གི་དབྱིངས་དང་། ལུང་པ་ནི་ཐྱིའི་དབྱིངས་སྟོན་བལ་གྱི་ནམ་མཁའ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 སྟེད་པའི་མཚམས་ནི་ནང་གི་མིག་གི་དབང་པོའི་ལམ་རྒྱང་ཞགས་ཀྱི་སྟོན་མ་ལས་བརྒྱད་དེ་ཐྱིའི་དབྱིངས་དག་པའི་མཁའ་ལ་དབྱིངས་རྣམ་དག་གི་སྟོན་མ་སྟོ་ལ་དྲུངས་པ་འཇའ་ཟེར་གྱི་དྲུ་བ་ཅན་མེ་ལོང་ལྟ་སྟེ་ཐིག་རྒྱུ་གྱིས་
 མཛེས་པ་དང་། དེ་ལ་གོ་མས་པས་ཐིག་ཡོ་སྟོང་པའི་སྟོན་མ་ཀུ་མིག་ཏུ་རྟོ་ཐོར་བའི་རི་མོ་ལྟ་སྟེ་དམར་གསལ་རྒྱུ་ལ་དྲུངས་པ་འཆར་བ་དང་གཉིས་ནི་པདྨ་སྟེ་སྟོན་བལ་ཆོས་དབྱིངས་ལུ་གྱི་མཁའ་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་
 གཞལ་ལས་ཁང་གི་ཚུལ་ལོ། །གོ་སར་ནི་རིག་གཤམ་རྟོ་རྟེ་ལུ་གྱ་རྒྱད། གསེར་དང་མུ་ཏིག་གི་ཐོང་བའོ། རྟ་རྟ་ལ་མདུད་པ་ཐོར་བ་ལྟ་སྟེ་ལུང་འབྲེལ་འབྲེགས་པོ། ཐིག་རྒྱུ་ཆལ་ཆོལ་དང་བཅས་པ་ནི། ཤེས་རབ་རང་ལྟར་སྟོན་
 མའི་གཤམ་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་དངོས་གྱི་རང་འོད་དོ། །སྟོང་པོ་ཆེས་པ་ལམ་གྱི་མན་ངག་བཞིན་ཏུ་སྟོ་གསུམ་རྣལ་དུ་ཡབ། གནད་གསུམ་རབ་ཏུ་གཟེར་ཏེ་རིག་པ་རང་བལ་རྟོག་མེད་གྱི་རང་ལས་དབྱིངས་གྱི་ར་བར་རིག་གཤམ་

གྱིས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྒྱུད་པས་མ་དག་ལས་རྒྱུད་གིས་བརྒྱུད་པའི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་གཞིམ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གྲོང་དུ་རྒྱུད་སྟེ་འཕོ་མེད་འཇའ་ལུས་དྲོ་རྩེ་རྒྱ་གྲུབ་པ་ནི། རྩོན་གྱིས་རྩོད་པས་བྱེད་གསེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའི་དོན་
 རྟོ། །ལམ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲགས་ནང་པ་མ་རྒྱུད་གསལ་མཐའ་བ་སྒྲགས་སྒྲགས་བྱ་མེད་ཀྱི་གཞུང་གཞན་གང་ལའང་མ་གྲགས་པར་གྱིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཅུ་ལྟར་མ་ཟད། རྩོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་གཞུང་ན་ཡང་། བྱི་རྩོར་ནང་རྩོར་སྒྲགས་སུ་
 མིང་ཅུ་ཡང་མ་བརྒྱན་པ། འོད་གསལ་ལྟོད་ཐོག་ལྟོད་པོའི་ལམ་མངོན་སུ་མ་སངས་རྒྱལ་ལམ་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཡིན་པས། ལམ་འདི་ནི་བྱ་ན་མེད་པ། དེ་མ་མེད་པ། ཆོ་འདི་ལ་མ་ཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཆེས་པདེ་རྒྱུར་དུ་འགྲུབ་པར་བྱེད་
 པས་སུ་དུ་ལ་སྒྲགས་པའི་མིང་གསུམ་གྱིས་བཅས་བརྒྱན་ཅིང་། དེ་ལ་དོ་མཆར་ཞིང་དུ་པའི་སྒྲ་རང་བྱུང་ཐུགས་ཀྱི་ས་བོན་རྩོས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། རྩོགས་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་གདེང་རྩོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཡོན་ས་གནས་པའི་རང་
 རྒྱུད་ལྟོད་པོ་འདི། རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་རྩོན་གྱིས་མ་བརྒྱུད་པས། རྩོད་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་ཆོས་སྒྲ་སུ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཡིད་གུང་ཆོས། ཞེས་དང་། རིག་པ་རང་གར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། རིག་པ་རྩོག་མེད་ཆོས་སྒྱུར་དོ་བོ་
 ཡིན། །རིག་པ་མ་འགགས་གསལ་པ་ཡོངས་སྒྱ་ཡིན། རིག་པ་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་སྒྱལ་སྒྱ་ཡིན། ཞེས་དང་། འགྱུར་མེད་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ལ་འབྱུང་བ་ག་ལ་ཡོད། །འབྱུང་མེད་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ནི་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བྱུང་། །བྱུང་

༡༩། །རྒྱལ་སྤྱིའི་པོ་སངས་རྒྱལ་གྱི་དང་མཉམ་། །རང་རིག་སྒྲོན་མ་རང་སྤྱང་འོད་གྱི་ཡུལ། །གྱུན་ལ་གནས་ཏེ་རང་གསང་ཐབས་གྱིས་ཆོད། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་དགོངས་པའི་མཆོག་དོན་ཡིན། །སངས་རྒྱལ་གྱི་དང་མི་གཞི་མཉམ་པར་གནས། །ཞེས་དང་། ཡང་དག་སངས་རྒྱལ་དགོངས་པ་ནི། །སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱེད་རྒྱུད་ལ། །སྤྱང་པའི་སེམས་རྩལ་དུ་གནས། །དེ་ཡང་ཅི་ཏྲའི་དགྱིལ་ན་ནི། །ཡུངས་འབྱུངས་ནི་དེལ་འབྱུངས། །མ་བརྒྱུད་རྫོགས་པའི་རྩལ་དུ་གནས། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བོན་ནི། །སེམས་མེད་རིག་གཅེས་གྱི་དུ་གྲགས། །སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་དག་སྤྱན། །སྒྲོན་མ་རྒྱུ་པ་པའི་དུ་གྲགས། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱལ་དགོངས་པ་རང་བྱུང་འདི། །ལྷ་བ་རིག་པའི་ལྷ་བ་ལ། །མིག་གི་དབང་པོ་མ་ཡིངས་པར། །འཛིན་པའི་རྫོག་པ་མ་ཞུགས་པས། །རང་གི་ལྷ་བ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཡང་དག་བདེ་བའི་སྤྱ། །ཡང་དག་ཡེ་སེམས་འོད་ལྗང་ལྗན། །ཆོས་སྤྱུ་ཁ་དོག་མ་འདྲེས་འཇམ། །དགྱིལ་ལོ་རྩལ་འདྲུ་འབྱུང་མེད་ཕྱིར་དཔལ། །སྤྱང་བ་རང་ག་དངས་འོད་ཕྱིར་འཇམ། །མ་རིག་སྤྱན་པ་སངས་ཕྱིར་དཔལ། །སྒྲོན་མའི་འོད་གྱིས་བྱུང་ཕྱིར་འཇམ། །དེ་ལ་དུས་མེད་འཆར་ཕྱིར་དཔལ། །ཞེས་སྤྱོད་སྤྱེད་དང་། འཇམ་དཔལ་སེམས་རབ་ཡེ་སེམས་འོད་པོ་ཆེ། །དེ་ལས་འོད་འབྱུང་ཐམས་ཅད་རང་དུ་རྫོགས། །དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་དགྱིལ་ལོ་རྩལ་ཆེན་པོར་བཤད། །ཅེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ཡེ་སེམས་སྤྱུལ་པ་ནིད། །གང་ལྟར་

བུམ་པ་དེ་ལྟར་སྤྲོད་། །འཇམ་དཔལ་དངོས་པོའི་ཆོས་ལས་འདས། །ཡང་དག་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་དྲི་མ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་གསེགས། །ཞེས་དང་། རྟོན་དམ་པའི་མཚན་བརྗོད་པ་
 ལས། །གཟུགས་མེད་གཟུགས་བཟང་དམ་པ་སྟེ། །སྤྱོད་ཆོག་གཟུགས་ཅན་ཡིད་ལས་སྦྱེས། །གཟུགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤྲོད་པའི་དཔལ། །གཟུགས་བརྒྱན་མ་ལུས་འཆང་བ་པོ། །ཞེས་དང་། རྟོན་མ་ལའ་ལས་སྤྲོད་རང་སྤྲོད་པ། །
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་མེ་པོ་ཆེ། །འོད་ཆེན་རྣམ་པར་སྤྲོད་པར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་སྤྲོད་པ་ལམ་མེ་པ། །འགྲོ་བའི་མར་མེ་ཡེ་ཤེས་སྦྱོན། །གཞི་བརྗོད་ཆེན་པོ་འོད་གསལ་པ། །སྤྲུགས་མཆོག་སྤྲུགས་བདག་རིག་པའི་རྒྱལ། །གསང་སྤྲུགས་
 རྒྱལ་པོ་དོན་ཆེན་བྱེད། །ཅེས་སྟགས་དང་། གསེར་གྱི་མེ་ཏྲུག་མཛེས་པ་རིན་ཆེན་སྦྱོན་མ་འབར་བའི་རྒྱུད་ལས། །འཛིག་རྟོན་པམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །རིག་པ་འགག་མེད་རང་སྤྲོད་ཡང་། །འདི་རྒྱུན་སུས་རྒྱུད་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་
 དང་། རྒྱུད་ལྟ་རྒྱུ་ཡི་སྦྱོན་མ་ཡིས། །གཟུགས་སྟགས་རོ་པོ་ཉིད་དུ་སྤྲོད། །ཤེས་རབ་རང་སྤྲོད་སྦྱོན་མ་ཡིས། །ཐོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་གཅོད། །ཐོག་ཡེ་སྤྲོད་པའི་སྦྱོན་མ་ཡིས། །ལའོར་འདས་བསྟེ་བའི་མཚན་སྦྱོར་བྱེད། །དག་
 པ་དཔྱིད་སྤྱི་སྦྱོན་མ་ཡིས། །རྒྱལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་འདོན་བྱེད། །ཅེས་དང་། ཐོག་མའི་ཀ་དག་ཆེན་པོ་ལས། །རང་བཞིན་ཉིད་ནི་འདི་ལྟ་བུ། །སུས་རྒྱུད་མ་བུས་རང་གསལ་བར། །ཡེ་ཉིད་ནས་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་།

ཡ རྒྱལ་བཤུང་ རྒྱལ་བཤུང་ རྒྱལ་བཤུང་

ཨྲ། །ཐར་སྒྲུང་ཉིད་ནི་སྒྲུང་པ་ལས། །སྒྲུང་བ་རང་ངོ་མ་འགག་པས། །རང་བྱུང་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོར་གནས། །ཞེས་དང་། མེད་གི་ཅུ་ལ་རྫོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། །ཨོ་མ་རིག་པ་འི་གནས་ལུགས་ནི། །རང་རང་ཅི་ལྟ་འདྲི་དྲེལ་
ན་གནས། །ཡབ་ལུ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་འཛིན་པ་འི། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་རྒྱལ་དུ་གནས། །ཞེས་སྟགས་དང་། །ཨོ་མ་རྟོ། །ཆོས་ལས་འདས་པ་འི་སྐུ་མ་ཤེས་ན། །རིག་པ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལེ་ཤེས་ངོ་
ཤེས་པར་འདོད་ན། །ཡིད་རང་བྱུང་གི་ལེ་ཤེས་ལ་དྲིས་ཤིག །ཅེས་དང་། །ཡང་དག་པ་འི་རིག་པ་སྐུ་ལུ་འདྲི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་ན། །རིག་པ་དོ་རྟེ་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
དགོངས་པ་ལུགས་སུ་རྒྱུད་པར་འདོད་པ་དང་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱུ་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་སྟགས་ཀྱིས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐུ་ལ་བལྟ་བར་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་རྒྱུར་བརྒྱུད་གཞལ་ལས་ཁང་། །འཕྱུ་བྱེད་ཅུ་ཡི་གཞལ་ལས་
དང་། །དུང་ཁང་བརྒྱའི་གཞལ་ལས་དང་། །ལྟ་བྱེད་མིག་གི་གཞལ་ལས་སོ། །གཞལ་ལས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན། །གསང་སྟགས་ཀུན་གྱི་གསང་ཆེན་གནས། །རང་རིག་སྐུ་ལ་གཡོ་བ་མེད། །སྒྲོ་ནས་ལམ་དུ་རབ་བྱུང་ནས། །ནམ་མཁའ་
སྒྲུང་པ་འི་ངང་དུ་ཐིམ། །དོན་གྱི་ལེ་ཤེས་ཅིར་སྒྲུང་ཡང་། །ངང་དུ་རྫོགས་ཤིང་ངང་ལས་བྱུང་། །གནས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བལྟ་བའི་དོན་ནི་ལུ་གྲུ་རྒྱུད། །ཆོས་ཅན་སྒྲུང་བ་གྲངས་མེད་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་དོན་ལ་གཅིག་ལས་མེད། །

རྫོགས་ཆེན་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྒྲུང་

五、

ཅེས་དང་། ལུག་རྒྱུད་ལ་གོ་ལ་ས་མེད། །ལམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ས་གོ་ལ་ས་སྒྲུང་། །ཁེས་སོགས་དང་། རོན་ནི་རང་གི་རིག་པ་ལ། །རྟགས་ནི་མཛོན་སྒྲུང་སྒྲུང་དང་བཅས། །སྒྲིང་པོ་དོན་དམ་འགྱུར་བ་མེད། །གསལ་འཛེར་ལྟན་ལྟག་འོད་
 གསལ་པ། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དངོས་ཉིད་ལས། །ས་པོན་རྩོམ་རྒྱ་རྒྱུན་བྱལ། །ཚོགས་པའི་དོན་ལས་མི་འདའ་ཞིང་། །ཐབས་མ་བས་སྒྲོང་པའི་དཀྱིལ་ན་གནས། །ཁེས་དང་། གཞན་ཡང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལམ་དུ་
 བྱེད་ཚུལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ལས། །སེས་རབ་ཡོ་སེས་དག་ནི་སེམས་དང་དེ་ཡི་སྒྲུང་བ་དག་ཀྱང་རྣམ་པ་བརྒྱ་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །དབང་ནི་དྲི་མེད་རི་བོར་ཅན་མ་ཚུངས་མི་ཡོང་གཟུགས་བརྒྱན་ལྟ་བུ་འདི་ལ་ཁྱགས་པ་
 གང་ཡིན་པ། དེ་ལས་སྒྲུང་ན་འདས་པའི་བདེ་བ་འཕོ་མེད་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་འགྱུར་མེད་ཉིད་ནི་བཞི་བ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་ཞལ་འདི་གང་གི་སྒྲིང་དང་ཁ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་གྱི་མཛོེ། །ཁེས་དང་། དེ་ཡི་དཔུས་སྒྲུ་
 སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་པར་བྱལ་བ་དུ་མ་ཡོངས་སྒྲོང་ཚོགས་པའི་སྒྲུ། །རྣམ་མཁའ་རྒྱ་འཛིན་བྱལ་བ་དག་ནི་རྣལ་འབྱེར་པ་ཡིས་བགྲད་པའི་མིག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་བ་སྟེ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ས་མ་ཡ། དབྱིངས་
 གྱི་མཁའ་འགོ་རྣམས་གྱིས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་འགོ་ལ་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་དུ་གསོ་ལ། །ཞལ་ལ་ཉོ་མ་དུ་སྒྲིལ་རྒྱུ། །གསུམ་པ་ལམ་གོང་བཤད་དེ་དག་ཉམས་སྒྲུབ་པའི་ལག་རྩེས་ལ་བརྒྱ་བའི་མན་ངག་ལྟར་བཤད་པ་ལ།

3

མཁའ་མཁའ་མཁའ་

གསང་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདྲུག་པས་གསུང་མ་ཆགས་པ་དྲེ་བདུས་མཆོན་ཏེ་དང་པོར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་སུ་གསང་སྒྲགས་ལམ་གྱི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡི་གེས་ངོ་འཕྲོད་པ་ནི་གི་སར་གྱི་བདུས་མཆོན་ཏེ་མེ་ཏྲག་གི་
སྒྲིང་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱལ་པར་གསལ་ཞིང་མཛེས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིང་པོ་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི་རྟོགས་པ་བདག་གི་དཔལ་ཐོབ་ནས་བྱགས་རྗེ་གཞན་གྱི་དཔལ་སྒྲུ་འབྲུལ་དུ་བའི་རོལ་པ་མི་ཟད་པར་འཕྲོ་བ་
དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལྟར་མཛོན་མཐོའི་བསེལ་གྱི་བ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབྲས་སུ་སྒྲིན་པ། མཆོན་དཔེའི་མེ་ཏྲག་མཛེས་གིང་མན་བའིའི་དྲི་བསུང་འཕྲོ་བས་དཔལ་དང་སྟོན་སུམ་ཆོགས་པ་ཀུན་གྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
གསང་སྒྲགས་ཀྱི་བདུ་འདི་དག་གྱུང་རེ་རེ་ནས་ལུང་དང་སྒྲགས་ན་ཡི་གི་མང་བས་བཞག་ལ། མདོ་ཙམ་སྒྲིལ་ན། བང་མཛོད་འབྲུལ་ལེའུ་ལས། མཆོན་མའི་རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་ཀུན། །གཉིས་མེད་ཡི་གེས་ངང་དུ་རུབ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
ནི་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཡིན། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ལ། །ཉོན་མོངས་སྒྲིན་གྱིས་མ་གོས་པས། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྟོགས་ཆེན་སྒྲུང་སྒྲིང་པ་སྒྲོར་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་པར་རྟོག་པའི་མཆོན་མ་རྗེ་སྒྲིང་
རྒྱལ་ས། །མི་རྟོག་སྒྲིང་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རུབ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཡིན། །ཉོན་མོངས་དགག་སྒྲུབ་གསུང་འཛིན་བྱང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ཡིན། །ཞེས་དང་། རྟོགས་ཆེན་ནམ་མཁའ་མཉམ་པའི་རྒྱུད་

འགྲེལ་

༡༩། ཤོགས་ལས། བདྲ་འདམ་གྱིས་མགོས་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ལ། གཟུང་འཛིན་དྲི་མ་གཞི་ལ་མེད། ཅིས་དང་། ལྷ་ཚོགས་སུ་ལྷ་ཡང་དྲི་མས་མ་གོས་པ་བདྲ་ལྟ་བུའོ། ཞིས་གསུང་བ་སོགས་གྱི་
མཚོན་ནས་གེས་པར་བྱའོ། ཉེ་ལྟར་སྤྱང་སྤིང་ཐམས་ཅད་གསང་བ་གསུམ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་དུ་སྤྱང་ལ་སྤྱང་བ་དེ་ཡང་དམིགས་བཅས་རིས་ཆད་ཅན་མིན་པར། རང་སྤྱང་གི་ཡེ་གེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་གཅིག་གི་རོལ་པ་ཡིན་པས་
དེའི་རང་ལས་མ་འདས་པར་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་ཡེ་གེས་དོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་ནི་ཡ་མཚན་པའོ། ཉེ་ལྟར་ཡང་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱས་པའི་རྒྱུད་ལས། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ཡི་དོ་རྗེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་གྱི་བཤོད་བྱ་
མིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། གསུང་གི་དོ་རྗེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱིང་སྤྱང་རྣམས་དག་གིས་ཚོས་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའོ། རོ་རྗེ་ཅན་གྱི་ཐུགས་གྱི་དོ་རྗེ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་ས་ལ་གནས། དྲི་
མེད་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་འཛིན་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཡེ་གེས་དོ་རྗེའོ། ཞིས་གསུངས་སོ། ཉེ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་ལྷན་གྱལ་གྱི་དྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དང་པོར་གསུང་ལ་བརྟེན་ཏེ་ཐོས་པས་འཇུག། བར་དུ་བསམ་
པས་རིས་པ་རྟེན། མཐར་བསྒྲིམ་པས་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གྱལ་འབྲས་དང་བཅས་པ་བཞི་དང་། ལྷ་མ་བདྲ་གི་སར་གཉིས་རྒྱ་གེས་པ། བར་མ་རྟོར་པོ་སྐྱས་ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་རྒྱུད་ལ་འབྱོར་བ་འཇུག་པ་བྱི་མ་ལ་

2010

མཚན་པའི་བདམ་འབྲས་ལུ་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདུད་རྒྱུ་པ་བཞི་འདུལ་བའི་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་ལ་སྟགས་པ་ལ་བཟུང་བའི་རྒྱུ་གཤམ་དུ་མ་ཞིག་སྟགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། གང་ལྟར་གུང་རྩོ་རྩོ་བཞི་ཡི་ཡེ་ཤེས་རང་
རྒྱུད་ལ་སྟེན་པ་འདིར་གསལ་སྟགས་ཀྱི་ལམ་གནད་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་མིང་གི་རྒྱུ་གཤམ་དུ་མས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་གདོད་ནས་རྒྱུ་གྲོལ། ལས་ཀྱིས་མི་འཆིང་ཞིང་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་
འདས་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས། སྟག་བསྟེན་ལས་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་རྒྱུ་གི་སེམས་དང་། དམིགས་པའི་ལས་ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་གཟུང་གཏད་མེད་པས་མཐའ་གང་དུ་འད་མི་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཁོས་ལྷག་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ལ་ཐེབས་ཤིང་དེ་ལས་ལྟགས་སྟ་བུར་པ་མེད་ལ། ཁོ་ལ་གང་གིས་གུང་རྒྱུར་མི་རྒྱགས་མི་ཕྱེད་པས་རྩོ་རྩོ་བུའི་ཡེ་ཤེས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་འདའ་བ་མེད་པར་དུས་གསུམ་འཁོ་འགྱུར་དང་བྲལ་བ་
མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བརྟེན་ཞིང་། རྒྱལ་པོའི་བཀའ་བྲིམས་ལ་གནས་པའི་ལྷག་རྒྱུ་མོ་ལ་མིས་སྟགས་མི་འཆོལ་བ་ལྟ་བུས་ན་འདའ་ག་སྟགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ ཁིག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། ལྷག་པའི་བདེན་
པར་དཔྱེར་མེད། ལྷས་བདེ་ཆེན་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། གཞི་ཡི་གནས་ལྷགས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་ཡི་རྒྱུད། རང་བཞིན་ལྟན་གྱུ་གི་དཀྱིལ་འཁོར། བདེན་པ་དཔྱེར་མེད། རྩོ་རྩོ་གསུམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར། རོ་བོ་རང་བཞིན་

ཀུན་ལས་པདུས་པ་སྟགས་རྒྱུད་རྣམས་ལས་ལམ་ཐམས་ཅད་གདོད་མའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུའི་གསལ་ལྟེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། སྒྲུའི་ཕྱིན་གྱི་རྒྱ་མིན་པར་གསུང་པའི་གནད་ཟབ་མོ་ཐུན་མོང་མིན་པ་སྟེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་སྟེས་ན་
 གསུང་སྟགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་རྒྱལ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་གདོད་མ་གཞིའོད་ཀྱི་ལ་ལོའི་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཐུན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནམ་ཏྲུག་སྟེ། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་གཉིས་
 ལྷ་མེད་པར་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་སྟོན་པས་སྒྲུང་ཅིག་དེ་ཉིད་དུ་གཞི་འབྲས་དཔྱེར་མེད་མཆོག་གི་དངོས་ལྷན་དོ་རྟེན་འཆར་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པ་ལ་དེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པས། སྒྲུང་སྟེན་རྣམ་དག་ཆོས་སྒྲུའི་དགོངས་པ་དེའི་གདོད་
 གིས་སྒྲུང་སྟེན་ཡེ་སངས་རྒྱས་པར་ཐག་བཅད་ཅིང་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རང་བྱུང་དོན་གྱི་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞེས་སྟེ་སྟགས་བརྩེའི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་མཐའ་ལས་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ལ་ཡེ་
 སྟེས་སེམས་དཔའི་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་པདྨ་སྟེས་འཇམ་དཔལ་དོ་རྟེན་ཆོན་པོའང་དེ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་དཔལ་སྒྱུ་འབྱུང་དུ་བའི་བརྟོད་པ་གྱུར་བྱུང་གི་ཡེ་འུ་ལས། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་པདྨ་སྟེས། ཀུན་མཁུན་ཡེ་
 སྟེས་མཛོད་འཛིན་པ། རྒྱལ་པོ་སྒྱུ་འབྱུང་སྟེ་ཆོག་སྟེ། ཆེ་བ་སངས་རྒྱས་རིག་སྟགས་འཆར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་སྟེས་བཅས་གང་འདུལ་ནི་ཁོའོད་ཀྱི་ལ་ལོའི་རང་བྱུང་སྟེས་ཐམས་

༡༡། ཁྱེད་མཆོད་དང་སྒྲིལ་ཆུང་འགྲུར་ཐ་དང་དུ་སྒྲུང་ཡང་། རོན་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་པར་རྟོགས་པ་འདིས་ཟེན་ཅིང་བསྒྲུམ་པ་གཏིང་དུ་གྱུར་ན་ཕྱིན་ལས་དང་སྒྲིང་པ་ཅི་སྒྲུང་ཅིར་སྒྲུང་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲགས་ཀྱི་ལས་དུ་
 འགྲུར་ཏེ་རྒྱལ་འབྱོར་དབང་ཐུག་གི་དགོངས་པ་ཐོབ་པའོ། རེ་ལྟར་ཡང་། རིག་པ་རང་གར་གྱི་རྒྱུད་ལས། འཛིན་ཆགས་མེད་ན་སྤྱི་མེད་རྟེན་པ་ཡིན། མཆོད་པ་མེད་ན་ལྷ་རྒྱལ་སྒྲུབ་པ་ཡིན། བསྐྱུལ་སྒྲུ་མེད་ན་སྤྱི་པ་རྟོགས་པ་
 ཡིན། བསྐྱུལ་དུ་མེད་ན་དཔེ་སྤྱུ་བ་རྟེན་པ་ཡིན། ཁྱིམ་དང་། གྱེད་རྟོག་རྒྱུད་བརྟག་གཉིས་ལས། སྒྲིལ་པ་པོ་མེད་བསྒྲུམ་པ་འདར་མེད། ལྷ་མེད་སྒྲགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། སྒྲིལ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས། ལྷ་དང་སྒྲགས་ནི་
 ཡང་དག་གནས། ཁྱིམ་དང་། སྒྲིལ་བུལ་དོན་གསལ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལས། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་སྒྲོ་ཡི་ཡུལ་ལས་འདས། བརྟགས་ཚད་མེད་ཡིན་བསམ་ཚད་སྒྲོ། སྒྲུང་ཚད་ཡུལ་ཡིན་བྱས་ཚད་འཇིག་ རུས་གསུམ་རྟོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཇིག་པས་ན། མ་ཐུང་མ་སྒྲིལ་རང་ཐུང་ཆེན་པོའི་སྒྲ། མ་བཅོས་མ་བསྐྱུད་མ་བསྐྱུབ་མ་ཞེན་པ། མི་རྟོག་མི་འཛིན་མི་ཞེན་མི་སྒྲིལ་སོ། རིག་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ལྟར་གནས་པའོ། ཁྱིམ་དང་། ཀྱན་ཕྱེད་རྒྱལ་པོ་ལས། རི་
 ལྷར་སྒྲུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག འདི་ལ་སྒྲ་ཡང་འཆོས་པར་མ་ཕྱེད་ཅིག མ་བཅོས་མ་ཉམ་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ལ་ནི། མི་རྟོག་ཆོས་སྒྲུའི་དགོངས་པ་ལྷན་གྱིས་གྱུ་བ། ཅིས་དང་། གཅིག་ལ་རྟོགས་པའི་ལུང་འདི་ཡིས། ལངས་

ཨ་ཛེ་ཏ་གྱི་ཏྲུ་

ཀུས་དགོངས་པ་འདི་ལ་གནས། །ཀུན་རྫོགས་པ་ཡི་དོན་འདི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལུན་ལུམ་ཆོགས་པར་བྱེད། །བྱར་མེད་འདི་ལ་གང་གནས་པ། །ལུས་འདི་གང་ཟག་ལྷ་མི་ཡང་། །དགོངས་པ་ཆོས་ཉིད་སངས་ཀུས་ཡིན། །འདི་ཡིས་
ཐམས་ཅད་དོན་བྱས་ནས། །རྩོལ་སྤྱོད་མི་བྱེད་བདེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། །ཀུན་གྱི་སྒྲིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཐམས་འདི་ནི། །ཡེ་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་ལུན་གྱུ་བ་པས། །རང་བཞིན་བརྩུ་ཡིས་བཙལ་ཞིང་སྤྱོད་མི་དགོས། །ང་ཡི་རང་
བཞིན་ཀུན་དཔེ་ནམ་མཁའ་འདྲ། །ནམ་མཁའ་དག་ལ་ལུས་ཀྱང་རྩོལ་མི་བྱེད། །ཅེས་དང་། །རྫོགས་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱད་ལས། །རང་བྱུང་ཆོས་སྤྱོད་གས་གྱུར་ན། །བྱ་བའི་ལས་རྒྱམས་མི་དགོས་ཏེ། །ནོར་བུ་
རིན་ཆེན་རྫོང་པ་འདྲ། །མཛད་པ་ཕྱིན་ལས་རང་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། །དེ་དོན་རྫོགས་པའི་རྒྱལ་འབྱོར་ཏེ། །མི་ཡི་ལུས་ལ་སངས་ཀུས་ཐུགས། །རང་བྱུང་སྤྱོད་ལ་ཆངས་པའི་གསུང་། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་བཟང་ཉིད། །ཅེས་དང་། །ཀུན་
ཏུ་བཟང་པོ་ཆེ་བ་རང་ལ་གནས་པའི་རྒྱད་ལས། །དོན་དམ་བདེན་པ་མ་རྫོགས་ཤིང་། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་མ་ཤར་ན། །དུག་ཏུ་མ་སོང་གང་ཡང་མེད། །དགྲར་ཡང་མི་གཞོད་གང་ཡང་མེད། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དོན་རྫོགས་ཤིང་། །བྱང་
ཆུབ་ཐམས་གྱི་སྒོ་ཕྱེན། །འབྲས་ལུ་མ་ཐོབ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །སངས་ཀུས་མིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད། །ཅེས་དང་། །རྟག་མེད་ཆད་མེད་བདེ་བ་ཆེ། །འགྱུར་མེད་རྩོལ་མེད་རང་བྱུང་གནས། །ང་མེད་བདག་མེད་ཐུགས་རིས་མེད། །ཅེས་

༡༡། ཁ་བསྐྱོད་ཇི་བཞིན་དབྱིངས་ན་གསལ། ཁ་བསྐྱོད་རྫོགས་པས་རྫོགས་ཆེན་དང་། བྱ་ཚུ་ལ་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས། རྫོན་དུ་མེད་པར་རང་ལ་རྫོགས། ཁམས་གསུམ་སྐྱོད་བཙུང་མ་ལུས་ཀྱན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན། ཡོན་ཏན་ཆེ་བའི་ཞིང་ཁམས་ལ། ཁ་ལུས་བར་ཡང་སངས་རྒྱས་སོ། ཞེས་དང་། ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་གྲོང་དུག་པའི་རྒྱུད་ལས། ཐོག་མའི་མགོན་པོ་དྲི་མེད་དག་པ་འོད་ཀྱི་དབུས་ནས་རང་བྱུང་རང་གར་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱན་གྱི་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་གསང་མཆོག་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལ་མི་ལྟོག་གེས་པའི་རྒྱལ་འཁྱོར་སྐུ་ཚུ་ལ་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་སྐལ་བ་ཅན། འབྲས་བུ་ཀྱན་གྱི་ཆོད་དུ་སྦྱིན་པས་ཀྱན་དུ་བཟང་པོ་དང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པའོ། ཞེས་དང་། གྲོང་རབ་འབྲམས་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུད་ལས། འཁོར་འདས་ཀྱན་ལ་དབང་བསྐྱར་གྱང་། མཉམ་པའི་དོན་ལས་གཡོས་པ་མེད། ཐམས་ཅད་ཀྱན་དུ་བཟང་པོར་གཅིག་ ཅེས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྟོན་པའི་དོ་རྗེའི་ལུང་རྒྱམས་ཀྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། དེ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་ཡི་སངས་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་གདོད་མ་གཞི་ཡི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ལྟ་བུ་ལས་ཆོས་གང་ཡང་མ་གཡོས་མི་གཡོ་གཡོ་བར་མི་འགྱུར་ན་ཡང་། སྤང་རྒྱལ་ལ་རྒྱལ་ལམ་འཁོར་གྱི་རྒྱལ་དུ་འཁོར་འདས་གྱི་སྤང་རྒྱལ་ལ་སྤང་རྒྱ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གར་ནས། མ་རྟོགས་ལོག་རྟོགས་སྟོགས་རྟོགས་ཡང་དག་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྤང་བ་བསམ་

གྱིས་མི་བྱུང་པར་འཕྲོ་བས་སུ་མེད་པ་སྟེ། རུས་གསུམ་གྱི་རྩ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འབྱུངས་ཀྱིས་པར་འབྱུང་བས་མ་པར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་འཕྲོ་ཞིང་འཆར་བས་འགྲོ་ཞེས་དང་ཆོད་མེད་མང་པོས་བསྐྱོར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་
གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་རྩལ་སེམས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཅུ་མ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་འཕོར་འདས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཅུ་མ་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
ལས་མ་འདས་བཞེན་དུ། རུས་གསུམ་གྱི་སྒྲུང་བ་སུ་མེད་པར་དག་དང་མ་དག་སྒྲ་ཆོགས་སུ་གྱུར་ཡང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་ནས་སྒྲུང་གིས་ཐམས་ཅད་རྟོ་རྟོ་བཞེ་ཡོད་པོར་ཡོ་ནས་རྒྱུ་པར་དག་པའི་རང་བཞེན་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་
ལས་མ་འདས་པར་རང་བབ་སོ་མ་ཟེད་མ་རྒྱལ་མ་དལ་བ་བག་ཡངས་སུ་འཛོག་པའི་གནད་ཟབ་ཆོས་ཟེན་པས་ཡོ་སེས་ཅན་གྱི་དོར་གསེར་གྱི་དུ་ས་རྟོ་པལ་པ་མི་རྟོད་པ་ལྟར་མ་དག་པའི་སྒྲུང་ཞེན་རང་མཚན་པ་མེད་པར་ཐམས་
ཅད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་སུ་གྱུར་ནས་གྱུར་གྱོལ་འཛིན་མེད་རྒྱ་པོ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱལ་འཕྱོར་ལ་གནས་པས་ཐ་སྒྲུང་སྟོས་བཏགས་ཀྱི་འཆིང་བ་གྱུན་ལས་གྱོལ་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་མ་བཅལ་ལྟར་གྱུ་བ་རྩ་
རྟོགས་ཏེ་འཛིགས་མེད་ཆོས་སྒྱུའི་གཏན་མེད་ཟེན་པ་ལམ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་རྩོལ་མེད་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་དགོངས་པ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་ལ། གནས་ལུགས་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་བསམ་ནས་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་

ཐཱ་ཀེ་ལ་བུ་ལྟོ་ཞིང་དགྲི་རྩེ་ལ་བཟང་། དེ་ལྟར་བཟུང་བས་སྒྲུང་ཞིང་དོ་རྩེ་བཞིའི་དགྲི་ལ་འཁོར་དུ་གར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཁྱད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྒྲིམ་ཡང་དག་པའི་དོན་དེ་ཞིང་མཐོན་དུ་གྱུར་བའི་གདོད་མ་གཞིའི་དགྲི་ལ་འཁོར་དེ་ཞིང་དུ་གཤེགས་སུ་གསོལ་ཞེས་པ་སྟེ། ལམ་འདི་ལྟ་བུའི་མན་རག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་དོ་ཡིན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱ་མར་གྱུར་པས་གྱ་རྩུ་རོ་ཐོ་ཆགས་ཐོགས་དང་བུལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིགས་པ་དེ་མ་མེད་པ་ཡིན་པས་པདྨ། བཟུང་བུའི་མཐར་ཐུག་མཐོན་དུ་གྱུར་པས་སྟེ། གཞི་འབྲས་དཔྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ་དམ་པས་ཐུགས་ཀྱིས་ཐོན་དུ་ཞེས་སྒྲོས་པའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དུས་ན་མདོ་ཁྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་དོན་མཐར་ཐུག་ཟབ་མོ་དོན་གྱི་དེ་ཐོན་ཞིང་མོས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོན་དུ་བྱས་པས་རྒྱུ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་ལུང་ལ་གནས་པའི་དངོས་དང་དངོས་མེད་སོགས་མཚན་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་རང་སར་ཞིག་པར་འགྱུར་དེ། མཐའ་འགྲོ་མའི་སྒྲིམ་པའི་ཁྱད་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལས། བདུད་ཅི་ཁར་ཞོས་སྒྲུབ་ལ་དོར་བ་མེད། །ངན་སྒྲུགས་སྒྲུབ་དོར་སྒྲུབ་ལ་ཟ་བ་མེད། །རང་རིག་བྱང་ཆུབ་བདུད་ཅིའི་རོ་ཚོར་ན། །ལོག་རྟོག་ལྟུང་པའི་རྒྱ་འབྲས་ག་ལ་ཚོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྱུར་ལ། སྒྲུང་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་འདུག་གཞུག་མ་ལྟན་སྒྲིམ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ལས་འདར་མེད་པས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་འཇིགས་མེད་རྟག་པའི་ལམ་རྟེན་པའི་རྒྱལ་འཁྱོར་

བ་དེ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་ལོ་ཐོར་ལོ་ལས། ལུས་ནི་དྲུང་ཁིང་དུལ་ཕྱན་ཉམས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཚྲོགས་འགྱུར། ལྷོ་ཚོགས་འཛིན་ཏེན་གསུམ་པོ་ཉིད་ནི་དྲུང་ས་ཁིང་སྒྲིབ་པ་རྣམས་
 བར་གྲོལ་བ་རྩི་ལམ་བཞིན་དུ་སྒྱུར། རྒྱུད་ནི་ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དུ་མའི་རྒྱུད་གཞན་དག་གིས་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། སེམས་ནི་དམ་པའི་བདེ་བས་གང་ཁིང་མི་གཏོ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་ལྷན་ཅིག་སྒྲིབ་པས་འཕྱུད་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དངོས་གྲུབ་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བར་གྱུར་པའོ། ། །གསུམ་པ་གོང་བསྟན་དེ་དག་ཉམས་ལེན་དུ་གྱུས་གཅིག་དུ་བསྟན་ན། དང་པོར་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱལ་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཟབ་
 མའི་ལེ་ཤེས་འཆར་བའི་རྒྱུན་ཕྱེད། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་སྒྲུ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་བསྟན་ཏེ་ཐབས་གྲོལ་གྱི་ལམ་སྒྲིབ་དང་། ལྷུང་ལམ་མཐར་ཐུག་ཚྲོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གནད་ཉམས་འོག་དུ་རྒྱུད་པར་བུས་ལ། བྱན་ཏུན་སྒྲིབ་པོར་
 བུས་ཏེ་བརྩོན་པས་ལ་བསྒྲུབ་པའི་མན་ངག་ནི་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པའི་གདིང་རྒྱུད་ནས་རིག་འཛིན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོགས་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབས་གནས་ཀུན་འདུས་ཀྱི་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་ཡིད་ཆེས་ལྷོག་པ་མེད་པས་སྒྲིབ་
 པོའི་གཙུག་དུ་བསྒྲོམས་ནས་དོ་རྩེའི་ཆོག་བདུན་པས་གསོལ་བ་དུག་དུ་བཏབ། སྒྲུ་མའི་སྒྲུ་ལས་བབ་པའི་བདུད་ཅིས་རབ་གི་སྟོ་གསུམ་གྱི་ནད་གདོན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲུག་བསྒྲུལ་ཐམས་ཅད་རྣམས་ཕྱག་སྟོག་ཆགས་དུད་ཁུ་མི་གཅང་བ་

༡༩། །སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐོན། མཐར་རང་ལུས་ཀྱང་ལན་ཚུར་ཞུ་བ་ལྟར་སྤྱད་པའི་ཁྱབ་ས་འོག་འཆི་བདག་གི་གཙོས་གདོན་དང་ལན་ཆགས་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁར་སོང་བས་དེ་དག་ཆོས་ཞིང་ཁུ་ལོན་དང་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ནས་སྤྱོད་ཅིང་དུ་ཡི། སྤྱར་ཡང་རང་ལུས་གང་མོས་ཀྱི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲུམས་པའི་སྤྱོད་པ་དྲུ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱུ་མ་ཅིད་མར་བྱོན་ནས་མི་ཤིག་པའི་ཐིག་ལེ་དང་རོ་མཉམ་དུ་བདེ་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག། །རྗེས་ཐོབ་དུ་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་ལྟ་ལུས་ལ་སྤྱད་དང་ཟ་བ་དང་འགོ་འདུག་མཆོད་སྒྲོར་སྟགས་སུ་ལམ་དུ་བྱེད། ཉལ་བའི་ཆེ་སྤྱུ་མ་སྤྱོད་དབུས་སུ་དམིགས་པ་སྟགས་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱོན་མཆོམས་མེད་པའི་དགོ་སྤྱོར་ཚུ་པོའི་རྒྱན་ལྟར་འབད་བ་དང་། མདུན་མཁར་དམིགས་ལ་མཆོད་བསྒོད་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་སྤྱུ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་བྱིན་དབབ་པ་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྟགས་ལ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། སྤྱིར་སྤྱུ་མ་ལ་བརྟོན་ནས་མདོན་མཐོ་ངེས་ལྟགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། བྱུང་པར་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྤྱུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་རང་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་པ་ཁོ་ནར་རག་ལས་པའི་བྱིར་དེ། རི་སྒྲིང་དུ། དོན་དམ་ལྟར་ཅིག་སྤྱོས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཆོགས་བསགས་སྤྱིབ་པ་དག་པའི་ལག་རྗེས་དང་། །རྟོགས་ལྟར་སྤྱུ་མའི་བྱིན་རྒྱབས་ཁོ་ན་ལས། །གཞན་དུ་ཆོལ་བ་སྤོངས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱིས་བརྗོད་མིན་ལྟར་ཅིག་སྤྱོས། །གང་དུ་ཡང་ནི་མི་རྟོན་དེ། །

ལྷ་མས་དུས་ཐབས་བསྟན་པ་དང་། །བདག་གི་བསོད་ནམས་ལས་སེས་བྱ། །ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་དོན་གྱི་ཡེ་སེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲུང་དུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྦྱིད་དང་། །བྱད་
 པར་རྒྱུང་འཇུག་དོན་གྱི་ཡེ་སེས་ཅུར་ཕོག་རྗེན་པར་ངོ་འཕྲོད་པའི་མན་ངག་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་བསྒྲུལ་བྱའི་དོན་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་བྱས་ནས། ཐབས་གོ་ལ་གྱི་ལམ་གང་འོས་རང་གི་ཉམས་ཚད་དང་རྟོགས་ཚད་ཀྱི་དུས་དང་བསྟན་
 ཏེ་ཚུལ་བཞིན་འབད་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་ལུ་མངོན་དུ་འགྲུབ་པར་བྱའོ། །འདིར་སྒྲུས་པ། སྒྲིབ་བཅས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་ཡི། །དོན་རྒྱུང་ཚེག་ཐེང་འགའ་དང་འགའ་ཞིག་ལ། །མཁས་པས་
 ལེགས་པར་བཤད་ན་ངོ་མཚར་སྟོང་། །ཅིག་ཅུར་འཛིན་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་གྱིད་ན། །སྒྲིབ་བྲལ་ཡེ་སེས་སྟོན་གྱིས་ཚོས་ཁམས་ཀུན། །རི་བཞིན་མངོན་པར་གཟེགས་པའི་མཁུན་གྲོང་ལས། །ཟབ་དོན་རྩོ་རྩེའི་གསུང་བཟང་གྲོག་
 ཐེང་གར། །ཚུལ་མེད་སྐལ་བཟང་ཡིད་ལ་མངོན་དེ་ནི། །བྱིས་སྒྲོས་རྒྱུ་པར་དཔྱད་པའི་སྒྲོ་བསྐྱར་གྱིས། །དྲག་པའི་དབྱིངས་ལ་རྒྱུད་པར་མི་སྟོན་གྱང་། །དད་པས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྐལ་བཟང་ལ། །ཡིད་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛོ་བའི་
 གར་དུ་སྟོན། །དེ་བྱིར་རྩོད་བྱེད་གསུང་འདིས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི། །ཚོས་ཚུལ་མཐའ་དག་མཚོན་པར་རུས་མོད་གྱི། །འདི་ཡིས་འདི་ལྟར་མཚོན་ཞེས་ངོ་མཚར་གྱན། །བདག་འདྲ་ལྟ་ཅི་སེམས་དཔས་གྱང་རུས་མིན། །ཟབ་མོའི་གནས་ལ་

ལྟོན་པ་གྱི་

ཞེས་ཕྱི་ལྟར་ཆོག་གིས་ཐེང་བཀྲལ་བས་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བའི་འདབ་མ་རྒྱས་པ། འདྲ་ལྟར་རྒྱས་དོན་རྒྱུད་རྩེའི་རོ་མངར་བ། ཉམས་ལེན་བྱིན་རྒྱལ་མཆོག་གི་དྲི་བསྐྱེད་འབྲུལ་བའི་བྱུང་བར་སྐུ་ལྟན་འདི་ནི། ལྟར་རང་ལོ་ཉེར་ལྟ་བ་
ལྟགས་དྲ་ཉེར་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་ལ་ཐུ་ཡི་རྒྱལ་པའི་ཉེ་འདབས་སུ་རྩེན་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་དེ་ཐུལ་བྱུང་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱས་དོན་རྒྱམས་སེམས་ལ་གར་བ་ལྟར་རྒྱ་བ་དེའི་ཆོས་བཅོམ་ལྟ་ལ་རྟོགས་པར་བྱས་པ་དེ་ལ་རྟོགས་སུ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་རིན་པོ་
ཆེ་འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བརྩེའི་དབང་པོ་སྟགས་ཀྱིས་ལེགས་སྟེའི་གསུང་གནང་ན་ཡང་། རང་རྒྱུད་དུས་ཀྱི་རྩོམ་པའི་ཞིང་གིས་ཆོག་ཉོན་ཞིང་སྟགས་འདུག་པ་རྒྱུད་ཟད་བཅོམ་སྐུ་རང་ལུས་པ། ཕྱིས་སུ་རྩོམ་ག་ཞིའི་དཔེ་ཡང་མ་
ལོན་ནའང་། རིང་མོན་ས་རང་ལ་གྱས་པས་བྱ་མར་བཟུང་སྟེ་སྐུ་མེད་པར་གཏོགས་བྱས་པས། གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དད་པ་མཆོག་དུ་བརྟན་པ་ཉེར་གནས་སེམས་རབ་འོད་གསལ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོག་བདུན་འབྲུམ་ཐག་བཅུ་གསུམ་གྱིས་
གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ལྟར་ཡང་འདོན་པར་དམ་བཅས་ཐོག་ཁོ་རང་གི་རྩོལ་བས་བཅོལ་ནས་ལྟར་གྱི་རྩོམ་ག་ཞིའི་དཔེ་ཡང་རྟེན་ལ། བདག་ལ་འདྲ་ཆོག་བདུན་རྒྱུ་བཤད་དེ་ཞིབ་བཅོམ་གྱུ་བ་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བྱུང་བར་
གྱི་གནད་ཆེད་བ་དགོས་ཞེས་རྟེན་དང་བཅས་དེ་ཡང་ཡང་ནན་དྲན་གྱིས་གསོལ་བ་སྐྱལ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྟར་བ་པོ་སྟགས་གུ་རུའི་རྟོགས་སུ་མོས་པ་རྒྱམས་དང་དུས་མཐའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་སྦྱིང་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་ནད་

[illegible]

五、五、

[illegible]

११५

452

ਭਾਗ ੧: ਪੰਨਾ ੧, ਭਾਗ ੧, ਭਾਗ ੧

		ਭਾਗ ੧: ਪੰਨਾ ੧, ਭਾਗ ੧, ਭਾਗ ੧		
--	--	-----------------------------	--	--

ਭਾਗ ੧: ਪੰਨਾ ੧, ਭਾਗ ੧, ਭਾਗ ੧

༄༅། །དངོས་པོའི་སྒྲོས་མཚན་གྱི་ལས་རབ་ཞི་ཡང་། །འགག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ་མའི་རོལ་གར་གྱིས། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་ལ་པན་བདེའི་མཚན་སྒྲུ་པ་པ། །བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་འགྲོ་
 འདི་སྒྲོངས། །རྣམ་དགར་དགོ་བའི་དངོས་པོ་ལྷགས་གྱི་ཁམས། །ཐབས་མཁས་གྲུབ་པའི་བརྒྱད་གྱིས་ཐེན་པ་ན། །རྣམ་གྲོལ་སྒྲུ་བཞིའི་དབྱིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། །སྒྲོན་པའི་མཚན་འདིར་བརྩོན་པ་དོན་རབ་ལྷན། །
 དེ་ལ་འདིར་དགོ་བའི་རྩ་བ་གར་ཞིག་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྩུབ་ཏུ་སྒྲིན་ཅིང་། །མི་མཐུན་པའི་ལྷགས་གྱིས་མི་ཐད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་ནི་ཡོངས་སུ་བསྟོ་ཞིང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་
 འདེབས་པ་ཡིན་ཞིང་། །སྒྲོན་ལམ་དེ་ལ་རྣམ་གྲངས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་ཡོད་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་ནང་རྒྱུད་སྟེ་གསུམ་གྱི་བརྟོད་བྱ་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་གཞག་
 བྱང་ཐད་ཅིག་འཆད་པ་ལ། །བསྟོ་བའི་དཔང་པོར་གསོལ་བ། །བསྟོ་རྒྱའི་དགོ་རྩ་བ་སྒྲུན་པ། །བསྟོ་བ་དངོས་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། །སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་ལྷ་ཚོགས་དགོངས་སུ་གསོལ། །ཞེས་པ་སྟེ། །བརྒྱུད་གསུམ་གྱི་

༡༢༩། །སྒྲུ་མ་ཡི་དམ་ཞི་ཤོ་རབ་འབྱུངས་དང་། གཞན་ཡང་དཔའ་བོ་མ་བའ་འགོ་དྲོ་རྩེ་ཚོས་སྒྲོར་བའི་སྒྲུར་མར་བཅས་པའི་རྩ་གསུམ་ལྷག་པའི་ལྷ་ཚོགས་དེལ་གྱི་གོང་ལུ་བ་ལྷེས་པ་ལྷ་ར་མའོན་སྒྲུ་
བཞིན་དུ་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་གཟིགས་པས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེང་འདིར་བརྩོན་པས་བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་དང་། རུས་གསུམ་བསགས་དང་ཡོད་
པའི་དགོ་བ་རྣམས། །བསྐྱེད་པའི་ཞེས་དེང་འདིར་གུས་རྟག་གི་བརྩོན་པས་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་རྣམས་འཕྱོར་རྩལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པའི་དགོ་བ་འདི་དང་། དེས་མཚོན་པའི་རང་གིས་རུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་
དགོ་བ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གིས་བསགས་པ་མིན་ཡང་ཐམས་ཅད་གཞན་རྒྱུད་དུ་གྱུ་བ་པའམ་ཡོད་པའི་དགོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྒྲོས་སྒྲུགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་པ་ནི་གང་བསྐྱོ་རྒྱུའི་དགོ་བའོ། །དེ་ལ་བཅུག་
འདི་སྒྲུ་དུ། རང་གིས་ད་ལྟའི་དགོ་བ་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྩེས་སུ་རུས་གསུམ་སྒྲོན་པས་ད་ལྟ་བ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་སྒྲུ་ན། དང་པོ་ད་ལྟ་སྐྱབ་བཞིན་པའི་དགོ་བ་དེ་གཙོ་བོར་སྒྲོས་ལ། དེ་དག་དུ་མ་འདུས་པ་

གཞན་དུས་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་བྱངས་སུ་འདུ་བས། སྒྲིར་རྒྱ་ཆེ་བ་ནས་སྒྲོས་པའི་སྒྲི་དང་ཁྱེ་བྱུག་གི་བྱང་བར་ཡོད་པས་སྒྲོས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འདི་སྒྲིམ་དུ་འདས་ད་ལྟར་གྱི་དགོ་བ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་བཅོས་
 པ་བསྟོ་དུ་བདུབ་ན་ཡང་། མ་འོངས་པའི་དགོ་བ་ལ་སྒྲིགས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ད་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞིན་སྒྲིམ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མ་བས་པའི་འདུན་པས་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་
 ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་གཏོང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། བདག་གི་མ་འོངས་པའི་སྒྲི་གསུམ་གྱི་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་གོག་ཅིག་སྒྲིམ་ན། མ་འོངས་པའི་རང་གི་སྒྲི་གསུམ་གྱི་ལས་དང་།
 དེས་ཐན་འདོགས་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ད་ལྟ་ན་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། སྒྲིའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསམ་པས་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཐན་འདོགས་པར་རྣམས་པ་བཞིན་དེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་གྲོས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་སོ། །
 གསུམ་པ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་འི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཆེད་དུ་བསྟོ་བ། །བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྒྲི་མེད་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བསྟོ། །ཞེས་དེ་ལྟ་སྒྲིའི་དགོ་
 རྩ་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བསྟོས་ན་གནས་སྐབས་ལྟ་མེད་ལོ་འཐད་ཅུ་མ་དོན་དུ་གཏོར་དེ་མ་དོན་མཐོའི་ཕྱིར་བསྟོ་བ་མིན་ཅིང་། རང་དོན་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཆེད་དུ་འང་མ་ཡིན་ལ། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་སུ་སྒྲི་ན་མེད་པ་

ལྷ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྟོན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་བསྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་བསྟོན་པ། ལམ་དངོས་ལ་བསྟོན་པ། ལམ་གྱི་བྱེད་ལས། འགྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོན་པ། ལམ་གྱི་མཐུན་རྟེན་ཆོང་པར་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །རིགས་བཟང་སྟོགས་ལ་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། །སྒྲིང་རྩེ་ཆེ་ཞིང་སྤྲུམ་ལ་གུས་ལྡན། །དཔལ་ལྡན་རྩོམ་རྩེའི་ཐེག་ལ་ངེས་གནས་ཤོག །དེང་གི་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རི་མིང་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་མཆིས་ཏེ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་རིགས་ཡོངས་སུ་སང་པས་ན་རིགས་བཟང་པོ་གསེར་ལྷ་བྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་གསང་རྫོགས་རྣམས་པའི་སྟོ་གོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྟེ་བའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ར་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བའི་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་། ལམ་གྱི་རུ་བ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྲུམ་མཆོག་ལ་མི་འགྱུར་བའི་གུས་པ་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་ནས་དོན་གཉིས་སམ་དངོས་གྱུ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་བདེ་སྤྲུག་དུ་འགྱུར་པའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་རྩོམ་རྩེ་ལྷ་བྱ་གཞིག་ཅིང་གཞིམ་དུ་མེད་པ་ལ་འདེགས་ཤིང་སྟོར་བའི་ལམ་ནི་ཐེག་པ་སྟེ། དེས་རྩོམ་རྩེའི་ཐེག་པ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་ལ། དཔང་གིས་སྒྲིན་པ་སྟགས་འོག་ནས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་

གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་སྒྲགས་ལ་ཞུགས་ཅམ་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་ཏེ་ལུ་མ་ཡིན་པར་མཆོན་ནི་ད་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལ་ངེས་པར་གནས་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྐར་
 གདུལ་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སུ་ངེས་པ་གཞིར་བཞག་ནས་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་རྒྱས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་དུ་སྐར་བ་
 སྐར་པར་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་གཉིས་དང་ལྷན་ཞིང་ལམ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བའི་གོགས་ང་རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་མཐུན་རྒྱུན་མོས་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྦྱེ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་
 དཔལ་ལྷན་རྩེ་རྩེའི་ཐེག་པ་ལ་ངེས་པར་གནས་པ་ནི་ད་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་སྤྱིའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། ཁྱེ་བྲག་སོ་སོའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་གིས་སྤྱོན་ཅིང་དམ་ཆོག་སྤྲོམ་པར་ལྷན། །
 རིམ་གཉིས་ལམ་ལ་བསྐྱོན་སྐབ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །དགའ་བ་མེད་པར་རིག་འཛིན་གོ་འཕང་བཤོད། །དངོས་གྲུབ་རྣམ་གཉིས་བདེ་བྲག་འགྲུབ་སྐར་ཅིག །ཅེས་པ་སྦྱེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱད་ལ་གཞུག་མའི་རྩ་རྒྱུད་ཐེག་
 ལེ་སེམས་དང་བཅས་པ་སྐུ་གསུང་བྲགས་ལེ་ཤེས་རྩེ་རྩེའི་བསྐྱབ་གཞིར་གནས་པ་ནི་ད་དབང་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་སང་པར་བྱས་ཤིང་སྐུ་བཞིར་སྤྱོན་རུང་གི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱད་ལ་འཛོག་པ་སྦྱེ། དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་དབང་པོའི་

༡༩། ། བྱེ་བྱག་ལ་ལྟོས་པའི་གོ་སྤྱོད་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་དུ་དབང་དོན་གྱི་ཡོ་གེས་ལ་ངེས་པ་ཅི་རིགས་འདྲངས་པ་ནི་ལམ་བསྟོམ་རུང་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་རུང་གི་རྒྱར་འགྱུར་བས་ན་དབང་གིས་སྒྲིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་གསང་སྤྲུགས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱི་འདུག་སྟོ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་དབང་ཐོབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། དབང་གི་སྤྲུག་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་མ་བཟུང་ན་དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་པ་གཉིས་མི་ཐོབ་པས་སྟོན་སྤྱང་བའི་ཆ་ནས་སྟོམ་པ་དང་། ཡོན་ཏྲན་བསྟུབ་པའི་ཆ་ནས་དམ་ཆོག་སྟེ། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་འདྲ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་གནས་རྒྱུ་པ་གྱིས་ཉེས་ལུང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་དང་ཡོན་པ། དེ་ལྟར་དབང་གིས་སྒྲིན་ཅིང་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པར་ཡོན་པའི་གང་ཟག་དེས་བསྐྱེད་རྟོགས་རིམ་པ་གཉིས་གྱི་ལམ་ལ་བསྟེན་པ་དང་སྟུབ་པ་མཐར་བྱིན་ནས་དགའ་བ་མེད་པར་རིག་འཛིན་རྒྱུ་པ་བཞིའི་གོ་འཕང་ལྟར་དུ་བཤོད་དེ། ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ཡོན་པ་མ་ཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དང་། གྲུབ་པ་དང་དབང་ལྟག་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་བྱམ་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་རྒྱུ་པ་གཉིས་པོ་དགའ་ཆོགས་དང་ཡོན་རིང་དུ་འབད་མི་དགོས་པར་བདེ་སྤྲུག་དུ་འགྱུར་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་སོ། །དེ་ལ་བསྟེན་སྟུབ་བཞི་དང་སྟུར་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་དང་སྟུར་ན་སྟོང་ཆེན་དང་སྟོང་རྩེ་སྟུ་མ་བསྟེན་པ། བྱག་རྒྱ་ཕྱ་རག་ཉེ་བསྟེན། སྟོས་བཅས་ནས་བསམ་

ཡས་ལྷན་གྱི་དཀྱིལ་ལོ་ཐར་པ་སྒྲིམ་པའི་པར་སྒྲུབ་པ། ཚེས་ལུ་ཚོགས་སྒྲུབ་གི་དངོས་གྲུབ་བྱངས་པ་བསྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའོ། །འོགས་རིམ་དང་སྒྲུབ་ན། གྲུན་འོ་བ་བྱང་ཆུབ་གི་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་གནད་སེམས་
 པ་བསྟེན་པ། རང་བྱུང་ལུས་གནས་གི་དཀྱིལ་ལོ་ཐར་གསལ་ཞིང་དེ་ལ་གནད་དུ་བསྒྲུབ་པ་ཉི་བསྟེན། ལུག་ཆུ་མོ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སྒྲུབ་པ། ཡབ་ཡུམ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པའི་པདྨ་ཆེན་དཔེ་དོན་གྱི་ཡེ་སེམས་ནི་སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོའོ། །
 གཉིས་ག་དང་སྒྲུབ་ན་དབང་བཞིའི་ལམ་བསྟེན་འོགས་སོགས་དང་བསྟེན་སྒྲུབ་བཞི་པོ་རིམ་པར་སྒྲུབ་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆུང་སྒྲུ་འབྲུལ་དུ་བའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ། ལྷང་ན་རག་དོང་སྒྲུགས་གི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ།
 མན་རག་འོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཉམས་ལེན་ལ་སྒྲོན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི། སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མི་དཀྱིལ་ལོ་ཐར་ལ་སྒྲོན་པ། སྒྲུ་གསལ་གསུང་གི་དཀྱིལ་ལོ་ཐར་ལ་སྒྲོན་པ། དུན་རྟག་ལུགས་གི་དཀྱིལ་ལོ་ཐར་ལ་སྒྲོན་པ།
 ཐམས་ཅད་པདྨ་ཆེན་གྱི་རོལ་པ་ལ་སྒྲོན་པའོ། །དང་པོ། ཅིར་སྒྲུང་སྒྲུ་འབྲུལ་དུ་བའི་ལོ་ཐར་པོ་འོགས། ཞེས་པ་སྟེ། བྱིན་པ་སྟོང་བཅུད་གི་དངོས་པོ་ཅིར་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་རང་མཚན་གྱི་ཞེན་པ་ལོག་སྟེ། སྒྲུང་སྟོང་སྒྲུ་རོ་
 རྟེ་སྒྲུ་འབྲུལ་དུ་བ་ཞེས་སྒྲུ་མ་སྒྲུར་འབྲུལ་ཞིང་མང་ལ་འབྲེལ་བའི་དུ་བའམ། ཡང་ན་ཅིར་སྒྲུང་གི་དངོས་པོ་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་བུ་རྒྱུ་མས་རང་བཞིན་རྒྱུ་པར་དག་པའི་ལྷའི་ངོ་བོར་འབྲུལ་པའམ་གར་ཞིང་། དེ་སྒྲུར་སྒྲུ་དང་རྟག་ཚོགས་

༡༡། འདྲེ་མེད་དུ་འབྲེལ་བའམ་མཉམ་པའི་དོན་དུ་ཞེས་བཤད་དེ། གང་ལྟར་ཡང་མདོར་ན་ཅིར་སྐྱེ་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འབྱུང་དུ་བ་ལྟ་ཡི་ལོལ་ལོལ་མེད་པ་མེད་པ་ལྟར་དུ་འབྱུང་སྒྲིལ་བ་སྟེ།
 སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་དོ་རྗེ་འོ་པོར་རྫོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱལ་གྲགས་ཀྱི་སྒྲ། ཞེས་སྒྲ་གྲགས་པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་ཅུམ་ཉིད་ནས་རང་གི་དོ་པོས་སྐྱེ་བའི་གྲགས་སྐྱེ་བུ་ལྟར་འཇུག་བརྗོད་དུ་
 མེད་པའམ། བརྗོད་པ་དང་བྱལ་བའི་གསང་གྲགས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ཤར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། མེས་ཀྱི་འགྲུ་བ་རང་རིག་འདུས་མ་བུས། ཞེས་མེས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འགྲུ་བ་སྐྱེ་མེད་པ་གསལ་བ་སྐྱེ་བུ་ལྟར་དུ་འཇུག་
 པའི་རང་རིག་འདུས་མ་བུས་པའི་དབྱིངས་འོད་གསལ་བུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཉིད་དུ་ཤར་བའོ། །བཞི་པ་ནི། བདེ་ཆེན་འདུ་འབྱུང་མེད་པ་མདོན་གྱུར་ཤོག ཅེས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བུ་གྲགས་རྟོག་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རིག་སྐྱེ་བུ་
 ལྟར་འཇུག་ཡེ་ཤེས་རྗེ་རྗེ་ཉག་གཅིག་གི་རྩལ་པར་ཤར་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐམས་པ་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བུ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་དང་བྱལ་བ་གང་ཡིན་པ་བདེ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞིམ་གཞིག་དང་བྱལ་ཞིང་སྒྲ་ན་མེད་པས་ན་
 ཆེན་པོའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལོལ་ལོལ་མེད་པ་ལྟར་གཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བས་སྤྱིད་ནི་ཀུན་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བུ་སྟེ། དངོས་པོའི་ཆོས་གང་ཡང་མ་སྐྱེ་བ་དངོས་པོའི་ཆོས་གང་ལའང་མི་གནས་པའི་

མཛེས་པ་གསལ།

རང་བཞིན་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་ཉག་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་འཁོར་འདས་བཅས་ཅད་རྫོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་ས་དང་གསར་དུ་འདུ་བ་དང་། སྤར་ཡང་འབྲལ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཏོང་ནས་འདུལ་འབྲལ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡི་ཤེས་རྫོགས་མཛོད་དུ་འགྱུར་བར་སོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱུ་གསུང་བྱགས་ཡི་ཤེས་རྫོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གར་བའི་གནད་འདི་ལ་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་སོ་སོ་དང་སྤར་ན་སྤྱུ་གསུང་བྱགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་འབྱུང་ལ་
བཅུན་པ་དང་། སྤྱུ་ལུས་དང་། རྒྱུ་གསལ་མི་སྤྲུལ་པའི་བསྐྱེད་པ་དང་། འོད་གསལ་ལ་དང་། རུང་འཇུག་གི་རྒྱལ་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་ཤིས་གོམས་པ་གྲོང་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡང་ན་དབང་
བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་བཞི་བསྐྱེད་པ་ལས་སུ་རུང་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མེད་དག་པ་རབ་འབྱུངས་སུ་གར་བའི་གནད་ཡིན་པར་བལྟའོ། །གཉིས་པ་ལའང་། གླིབ་པ་ཡི་དག་གི་བཤགས་པ། ཡོན་ཏན་ཡི་རྣམ་གྱི་སྒྲིང་བ། རྒྱུད་
ཉོན་མོངས་རང་གྲོལ། འབྲས་བུ་དན་སོང་དོང་སྤྱགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་ཆགས་རྟོག་གླིབ་མ་སྤངས་གནས་སུ་དག། ཅེས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་ཤིང་ཉམས་པའི་སྒྲིན་དེ་དག་གཉིན་པོས་
མ་བཅོམ་པར་ལྷགས་ལ་བཅོམ་ལྟར་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པར་གྱུར་པ་དང་། སྒྲོད་བཅུད་རྒྱུད་རྒྱལ་ས་ངོ་བོའི་གནས་རྒྱལ་དག་པ་ལྟའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་ལུང་སོགས་བཅས་ལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་རྟོག་གླིབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བཤགས་བུ་

༡༩། ། ཉམས་ཆགས་དང་རྟོག་སྒྲིབ་དེ་དག་བཤགས་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུས་བཤགས་ན་བཅོས་ཤིང་བསྐྱར་བ། སྤངས་ཤིང་ཟད་པ་ལྟ་བུམ་ཡིན་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཏོད་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པས་གཉིན་
 དོ་གཞན་གྱིས་བཅོམ་ཞིང་མ་སྤངས་པར་རང་བབས་སུ་བཞག་པས་རང་རང་གི་གནས་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་པ་སྟེ། ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་ཞིག་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དབྱེར་མེད་རྟོགས་པས་བསྐྱང་། །
 ཞེས་ཕྱི་ཡོ་བྱད་རྫས་གྱིས་བསྐྱང་བ་སྒྲུན་གཏོར་རྟུ་མར་མེ་དངོས་སུ་བཤམས་པ་དང་། བང་ལུང་པོ་རྟེན་གྱིས་བསྐྱང་བ་ནི་ཕྱི་ཡོ་བྱད་རྫམས་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་བང་གི་ཁུར་ལ་རྒྱུ་གསུམ་འོད་གསལ་བའི་སེམས་དང་
 བཅས་པ་སྒྲུན་སྟགས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གསང་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གསལ་བ་སྟོང་པ་བྱང་དུ་འཇུག་པ་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཐའ་དང་བུལ་བ། སྟོན་ཀ་དག་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་གསུམ་གྱི་
 སྟོནས་བསྐྱང་བའོ། །དེ་ལ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་པ་ཉམས་ཤིང་ཁ་འཕྲི་བ་དེ་རང་སོར་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུས་བསྐྱང་ན། སྤང་མེད་གསང་བཞག་ལྟ་བུམ་ཡིན་པར་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལྷན་དབྱེར་
 མེད་གྱི་དོན་རྟོགས་པས་བསྐྱང་བ་སྟེ། ཕྱི་སྟོང་དང་ནང་ལུས་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གསང་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་རོ་གཅིག་པས་ན། སྤང་བྱིད་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་དུ་རྟོགས་པས་

བསྐྱར་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་ཡེ་ལུན་ཏུ་བསྐྱར་བའོ། །ཡང་ན་ཕྱི་འབྱུང་བ་ལྷ། ནང་སྤང་པོ་ལྷ་གསང་བ་རྣམ་ཤེས་ཚེགས་བརྒྱད་རྣམས་ལུ་ལྷ་རིགས་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་ངོ་བོར་དག་པ་ལམ་གཏོང་ནས་དབྱེར་མེད་
 པའི་དོན་རྟོགས་པས་རྟོག་ཚེགས་ལྷ་འི་རང་བཞིན་ཏུ་བསྐྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་སྒྲོང་གཉིས་པོ་འདི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྷག་པའི་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་གསེས་ལ་སྤང་བའི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པར་དག་པ་དང་།
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འབྲེལ་མེད་ཏུ་གནས་པས་ཡོན་ཏན་ཡེ་ལུན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་བསྐྱར་བ་སྟེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཚེས་བསལ་བ་ཞག་མེད་པའི་གནད་དེ། འདི་ལ་བསལ་བ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་
 པར་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་གར་རང་གོ་ལ་ཀུན་བཟང་གྲོང་ཡངས་སུ། །ཞེས་པ་སྟེ། མཚོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ངོ་འཕྲོད་
 པ་ན་རྣམ་རྟོག་གང་གར་བ་ཐམས་ཅད་ཆུ་དང་རྒྱབས་བཞིན་རང་སར་རང་གོ་ལ་བས་ཀུན་ནས་དོར་བྱ་མ་དག་རང་མཚན་པའི་ཚེས་མི་རྟེན་པར་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དགོངས་པའི་གྲོང་ཡངས་སུ་སྤང་སྟེད་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚེས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་བརྟེན་པ་ནི་ཉམས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའོ། །བཞི་པ་ནི། ངན་སྔ་དོང་སྤྲུགས་སྟེད་ཞི་མཉམ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་དེ་ལྟར་རྒྱ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟོག་ཚེགས་མ་སྤངས་རང་སར་གོ་ལ་བས་འབྲས་བུ་ངན་སྔ་དུ་འགོ་

[illegible]

པའང་དོན་གྱིས་འདིར་འདུའོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱུང་བ་དང་ལ་ཆེན་པོ་རེ་དོགས་མ་དུད་པ་གྲོལ། །ཞེས་སེམས་ཉིད་སྒྲིམ་བྱལ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་གྲོང་དུ་ལམོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པས་ན་ཤེས་བྱའི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བར་བརྟེན་པའི་འདའ་བར་དགའ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོར་བཟང་ངན་གྱི་ཞེན་རྟོག་བྱུང་དེ། རིས་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་དག་རང་མཚན་པ་ལམོར་བར་འཆིང་བའི་ཆོས་
 ཤིག་གསེར་གྱི་དུ་རྟོ་ལལ་པ་བཞིན་བཅའ་གུང་མི་རྟེན་པར་ཐག་ཆོད་པས་བཟང་འདོད་ཀྱི་རེ་བ་དང་། ངན་འདོད་ཀྱི་དོགས་པས་ཀུན་ནས་དཀྱིས་པའི་འཆིང་བ་དམ་པོའི་མ་དུད་པ་གྲོལ་ཏེ་སོ་མ་དལ་བ་རྣལ་མ་བག་ཡངས་སུ་
 གྲོང་བའོ། །བཞི་པ་ནི། རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་ཆོས་སྒྲུ་མ་དོན་གྱུར་ཤོག །ཅིས་ལམོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་སྒྲུ་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་གྲོང་ན་སྒྲུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པའི་
 རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པས་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་ཆེན་པོར་རྟོགས་གོམས་མཐར་ཕྱིན་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་རང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་རང་གི་ངོ་བོའི་བཞུགས་རྒྱལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་དོན་དུ་གྱུར་
 བར་ཤོག་ཅིག་ཅིས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིམ་ཏེ་ལ་ཞུགས། སྒྲུ་འཕྱལ་དུ་བའི་ལམ་བཟང་སེམས་ལ་རྟོགས། བྱིན་ལས་རྣམ་བཞི་ལྟན་གྱིས་གྱུབ་པ་ཡིས། །མུ་མཐའ་མེད་པའི་འགོ་བ་སྒྲོལ་བར་

ཨ། །སྟེན་ །ཅེས་པ་སྟེ། དགོངས་བརྟམ་སྟུན་བརྟམ་དེ་བརྟམ་པ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ལས་འོང་བའི་དབང་བརྟམ་སྟུན་བཟང་བསྟེན་རྫོགས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་བབས་གྱི་ཚུ་བོ་བཞིའི་བྱིན་རྒྱལ་སྟེན་ལ་རོ་
 གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ཤིང་རྫོགས་རྫོགས་སྟེ་རོ་བོར་དག་པའི་སྟེ་འབྲུལ་དུ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་གསང་བའི་གནད་ཟབ་མོ་སེམས་ལ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་ལུས་པ་མངོན་དུ་རྫོགས་ནས། སྟུན་མོང་དང་མཆོག་གི་ཞི་རྒྱས་དབང་དུག་གི་སྟུན་
 ལས་རྒྱམ་པ་བཞི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྟུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། དེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟུན་ལས་དེ་ཡིས་ནམ་མཁའ་གར་གྲུབ་པའི་སྟུན་དང་མཐའ་མེད་པའི་འགྲོ་བ་མི་སྟེན་པ་རྒྱམས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྟེ་རྒྱས་གྲུབ་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་
 རྫོལ་བར་སྟེན་ཅིག་ཅེས་པའོ། །བཞི་པ་ལམ་གྱི་མཐུན་སྟུན་ཆོང་བ་ལ་སྟུན་པ་ནི། ཞི་ཤོ་སྟུལ་པའི་འཁོར་ལོས་ལུང་སྟུན་ཅིང་། །མཁའ་འགྲོ་རྒྱམས་གྱིས་སུ་བཞིན་སྟེན་པ་དང་། །ཆོས་སྟེན་སྟུང་མས་བར་ཆད་ཀྱན་བསལ་ནས། །
 བོད་ལ་སྟུན་པ་མཐའ་དག་འགྲུབ་གྲུབ་ཅིག །ཅེས་པ་ཡི་དམ་ཞི་བ་དང་ཤོ་བོ་རྒྱམས་གྱི་སྟུལ་པའི་འཁོར་ལོས་ས་ལམ་དང་ཉམས་རྫོགས་གྱི་གོགས་སེལ་བོགས་འདོན་རང་གཞན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པའི་རྩལ་རྒྱམས་ལུང་དུ་བརྟམ་པ་
 སྟེ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་ཞེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་དོན་དུ་བརྟུང་རོ། །གནས་གསུམ་གྱི་དབང་བོ་མཁའ་འགྲོ་རྒྱམས་གྱིས་སུ་བཞིན་དུ་སྟེན་པར་མངོན་པ་དང་། ཡེ་མེས་དང་ལས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་དུགས་པ་དགར་

ཕྱོགས་ལ་དགའ་བའི་ཚོས་སྒྲིང་ལྷུང་མས་བྱང་རྩལ་སྒྱལ་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཀུན་བསལ་ནས་བྱང་རྩལ་སྒྱལ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཡིད་ལ་རེ་བའམ་སྒྲོན་པ་མཐའ་དག་སྟེ་མ་ལུས་པ་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་པའོ། །གསུམ་པ་
 བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྟོ་བའི། རྩལ་པའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། །བསྟན་འཛིན་རྒྱམས་ཀྱི་བཞེད་པའི་དོན་ཀུན་འགྲུབ། །མ་ལུས་སྟེ་ཀུའི་འགལ་རྒྱུན་ཀུན་ཞི་ཞིང་། །ཕུན་ཚོགས་མཐའ་དག་ཡིད་བཞིན་འཕྱོར་གྱུར་
 ཅིག །ཅིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་པན་བདེ་མཐའ་དག་གི་ཅུ་བ་ཀུན་མཐུན་རྩལ་པའི་ལྷུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་དང་སྒྱལ་པའི་སྒྲོན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རྩལ་གྱིས་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པ་དང་། །བསྟན་པ་དེ་འཛིན་པའི་སྟེས་བྱང་མ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་ཡོན་སྟེལ་པའི་བཞེད་པའི་དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་ཐམས་ཅད་ཀུན་ནས་གོགས་མེད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་དང་། །མ་
 ལུས་ཤིང་ལུས་པ་མེད་པའི་སྟེ་ཀུའི་འགལ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་གནས་སྒྲུབས་མཐར་ཐུག་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱད་པའི་ཚོགས་ཀུན་མཐའ་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། །མིད་ཞིའི་དགོ་ལོགས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྩི་སྟེང་པ་
 མཐའ་དག་ཡིད་ལ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འཕྱོར་བར་གྱུར་ཅིག་ཅིས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཟབ་དོན་དོ་རྩེའི་གསུང་དབྱངས་ཉིད། །མོས་པའི་དབང་གིས་ཅུང་ཟད་བཀྲལ་བ་ལས། །མ་རྟོགས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་ཆ་མཆིས་ན། །ཅུ་གསུམ་

ཡ རྒྱལ་མདུད་ དགྲུ་བྱོན། མའི་འགྲེལ་

ལྷ། །ལྷར་མའི་སྒྱུ་མ་མཐོ་ལ་ཞིང་བསགས། །བདག་རྒྱུད་རྒྱུ་དཔྱོད་སྒྱུ་གུ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །འཇམ་མགོན་དགྲེས་པའི་ཞལ་གྱི་སྤྱུ་བཟང་ལས། །བསྐྱེལ་གསུང་བདུད་ཅིའི་ཐིག་སྒྲུ་འཕོར་བའི་ཆོ། །ཚུལ་
འདི་སྒྱུ་པའི་སྒྲོ་བས་པ་ལུང་ཟད་རྟེན། །དེ་ཆོ་རིགས་ལམ་གྱི་བའི་ཆུ་གཏེར་ལས། །རྒྱུ་དཔྱོད་མགྱིན་པའི་ལམ་དུ་ཡོངས་འབྱེལ་བ། །མང་ཐོས་དྲུང་སྤྲོང་དགྲེས་པའི་ཞལ་གྱི་ལུང། །དྲི་མེད་བདུད་ཅིའི་སྤྱུང་དང་འགྲོགས་པ་ལས། །
སྤྱུ་མའི་དྲིན་གྱིས་ལེགས་བསད་ཆ་ཡོད་ན། །དགོ་བ་དེས་ནི་མཐའ་ལས་འགོ་བ་ཀུན། །རྒྱུད་ལུང་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་རབ་ཞུགས་ནས། །ལུམས་གཅིག་གཏོང་མའི་གཞི་ལ་གྲོལ་གྱུར་ཅིག །ཅིས་པ་འདི་ནི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ལུང་བདག་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མེད་པ་འཇམ་མགོན་སྤྱུ་མ་ཀུན་མཐུན་ཏོ་ཏོ་གཟི་བཞིན་གྱིས་གསུང་གི་གནང་བ་སྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན། །མཐུན་ཆེན་པདྨ་བཟོ་ལས་བསད་ལུང་མཆོས་ནས་སྒྲོན་ལམ་ཏོ་ཏོའི་ཆོག་གི་རྒྱ་མདུད་ཀྱི་
འཕྱོ་འགྲེལ་ལུང་ཟད་འགོད་པ་པོ་ནི་མི་ཐམས་ཀྱི་ཤོས་དྲི་མེད་ཅིས་སྤྱུ་བ་རྒྱུངས་བརྒྱལ་གྱི་ན་བ་བདག་གིས་ཁོང་གསར་བཀྲ་གིས་ལྷ་ཅིར་གྱིས་པ་ཡིན་ལ། །སྤྱུ་མའི་དྲིན་གྱིས་གིས་པར་གྱུར་མོད་ཀྱི་མཆོགས་པ་དང་ལོག་ཏོག་གི་ཆ་
ལོ་རང་ལྟའི་དྲི་མའི་སྒྲོན་ཡིན་པས་མཐས་པའི་དབང་པོ་རྒྱུས་ལ་བསགས་གིང་། །དགོ་བས་བསྐྱུན་འགྲོའི་བདེ་སྦྱིད་ཐམས་ཅད་ཡར་རོའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྤྱུར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གྱུར་ཅིག་ག། །མདྲ་ལོ།

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འགྲེལ་གྱི་སྒྲོམ་

234
470

[illegible]

གུར་གཉིས་མེད་ཚུལ་འཆང་བ། །འཇམ་དཔལ་གཞིན་རུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་། །བྱར་མེད་
ཆོས་སྐུར་ལྟ་བུའི་མོས་གུས་ཀྱིས། །དོན་རྒྱད་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་སྦྱིང་ལ་འཕོས། །རིག་
པའི་བྱད་པར་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། །སྤྱོད་པ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་སེམས་ཀྱི་གསང་། །སྤྱོད་པའི་
ཞིང་སྐྱབ་པ་རང་ཉིད་ངལ་བའི་རྒྱ། །དམིགས་ཤིང་སྦྱོམ་པ་ཕྱིར་ཞིང་འཆིང་བའི་གཟེབ། །ཐུག་
མཐོང་ལྟག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད། །རང་སེམས་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཟབ་མོའི་དོན། །མཚོན་

༄༅། །པར་དགའ་བའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཤོག །སྒྲིབ་ཀུན་ཀུན་ས་དག་ཕྱིར་ཡོད་མཐའ་སྤངས། །རིག་གཤངས་ལུན་གྱིས་སྒྲུབ་པས་མེད་མཐའ་བྲལ། །གཉིས་སུ་བརྗོད་ཀྱང་རྟོག་པས་འཇུག་
 ཚུལ་ཙམ། །དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྲལ་མཉམ་པའི་དོན་མཐོང་ཤོག །འདི་ན་འཇུག་མོས་སྒྲུབ་ཅི་བཞིན་དུ། །དང་པོར་ཡིད་དཔྱོད་ཆོག་གིས་མཆོན་བྱས་ཀྱང་། །ཆོས་ཉིད་རང་བབ་ཡིད་དཔྱོད་ལུལ་ལས་འདས། །རང་
 གིས་རང་ལ་སྒྲུན་ཏེ་མཐོང་བར་ཤོག །འདི་ལ་བསལ་པར་བྱ་བ་མ་མཐོང་ཞིང་། །བཞག་སྟེ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མ་དམིགས་པས། །དགག་སྒྲུབ་རྩལ་བས་མ་བསྒྲུད་ཆོས་ཉིད་རང་། །ལུན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་
 པར་ཤོག །ཤེས་བྱའི་གཞི་དང་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ། །ཐོབ་བྱ་འབྲས་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཡང་། །རང་བཞིན་གཤིས་ལ་ནམ་མཁའི་གོ་རིམ་འདྲ། །བྱུང་མེད་དོན་ལ་ལུན་གྱིས་གནས་པར་ཤོག །འཕྲུལ་
 པས་སྒྲོ་བཏགས་མ་དག་འཁོར་བའི་ཆོས། །དེ་ལས་ལོག་པ་དག་པའི་སྤང་བ་ཡང་། །སྒྲིབ་ནས་བཏགས་པ་རྣམ་པར་སྒྲིབ་པའི་ཆོས། །སྒྲིབ་མེད་གཤིས་ལ་མི་གནས་མཐོང་གུར་ཅག །ལྟོ་བྲལ་ཆོས་ཉིད་གཤིས་ཀྱི་

དཔལ་ལྷན་ལྟུན་ལ། །ལྷ་དང་སྒྲོམ་པའི་བསྐྱེད་ཀྱིན་རྟོག་པས་བསྐྱེད་ས། །ཐམ་ལ་གསེས་སུ་སོན་ལ་ལྷ་སྒྲོམ་བྱལ། །རྒྱལ་མའི་དོན་ལ་བབ་གྱིས་གནས་གྱུར་ཅིག །གང་ལ་དམིགས་པར་བྱས་པ་ལྷ་པའི་དུག །གང་ཞིག་རྩོལ་བས་
 རིན་པ་སྒྲོམ་པའི་སྒྲོན། །གང་ལ་བྱང་དོར་བྱ་བ་སྒྲོད་པའི་འབྲང་། །ཟུག་རྩ་ཀྱན་བྱལ་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་སོག །སྒྲོས་པའི་གཞེབ་རྩ་མ་ཚུད་རིག་པའི་གདངས། །བློ་བྱལ་མའོན་སུམ་མཐོང་ལ་ཡིད་དཔྱོད་གྱི། །ཞགས་པས་མཁའ་
 པ་མ་དུད་པ་མི་འདོར་བར། །རང་བཞག་རྒྱལ་མའི་དོན་ལ་མཁས་གྱུར་ཅིག །དེ་ཆོ་རང་རིག་གཞོན་རྩ་སུམ་པ་སྒྲུབེ། །མཁེན་ཆ་རང་འོད་གསལ་པ་བ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཤེས་རབ་རང་བྱུང་སྒྲོན་མའི་སྒྱུར་བ་ཡིས། །སྒྲིབ་པའི་སུན་
 པ་འཐིབ་པོ་འཇོམས་གྱུར་ཅིག །མ་བཅོས་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ། །བཅོས་མའི་ལམ་གྱིས་གསར་རྩ་སྒྲུབ་མེད་པས། །རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་མཐར་ཐུག་འབྲས་སུའི་དོན། །རང་ལ་ཡེ་ནས་གནས་པ་མཐོང་བར་སོག །ཡིད་དཔྱོད་
 ཆོག་གི་རྒྱན་པ་འཕྱལ་པའི་ལམ། །འི་ལྷ་ར་བྱས་གྱུང་རྟོག་པའི་དུ་བ་སྟེ། །ལུང་ལས་མ་བྱུང་རང་གིས་རིག་བྱ་བའི། །མན་ངག་ཐབ་མོ་སྟིང་ལ་བསྒྲོམ་པར་སོག །གཟུང་འཛིན་སེམས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྱུལ། །གང་ལྷ་ར་དམིགས་པ་
 དེ་བཞིན་ཉིད་རུ་མིན། །སེམས་ལས་མ་བྱུང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་སྟེ། །དེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་སོག །རིག་སྟོང་རིག་པའི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད། །མ་ཉམ་པ་ཉིད་གྱུར་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ལ། །འཕོར་འདས་རེ་དོག

མ

རྒྱུ
གཞུང་འཛིན་
ལམ

ལྷ། ཁྱིམ་པའི་ངང་རྒྱལ་དུ། མི་གནས་ཆོས་སྒྲིའི་གཏན་སྤྱིད་ཟེན་པར་ཤོག། འདི་ལྟར་ལུས་དང་ཡུལ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡང་། རབ་རིབ་བཞིན་དུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་སྒྲུང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་མདངས་
 གྱིས། ཆོས་ཟད་གདོད་མའི་དབྱིངས་སུ་སྒྲུངས་གུར་ཅིག། དེ་ཆོ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུ། བྱོན་ས་དུས་སུ་མཐའ་སྤྱིད་དུ་འགྲོ་གུན་གྱི། ལན་བདེའི་དོན་གུན་འཛོལ་བའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། སྒྲིབ་བྱལ་འབྲས་ལུང་མཐར་
 ཐུག་ཐོབ་པར་ཤོག། ཅིས་པ་འདི་ནི་རྩྭ་རྩ་རྩ་ལྟར་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ལྟར་པར་འབྱུལ་པར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་རྒྱུ་ལྟར་མ་བདེ་སྒྲོང་ཡེ་ཤེས་དབང་མོས་རབ་ཆོས་མེ་ཁྱི་སྒྲ་ཆོས་ཀྱི་དུས་དགེ་པར་འགྲུ་གིས་པའི་ལྟ་རྟེན་དང་། ཤེས་དཀར་ཐུང་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྩལ་ལྟར་བཅས་འགའ་ཡིས་བསྒྲུལ་བའི་རྩལ་བྱས་
 རས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་མི་ལམ་འཇམ་དཔལ་དགྱེས་པའམ་འོད་གསལ་དེ་རྒྱུ་ཞེས་ཀྱང་བའི་རྟོགས་པར་བྱིས་པ་སྟེ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའི་རང་སྒྲིབ་ལུན་མིན་རང་རྒྱུ་རྒྱལ་པར་གང་གིས་སྒྲུས་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་གུན་གདོད་མའི་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་རུའི་གོ་འམར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག།

༥ ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངས་པར་གྲོལ་འགྱུར་ཞེས། རྩོམ་འཆར་གིས་བསྒྲགས་པ་ལམ་གྱི་མཆོག། འདི་རྒྱལ་སེམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོས་ཅི་འཆོལ། ཆོས་ཉིད་བདེན་པས་སྒྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། རྩོལ་བཅས་ཐོག་པས་གདུལ་
 བར་དཀར་བའི་ཆོ། གུན་བཟང་ཐུགས་གྱི་བསྟན་པ་འབྱུར་ཞེས་སྟེ། བསྟན་པའི་ལུང་བཞིན་སྟེང་པོའི་བསྟན་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་གུན་དུ་བྱུང་ཅིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག། ཅིས་པའང་རྒྱས་སོ། མཐ་མཆོག་ལམ། ॥

རྟོགས་ཆེན་གཞུང་འཛིན་ལྟེན་སྒྲིབ་

११५ 476

༡༡། །ཚེས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སྒྲོས་པའི་ཐུག་རྩུ་མེད་པས་འདམ། ཡེ་གེས་ཡོན་ཏུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པས་དཔལ་གཞི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་གེས་ལ་ལམ་འདུལ་འདས་ལམ་གསུམ་གྱི་ཚེས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་རྫོགས་པ་དེ་ལས་གོང་ན་གྲུབ་མཐའ་གཞན་མེད་པས་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་རིག་པ་དོ་བོ་ཀ་དག་གཞི་དེ་སྒྲུ་མའི་མན་ངག་གིས་དོ་སྒྲུད་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལམ་སྒྲོ་འདས། འབྲས་བུ་སྒྲོ་འདས་ཚེས་ཟད་ཀྱི་དོན་གཞི་ལ་རྫོགས་པ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ལམ་རྫོགས་པ་ལ་རྫོགས་པར་སྒྲོན་པ་རིག་སྒྲོང་འབྱུར་པ་མེད་པ་དོ་རྗེའི་ཚེས་བདུན་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་སྒྲུ་གདངས་སུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །རྫོགས་པ་ཅུ་དུས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དང་ཚེས་ཉིད་འབྱུར་པ་མེད་པའི་དུས་དང་བཞིའི་ལམ་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གསེགས་པས་བདེ་གསེགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱུང་པའི་རིག་འཛིན་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡེ་གེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་སྒྱུར་གྱུར་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

༡༡། །མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྩལ་འཆང་བ། འཇམ་དབལ་ཆོས་ཉིད་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བརྒྱུས་རྒྱུད་མེད་པས་གཞིན་ན། གླིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དང་དུ་རྫོགས་པ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་གསར་དུ་བྱར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་གྱི་དོན་ལ་ཡེ་ནས་ལྟན་གྱིས་བྱུང་པར་བྱུར་ཅིག །རང་བཞིན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ། གདོད་མའི་སྟེ་ཐོག་མའི་སངས་རྒྱས་ཀྱན་བཟང་མགོན་པོ་དངོས་གྱི་འདུ་ཤེས་དབལ་ཆོས་སྒྲུ་རྫོགས་པ་བདག་གི་དབལ་ལུགས་རྗེ་གཞན་གྱི་དབལ་གཉིས་དང་ལྟན་པའི་རྩལ་པའི་བླ་མ་དེ་ལ། གླིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་ཆོས་སྒྲུར་ལྟ་བུའི་མོས་གུས་གྱིས་སྟོན་སྟོན་ཐབ་མོ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་དོན་བརྒྱུད་གྱི་དགོངས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་སྒྲིང་ལ་འཕོས་ཏེ་རིག་པའི་དོན་རྫོགས་པ། རིག་པ་རྩལ་གྱི་དབང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་སོག་ཅིག །གཞི་ཀ་དག་གི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ནས་རང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འབད་པ་དང་རྩལ་བས་བརྒྱབ་པ་དང་། དབང་པོའི་རྫོ་རྩལ་གྱི་བྱུང་པར་གསོགས་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་། རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་བྱུང་པར་མེད་པ་སྟོན་དུ་སྒྲུབས་ཡིད་མ་ཆེས་པ་ཐེ་ཆོམ་དེ་མ་ནི་སེམས་གྱི་གསང་།

ཡིན་ཏེ། རང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་བསྒྲུལ་པའི་བྱ་མའི་མཚན་དག་གི་སྟོངས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ཅིག། ཚིག་གིས་སྟོངས་ཤིང་དབྱུང་པ་ཀུན་རྟོག་སྟེ་རྣམ་རྟོག་གི་སྟོན་མ་བསྟེ་བ་སྟེ། གཞན་ནས་གསལ་དུ་བཅུ་ལ་ཞིང་གསལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་རང་ཉིད་རལ་བའི་རྒྱ་སྟེ་དཀར་བའི་བློ་དམིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་དཔལ་སྤུལ་པས། འདིའོ་སྒྲུལ་པའི་ཆེད་འཛིན་འཆིང་བའི་སྟོག། ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་པའི་ངེས་ཤེས་ལུས་པའི་རྒྱ། ལྷ་བ་པོ་སྒྲུལ་པའི་བྱ་རྩོལ་ཀྱིས་པའོ་བྱོ། །ཐམས་ཅད་ཆམ་གྱིས་བསྒྲུབ་དང་ཆོས་ཉིད་མཐོང་། །ཞེས་པས། བསྒྲུལ་པ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བསྒྲིབ་པས་ཕྱིར་ཞིང་འཆིང་བའི་གཞེས་དུ་གྱུར་པས་བྱག་རྩེ་སྟོངས་པ་ནང་རང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་ཆོད་པར་སོག་ཅིག། རྣལ་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སེམས་ཀྱིས་བསམ་པ་དང་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་བློ་འདས་རིས་ཁལ་འདི་མཐོང་བ་དངོས་པོ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཐོང་བའི་དོན་དངོས་པོ་སྒྲུག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཁོ་ཐག་ཆོད་པ་ཐབ་མོའི་རྩོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན། མཆོན་དཔེ་ཆོག་གིས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་མཆོན་པར་དཀར་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་སོག་ཅིག། །ངོ་པོ་ག་དག་གི་ཆ་ནས་སྟེ་འགགས་སོགས་སྟོངས་པའི་མཐའ་ཀུན་ག་ནས་ཏེ་གདོད་ནས་དག་ཕྱིར་ན་ཡོད་མཐའ་སྤངས་ཞིང་ཅང་མེད་ཆད་པ་མ་ཡིན་པས། དེག་ག་དངས་སྤྱད་དང་ཡེ་ཤེས་སུ་གར་

पुष्पक

五、

དགག་ཅིང་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་སྟེན་སྟོན་བྱས་ཀྱི་ཚུལ་བས་མ་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་དོན་ལ་རང་བཞག་གིས་བསྒྲུམས་པའི་གནད་ཀྱིས་འཇུག་པར་སྟོན་ཅིག །སྟོ་
བྱས་ཀྱི་ལྟ་བས་འདིའོ་ཞེས། ཤེས་པར་བྱའི་གཞི་དང་ཚུལ་བ་དང་བཅས་པའི་བསྒྲུམ་པས་གོང་ནས་གོང་རྒྱ་བསྒྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་མེ་བ་དང་བཅས་པས་སྒྲར་མེད་གསར་རྒྱ་བྱའི་འབྲས་བྱའི་
ཆོས་སུ་སྟོ་བྱས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་མ་དོན་དམ་པའི་གཤིས་ལ་གཞལ་ན་དཔེ་ནམ་མཁའི་གོ་རིམ་གཞལ་བ་དང་འདྲ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་ཉིད་བྱར་མེད་པ་ཡེ་ནས་གནས་པའི་དོན་ལ་
ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རྒྱ་གནས་པར་སྟོན་ཅིག མ་རིག་འབྱུང་པའི་རྒྱ་བྱས་ནས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་མ་དག་པའི་ལམ་པའི་ཆོས་ལྱེ་ནང་སྟོད་བཅུད། ལམ་པའི་ཆོས་དེ་ལས་ལོག་པ་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྒྲུང་བ་སྒྲུབ་པ་ཡེ་ཤེས་ཡང་། གཅིག་ལ་གཅིག་སྟོན་བརྟེན་ནས་འབྱུང་པར་བཏགས་པ་ཡང་དོན་ལ་རྒྱལ་པར་སྒྲོས་པའི་ཆོས་ལས་མ་འདས་པས། སྒྲོས་མེད་རང་བལ་གཤིས་ལ་དེ་ལྟར་མི་གནས་པར་མཐོང་པར་གྱུར་ཅིག །ཆོས་
ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སྟོ་དང་བྲལ་བས་དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གཤིས་ཀྱི་བཞགས་ཚུལ་མ་དོན་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ། སྟོས་བྱས་དམིགས་བཅས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་བསྒྲུམ་པས་དཔེར་ན་ཆོང་རྒྱས་ཀྱི་འོ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་གྱིན་ཏོག་པས་

22

༡༡། རྒྱུ་ལས་པའི་བྱ་ཚུ་ལ། ཐ་མ་ལ་རྒྱ་ལ་མ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཤིས་སྤྲོ་སྤྲོ་པ་ལ་ལྟ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐ་སྤྲོད་ཐམས་ཅད་དང་བྱ་ལ་རང་རིག་རྒྱ་ལ་མའི་དོན་ལ་བློ་བཟང་གིས་གནས་པར་གྱུར་ཅིག རྒྱུ་ལས་པ་ཆེན་པོ་བྱ་ཚུ་ལ་
 དང་བྱ་ལ་པའི་གཞི་གང་ལ་བློས་བྱས་ཀྱི་དམིགས་པར་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཡིན་པས་རང་གྱུར་གི་ཡོ་ཤེས། གང་ཞིག་བློས་བྱས་ཀྱིས་འབད་པ་དང་ཚུ་ལ་བས་ཟེན་པ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ། ཡིན་པས་རང་བཞག་གི་བསྒྲིབ་དགོས་སོ། །
 གང་ལ་སྒྲིབ་ཡོན་གྱུ་བ་བས་ལ་ལས་འདས་པས་སྒྲིབ་པ་གྱུར་དོར་བྱ་བ་སྒྲིབ་པའི་འབྲང་ཡིན་ནོ། །དམིགས་གང་དུ་ཀྱི་ཟུག་རྒྱ་གྱུར་དང་བྱ་ལ་པ་ཆོས་ཉིད་མའི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཀྱི་དོན་མཐོང་པར་ཤོག་ཅིག ཡིད་དཔྱོད་མཆོན་མའི་སྒྲིབ་པའི་
 གཞི་བ་རྒྱ་ལ་ཚུད་པར་རང་གྱུར་བློ་ལས་འདས་པའི་རིག་པའི་གང་རས་སྒྲིབ་ཀྱི་གནད་བློ་བྱ་ལ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མའི་སྤྲོ་སྤྲོ་རྒྱ་ལ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མའི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཀྱི་ཞགས་པས་མ་ཁའ་དཔེར་ན་ན་མ་མ་ཁའ་མ་དུད་
 པ་འདོར་རྒྱ་མའི་པ་ལ་བློ་བྱས་ཀྱི་ཞགས་པས་བློ་འདས་ཀྱི་མ་ཁའ་པ་མ་དུད་པ་མི་འདོར་བར། རིག་པ་རང་གནས་ཀྱི་བས་མ་གང་རྒྱ་ལ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མའི་སྤྲོ་སྤྲོ་པ་ལ་མ་ཁའ་པར་གྱུར་ཅིག རང་བཞག་རྒྱ་ལ་མའི་དོན་བསྒྲིབ་
 པ་ལ་མ་ཁའ་པ། དེ་ཡི་ཆོ་རང་གྱུར་གི་རིག་པ་ལྟར་ཆོས་རྒྱ་ལ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མའི་སྤྲོ་སྤྲོ་ཀྱི་ཆ་རང་འོད་ནང་གསལ་གྱི་ཚུ་ལ་རྒྱ་གསལ་པ་ཆེ་བཅུན་འཇམ་པའི་

རྒྱུ་ལས་པ་ཆེན་པོ་གྱུར་པའི་ལྟ་སྒྲིབ་

དབྱངས་ཀྱི་སྒྲ་གསུང་ལུགས་ཀྱི་གསུང་བ་སྒྲོམ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཤེས་རབ་རང་ལྟར་གི་སྒྲོན་མེའི་སྒྲ་བ་ཡིས། ཡིད་དཔྱོད་ལ་མ་འདྲེས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དཔྱོད་མ་རིག་པའི་
 ལྷོ་བ་པའི་སྒྲོན་པ་འཕྲི་བ་པོ་རིག་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོས་རྒྱ་བ་ནས། འཛིན་སྒྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །སྒྲོམ་ལུགས་ཀྱིས་མ་བཅོས་པར་སྒྲོ་འདས་འདུས་མ་ལུས་པའི་ཆོས་རང་བཞག་གི་དོན་ཉིད་ལ། སྒྲོས་བཅོས་མའི་ལམ་གྱིས་ཡོན་
 དྲན་གསུང་དུ་བསྒྲུབ་པ་མེད་པས། རྒྱ་ལས་མ་ལྟར་པའི་མཐར་ལུག་པའི་འབྲས་ལུའི་དོན་ཐོག་མེད་ནས་རང་ལ་ཡོན་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཙོར་བར་མཐོང་བར་སོག་ཅིག །འདི་དང་འདིའི་ཞེས་སྒྲོས་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་
 ཆོག་གི་སྒྲོན་པ་ལྟུང་པའི་ལམ་རྒྱུ་པོ་ཆེ་ཡིན་པས་སྒྲོས་ལུགས་ལྟ་བུས་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་བདག་རྟོག་པའི་དུ་བ་ལས་མ་འདས་པ་སྟེ་འཆིང་པའི་རྒྱའོ། །ལུང་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པ་གསུམ་དང་སྒྲུགས་ཕྱི་མ་གསུམ་དང་མ་རྟུལ་
 རྒྱ་གཉིས་ཉི་བརྒྱད་ལས་མ་ལྟར་བ་རང་གིས་སོ་སོ་རིག་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི། མན་རག་ཟབ་མའི་དོན་སྟོང་ལ་བསྒྲོམ་པར་སོག་ཅིག །ཕྱི་གསུང་པའི་ལུང་དང་ནང་འཛིན་པའི་སེམས་ནི་བདག་མེད་ལ་བདག་རྟོ་
 མེན་པས་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟུང་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་སྒྲོམ་གྱིས་གང་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་རྟེན་ཉིད་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་པ་མེན་པས་སེམས་དང་རིག་པའི་ལ་གན་འབྱེད་ནས་རིག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཆོ་

ལྷ། །སྒྲོམ་བྱས་ཀྱི་སེམས་ལས་མ་ལྟར་བའི་སངས་རྒྱས་རང་ལྟར་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། ཀུན་རྫོང་མ་ཡིན་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་པར་ཤོག་ཅིག །རིག་སྟོང་སྒྲོམ་པ་དང་བྱལ་བའི་རིག་པ་འཛིན་པ་ཤེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད། གླིང་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀུན་རྒྱུ་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ལ་གླིང་པ་ལོ་ཐོར་པ་དང་རྒྱུད་འདས་གཉིས་སུ་འཛིན་པའི་རོ་དོགས་ཀྱི་འཛིན་པ་དབྱིངས་སུ་ཞིག་པའི་ངང་རྒྱལ་དུ། གླིང་ཞི་གཉིས་ཀྱི་མཐར་མི་གནས་པ་འབྲས་སུ་ཆོས་སྒྲིའི་ནང་གི་གཏན་གླིང་ཟེན་པར་ཤོག་ཅིག །མ་དག་པའི་རྒྱུད་པ་འདི་ལྟར་ནང་སེམས་དང་བར་ལུས་དང་སྤྱི་ལུ་ལྟར་པ་འདི་ཡང་མིག་ནད་ཀྱི་རྩོན་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་རིབ་སྒྱུར་བ་བཞིན་ཏུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་ཏུ་སྒྱུར་ལ་རྒྱུ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་མདངས་ཀྱིས། སྒྲོ་ཟད་ཆོས་ཟད་ཀྱི་དགོངས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པས་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་སུ་གཞི་སྒྱུར་ཟད་སར་སྒྲོལ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུར་ས་བར་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཟད་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ཡི་ཆོ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་བྱུང་བདག་འཇམ་དཔལ་དོ་རྗེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་མངོན་ཏུ་གྱུར་ནས་སྤྱོད་ས་ཏུ་ས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་སུ་མཐའ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ཇི་གླིང་ཏུ་སྤོན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་འགོ་ཀུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡན་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་དོན་ཀུན་འབད་མེད་ཏུ་འཛོལ་བའི་དཔེ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་།

2. 凡在 1990 年 12 月 31 日以前

དང་གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་གཏོང་མའི་མགོན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། ཅེས་པའའི་ནི་རྩྭ་ན་ཏུ་གི་ནི་ལུ་ར་ཏའི་རྩམ་པར་འབྲལ་བར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཏེ་བཙུན་མ་བདེ་སྤོང་
ལེ་སྤེམ་དབང་མོས་མེ་ཁྱི་རྒྱ་ཆོས་༡༩་ཁྱི་རུ་མ་དགོ་བར། བཀྲ་སྤེམ་པའི་ལུ་རེག་དང་སྤེམ་དགར་བྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱན་ལྷན་བཅས་པ་ཀའ་ཡིས་བསྐྱེད་པའི་སྤོང་བྱས་ནས་ཆོས་དེ་ཉིད་ལ་མི་ལམ་འཇམ་དཔལ་དཔྱེས་པ་ལམ་འོད་གསལ་ཏེ་ཏེ་ཞེས་པས་ཏེ་གསལ་བར་བྱིས་པ། ཏེ་གསལ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུབ་མཐའི་རང་སྤྱང་ཐུན་མིན་ཚུགས་པར་གར་
གར་དུ་སྐྱུས་པའི་དགོ་བས་འགྲོ་ཀུན་གཏོང་མའི་མགོན་པོ་འཇམ་དཔལ་ག་ཞོན་ཚུའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་སྐྱུར་ཅིག། ॥ ༩ ཐོས་པ་ཅམ་གྱིས་ངས་པར་གོ་ལ་འགྱུར་ཞེས། ཏེ་ཏེ་འཆར་གིས་བསྐྱགས་པ་ལམ་གྱི་མཆོག། འདི་ཚུལ་སེམས་པར་བྱེད་པ་སྒྲོས་ཅི་འཆལ། །
ཆོས་ཉིད་བདེན་པས་སྐྱུར་དུ་གོ་ལ་བར་འགྱུར། ཏེ་ལ་བཅས་ཐེག་པས་གདུལ་བར་དགའ་བའི་ཆོ། ཀུན་བཟང་ཐུགས་གྱི་བསྟན་པ་འབྱུང་ཞེས་སུ། བསྐྱགས་པའི་ལུང་བཞིན་སྤྱིང་པོའི་བསྟན་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་
ཅིང་རྒྱས་སྐྱུར་ཅིག། ཅེས་པའང་སྐྱུས་སོ། མཐ་མཆད་ལམ། ॥ ॥

